

ཉུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས།

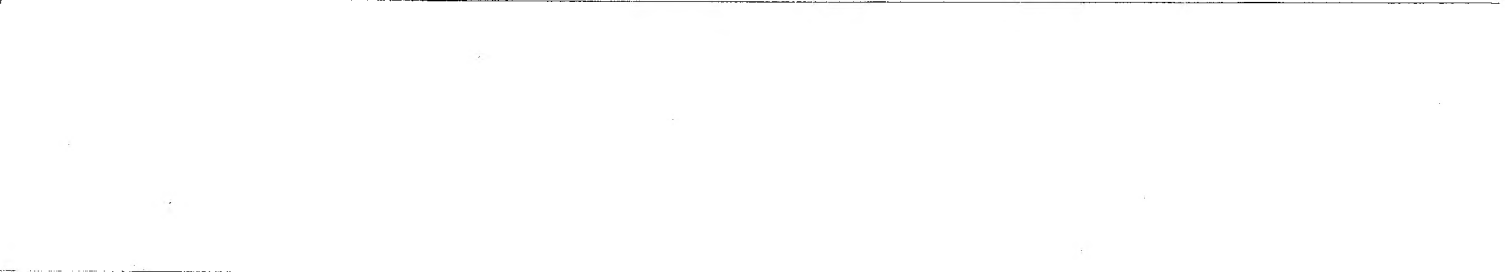
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB16631	ImageGroup:	HPD34867
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གཞུང་འབུམ། མི་ཕམ་རྒྱལ་མཚོ། gsung 'bum/_mi pham rgya mtsho
Author:	མི་ཕམ་རྒྱལ་མཚོ། mi pham rgya mtsho
Descriptor:	produced from computerized output
Original Publication:	n/a/n/a
Place:	Shreng tsu
Publisher:	[gangs can rig gzhung dpe nying myur skyobs lhan tshogs]
Date:	2007
Volume:	11
Total Volumes:	22
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St. New York City, NY 10011, US. Comments: 2008

༡༩། །མ་རྩ་པ་རྩེ་ཏ་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འཁུམ་མཚན་བཟང་གྲངས་ལྡན་ལས། །དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་གཤམ་ཕྱོགས་ལ་དབྱེས་པའི་མགུལ་རྒྱན། །མཛོན་པ་ཀུན་བརྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྤྱོད་ཆོགས་བཤད་པ་བཅས་སོ། ། །མདོ་ལྷགས་ཆོས་རྒྱལ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ། །མ་ལས་གིང་གྲུབ་བརྟེན་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཤོ་ལ། །བྱུང་བ་སྤྲུང་སྟེང་པོ་གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་འཁུར་བའི། །བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་འཇམ་གླིང་བྱུང་བྱུར་ཅིག །

༄༅། །གང་ཞིག་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་ལས་ཕུང་ཞིང་། །སྤངས་རྟོགས་ཆ་
 དཔང་སྒྲ་བ་མཚོག་གིས་ཀུན་རྒྱུ་འཕྲོངས། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་གཏོད་ནས་མདོན་མཛད་གྱུང་། །
 རྒྱུད་མཁས་སྤྱ་བའི་སེང་གེར་མགོས་ཕུག་འཆེལ། །མཁའ་དང་མཉམ་པས་པ་མཐའ་མི་
 རྒྱུ། །མངའ་གསོལ་ཡིད་དགའ་ཆོས་འདྲིན་མགོན་པོར་འདུད། །དྲང་རེས་འདབ་བརྒྱ་
 ལ་མདོན་མཐོ་བ། །སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ཉིན་མོའི་མགོན་ལ་དད། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་

༄༅། །ཉི་ཤེས་ལྡན་མངའ་པད་གཏོགས་མངའ་རྒྱལ།

གསལ་གང་བའི་བསེལ་བེར་གྱིས། །མཐའ་ལས་ལན་བདེའི་ཀུ་མུད་ཡོངས་འབྱེད་པ། །ཐུབ་
 འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱལ་ཉིན་ཅིང་། །རྟོགས་དགའ་ཟབ་མོའི་དོན་ལང་བདེ་སྤྲུག་རྒྱུ། །
 མདོན་པ། །རྒྱུ་ཆེའི་གནས་ཀུན་འཇལ་བའི་སྒོ་གྲོས་ལས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རང་གི་རྒྱལ་ཆ་བ་
 འབྱེད་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །འཇུག་པའི་སྒོ་མངའ་ཉིན་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་
 གཅེས་པར་འདྲིན་པའི་སྒོས། །སྒྲ་ཆད་རིག་པའི་གུ་ག་ཐེངས་ལ་བརྟེན་ནས། །རང་ག་ལྟན་

མཁུ་མཛོད་གཉིས་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་

ཞུ། །ཐུབ་མཐའ་ཀྱ་མཚོའི་མཐར་མོན་ཏེ། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། །གྲགས་པ་དོན་ལུན་གྱི་མཐུན་གཉིས་པར་བསྐྱགས། །
 ཡིད་པའི་ལྷན་པ་གཙོད་ལྷོད་མེ་བདུན་གྱི། །ལྷུང་ལ་འདབ་དང་མཆོངས་པའི་རལ་གྱི་མཚོ། །ཉེ་བར་ཆུད་པ་གང་གི་ཆོས་མཛོད་མཛོད། །ཆུལ་བཞིན་མཐོང་ནས་ལེགས་
 པར་དགོལ་བར་བྱ། །ཞེས་མཚོད་པར་བཛོད་པ་ཆུང་བྱིས་མདུན་བསྐྱུས་ཏེ་གང་བཛོད་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་འདིར་གེས་བྱ་མཐའ་དག་རབ་རྒྱུ་མ་པར་འབྱེད་པ་དམ་
 པའི་ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྲུལ་གྱི་ཕུག། གཞུང་གི་དོན། མཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་མིང་ལྟེ། ཡུལ་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་ཨ་བ་ལྷོ་ག་ལྷུར་ཆག་དང་། བི་ག་ཅི་ག་ཟ་དང་། ལྷ་གྱི་ཏི་ཐ་མ་ལ་པའམ་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་ཏེ་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་རྒྱུད་དང་བཞི་ལས། འདིར་སྤྱི་ཏེ་རྒྱུད་

མཁུ་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་

ཏུ། ཨ་མེ་རྩ་རྩ་གོ་ཉ་ཀུ་རི་ཀུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེའང་བསྐྱར་ན་རིམ་བ་བཞིན། མདོན་བ། ཚེས་མདོད། ཚེག་ལེའུར་བྱས་བ་སྟེ། བོད་སྐད་ཏུ། ཚེས་མདོན་པ་རི་མདོད་ཀྱི་ཚེག་ལེའུར་བྱས་བ་ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་བ་སྟེ་བ་
 གཉིས་དང་བྱལ་བས་འཇམ་ཞིང་མཁུན་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་བ་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་སྐས་རྒྱལ་འཛིན་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་བ་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ལོ་རྩ་བས་འགྱུར་བྱུག་མཛད་པ་འོ། །གསུམ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་
 གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་བ་ལ་འཇུག་པ་རི་ཡན་ལག། བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རི་བྱ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་སྟོན་ཏུ་འགོ་བས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། བརྗོད་བྱ་དོན་
 ལྡན་གྱི་མཆོན་བཤད་བ། དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། གང་ཞིག་སྟེ་མཆོད་བརྗོད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རི་ཚེས་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པ་རི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་བ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་བ་པ་རི་མུན་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་དྲུང་ནས་སྐར་མི་སྟེ་བར་གང་ལྟར་བཅོམ་ཞིང་དེས་ནི་སྤངས་པ་དང་སྤྱགས་ལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པས་རང་དོན་ལུན་ཚེགས་བསྟན། དེ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྱགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་
 བསྐྱལ་བ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་དང་། དོན་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤེས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་མོག་ལ་གྱི་བུས་རང་གི་མ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་སྟེ་བ་མ་ཤེས་པ་དང་། དུས་བསྐྱལ་བ་ཤུ་རིའི་བུས་ཁང་བདག་

༥༩། །དཔལ་སྒྲིམ་གྱིས་སྒྲོན་ཐར་ཆ་བསྐྱེད་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ནི་སྒྲོན་པས་གུ་རེའི་བྱ་བྱེད་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩལ་བྱིམས་གྱི་སྤང་པོ་ལ་སྟགས་པ་ཤེས་སམ་ཞེས་བཀའ་
བསྟུན་པ་ན་མ་འཆོལ་རྟོ། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དཔྱེ་ནི། །ཁམས་དང་འགྲོ་བ་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་བ་ལ་སྟགས་པའི་བྱེ་བྱག་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། རྩ་བུའི་མདོདས་གྱི་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྩལ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་པས་
ཉོན་ཞིབ་ནི་དོ་བོའང་སྤང་། ཤེས་ཞིབ་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྤངས་རྟེ། དག་སྒྲོང་དག་བྱེད་གྱིས་མིག་ལ་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྲོདས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་གྱིས་མིག་དེ་
སྤང་བར་འབྱར་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེད་མར་འཁོར་ཞིང་ཆགས་རྟེ་བྱེད་པའི་གནས་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱལ་དགོས་པ་འདམ་ལྟ་བུ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་བར་མཛད་པ་ནི་ལྟར་ན་རྩལ་
དང་དམ་པ་སྒྲོན་པས་ནི་མ་ཡིན་རྟེ་བདེན་བཞིའི་དོན་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་སུན་ཆོགས་བསྟན། དེ་ལྟར་སྤངས་རྟོགས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ནས་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་ན་
རང་ཕྱིའི་མཆོན་འཛིན་པས་ཆོས་ལྟར་འདས་ལ་མདོན་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཡང་མདོན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དང་། བས་ཆོལ་མདོན་པར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དང་། མདོའི་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།

མདོན་དུ་འཕྲི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང་། ཟེལ་གཞོན་རྟགས་ཕྱིར་མདོན་པའི་ཚེས། ཞེས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། ལྷ་སྒྲ་ཞེས་ལྷ་ས་ན་འཚོས་པ། ཏུ་ལུ་སྒྲ་བས་པ་སྟེ། ཉེན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །
 རན་འགྲོའི་མིང་ལས་སྒྲ་བས་པ་གང་ཡིན་ན། འཚོས་སྒྲ་བས་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་ག་ཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། ཅེས་འཕགས་པ་ལུས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ཕུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་དམ་བཅས་པའོ། གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚེས་མདོན་མཛོད་ཅེས་བྱ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚེས་མདོན་པ་ནི་མཐོང་བསྟོམ་མི་སྒྲ་བ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྟེས་རབ་ཟག་བཅས་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་
 རྟེན་འབྲུང་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལམ་བཞིར་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་བརྟེན་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲ་བ་དེ་ག་ཟུགས། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཡིད་བདེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ། དང་པོའི་ཉེར་
 བརྟེན་གས། དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན། ཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་བྱང་སྟོམས་ཡིན་པས་ཚེར་བ། འདུ་སྟེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་སྟེས་ཀུན་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་འབྲལ་མི་སྟེས་སུ་ཡོད་དོ། །ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ག་ཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་ན་དེ་ན་ག་ཟུགས་མེད་པས་ཕྱང་པོ་བཞིའོ། འདིར་རྣམ་སྟེས་སྟེས་རབ་གྱི་ལོ་ཁོར་དུ་བསྟན་གྱང་གཙོ་ལོ་ཁོར་འཚོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ལ་སྟེས་རབ་གཙོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཏུ་ལ་བཀྲལ་ཚེ་གྱུ་པ་

༡། གཙོ་བ་བཞིན་ནོ། འོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀྱང་སྒྲིམ་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གང་དྲང་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྒྲིམ་ཐོབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡོད་རྗེས་འབྲང་གཟུགས་ནི་མེད། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱུང་ལ་དེ་ཡོད་པས་སྤང་བོ་ལྟོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞི་པའོ། འདོད་ཁམས་ན་སྒྲིམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་ཁམས་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་དོ། བསྟན་བཅོས་ནི་དག་གི་སྒྲིམ་རང་མཆོན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ན་མེད། མིང་ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་ནི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་མཛོད་ཅེན་བསྟན་བཅོས་འདྲིར་སྟེ་བདུན་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཀྱི་མཛོན་པ་དེ་དོན་དུ་ཡང་དྲག་པར་དེ་གཅེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་རམ་སྟེ་ནོར་བུ་གང་དུ་བཞག་པའི་གནས་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་འདྲི་ཡི་འབྲང་བྱངས་ཀྱི་གནས་མཛོན་པ་དེ་ཡིན་པས་མཛོད་ནས་བྱུང་བའི་ནོར་བུ་ལ་མཛོད་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ཆོས་མཛོན་མཛོད་ཅེས་བྱའོ། ཆོས་མཛོན་ལ་དབྱེན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཛོན་དང་། སྒྲིམ་ཐོབ་སྒྲིམ་ཐོབ་པའི་ཀྱའི་ཆོས་མཛོན། བསྟན་བཅོས་ནི་གཞུང་གི་ཆོས་མཛོན་དང་གསུམ་མོ། རྩ་མ་དངོས་དང་། ཕྱི་མ་དག་འབྲས་མིང་ཀྱི་ལ་དང་། བཛོད་བྱའི་མིང་རྫོང་བྱེད་ལ་བཏགས་པས་དབྱའོ། གསུམ་པ། ཟག་བཅས་

[illegible]

༡། །ཐལ་པ་དང་། སྤང་སྤང་བྱེ་བྱག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་སྤང་གསུམ་པ་
མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་རྩ་རྣམ་པར་འཛོགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་བཤད་པ་དང་། ཟག་མེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་
གྱི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་འཕགས་གསུམ་གྱི་ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱག་ཀུན་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀུན་རྩ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སྟགས་གཉིས་སུ་བསྒྲུལ་རུང་མོད་གྱི་འདིར་སྤང་སྤང་གི་འཕགས་ཡང་མཚན་པར་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་ཟག་པ་ནི་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བ་ནི་གནས་ཐོད་པས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །ཟག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་དང་པོ་མཚན་ཆུན་འཕྲོད་ཅིང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བདུས་སུ་ཟག་པའི་སྒྲི་རྒྱག་
དང་འབྲེལ་བས་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཟག་པའི་དོ་བོ། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེའི་བདག་རྒྱུན་མིག་སྟགས་

དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པས་བཅེངས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པ། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་དེའི་
 གཞིན་པོ་མིན་པར་དེ་ལ་འཕྲོད་པའམ། ཡང་ན་གསུགས་སྟགས་ཞེན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཟག་པའི་དམིགས་པའོ། །ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་
 བརྟག་མིན་ཟག་བཅས་གྱི་དམིགས་པ་མིན་ལ། འགོག་ལམ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཞི་བས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བདག་གིར་མ་བྱས་གཞིན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། ལྷིར་བསྟན་པ་དང་། འགོག་པ་གསུམ་
 རྩེ་བྲག་རྩེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་མེད་ནི་ལམ་གྱི་བརྟེན་པ་དྲང་། རྒྱ་རྟེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་གནས་མི་ཐོད་ཅིང་ཕན་རྒྱུན་མི་འཕྲོད་པས་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཏྲེ་
 ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཟག་མེད་དུ་གོ་བས་ཡང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་ཅི་ན། ལམ་ལ་འདས་མ་འདས་ཡོད་པས་འདིར་ལམ་བདེན་ནི་ཟག་མེད་དུ་གོ་བའམ། ཡང་ན་
 རུང་གསུམ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྟོས་པའོ། །དེ་གསུམ་གང་ཞེན། ནམ་མཁའ་དྲང་ནི་བརྟགས་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཅིང་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་བརྗོད་ཅི་ན། དེ་བཞིན་

༩། ཉིད་ནི་ཚེས་བདག་མེད་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འགོག་བདེན་ནི་བརྟགས་འགོག་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་འདུས་མ་བྱས་ལོགས་པ་
 ནི་མེད་དོ། །བརྟགས་འགོག་ནི་བྲལ་འབྲས་ཏེ་རྒྱ་ལས་སྦྱིས་པར་མི་འདོད་དེ། བྲལ་རྫས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོགས་རེག་མེད་པས་མི་སྐྱིབ་པ་འོ། །འོ་ན་སེམས་
 པ་སོགས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བྲལ་ཏེ། མི་སྐྱིབ་པས་སོ་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཡོ་སྔོད་ལ་སོགས་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོའི་
 དགག་བྱ་ལ་བསྐྱིབ་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་སྐྱེའི་རང་ལུགས་ལ་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་སོགས་ཐུར་ལྱུང་ལ་རྟེན་བྱེད་པ་ཡང་སྤང་དགོས་སོ། །འབྱུང་བ་གཞན་གྱི་གོ་ང་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཀྱང་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ལ་སེམས་
 བཞིན་ནོ་ཟེར། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོངས་གྱིས་ཐོབ་པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་འོ། །སྤང་བྱ་སོ་སོ་བཞིན་དུ་བྲལ་ཆའི་རྫས་སོ་སོ་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་ནོ། །གཅིག་
 ཡིན་ན་ལམ་གྱི་མ་དོན་མེད་དུ་བྲལ་བས་སོ་ཟེར། རྟེན་མ་ཆར་བས་མ་འོངས་པའི་ཚེས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་སྦྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ། དེ་ནི་བརྟགས་འགོག་ལས་གཞན་སོ་སོར་བརྟག་པ་མིན་པས་

འགོག་པའོ། གཉིས་པ་དེ་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དུ་དབྱེ་རྩལ་ལ། ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་རོ་པོ་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུང་སྐོག་སྐོག་ལུང་དབྱེ་རྩལ་དང་། དབྱེ་བའི་གྲངས་
 དེས་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལུང་ལྷ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྩལ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདྲ་། དབྱེ་བ་རྩལ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ། རྩལ་རྩལ་ལུང་ཅིང་འདུས་ནས་བྱས་པའི་ཆོས་རྩལ་ས་
 དེ་དྲག་སྒྲེ་ཐག་བཅས་དང་ལམ་བདེན་ནོ། མཛེད་སྐོག་གི་ཆོས་ཅན་ལང་སྒྲེ་འགྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པས་མི་འཛོ་བ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ་ཟེར། གྲུང་སྐོག་ལུང་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་བ་
 ཡོད་པར་མ་ཟད་ཅེས་སོ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཆོར་ལ་སྐོག་སྐོག་ལུང་པོ་ལྟོ། དེ་དག་འདུས་བྱས་གྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ལ། རྩལ་སྐོག་ལུང་པོ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འདོད། མདོ་སྒྲེ་པས་ལུང་པོ་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་སྐོག་སྐོག་རྩལ་
 ཡོད་དེ། གཟུགས་ལུང་གཞི་ཐ་དད་པའི་བསྟན་པ་ལྷ་སྐོག་གྱི་རིལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད། གཉིས་པ་ལ། ལུང་ལྷ་སྐོག་རྩལ་གྲངས་དང་། རྩལ་ཐག་ཐག་ལུང་གི་རྩལ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ། ལུང་པོ་དེ་དྲག་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་
 བཞག་ཅིང་། གཏམ་གཞི་སྒྲེ་ཞེས་པས་བཛོད་བྱ་དྲང་། འདུས་མ་བྱས་བཛོད་བྱ་ལྷང་བའམ་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཡོད་གྲུང་རྩལ་བྱས་ནས་མི་སྒྲེ་པས་དེར་མ་བཞག་གོ། འདུས་བྱས་ནི་སྐོག་ཐུག་པ་ལྷ་ལ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་

[illegible]

ཡུལ་ལྔ་པ་

པར་འཛིན་པ་མིན་པས་སོ། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྤྱོད་པ་འདྲ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དེ་དྲག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། གཟུགས་སྤྱང་བཤད་པ། ཆོར་འདྲ་འདྲ་བྱེད་གསུམ་བཤད་པ།
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་སྤྱང་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་སྒྲིམ་ཆེད་དང་ཁམས་སྤྱད་བྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། གཟུགས་ནི་མིག་སྟོགས་དབང་པོ་ལྟ་དྲུག་
གཟུགས་སྟོགས་དྲོན་ལྟ་དྲུག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །གཞན་དུ་བཙུག་བཤད་པ་ནི་རིག་བྱ་བཞི་ལྟོགས་སྤྱད་བས་སོ། །མཚན་ཉིད་གཟུགས་སྤྱང་པའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་དག་རྒྱུ་བྱས་པ་
གཟུགས་དྲངས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྟོགས་ཀྱི་དྲེན། ཟར་མའི་མེ་དྲོག། ཤོ་གའི་འཛེར་ལུ་གཙུག་པ། ཟངས་ཁབ་གཤིབ་པ། ལྷ་བ་བཀའ་པ། བྱ་རིག་འཇམ་གྱི་པགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འབྲས་ལུ་འབྱུང་
འབྱུང་གྱི་གཟུགས་དང་། ལྟ་འབྱུང་པའི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུགས་སྤྱི་དང་། རྣམ་པར་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། བྱེད་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ལས། དང་
པོ། མིག་སྟོགས་སམ་གཟུགས་སྟོགས་དེ་དྲག་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་སྟེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དྲེན་དུ་གྱུར་པ་མིག་ལ་སྟོགས་གཟུགས་ཅན་དྲང་བ་རྣམས་དབང་པོའོ། །གཉིས་པ། མིག་ལུལ་གཟུགས་ལ་དབྱེད་པ་ཁ་དོག་རྣམ་གཉིས་དང་བྱེན་

༡། རྒྱལ་པ་ཉི་ཤུ་ལྟེ། ཅུ་པའི་ཁ་དོག་སྒོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི། དེ་དག་གི་ཕྱེ་བྲག་སྒྲིན་དང་དུ་བ། རྩལ་དང་། རུག་སྒྲ། ཉི་མ། གྲིབ་མ། སྤང་སྤུང་ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད། རིང་། བྱང་། ལྷམ་རྒྱམ།
 མཐོ། དམའ། བྱལ་བ། བྱལ་བ་མིན་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཟུགས་བརྒྱད་དོ། རིལ་ལྷམ་པ་གྲུ་བཞི། རྒྱམ་པོ་ནི་རིལ་བུའོ། སྒོ་དམར་འདུས་པ་ནག་པོ་སྐག་སྐམ་པོ། ཁ་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་གནམ་སྒོན་དང་ཉེར་གཅིག་ཟེར། ཀུན་བརྒྱལ་
 སྤྱི་ཉེར་ལྷ་བཤད། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སྤུ་མ་གྲུ་བ་པ་སྐག་སྐམ་གྱིས་གཟུགས་མིན་ནམ་སྒྲམ་པ་བརྒྱུག་ཆེད་དོ། མདོ་སྟེ་བས་དབྱིབས་རྣམས་སྤྱི་མེད་པར་འདོད། ཕྱེ་རྒྱས་དེ་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་སྤྱི་བཞི་འདོད་དོ། རྒྱ་ནི་རྒྱམ་
 པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་དང་། མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ། དོན་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྲོམ་མི་སྤྲོམ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། རི་
 ལ་མ་ཟེན་པའི་རྒྱ་བྱུང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལྟེ་རྒྱ་ལྟ་བུའོ། རྩི་ནི་མངར། སྤྲུང་། ཡན་རྩ། ཆ་བ། ཁ་བ། བསྐྱ་བ་སྟེ་རྒྱམ་པ་དུག རྩི་ནི་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཏེ་རྒྱམ་པ་བཞིའོ། མཉམ་
 པ་རྩི་ཞིམ་དང་ད་བ་གཉིས་གསུམ་ཆུང་ལ། ཅིག་སྟོན་ཆེ་བའོ། བསྐྱ་བ་ཅོས་ལས། རྩི་ཞིམ་པ་དང་། ད་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་རྒྱན་དང་གསུམ་དུ་གསུངས། ཆ་རྒྱན་ལ་མི་མཉམ་མཉམ་གཉིས་སྟེ་ན་ལེགས། རེག་བྱ་བརྒྱ་གཅིག་

2. 2. 2. 2. 2.

[illegible]

ལྷ། །དེ་ནི་རྒྱལ་པ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སུ་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དང་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་། ལུས་ངག་གི་ཕྱག་འཆམ་པ་སོགས་རྒྱལ་རིག་བཞིན་དུ་རང་ཀུན་ནས་སྤྱོད་
 བྱེད་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །འདི་ལ་སྤྱི་བཞི། གཟུགས་ཡིན་ལ་ལས་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་མིག་སོགས་དང་གཟུགས་སྤྱི་པ་ལ་པ་ལྟ་སྤྱ། ལས་ཡིན་གཞན་གཉིས་མིན་པ་སེམས་པ་ལྟ་སྤྱ། གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ལུས་ངག་
 གི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད། གཟུགས་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་རིག་མིན་ཞེས། །འདུན་བཟང་ན་རེ། འདི་ལ་མ་ཆར་བསྟན་བཅས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྤྱི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་
 བྱེད་པར་དུ། །བྱ་བ་བྱེད་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་སྟོན་འཕེན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྱུང་ལ་དབྱེ་བ། ལས། མཆོན་ཉིད། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོན་དུ་འདོགས་པའམ་ས་དང་ས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱ་
 འབྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། རྒྱ་དྲུང་མི་དྲུང་རྒྱུད་ཁམས་རྒྱལ་ས། དེ་ལ་ཁམས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དམ་འབྲས་སུ་རིག་ཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྱེད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོག་མིན་འཁོར་བ་ནས་ནམ་
 ཡང་མ་བྱུང་མ་སྟོང་བས་ན་འབྱུང་བ། ཆེན་པོ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལ་གས་ཆེར་འདུག་པའོ། །སྟོ་བརྟན་གྱིས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་གཏོས་ཆེ། གཟུགས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སོགས་ཡོད་

པམ་ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། གནས་པ་ཐ་གྲུ་ཆེ་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བུ་རོ། །ཕྱི་རྒྱལ་ལྷུང་པ་གཅིག་གི་ཆོག་ས་པ་ན་པ་ཞི་ག་ཡོད་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པམ་གང་སྤྱང་པ་མདོན་གྱི་རྒྱུ་པ་དུ་ཡོད་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། སམ་གཞི་འཛིན་པ་དང་ལ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུར་གིས་རིམ་པར་སྤྱད་སྒྲིན་རྒྱས་པ་འེ་ལས་སྤྱུ་གྲུ་བ་པོ། །གསུམ་པ། ས་སོགས་རིམ་པར་སྤྱུ་ག་གཉིས་ཀྱི་ཉིད་གཞི་པ་རྒྱལ་ས་མཆོན་ཉིད་དོ། །པ་ཞི་པ། འཛིན་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་དུ་ཕྱི། །པ་རྒྱུ་པ་དང་དཔྱི་བས་ལ་ས་ཞེས་པ་རྒྱུ་དོ། །ས་མཐོང་དོ་ཞེས་ཟེར་པ་དང་། དེ་པ་ཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་མེ་ཡང་དོ་ཞེས་དེ་ཡང་པ་དོག་དཔྱི་བས་ལ་གསུམ་པ། རྒྱུར་ཆོག་ས་པ་འེ་རིག་བུ་འེ་པམ་ས་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་གསུམ་པ། རྒྱུ་མ་དེ་དྲུང་འདྲ་པ། མདོག་དཔྱི་བས་ལ་གསུམ་པ་འདྲ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་སྡེ་མ་ཆེད་དང་པམ་ས་སྤྱུ་དཔྱི་རྒྱུ་པ། དཔྱང་པོ་སྤྱུ་དང་དྲོན་སྤྱུ་པོ་དེ་དྲུག་པོ་ན་ལ་མིག་གི་སྡེ་མ་ཆེད་སོགས་དྲུང་ཕྱི་མིག་གི་པམ་ས་སོགས་པ་རྒྱུར་འདོད། པོ་ན་ཞེས་པས་རིག་མིན་པས་པ་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱང་པོ་པར་མ་གསུམ་པ་གང་པ་ལ་གཉིས། དདོས་དང་། དེ་སྡེ་མ་ཆེད་དང་པམ་ས་གང་དུ་པ་སྤྱུ་པར་པ་སྤྱུན་པ་འོ། །དང་པོ། ཆོར་པ་རང་སྤྱུ་བས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱུང་པ་འོ། །དེ་ལ་དོ་པོ་འོ་ན་ས་གསུམ་མམ་ལ། རྒྱུན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས། ཡང་ན་དུག་དུ་འདོད། སེམས་སེམས་སྤྱང་ག་ཞན་ལ་སྤྱུང་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གྱུར་ཆོར་པར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་རིག་པ་ཅམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་ག་ཞན་ག་ཞན་སྤྱུ་བས་

༡། གྲིས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱོན་མེད་དོ། །འདྲ་ཤེས་ནི་མེ་མོགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་མ་ར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅིང་འཛིན་པའི་བདུག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་མཚན་མ་ར་འཛིན་པ་མེ་མོགས་ལ་འཛིན་པ་དང་།
ཐ་སྙད་ལ་མྱོས་པ་དང་ཁྱད་མེད་མོགས་དང་། ཉེན་གྱི་མྱོན་ས་འདྲ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དུག་གོ། །ཡང་འདོད་པའི་འདྲ་ཤེས་རྒྱ་རྒྱུད་། གཟུགས་གྱི་འདྲ་ཤེས་རྒྱ་རྒྱེ། གཟུགས་མེད་པའི་འདྲ་ཤེས་ཚད་མེད་པའོ། །དམིགས་པའི་མྱོན་ས་
ཀུན་བདུས་ལས་དུག་མོགས་བཤད་དོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་གྱི་བདུག་གཉིས་གྱི་མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་ཟེར་རོ། །འདྲ་བྱེད་གཟུགས་ཚོར་འདྲ་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་
གཞན་པའི་འདྲ་ས་ཕུས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་མས་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདྲ་བྱེད་ཐོབ་པ་མོགས་སོ། །སེམས་སེམས་ཕུང་ཁ་གཅིག་གིས་གཅིག་དང་། ལ་ལས་ཐ་དད་། ལ་ལས་འདྲ་ཤེས་ ཚོར་
བཤད་རྒྱ་ལ། སེམས་པ་བཞི་སེམས་ལས་ཐ་དད་ལ། གཞན་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བདུགས་སོ་ཟེར། སེམས་སེམས་ཕུང་གཅིག་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོར་བ་མོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་
མྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང་། མེད་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་ཕུང་དག་ཡུལ་དབང་མོགས་བྱེད་རྒྱ་ལ་

ཕྱི་ཕྱག་མེད་ན་འབྲས་ལུ་ལ་ཁུད་པར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སེམས་ལུང་བ་དང་དུ་གསུངས་པའི་མདོའི་ལུང་འགལ་གྱི་སྒྲིན་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་དག་པ་ལ་སྟགས་ལུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུ་འབྲས་གཅིག་
 པར་ཁས་ལེན་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་ཟེར། གཉིས་པ། ཆོར་པ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གྱི་ལུང་པོ་དེ་གསུམ་དང་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བུས་གསུམ་རྒྱུ་པར་བཅས་པ་དེ་བདུན་པོ་དག་ལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་མཆོད་དང་
 ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་པར་ཤེས་ལའང་། དངོས་དང་། དེ་སྒྲིན་མཆོད་དང་ཁམས་ལུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་པར་ཤེས་ནི་ལུ་ལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་སྟོར་རྒྱུ་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ལྷན་དང་།
 རྒྱུ་པར་འཕྲོར་སྒྲིན་པ་པས་བརྒྱད་། སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་གྱིས་དེ་མེད་གྱི་ཡིད་དང་དག་ཟེར། དག་འཕྲོད་དང་། ལྷའི་སྟེ་ལ་སྟགས་པས་རྒྱུ་པར་ཤེས་ནི་ཡིད་རྒྱུ་པར་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་ལ། དཔང་པོའི་སྟོ་སྟོར་སྟོ་སྟོར་མཛོན་པས་དུག་
 ཏུ་རྒྱུར་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་དེ་སྒྲིན་མཆོད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་ལུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་པར་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོ་དེ་ནི་ཡིད་གྱི་སྒྲིན་མཆོད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་བདུན་སྟེར་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་
 ཁམས་ཕྱི་ཕྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུག་ཏུ་རང་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ཡིད་གྱི་ཁམས་སོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་པར་ཤེས་དུག་པོ་སྟེ་མ་འདུས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྒྱུ་པར་ཤེས་གང་

ད
མཛེས་བཟུང་གཅིག་མཛོད་

ལྷོ། །ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བཟོད་དོ། །གནིས་པ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དོགས་སྤངས་ལ། །ཁམས་ཉུང་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྤང་དང་། མང་བའི་ཚུད་སྤང་གནིས། དང་པོ་ལ། རིགས་པར་མི་མཐུན་པའི་ཉུང་པ་དགག།
རིགས་པར་མཐུན་པའི་ཉུང་ཉུང་བསྐྱ་ཚུལ་བཞག་པ་གནིས། དང་པོ། རྟུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རབ་རྟུ་བསྐྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱང་བཤད་པས། །ཁམས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དྲག་རྟུ་མདོ་ལས་གསུངས་པར་འདོད། དེ་ཡང་གོས་
དམར་སྟེ་པས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྒྲིང་གི་དོ་བོར་འདོད། དེ་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གནིས་པ་ལ་བསྐྱ་བ་དང་། རི་ལྟར་བསྐྱ་ཚུལ་གནིས། དང་པོ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དྲར་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་དྲང་།
ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཕྱང་ཁམས་སྒྲི་མཆེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱམ་རིག་མིན་པ་ལན་གནིས་བསྐྱས་ཟེར། གནིས་པ། བསྐྱ་བུ་སོ་གནིས་བསྐྱ་བུ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱ་ཚུལ་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ། འདུས་བུས་རྒྱམས་མི་རྟག་པས་བསྐྱས་པ་བཞིན། རང་མིན་པ་གཞན་གྱི་དོས་དྲང་མི་རྟན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པོས་ལུལ་ལོའ་བསྐྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །གནིས་པ་མང་པར་ཐལ་བའི། འོན་མེག་
རྒྱ་སྤྱ་དག་གནིས་གནིས་ཡོད་ཕྱིར་ཉེར་གཅིག་རྟུ་ཐལ་ཞིན། མིག་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གནིས་གནིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། གནིས་པོ་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟུ་རིགས་འདྲ་ཞིང་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། རྩོད་ལུལ་གཟུགས་

བཞག་པ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

54

མོགས་སུ་འདྲ་བ་དང་། འབྲས་སུ་གཟུགས་མོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པར་སེས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད་དུ་བགྱང་ངོ་། འོ་ན་གཉིས་གཉིས་དགོས་པ་མེད་ཅེ་ན། རྟེན་ལུས་མཛེས་ཕྱིར་ཕྱིར་ན་མེད་པས་ལས་
བསགས་པས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སུང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་གཞི་སྒྲིལ་བ་སྟུན་པ་དང་། གལ་ཆེ་བ་ཕྱེ་བྱག་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། གནས་ཀྱི་མིང་
གཉིས། དང་པོ་ལ་སུང་ཁམས་སྒྲིལ་མཛེད་སྒྱིའི་རྒྱུ་པའི་གཞི་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སུང་མོགས་སྒྱིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སུང་མོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་དེར་འདྲ་བའི་རྒྱུ་པའི་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཞི་
མེ་སྒྲོ་རྒྱ་དོན། དགོས་པ། གོ་རིམ། སྒྲིལ་བྱེ་བྱག་ལ་བཏགས་པའི་ཚུངས་སྒྲོང་ངོ་། དང་པོ། སྒྲུང་སྒྲུང་ཞེས་ཆོས་དུ་མ་སྒྲུངས་པའི་དོན་ནི་སུང་པོའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་སུང་། འདས་
པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་སྒྲུང་པའམ། བྱེ་ཡིའམ། རགས་པའམ། སྒྲུང་པའམ། རན་པའམ། གུ་ལོས་པའམ། ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་
དུ་བསྟུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སུང་པོ་ཞེས་ཕུ་བའི་གྲངས་སུ་འགོའི་ཞེས་ཕུ་བ་ནས་རྒྱུ་སེས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་པས་སོ། འདི་ལ་མདོའི་དོན་འདས་མོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་དང་། བྱེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་

༡༥༥། དེ་ལས་གཞན་ནི་ཕྱི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ནང་དང་ཕྱི་ཡི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་གཞུགས་སོ། །རགས་ཕྱི་ནི་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དམ། །ཡང་ན་རྒྱལ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །རན་པ་དང་གྲུ་མོམ་ཉོན་མོངས་
 ད་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། རིང་པ་འདས་མ་འོངས་དང་། ཉེ་པ་ད་ལྟོ། །ཞེས་བྱེ་སྒྲུབ་ཟེར། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སོགས་པར་དུ་སྒྲེལ་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། ཡིད་སོགས་རགས་ཕྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའམ་
 ཡང་ན་ལས་ལས་རིགས་པར་བྱའོ་ཟེར། བཅུན་པ་ནི། འདས་སོགས་རང་མིང་གིས་བསྟན། སྤ་རགས་དབང་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་བྱ། རན་གྲུ་མོམ་ཡིད་མི་འོང་དང་། ཡིད་འོང་། ཉེ་རིང་ལུལ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་ཟེར། ཚོར་པ་སོགས་ལ་འང་
 དེ་བཞིན་སྒྲེལ་པར་བྱ། སྤང་པོ་སྤང་པ་ལས་ནི། དང་པོ་གསུམ་དུས་དང་། ཕྱི་ནང་རྒྱད་དང་། སྤ་རགས་རྒྱལ་པ། རན་གྲུ་མོམ་འགྲོ་བ། ཐག་ཉེ་རིང་ལུལ་ལོ། །སྤང་ཅིག་དང་རྒྱལ་ལ། སྤང་པོ་ཁྱུང་ཁྱེར་ལུས་དང་། སྤང་པོར་ཡོངས་
 སྤང་པོ་དོན་ཆེད་བས་སྤང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤང་པོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རེ་རེ་སྤང་པོ་མིན་པར་ཡང་འདོད་དེ། སྤང་པོ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་རྒྱལ་གཞུགས་སྤང་མིན་པ་དེའི་ཐོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྒྱས་ཡོད་ཡིན་ན་དེ་
 སྤང་པོ་ཡིན་ནོ། །བདག་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སོགས་སྤང་པོ་སྤང་པོ་དོན་ནི་སྤང་པོ་མཆེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཐུང་རང་བཞིན་ནི་རིགས་ཀྱི་དོན་དེ། སྤང་པོ་དང་སྤང་པོ་མཆེད་དང་། བསྐྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་

མཆོད་ཅིང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སུང་སྟོགས་སྒྲིམ་དཔེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཚེར་འདུ་བྱེ་བྲག་རྩ་དཔེ་བའི་དགོས་པ། ཞར་ལ་འདུས་མ་བྱས་སུང་པོར་མི་འཛོག་པའི་འབད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དགོས་པ་ཚོང་ས་པ་གསུམ་
 པ་ཚོགས་པ་དང་དབང་པོ་གསུམ་དང་། འདོད་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སུང་པོ་ལ་སྟོགས་གསུམ་པ་སྟུན་དྲོ། དེ་ལ་སེམས་སེམས་སུང་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་རྩ་འཛིན་པ་ཚོགས་ཕྱིར་སུང་ལྟ་སྟེ། དེ་ལས་སེམས་ལ་བཞིར་དཔེ། གསུགས་ལ་
 དེ་ཚོགས་ཕྱིར་སྒྲིམ་མཆོད། གཉིས་ཀ་ལ་དེ་ཚོགས་ཕྱིར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དྲོ། །དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པར་གང་སྟེ་ལ་གྱིས་དང་པོ་ཚོང་ས་ཚབ་རྩུང་སྟེ། དཔོན་པོ་ཕྱ་བ་དང་རིགས་མ་ཐུན་ལ་ཚོང་ས། གཉིས་པ་ཚོང་ས་ཚབ་འབྲིང་སྟེ། དཔོན་
 པོ་རགས་པ་དང་། རིགས་མ་ཐུན་ལ་ཚོང་ས། གསུམ་པ་ཚོང་ས་ཚབ་ཆེ་སྟེ། དཔོན་པོ་ཕྱ་རགས། རིགས་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོང་ས་པས་སོ་ཟེར། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་སུང་ལྟར་བསྟུས་དེ་བསྟུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲིང་
 པ་སྟེ་མཆོད། རྩལ་པོ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་རྩ་བཅད་དྲོ། །ཡང་ནི་གནས་སྟོན་པ་ཚོགས་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བེ་ལྟག་གཉིས་སྟོན་འབྲིང་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྟག་མ་ཐོང་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་
 ཕྱིར་གསུམ་རྩ་དཔེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཚེར་འདུ་གཉིས་ཕྱིམ་པ་དང་རབ་སུང་གཉིས་གྱིས་འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་རྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཚེར་བས་ཆགས་སྟུན་གྱིས་ལས་སྟོག་ཅིང་། དེའང་འདུ་གཉིས་ཕྱིར་

༡༩༩ ། ཅི་ལོག་གིས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལོཾ་བའི་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས་འཆད་འགྲུལ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དྲང་། འདྲ་
བྱེས་གཉིས་ནི་ལོགས་གྲིག་དུ་བྱུང་བོར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། སྤང་བོ་དག་དུ་འདུས་མ་བྱས་དུ་མ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དུ་བསྟན། སྤང་བོར་མི་
སྟོན་པ་ནི། སྤང་བྱ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་དེ་རེ་རེ་ནས་མ་བསྟུས་ལ། སྤང་བོ་དུག་པར་ཡང་མི་བཞག་སྟེ་དུ་མ་སྤངས་པའི་དོན་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་སེས་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། ཀུན་བྱང་
གཉིས་ཀའི་གཞི་སེས་ཕྱིར་སྤང་བོ་བསྟན་ལ། འདུས་མ་བྱས་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲེ་སྟོ་དང་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གོ་རིམ་ལ།
སྤང་བོའི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་གོ་རིམ་གཉིས། དང་བོ་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་རགས་པས་དང་། དེ་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱ་བ་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ་
རགས་ཕྱི་གོ་རིམ་དྲང་། ཐོག་མེད་ནས་སྒྲེ་བོ་གཟུགས་ལ་མདོན་པར་དགའ། དེ་ལས་བདེ་སོགས་ཚོར་བ་ལ་རོ་སྤྱང་བས་ཀགས། དེ་ལས་གཙང་བདེ་སོགས་འདུ་སེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེས་ཀགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འདུ་

བྱེད་། དེས་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཡང་ན་སྒྲོད་དང་སྟོགས་པས་ཟས་དང་ཚོད་མ་བྱུན་པོ་ཟ་པོ་དང་མཐུན་པའི་དྲོན་གྱིས་ཏེ་གཟུགས་ཚོར་བའི་རྟེན། ཚོར་པ་ཟས། འདྲ་
 བེས་ཚོར་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཚོད་མ། སེམས་པས་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་ཚོར་པ་འདྲ་བྱས་ནས་ཉེ་བར་གཏོད་མིར་བྱུན་པོ་སྒྲེ་ཟས་སྒྲོབ་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་མེས་དེ་ལ་ཚོར་པས་ཕན་འདོགས་པའི་ཟ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་
 འདོད་པ་སྟོགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་གཟུགས་གྱིས་སྒྲེ་སྒྲེ་འདོད་པའི་ཕོན་ཏན་གཟུགས་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ཚོར་པས་ཏེ། དང་པོ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ། གཉིས་པར་ཡིད་བདེ། གཟུམ་
 པར་སེམས་བདེ། བཞི་པར་བདེ་སྟོམས། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཟུམ་འདྲ་བེས་གྱིས་སྒྲེ་བ། ཡིད་ཅེ་འདྲ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྒྲེ་སྒྲེ་དེས་ཚེ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཁྱིམ་འཕེན་ཞིང་། རྒྱལ་མེས་དེ་དག་གི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། ད་
 ཉི་འོ་དྲོན་འོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཚོད་དང་པོ་ལྟ་སྟོན་ལ་བརྟན་ལ། ཡིད་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་རྣམ་མིན་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་གྱིས་བཤད་དོ། །ལྟ་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་པའི་དྲོན་འབྲས་གཟུགས་ཁོ་
 བ་འཕྲིན་ཁྱིམ་མིག་སྟོགས་དང་པོ་བཞི་བརྟན། ལུས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིལ་བཤད། བཞི་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་མིག་ན་གཉིས་ནི་ཚེས་རྒྱུད་རིང་པོ་ལ་འདུག་པས་སྒྲུབ་བརྟན་ལ། རྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་མིག་རྒྱུད་རིང་

ལྷ། ལ་འཇུག་པས་སྒྲུབ་བཤད། ལྷ་ལྷེ་ནི་ཡུལ་ཤད་ནས་ཉེ་བཞི་ན་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིས་བཤད་དོ། ལྷ་ནི་ལྷེ་བས་ཆེས་སྒྲུབ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བསྟན་ལ། ཡང་ན་ཡུལ་ལ་རྗེ་ལྷ་རྒྱུ་མིག་སྟགས་གནས་པའི་
 གོ་རིམ་བཞིན་ཏེ། མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས། ཡུལ་ཕྱིར་ཡལ་ཆེར་འོག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩང་གི་སྒྲི་མ་ཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྷ་རྒྱུ་ཕྱིར་ཡང་ལྷ་བསྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་བསྟན་བ་དང་། ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་དེས་ལྷ་བསྟེ།
 ལྷའི་གོ་རིམ་ལྷ་རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཞི་པ་ཅི་སྒྲི་མ་ཆེད་བཅུ་ཆར་གཟུགས་ཡིན་ན་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་མ་ཆེད་དུ་རྫོང་ཅེ་ན། མིག་གི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུ་པོ་སྒྲི་མ་ཆེད་ཕྱེ་བྲག་སོ་
 སྟེ་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་རྒྱུ་བསྟན་བ་དང་། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ལས་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ནར་སྒྲི་སྒྲུ་ཕྱེ་བྲག་དུ་སྒྲུབ་བ་
 དང་། གཞན་རང་མིང་གིས་གོའོ། ཁམས་ཅད་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་བདུན་ལ་ཆོས་ཟེར་བ་མིང་མེད་མིང་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྷ་རྒྱུ་གཞན་སོ་སོ་རང་མིང་གིས་གཤེས་ལ། འདི་ལ་སྒྲི་སྒྲུ་ཐོབ་པས་སོ། ཡང་ན་ཆོར་སྟགས་ཆོས་མང་པོ་བསྟན་
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྒྲུབ་འདས་འདིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་མ་ཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྲ་བ་བར་བསྟན་དོ། གཉིས་པ་ཡུང་

समाप्त

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ལམས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་བསྟུ་བ་ལ། ཆོས་ལུང་གི་བསྟུ་བ་དངོས་སུ་བཤད། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་བསྟུ་བར་གདམས། ལམས་གཉིས་ལ་འདོད་ཚུལ་ཕྱེ་བྱུང་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟུ་བ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་
ཆོས་ལུང་གི་ཆོད་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིེ་དྲུག །གང་རྣམས་ལུང་བསྟུ་བ་གསུངས་དེ་དྲུག །མདོ་སྡེ་བསྟུ་བ་ལེ་ལུ་ལྟར་སྟུ་བ་མཆོན་པའི་ཆོག་གསུམ། ཕྱེ་སྟུ་མ་ཡིད་ལུ་ལ་ལྟན་མིན་མིང་ཡིན་པར་
འདོད་པས། དེ་དག་ནི་སྟུ་མ་ལྟར་ན་གསུགས་དྲང་། སྟུ་མ་ལྟར་ན་འདྲ་ཕྱེད་དྲུག་ཏུ་འདྲས་སོ། །གཉིས་པ། ཆོས་ལུང་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གི་རིའི་ལུས་ནི་བར་བསྟུ་བ་ལེ་བསྟུ་བ་ཅན་ཆོད་ཅུ་མ་རེ་ཡིན་ཅེས་ཟེར། དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ག་
དུག་སྟུང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱིེ་ལ་ཆོག་ལེའུར་ལུས་པ་དྲུང་སྟུ་བ་ལྟར་བཤད་དང་། ཕྱེ་བ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་སོ། །བམ་པོ་ས་ཡ་ལྟར་གཉིས་དུག་འཁུམ་བརྒྱད་ཁྱིེ། ཆོག་ལེའུར་ལུས་པ་ཆོགས་བཅད་རྒྱུ་པ་རེ་
པ་ཆོག་འདྲུ་སོ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པས་པོད་ཀྱི་ཆོགས་བར་ཉེར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་སོ། །གཞན་དག་ལུང་པོ་དང་ལ་སོགས་པས་ལམས། སྟུ་མ་ཆོད་དེན་འབྲེལ་སོགས་སྟེ་ཆོད་རེ་རེ་སྟུ་མ་པར་སྟུ་བ་ལེ་གདམ་རེ་རེ་ཆོས་ལུང་རེ་
ཡིན་གྱི། ཤོ་ལོ་གའི་གྲངས་དེས་མེད་ཟེར། ཆགས་སྟུང་སོགས་ཉེན་མོངས་པ་སྟུ་བ་པ་བཤད་པ་བརྒྱད་ཁྱིེ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་འད་དེ་དང་མ་ལྟན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་མདོ་

ཡུལ་ལྔ་པ་གྲུ་

གི་ནམ་མཁའ་ཐོག་མ་བཅས་ཉེ་ལོར་ཉེ་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་སྒྲུང་མུན་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་ཉེ་ལོར་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཆོས་ཁམས་
ཡིན་ནོ། །ནམ་གཤམ་ཐམས་ཅད་ཁམས་མིན་ཉེ་ལོར་གྱང་ཟག་པ་དྲང་བཅས་པའི་ནམ་གཤམ་ནོ། །ནམ་གཤམ་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་སྤྱིད་པར་སྒྲེ་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་གཤམ་གྱི་ཁམས་ནི་སེམས་
ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་པ་དང་། གནོད་སེམས། ནམ་འཆོ་དེས་པར་འབྱུང་བ། གནོད་སེམས་མེད་པ། ནམ་པར་མི་འཆོ་བའི་ཁམས་དང་དུག་ནི་ཆོས་གྱི་ཁམས་སོ། །བདེ་བ། ལྷག་བསྐྱེད། ཡིད་བདེ།
ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྒྲོམས། མ་རིག་པའི་ཁམས་ཉེ་དུག་ནི་དང་པོ་ལྷ་ཆོར་བ་དང་། ཐ་མ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །དེ་རྗེས་ཆོར་འདུ། འདུ་བྱེད། ནམ་གཤམ་གྱི་ཁམས་བཞི་ནི། ཆོས་དང་། སེམས་གྱི་ཁམས་སོ། །འདོད་
གཟུགས་གཟུགས་མེད་གསུམ་ནི་རིམ་པར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གྲི་རོ་སྒྲ་བྱེད་ནམ་གཤམ་མ་གཏོགས་བཅུ་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད། གཟུགས་གཟུགས་མེད་འགོག་པའི་ཁམས་གསུམ་ནི་ཁམས་བཅུ་
བཞི་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དང་། ཆོས་གྱིས་སོ། །དུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱེད་སོ། །དེ་རྗེས། དན་པ། དར་མ། གྱུ་ལོ་མ་གསུམ་ནི། འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་

༡༩༩། ཁོ་ཡི་ཆ་ནོ། འདོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། དང་པོ་གཉིས། གཟུགས་སྒྲ། ཆོས་དང་སེམས་ཁམས་བདུན་གྱིས་སོ། བ་མ་བཅོ་བརྒྱད་གྱིས་སོ། སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
གཉིས། ཁམས་བ་མ་གསུམ་གྱིས་དང་། བ་མ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས། དང་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བ་
མ་ཆོས་ཁམས་གཅིག་ལུས་བསྟན་སོ། འདི་ལྟ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་དེ་ནས་དུག་ཚན་གསུམ་དང་བཞི་ཚན་གཅིག་གསུམ་ཚན་དུག་དང་གཉིས་ཚན་གཉིས་བཅས་ཁམས་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ་དེ་དག་ལ་མ་ཁས་ན་ཁམས་ལ་
མ་ཁས་པར་གསུངས་སོ། གཉིས་པ། ཁམས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། མིག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར། ༡། ཐོགས་བཅས་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར། ༢། ལུང་བསྟན་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར། ༣། ཁམས་གསུམ་གང་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་
པར། ༤། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་བྱུང་པར། ༥། རྟག་དབྱེད་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་བྱུང་པར། ༦། དམིགས་བཅས་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར། ༧། ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་བྱུང་པར། ༨། འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུང་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར། ༩། རྩལ་
ལྟན་བསྟགས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར། ༡༠། གཅོད་བྱེད་གཅོད་བྱུང་ལྟར་མ་བྱུང་གྱི་བྱུང་པར། ༡༡། ལྷུང་བ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར། ༡༢། ཐོབ་པ་འབྱུང་མིན་གྱི་བྱུང་པར། ༡༣། བྱི་ནང་གི་བྱུང་པར། ༡༤། རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གྱི་བྱུང་

ਮੰਗਲਵਾਰ ੧੫ ਮਾਰਚ ੧੯੭੭

བར་༡༧། སྒྲུ་ཕྱིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་༡༨། ལྷ་བ་ཕྱིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་༡༩། ཡུལ་དབང་སེམས་གསུམ་པན་ཚུན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་༢༠། དབང་པོ་དུས་ཡུལ་ཕྱིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་༢༡། རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་༢༢། དབང་
 པོ་ཕྱིན་མིན་དུ་དབྱུང་བ་༢༣། རྟེ་སྒྲུབས་ཉེར་གཅིག་སྟེ། རྟེ་སྒྲུབ་པོ་ལྷན་མི་ལྷན་ནི། རྟག་མི་རྟག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་སྟེ། བོད་དུ་དམིགས་བསལ་དུ་འཆད་ན་བདེ་ཞིང་། མིང་ནི་ཉེར་གཅིག་དོན་གྱི་ཉེར་གཅིག་ཕྱིན་མོ། །དང་པོ་
 མིག་གི་སེམས་བསལ་འདི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་འདི་རྟེ་གཟུགས་གཅིག་སུ་གཞན་བརྟེན་བརྟེན་བསྟན་མེད་དོ། །གཉིས་པ། པན་ཚུན་སྒྲིབ་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བརྟེན་སྒྲིབ་པས་ཐོགས་པ་ནི་གཅིག་གི་
 སོ་སར་གཅིག་མི་འདུག་པའོ། །ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་མིག་སོགས་རང་ཡུལ་ལས་གཞན་ལ་མི་འདུག་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་འཛིན་གྱི་གཞན་ལ་མི་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་དང་སྒྲིབ་
 ཐོགས་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཐོགས་སྒྲིབ་མི་ཐོགས་ནི། སེམས་ཁམས་བརྟེན་དང་ཆོས་ཁམས་གྱི་མཚུངས་ལྡན་མོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལྷ། གསུམ་པ་དབང་ལྷ། བཞི་པ་ཆོས་ཁམས་གྱི་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའོ། །མིག་
 ལ་ཡུལ་ཐོགས་ལ་ཚུ་དང་། སྒྲུ་ཉེན་མཚན་ལ་ཐོགས་མི་ཐོགས་གྱི་སུ་བཞི་ཡུལ་དང་དམིགས་ཐོགས་གྱི་སུ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གསུམ་པ། མཐའ་གཅིག་དུ་དགོ་མི་དགོ་ཡུང་མ་བསྟན་བརྟེན་དོ། །གང་ཞེན། གཟུགས་ཅན་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

རོ། །ཐ་མ་ཚེས་སྟོགས་གསུམ་ནི། གཉིས་བཅས་རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་གཉིས་མེད་དེ་བསམ་གཏན་ས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་བཅུ་པོ་རྒྱུ་ས་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྤངས་སོ། །གཉིས་པ། སྟོ་ལྷ་རྟོག་མེད་
 དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི་གསུམ་ལས། དེས་པར་རྟོག་དྲང་རྩིས་སུ་དྲན་པ་ལེ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་གི། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་པོ་ཉིད་རྟོག་སེམས་སྤང་ནང་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་
 དྲག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་དེ་དེས་རྟོག་དང་། གཡེང་ཞེས་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྟོས་ཐོབ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྷན་མིང་ལ་
 མི་སྟོས་པར་དོན་དྲན་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྩིས་དྲན་གྱི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །བདུན་པ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཚེས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་སྤང་རྒྱུ་ས་ཀྱང་དམིགས་བཅས་སོ། །
 ཁམས་ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་དམིགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །བརྒྱད་པ། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བས་མ་ཐེན་པ་ནི་དགུ་ཉི། དམིགས་བཅས་སུ་བཤད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྒྱུ་ས་དྲང་སྤོ། །ཐེན་པ་ནི་ཐེན་ཕྱེད་སེམས་ཀྱིས་
 བཟུང་ནས་བཟུང་བྱ་ལ་ཡན་གནོད་བྱས་ན་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་བའོ། །དེས་ན་སེམས་དང་བཅས་པའོ། །མིག་སྟོགས་ལྷ་དང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་དགུ་པོ་གཞན་ནི་ཐེན་མ་ཐེན་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་ཉི། དབང་ལྷ་འདས་འོངས་མ་ཐེན་

ལྷ། །པ། ད་ལྟ་བ་ཟེན་པ། གཟུགས་སྟོགས་བཞི་ད་ལྟ་བ་དབང་པོའི་ཚྷགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟེན་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུད་བསྐྱུས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཡང་རྩ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་བ་སྒྲ་སྟོ་སེན་གཤང་གཅི་མཆིལ་སྒྲ་བས་
འག་སྟོགས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སྟོགས་མ་ཟེན་པའོ། །དགྲ་པ། རེག་བྱ་འབྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ས་སྟོགས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་སྟོགས་བདུན་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དྲག་པོ་ནི་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་ལ། ཚྷས་ཁམས་སྟོགས་གཅིག་རྣམ་རེག་མིན་པ་དག་ཀྱང་འབྱུང་འབྱུར་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །བཙུ་པ། གཟུགས་ཅན་བཙུ་ནི་རྩལ་ལྷན་བསྐྱུས་པའོ། །གཞན་
བརྒྱུད་དེ་མིན་ནོ། །བཙུ་གཅིག་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བསྐྱེག་འཇལ་བསྐྱུན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་གཅོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་ཡིན་གྱི་དབང་
པོ་རྣམས་ནི་བཅད་བྱ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་འབྲེལ་རྒྱན་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །དེ་འོད་ལྟར་དྲངས་པས་སོ། །སྒྲའི་རྩེ་མོ་བཅད་པས་རེག་བྱ་འཛིན་པ་ནི་རྩལ་ལྷས་མི་འཛིན་པས་དེ་འབྱུར་བ་ན་དབང་ཅན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་
རྒྱས་བྱུང་གིས་དབང་པོ་སྒྲར་སྒྲེས་པའོ། །ཁྱིགས་སུ་སྟོགས་གྱི་མཁུག་མ་བཅད་པ་འགྲལ་བའང་རྒྱུད་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དང་སེམས་མིན་ཏེ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དབང་པོ་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་མིན་ཏེ་དྲངས་པས་སོ། །སྒྲ་ལ་

རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཚེས་དང་མེམས་ཁམས་ལ་ལུས་མེད་པས། འདུས་པར་མི་གནས་པས། གཙོད་བྱེད་བཅད་བྱ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། འདོད་རྒྱལ་ཐ་དང་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱི་རོལ་
 བྱི་ཁམས་བཞི་པོ་གཙོད་བྱེད་དང་བཅད་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་གིས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་འང་དེ་བཞི་རོ། །གཉིས་པ། སྤྱེག་དྲུག་གཞལ་ལ་མི་མ་སྐྱེད་པར་སྐྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་སྤྱེག་བྱེད་མི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 རེག་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་བྱི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་འང་རེག་བྱ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་རེག་བྱ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། བཅུ་གཉིས་པ་ལ། སྤང་བ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡིན་མིན་ངེས་པ་བཤད་པ་
 དང་། མ་ངེས་པ་བཤད་པ། ཐོག་མེད་བརྒྱད་གྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དགོ་མི་དགོ་འི་རྒྱུ་པར་སྐྱེན་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱང་བ་དྲང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱང་བ་ནང་གི་དབང་པོ་ལྟ་སྟེ། མི་དགོ་བ་དང་
 དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། ཟས་དང་། བསྐྱ་མཉེ་དང་དྲིལ་བྱིས་སྤྱེག་སྤྱེག་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་། དྲིང་ངེ་འཛིན་
 རོ། །ཁ་ཅིག་ཚངས་སྟོང་དང་ལྟ་ཟེར་ཡང་། དེ་མི་གཞོད་པ་ཅུ་ཟད་གྱི་རྒྱས་བྱེད་མིན་ནོ། །སྐྱ་ནི་ཚད་ནས་མཚམས་སྟོར་བ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བརྟུབ་པས་རྒྱུ་སྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་དེ་བཞིན་

[illegible]

དང་བཞི་ལས། རྟག་བརྟན་གྱི་རྣམ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་སྟེ། ཚེས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཚེས་སོགས་ཁམས་བྱ་མ་གསུམ་གྱི་རྟག་བརྟན་ལ་ཚེས་བཟོད་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་ལྟན་གཅིག་དང་། བྱ་མ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་
 ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །བརྟག་གསུམ་པ། མིག་དང་ནོ། དེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་གཉིས་པོ་དྲག་སོ་སོ་དང་ཞེས་པས་སྤྱད་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། མིག་དབང་ཐོབ་ལ་མིག་ཤེས་མ་ཐོབ་པ།
 འདོད་པར་སྐྱེས་པ་རིམ་གྱིས་མིག་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགོ་བའི་ཐོབ་པ་སྤར་ནས་ཡོད་ཟེན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་དང་། དབང་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་མིག་ཤེས་མི་ལྟན་པ་ལྟན་པ་ཐོབ་ལ། མིག་དབང་མ་ཐོབ་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཡན་ཆད་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མེད་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་བུའམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གི་འཕོས་ནས། འདོད་པ་དང་དང་པོའི་བར་བྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་ཆོན་ལོ། །དེ་གཉིས་མིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །ལུ་

༡༡། །གསུམ་པ། ལྷན་ཅིག་རྩ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་མིག་དང་གཟུགས། མིག་སྒྲིལ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་བཞི། དེ་བཞིན་རྩ་བ་སྒྲིལ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཡང་སྦྱས་མིག་དང་མིག་སྒྲིལ་སོ་སོ་དང་། ལྷན་ཅིག་རྩ་བ་ལྷན་པ་ཡོད། ཅེས་ཟེར། བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དང་པོ་དང་འདོད་རྟེན་མིག་མ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཏང་བ་གནིས་པ། དེའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པ་མ་བཏང་བ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལྷག་མ་རྩ་བ་ལ་འད་སྦྱར་ཞིང་། ལྷ་ལྟེ་ལ་ལྷ་བཞིའི་གནིས་སྦྱར་རུང་རོ། །ལུས་སྒྲིལ་ཐོབ་ཚུལ་ལྟ་བཞི་འདྲ། ལྷན་ལྟ་གནིས་པས་འཛིག་འདྲ། ཡིད་ལ་གསར་ཐོབ་དང་སོ་སོ་བ་མེད་དོ། །བརྩ་བཞི་པ། རྩ་བ་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཁམས་བརྩ་གནིས་ཏེ། གང་ཞེན། གཟུགས་ལ་སྒྲིལ་ཕྱིའི་ཁམས་རྩག་མ་གཏོགས་ཚས་ཁམས་ལ་ཕྱི་ནང་གནིས་ཀ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བཙུ་ལྟ་པ་ལ། དཔོན་དང་། དེའི་པོས་འཛིན་གནིས། དང་པོ། ཁམས་བཙུ་བརྩ་ལས་ཚས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩག་རྩ་རྟེན་པ་དྲང་བཙུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚས་ཀྱི་ལས་ནི་ཡིད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་འམ་སོ་སྐྱེ་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིལ་ཕྱི་ནང་གི་ལྷན་སྒྲིལ་པའི་བྱ་

བ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་པས་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལུ་ལ་དུ་རང་གི་གེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མཆོངས་ལྟན་རྒྱུ་མས་མ་གཏོགས་དུས་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ལ། རང་རིག་འདོད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་རྟེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྒོམ་པའི་དམིགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །འོ་ན་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལུ་ལ་ལོ་ཞེ་ན།
 ལྷག་མ་རྒྱུ་མ་ཞི་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་མཆོངས་སོ། །ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་ནི་རྟེན་བཅས་དང་ཡང་དེ་དང་མཆོངས་པ་དྲག་གྱང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་པར་ནི། ཁམས་གང་ཞིག་
 རང་གི་བྱེད་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཆོངས། བྱེད་པ་རྟེན་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་དབང་གིས་གསུགས་ལ་བལྟས། བལྟ་བ། ལྷ་འབྱུང་རྒྱུ་མས་རྟེན་བཅས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་མཆོངས་མིག་དབང་གིས་གསུགས་མ་མཐོང་བར་
 འགགས། འགག་བཞིན། འགོག་འབྱུང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཆེ་བས་ཟེར། རུབ་ཕྱོགས་པས་མི་སྐྱེའི་ཆོས་ཅན་ལ་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་ལྷ་བུ་རྒྱུ་གེས་ལྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བུ་མི་ལྟན་
 པ་གཉིས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གསུགས་སོགས་ཁམས་ལྷ་ལ་འང་མཐོང་། མཐོང་འབྱུང་སོགས་སྐྱར་རོ། །སེམས་ཁམས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྟེན་བཅས་སུ་ངེས་པ་དང་། ལུ་ལ་ལ་དམིགས་པས་བྱེད། མི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་

༡། མི་འཛིན་པས་དེ་མཚུངས་སོ་བཟེད། མིག་སྟགས་གཅིག་གི་རྟེན་བཅས་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བཅས་མིན་ཏེ། རྩེས་ལུ་གཉིས་སྟགས་མིག་གཅིག་གིས་མི་བཟུངས་སོ། །གཟུགས་སྟགས་དུག་ནི་ཡུལ་
 ཐུན་མོང་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་རུང་ངོ་། །དྲི་སྟགས་ཀྱང་ལྷན་ནས་འཛིན་མོད། གཅིག་ལ་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིའི་ནང་གི་སྟོན་ལུ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྒྱུ་ཤེས་བསྐྱེད་མིན་
 པས། གཅིག་རྟེངས་པ་མེད་ངོ་། །བརྟུ་དུག་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཅན་བརྟུ་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བུ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ཀུན་ནས་བསྤྲངས་པའི་དེ་དང་འབྲེལ་བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། མིག་ཤེས་སྟགས་ལྷ་ཡང་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ། བམས་ཐ་མ་གསུམ་འ་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐ་ཀུས་ཀྱི་བརྟུ་དེ་དག་དང་མཚུངས་
 ལྟར་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་བཅས་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་ལྷག་མ་སྒྲོམ་སྤང་། ཟག་མེད་སྤང་བུ་མིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ། འདིར་གནས་མ་ལུ་སྟེན་དེ། སོ་སྦྱོང་དང་དན་སོང་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་མཐོང་
 སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྦྱོས་ན་སོ་སྦྱོང་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། ཐུན་རྟེན་ཞུགས་པས་དན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགོག་པར་གསུངས་པས་སོ་བཟེད། དེ་མིན་ཏེ་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་ན་མཐོང་སྤང་མིན་ལ།

समाप्तः समाप्तः समाप्तः समाप्तः समाप्तः

གལ་ཏེ་སྒྲིལ་ཞིང་མཛེས་ལྷ་པོ་ལྟར་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཆགས་པུལ་སྒྲིལ་མིན་པ་འཇམ། དེ་དགོ་པ་ཡིན་ན་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་སྒྲིལ་མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་མ་སྒྲིལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །ངན་སྤང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཡིན་པས་དེས་པ་དེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། དེའི་རྗེས་འབྱུང་ཐོབ་པ་འདྲ་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །སྒྲིལ་དང་ངན་སྤང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་གཉིས་ཀའི་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་མིན་པ་ལས་སྒྲིལ་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ལས་སྒྲིལ་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བས་བྱུང་བོ། །ངན་སྤང་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་ནི་དེར་སྒྲིལ་པའི་རྒྱ་མི་དགོ་པ་ལ་འདོད་དོ། །གཟུགས་དང་དབང་ཤེས་ཉིད་མཛེས་ལྷ་པོ་ཡིན་པར་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིལ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། སྤྱལ་བསྟན་ལ་ཆོས་པ་ཐོབ་ཆེ་འདྲ་སྒྲིལ་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་དེ་སྤྱོད་པ་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་བ་དུན་པ་ལ། སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་མིག་གི་ལྷ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། མིག་དང་ཆོས་གྱི་ཁམས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གཅིག་མིག་རྟེན་བཅས་དང་། ཆོས་ཁམས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་གཅིག་ནི། ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་བརྩ་བ་དང་ལུལ་ལ་དེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཁམས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི། འཛིག་ལྷ་སྟོན་ལྷ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ། སྒྲོ་བ་པའི་ལྷ་བ། མི་སྒྲོ་བ་པའི་ལྷ་བ་དང་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་

[illegible]

མགའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་

ལྷོ། གཉིས་གསུམ་མཐོང་བ་ནི་གསུམ་པ་ར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་གཉིས་སུ་ཆད་པས་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཆད་པར་ཐལ་སྒྲིམ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཅན་མིན་པས་ལུལ་ན་མི་གནས་པས་སོ། །པཱ་ཅོ་བརྒྱད་
 པ་ལ། དབང་ལུལ་རྟོན་ཚུལ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོན་ཚུལ། ཞུར་ལ་དེ་གསུམ་ལུས་དང་བཅས་པ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དཔུང་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་ལུལ་ཐུང་མ་འཐུང་དང་། མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་
 མིག་དྲུང་ཡིད་དྲུང་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། རང་གི་ལུལ་དྲུང་མ་འཐུང་པར་འཛིན་ལ། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གཞན་དུ་སྟེ་ཐུང་ནས་སོ། །གཉིས་པ། ལྷ་དང་ལ་སྟོགས་པ་སྟེ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ནི། ལུལ་ནི་དབང་པོ་རང་གི་རྒྱལ་ཆད་
 དང་མཉམ་པ་ཡི་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་འཛིན་པར་འདོད། ཡིད་ལུས་ཅན་མིན་པས་ཆད་མེད་ལ། མིག་རྣམ་རེས་འགའ་དབང་པོ་བས་ཆེ་བ་དང་རེས་ཆུང་། རེས་མཉམ་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་བསགས་པ་ལ་དམིགས་གྱིས་རྒྱལ་
 ཐུན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་གཉིས་ཐུན་མིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་དེ་དག་གི་ཐ་མའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་སྟོགས་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་རྟོན་དེ་དྲག་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ད་ལྷ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འདྲ་ཡིན་ལ། འདྲ་ཞེས་ཡིད་འདས་པ་འདྲ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འདིར་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྟོན་ཡིན་མིན་སུ་བཞི་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་

༥
མཐུན་
ཉིད་གསུམ་
རྒྱུད་

༡༡། །རྟེན་ཡིན་པ་དབང་ལྡན། ཅིག་ཤོས་སེམས་སེམས་ལྟར་འདས་མ་ཐག་པ། གཉིས་ཡིན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད། བྱིའི་གཟུགས་ཅན་ལྟ་སྟ་བཞི་པའོ། །ཡིད་སེས་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱད་པོ་མེད། ལུ་གཉིས་པ་
དང་བཞི་པ་འདྲ། གསུམ་པ་ཡིད་སྟུང་མ་གཉིས་ཀའོ། །གཉིས་པ། ཅིའི་བྱིར་གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟེ་ན་མིག་སེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཟུགས་སེས་སོགས་མི་བརྗོད་ཟེར་ན། དབང་པོ་དེ་དག་གྱུར་པ་ས་སེས་པའང་འགྱུར་བ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་ཏེ། དབང་པོ་འགྱུར་ན་ཡན་གཞོན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་དེའི་རྗེས་སྟུ་སེས་པ་འགོ་ཞེད་དབང་པོ་གསལ་ན་ཡུལ་མི་གསལ་ཡང་བྱ་གྲོལ་ལྟར་སེས་པ་གསལ་ལ། དབང་པོ་མི་གསལ་ན་ཡུལ་གསལ་ཡང་སེས་པ་མི་
གསལ་པས་སོ། །རྟེན་ལྟན་མིན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་ལྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དབང་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱས་ནི་རྒྱུ་སེས་བསྟན་ཏེ་རའི་རྒྱ་དང་ནས་ཀྱི་སྟུ་གུ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ནི་མིག་སེས་དང་ཡིད་
གཉིས་ཀའི་ལྟན་མོང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཡང་ལུས་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བས་ཉན་པ་སོགས་ལ་ལུས་མིག་གཟུགས་སེས་བཞི་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཟེར་ན། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་
བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ། ཡུལ་རྒྱ་གཟུགས་རེག་གསུམ་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏུན་བཞི་སྟེ་ས་ལྟ་པའོ། །མིག་རྒྱ་ལུས་སེས་གསུམ། འདོད་དང་བསམ་གཏུན་དང་པོ་ནའོ། །དྲི་རོ་རྒྱ་བྱེའི་སེས་པ་

པག་འདྲ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ། །འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་རང་སའི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རང་སའོ། །འདོད་པས་བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་མིག་གིས་བསམ་གཏུན་གཉིས་པའམ་གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་ས་ཐ་
 དད་པའོ། །ཞེས་སྒྱིར་གོ་བར་བྱས་ནས། གོང་མའི་ལུས་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ས་ན་མིག་མཚོག་ཡོད་པས་སོ། །འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱ་བས་སོ། །རྣམ་
 བཤར་སེས་པའམ་ཞེས་ས་འོག་མའི་མིག་ལ་གོང་མའི་སེས་པ་མཚོག་མི་བརྟེན་ནོ། །གོང་མའི་མིག་ལ་འོག་མའི་རྣམ་སེས་བརྟེན་པ་སྤིང་དེ། བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་དང་པོའི་མིག་སེས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པས་སོ། །དང་པོ་པས་འདོད་པའི་མིག་སེས་ནི་མི་རྟེན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །མིག་སེས་ཙམ་པོ་དེ་ཡིས་རང་ས་དང་། གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་མཐོང་སྤིང་དེ། དང་པོའི་མིག་སེས་ཀྱིས་གོང་མ་གསུམ་དང་འདོད་པའི་
 གཟུགས་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི་འདོད་པས་གོང་ས་མི་མཐོང་ངོ་། །རྣམ་སེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་མ་ཟད་རྟེན་ལུས་ཀྱི་འདྲ་། གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་སེས་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་རིགས་པར་མཐོང་རྟེན་བྱེད་
 དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏུན་བཞི་སྟེ་ས་ལྟ་ཡི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མཐོང་རྣམས་པས་སོ། །མིག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རྣམས་པའི་དེ་བཞིན་དུ་སེས་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣམ་པ་ཡིན་སྟེ་གསུམ་ལྟར་བར་བྱའོ། །ལྟ་

ལྷ། །ཕྱི་ལུས་དབང་གསུམ་དྲུག་ནི་སྤང་ནས་འཛིན་པས་ཡུལ་སེམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤང་ཕྱིན་ཅེས་སྒྱིར་བསྟན་ནས། དམིགས་བསལ། ལུས་དང་རེག་བྱ་ལུས་དབང་གསུམ་རང་ས་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་གྱིས་རེག་བྱ་འཛིན་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་སེམས་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤང་དྲུང་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོས་རེག་བྱ་འཛིན་ན། རང་གི་སའི་རྣམ་སེམས་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ། ཡིད་སྟོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་སྤང་དེས་ཏེ་ཅི་རེགས་ཡོད་པར་གནས་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པར་ཡང་འཆད་དོ། །བརྒྱད་ཀྱི་པ། དབང་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེམས་པར་བྱ་བ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་ལྟ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བརྒྱ་གསུམ་ནི་ཡིད་སེམས་གཅིག་ལུས་སེམས་བྱའོ། །ཉི་ཤུ་པ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཁམས་ནི་སྤང་ཅིག་མ་མིན་པས་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་དྲུག་པར་སེམས་པར་བྱའོ། །འདི་རྩ་ས་དང་ལྟན་ཅིག་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་འདྲ་དཔྱད། ཉེར་གཅིག་པ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་སྟོག་དང་སྟོགས་དང་ཆོར་སྟོགས་དྲུང་། ཟག་མེད་གསུམ་དང་བརྒྱ་བཞི་སྟེ་ཁམས་གང་དག་ནི་བརྒྱ་གཉིས་ནང་གི་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དབང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་དང་། གཟུགས་སྟོགས་ལྟ་དབང་པོ་མིན་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆོན། ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའི་འགྲེལ་

सगाउः५८ चौदे दूगो दसा रोजोय ५५५

22

[illegible]

༥། །དབང་བྱེད་པ་དང་། མོས་དེ་སྒྲིག་སྒྲེ་གཉིས་སོ། །སྒྲིག་དཔོན་གཞན་དག་གིས་ནི་ཀུན་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་སྒྲོམ་མིན་མཚམས་མེད་དང་། དགོ་ཅུ་གཅོད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་འབྲས་ཐོབ། ཆགས་
 བྲལ་གྱི་གཞིར་རུང་གི། །ཟ་མ་མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ་ཟེར། སྒྲིག་དབང་གིས་རིས་མཐུན་པར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་པ་དང་། དེའི་ཀུན་གནས་པ་གཉིས་ལའོ། །ཡིད་ཀྱིས་ཡང་མིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་པ་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་སོགས་དགོ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པས་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་དབང་བྱེད་དོ། །ཡོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲུའི་འདྲ་དཔ་ལ་མ་རངས་པ་སྒྲེ། ལུས་མཛེས་པ་དབང་རྟེན་གྱིས་བྱེད་པའི་བྱེད་དང་། བསྐྱར་དང་
 ཐ་སྐྱར་བྱུང་མིན་དབང་གིས་གྱིས་དང་། གཞུགས་ཁམས་ལྟ་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིའང་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་དེ་མཚམས་སྒྲོར་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོར་བ་ལྟ་རྟུང་དང་སོགས་
 ལྟ་དང་ཀུན་བྱེད་སོགས་གསུམ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རིམ་པར་ཀུན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་ལྟས་ཆགས་སྒྲོང་མོངས་གསུམ་བསྐྱར་པའི་བྱེད་དང་། ཚོགས་སྒྲོར་གྱི་དང་སོགས་ལྟ་རྣམ་
 བྱང་གི་ཀུན་དང་། མཐོང་ལམ་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། མདོ་སྒྲེ་པས་མིག་སོགས་རང་གི་དོན་གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དྲུང་ཡིད་ནི་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་དབང་བྱེད་པའི་

བྱིར་དབང་པོ་དུག་གོ། །ཤུགས་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་མོད་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །མོ་དབང་རྒྱ་མ་ཆེ་བ་སྟགས་དང་ར་རོ་རྒྱུ་བ་བསམ་བ་ཞན་བ་པོ་ལ་སེམས་བ་སྟགས་མོ་ཉིད་དང་། པོ་དབང་དེ་
 ལས་ལྟོག་པའི་པོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱིར་ལུས་དབང་ལས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་མོ་དྲུང་པོ་དབང་དྲག་དབྱེ་བ་དང་། སྟག་གིས་རིགས་མཐུན་དུ་གནས་པ་དང་། ཆོར་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དྲང་། དད་སྟགས་རྒྱུ་མ་པར་བྱུང་བ་
 ལ་དབང་བྱེད་བྱིར་སྟོག་དྲུང་ཆོར་བ་རྒྱུ་མས་དྲུང་ནི་དྲད་སྟགས་དབང་པོ་ལྷར་འདོད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཐོབ་པ་ལ། ཀུན་སེམས་ལྷན་པའི་དང་། ཀུན་སེམས་པ་དག་སྟགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྱོལ་བ་ལ་ནི་
 དབང་བྱེད་པའི་བྱིར་། ཀུན་སེམས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་སེམས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་སེམས་ལྷན་པའི་དབང་པོར་བཞག་སྟེ། རང་གི་གོང་མ་ཀུན་སེམས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་སེམས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། གོང་
 མ་ཀུན་སེམས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་སེམས་པའི་དབང་པོ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཀུན་སེམས་ལྷན་པའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་ཞེས་མིག་སྟགས་ནས་དད་སྟགས་པར་དབང་པོ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་བསྟེན་པར་གང་སྟེ་ལ་འཆད་དོ། །སྟགས་སྒྲུལ་མི་སེམས་པ་ཀུན་སེམས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྟེ། མཐོང་སྒྲུང་སྒྲོང་བ་དང་། ཀུན་སེམས་སྒྲོལ་སྒྲུང་དང་། ཀུན་སེམས་ལྷན་པ་མཐོང་ཆོས་པའི་བར་གནས་ལ་

༡༩། །དབང་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། དབང་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན། མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །ལ། ལག་ །རྒྱང་། རྒྱུ། འདོམ་
སོགས་དབང་པོར་འགྱུར་རྟེ། ཚེག་སྒྲུ་པ་ཟས་ལེན་པ་སོགས་ལ་དབང་བའི་བྱིར་ཞེན། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི་དགོས་པའི་གྲངས་ངེས་རྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ།
དེ་ལ་སེམས་ཙན་གྱི་རྣམ་གྱི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་རྣམ་སེམས་གྱི་རྟེན་མིག་སོགས་དུག་དང་། སེམས་ཙན་དེའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་པོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སེམས་ཙན་དེ་གནས་པ་སྟོག་དང་དགུ་ནི་ཀུན་ཉོན་གྱི་
གཞི་ཡིན་ནོ། །ཚེར་བ་ལྷ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་འདོམ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྟན་རྟེ། །དད་སོགས་ལྷ་ཚོགས་སོག་པར་བྱེད་པས་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་། ཀུན་སེམས་སོགས་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་
པའི་ལ། རྣམ་བྱང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྟན་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོའི་གྲངས་ངེས་སྟེ་སྟེད་པ་དབང་པོ་དུག་གྱུར་དེ་སྟེད་དུ་བྱེ་བས་ཉེར་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ། ཡང་ན་སྟེ་པ་གཞན་དག་ནི། འཁོར་
བར་འདུག་ལྟོག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འདུག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་དུག་སྟེ། སེམས་ཙན་གྱི་རྣམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་དང་། བར་དོའི་སྟེ་མཆོད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྟེ་སྟེད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བས་སོ། །འཁོར་བར་སྟེ་པ་པོ་

མཛེས་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །འཕྲུལ་སྐྱེས་ལ་མེད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་དྲང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་བྱེད་ཤོག་དྲང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉི་ལམ་ལོངས་སྟོན་པ་ལས་ཆོར་བ་ལྟ་སྟེ། ལོཾ་ལམ་ལུག་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་བརྒྱ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་བཞིའི་དུ་ལོཾ་ལམ་ལྟོག་པ་ལ་ཡང་། རྟེན་དང་སྟོན་སྟེ། རྣམ་པུར་ཉིད་དུ་དང་པོར་སྟེ། བ་ཀུན་གྱིས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་པའི་
དབང་པོ། རྣམ་པར་བྱུང་བ་ཉི་ལམ་ལོངས་སྟོན་པ་ཀུན་གྱིས་ལྟོན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་སྟེ་མ་རྣམས་ལས་གནས་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ལ་དབང་པོའི་རོ་བོ་མིག་སྟོན་སྟེ། རྟེན་དང་པོ་མཛེས་པ་དང་པོ་སྟེ། བརྒྱད་བཟད་
ཡིན་ལ། དད་སྟོན་སྟེ། རྟེན་དབང་དང་དུག་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས། འདིར་ཆོར་བ་ལྟ་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་འཆད་པ་ལ། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་གསུག་ས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེར་
རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་སེམ་པ་ལ་ཡིན་པ་གྲང་དེ་ནི་སྟེ། བརྒྱལ་བ་ཀྱི་དབང་པོ་འོ། །དེ་ཡང་མིག་སྟོན་སྟེ། རྣམ་གྱིས་ལྟོན་པའི་ལོཾ་ལམ་ལུག་པའི་ཆོར་བ་གདུང་བ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་གི་ལོཾ་ལམ་ལུག་པའི་
ཆོར་བ་སེམ་པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །དེར་མ་ཐད་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་སྟོན་པའི་རྣམ་གྱིས་ལྟོན་པའི་ལུས་ཆོར་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་

༡༩། །བྲལ་ནས་སེམ་པ་དེ་ཡིད་བདེ་འདྲ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་དང་པོ་འདོད་པ་སྟེ་གཞན་ན་སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བས་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་
 ཏུ་སྟེས་པའི་སེམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་བྱད་པར་ནི། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་རྣམ་ཏྲུག་ཙམ་གྱིས་སྟེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་
 བ་བརྟན་གནས་ཡིད་སེམ་ནི་སེམས་བདེའོ། །སེམས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ཏུ་སྟེས་པའི་ཆོར་བ་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །བརྟར་སྟོམས་ནི་བདེ་སྟག་བར་མའོ། །བརྟར་སྟོམས་ལ་ལུས་སེམས་གཉིས་སུ་མི་བྱེ་བར་
 གཉིས་ཀྱའི་དེ་བསྐྱམས་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཆོར་རྣམ་ཏྲུག་ཙམ་གྱིས་སྟེ་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་མིན་ལ། ལུས་བདེ་སྟག་ནི་ལུས་ལ་ཡོད་གནོད་ཀྱིས་བྱུང་བས་བྱ་དང་དུ་བྱས་ལ། བརྟར་སྟོམས་རྣམ་པར་
 མི་ཏྲུག་པ་དང་། ཡན་གནོད་མེད་པར་དང་གིས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བསྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་བར་དད་སྟགས་ལྟ་ཡིད་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བརྟར་སྟོམས་ཏེ། དྲག་ལ་ནི་ཀུན་བྱེད་ཀུན་གྲེས་ཀུན་གྲེས་ལྟར་པའི་
 དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལུས་བདེ་མིན་ཏེ་སྟོ་ལུའི་གེས་པ་འཁོར་བཅས་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་པས་སོ། །ཆོར་བ་དེ་དག་ས་སོ་སོ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་པ་

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

གཅིག་ལ་མིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཡིན་མིན། ༡ རྒྱུ་མྱེན་ཡིན་མིན། ༢ རྒྱུ་མྱེན་དང་བཅས་མ་བཅས། ༣ དག་ལོགས་གསུམ་གྱི་བྱང་པར། ༤ ལམས་གང་དུ་གཏོགས་པ། ༥ སྤང་བུའི་བྱང་པར། ༦ རྟེན་གཏོང་གི་བྱང་
པར། ༧ འབྲས་སུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་དབང་པོ་དུའི་ཐོབ་དབྱུང་པ། ༨ ལྷན་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་པ་དག་ལས། དང་པོ། ཀུན་གྱིས་ལོགས་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པོ་དུག་
བསྐྱེད་སྤང་ཡིན་པས་གཅིག་དུ་ཟག་པ་དྲུང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཆོར་བ་གསུམ་དང་ལོགས་ལྷ་ཡིད་དང་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། གཞན་ཟག་བཅས་
ཡིན་པའི་གྲིང་། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་པ་ལོགས་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིད་མི་བདེ་འད་ཡིན་པས་བཅུར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། སྤྲུལ་ནི་རྒྱུ་མྱེན་ཏེ། མཐོ་རིས་ན་དག་པ་ཟག་བཅས་དང་། དན་སོང་ན་མི་དག་པས་
འཕང་བས་སོ། །འོན་དག་བཅོམ་པ་སྤྱུ་ཆོ་བཏྲང་འཛིག་བྱེད་པ་ཅི་ཞེན། ཆོའི་འདུ་བྱེད་ནི་སྤྲུལ་ན་མ་འདིའི་ལས་བསྐྱུར་དགོས་སོ་ཟེར། །འཕྱི་བཏྲང་འཛིག་ནི་ཏྲིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བྱེད་པས། དེ་རྒྱུ་མྱེན་མིན་གྱང་འདིར་སྤྱིའི་
དབང་དུ་བྱས་སོ་ཟེར། བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་མྱེན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད། བཅུ་གཉིས་གང་ཞེན། དབང་པོ་ཐ་མ་དག་དབང་བཟུད་དྲུང་། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པ་སྤྲུལ་དབང་ལས་གཞན་པ་རྒྱུ་པ་ཏེ། ཐ་མ་བཟུད་དག་པ་

ལྷོ་

༡༩། ཡིན་པས་དང་། ཡིད་མི་བདེའང་དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་སོ། །དེ་ལ་མིག་སྟགས་བརྟན་རྒྱས་ཕྱང་རྒྱུ་མིན་མིན་ལ། རྒྱུ་མིན་ལས་ཕྱང་རྒྱུ་ས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚེར་གཞན་བཞི་དག་དང་།
ཉོན་མོངས་ཅན། གཞོགས་ས། རྟོད་ལམ། རྒྱལ་སེམས་རྒྱལ་ས་རྒྱུ་མིན་མིན་ལ། རྒྱུ་མིན་ལས་རྟོས་རྒྱལ་ས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤྲོག་དང་གཟུགས་ཅན་བརྟན། བདེ་འགྲོན་དག་བའི་རྒྱུ་མིན་དང་། བདེ་བ་ཡིད་བདེ། བཏང་
སྒྲུལ་གསུམ་དག་བའི་དང་། རྟུག་བསྐལ་མི་དག་བའི་རྒྱུ་མིན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྒྱུ་མིན་མིན། འོ་ན་ཡིད་མི་བདེ་སྤྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་སྤྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི། མཚུངས་ལྡན་སྤྱང་འགྱུར་ལ་
དགོངས་གྱི། རྒྱུ་མིན་སྤྱང་འགྱུར་མིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཡིད་མི་བདེ་དྲེ་གཅིག་ནི་མཉམ་གཞག་མིན་ཅིང་། མི་འདོད་པ་སྟགས་ལ་རྟོག་ཅུ་གྱིས་སྟེ་བས་རྒྱུ་མིན་མིན་ལ། དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་ངེས་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་
པས་རྒྱུ་མིན་པའི་འབྲས་ཁུ་དང་བཅས། བརྟུ་ལ་ནི་རྒྱུ་མིན་གཉིས་དེ་གང་ཞེན། ཡིད་དང་ཚེར་བ་གཞན་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་བཞི་དང་དྲད་པ་ལ་སྟགས་ལྟ་སྟེ་བརྟུ་ལ་མི་དག་དང་། དག་བ་ཟག་བཅས་རྒྱུ་མིན་
བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་རྒྱུ་མིན་མེད་པ་གཉིས་སོ། །ལྟག་མ་གཟུགས་ཅན་བརྟན་དང་། ཤྲོག་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་རྒྱུ་མིན་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ། །བཞི་པ། གཅིག་དུ་དག་པ་ཐ་མ་བརྟན། ཡིད་མི་

ཡག་ལ་དང་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་འཕྲོ་ལ་སྒྲིལ་

བདེ་བ་ནི་དག་མི་དག་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཡིད་དང་ཚེར་གཞན་བཞི་ནི་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་སྟེ་གསུམ་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་སོ། །གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན། སྟག་དང་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ། རྟེ་མེད་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བརྒྱད་གྱི་འདོད་པར་གཏོགས་ལ། དེ་དག་ལས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། སྟག་བསྟན་གཉིས་པོ་དག་མ་གཏོགས་བཅོ་ལྷ་གཟུགས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ལའི་ག་པ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་ཞིང་མི་མཛེས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་མེད། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་སྟག་བསྟན་མེད། ལུས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཕྱིར་བསྟན་སྟགས་བྲལ་རྟེན་གྱི་སྟག་
 བསྟན་མེད། མི་དག་པ་མེད་ཕྱིར་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྟག་བསྟན་མེད། ལྷ་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྟན་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་འང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕོ་དབང་མེད་ན། ཁམས་མང་པོའི་
 མདོ་ལས། མོ་ཆངས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མེད་པར་དང་། ཕོ་གང་ཡིན་པ་སྐབས་ཡོད་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། ཕོའི་མཚན་ཉིད་ང་རོ་དང་གསང་མཐོ་སྟགས་གཟུགས་ནའང་ཡོད་པས་སོ་བེར། དེའི་སྟེང་གཟུགས་ཅན་ལྷ་དྲུང་བདེ་
 བ་ཡིད་བདེ་འང་མ་གཏོགས་སྟག་མ་བརྒྱད་ནི་གཟུགས་མེད་ཏུ་གཏོགས་སོ། །ཏུག་པ། ཡིད་དྲུང་ཚེར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྟན་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་དང་མཚུངས་

༡༩། །ལྷན་སྒྲིམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ཟག་མེད་དང་མཆོངས་ལྷན་སྤང་བྱ་མིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འདི་སྐབས་བདེ་བའང་གསུམ་པའི་དེ་ཡིན་གྱི་ལུས་བདེ་སྒྲིམ་སྤང་ཁོ་ནའོ། །མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱིས་
 སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན། གྲོག་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་དུག་ནི་བསྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་སྟེ་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ཤིང་། དུག་པ་ལས་མ་སྒྲིམ་ཤིང་མཐོང་སྤང་མིན་
 པས་སོ། །ལྷ་པོ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་གསུམ་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ་གཉིས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ལ་རྗེད་རྩལ་དང་གཏོང་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། དབང་
 པོ་ཐོབ་རྩལ་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་དབང་པོའི་ཐོབ་རྩལ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འདོད་པར་དྲང་པོར་ཉིང་མཆོངས་སྒྱུར་བ་ན། སྟེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དང་པོར་རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་དབང་པོ་ལུས་ཤོག་
 གཉིས་གསལ་དུ་རྗེད་དེ། ཡིད་སོགས་རྣམ་སྒྲིམ་དུ་མ་ངེས་པས་དང་། མིག་སོགས་མེད་པས་དང་། ཁ་ཅིག་སྤར་ཡོད་པས་སོ། །རྩལ་ཏེ་སྟེ་བས་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། རྩལ་སྒྲིམ་དེ་ཡིས་དུག་གསུམ་སྟེ། མཆོན་མེད་བསྐྱེད་པ་
 དང་པོའི་མི་སོགས་ལྷ་ལུས་མིག་སོགས་ལྷ་སྟོག་དང་དུག་གོ། །མཆོན་གཅིག་པ་འཕགས་པ་ལྷ་དང་འདོད་ལྷ་རྣམས་ལྷ་བྱ་ལ་དུག་སྟེང་པོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་བདུན་རྣམ། མཆོན་གཉིས་པ་རྩལ་སྒྲིམ་རན་སོང་རྣམས་ན་

ཡིད་པས་དེ་ལྟར་ན་པར་ཕྱུང་གཅིག་ཀྱང་གསལ་ཏུ་ཆེད་དོ། །གཟུགས་ན་མིག་སྟོན་ལྟ་སྟེ། རྟོག་དང་དུག་གོ། །གོང་མ་ར་གཟུགས་མེད་པར་རྟོག་དབང་གཅིག་གསལ་ཏུ་ཆེད་དོ། །ཆུ་མྱིན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་ས་དེ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 སོ། །གཉིས་པ། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི་ས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་དྲུང་ཡིད་དྲུང་བཟང་སྟོན་ས་དང་གསུམ་ཉིད་ཏུས་གཅིག་ཏུ་འགགས་པར་འགྱུར་དོ། །གཟུགས་ན་མིག་སྟོན་ལྟ་སྟེ། རྟོག་དྲུང་གཟུགས་མེད་པར་ཕྱུང་།
 དེ་དྲུང་པར་ཕྱེས་སྟེས་མཚན་གཉིས་པ་གཅིག་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་གཟུགས་ཅན་བདུན། རྟོག་སྟོན་གསུམ་ཉིད་པར་ཕྱུང་གསལ་པའི་མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགྲུང་མ། མཚན་མེད་པ་ཡིན་ན་པར་ཕྱུང་གསལ་པར་འགྱུར་ལ། མ་
 ཕྱིན་འཆི་བ་དྲག་ལ་ཕྱེས་རྟོག་བཟང་སྟོན་ས་ཡིད་དྲུང་བཞི་གཅིག་ཀྱང་འགགས། དེ་དག་མ་ལྟོས་ལྷུང་མ་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བཟང་པ་ཡིན་གྱི་དགོ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་འཕོ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་
 གཤམ་དྲག་པོ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་དྲན་སྟོན་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་པར་ཕྱུང་གཅིག་ཀྱང་འགགས་པ་སྟོན་སྟེ། །ཟག་མེད་ཆུ་མྱིན་མེན་པ་དང་། འཆི་སེམས་ཀྱང་མེན་ལ། འཆི་བ་དེ་དག་གི་གཏོར་རྒྱ་ལ་མེན་
 པས་འཆི་ཆེ་ཆེ་འགགས་པར་མ་པུད་དོ། །པར་ཕྱུང་པ། འགྱུར་དུ་གོང་འོག་གི་ཐ་མ་རྒྱན་ཀྱང་ཀྱང་དག་པོ་ཅོམ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགྲུང་དགྲུས་འཕོ་བ་ཉིད། རྒྱན་ཀྱང་དགྲུ་པོ་ཅོམ་གཉིས་ལ་དྲན་སྟོན་ལྟ་སྟེ། རྟོག་དྲུང་ཡིད་གཞིར་བཞག་ལ།

མཆོད་ཀྱི་ལྷ་

དབང་རྣམས་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན། བཏང་སྒྲུབ་སྐྱོད་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་། བར་ཆད་མེད་ཆོ་གུན་སེམ་དང་དགུས་ཐོབ་པོ། །ཡང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ན། ཆོར་བ་གསུམ་གང་རུང་དང་། གུན་སེམ་བྱེད་པ་
དང་། གུན་སེམ་པ་དང་དགུས་ཐོབ་པོ། །བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགུ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱིད་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་སེམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དགུ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་
གིས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། མི་སྟོགས་མེད་དམ། བཞི་པ་ཡན་གྱི་བཏང་སྒྲུབ་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཉམས་ནས་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་ཐོབ་པ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་ན། བདེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་
ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་ན་ཡིད་བདེ་སྟེ། སྤར་གྱི་དགུ་བསྒྲུབ་སྐྱོད་ལས་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་མང་མི་སྤྱིད་དེ་ལན་ཏུ་མར་ཉམས་ཀྱང་ཆོར་བ་གསུམ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །
ལན་གཅིག་ཉམས་ན་བཅུས་ཀྱང་ངོ་། །སྤྱིར་མི་འོང་ཉམས་པ་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ་དབང་རྣམས་མི་ཉམས་ལ་རྒྱལ་པོས་ཉམས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་བདེ་བ་མི་སྤྱིད་དེ། དེ་ལྟར་ལ་མ་ཉམས་པས་བྱལ་ལ། ཉམས་ལ་དེ་མེད་པས་བྱལ་
སྟེ། འདོད་ཉོན་སྤོང་བ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སྟོས་པས་སོ། །ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་སྤྱིར་མི་འོང་བ་བཞི་པ་ཡན་ལས་ཉམས་པ་ལའང་། བདེ་ཡིད་བདེ་སྤྱིད་པས་བཅུ་གཅིག་གོ་ཟེར་ན། དེ་ཉམས་མི་སྤྱིད་དེ། ལམ་གཉིས་

ལྷ། །གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །དགྲ་པ་ལ། དེས་ལྟན། སྤིང་ལྟན། མང་མཐའ་མང་མཐའི་ལྟན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། བདྲ་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི་ཡིད་དྲང་ལྟན་ལ་དེས་པར་དེ་གསུམ་འབྲལ་མེད་
དུ་ལྟན་པས་བྱུང་ལ། འོ་ན་འགོག་སྟོམས་དུས་གཞན་གཉིས་མེད་པས་སྟོག་གྲང་མེད་དམ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་ལྟན་ནོ། །གཞན་ནི་ལྟན་པར་མ་དེས་ཏེ། དེ་ལྟན་ལ་ལུས་དང་ཚོར་གཞན་ལྟན་པས་མ་བྱུང་པ་
གཟུགས་མེད་བཞིན་དང་། མིག་སྟོགས་ལྟན་པར་མ་དེས་ཏེ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་བཞིན། ཐོ་མོའི་དབང་པོ་དང་མིག་ཉམས་སྟོགས་བཞིན་དང་། དེམ་གྱིས་འཆི་ཆོའོ། །སྟུག་བསྐྱལ་དང་པོ་མོའི་དབང་པོ་མི་ལྟན་པ་གཟུགས་ཁམས་བཞིན་
དང་། ཟག་མེད་དང་མི་ལྟན་པ་སོ་སྟེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤར་མ་ཐོབ་པ་དང་བདྲ་ཟེན་སྟོགས་སོ། །དད་སྟོགས་ལྟན་པར་མ་དེས་པ་དགོ་རྩ་ཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་འདོད་ན་ཆགས་བྲལ་ལ་མི་ལྟན་ནོ། །བདེ་བ་དང་ལུས་
ལྟན་ལ་སྤར་གྱི་གསུམ་དང་རང་རང་བཞི་དགྲ་དྲང་ལྟན། དེ་ལ་བདེ་ལྟན་ལུས་མི་ལྟན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཙོམ་གཟུགས་མེད་པར་སྟེས་པའོ། །ལུས་ལྟན་འདོད་
གཟུགས་པའོ། །ལུས་ལྟན་མིག་སྟོགས་མི་ལྟན་པ་ནི་མིག་སྟོགས་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་པའོ། །མིག་དང་སྟོགས་པས་རྒྱ་སྒྱ་ལྗོངས་དབང་པོ་ལྟན་པ་ལ་སྤར་བཤད་ལུས་སྟོགས་བཞི་དང་། རང་རང་དང་ལྷ་དྲང་ལྟན་ལ། ཡིད་བདེ་

मगावः दमः धौरे दण्डः दण्डः दण्डः

བའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པར་ཡང་སྤར་གྱི་གསུམ་སྟེང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་རང་དང་ལྷ་ལྷན་ནོ། །དེ་ལ་བདེ་ལྷན་ཡིད་བདེ་མི་ལྷན་པ་གསུམ་པའི་བྱིས་པའོ། །ཡིད་བདེ་ལྷན་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱིས་པའོ། །གཉིས་པའི་བྱིས་པ་
 ལ་ཡིད་བདེ་ལྷན་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ། ལུས་བདེ་དང་པོ་མན་ཆད་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་སྤང་བས་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་པས་སོ་ཟེར་ན། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ནའང་ཡོད་དེ། གོང་མའི་ཉོན་
 མོངས་མ་སྤང་བས་བདེ་དང་ལྷན་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །སྤྲུལ་བསྤུལ་དབང་ལྷན་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཀུན་ཁྱབ་གསུམ་དང་། ལུས་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་སྤྲུལ་བསྤུལ་རང་དང་བདུན་དྲུང་ལྷན་ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་ནི་འདོད་པ་ཆགས་བྱལ་
 ལ་མི་ལྷན་ནོ། །ཚོར་གཞན་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་ལྷན་ནོ། །མོ་ཡི་དབང་པོ་དང་སྟགས་མོངས་ནས་པོ་དབང་ཡིད་མི་བདེ། དད་སྟགས་ལྷན་པ་ལ། སྤར་གསུམ་ལ་བདུན་སྟེང་རང་རང་སྤྲུལ་པ་དང་།
 བྱི་མ་དད་སྟགས་ལྷ་ལྷན་ལ་ཀུན་ཁྱབ་གསུམ་དང་བཅས་བརྒྱད་དྲུང་། ཀུན་གྲེས་དང་ཀུན་གྲེས་ལྷན་པ་ཡི། དབང་པོ་གཉིས་པོ་ལྷན་ལ་རང་ཉིད་དང་ཟག་མེད་དག་སྟེག་དང་བཅུ་གཅིག་ངེས་པར་ལྷན། བྱིར་མི་འོང་དང་དག་
 བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཐོབ་སྟོན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ན་བཅུ་གཅིག་ལྷན་གྱང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྟོས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ལ་བདེ་ཡིད་བདེ་རང་སན་མེད་ཅིང་། ས་འཕོས་པས་བདུང་བའི་

महाराष्ट्र के राजपूत

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་

བཞག་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་ལྷན་མིན། སྒྲིའུ་ལ་བཞད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྒྲིའུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྷར་འདུས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྒྲིའུ་བ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་ལ་བེམ་ཤེས་ལྷན་མིན་གསུམ། དེ་ལ་གཟུགས་སྤྱང་རྩལ་སྤྱ་རབ་དང་། རགས་པ་དབང་དོན་ལ། སྤྱ་རགས་གཉིས་མིན་པ་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །སྤྱ་རབ་ཆ་མེད་བསྒྲོམ་བ་བར་བཅས་འདོད། སྤྱང་སྤྱན་སྟགས་ཉེ་བས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་འགྲོས་འགགས་བས་གཞོད་པ་དང་སྒྲིའུ་བར་བསྒྲོད་ཀྱི་ཆ་སྤྱད་བས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལན་ཚུན་མཐུས་མི་བྱས་པར་འཇོན་བས་ཞིག་པར་མི་འགྱུར། ར་དང་དབྱུག་པ་མ་སྤྱད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་སྤྱང་འདུས་ནས་སྤྱ་འབྲེན་ཟེར། ལྷལ་དབང་རྩལ་སྤྱན་གྱིས་ཤེས་པ་བསྒྲིའུ་པ་ནི་མེད་ལ་བསགས་བས་སོ། །ལྷལ་རྣམ་མེད་དེ་སྤྱང་པ་འདི་དོན་མིན་ན། མི་སྤྱང་བའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྤྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། རགས་སྤྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རགས་སྤྱང་རྩལ་སྤྱན་བསགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཟེར། རྣམ་ཤེས་རང་ལ་རང་རིག་པ་འགལ་ཟེར། དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོང་བ་རྩང་བད་བསྒྲོད་ནས། ཆོག་གི་དོན་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་སྟགས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པ་དང་སྤྱ་མེད་པའི་བསགས་རྩལ་སྤྱང་རྩང་སྤྱ་རབ་ཉེ་ཟེར་གྱི་རྩལ་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུང་བཞི་དང་གཟུགས་དྲི་རོ་རིག་སྒྲིའུ་རྩལ་ལྟར་བསྐྱད་དེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྒྲིའུ། ལུས་དབང་ལྷན་ལ་དེ་དང་རྩལ་རྩས་དགའོ། །དབང་པོ་མིག་སྟགས་གང་རུང་གི་རྩས་གཞན་ལྷན་ན་དེ་དང་རྩས་བཅུའོ། །དེ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་

༡༩། །དག་སྒྲུབ་བཅས་སུ་སྒྲེན་པ་ཅུ་གཅིག་གོ། །རྟོན་རྒྱལ་ལ་བསགས་མིན་ཕྱ་རབ་སེལ་བུ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྱེ་སྒྲུབ་སྒྲེན་པ་དྲུག་ལྟགས་གསེར་བ་སྟགས་མཐོང་བས་ཤས་ཆེ་ཆུང་གིས་དམིགས་མི་དམིགས་ལས་འབྱུང་བ་ཀྱན་ལ་ཀྱན་ཡོད་དེ། རང་རང་ལ་སྒྲུབ་སྒྲེན་གཡོ་ཡོད་པས་སྟོ་ཟེར། མདོ་སྟེ་པས་ཁམས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་སུ་མེད། དངོས་སུ་ཡོད་པ་གསུམ་རྒྱ་སྒྲེན་པར་འདོད། རྒྱ་རིག་པས་འབྱུང་བ་རེ་རེ་དང་། བཞི་ལྟན་དང་། སྒྲེ་མ་ཆེད་ཀྱང་གཅིག་གཉིས་སྟགས་སྟོ་སྟོར་འདོད། འབྱུང་བ་བཞི་འུ་རྒྱས་གསུངས་པ་ཆོང་བ་སྟེད་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ཀྱང་དཔྱད། རྒྱལ་བརྒྱད་ཅིས་པ་རྒྱས་ལ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་བས་སྟགས་ཡོད་པ་དང་། སྒྲེ་མ་ཆེད་ཀྱི་རྒྱས་སུ་འདོད་ན་མང་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་རིག་ཕྱ་ཡིན་པས་སྟོ་སྒྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་འཡང་རྒྱལ་དེ་གོ་ས་གཅིག་པ་འཇམ་འདབ་འབྱོར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟགས་བཅས་མིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལུ་སྟགས་ལ་གྲངས་མེད་ཡོད་པས་བརྒྱད་རྒྱ་མ་རིས་སྟོ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་གོ་ས་གཅིག་རྒྱ་འདོད། སྟགས་བཅས་ནི་རིགས་མཐུན་ཁོ་ན་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ན་རིག་ཕྱ་སྟགས་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་གཅིག་རྒྱ་འབྱུང་བས་འདབ་འབྱུར་བ་ཡིན་ཡང་མང་པོ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེར་མི་རིས་ལ་བརྒྱད་རིས་པ་འདི་དབང་རྒྱ་ལ་འོ་ཟེར་འཐད་གསུངས། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་དབང་པོ་མེད་པ་རྒྱལ་སྟགས་སྟོ། །གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་ལྟན་ཅིག་སྒྲེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲེ་དང་ཁྱེ་བྱག་

མེམས་ལྷུང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མེམས་དང་མེམས་ལྷུང་དེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེ་སྒྲེ་པན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་སོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་པན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེ་བ་དང་། རང་
 ལྷུང་གིས་བསྐྱས་པ་ཐོབ་བུའི་ཚེས་དང་། ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་པའམ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བུ་ཐོབ་པ་སྒྲེ་སྒྲེ་ཀྱང་ཐོབ་བུ་མི་སྒྲེ་བའང་ཡོད་ཕྱིར་ལམ་ཞེས་འདམ་པའི་སྒྲེ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་མེམས་ལྷུང་ས་མང་ལྷའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་
 བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་བཞག་ག་ཞན་བསྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱར་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། མེམས་ལྷུང་ནི་རྒྱུ་པ་ལྷ་ཡོད་སྒྲེ། མེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་དང་ལ་སྒྲེ་སྒྲེ་པན་དག་པའི་ས་མང་། ཉེན་མོངས་ས་མང་། མི་དག་
 པའི་ས་མང་། ཉེན་མོངས་རྒྱུང་བུའི་ས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲེ་ཚན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མེམས་ཀྱི་ས་མང་སྒྲེ་སྒྲེ་པན་ལྷ་པོ་རིམ་པར། དེ་ལ་ཚོར་བ་བཤད་ཟེན་པ་དང་། སྒྲེ་པའི་རྒྱུ་བུའི་པས་ལས་ཅན་རོ། །ལྷུང་
 ལ་གཞི་པའི་མེམས་པའི་ཚོགས་རྒྱུ་སྒྲེ་ལྷུང་རྒྱུ་ལ་གཞི་པའོ། །བྱེད་ལས་ལྷུང་དག་གི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲེ་པའོ། །འདུ་སྒྲེ་པོ་ངོ་བོ་བཤད་ཟེན་དང་། བྱེད་ལས། ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའོ། །ལྷུང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་
 གཉིས་འདུན་པ་སྒྲེ། དེ་ལ་འདས་པ་ལ་སྐྱོད་པ། ད་ལྷ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ། མ་འོངས་དོན་གཉིས་འདུན་པ་གསུམ་དང་། ལས་བཟོན་འགྲུས་བཟོན་པའོ། །རིག་པ་གསུམ་འདུས་ནས་ལྷུང་གི་འགྲུར་པ་ཡོངས་སྒྲེ་གཙོད་པའོ། །དཔྱེ་

༡༡། ཁྱེད་ལས་ཆོས་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟགས་ཆོས་རབ་རྒྱུ་འབྱེད་ནི་སྒོ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྒྲིམ་ཐོབ་དང་། ཐོས་སྟགས་གསུམ་དང་བཞིའོ། །ཡང་ན་
 རིགས་པ་དང་རིགས་མིན་གྱིས་བསྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་གསུམ། བྱེད་ལས་སོམ་ནི་ལྟག་པའོ། །སོམ་ནི་ལྟན་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ཟུང་བཟུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཤས་རྒྱུ་པས་སོམ་ནི་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་རྒྱ་བ་ཀྱུ་མཆོར་འདྲེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཐོབ་ལྟན་པའི་སེམས་ལ་འདུན་པ་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་ལྟན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟགས་དེ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཐོབ་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོད་
 པས་འདུན་སྟགས་རང་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཀྱན་འགྲོ་མིན་པར་འདོད་དོ། །དྲན་པ་དམིགས་པ་མ་བཟེད་པའོ། །དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་མིན་གཉིས། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བའོ། །ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་འཇུག་པའོ། །དབྱེ་ན་རྒྱལ་རྒྱལ་མིན་གཉིས་དྲུག་། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །མོས་པ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའམ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའོ། །དབྱེ་ན་ཡང་དག་པར་མོས་པ་
 དང་། ཡོག་པར་མོས་པ་གཉིས་ལས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་གཅིག་དུ་འཇུག་པའོ། །ལས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད། དབྱེ་ན་ས་དགུ་དང་འདས་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་།

བུ་ལོ། །པུ་པོ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲུབ་སྒྲུ་ཚོགས་འདྲེས་པའི་རོ་བ་ཞིན། ལུང་དང་རྗེས་དཔག་གིས་སེས་པ་ལས་པུ་པོ་མངོན་སུམ་དམིགས་མི་རུས་སོ། །དང་པ་
 སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམས་པ་དྲངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་འདུན་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས། དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དྲང་བ། བདེན་བཞི་ལ་སྤང་སྤྱོད་འདོད་པའོ། །བག་ཡོད་ནི་དད་
 མོགས་དགོ་ཚོས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་ཕྱིན་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་འཇམ། ཟག་པ་འཇམ། ཟག་པའི་གནས་ལས་སེམས་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱེད་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལུན་ཚོགས་རྣམས་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་དང་།
 ཐར་པ་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་བག་ཡོད་པ་བཞིའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་བཟོད་པའི་ལས་རུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་བྱེད་པ་ལས་
 མོ། །དབྱེ་ན་སྒྲོ་ལཱ་ལྷའི་རྣམ་སེས་འཁོར་བུང་ལུས་ཤིན་སྤངས་དང་། ཡིད་སེས་འཁོར་བུང་སེམས་ཤིན་སྤངས་གཉིས། ཡང་ན་ལུས་ཤིན་སྤངས་ལུས་ཤིང་བལ་ལྟར་ཡང་བ། ཆེད་པ་གསེར་གྱི་ཏྲིང་ཚོ་བརྟེན་པ་ལྟར་མཉམ་པ་
 མོགས་ལུས་ཉིད་ལས་རུང་ཡིན་གྱི་སེམས་སྤང་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པར་ལུས་ཤིན་སྤངས་དེས་སེམས་ཤིན་སྤངས་བྱུང་རྒྱུ་ཡན་ལག་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་དེ་དང་མཐུན་ཕྱིར་དེ་ལའང་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཏགས་ནས་

༡༡། །བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་མདོ་ལས་དགའ་བ་དང་། དགའ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྒྱམས་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་དུ་བཤད་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞོན་སེམས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་རྩོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་མཐུན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ནི། སེམས་བྱིང་གོན་དང་བྲལ་
 བའི་རྒྱལ་དུ་འདྲག་པ་སྟེ། ལས་ཟག་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲུབས་མི་འབྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་དང་པོར་རེས་འགའ་བྱིང་གོན་འབྱུང་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མར་དོགས་
 པ་མེད་པའི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་སོ། །དོ་ཚད་ཤེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་ལས་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པའོ། །རྩ་བ་གཉིས་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་སྟེ། གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །དགག་ཚིག་ནི། མེད་པ་དང་། གཞན་པ། གཉིན་པོ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་གཉིན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ལས་སྟོག་གཅོད་སྟགས་ཉེས་
 སྟོང་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །རྒྱུ་པར་མི་འཆོད་པ་ནི་སྟིང་བརྟེ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དབྱུག་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཐོ་མི་འཆོམས་པའི་རྒྱམ་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན། སེམས་ཅན། ཚོས། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དག་

དཔེ་བྱ་བ་ལ་སེམས་མཛོན་པར་སྒྲོ་བ་སྟེ། ལས་དག་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་དག་བ་ལ་སྒྲོ་ན་ནི་ལེ་ལོ་ཁོ་ནའོ། །དབྱེ་ན་གོ་ཆ། སྒྲོ་ར་བ། སྒྲོ་ར་མི་སྒྲོ་ག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་མོ། །འདི་དག་རྟག་ཏུ་དག་སེམས་ཐམས་
 ཅད་ལ་འབྱུང་བས་དག་པའི་ས་མང་པའོ། །གལ་ཏེ་དད་བརྩེ་གཉིས་དག་འགདུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་གཅིག་གི་ལམ་རུ་རྩེ་སྒྲོ་ར་འབྱུང་བེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་རྩོལ་བཅས་དང་། བཏྲང་སྒྲོ་ར་སྒྲོལ་མེད་
 དང་། འདྲོད་ཁམས་པ་གཡེང་བ་བཅས་པས་གིན་སྒྲུངས་ཇི་སྒྲོ་ར་འབྱུང་བེར་ན། དེ་དག་གས་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་ཆ་གས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བར་སྒྲོ་ར་བཤད་བེན་ཏོ། །སྟེ་པ་གཞན་དག་གིས་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་དག་བ་ཡིན་གྱི་
 དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་མིན་ཞེས་སོ། །རྫོངས་པ་ལས་འབྲས་དྲང་བདེན་པ་དགོན་མཆོག་སོགས་མི་གེས་མི་གསལ་བ་སྟེ། རྫོངས་མ་རིག་གཏི་མུག་རྣམ་གྲངས་སོ། །ལས་ནི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །པག་
 མེད་ནི། པག་ཡོད་གྱི་མི་མཐུན་སྟེགས། དག་བ་མི་བསྒྲོ་ར་ཞིང་ཐག་བཅས་ལས་སེམས་མི་སྒྲུང་བ་སྟེ། ལས་ཉེས་སྒྲོད་དམ་མི་དག་བ་འཕེལ་པའོ། །ལེ་ལོ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་མི་མཐུན་སྟེགས། ལས་དག་ལ་བར་རུ་གཅོད་པ་
 དང་། མ་དད་པ་ནི་དད་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་སེམས་མ་དྲང་པའོ། །ལས་ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། མུགས་པ་ལུས་སེམས་ལྟེ་ཞིང་དམིགས་པ་མི་གསལ་པའི་སྒྲོད་སྒྲོད་པོ་སྟེ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་པའོ། །ལས་ཉོན་མོངས་

༡༡། འདྲ་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་དྲུག་། དཔྱེན་། ལུས་སེམས་རྒྱལ་པ་གཉིས་སོ། རྟོན་པ་སེམས་མ་ཞི་བར་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། ལས་ཞི་གནས་ལ་བར་དུ་གཙོད་དོ། འཇུག་པོ་དེ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་བླ་སྤྱོད་ཅན་ལོ། འཇུག་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མར་དོ། རྟོན་རྒྱལ་པ་ལ་མི་གསལ་སེམས་གཅིག་ལ་འབྱུང་ཚུལ་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ནོ། མདོར་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱལ་པ་མི་
 འབྱུང་ལ། བརྗེད་ངས། རྣམ་གཤེད་། ཤེས་བཞིན་མིན་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད། ལོག་པར་མོས་པ། རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེ། བཅུ་འབྱུང་བའི་སྤྲུལ་ལྟ་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། དེ་སྤྱུས་རྒྱལ་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་ཕྱིར་མ་སྟོས་ལ། བརྗེད་ངས་ལ་སོགས་པ་དུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་འདིར་མ་སྟོས་སོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ནི། རྒྱལ་པ་འདྲ་རྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པས་འདིར་
 སྟོས་སོ་ཞེས་སོ། གང་ས་མང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མར་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེན། ལུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཀུན་འགོ་ལ། གཉིས་པ་མ་དད་སོགས་ལ། གསུམ་པ་དུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་ལུ་ལ་ངེས་ཀྱི་སྟོག་སྟོགས། བཞི་
 པ་དེ་ལས་གཞན་ནོ། མི་དགེ་ལ་ནི་བྱེད་མེད་དང་དོ་རྩ་མེད་པ་གཉིས་པོས་བྱེད་ལ། དོ་བོ་ནི་འཆད་པར་འབྱུང་དོ། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལོ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་ཤི་ས་པ། ཁྱོ་བ་གནོད་བྱེད་མདོན་

བཀའ་དང་པོར་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

འགྲུལ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པ་དང་། བོ་འཆོམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྱོས་པའི་ཆུན་མོང་པ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལས་མི་བཟོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཞེ་དང་ནི་སྟེ་རང་གི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་གུ་གུ་པ། ཡང་
 དག་པའི་གདམས་ངག་རྟེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཕྱག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ལས་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཆིག་པ་ནི། སྟེག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྷ་པ་ལས་
 ནི་འཆིག་པ་གང་ཞེན་ཆོག་བརྒྱུད་པོས་ཞེར་འདེབས་པ་ཞེས་ཞེ་སྒྲུང་གི་ཆར་གཏོགས་སུ་བཤད་དོ། །ལས་ནི་ངག་གི་ཉེས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། བསྟོད་ཆམས་མིན་པ་འཕེལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བརྟན་
 བྱིས་དེ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཐག་འགོགས་པར་དགའ་འོ། །ཞེས་སོ། །འཆབ་པ་ནི་ཉེས་པ་སྟེད་ཅིང་གསུང་བ་སྟེ། ལས་ནི་འགྱོད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །སེར་སྒྲུ་ནི་ཆོས་དྲུང་ཟང་ཟིང་དང་མཁས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པ་སྟེ། ཡོ་བྱད་མི་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། སྒྲུ་ནི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལྟར་འཆོས་པ་སྟེ། ལས་ལོག་འཆིའི་རྟེན་ཅན་དང་། ཀྱགས་
 པ་ནི་རྟོན་པར་འགྲུལ་ལ། ལས་ནི་རྟོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྟེག་བསྐྱུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། བོ་འཆོམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་རྣམ་བཅུ་རྟོན་མོངས་ཀུང་རུའི་ས་པ་རྣམས་དེ། ཅ་རྟོན་

༡༡། །མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན། སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་ཁོན། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཡིད་ཤེས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །ཞར་ལ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྲོད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་དེས་པ་མིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ས་མང་སོགས་སྡེ་ཚན་དང་པོ་བཞིར་ནི་མ་དེས་པ་དང་། རུང་རུའི་ས་པའང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སྤྲུལ་ཆར། འགྲོད་པར་དང་པོ། གཉིད་ལ་དང་པོ་གཉིས། ཆགས་སྤང་ལ་ཐ་མ་གཉིས། རྒྱལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་བར་མ་མེད་པས། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཙམ་དང་ཡིད་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ། སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་དཔྱུད་པ། སེམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་དཔྱུད་པ། སེམས་བྱུང་ལས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ། ཞར་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། འདོད་ན་དགོ་པ་དང་། མི་དགོ་མ་འདྲེས་དང་། མི་དགོ་འདྲེས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལས། དང་པོ། འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ནི་རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །འདོད་པའི་དགོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོད་པ་མི་འབྱུང་བས་འགྲོད་པ་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ལ་དག་རྒྱ་མི་དགོ་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྟན་པས་ནི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མོ། །དེ་པོ་ནི་

དམིགས་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་ཡིན། ལས་ནི་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད། མི་དགོ་བ་ནི་ཅུ་ཉེན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ། སེམས་ཀྱི་བཅུ། ཉེན་མོངས་དུག་མི་དགོ་
 གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་དང་། འདྲེས་ལའང་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་ལྡན་ལའང་དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། མ་རིག་པ་རང་ཉིད་མི་སྒྲིམ་པར་ཉེན་མོངས་པའི་སར་
 བབྱངས་ཤིང་། ལྟ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེས་པས་ཐུགས་གཞན་མེད་ལ། དགོ་བའི་ས་པ་རྒྱམས་མི་སྤྱིད་པས་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་སོ། །འདོད་ཆགས་ཁོང་སྤོང་རྒྱལ་ཐོ་ཆོམ་སྟེ་ཅུ་བའི་ཉེན་མོངས་པའི་དང་། སྤོང་བ་ལ་སྟགས་པ་ཉེན་
 མོངས་པ་རྒྱུད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འགྱོད་པ་མི་དགོ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་རང་རང་གྲགས་ཏེ་ཉི་ཤུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ཅུ་ཉེན་པའི་དང་སྤོང་སྟགས་མ་རིག་པ་ཅམ་ལས་ཆགས་སྟགས་དེ་གའི་ནང་པན་རྒྱན་མཉམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་
 དང་། འདི་དག་ཆིག་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཉེན་མོངས་ཡིན་ལ། མ་རིག་ཉེན་མོངས་ནང་དུ་བབྱངས་ཟེན་པས་སོ། །འདིག་མཐར་ཉེ་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྐྱེན་ལ་སེམས་བཅུ་ཉེན་མོངས་དུག་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅོམ་བརྒྱན་འབྱུང་ལ། ལུང་མ་
 བསྐྱེན་གཞན་མ་སྤྱི་བ་ལ་སེམས་བཅུ་དང་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད། །གཉིད་ནི་རྒྱ་ཉམས་རྒྱུད་བ་དང་རལ་བ་དང་ལུས་སྤྱི་བ་དང་སྐྱེན་པའི་མཆོན་མ་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཁ་ཐས་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་

220

[illegible]

མཛོད་ མཛོད་ མཛོད་

༡༩། །ལྷ་འདྲ་རྒྱུན་ལས་སམ་ས་ལས་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་མིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ང་རྒྱལ་པ་ལོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱུང་པར་བརྟགས་ནས་རང་སེམས་མཆོག་རྟེན་ཁོངས་པ་ཡིན་ལ། ལས་ནི་བྱ་མ་སོགས་ལ་མི་གསལ་བ་དང་ཡང་སྤྱི་གྱི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་རང་གི་རིགས་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི་སེམས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་པ་ལམ་ཟད་པའོ། །ལས་དེར་ཟད་ཆོག་ཤིང་པའོ། །རྒྱལ་རྒྱགས་དེ་གཉིས་རང་ག་ཁོན་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱུང་པར། གསལ་པ་རང་གི་དེ་ལ་ཆགས་ནས་སེམས་དགོ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་ཞེས་འདུན་བཟང་འཆད། །ཁ་གཅིག་རིགས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བར་འདོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དགའ་བ་མེད་ལ་རྒྱགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པས་མི་འཐད་ཟེར། དཔེ་པ། མདོ་ལས། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དགོ་སོགས་འབྱེད་པས་སེམས། གཟུགས་སོགས་ཤིང་པས་ཡིད། དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤིང་པས་རྣམ་ཤིང་སོ། །མདོ་སྡེ་པས། དག་ཆགས་པས་གསལ་པས་སེམས། རྟེན་རྟུགས་པས་ཡིད། དཔྱེན་པར་གྱུར་པས་ཤིང་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྟེན་མ་ཡོངས་པ་ནི་སེམས། འདས་པ་ཡིད། ད་ལྟར་ཤིང་པ་ཟེར་འོ། །ལུང་ལམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་རྣམ་ཤིང་སོགས་སོ་སོའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅམ་པས། སེམས་ཀུན་གཞི། ཡིད་ཉོན་ཡིད། རྣམ་ཤིང་ཆོགས་རྟུག་གོ། །ཞེས་

པལ་འདྲ་པོའི་དགོངས་འབྱེད་སྒྲིབ་

འཕྲིན་པ་གྲུ་།

སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་ལྷན་གཉིས་ཟེར་བ་དང་། རྟེན་བཅས་དང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་གཅིག་སྟེ། སེམས་སེམས་ལྷན་དབང་
པོ་དུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྟོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྩོ་སྟོགས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོངས་ལྡན་ལྡས་མཆོངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །དེའང་མཆོངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡན་ནི། དབང་པོ་རྟེན་།
ལུ་ལ་དམིགས་པ། རྩོ་སྟོགས་རྣམ་པ། དུས་སྟེ། རྣམ་རེ་རེ་པར་འདྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ལྡན་མིན་ལ། བརྟེན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་འདྲ་ཕྱིད་རྣམས་ནི་བརྟེན་བཞི་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་གཅིག་ །མ་
ཐོབ་པ་དང་གཉིས། སྐལ་མཉམ་དང་གསུམ། འདྲི་སྟེས་མེད་པ་པ་དང་བཞི། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་དང་ལྟ་དུག །ཕྱོག་དང་བདུན། རྩོ་སྟོགས་མཚན་ཉིད་རྣམ་བཞི་དང་ནི་བརྟེན་དག་བརྟེན་བརྟེན་གཅིག །མིང་གི་ཚྭས་
དང་བརྟེན་གཉིས། ལ་སྟོགས་པས་ཚྭ་གི་ཚྭས་དང་བརྟེན་གསུམ། ཡི་གེའི་ཚྭས་དང་བརྟེན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐུས་དགེ་འདུན་འཁོར་ཡོད་པའི་དཔྱེན་སྟོགས་ཀྱང་བསྟེན་བའོ། །རྣམ་འབྱེད་སྟོད་པའི་གཞུང་ལས། རྒྱ་འབྲས་
རྒྱན་མི་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟགས་པའི་འཇུག་པ། རྒྱ་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་ལུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་གནས་སྐབས་བ་དང་ལ་བརྟགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ། རྟེན་འབྲས་ཡོངས་སྟོད་ལྟན་ཚྭས་རྟེན་སྟེ་མཐུན་ཞིང་

༡༩། |འཆྐམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་འབྱོར་པ།༩། ཁ་ཅིག་ལས་འབྱོར་འབྲེལ་བ་ཞེས་གྲང་འབྱུང་། རྒྱ་འབྲས་ལྷུང་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་མགྲོགས་པ།༡༠། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ལྷུང་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་གོ་རིམ།༡༡། རྒྱ་འབྲས་ལྷུང་ནས་འགགས། མ་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་ལ་མ་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་དུས་དང་།༡༢། རྒྱ་འབྲས་གཟུགས་ཅན་ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ལུལ།༡༣། འདུ་བྱེད་སོ་སོ་བ་དང་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་གྲངས།༡༤། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཆོགས་པ་སྟེ་དགྲ་དང་སྒར་དང་།༡༥། བསྐྱེད་པས་ཉེར་གསུམ་ཡོད། གཞན་ཡང་། གནས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས་མི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུན་བརྒྱ་བཤད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཟུགས་དང་གེས་པ་གཉིས་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ལྷན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཆྐམས་ཀྱི་བྱེད་པར་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་སྟེ། ཐོབ་པ།༡༥། མ་ཐོབ་པ།༡༦། སྐལ་མཉམ།༡༧། འདུ་གེས་མེད་པ་པ།༡༨། འདུ་གེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འདུག །༡༩། འགོག་སྒྲོམས།༢༠། ལྷོག །༢༡། མཆོན་ཉིད།༢༢། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སྟེ་སྐབས་དགུ་ལས།༢༣། དང་པོ་ལ། རོ་པོ་དང་བྱེད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཆོས་ལྷན་པར་བྱེད་

དཔེ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཡང་པ་ཉིས་ཏེ། གསལ་དུ་རྟེན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་རྒྱན་ལྷན་པ་ལོ། །ཐོབ་པ་རྟེན་པ་ལ་སྐར་མ་ཐོབ་པ་ལས་རྟེན་པ་ཟག་མེད་ལྷན་ཅིག་དང་པོའི་རྟེན་ཐོབ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་ཉམས་རྟེན་པ་བསམ་
 གཞུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱན་ལྷན་གཉིས་དང་། མོ་སྒྲེ་ལ་སྤྱིད་ཚེའི་ཉན་མོངས་ལོ་ལྷན་ཏེ། མཛོར་ན་ལྟོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷན་དུ་གཏོགས་མི་གཏོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགོ་མོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།
 ཁམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལྷོ་བ་མོགས་ཡིན་མིན་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལྷན་བྱ་ཡིན་མིན་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐོབ་པ་སྐར་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བདུན་ལས། དང་པོ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཅིས་བྱ་བ་ནི་རང་ལྷན་དུ་གཏོགས་པ་
 ཡི་ཆོས་རྒྱུ་ལོ། །ཐོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷོ་སྒྲེ་ཡིན་ལ། གཞན་ལྷན་དང་མེས་མེས་ཅན་ཀྱི་ལྷན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་མིན་ལོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཆོས་གཞན་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགལ་ལ། ལྷན་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་བྱུང་མོང་ཡིན་པས་དང་། ཐོབ་པ་གང་
 ཟག་གི་བྱུང་མོང་མིན་པས་ལོ། །ལྷན་དུ་མི་གཏོགས་ཀྱང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གང་ཟག་གི་ལྷན་དུ་འབྱུང་རྟེན་གསལ་བྱ་ལྷན་དང་འབྲེལ་བས་ལོ། །གཉིས་པ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པ་ཡི་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་གསུམ་
 ཏེ། ཆོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། ཆོས་འདས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ནའང་ཡོད་པ་སྤྱིད་ལ། དེ་བཞིན་ད་ལྟར་ཀྱི་གསུམ། མ་འོངས་པའི་གསུམ་ལོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཀྱང་དེ་

༡༢། །གཉིས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཅན་ཀྱན་མ་འོངས་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྟོབས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད། ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་
སྟེར་དུས་གསུམ་སྒྲུབ་རོ། །གསུམ་པ། ཐོབ་བྱ་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པའང་དགེ་ལ་སོགས་སུ་ངེས་སོ། །པའི་པ། ཆོས་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་རང་ཁམས་པ་སྟེ།
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཆོས་ཐོབ་ན་དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་འདོད་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་ན་དེའི་ཐོབ་པའང་ཁམས་དེ་གཉིས་སུ་གཏོགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལའང་དེ་བཞིན་རྟེ། འདོད་པའི་ཆོས་ནི་སྐུ་ལ་སེམས་
ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་ཐོབ་པའང་དེ་ཁོ་ནར་གཏོགས་པས་སོ། །ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་
བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་གྱང་འདྲ། ཐོབ་པ་རང་འདོད་པར་ཐོབ་ན་འདོད་སོགས་གང་ཐོབ་དེའི་ཁམས་སུ་གཏོགས། བརྟགས་འགོག་འཛིག་རྟེན་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་
མེད་དང་། འདས་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་རྟེ། རྒྱུའམ་གཉིན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །བརྟགས་འགོག་འཕགས་པས་འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སོ། །ལམ་བདེན་གྱིས་ཐོབ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་པམས་སུ་མི་གཏོགས་ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ཚོས་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །ལྷ་པ། སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་ཐོབ་པ། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་
མིན་པ་འགོག་གཉིས་དང་། ལྷ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ནི་གསུམ་མོད་དེ། ཟག་བཅས་དང་བརྟགས་མིན་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་མིན་པས་ཐོབ་པ་རྒྱམས་ནི་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་མིན་ལ།
བརྟགས་འགོག་སྟོབ་པས་ཐོབ་པ་འདས་ལམ་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་འདས་ལམ་མིན་ཅེ་སྟོབ་ལ་རྒྱམ་གྱི་ལ་དགུ་བས་ཐོབ་པ་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ། ཡང་མཐོང་སྤང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་སྟོམ་
སྤང་ཡིན་ནོ། །སྤང་བུ་མིན་པ་ཟག་མེད་ལ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། བརྟགས་འགོག་འཕགས་མིན་གྱིས་ཐོབ་པ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟོམ་སྤང་དང་། བརྟགས་འགོག་
འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་བུ་མིན་པ་རྒྱམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །བདུན་པ། མ་སྒྲིབ་ལུང་བསྟན་མིན་པ་དབང་པོ་སྟགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཐོབ་བུ་དང་རྟན་ཅིག་སྟོམ་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཕྱིར་
མི་སྟོ་སྟོ་ཚོས་དེ་རྒྱམས་སྟོབས་རྒྱུད་བས་སོ། །དེ་ལའང་དམིགས་བསལ་ལྟའི་མིག་རྒྱའི་མདོན་གསུམ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་དང་སྟུལ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་གསུམ་སྟོབ་པ་དུག་པོས་སྟུབ་དགོས་པས་ཐོབ་

۱۰۰

རྒྱལ་ལྷོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ལཔོར་སྐྱར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་དང་ལྔ་ན་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་སྐྱར་རུང་མ་དམིགས་པས་རྟོག་བཏགས་དང་། སྟེང་བྱེད་དང་རྣམ་འཛོག་གཉིས་ཀར་མི་རུང་བ་
 དང་། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ས་པོན་དང་། དབང་ནི་ས་པོན་མངོན་དུ་རྒྱ་སྟེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་རྒྱ་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་གསུམ་སྟེ་འཕགས་ལ་ལྔ་ན་པ་ལ་ཐོབ་པ་
 དང་། མི་ལྔ་ན་པ་ལ་མ་ཐོབ་ཅེས་གདགས་ཀྱི། རྒྱལ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། མ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་དང་འགོག་གཉིས་དང་མི་ལྔ་ན་པ་ལོ། །མ་རྟེན་པ་སྐྱར་ཐོབ་ཉམས་པ།
 གསར་དུ་མེད་པ། མི་ལྔ་ན་པ་དེའི་རྒྱན་མི་ལྔ་ན་པ་ལོ། །ཡེ་ནས་མི་ལྔ་ན་པ་ནི་ཐོབ་མ་སྟེང་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་སྟེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁམས་གང་དུ་
 གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་འདུས་པའང་མ་སྟེས་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བ་འགལ་བས་དེ་མེད་ལ། འདས་འོངས་ཡོད།
 བསྟོམས་ན་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་མེད་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། མ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་གྱང་། ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་མ་ཐོབ་པ་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་

༡༢། །པ་དང་སྟོན་པ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པར་མ་བློབ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སར་གཏོགས་པ་དང་། རྩི་མེད་ལམ་དང་འགོག་གཉིས་ཀྱི་མ་བློབ་པ་འང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ལམ་གྱི་མ་བློབ་པ་དང་། མ་བློབ་པ་དེ་ཉམས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་མེད་ཀྱི་མ་བློབ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་རི་ལྷར་གཏོགས་སྒྲིམ་ན་དེ་ཡིན་ཏེ། ལམ་མ་བློབ་པ་འཇམ་ལམ་གྱི་མ་བློབ་པ་ནི་སྟོ་སྟོ་ཡི་སྦྱེ་བོར་འདྲོད་དྲོ་ཞེས་པས་
ཟག་བཅས་ཡིན་གྱི་ལམ་རང་མིན་པས་སོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་མ་བློབ་པ་འང་ཟག་བཅས་སོ། །འོན་ཀྱང་བརྟགས་མིན་གྱི་མ་བློབ་པ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སྟགས་ཀྱི་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་མ་བློབ་པ་ཡོད་ལ། ཡེ་ཤེས་
སྟགས་ཀྱི་སྟོ་སྟོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་མ་བློབ་པ་དེ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་སྟགས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཟག་བཅས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་སྟགས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་མ་བློབ་པ་འང་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་
བ་མ་ཚུངས་པས་མ་བློབ་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ། འཕགས་ལམ་དེ་བློབ་པས་གཏན་ཉམས་དང་། ས་འཕྲོས་ནས་ནི་ས་དེའི་སྟོ་སྦྱེ་བྱེ་བྲག་པ་རྒྱམས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། གླལ་མཉམ་
ནི་སེམས་ཅན་དང་དེའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་འདུ་བའི་སྦྱེའོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་པས་སྦྱེའི་ས་ལུ་སྟགས་ལ་གླལ་མཉམ་མི་འདྲོད་དེ། སྦྱེའི་གླལ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱེ་དང་། བྱེ་བྲག་མི་དང་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་སྦྱེའོ། །ཡང་ན་

སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་སྐལ་མཉམ་སྤང་ཁམས་སོགས་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་ན་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་སྐལ་མཉམ་པར་མི་འཇུག་ཟེར་གྱིང་། ས་ལུ་སོགས་ལ་འདྲ་མཚུངས་ཤིང་། རྩེ་བྱག་པའི་སྤྱོད་དང་འདྲ་བས་མི་འཐད་དོ། །འདྲ་བ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་ཞི་མེད་དོ། །འཇིག་པ་ལ། རོ་བོ། དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་ཚུལ། ས་གང་ན་ཡོད་གསུམ། དང་པོ། འདྲ་སེམས་མེད་པ་པ་ནི་འདྲ་སེམས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལྟར་རྣམས་ཀུ་ཡོན་གྱིས་ཀུ་ལྟར་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་རྣམས་ལྟར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་དེའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་ལྟར་མིན་ཏེ། གཞུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། སེམས་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ། དེ་ནི་འབྲས་ལུ་ཆེ་བའི་སྤྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྟ་ཡིན་པས་གནས་གཞན་མེད་དོ། །ལྷ་པ་ལ། རོ་བོ། རྟེན། བསམ་པ། དག་སོགས་གང་ཡིན། འབྲས་ལུ་ནམ་མཁུང་། གང་ཟག་སུས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད། ཐོབ་པ་ནམ་ལྟར་བརྟན་པོ་རིམ་བས། འདྲ་སེམས་མེད་པ་པ་སེམས་སེམས་ལྟར་འགོག་པ་དེ་བཞིན་འདྲ་སེམས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ལས་མ་ལང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་ལྟར་འགོག་པའི་རྣམས་ལྟར་འདོད། དེ་ནི་ས་བསམ་གཏན་ཐ་མ་བཞི་པར་གཏོགས། བསམ་པ་འཁོར་བའི་སྤྱོག་བསྐྱེད་ལས་རིམ་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་འདོད་པས་འཇུག་ལ་དེའི་ཕྱིར་གྱུར་གྱིས་བསམ་གཏན་སས་

༡༡། །བསྐྱེད་པའི་དགོ་བའོ། །འདྲ་ཤིས་མེད་སྒྲིམས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འགོག་པ་ཐར་ལམ་དུ་ངེས་པར་འདྲ་ཤིས་ཤིང་གུས་པས་ཉམས་པའང་སོར་ཆུད་པར་བྱས་པས་ན། མ་ངེས་པ་དང་། མུང་འགྱུར་གཞན་མེད་
པར་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིང་འགྱུར་གྱི་དགོ་བ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། རང་ས་ལ་སྒྲིམས་པས་སོ་བཅེར་གྱིང་། གཞན་དག་སྒྲིང་བར་མ་ངེས་པའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཉམས་སམ་མ་ཉམས་གྱིང་བཤེས་
གཉེན་དང་མུང་ནས་སྒྲིམ་དུ་བལྟ་ན། དེ་ལ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྒྲིང་བ་པོ་ནི་བྱིས་པ་ཁོ་ནས་འཇུག་གི་འདི་ལས་སྤྱར་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་འབྱུང་བས་དེར་མི་ཁོ་མས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟར་བའི་གནས་སུ་གཞིགས་
པ་དང་། མིང་པ་ལ་ཐར་ལམ་མིན་པར་མཐོང་བས་འཕགས་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན། དུས་འདས་འོངས་མི་ཐོབ་གྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་གཅིག་ལུ་འཐོབ་སྟེ། སེམས་མེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ད་ལྟ་བ་ཐོབ་ལ་མ་བཟང་བར་
ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་ཡང་ལྟ་ཉེ་སོ་ཐར་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲིས་པ་ཡིན་གྱིང་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྤྱབ་དགོས་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཚོགས་དུག་བཀག་པ་ལ་བཟགས་གྱི་འགོག་བྱེད་གྱི་རྩ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དུག་
པ་ལ། རོ་བོ། རོན་ཅི་སྤྱད་འཇུག་པ། སེམས་རྟེན། དགོ་བ་ཡིན་མིན། བམ་སྒྲིང་། རྒྱུན་ཅིས་ཐོབ། ལུས་རྟེན་བཅས་བདུན་རིམ་པས། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅིས་པའང་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་རྩ་སུ་གོང་མ་འདྲ་

ཤེས་མེད་སྟོམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདྲ་ཡང་། ཡིད་བྱེད་སྟོགས་ཀྱིས་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་པ་འགོག་སྟོམས་འདྲི་ནི། འདྲ་སྟོགས་དང་། ཚོར་བ་ནི་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་འདྲུག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མིན་ལ། མ་ནི་ཤིད་
 ཚེའི་མཐུག་ཐོགས་ལས་སྟོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སྟེ་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དོ་བོ་ཀུན་སྟོང་གིས་དགོ་བཤེ། ཟློང་འབྱུར་ནི་སྟོས་ནས་དང་ལན་གངས་གཞན་གཉིས་སུ་ཟློང་འབྱུར་དང་། ཟློང་བར་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་
 མཐོང་ཚོས་མེད་དེ། འདྲི་འཛམ་སྒྲིན་ཤིད་ཚེའི་མིང་བཞིའི་སྤང་བོ་ཡིན་པས། འདྲོད་གཞུགས་པ་དག་སྟེ་བུ་དེ་ལ་དེར་སྟེ་བ་མི་ཤིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཟློང་འབྱུར་ནི་འདྲོད་པའི་འཕགས་པ་དག་དེ་ཐོབ་ནས་མ་ཉམས་
 པར་ཤིད་ཚེར་འགོ་བ། ལན་གངས་གཞན་ལ་ཟློང་འབྱུར་ནི་འདྲོད་པར་དེ་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་གཞུགས་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཤིད་ཚེར་འགོ་བཤེ། ཟློང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འདྲོད་གཞུགས་སུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་
 པའོ། །དེ་བྱིས་པས་བསྟེད་མི་རུས་ཏེ། འདྲི་ལ་ཞི་གནས་ཤིད་ཚེ་མན་གྱི་སེམས་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཤིད་ཚེའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འཕགས་པའི་སྟོས་རབ་དེ་གཉིས་མེད་པར་མི་རུས་ལ། བྱིས་པས་ཤིད་ཚེའི་
 སེམས་ལ་བདག་དག་གཞན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པས་འདྲི་ལ་གཡང་སའི་འདྲ་སྟོགས་སྟེ་བས་སོ། །དེར་ཡང་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་དང་། བྱིར་མི་འོངས་ཁུའི་ཤིད་དང་། སྟོས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་

༥༩། །རྣམས་ཀྱིས་མྱོད་ཅེ་འེ་སེམས་མ་ཐོབ་པས་འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་ལ། མྱོད་ཅེ་འེ་སེམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་ཞི་བའི་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མ་ངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདི་ལ་འཇུག་རུས་སོ། །འཇགས་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་སྟོར་བས་འཐོབ་གྱི་ཆགས་བྲལ་ཙམ་གྱིས་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སོར་སྟོམ་བཞིན་ད་ལྟ་བུ་ཐོན་འཐོབ་གྱི་འདས་མ་འོངས་མི་ཐོབ་པོ། །འདོད་པར་ཁམ་ཟས་ཀྱིས་རུས་པ་གཏུགས་པས་ཞག་བདུན་ལས་མི་འཇུག་ལ། གོང་མ་རི་འདོད་དུ་འོ། །འོན་འཇགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོར་བས་ཐོབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྟབ་པའི་ཟད་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྟོར་བས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཅོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་སྟབ་པས་འགོག་སྟོམས་བརྟེས་གྱི་མ་ངོན་དུ་མ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་སྟོམས་མ་ངོན་དུ་མ་བྱས་པར་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་སྒྲིབ་ན་རེ། སྟབ་པས་བྱང་ཆུབ་གིང་དུང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བལ་བརྟེན་ནས་མ་ཐོབ་ལམ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་རྗེས་མྱོད་ཅེ་འེ་སེམས་ཀྱིས་འགོག་སྟོམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། མྱོད་

ཅེའི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་མཉམ་སྤངས་ཏེ་ཟད་དང་མི་སྒྲེ་སེམ་པ་མངོན་དུ་མཛད་ཟེར། ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། ཟད་མི་སྒྲེ་སེམ་པ་འི་དང་པོར་འགོག་སྒྲོམ་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་སྤང་ཅིག་བཅུ་དུག །སྒྲོམ་ལམ་
 མིང་ཅེའི་དགུ་སྤང་པ་འི་བར་ཆད་མེད་དང་རྒྱུ་གོ་ལ་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྤང་ཅིག་མ་སྤུང་ཅུ་ཅུ་བཞི་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་བྱང་ཅུ་བ་དམ་པ་ཐོབ་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །འོག་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་རྒྱུ་མཉམ་སེམ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སོང་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་འདིར་མི་བསྐྱེད་དོ་ཟེར་རོ། །འགོག་པ་འི་གོགས་བྱལ་བས་གཉིས་ཀ་འི་ཆ་ལས་རྒྱུ་གོ་ལ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་རིམ་ཅན་དུ་མིན་ནོ་ཟེར། ལུང་
 རྒྱུགས་པས་འགོག་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། རི་མིང་ཟག་ཟད་མ་ཐོབ་བར་སྒྱིལ་ཀྱང་མི་བསེགས་པར་དམ་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་མི་ལྡང་བར་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་
 ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །སྒྲོམ་སུ་འཇུག་གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་གཞི་མེད་པ་འི་ཕྱིར་དང་། འདུ་སེམ་མེད་སྒྲོམ་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པས་བསྐྱུས་པ་འི་ཕྱིར་
 དང་། འགོག་པ་འདུ་སེམ་དང་ཆོར་བ་རགས་པས་སྒྲོ་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་མེད་ནི་བར་གནས་པས་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་བ་མེད་པས་སོ། །རྒྱལ་འཕྱོར་སྒྲོད་པས་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་སེམ་དགག་གཞིར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། འགོག་

༡༡། ལྷོ་མ་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་ས་སུ་ཡང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །འགོག་པ་སྒྲར་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་དང་པོར་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མིའི་ནང་དུ་ཡིན་ཏེ་སྒྲར་མ་འདྲིས་པས་བསྐྱེད་དགའ་ལ་མི་སྒྲོ་གསལ་བས་སོ་ཟེར།
 དེ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དག་གིས་སྤྲིས་གཟུགས་ལམ་ས་སུ་ཡང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། གང་སྤྲེལ་གྱིས་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ་སྤྲེ་སྤྲོན་པོ་དང་། འཆད་པོ་དང་། སྒྲོར་བའི་སྤྲོ་བས་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དུ་མིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པས་སོ་
 གསུངས། འདུ་ཤེས་མེད་སྤྲོ་མ་དང་པོ་གཟུགས་སུ་ཡང་བསྐྱེད་དོ། འཁོར་བར་ཐོག་མེད་ནས་འདྲིས་པས་སོ་ཟེར། འགོག་སྤྲོ་མ་ལས་ཉམས་ན་འཕགས་པ་ལ་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་ན། བྱེ་སྐྱས་འདོད། མདོ་སྤྲེ་བས་
 འཕགས་ལམ་ལ་ཉམས་པ་མེད་ཀྱི་མདོའི་དོན་སྤྲིད་རྩེའི་སེམས་དང་། འགོག་པའི་སྤྲོ་མ་འཕྲུག་ལས་ཉམས་པར་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །རྩེས་ཀྱི་སེམས་ནི། བྱེ་སྐྱས་འདས་པ་རྩེས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་དེ་ལས་དང་།
 མདོ་སྤྲེ་བས་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་ཡོད་པ་ལས་སྤྲེ་ཟེར་ཡང་། དང་པོ་སྒྲར་ན། འདས་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་མཚུངས་ལྡན་མ་དགག་པ་དང་། མེད་ན་རྩེས་སུ་མ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་འདང་། ས་པོན་སེམས་ཡིན་ན་
 མཚུངས་ལྡན་མ་དགག་པར་ཐལ་པ་དང་། སེམས་མིན་ན་པམ་པོ་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་འགྱུར་བས་གནོད་པར་ཐལ་པ་སོགས་སོ། །སྤྲོ་མ་འཕྲུག་གཉིས་ལ་བྱུང་མེད་དོ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལུས་ལ་དགག་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པས་

五、

མེ་ཟེར་ན། མདོ་བྱེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་དང་། དང་པོ་སྒྲིཊུལ། ཁམས། ས། གང་ཟག་རྣམ་སྒྲིཊུང་འབྱུང་ལ་བྱུང་ཡོད་པས་སོ་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོང་པ་ལྟར་ན། ཆོག་ས་དུག་ལ་ཁོར་བཅས་དང་ཆོག་ས་
བདུན་ལ་ཁོར་བཅས་བཀག་པའི་བྱུང་པར་རོ། །བདུན་པ། སྒྲིག་ནི་ཁམས་གསུམ་པོའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དྲོད་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིག་མེད་པ་ལ་དྲོད་མ་མཐོང་པས་སོ། །དེ་ཡང་རིས་
མ་བྱུན་པར་གནས་ཙམ་ལ་གདགས་པས་སོ། །ཆོ་དང་བསོད་ནམས་གང་རུང་ཟད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། བར་མ་དོར་འཆི་བ་དང་བཞི། བདག་གཞན་གྱིས་འཆི་བ་སྐྱབ་ཆི་ལས། དང་པོ་བདག་ཉིད་གྱིས་འཆི་
ལ། གཞན་གྱིས་མི་འཆི་བ། སངས་རྒྱས་དང་འདོད་ལྟ་རྟེན་སྒྲིཊུང་དང་ཡིད་འབྱུག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མའི་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། སྒྲོང་ལ་གནས་པའོ། །གཉིས་ཀས་འཆི་བ་འདོད་སྒྲོང་པ་ལ་ཆེའོ། །གཉིས་ཀས་མི་འཆི་བ་
དཔུལ་བ་པ། སྒྲིཊུང་སྒྲིཊུང་། མཐོང་ལམ་དང་། བུམས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྒྲིཊུང་སྒྲིཊུང་འབྱུག་གཉིས་ལ་སྒྲིཊུང་སྒྲིཊུང་པར་འབྱུག་པ་དང་། རྣལ་པོའི་དྲང་སྒྲོང་། རྣལ་པོའི་པོ་ཉ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ། མིད་པ་བཟུང་པ། དེའི་
མ་སྒྲིཊུང་བཞིན་དང་། ལ་ཁོར་སྒྲིཊུང་དང་། དེའི་མ་སྒྲིཊུང་སྒྲིཊུང་པས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྣལ་པོའི་དྲང་སྒྲོང་སྒྲོན་ལ་ཁོར་སྒྲིཊུང་ཡིན་པ་སྒྲིཊུང་རབ་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་འཆི་བ་ནི་ལྟེན་ནས་འཆི་བ་སོགས་དང་།

༡༡། །གཞན་གྱིས་འཆི་བ་ན་གསོད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་གི་དེ་གཉིས། དང་པོ། འདུས་བུས་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་རྣམས་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྒྱུད་བྱེད་རྒྱ་པ་དང་། གནས་བྱེད་གནས་པ་དང་། འཛིག་བྱེད་མི་རྟག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིའོ། །མཚན་ཉིད་བཞི་ཡིན་མོད། མདོ་ལས། གནས་པ་མི་བརྟན་པ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་པ་དང་འབྲེལ་བར་བརྟན་ནོ་ཟེར། གཉིས་པ། སྒྲིབ་སྒྲིག་དེ་དག་ལ་འདུ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་པས་རྒྱ་པ་དེ་རྒྱ་པ། གནས་པའི་གནས་པ། མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔོན་དང་། རྒྱུད་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ། རྩ་བའི་བཞི་པོ་དེ་ནི་རང་མིན་བརྟན་དང་། བྱ་ལུ་ལ་ལུ་སྒྲིག་སྒྲིག་མཚན་གཞི་དང་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འདུག་པ་དང་རྒྱུ་མཐུན་བཞི་པོ་དེ་དེས་རྩ་བའི་ཆོས་གཅིག་ལུ་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲིབ་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་མོ། མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་གྱིས་འདུས་བུས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེས་འདོད། དེ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་ན་རིགས་པ་དུ་མས་མི་འཐད་ལ། རྒྱན་ལ་བརྟགས་གྱི་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། དུས་གཅིག་དུ་མཚན་ཉིད་བཞི་ཆར་ཡང་། གནས་འཛིག་དུས་གཅིག་དུ་མི་བྱེད་དེ། སྒྲིབ་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། ད་ལྟ་བའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་བྱ་བ་བྱེད་པས་དུས་ཐ་དང་པས་སྒྲིབ་མེད་ལ། ཡང་མ་འོངས་པ་གཅིག་ཆར་སྒྲིབ་པར་ཐལ་ཞེ་

མཛེས་པ་ལྟེན་པུ་

ན་མི་སྒྲིལ། རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དག་མེད་པར་ནི། སྒྲིལ་བ་ལ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཟེར་གྱིང་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ཡོད་དགོས་ན་སྒྲིལ་བ་གཞན་དེ་རྒྱར་འདོད་པས་ཅི་བྱ། འདི་ཡང་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པར་སྒྲིལ་བ་དགས་སོ། །དག་
པ་ལ་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ལ་སྟགས་པས་བཟུང་བ་དག་དང་། ཡི་གེ་དག་ནི། རྟོན་གྱི་དོ་བོ་སྟོན་པ་མིང་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོན་གྱི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་དག་གམ་ཚིག་སྟེ། འདུས་
བྱས་རྒྱམས་མི་རྟག་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་གི་ཚུམ་གཞི་ཡི་གེ་འཛོལ་སྟེ་ཀ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། །དེ་ཡང་མིང་སྟགས་སྒྲིལ་བ་རྒྱས་སུ་ཞེན་པ་ཡོད། །མདོ་སྟེ་པས། མིང་དག་གྱིང་བརྒྱས་མཚམས་མ་བཅད་ན་རྟོན་རྫོང་བྱེད་
དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་སྒྲིལ་རང་མཚན་དང་། མིང་ལ་རྟོན་དུ་འབྱུང་པ་དང་བཅས་པས་རྟོག་ཡུལ་རྒྱས་སུ་མེད་ཟེར། བྱེ་སྒྲིལ་རྟོག་ཡུལ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཡོད། །གཉིས་པ་ལ་ཁམས་གར་ཡོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་སྟགས་
བཞི་པོ་རིམ་པ་ལྟར། མིང་སྟགས་དེ་དག་གྱིང་འདོད་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ན་པམ་རྟོན་ཡུལ་མིན་པས་རྫོང་བྱེད་མིན་ནོ། །རྒྱུད་གཏོགས་རྩོལ་བུང་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིལ་མཉམ་
གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་བུང་བ་གསུམ་ལས་རྒྱ་མཐུན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མིང་སྟགས་རྩལ་བསགས་པ་མིན་གྱིར་རྒྱས་བུང་མིན་ལ། འདོད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་རྒྱམ་སྒྲིལ་མིན་ནོ། །དགོ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བུང་བ་སྟོན་མིན་དེ་དགོ་ཅ

༡༡། །ཆད་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་རྣམས་ལའང་ལྟ་བུ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལོ། །གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་ལ། །རྒྱུ་མ་ཐུན་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲོན་པ། །ལུང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱུར་དེ་གསུམ་ཡིན་ལ། །དེར་མ་བྱད་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་ལྷུང་བའང་ཡིན་དེ། །དབང་པོ་སྔགས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལོ་སྐལ་མཉམ་དག་སྒྲོན་ལས་ལས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ནི་གསུམ་དུ་གཏོགས་
 པ་སྟེ། །གཟུགས་མེད་ནའང་དེ་ཡོད་པས་སོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཐུན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་ལྷུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། །མཆོན་ཉིད་རྣམས་གྱུར་དེ་བཞིན་ལྷུང་གཉིས་དང་ཁམས་གསུམ་པའོ། །མཆོན་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲོན་མི་
 སྒྲོན་གཉིས་ཀ་དང་། །དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྐྱེད་གསུམ་ཡོད་དོ། །སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། །མི་ལྟ་བུ་པ་མ་ཐོབ་པ་དག་རྒྱུ་མ་ཐུན་པ་ལས་ལྷུང་བའོ་ན་ཡིན་གྱི། །རྒྱུ་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་ལྷུང་བ་མེད་དེ། །དེ་གསུམ་གཟུགས་ཅན་
 མེན་པ་དང་། །སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་དགེ་བ་དང་། །མི་ལྟ་བུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པ་མིན་པར་ཞར་ལ་ལྷུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ལ། །རྒྱ་ལྟ་རྣམ་པ་ཞག་ །འབྲས་ལྟ་རྣམ་པ་ཞག་ །
 རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ། །བསྐྱེད་བཤད་གཉིས། །དང་པོ། །བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། །ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། །སྐལ་མཉམ་དང་། །མཆོངས་པར་ལྟ་བུ་དང་། །གྲན་དུ་འགྲོ་དང་། །རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་། །རྒྱ་ནི་རྣམ་

ད་དུག་རྩ་ཆོས་མཛོན་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་དོ། །གནིས་པ་ལ། རྩ་དུག་གི་དོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་དུས་དུ་ཡིན་དུང་པ་གནིས། དང་པོ་ལ། རྩེད་རྒྱ། ལྷན་འབྲུང་། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྷན། ཀུན་འགོ། རྣམ་སྒྲིན་
 དུག་ལས། དང་པོ། འདུས་བྱས་རང་ལས་གཞན་པ་བམས་ཅད་ལྟེན་རྒྱུ་རྒྱུར་འདོད་དོ། །འདི་ནི་སྒྲི་སྒྲི་རྩ་ལྷ་ཡང་འདི་འོ་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་། རྩེད་རྒྱ་པ་རྣམས་བཅས་དང་། རྣམ་མེད་གནིས་ལས། དང་པོ་རྩ་གྲུ་ལ་ས་
 དོན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲི། རྩེད་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པའོ། །གནིས་པ་རྩ་གྲུ་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་གོགས་མི་ལྟེད་པ་ལ་རྒྱར་བརྟགས་པ་སྒྲི། རྩལ་པོས་བྲལ་མ་བྱས་པ་ལ་བདེ་
 བར་བྱས་ཞེས་བེར་པ་བཞེན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔྱད་ནས་ཅི་རིགས་པར་འདུས་མ་བྱས་དང་དཔྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་དམིགས་རྩལ་གྱིས་བསྐྱེད་རྣམས་ལ། དེ་ལས་དགོ་མི་དགོ་དང་། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་
 ཉེན་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་སོགས་སྒྲི་བས་སོ་བེར། སྤང་བ་ལ་སྟན་སོགས་གོགས་ལྟེད་པ་ལྟེད་རྒྱར་མི་འབྱུར་ལ། དེ་སྟན་རང་ལས་གཞན་པ་ལྟེད་རྒྱར་མི་རུང་དོ་ཞེན། དེས་དེ་དག་མི་སྒྲི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གོགས་ལྟེད་
 ཀྱི་སྒྲི་བ་ལ་ལྟེད་མི་རྣམས་པས་དེ་དག་ཀྱང་ལྟེད་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཡང་སྤང་བས་སྟན་པ་རྣམས་རྩེད་པ་གོགས་སུ་འདོད་ན་དེ་ནི་ལྟེད་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལྷན་པ་མེད་པ་དང་འཇིག་པ་དེས་བྱས་པ་མིན་པས་སོ་བེར་རོ། །

महाराष्ट्र राज्य सरकार

ཏུས་སུ་དེ་དག་ཀྱང་ཤུབ་པས་སོ། །ཁྱད་པར་སྟེ་ཏུས་གནས་ཏུས་འཛིག་ཏུས་གཅིག་པ་སྟེ་ཏུས་གཅིག་པ་བཞི་དང་། བདག་འབྲས་ནི་འདིར་མ་ཐད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྟེས་སུ་བྱེད་འབྲས་དང་བྱལ་འབྲས་
 གཅིག་པ་འབྲས་སུ་ཙམ་གཅིག་པ་དང་། སྟོགས་སྒྲིམ་རྒྱུ་མ་ཐུན་དང་རྒྱུ་མ་སྟེན་འབྲས་དང་རྒྱུ་མ་ཐུན་འབྲས་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་ཡང་ཡིན་པས་འབྲས་སུ་གཅིག་པ་གསུམ་དང་།
 སེམས་དགེ་སྟོགས་ཡིན་ན་རྗེས་འཇུག་རྒྱུ་མས་ཀྱང་དགེ་སྟོགས་གསུམ་དུ་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་མ་ཚན་བརྒྱུ་མ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་བཤད་དོ། །དགེ་སྟོགས་གསུམ་སེམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས་ཡང་དག་པར་ན་བརྒྱད་དོ། །
 བརྒྱད་ཀྱང་མང་མཐའ་བཟུང་བ་སྟེ་མ་བསྟོན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཐག་མེད་ལ་རྒྱུ་མ་སྟེན་འབྲས་མི་མྱིད་ལ། མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཏུས་ཙམ་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་སྟེ་སྟོགས་གསུམ་གཅིག་པ་མི་མྱིད། སེམས་འཁོར་ལྷུང་བ།
 བསམ་གཏོན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མ་བསྟོན་ལུང་མ་བསྟན་ནི་འཁོར་ཀུན་འགོ་བརྒྱུ་ལས་མི་འཕྱུང་བས། ཁོས་པར་ལ། ད་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ཅིག་འཕྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་དེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བརྒྱ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་བརྒྱ།
 སེམས་རང་གི་མ་ཐུན་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་འོ། །སེམས་རང་ལ་རྒྱུར་ད་བཞིས་ལྟན་ཅིག་འཕྱུང་རྒྱ་བྱེད་དེ། རང་གི་མ་ཐུན་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །ཉི་འོག་པ་རྒྱུ་མས་

ལྷ། །སེམས་ལ་བརྩུ་བཞིས་ཏེ་དེ། སེམས་ཕུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་གཞི་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་པས་རྩུང་བས་སེམས་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་རོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་དེ་ལྟ་ན། རབ་རྩུ་བྱེད་པ་ལས། འཛིག་ལྟའི་
 རྩུ་ཅན་དང་། རྩུ་གཉིས་ཀྱི་ལུ་ལ། དང་པོ་འཛིག་ལྟའི་རྩུ་ཅན་ཡིན་ལ་རྩུ་མིན་པ། འཛིག་ལྟ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྟ་ན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་མ་གཏོགས་པ་གཞན་པའི་ལྷག་བདེན་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུངས་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སེམས་ཕུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ལྟ་ན་ཅིག་འབྱུང་རྩུ་མ་ཡིན་ན་འཛིག་ལྟ་དང་། མཚུངས་ལྟ་གྱི་སེམས་སེམས་ཕུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 རྣམས་འཛིག་ལྟའི་རྩུ་ཅན་ཡིན་ལ། རྩུ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྣམས་དེ་ཡི་སྐལ་མཉམ་ཀྱན་འགོ་མཚུངས་ལྟ་ན་མ་ཡིན་ལ། ལྟ་ན་འབྱུང་རྩུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། །དེས་ན་རབ་རྩུ་བྱེད་པ་ལས། དེ་དག་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པའི་ལུར་བཤད་པའི་བྱེར་དང་། རི་ལྟར་འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་སེམས་སེམས་ཕུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འཛིག་ལྟའི་ལྟ་ན་འབྱུང་ཡིན་པ་ལྟར་རྩུ་མཚན་མཚུངས་བྱེར་སེམས་དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་
 ཀྱང་ལྟ་ན་ཅིག་འབྱུང་རྩུ་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཉི་འོག་པ་རྣམས་དེ་སྐད་རྩུ་རབ་བྱེད་མི་འདོན་གྱི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སོགས་འདོན་པས་མི་སྐྱོན་ཟེར། ཁ་ཆེ་བས་མི་འདོན་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་གདོན་པར་བྱའོ་ཟེར། དེ་

ལ་འདིར་རྒྱ་རྒྱུག་ལས་བྱེད་རྒྱ་རྒྱུས་མེད་མི་བཅུ་ལྟེ། བདག་ས་པ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱས་བཅས་ཀྱང་རྒྱ་ལྟོ་ཁོངས་སུ་འདྲ་ལ་གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མི་བགྱང་། རྒྱམ་སྒྲིན་རྒྱ་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་
 མི་གཞུང་ལྟེ། འཇིག་ལྟོ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པས་རྒྱམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀར་མི་འཐད་པས་སོ། །འཇིག་ལྟོ་བྲལ་བ་མིན་ཞིང་བྲལ་རྒྱ་ཡང་མིན་པས་སོ། །བདག་འབྲས་ཀྱང་མི་བཅུ་ལྟེ། འདྲས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་
 འབྲས་ཡིན་གྱིར་རམ། ཡང་ན་འབྲས་ལུ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་འདྲ་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལྟོ་ན་འབྲུང་། སྐལ་མཉམ་། མཚུངས་ལྟན། ཀྱན་འགོ་བཞི་དང་། འབྲས་ལུ་རྒྱ་མཐུན་དང་། སྒྲིབ་ལུ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གྱི་
 ལུ་བཅུ་བར་བྱུངོ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་ལས། བདེན་བཞི་ལས་རྩོམ་ས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བདེན་བཞི། རྒྱམ་མཁའ་བརྟག་མིན་བཅས་པ་ལ་བཅུ་ལྟེ། དེ་ཡང་ལུ་བཞི་བ་སྟོན་ལ་བཤད་ན་གོ་བདེ་པས། བདེན་བཞི་ལས།
 འཇིག་ལྟོ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིན་པ། འགོག་ལམ་བདེན་པ་དང་། རྒྱམ་མཁའ་བརྟགས་མིན་འགོག་དང་། ལྷག་བདེན་གྱི་རྩོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་རྒྱམ་ས་ཏེ། དེ་དག་དང་འཇིག་ལྟོ་ལ་ཡན་རྩོན་རྒྱ་བཞི་དང་། འབྲས་
 ལུ་གཉིས་ནི་མི་མེད་པས་སོ། །འཇིག་ལྟོ་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་ལུ་མིན་པའི་ལུ་གཉིས་པ་མི་མེད་དེ། འཇིག་ལྟོ་རྒྱ་རྒྱམ་བཞི་མིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟོ་རྒྱ་ཀྱན་འགོ་

མཚན་དགའི་མཚན་

༡། །ཀྱུ་ལས་སྒྲིམ་པས་སོ། །འཛིག་ལྟའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ལ་ཀྱུ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤང་བུ་རིས་ལྟ་ལས། རྟལ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་གི་ཐ་ཀྱས་བཅུ་ལས་འཛིག་ལྟ་རང་ཉིད་དང་། གཞན་དགུ་ལས་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་
པ་བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཀྱན་འགྲོའི་ཀྱུ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་ལྟའི་ཀྱུ་ནི་མིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་
ཀྱན་འགྲོའི་ཀྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཅུ་ཉོན་ལན་ཚུན་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀྱན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤང་བུ་རིས་ཐ་
དད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ཀྱུ་མཚན་དེ་དག་མཚུངས་ཕྱིར། འཛིག་ལྟའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ལ་ཀྱུ་མིན་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཀྱན་འགྲོའི་ཀྱུར་མི་རུང་ལ། རིས་ཐ་དད་པས་སྐལ་པ་མི་མཉམ། མཚུངས་
པར་མི་ལྟན་པས་ལྟན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀྱན་འགྲོ་མིན་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་
ལྟ་ཀྱན་འགྲོའི་ཀྱུ་ལས་སྒྲིམ་ལ། དེ་དག་ཀྱན་འགྲོའི་ཀྱུ་མིན་ཞིང་སྐལ་མི་མཉམ་ཞིང་། རིས་ཐ་དད་ལ་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་ལ། ལྟན་འབྱུང་ཡང་མིན་པས། འཛིག་ལྟ་དེ་དག་གི་འབྲས་ལུ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཛིག་ལྟ་སྟགས་

ལག་འདྲང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་འདས་དང་ད་ལྟ་བའི་
 སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ལྷ་མིན་པའོ། །ཆུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཆོན་པ་པའི་ལས། དང་པོ་སྟག་པུལ་མཐོང་སྤང་ཕྱ་རྒྱས་བརྩེ་པོ་འདས་ད་ལྟ་མཚུངས་ལྡན་བཅས་པ་ནི། འཇིག་ལྟའི་ལྷ་མིན་
 ཏེ། དེ་བརྩེ་པོ་སྐལ་མཉམ་ལས། འཇིག་ལྟ་ཕྱུང་བ་དང་། བརྩེ་པོ་འདྲ་འཇིག་ལྟའི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་ལྷ་ལས་ཕྱུང་བས། དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ཐེ་ཆོམ་མ་རིག་རྣམས་ལྟ་བ་དང་པོ་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་ལྷ་འདྲ་ཡིན་པས་སོ། །ཅ
 ཉོན་ལས་མ་རིག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་ཕྱུང་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟའི་ལྷ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཇིག་ལྟའི་ལྷ་པའི་ལས་ཕྱུང་ཞིང་། འཇིག་ལྟ་འདྲ་
 མཚུངས་ལྡན་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ལྷ་པའི་དང་། མ་འོངས་པའི་ལྷ་མཚུངས་གཉིས་ལས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཕྱ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོའི་འདས་ད་ལྟ་བའདྲ་འཇིག་ལྟའི་ཀུན་འགྲོའི་ལྷ་ལས་ཕྱུང་ཞིང་། འཇིག་ལྟ་འདྲ་དེའི་
 ཀུན་འགྲོའི་ལྷ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་ལུང་། འཇིག་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་པའི་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་ཕྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟའི་སྐལ་ཀུན་ལྷན་འབྱུང་གི་ལྷ་ལས་སྟེ་ལ། འཇིག་

༡༩། །ལྷ་འདྲ་དེ་དག་གི་ལྷ་ན་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཆེ་བས་འདོད་ལ། ཉི་འོག་བས་ནི་འཛིག་ལྷ་འི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་མཆོངས་ལྷ་ན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ནི་འཛིག་ལྷ་འི་རྒྱ་མིན་བས། དེའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མིན་པའི་སྟེན། ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་མིན་ནོ། །འདིར་བྱེ་སྒྲུས་ལྷ་ན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷ་ན་ཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ལྷ་ན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ལྷ་ན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱས་མ་བྱལ་སྟེ། མཐུན་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ཆོས་གྱི་ལྷ་ན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མིན་ལ། མཐུན་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ནང་པར་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མིན་པ་ལྷ་སྟེན་ཟེར། དེ་བཞིན་རྒྱ་ལ་བརྒྱད་གྱི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞིའོ། །མདོ་སྟེ་བས་ལྷ་ན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྒྱ་མིན་དེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་སྟེགས་ཆོགས་པ་སྒྲ་མས། གོ་ས་གཅིག་དུ་འཕངས་པ་ནི། མཆོ་མའི་སྒྱུན་ལྷ་སྟེན་ཞེས་འདོད། མདུང་བྱིས་གནས་པ་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་རྒྱའམ། གཅིག་མེད་གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེན། རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་ཡིན་ནམ་སྒྲ་མོ། །གསུམ་པ་ལ། སྐྱིར་བསྐྱར་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་དགོ་ཉོན་མོངས་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྐྱར་གསུམ་དུ་འདྲ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱང་བྱ་ལྷ་རང་རིས་དང་ས་དགུ་པོ་རང་རང་གི་ས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་ཡིན་གྱི་རིས་

གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱར་སྐྱོས་ཐེན་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་རྒྱུ་མ་སྐྱོས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་དག་གོ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་འདས་པ་ས་ནི།
 འདས་དང་ད་ལྟ་པའི་གོ་འབྱེད། ད་ལྟ་པས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་གོ་འབྱེད་ན། མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་སྐལ་མཉམ་མི་བཞག། །དེའང་སྐལ་ཀུན་གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་མ་འོངས་པ་མ་བཞག་པ་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་ཐ་དད་མེད་པས་སོ་ཟེར་གྱང་། གཞན་དང་ངེས་པར་མཚུངས་པས་མི་འཐད་ཟེར། ལྷག་པའི་མཐའ་ལས་མིག་མིག་གི་སྐལ་མཉམ། བྱིའི་ས་ལུ་ས་ལུའི་སྐལ་མཉམ་འདོད་པའི་ཆོས་འདོད་པའི་སྐལ་མཉམ་སྟགས་རང་གི་
 ས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་རང་གི་ས་དང་ངེས་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་སྟུམ་ན། ཟག་བཅས་ལ་ངེས་གྱང་། ཟག་མེད་ལ་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་དང་། ཟུང་པར་ཅན་བརྩིས་པས་བསམ་གཏོན་བཞི་གཟུགས་མེད་དང་
 པོ་གསུམ་སྟེ། ས་དགའི་ལམ་བདེན་ནི་ས་མི་མཚུངས་གྱང་པུན་ཚུན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་ས་དེར་གྲོ་བུར་དུ་འོང་གི་བདག་གིར་མ་བྱས་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་པན་ཚུན་དུ་ཞེས་གོང་འོག་
 པན་ཚུན་ཏེ། གོང་མས་འོག་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་མྱེད་དེ། བསམ་གཏོན་བཞི་བའི་དབང་རྒྱལ་དབང་པོ་སྐྱངས་ཏེ་གསུམ་པ་མན་གྱི་དབང་རྣམས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འོག་མ་དམན་པས་གོང་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་པ་སྟེ། དད་འབྲང་

—

ལྷག་ཀྱང་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རིས་ལྡ་ཆར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་འབྱུང་པས། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཀུན་ཉོན་རྣམས་རྒྱ་དེ་ལས་མ་
རྒྱལ་པར་འགྱུར་དེ་ཀུན་འགྲོ་དེ་དག་སྤངས་ནས་མེད་པས་སོ་ཟེར་ན། ཕྱེ་སྤྱུལ་དེ་དག་འདས་པ་ལས་སྤྱེ་བར་འདོད། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལ་ངེས་གཅིག་མི་དགོས་པས་སོ། །དུག་པ།
རྣམ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་པཅས་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། འབྲས་ལུ་འཕེན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོབས་ལྡན་ཤིང་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་པས་སོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་བཅད་དེ། དེ་དག་ནི་ས་
པོན་རུལ་བ་དྲོད་། རྒྱན་བྲལ་གྱི་ས་པོན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དུས་དུ་ཡིན་ནི། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི། འདས་ད་ལྟ་པའི་དུས་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་མེད་ལ། གཞན་གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་
གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིད་རྒྱའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་ངེས་པར་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲས་ལུ་ལ་ངོ་བོ། དཔྱེ་བ། རྒྱུ་རྩལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
རྣམ་རྒྱུན་དང་རྒྱ་དང་བདག་གསུམ་དང་སྤྱེས་ལུ་ཕྱིད་འབྲས་ཕྱིད་སྟེ་ཕྱིད་པའི་འདུས་བྱས་ལ་ཐོབ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཐོབ་པའི་སྤྱེས་ལུ་ཕྱིད་འབྲས་དང་། བྲལ་འབྲས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བཅས་ཕྱིད་གཉིས་ཐོབ་པས་

༥༥། རེ་དག་ནི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ནོ། རོ་ན་འདུས་མ་བྱས་སྐྱ་ཡིན་པ་དང་། བརྟགས་འགོག་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་སྐྱ་འབྲས་སུ་རུང་བས་འདུས་བྱས་སུ་བྲལ་ཞེས། འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་རོ་ན་དུ་
 སྐྱ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། ལམ་གྱིས་ནོན་མོངས་སྐྱ་ཆད་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟར་བཟོད་ཀྱི་སྒྱེད་སྐྱ་དངོས་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། སྐྱ་ལྗོན་མ་དཔྱེ་བ་དང་། འབྲས་ལུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་
 སྐྱ་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི་སྐྱ་བྲ་རྒྱུ་སྐྱ་གྱི་སྐྱ་ལྗོན་ལ། བདག་པོའི་འབྲས་ལུ་ནི། དང་པོ་ཕྱེད་སྐྱ་ལྗོན་ལྱེད་འབྲས་ལུ་ཡིན་ནོ། སྐྱ་མ་ཕུན་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི་སྐྱ་ལ་མཉམ་དང་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ལུ་ཕྱེད་པའི་
 འབྲས་ལུ་ནི་རྒྱུ་མཉམ་གཉིས་གྱི་འབྲས་ལུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། རེ་ལང་སྐྱ་ལུ་ཕྱེད་འབྲས་ནི་སྐྱ་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་བཞག་གི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་འབྲས་ལུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དེ། ཕྱེད་སྐྱ་དང་། སྐྱ་ལ་མཉམ་ཀྱན་འགྲོ་རྒྱུ་མ་ས་
 གྱིས་ཀྱང་། སྐྱ་ལུ་ཕྱེད་འབྲས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་པོ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་སྐྱ་ སྐྱ་མ་ཕུན། བྲལ་བ། ཕྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས་ལྟ་ལས། དང་པོ། རྒྱུ་སྐྱ་འབྲས་ལུ་ནི་ཕྱེད་པར་བཞི་སྟེ། མ་བཞི་བ་ལུང་དུ་མ་བཞི་ན་པའི་ཆོས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཅུ་ཕྱེད་འབྲས་པ་འབྲས་འབྲས་ལ་འང་ཡོད་པས། མེས་ཅན་གྱི་སྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་སུ་བཟོད་ལ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་སྐྱས་པ་དང་། སྐྱ་མ་ཕུན་ལས་ལུང་པ་ལ་འང་ཡོད་པས་དེ་བས་ལ་ཕྱིར་སྐྱ་ལུང་བཞི་ན་པ་

ལག་འདེད་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2012

དག་མི་དག་ལས་ཕུང་བ་དེ་ཙམ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་མེས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་བས་ལ་ཕྱིར། ལུ་རྒྱལ་མེས་ལས་རྒྱལ་ཕྱིས་འཕུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་མེས་ཡང་ཡིན་ལ་འབྲས་ལུང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ།
 ལུ་རྒྱལ་ཕྱི་འབྲས་ལུ་ནི་རྒྱ་དྲང་འདྲ་བ་སྟེ། ཟག་བཅས་ལ་དོ་བོ། རིས་ས་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་དོ་བོ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །གསུམ་པ། ཐལ་བ་ཡི་འབྲས་ལུ་ནི་སྒྲོ་ཡིས་ཏེ་སེས་རབ་གྱིས་སྤང་བུ་ཟག་བཅས་ཟད་པ་དོ། །
 དམེ་པ། ལུ་གང་གིས་སྟོབས་གྱིས་འབྲས་ལུ་གང་སྟོས་པའི་འབྲས་ལུ་དེ་ནི་སྟོས་ལུ་དེ་ཕྱིད་པ་ལས་སྟོས་པའི་འབྲས་ལུ་དོ། །དེ་ནི་འདྲ་བ་ལུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་དོ། །འདི་ཡང་ཁ་ཅིག་ལུ་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཀར་ཕུང་བ་ལ་
 འདྲོད་དེ། དེ་ཡང་ས་འོག་མ་དེ་སྟོར་བས་གོང་མ་དེ་ཉིང་འཛིན་དང་། ཚས་མཚོག་གི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་། ལུ་རྒྱལ་ཕྱི་ལས་འབྲས་ལུ་ལྟ་ལུ་དོ། །ཁ་ཅིག་ཀོང་པའི་ལུ་ལས་ཀྱང་ཕྱིད་འབྲས་འཕུང་སྟེ། ཞིང་པ་རྒྱལ་ལས་ཀྱིས་
 ཡོ་ཏྲིག་ལྟ་ལུ་ཞེས་ཟེར་དེ། འདྲོ་ལྟར་ན་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་ལུ་དེ་ཕྱིད་འབྲས་གྱིས་བྱབ་པར་འདྲོད་ཀྱང་། རང་གིས། གང་གིས་སྟོབས་ཞེས་པས་ལུ་རྒྱ་ལྟ་མིན་པར། ལུ་རྒྱལ་ལས་འབྲས་ལ་ཐོན་འདྲོགས་པ་
 ལ་གོ་དགོས་སྟེ་སྟེ་ལོ། །ལྟ་པ། སྟོན་ཕུང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དྲང་དུས་མ་ཉམ་མམ། ཕྱིས་ཕུང་གི་འདྲས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི། འདྲས་བྱས་ཁོ་ན་དེ་བདག་པོའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་གྱི་འདྲས་མ་བྱས་ལ་འབྲས་ལུ་མེད་པས་ཁོ་ན་ཞེས་སྟོས་

ཞུ། །སོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་བདག་འབྲས་ཞེས་གཞི་གཅིག་གིས་བསྐྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་སྐྱེས་ལུ་བྱེད་འབྲས་ལ་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བྱེས་ལུ་བྱེད་འབྲས་བྱེད་པོ་ཁོ་ན་འདི་དང་། བདག་འབྲས་བྱེད་པོ་གཞན་གྱི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེས་ལུ་བྱེད་འབྲས་ནི། བཟོ་རྒྱུ་ལ་བཟོ་བའི་སྐྱེས་ལུ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་ལུ་དང་། སྐྱལ་པ་རྒྱུ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་བྱེད་བདག་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་མི་སྐྱེས་ལུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། བདག་པོ་ནི། དེ་དག་གྲང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་པར་གནས་པས་སོ་བེར་གྲང་གུན་བདག་ལ་དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་འདྲ་ཐལ། འོན་ཀྱང་བདག་འབྲས་སྐྱི་ལ། གཞན་གྱི་བྱས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་ལུ་དེ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ། དུས་གང་གི་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་བྱེད་ནས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་གཉིས། དང་པོ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལྟ་པོ་ནི་རང་དུས་དྲ་ལྟར་འབྲས་ལུ་ས་པོན་ནམ་རུས་པའི་རྒྱུ་ལ་འཛིན་ལ། ལྟན་མཚུངས་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་འབྲས་ལུ་རབ་དྲ་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དྲ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་དང་འདས་པ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་ལུ་འབྱིན་པ་ནི་སྐྱལ་གུན་གྱི་རྒྱ་དག་སྟེ། སྐྱལ་གུན་འདས་པས་བརྒྱད་ནས་དང་། ད་ལྟ་བས་རང་གི་མཚུག་ཐོག་ལ་དེ་མ་ཐག་དྲ་འབྲས་ལུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སོ། །རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་གྱི་རྒྱ་གཅིག་ལུ་ནི་རྒྱུ་ལ་འདས་པས་འབྱིན་པར་

འབྲུག་གི་ད་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་སུ་ནམ་ཡང་མི་འབྱིན་རྟེ། །དེ་འདྲ་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་འདི་འདྲི་རྒྱ་ཡིན་ན་འདས་པས་བྱུང་། སྐལ་གྱུན་ལ་བར་མ་ཆོད་པ་ཅམ་ལ་བསམ་གྱི་གཞན་དུ་ད་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མེད་པ་གཤམ་
 དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་འབྲས་སུ་འཛིན་ལ་མི་འབྱིན་པ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་སྤྱི་བཞི་སྟེ། འཛིན་ལ་མི་འབྱིན་པ་དགོ་ཅུ་གཅོད་པ་ན་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་ལྟ་སྟེ། རྒྱུག་པ། ཉིང་མཆོམས་སྒྲུབ་ཆོད་གོ་ཐོབ་
 དང་པོ། གཉིས་ཡིན། དགོ་ཅུ་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་ལྟག་མ། གཉིས་མིན། དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། གོང་ས་ལས་ཉམས་པ་འམ་དགོ་ཅུ་ཆོད་པའི་སྐབས་སོ། །མཛོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་རྟེན་གྱི་འབྲས་སུ་ཅུ་དཀྱིལ་རྒྱུར་ལ་རྟེན་སྟགས་
 དང་། རྒྱུར་འབྲས་ལམ་སྤྱོད་མས་སྤྱི་མ་སྒྲུབ་སྟགས། ཅུང་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་གྱི་ཕྱེ་བྲག་གོ། །གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་༥ རྣམས་དང་ནི་རྣམས་སྒྲིན་ལས་སྒྲིས་པ་དང་། ཅ། ལྟག་མ་རྣམས་༥ སྒྲིན་སྒྲིས་
 མིན་པའི་མ་བཞི་བ་ལུང་མ་བསྟན། བཟོ་སྒྲུབ་ལམ་སྤྱོད་སེམས་སྟགས་དང་ཟག་མེད་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་བའི་དགོ་བ་རྣམས་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་༥ སྟེ་ཟག་མེད་སྤྱག་བསྟེན་ལ་ཆོས་བཟོད་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོ་བཞི་པོ་
 རྣམས་ནི་གོང་གི་རིམ་པ་བཞི་ན་དུ་རྣམས་སྒྲིན་༥ ཁོ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ལྟ་ལས་སྒྲི་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་འབྲས་མིན་ལ་རྣམས་སྒྲིན་འབྲས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྟོན་པས་སོ། །གྱུན་འགྲོའི་རྒྱ་༥ ཁོ་གཏོགས་པ་ལྟག་མ་ལྟ་ལས་

༡༩། སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་གུན་དེ་གཉིས་ལོ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་རྒྱལ་སྒྲིན་སྒྲུབ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་སོ། ། རྒྱལ་གུན་དེ་གཉིས་དང་རྒྱལ་མཉམ་
 དང་གསུམ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ལས་སྒྲུབ་ཏེ། དག་བ་ཡིན་པ་དང་རིགས་འདུ་སྒྲུབ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། མཆུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མ་
 གཏོགས་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་སོ། ། ཟག་མེད་སྒྲིན་ཅིག་དང་པོའི་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཅིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲིན་པ་
 དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྒྲིན་པ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་སྟགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ་རྒྱེན་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྒྱེན་ནི་རྒྱུ་རྒྱེན་སྟགས་བཞི་པོ་དག་དུ་གསུངས།
 དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྒྱེན་གྱི་བྱུང་པར་འབྲས་ལུ་སྒྲུབ་པ་ན་རྒྱུན་ལྷོག་མི་ལྷོག་དང་འབྲས་ལུ་ལ་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིན་སྟགས་པན་གདགས་པ་རྒྱུ་དང་རྒྱེན་ནོ་ཞེས་དང་། ཉེ་རྒྱེན་རྒྱུ་དང་། རིང་པ་རྒྱེན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་།
 རྒྱེན་ནི་དམིགས་པ་ཅུམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་གྱིང་། དེ་གཉིས་བྱུང་མེད་པར་གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་དབྱེ་བ་ཅུམ་དུ་ཟད་དོ། ། འབྲས་ལུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དང་མེད་དོ། ། དེས་ན། རྒྱུ་ རྒྱེན་

གཞི། ལྷ་མཆོན། རྟགས་ལྷ། འབྲས་གནས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་བཞི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྟེན་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་གདང་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ། རྟེན་དེས་འབྲས་བྱ་ལ་བྱ་
 བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཞི། ལྷ་རྟེན། དེ་མ་ཐག་རྟེན། དམིགས་རྟེན། བདག་རྟེན་ནོ། །དང་པོ། ལྷ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྒྲེས་པ་རྣམས་ནི་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དམ་ཞེན་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་དུ་འདུག་ཀའི་སེམས་སེམས་བྱུང་བ་མ་མིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་སེམས་
 གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་རྩ་སེམས་གཅིག་དང་ཆོར་བ་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྒྲེད་པ། རྗེས་མཚུངས་པས་ན་མཉམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་ནི་མི་མཉམ་པར་འབྱུང་བས་རྗེས་མི་མཚུངས་པས་སོ། །འདི་མཚུངས་པའང་ཡིན་ལ་དེ་
 མ་ཐག་པའང་ཡིན་ནོ། །མི་མཉམ་པ་ནི་གཟུགས་རྒྱས་བྱུང་གཅིག་མ་འགགས་བཞིན་དུ་གཅིག་འབྱུང་བ། ཟས་དང་ལེགས་བྱས་གཉིས་ཀས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་དང་། ཡང་སྟག་མ་ལས་ཐལ་བ་དང་། ཅུ་གོ་རྒྱུ་འི་ས་བོན་ལས་ཡལ་
 ག་སྟགས་བཞིན་མང་ཁུང་འཆོལ་བས་སོ་ཟེར། འགྲེལ་པས་སོར་སྟོམ་འདོད་པའི་གཟུགས་རྗེས་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་འབྱུང་བས་འཆོལ་ཞེས་གསུངས། དེ་སེམས་ལ་མཚུངས་ཕྱིར་མི་ལེགས་ཟེར་གྱུང་དཔུང། མ་འོངས་པ་ལ་

༡༩། ། རིམ་པ་མེད་པས་དེ་མཁའ་ལྷན་ལྷན་ཆོག་པ་ཐེང་གུང་མི་འཐད། ཀུན་འགོ་སྐལ་མཉམ་ལ་མ་འོངས་པ་མེད་ན་འདས་པ་ལ་ཡང་དེས་པར་མཆུངས་ལ། དེ་ལ་ཡོད་ན་ཀུན་སྐལ་མ་འོངས་པ་མེད་པ་འདར་
བཀག་པར་དགའ་འོ། །སེམས་ཀྱི་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལ་ལུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྷང་སེམས་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་
སྟགས་པ་སྟེ། མཆུངས་ལ་སྟོམས་འཇུག་གིས་པར་ཆོད་པས་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྟེ་སྟགས་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སྟགས་དང་། སེམས་བཅས་ཀྱི་སེམས་
སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སེམས་བཅས་སྐད་ཅིག་པར་མ་ཆོད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་བྱི་མ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་སྟོམས་
འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ཐོབ་སྟགས་དང་། ལྷང་སེམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ལ་ལུ་བཞི། ལུ་དང་པོ།
གོང་གི་གསུམ་པ་དང་འདྲ། གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་འདྲ། གསུམ་པ་དང་པོ་དང་འདྲ། བཞི་པ་གཉིས་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི་ཆོག་པ་རྣམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

ཡག་པོ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐོར་

22

མི་དམིགས་པའི་ཚེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་སམ། འག་འཁྱིག་གིས་མི་དམིགས་ཀྱང་འག་འཁྱིག་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་
པས་སོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྐྱས་འདོད་མོད་ཀྱི་དེས་འབྲས་ལུ་སྐྱེན་རྟག་རྟེན་ཡོད་མེད་རྟེན་ཐལ་ཏེ། རྟག་པར་ཁས་བྱུངས་པས་སོ་གསུངས། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་
མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དམིགས་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། སེམས་རང་དང་ལྷན་འབྱུང་གི་ཚེས་རྣམས་
དམིགས་པ་མིན་ལ་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དྲང་། ཡང་དམིགས་རྒྱུན་དམིགས་བཅས་ཁོ་ནའི་རྒྱུན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་ལ། བདག་རྒྱུན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཚེས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ནོ། །ལྷན་མཆུངས་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་དམིགས་རྒྱུན་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་དེས་བྱ་བ་བྱེད་རྩལ་ལ། རྣམ་གང་གི་འབྲས་ལུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་
རྒྱུ་རྒྱུན་ལ་ལྷ་ལས་ལྷན་མཆུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དག་འབྲས་ལུ་འགགས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཕྱོགས་པ་ད་ལྷ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །སྐལ་ཀུན་རྣམ་སྒྲིན་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མཛོན་ཕྱོགས་མ་འོངས་པ་ལ་འོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་

༡༡། །དེ་མ་ཐག་དང་དམིགས་པ་འི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་གོ་རིམ་དེ་ལས་སྒྲིག་པ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་སྟེ་པ་ལ་མངོན་སྟོན་མ་འོངས་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུ་ད་ལྟ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སེམས་
 སེམས་ལྷུང་དག་འདས་འོངས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་དེ། དམིགས་རྒྱུ་དང་ལུལ་ཅན་དུས་མཉམ་པས་སོ་ཟེར་ན་བྱེ་སྒྲིག་འདས་འོངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་འདར་དུས་མཉམ་པ་
 ཁོ་ན་ཟེར། མདོ་སྟེ་པས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པས་མ་འོངས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ད་ལྟ་པ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར། ལྟ་ན་མཆོངས་རྒྱ་འབྲས་སུ་གསུངས་པ་འདར་རྒྱུ་ལ་ཡིན་གྱི་སྒྲིག་ཅིག་ལ་རྒྱར་བྱར་པ་མིན་ལ། འོ་ན་སེམས་མེད་ལས་
 ལངས་མ་ཐག་གི་སེམས་ལ་ཆོར་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་དུས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་ཟེར། འདས་འོངས་མེད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་དམིགས་རྒྱུ་མིན་ནོ། །པདག་རྒྱུ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲིག་པ། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཕྱིར་
 རོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་གཞུགས་སྟེ་ལ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རྒྱལ་དང་། བྱེ་བྲག་བཅའ་པོ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་བྱེད་རྒྱལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་རྟོག་གཞན་དགག་པ་
 གཉིས་གྱི། དང་པོ། རྒྱུ་བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་ལྷུང་རྣམས་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །རི་རྩ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་སོགས་འཛིན་པ་འི་ཡིད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གིས་རི་པོར་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་འདར་ཁ་ཡར་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྟེ་

མཁུ་ལྟ་བུ།

བར་འདོད། ཕྱེ་སྒྲུལ་རི་རུ་སྟོགས་མིང་མཚན་མ་ཐུག་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་སྟེ་བར་འདོད། ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་དམིགས་སྟེན་ལས་མི་སྟེ། མ་ལོག་པ་རྒྱམས་དམིགས་སྟེན་ལས་སྟེ་བར་འདོད་དེ་དེ་
ལོགས་གསུངས། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱ་སྟེན་ནི་ལྟ་པོ་ཅི་རིགས་སོ། །དམིགས་སྟེན་མ་གཏོགས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་སྟེ་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་རྒྱ་སྟེན་ལྟ་ལྟ་འབྱུང་དང་ས་མཚུངས་པའི་དགོ་པའི་ཐུང་
པོ་ལྟ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྟེན་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་སྟོམས་འཇུག་འདི་གཉིས་པོ་སེམས་ཀྱི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་ལས་སྟེ་བས། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟེན་ཡིན་
གྱི། སེམས་སྟེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟེན་ནི་མིན་ལོ། །སྟེན་མིན་སྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེས་སོ། །དམིགས་སྟེན་ལས་མི་སྟེ་སྟེ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་སྒྲུལ། གཟུགས་མཚུངས་པ་དེ་
མ་ཐག་སྟེན་མི་འདོད་གྱི་མཚུངས་ལྟ་མིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འདོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མི་ལྟ་ལྟ་འདུ་བྱེད་པེམ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །འདུ་བེས་མེད་པ་པ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་འཇངས་པས་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་
མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་པ་སྟེད་པ་མིན་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་སྟེན་ལས་སྟེས་པར་མ་པ་ཐོད་དོ། །དེ་གསུམ་ལས་ལྟ་མ་གཞན་གཟུགས་ནི་པདག་རྒྱ་གཉིས་པོ་དག་ཅི་རིགས་པ་ལས་སྟེ་འོ། །གཉིས་པ། སྟོན་པ་ཐུང་འདི་དག་རྒྱ་སྟེན་

संस्कृत-विश्वकोष

ལ་ཕྱེད་རྒྱ་ཕྱེད་ཀྱི་གཞན་མིན་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཀྱན་འགྲོ་མིན་པ་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྷན་པ་དང་། འབྱུང་བ་དག་དགོ་མི་དགོར་འབྱུར་མི་མྱེད་པས་སོ། །
 འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་གྱིས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་སྒྲིམ། ལྷན། སྐལ། རྒྱལ་སྒྲིམ་རྒྱལ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་པན་ཚུན་དུ་སྒྲིམ་ནོ། །ལྷན་འབྱུང་འབྱུང་བཞི་ཚྭས་པ་གཅིག་ལས་སྒྲིམ་པས་མ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་
 རྒྱལ་པའི་སྒྲིང་བདུན་པོ་དག་པན་ཚུན་ཡིན་གྱི་ཚྭས་པ་ཐ་དང་གྱིས་སྒྲིམ་མིག་སྐྱོས་དང་། དེའི་ལུས་ལྷ་དང་པོར་སྒྲིམ་སྐྱོས་ནི་མིན་ནོ། །སྐལ་མཉམ་དགོ་སྐྱོས་རིགས་མཐུན་སྐལ་སྐྱོས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ནོ། །རྒྱལ་སྒྲིམ་ནི། རིག་
 རྒྱུད་དང་རིག་ཕྱེད་མིན་པ་དགོ་བ་ཟག་བཅས། མི་དགོའི་ལུས་དག་གི་ལས་དག་གིས་མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་གི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྒྲིང་པ་ལྷ་ལུང་། །འབྱུང་བ་རྒྱལ་སྐྱི་རྒྱ་འབྱུང་འབྱུར་དེ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱལ་སྒྲིམ་གྱི་
 རྒྱ་གཅིག་ལུ་སྒྲིམ། དེ་ཡང་ལུས་དག་གི་རིག་རིག་མིན་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགོ་བ་དག་གིས་དབང་པོའི་ཚྭས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱེད་རྒྱུད་ཡོད་མོད་གྱི་དེ་དག་ནི་ཕྱེད་གྲག་མེད་པར་འཇུག་པའི་
 རྒྱུར་རྒྱུ་ལྷ་མི་བགྲང་ངོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །གཟུགས་ཅན་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡོད། ཕྱེད་རྒྱ་ཁོན་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡོད། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་བཞི་སྒྲིམ་རྒྱ་རྒྱེན་ཁོན་ལས་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱེད་རྒྱས་ཕྱེད་

༡༡། །པས་སོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་སོ། །གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཕྱི་ཕྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་འཇོག་གི་གཞི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་སེམས་གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དབྱུང་བ། སྒྲུབ་ཡང་ཉི་ཤུར་དབྱེས་ནས་རྒྱུ་གཏོང་དབྱུང་བ་གསུམ། དང་པོ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་དགོ་དང་མི་དགོ་དང་། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་ནི་མ་སྒྲིབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་དང་བཞི། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་དག་ན་མི་དགོ་ལས་གཞན་གསུམ་གསུམ་དུག །ཐག་མེད་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གང་འབྱུང་བའི་མཐའ་དབྱུང་བ་ལ། རང་ས་དང་། གཞན་ས་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་གི་ཚེ། ས་མཆུངས་འབྱུང་བ་གཉིས། བྱི་མ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ། ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཞིར་བ་དང་གནས་སྒྲུབས་དུག་ཡོད་ལ། སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་ལྡང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། སྒྲུལ་སེམས་ལ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ལོགས་སུ་བརྩིས་ན་བརྒྱད་དེ། སྒྲུལ་ལ་འཇུག་པ་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་དང་། སྒྲུལ་ལས་ལྡང་བ་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་པ་རིས་འདུ་རྒྱུ་ཆགས་པ་དགོ་པ་ལས་དགོ་སོགས་སོ། །ས་མཆུངས་རིས་མི་མཐུན་གྱིང་འདོད་པ་སོགས་ས་འདུ་ན། དེ་ནི་རང་སའི་དེ་

2000

མ་ཐག་པར་རང་སའི་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དག་པ་ལ་སྟགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །སྟོམས་འཇུག་ཆེ་འོག་མའི་དག་པ་སྟོར་བྱུང་ལས་གོང་མའི་དག་པ་སྟོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་བའོ། །སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན། གོང་མའི་དག་པ་སྟོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་དག་པ་འབྱུང་བ་ནི། འདོད་པའི་དག་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟོར་བྱུང་ཁོན་འབྱུང་བ་ནི་ད་དུ་དེས་སོ། །སྐྱལ་པ་ལ་འཇུག་ཆེ། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་དག་སྟོར་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱལ་སེམས་ལུང་མ་བརྟན་གཉིས་ཁོན་འོ། །སྐྱལ་པ་ལས་ལྡང་ཆེ། སེམས་གཉིས་པོ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གཟུགས་དག་སྟོར་བྱུང་འབྱུང་སྟེ། སྐྱལ་པ་ལས་ལངས་ནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །ཉིང་མཆོམས་སྟོར་ཆེ་འཆི་མེད་ནས་བར་མེད་དང་། སྟེ་མེད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། དག་པ་སྟོར་བྱུང་། བཟོ་གནས་སྐྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་དག་པ་སྟོས་ཐོབ་དང་། མི་དག་པ་དང་། སྟོབ་ལུང་མ་བརྟན་དང་། རྒྱུ་སྟོབ་སྟོས་དང་། སྟོབ་ལམ་པ་རྒྱུ་སྟོབ་ཅི་རིགས་ཡིན་ལ། སྟོས་སེམས་སྟེ་པའི་མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་དང་། འཆི་འཕོ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱན། ཞེས་འབྱུང་བས། གང་དུ་སྟོས་པའི་ས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སེམས་ཡིན་ཅིར། སྟོབ་ལུང་མ་བརྟན་

༡༡། །དང་། མི་དག་པ་གཉིས་སོ། །འོག་ནས་གོང་མར་སྒྲིལ་ཆེ་འཆི་སེམས་དག་པ་སྒྲིལ་ཐོབ་མ་སྒྲིལ་ལུང་མ་བརྟན། རྒྱུ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། སྒྲིལ་ལམ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་སེམས་གོང་ན་མི་དག་མེད་ཕྱིར་སྒྲིལ་ལུང་མ་བརྟན་ཁོ་ན་འོ། །གོང་ནས་འོག་སྒྲིལ། འཆི་སེམས་གོང་དང་འདྲ། སྒྲིལ་སེམས་འདོད་པར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མི་དག་ཅི་རིགས་གོང་མར་སྒྲིལ་པ་ཁོ་ན་འོ། །རང་སའི་རང་ས་ན་དག་པ་སྒྲིལ་ལུང་སྒྲིལ་པ་ཐོབ་མ་གཏོགས་པའི་རང་ས་ན་གང་ཡོད་ཀྱི་སེམས་འཆི་སེམས་དང་། སྒྲིལ་སེམས་འདོད་ན་གཉིས། གོང་ན་སྒྲིལ་ལུང་མ་བརྟན་ཁོ་ན་འོ། །ཟག་མེད་གཉིས་སྒྲིལ་འཆི་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་གཏོགས་ཏེ། དེ་སྒྲིལ་པའི་གཉིས་པོ་ཡིན་པས་སོ། །སྒྲིལ་སེམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་ཆོ། གོང་མའི་སྒྲིལ་ལུང་མ་བརྟན་ལས་འོག་མའི་དག་པ་སྒྲིལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་འདོད་དག་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཟུགས་དག་སྒྲིལ་ལུང་ཁོ་ན་འོ། །དོན་དེ་དག་སྒྲིལ་བཞག་ནས་ངེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། འདོད་སེམས་དག་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལྷན་པ་ལས་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ལས་དྲུག་འབྱུང་མིད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུན་གྱི་ཆེ་འདོད་དག་རང་ས་མཆུངས་ཆེ་འདོད་པའི་མི་དག་སྟགས་གཞན་གསུམ། སྒྲིལ་སེམས་འཇུག་གི་ཆེ་འདོད་དག་སྒྲིལ་ལུང་ལས། གཟུགས་དག་སྒྲིལ་ལུང་ཟག་མེད་གཉིས། ཉིང་མཆོམས་སྒྲིལ་ཆོ། འདོད་དག་སྒྲིལ་ཐོབ་ལས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་གཉིས་སོ། །འདོད་དག་ལས་གཟུགས་མེད་

དགོ་བ་སྒྲུར་བྱུང་སྟགས་མི་འབྱུང་བ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་མ་ཐག་རྟེན་མིན་པས་རྟེན་རིང་བ། རྣམ་པ་ནི། འདོད་པ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཞི་བར་མི་ལྟ་བུས་དང་།
 དམིགས་པ་དེས་འདོད་ལ་མི་དམིགས། གཞིན་པོས་རིང་བ་དེས་འདོད་གཞིན་མི་བྱེད་པས་ཏེ། འདོད་སེམས་དགོ་བས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་ནས་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་ནའང་བར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཆོད་པས་སོ་བཅེས།
 འདོད་སེམས་དགོ་བ་རང་དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཏེ། རྒྱན་དང་། ས་མཆུངས་ཀྱི་ཆོར་མའི་བཞི་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བ་ན་དགོ་བ་སྒྲེས་ཐོབ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་མི་སྲིད་པས་གཟུགས་དགོ་སྒྲུར་བྱུང་གི་རྗེས་དང་།
 ཟག་མེད་གཉིས་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་ཆོ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས་ལས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དགོ་བ་སྒྲེས་ཐོབ་གསལ་བས། དེ་བཞིའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པའི་ཡིན་གྱི་སྒྲིས་སྒྲུར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའང་
 ཡོད་དོ། །འདིར་ས་མཆུངས་ལ། འདོད་དགོ་ལས་མ་སྒྲིབ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་སྤྱལ་སེམས་ལས་གཞན་རྣམས་ཡིན་གྱི། སྤྱལ་སེམས་ནི་རང་དང་གཟུགས་དགོ་སྒྲུར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་འདོད་དགོ་སྟགས་ལས་མི་འབྱུང་
 འོ་། །དེ་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་སུ་རྒྱན་དང་ས་མཆུངས་ཀྱི་ཆོའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཆོ་དུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ནི། ཟག་མེད་གཉིས་མ་

༡༩། །གཏོགས་པ་ཐུ་པོ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་ས་མཆོངས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་རང་སའི་བཞི། ཉིང་མཆོངས་སྟོར་ཆོ་ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ནས་གི་འཕོས་ནས་འདོད་པར་སྟེ་ན། གཟུགས་དག་
སྟོར་བྱུང་དང་། སྤྱལ་སེམས་། གཟུགས་མེད་དག་པ་སྟོར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་ལ་འཆི་སེམས་སྟོན་པས། དེ་དག་གི་སེམས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་སོ། །འདོད་པའི་མི་དག་པའི་སེམས་དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་ས་
མཆོངས་ཀྱི་ཆོ་སྤྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། གོང་མའི་སེམས་དུག་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་མིན་ཏེ། མི་དག་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་མིན་པ་དང་། མི་དག་པ་ལས་གོང་མར་ཉིང་མཆོངས་སྟོར་པ་མི་སྟོན་ཅིང་། རྒྱུ་
ལང་རྒྱུ་དང་ས་མི་གཅིག་པས་སོ། །འདོད་པའི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱང་རི་ལྟར་འདོད་པའི་མི་དག་པའི་སེམས་བརྩའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཁྱད་མེད་པར་བརྩེ་གེས་པར་
བྱའོ། །འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྟ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་། ས་མཆོངས་རང་ས་བཞི། སྤྱལ་པར་འཇུག་ཆོ། འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་གཟུགས་དག་སྟོར་བྱུང་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །མ་
སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སེམས་བརྩན་ཏེ། རྒྱུ་དང་། ས་མཆོངས་ཀྱི་རང་སའི་བཞི། སྤྱལ་པ་ལས་ལྟང་ཆོ། གཟུགས་དག་སྟོར་བྱུང་། ཉིང་མཆོངས་སྟོར་པ་ན། རྒྱུ་སྟོན་སྟེས་དང་སྟོན་ལས་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་

སེམས་ཕུས་ན། ཁམས་གོང་མའི་སྒྲིབ་པ་གནིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ན་སྒྲོང་པའི་སེམས་དགོ་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་སེམས་བརྩུ་གཅིག་གོ་འབྱུང་སྟེ། ལུན་དང་ས་མ་ལུང་ས་ན་
 རང་སའི་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་བྱུང་ལས་མ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ཀ་དང་། སྒྲིས་ཐོབ་ལས། ལྷལ་སེམས་ལས་གཞན་གནིས་དང་། སྒྲིབ་པ་ནི་དགོ་པ་གནིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །སྒྲོམས་འཇུག་ལས་ལུང་བ་ན། གཟུགས་དགོ་སྒྲོར་བྱུང་
 ལས། འདོད་དགོ་གནིས། ལྷལ་པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་དགོ་སྒྲོར་བྱུང་ལས། འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་སྒྲལ་སེམས་ཁོ་ན་དང་། ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིས་ཐོབ་ལས་འདོད་པའི་མི་དགོ་སྒྲིབ་གནིས་
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིས་ཐོབ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས། གཟུགས་མེད་དགོ་པ་སྒྲོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་དག་འབྱུང་བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་
 བསྟན་གཅིག་ལུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་དང་ཆོ་རུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་སྒྲིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་དགོ་སེམས་དེ་ནི་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ལུན་དང་ས་མ་ལུང་ས་ན་རང་སའི་གསུམ་སྟེ། དགོ་པ་སྒྲོར་བྱུང་སྒྲལ་
 སེམས་ཁོ་ན་ལས་དང་། སྒྲིས་ཐོབ་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲོང་ལས་པ་གཞན་གནིས་ལས་ཀུང་འབྱུང་བས་སོ། །སྒྲོམས་པར་འཇུག་ན་འདོད་དགོ་སྒྲོར་བྱུང་ལས་གཟུགས་དགོ་སྒྲོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་

274

11

[illegible][illegible]

གཞན་གཉིས་པོ་སྟེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཆེ་དུག་གས་བརྒྱད་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་ལས་དུག་སྟེ། ལྷན་ཆེ་སྤུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་དང་། སྟོང་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་པན་ལྷན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ས་མཆུང་ས་ན་རང་ས་གསུམ། ཉིང་མཆུང་ས་སྟོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དང་སྟོང་ལམ་པ་གཉིས་ལས། འདོད་པའི་མི་དགོད་དང་སྒྲིབ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་འདྲ་། མི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་དུག་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཚུལ་ལོ་སྟེ། རང་ཉིད་ལྷན་དང་ས་མཆུང་ས་ཀྱི་རང་སའི་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རང་ལས་ནི། ཉིང་མཆུང་ས་སྟོར་བ་ན། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། གཟུགས་སྒྲིབ། ལྷན་ཆེ། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་རང་། ས་མཆུང་ས་ན་དགོ་བ་སྒྲིས་ཐོབ་ཁོ་ན་དང་། སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བས་རང་སའི་གསུམ་སྟེ་དུག་ཁོ་ནའོ། །གཟུགས་མེད་དགོ་བའི་སེམས་ལས་སེམས་དགྲ་དགྲ་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་ཆེ་དགོ་བ་གཉིས་ཀ་པན་ལྷན་དང་། ས་མཆུང་ས་ན་དགོ་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་རང་སའི་གསུམ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཆེ་སྟོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས་ཐག་མེད་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལུང་ཆེ་གཟུགས་མེད་དགོ་བ་སྟོར་བྱུང་ལས། གཟུགས་དགོ་སྟོར་བྱུང་། ཉིང་མཆུང་ས་སྟོར་ཆེ་གཟུགས་མེད་དགོ་བ་སྒྲིས་ཐོབ་ལས། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྒྲིབ་དག་གོ། །དེ་ནི་

24
10
24

[illegible]

ཡཀའ་དང་ལོའི་དགོངས་འཁུལ་སྒྲུབ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

སྒྲོ་བ་པ་འི་སེམས་ནི་ལྟ་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོ་མས་པར་འཇུག་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྒྲོ་ར་བྱུང་གསུམ་དང་། སྒྲོ་བ་པ་རྩོམ་ཏིང་གི་རྩེས་དང་། ལྟོ་གྱི་ཆེ་རང་ཏིང་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་གོ་འབྱུང་སྟེ།
སྒྲོ་མས་འཇུག་ལྟངས་ཁམས་གསུམ་དགོ་བ་འདོད་པ་འི་གཉིས་དང་། གོང་མ་འི་སྒྲོ་ར་བྱུང་གཉིས་དེ་གསུམ། ལྟོ་ཆེ་མི་སྒྲོ་བ་རང་འབྱུང་བས་སོ། །ཉམས་ཆེ་སྒྲོ་བ་པ་མིན་དེ་ཉོན་མོངས་པས་པར་ཆོད་ཟེར་གྱིང་། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སྒྲོ་བ་གསུམ་དང་བདུན་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེན། སྒྲོ་བ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་འི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་སྒྲོ་བ་ལས་མ་ལྟངས་མི་ཉམས་ལ། ལངས་ན་དགོ་སེམས་གྱིས་ལངས་དགོས་པས་པར་དགོ་བས་ཆོད་
བས་སོ། །གསུམ་པ། དུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དགོ་བ་སྒྲོ་ས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲོ་ར་བྱུང་དགོ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བཤད་པ་འི་བྱིར། དེ་ཡང་དགོ་བ་སྒྲོ་ས་ཐོབ་ནི་སྒྲོ་ར་པ་
ལ་མི་ལྟོས་པར་བར་གྱིད་དམ། གཞུགས་མེད་གྱི་སྒྲོ་གྱིད་དུ་ཏིང་མཆོམས་སྒྲོ་ར་ཆེ་ཐོབ། སྒྲོ་ར་བྱུང་ཐོས་པས་མ་སྒྲོ་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་དེ་སྒྲོ་ར་པ་གོམས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་གྱི་དུ་གཉིས་སྟེང་དུ་དགོ་བ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེས་
པས་བཅོ་ལྔ་དེ་འི་སྟེང་རྣམས་སྒྲིན་སྒྲིས་དང་སྒྲོ་དྲ་ལམ་པ། དམེ་ཡི་གནས་དང་། སྒྲུ་པ་པ་དང་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་ལུང་བསྟན་མིན་པ་རྣམས་པ་བཞིར་དབྱེ་བས་བཅོ་བརྒྱད། གཞུགས་ན་བཞེ་མ་གཏོགས་པ་འི་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་

ལྟོ

ན། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། འདོད་པར་མི་དགོ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས། གོང་མ་གཉིས་ན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དེ་བཞི་ལས། འདོད་པའི་དེ་ལས་དུག་རྟེན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལས་དུག་དང་། གཟུགས་མེད་
 དེ་ལས་གཉིས་རྟེན་དོ། །དེ་ལང་གོང་ནས་འོག་མར་སྒྱེ་དང་། འོག་ནས་གོང་མ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ས་ལས་ཆགས་བྱལ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་གྱིས་དག་བཅོམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་།
 དགོ་ཅུ་སྒྲོར་བ་དང་ལཱ་ནི་སྒྲར་མི་ལྟན་ལས་གསར་དུ་རྟེན་པ་ལ། འདོད་པར་སྒྲར་ལྟོག་ནས་སྒྲེས་ཆོ། མི་དགོ་སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་མདོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་དགོ་སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་། འདོད་
 ཁམས་སུ་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་ན་སྒྲེས་དགོའི་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་པའི་མི་དགོས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ན། ཁམས་གོང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། སྒྲོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་དུག་
 འབྱུང་། དེ་དུག་གཅིག་ཆར་རྟེན་པ་མིན་དེ། འདོད་ཉོན་གྱི་སེམས་ལས་སེམས་དུག་གི་ཐོབ་པ་འཕྲེན་རུང་གི་མང་མཐའ་ཡིན་གྱི་ཆོ་སོ་སོར་དབྱེད་ན་མང་ཁུང་ཅི་རིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲེན་ས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མདོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དགོ་སྒྲེས་དང་། ཐོབ་པ་སྒྲར་སྒྲེས་ཡོད་པས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱལ་སེམས་དང་བཞིའི་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲིབ་ཀྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་དང་།

དཔལ་འཕེལ་བའི་ཕྱི་ལོ་ལྟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

༡༢། སྤྱོད་པའི་ཐོབ་པ་དང་དུག་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ཉོན་མོངས་པས་དག་བཙུང་ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྤྱོད་པ་སྟེ་གཉིས་རྟེན་དོ། །གཟུགས་ལམས་སུ་སྟེས་པ་བསམ་གཏན་དངོས་
གཞིའི་དགོ་བ་དང་པོར་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་གསུམ་འཐོབ་སྟེ། གཟུགས་དགོ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་དག་གོ། སྤྱོད་པའི་སེམས་མཛོན་གྱི་ལྟ་བུ། ཟག་མེད་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ན་
སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དང་། འཕགས་ལམ་གྱིས་འདོད་ལ་མི་སྟོགས་མེད་གྱིས་ཆགས་པ་བྲལ་ཆོ། རྣམ་གྲོལ་དག་པར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་གཉིས། མ་དུག་གར་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་ལམ་གྱིས་གཟུགས་ལས་ཆགས་
པ་བྲལ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་བཞིའོ། །གཟུགས་དགོ་རིགས་ཅུང་སྒྲིབ་དྲོད་ཐོབ་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱོད་སྤྱོདས་གྱིས་གསར་ཐོབ་མིན་པས་མི་བགྱང་ངོ། །དུག་པོ་དེའི་ལྟ་མ་འདོད་དང་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་སྤྱོད་པ་དང་ལམས་གསུམ་གྱི་མ་སྟོབ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་སྟེ་སེམས་དུག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་གི་གཞན་གྱི་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལ་ལ་སྤྱོད་ནས་ཐོབ་ལ། ལ་ལ་དེ་ཆོ་མི་འཐོབ་པས་སོ། །ཞར་ལ་
ཉི་ཤུའི་རྟེན་རྒྱལ་ཡང་དབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབས་བསྟུ་བ། ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེ་རུང་བྱས་པ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ་འོ། ། ། །གཉིས་པ་སྤྱང་བྱང་བྱེ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེ་

མཛེས་པ་གྲུ་

ཐག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་རྣམ་སྤང་ཕྱོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བདེན་གྱི་གཞི་སྒོར་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བཤད་
པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་སྒྲེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། གང་རྩ་སྒྲེ་བ་སྒོར་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔྱེ་བ། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར། རང་བཞིན་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་རྩ་དཔྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྟར་དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་རྩུ་འགྲོ་དང་། མི་རྣམས་དང་ནི་ལྟ་རིམ་དྲག་པོ་དྲག་སྒོར་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་
ལ། དཔྱུལ་བ་ཚ་དཔྱུལ་བརྒྱད་དང་། སྤྱིར་བཞིན་དཔྱེ་བ་ལས་ཏེ། གང་དཔྱུལ་དང་ནི་འཕྲོ་མ་ནི་ཚ་དཔྱུལ་གྱི་འཕྲོ་དང་། ཉོ་ཚེ་ལ་རིམ་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱིར་བཙན་རྣམས་སྤྱིར་གི་འཕྲོ་མ་ཡིན་པས་མ་བརྩིས་སོ། །ལྟ་མ་ཡིན་
སྟགས་འདོད་ཁམས་ཡིན་མོད་དེ་ནི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་ལྟར་འདུས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རན་སོང་གི་གནས་བརྒྱ་དང་། མཐོ་རིམ་བརྒྱ་སྟེ་འདོད་ཁམས་ལ་དེ་རིམ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་འང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། གང་དཔྱུལ། ལྟ་མིན། སྤྱིར་
བརྒྱད་པྱེ་བས་སོ་དྲུག །རྩུ་འགྲོ་ནི་ལྟ་མི་དང་ལྟ་ནི་ཅིག་རྒྱ་བས་དེ་དག་གི་གནས་ལོགས་སུ་མི་བཞག་གོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དག་དཔྱུལ་བ་བཅོམ་བརྒྱད། ཡི་དྲགས་རྩུ་འགྲོ་ལ་བྱིང་གནས་ཁ་འཕྲོ་མ་གཉིས་གཉིས་པྱེ་བས་བཞི།

ལ

༡༩། །མི་བརྒྱ་གཉིས། ལྷ་མིན་སྒྲ་གཙན་སྒྲ་མེད། ལྷ་དྲུག་བརྒྱུས་པས་ཞེ་བཞི་ཟེར། འདྲོད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་། གནས་གཞན་གྱིས་གོང་མའི་གནས་དག་བརྒྱ་བདུན་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ལ། ཁམས་
དེར་སྔོ་སྔོ་ཡི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ། སྔོ་སྔོའི་ས་སྟེ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ན་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོར་བསྟོམ་པ་ལས་འབྲས་ལུ་སྟེ་བའི་གནས་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་འདྲོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ། འོད་རྒྱུང་ཚད་མེད་འོད། འོད་
གསལ། དགོའམ་དགོའམ་རྒྱུང་། ཚད་མེད་དགོ། ཡིད་བདེ་ལ་དགོ་བར་བཏགས་པས་དགོ་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ས་ནི་སྟེ་རྒྱ་ཟག་བཙས་བསམ་གཏན་
བཞི་པ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་ཟག་མེད་སྟེ་ལ་བ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གིན་རྒྱ་ཆེ་དང་། ཆེས་ཆེ་དང་ལྷ་སྟེ་བརྒྱུད་བསྟོམ་པ་ཡིས་རིམ་པ་ལྟར། འབྲས་ལུ་གནས། སྟོན་མེད་འོད། བསྟོན་མམས་སྟེས། འབྲས་ལུ་ཆེ། མི་ཆེ། མི་
གདུང་། གུ་ལོམ་སྒྲུང་། གིན་རྒྱུ་མཐོ། འོག་མིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་པས། ཚངས་ཆེན་གཙོ་པོ་གཅིག་ལུ་སྟེ་གནས་མདུན་འདྲོད་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་བརྒྱ་དྲུག་འདྲོད་ལ། ཉི་འོག་པ་དང་། མདོ་སྟེ་པས་གཞན་ཡིན་པས་བརྒྱ་བདུན་ཟེར།
ཐོག་ཆེན་པ་རྣམས་གནས་གཙང་འདས་པ་ན་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་པར་འདྲོད་དེ། ས་བརྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུའི་ཞིང་འོད་ཟེར་དབང་བསྒྱུར་བའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་དང་། དབང་ལྷུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་

མཛེས་པ་གསུང་།

བཞེད་དོ། །མདོ་ལས་བསམ་གང་གི་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གནས་བཞི་བཞི་བཤད་པའི་དང་པོ་སྟེ་མིང་དུ་མངོན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་གཞན་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀླུ་པ་བཞི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། རྒྱ་སྟོང་ས་
འདུག་གིས་འབྲས་ལུང་ཁྱད་པར་མི་འདུ་བར་སྟེ་བ་ལས་ནི་རིས་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེདོ། །གོས་དམར་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་ཡིན་ཟེར། གནས་ཀྱང་འོག་
མིན་གྱི་སྟེང་དུ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །གཟུགས་མེད་དེར་ནི་རིས་མ་ཐུན་པ་དང་། ལྷོག་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཞེས་ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་བསྟེནོ། །གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་བཤད་པ་དེར་ནི་
དཔུལ་བ་དང་སྟགས་པས་ཡི་དུགས་དུད་འགོ། མི་ལྟ་སྟེ་འགོ་བ་ལྟ་ཡིན་པར། སྟེང་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་དག །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིན་མོངས་ཅན་སྟེ་བ་པའང་མིན་ལ། ལུང་བསྟན་དག་མི་
དགའང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་དང་དགའ་ཅུ་ཅད་པ་འགོ་བསམ་བསྟུས་པར་འགྱུར་རོ། །འགོ་བ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བར་སྟེང་ནི་མིན་ཏེ། སྟེང་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་སྟེང་པ་ནི་བདུན་
ཏེ། དཔུལ་བའི་སྟེང་པ་དང་། དུད་འགོའི་སྟེང་པ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་སྟེང་པ་དང་། ལྟེང་སྟེང་པ་དང་། མིའི་སྟེང་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྟེང་པ་དང་། སྟེང་པ་བར་མའོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། །གདགས་པ་ལས།

ལེ

ཨ། གནས་པ་ཞིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་ཞེན། མིང་པ་བར་མའོ། ཞིས་དང་། དེ་ལྟ་སྟེན་དུས་ཀྱི་མིང་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་ནི། ལས་ཀྱི་མིང་པ་འོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་མིན་ནི། དུན་ཅིར་ལས། ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་སྟེ། དང་པོ་བདུད་ཀྱི་རིས་དང་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་བའི་ཡི་དུགས་རྒྱམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མཆོ་གཏིང་གི་སྐུ་གཞི་རིམ་བུ་ལ་གནས་སོ། །ཞིས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལྟ་འོན་དང་དུ་བསྟེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ལྟ་དང་ཡི་དུགས་སུ་འོ། །ལ་ལར་རིགས་དུག་དུང་བཞེད། དྲི་ཟ་ནི་བར་མིང་དང་། ལྟ་འོ་རོལ་མོ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་འགྲོ་བས་མ་བསྟེན་ལ། བྱེད་པ་དང་ལུས་སྐུ་ལ་པོ་ཡི་དུགས་ཤས་ཆེ་ལ་ལྟར་གཏོགས་པའང་ཡོད། གྲུ་མ་པའ་མེད་མིའམ་ཅི་ལྟ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དུད་འགྲོར་གཏོགས། ཤ་ཟ་སྟོ་བྱེད་བརྗེད་བྱེད་མ་མོ་དུར་བྱོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྒྱམས་ནི་ཡི་དུགས་སུ་གཏོགས། མིན་པོ་མིའི་བྱེད་བྱ། གཞོན་སྟེན་ཕྱོགས་སྟོང་འཇིག་རྟེན་སྟོང་བདུད་རྒྱུ་ལ་ཆེར་ལྟ་དུང་ཡི་དུགས་སུ་གཏོགས་པའང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལ། རྒྱུ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་བྱེད་པར། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགའི་བྱེད་པར། རྒྱུ་ཤེས་གནས་པ་བཞིའི་བྱེད་པར། བཞི་དང་བདུན་ཡིན་མིན་གྱི་སྟེན་དུད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། འགྲོ་བ་ལྟ་འོ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདིར་རྒྱུ་

སེམ་གནས་པ་བདུན་བཤད་དེ། དང་པོ་ལུས་དང་འདུ་སེམ་ཐ་དད་ནི། མི། འདོད་ལྟ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཕྱིས་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཏེ། ལུས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་རྟགས་དབྱིབས་དང་། འདུ་སེམ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྒྲིམས་ཐ་དད་པས་
 མོ། །གཉིས་པ། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་སེམ་གཅིག་པ་ཚངས་རིས་ན་དང་པོར་སྒྲིམ་པ་སྟེ། ལུས་ཆེ་ཆུང་ཁ་དོག་སྟགས་ཐ་དད་ཅིང་བདག་ཅག་ཚངས་པས་སྒྲིབ་དོ་འདི་དག་ནི་བདག་གི་འདོད་པ་ལས་ལྷུང་ངོ་ཞེས་འདུ་སེམ་གཅིག་
 པས་སོ། །དེ་དག་གོང་ས་མི་དམིགས་ཐེར་ན་རང་སའི་སྒྲིམ་ཐོབ་སྒྲོན་གནས་དུན་པས་སོ། །གསུམ་པ། རྒྱུག་པ་ལུས་གཅིག་འདུ་སེམ་ཐ་དད་ནི་འོད་གསལ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལུས་འོད་ལ་རྟགས་དབྱིབས་སྟགས་འདུ་བ་དྲུང་། བསམ་པ་
 ཡིད་བདེ་དང་ཉེར་བསྟེན་གསལ་གཉིས་གཅིག་གིས་སྒྲིམ་ཆེ་གཅིག་སྟེ་མའོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །གསུམ་པར་མི་མཆུངས་ཏེ། བདེ་བ་ཞི་བས་མི་གཡོའོ། །མདོ་སྟེ་པས་ཆགས་འཛིག་ལ་མ་ལས་མི་མ་ལས་དག་སྒྲོང་འཛིག་ཆེ་སྤྱད་མི་སྤྱད་
 གིས་འདུ་སེམ་ཐ་དད་པར་འདོད། །བཞི་པ། ལུས་དང་འདུ་སེམ་གཅིག་པ་དག་རྒྱས་ལྟ་སྟེ། ལུས་གཅིག་པ་སྤྲུམ་ལྟར་དང་། འདུ་སེམ་ནི། དང་པོར་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་འདུ་སེམ་གཅིག་ཅིང་། གཉིས་པར་དག་བའི་འདུ་སེམ་
 ལྟ་ཐ་དད་ལ། འདིར་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྒྲིམ་པའི་བདེ་བ་དང་མཆུངས་ལྟར་དུ་འདུ་སེམ་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་གོང་མ་སྒྲིམ་པས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་མཆོན་ནོ། །གསུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསུགས་མེད་སྤྲུམ་གསུམ་པོ་དག་

དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

༡༡། །དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟན་དུ་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་རྣམ་གྱིས་བརྟེན་ཅིང་རྒྱས་པས་སོ། །དེའི་ལྷན་ལ་ངན་སོང་གསུམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མིན་ཅེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་དེ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ཏེ། ངན་སོང་དུ་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛོམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། དེའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། མིན་ཅེ་ན་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་འཛོམས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
ངན་སོང་དུ་གནས་པར་མི་འདོད་པར་གོང་དུ་བསྐྱོད་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པར་སོ་སྟོས་རྣམས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་གནས་གཅིང་མར་དང་། གནས་གཅིང་རྣམས་མུང་འདས་སུ་བསྐྱོད་འདོད་
པས་དེ་རྣམས་མིན་ཏེ། གནས་པ་གཞན་དེར་ཚོལ་འདོད་དང་དེར་གནས་གཞན་དུ་འགོ་མི་འདོད་པའོ། །ཟེར། མིན་ཅེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་སོ་ཟེར། གཉིས་པ། ཡང་དེ་བརྟན་དང་མིན་ཅེ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ་དགུ་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་པའང་བཟུང་ཟེར། འདུན་བཟང་འདུ་ཤེས་མེད་མ་
གཏོགས་བཞི་པ་གཞན་གནས་པ་མིན་ཏེ་གོང་དུ་བསྐྱོད་པར་འདོད་པས་སོ་ཟེར། ངན་སོང་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་གནས་དགུ་ལས་གཞན་ངན་སོང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་

ལས་འདྲ་པོའི་དགོངས་འབྱེད་སྟེང་།

ལྷོ་རྒྱ་གཞི་

གྱི་གནས་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གནས་ཡིན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་གནས་སུ་རུང་བས་སོ། །རྩ་སོང་ནི་རང་རང་ལས་དབང་གིས་དེ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་གནས་པས་གནས་མིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
བཟུང་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ་སྐུམ་མོ། །གསུམ་པ། གནས་པ་དག་ནི་གཞན་ཡང་བཞི་སྟེ། ཟག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཆོར། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་བཞི་སྟེ། མདོ་ལས། རྒྱལ་ཤེས་གནས་པ་གཟུགས་སུ་ཉེར་
འགོ་དང་སྟགས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ས་གཞན་དང་ཟག་མེད་ནི་མིན་ཏེ། ས་གཞན་ནི་ས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་རྒྱ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཟག་མེད་རྒྱལ་ཤེས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱལ་
ཤེས་རང་འབྱུང་ཞིག་གནས་པ་པོ་ཡིན་པས་གནས་པར་མ་བཤད་དོ། །བཞི་པ། བསྐྱུ་ན་སྐྱུ་ནི་བཞི་སྟེ། བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་བཞིས་མ་བསྐྱུས་པ་ནི་གནས་པ་བདུན་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཤེས་སོ། །བཞིས་བསྐྱུས་ལ་བདུན་
གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་དང་། བྱིད་ཅེ་རི་རྒྱལ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སྤང་པོའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། རྒྱལ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དུ་གཏོགས་པའི་སྤང་པོ་བཞིའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་རྩ་སོང་གསུམ།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་བྱིད་ཅེ་རི་རྒྱལ་ཤེས་དང་ཟག་མེད་རྒྱལ་ས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་བཤད་ལ། དང་པོར་འཇུག་ཅུ་པ། བར་དུ་གནས་ཅུ་པ། མཐར་འཇོ་ཅུ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་དུ་འཇུག་པའི་སྟེ་གནས།

ཨ

བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་། འཕགས་པ་ལྟ་དང་། མཆོ་སྒྲུལ་ལྟ་ལྟོ། །དུང་འགོ་རྒྱལ་སྒྲུལ་གྱི་དང་མཁའ་མིང་ལ་མོད་པར་གདགས་པ་ལས་བཤད། ཡི་དྲགས་མངལ་སྒྲུལ་ནི། ཡི་དྲགས་མོས་ཉེན་མོ་ལུ་ལ། མཆོན་ལུ་ལྟ་སྒྲུལ་
 རས་ཐོས་གྱང་མ་ཆོམ་ཞེས་མོ་ལུ་གལ་ལུ་ལ་སྒྲུལ་པས་མོ། བྲིད་མཁའི་ཕུང་སེམས་སྒྲུལ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་གྱང་མངལ་ནས་སྒྲུལ། ཉེ་དུ་ཆོས་ལ་གཟུང་པ་དང་། འཁོར་བསྐྱར་སྒྲུལ་གྱི་རིགས་སུ་སེམས་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་བཀྱར་
 པ་དང་མི་དང་རྗེས་མཐུན་མཛད་པ་འམ་ཡང་ན་མིས་གྱང་གྱུ་བ་པ་འདི་ཐོབ་ཅེས་དང་། ལུ་སྒྲུགས་པས་ཁ་ཐེར་བའི་སྒྲུལ་མར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། སྒྲུག་དུང་དང་རིང་བཤྲོལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་པོ། ལྷུ་བ་ཕྱིར།
 ལུང་པར། སྒྲུག་ནས་སུ་འཇུག་རྒྱུ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དཔོན་དང་། སྒྲུལ་ཕྱིར་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་ཕྱིར་ནི་འདས་འོངས་གྱི་བར་འདིར་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་འཆི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུལ་
 པ་ཡི་ཕྱིར་པའི་བར་དུ་འཕྱུང་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་པ་བར་མཐོ། །འདིར་ཞེས་དང་། གང་ཞེས་པ་འོག་གི་བར་དུ་དང་། འཕྱུང་བར་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ། གང་དུ་ལས་གྱིས་བཀོད་པར་བྱ་བའི་ལུ་ལ་རྒྱལ་སྒྲུལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རོ་པོ་ཉིད་དུ་མོ་
 ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་པ་བར་མ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ཉེ་ཕྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་སྒྲུལ་ཕྱིར་པ་ཞེས་ཕྱོེ། །དཔྱེན་པམས་གྱིས་གཉིས། མས་ལ། གནས་གཞན་གྱི་སོ་བདུན། རབ་འཕྱིར་གིས།

༡༩། །སངས་རྒྱལ་རང་རྒྱལ་ལོ་མོར་རྒྱལ། དེ་ལས་གཞན་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་རིགས་པ་འདི་རྒྱལ་བྱེད་དང་། ལུང་གི་རྒྱལ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ། བལ་ཆེན་སྡེ་པས་སྡེ་འཛིན་པར་ན་སྤིང་པ་མེད་དེ། བར་
ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྡེ་སྤིང་དུ་འཇུག་པས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བུམ་ཟེ་རྒྱན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བུམ་ཟེ་ན་ཆོད་ཁྱེར་ཟེ་རྒྱ་བ་དང་། །ན་བ་ཡིན་ཏེ་གསེན་རྗེའི་དུང་དུ་བྱིན། །བར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་
ཞིང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྤང་མ་དེའི་མཐོང་མན་བཞིན་དུ་སྤིང་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བདུད་ལུན་འབྱེན་བྱེད་བུ་བས་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་གི་ཉན་ཐོས་མཁས་མགུ་
ཞེས་བུ་བའི་གྲང་དུ་ཁུ་རྒྱུར་བ་སྤྱོད་པ་ལས། དེས་མ་རངས་པའི་སྤང་བྱུང་བ་དང་། སྤང་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རང་ལུས་ཁོ་ནས་མནར་མེད་དུ་བྱུང་བར་བཤད་པས་དང་། མདོ་ལས་མཆོམས་མེད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་དུ་དཔུལ་བར་སྡེ་བར་
གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་པོན་ལས་རྒྱ་གུ་སོགས་འབྲུ་ཡི་རྒྱན་སྡེ་བ་དྲང་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར། སྡེ་འཛིན་སྤིང་པ་གཉིས་པོ་བར་ཆད་པ་ལས་སྡེ་སྤིང་བྱུང་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་། སྡེ་སྤིང་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་བར་གྱི་སྤིང་པ་
ཡིན་ལ། དེ་བར་ཆད་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཆོངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བར་སྤིང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཛིན་བ་དང་སྡེ་སྤིང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤང་ཅིག་མ་གཞན་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་དོ་ཟེར་ན། དཔུལ་བ་དང་ལྷ་སོགས་ལུལ་སོ་སོ་ཐག་རིང་

ཡག་ཤིང་ཕོ་རྒྱུད་སྐོར་མཁའ་ལྷན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་

པོ་ན་ཡོད་པ་དེར་བཤོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཅམ་མེད་ན་མི་རུང་ལ། འདི་ནས་དེ་གྲུབ་ན་ཡུལ་འཆོལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བ་ཡོད་དེ། ཕྱད་ལས་མེ་ཡོང་སྟགས་སུ་
གཟུགས་བརྒྱན་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དཔེ་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་འབྲུལ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྐབས་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་མཆུངས་པའམ་མི་འདྲའི་ཕྱིར་ན་བར་ཆོད་པའི་བར་སྤིང་མེད་
པའི་དཔེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ཡིན་ཏེ་གོ་ས་གཅིག་ན་དུས་ལྡན་ཅིག་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་གཉིས་འབྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གོ་ས་གཅིག་ན་ཐོགས་བཅས་མིན་པར་ཐལ་ལ་མེ་ཡོང་གི་ཡུལ་
ལས་གཟུགས་བརྒྱན་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་སོ། །མེ་ཡོང་ཉིད་ཕྱད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ། ཟུར་ན་གནས་པས་མཐོང་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་སུའི་འང་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་ལུ་མིན་ཏེ།
རྒྱུན་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་སྤྱང་བ་སྐྱེ་བརྒྱན་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། གཟུགས་བརྒྱན་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་ལས་གཞན་ཕྱད་དང་མེ་ཡོང་
གཉིས་མ་འགག་བཞིན་པ་ལས་ཕྱད་བས་ཕྱད་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་སྤིང་ནི་རྒྱན་དང་། འཆི་སྤིང་དང་། གཞན་ཞིག་གཉིས་ལས་ལྟགས་སུ་ཕྱད་སྟེ། གསུམ་ཀ་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་མི་སྤིང་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་ནི།

༡༢། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མགུར་ནས་མིང་པ་བདུན་བསྟན་པ་ལས། མིང་པ་བདུན་གསུངས་ཕྱིར་བར་མིང་ཡོད་དོ། །མདོ་དེ་མི་འདོན་ཞེན། འོ་ན་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མདོན་དུ་གྱུར་
པས་མའི་མངལ་དུ་བྱ་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རུང་ཞིང་ཟླ་མཆོན་དང་ལྡན་པ་དང་། བ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྱད་པ་དང་། སྤི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་བར་མིང་ལས་གཞན་པའི་དྲི་བ་མེད་དོ། །དྲི་བ་
ཞེས་མི་འདོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཞིག་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་འདོན་ཞེན། བུམ་ཟེ་རྟ་ལེན་གྱི་ཕུ་ལ་ཁྱོད་གྱི་མཆིས་བྱང་ལ་དྲི་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་རྒྱལ་རིགས་སམ། ཤར་ལྷོ་སྟགས་ནས་འོངས་བ་ཤེས་སམ་ཞེས་གསུངས་
པས་ཕྱང་པོ་ཞིག་པ་མེད་དགག་ལ་རིགས་སྟགས་མི་འབྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། དགའ་བོ་དྲི་བ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་པ་བར་མའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་དང་། བར་མ་དོ་དང་། སྦྱེས་ནས་འདའ་བ་སྟགས་ཕྱིར་མི་འོང་
ལུ་གསུངས་ན་བར་མིང་མེད་ན་རི་ལྟར་བྱངས། སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་པའི་མདོ་ལས། མེ་སྟག་གི་དབེས་བར་མ་དོར་བྱང་འདས་ལ་སྦྱར་བུལ་གསུམ་གསུངས་པས་ཀྱང་གྱུ་བོ། །ཀྱང་ཞེས་གཞན་ཡང་དོ། །
བུམ་ཟེ་ལ་བར་ན་གནས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་འདི་དང་། རན་སོང་གི་བར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་མེད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་མེ་འབར་གི་ནས་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་དགོངས་ལ། མཆོམས་མེད་ནི་སྦྱེ་གཞན་བར་མ་ཆོད་པ་རྣམས་

समस्तस्यैव तत्त्वस्य

ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་ནི། བར་གྱིད་དེ་ནི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་གཅིག་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྔོན་དུས་ཀྱི་གྱིད་པ་མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་དེའི་གྲ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྔོན་དུས་གྱིད་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་གྱིད་པའི་སྔོན་རོལ་དེ། སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཆད་ཀྱི་བར་དེ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་འཆི་བར་དོ། །སྔོན་དུས་ཀྱི་གྱིད་པ་དང་བཞི་ལས། གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གཉིས་ནི་རྒྱུན་ནོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་ནི་བྱུང་བའམ་སྔོན་དུས་དེ་བྱུང་བེན་པའོ། །འོན་ཏེ་མོ་སྟགས་ཀྱི་མངལ་གནས་གི་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་ན་འབྱུང་འབྱུར་གྱུ་བ་པས་མངལ་སྟགས་འཆིག་གམ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་མཆམས་བཅད་པ་དང་། བར་གྱིད་དུངས་པས་རྟེན་དུ་འང་མི་རུང་དོ། །འཇམ་གྱིད་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་གྱིད། འཇམ་གྱིད་དུ་གྱུ་བ་པའི་སྐབས་མེད་པར་གསལ། བར་གྱིད་གང་དུ་གི་བ་དེར་གྱུ་བ་པ་ལ། འོག་མིན་པའི་ལུས་དཔག་ཆད་ཕྱི་དུག་སྔོང་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་གྱིད་ལུས་སྟོགས་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། འཇམ་གྱིད་དཔག་ཆད་དུག་སྔོང་དང་ཕྱིད་དང་བཞི་ལས་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་ཡངས་སེང་རྟེན་འོད་ལྗར་དུངས་པས་འགར་ཡང་སྟགས་པ་མེད་པས་སྔོན་མེད་ཅེས་གསུངས། དེའི་ཁ་དོག་ནི་དཔྱལ་བ་སྔོང་དུ་མ་ཆོག་པ། དུད་འགོ་དུ་བ། ཡོ་དུགས་ཆུ། མི་དང་ལྟ་གསེར། གཟུགས་ཁམས་པའི་དཀར་པོའོ་བེར། བྱང་སེམས་བྱང་པོའི་རྣམ་པར་ཁྱགས་པ་ནི་

༡༡། །ལུས་གྱི་རྩི་ལམ་སྟེ། དངོས་སུ་གཞིན་ནུའི་རྣམ་པའོ་ཟེར། བར་སྤྱིད་དེ་ཡང་ལྟའི་བར་སྤྱིད་སོགས་རིགས་མཐུན་གཅིག་གིས་གཅིག་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ལྟ་མིག་སྒྱུན་བརྩུ་གཅིག་གིས་དག་པས་མཐོང་གི་
སྒྲིལ་ཐོབ་གྱིས་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟའི་མིག་རྣམ་དག་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན། རྒྱལ་ས། གཞིང་རྒྱུད། བརྩེན་དྲགས་པ། སེམས་ཡ་ཡོ་པོ་དང་། བག་ཆ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྒྲ་ཚོགས། སྒྲ་བ་མང་
པ། ཉ་ཅང་སྒོམ་དྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྱུན་བརྩུ་གཅིག་བྲལ་བའོ། །དེའང་ལྟའི་བར་སྤྱིད་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟའི་བར་སྤྱིད་མཐོང་བ་ནས། དཔྱལ་བས་རང་ཁོ་ནའི་བར་སྤྱིད་མཐོང་བའི་བར་དང་། རིགས་མཐུན་དང་ལྟ་མིག་དག་པ་
གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད། དེ་ནི་སྒྱུན་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པས་གར་བསམ་པར་བྱིན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གིན་དུ་མཁྱོགས་པའི་ཤུགས་དང་ལྟན་ལ། སྤྱིད་པ་ཚོ་ལ་བས་དབང་པོ་ཀུན་ཚད་ཞིང་རི་བྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པ་དང་ལྟན་ཏེ། མའི་མངལ་དང་། རོར་གདན་མ་གཏོགས་མི་ཐོགས་པར་འཆད། སྒྱེ་གནས་ཀྱང་མངལ་སྒྲོན་ས་འཇུག་གི་ལྟོ་བ་བཟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མིན་པས། མཚོ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་ལུ་བོ་དང་སྒྲར་བྱུང་ནུ་བོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །གང་གྲུབ་པ་དེ་ལས་སྤྱིད་པ་གཞིན་དུ་མི་སྒྲིག་སྟེ། དགོ་མི་དགོས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་དུ་དགོ་ཅུ་རྣམས་ནི་དཔྱལ་སོགས་སྒྲིལ་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐལ་ཆུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ཡིན་

五、

ཐེར། གུན་བརྟམ་ལས་ཅི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ། དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་སྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས། འདོད་པའི་བར་སྟོད་དེ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་ངན་གྱིས་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་ཟ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁམས་ཟས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བྱིར་དྲི་ཟ་
བ་མིན་ནོ། །གནས་ལུན་ཞག་བརྟམ་དང་། དེས་མེད་དང་བྱང་རུར་འདོད་པ་སྟོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་སྟོད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ། ལས་ལས་བྱུང་བའི་མིག་གིས་ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་རང་སྟེ་བའི་གནས་མཐོང་སྟེ། ཐོག་
མེད་ནས་གོམས་པའི་སྟོ་ནི་ཕོར་སྟེ་ན་མོ་ལ་ཆགས་པོ་ལ་སྟང་། ཅིག་སྟོན་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་གྱུར་པས་སྟེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་མའི་མངལ་ལ་རྩེ་དགས་འགོ་བའི་ཡུལ་མངལ་དུ་འགོ་ཞིང་། མ་ནིང་གུང་དང་པོ་ཕོ་
མོ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གུན་ཆང་ཡིན་བྱིར། དེ་ཞུགས་ནས་བྱིས་མ་ནིང་གི་ལུས་འཛིན་ཐེར། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་ལས་གཞན་ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཆི་ལམ་བཞིན་སྟང་རྒྱལ་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །གང་ལྟར་ཡང་
སྟོད་པས་བྱངས་ཏེ་འཕོར་བར་འབྱམས་པས་སོ། །དབང་པོ་ནི་ཁུ་བྲག་དེ་ནིང་གྱིས་འབྱུང་བའམ་དེ་ལས་སྟེས་པའི་འབྱུང་བ་གཞན་གྱིས་སྟེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བ་མའི་ཁུ་བྲག་ནིར་ལེན་རང་གི་བར་སྟོད་གྱི་རྒྱུན་
རྒྱ་བུས་ནས་སོ། །དྲོད་གཤེར་སྟེས་ནི་དྲི་དང་རྩུས་སྟེས་ནི་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་འགོ་བ་དེ་ནི་སྟེ་གནས་གཞན་གཉིས་གྱིས་འཇུག་རྒྱལ་ལོ། །དབྱིབས་ནི་དཔུལ་བ་ཡི་བར་སྟོད་ནི་མི་འདོད་བཞིན་སྟེ་ཁུ་གསལ་སྟེ་བྱུང་།

མཛེས་པ་གཞི།

ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །ཡང་འདྲུག་པ་སེས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་སེས་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་སེས་ལ་འབྲུང་བ་མི་སེས་པ། གསུམ་ཀ་སེས་པ་དང་། མང་ལ་དུ་འདྲུག་པ་ནི་གསུམ་དག་སྟེ་དེ་ལ་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་ནི་དང་པོ་དང་རང་
བྱུང་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱལ་གཉིས་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་པོ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེན། འཁོར་སྒྲུར་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སམ། རང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་དངོས་པོ་དུག་སེས་པ་འདི་ཡོ་སེས་སམ། སངས་རྒྱལ་ནི། བསོད་
ནམས་དང་ཡོ་སེས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་རོ། །འཁོར་སྒྲུར་སྟོགས་ཀྱང་འབྲུང་འབྱུར་གྱི་མིང་རོ། །འོན་རང་རྒྱལ་སྟོར་སྟེས་རྒྱལ་ཅི་ཞེན། འདི་མང་ལ་སྟེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འམ། ཡང་ན་འདྲུག་
གནས་སེས་པ་དེ་བསོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྟོར་སྟེས་དེ་དག་ནི་ཆོག་སྟོན་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གང་གིས་གནས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་ཤིང་པ་བཞིར་བསྟན་ནས་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་དང་ཁམས་གང་ན་ཡོད་དུའང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ། ཕྱི་རོལ་པ་རྒྱལ་ས་འཆི་ཤིང་ནས་སྟེ་ཤིང་དུ་
ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་བར་ཤིང་མིན། བདག་རྟག་པ་གཞན་དུ་འཁོ་བ་ཡིན་པོ་ཟེར། ཤིང་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་བདག་རྟག་པ་ནི་མེད་དེ། སྟེ་ཤིང་སྟོགས་ལས་གཞན་དུ་བདག་མ་དམིགས་ལ་དེ་དང་གཅིག་ན་མི་རྟག་པ་དུ་མ་ཡིན་

ཤེ

ॐ॥ ।པས་སྟེ། །འོན་འཆི་མིན་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་དེ་གང་ཞེན། །ལུང་པོ་ཡི་རྒྱན་ཅམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་རྩ་ལྷ་མའི་ཉན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱས་མའོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་
 མིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ནི་སྟེ་མིད་ཀྱི་གནས་མངལ་དུ་འགོ་སྟེ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར། མངལ་དུ་འགོ་ཞེས་པས་སྟེ་གནས་གཞན་ཡང་མཆོན། བར་མིད་སྟེ་མིད་དུ་འཕོ་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་
 གྱིས་ལུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མིད་ཀྱི་གནས་མངལ་དུ་འགོ་བའི་དཔེ་འདྲིས་པ་ཐོན་མེ་ཡོང་སྟགས་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་ལས་ཉན་གྱིས་རི་ལྷ་རྩ་ལྷ་མའི་ཉན་དུ་རྩུར་རྩུར། མེར་མེར། ལྷར་ལྷར།
 གོར་གོར། མཐུང་འགྱུར་སྟགས་རིམ་གྱིས་རྒྱན་ནས་པའི་བར་དུ་སྟེས་ནས་ཡང་ལས་དང་ཉན་མོངས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་དག་དུ་འགོ་བའོ། །དེ་ལྷར་ཡང་ཡང་ལོལ་བའི་མིད་པའི་ལོལ་མེ་ཐོག་མ་མེད་པ་གང་དེ་ནི་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་དུ་ལོལ་ལ་དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་སྟེ། །རི་ལྷ་རྩ་ལྷ་མའི་ཉན་མའི་ཉན་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་བྱི་མཐར་སྟེ་རྩ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་དང་། བར་དུ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྟེ་
 གནས་དང་པོ་གཉིས་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྩྭ་གས་པ་དང་ལྷན་པ་ལོ། །རྩྭ་སྟེས་དང་བར་མ་དོར་འཆི་བ་དང་། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྷ་རྩ་ལྷ་མའི་ཉན་པས་སྟེ། །རྩལ་གྱིས་སྟེ་བ་གཉིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་རྩམས་རྒྱན་ཆགས་

པའོ། །མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མེད་པའི། གཟུགས་མེད་མེད་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །གནིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ངོ་པོ་ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་སྒྲུར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་གནིས། དང་པོ་ལ། དེས་དང་། དོགས་སྒྲུང་གནིས་ཀྱི་དང་པོ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྟོང་པ་སྟེ་བ་སྟོན་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལའོ། །འདྲ་བྱེད་དག་ནི་སྟེ་
བ་སྟོན་མར་དགོ་སོགས་ལས་སྟོང་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་པོ་ལའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་སྟེ་བ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་པའི་སྤྲོད་ཅིག་གི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། མིང་དང་གཟུགས་ནི་མཆོམས་སྒྲུར་པའི་སྤྲོད་ཅིག་དེ་པན་
ཆད་དང་། སྟེ་མཆོད་དུག་དོད་ཀྱི་བར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་པོ་པའི་ཚུན་ཆད་དོ། །སྟེ་མཆོད་དུག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །གསུམ་འདུས་ནས་རིག་པ་འཛོག་
སྟེ། གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིད་འོང་མི་འོང་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནས་ཤེས་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཡུལ་ཡོངས་སྟོང་རྒྱས་ནས་ཆོར་བ་འཛོག་སྟེ། དེ་ཡང་གསུམ་གྱི་
རྒྱ་གཅོད་རྒྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲིག་པ་ལ་སྟོང་མི་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་དེས་སྟེ་མི་སྟོང་པའི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལའོ། །ཞེད་པ་ནི་ཡོངས་སྟོང་དང་འབྲིག་པ་ལ་སྟོང་རྒྱས་ཤིང་དེས་སུ་མ་སྟོང་པར་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་

༡༡། །སྒྲུབས་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྟེ། །ཉི་པར་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ཅིང་ལྷན་པའི་ལུང་ལྟེ། །དེ་ལོས་ཡང་སྤྱི་ཉི་པ་དེ་སྟགས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་བྱེད་པའི་ལུང་ལྟེ་ནི་སྤྱི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནས་འཕོས་ནས་བྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བའི་ལུང་པོ་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་བཞི་ལི་ལུང་པོ་ནི་རྒྱ་གྲི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་སྒྲིད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྒྲུབས་པ་དང་བཞི་གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་བྱི་མ་གནས་སྒྲུབས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བར་འདོད་དོ། །ལོ་ཞེས་བྱེ་སྟེ་འདོད་པའོ། །
གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ལུང་པོ་ལྟ་བར་ངེས་ན་ཅིའི་བྱིར་མ་རིག་པ་སྟགས་སུ་བསྟན་ཅི་ན། སྒྲུབས་དེ་ནི་གཙོ་བོའི་བྱིར་ན། དེའི་མིང་གིས་ཡན་ལག་ལ་ཡང་བཏགས་པ་ལམ་བསྒྲུགས་པ་སྟེ་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྟ་བུ་
རྒྱལ་པོ་ལུང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་དེ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་དང་། ཆོག་སུམ་བར་ཆད་མེད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྲུང་བས་སོ། །སྒྲིད་ཅིག་མའི་རྟེན་
འབྲེལ་ནི་ཤོག་གཙོད་སྟགས་ཆོ་གུན་སྟོང་སྟོངས་པ་མ་རིག་པ། སེམས་པ་ལས་འདུ་བྱེད། ཡུལ་རིག་པ་རྣམ་ཤེས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ལུང་པོ་མིང་གཟུགས། མིག་དབང་སྟགས་སྟེ་མཆོད་དུག །གསུམ་འདུས་རིག་པ། རིག་

2000

བ་ཉམས་སྒྲོང་ཚོར་བ། ཤ་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་ཤིང་བ། དེ་དང་མཚུངས་ལུན་རོ་ཚ་མེད་སྟོགས་ཀྱན་དགེས་རྒྱམས་ལེན་བ། དེས་ཀྱན་སྒྲོང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཤིང་བ། ལྷར་མེད་པ་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ། ཡོངས་སྒྲིན་ཀ་བ། དེ་ཞིག་གི་
 བ་སྒྲེ། དེ་རྒྱམས་ཕུ་རྟོགས་སྒྲོང་ཅིག་ལ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ། བཟུ་བ། དཔྱེ་བ། སྒྲུང་མར་འབྱུང་རྒྱལ། ཆར་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་བྱུང་བར་ལྷ་ལས། དང་པོ། གལ་
 ཏེ་ཕྱི་འོ་ས་པོན་ལས་སྒྲུ་གུ་སྟོགས་འབྱུང་བའང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མེམས་ཅན་གྱི་མ་རིག་སྟོགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱུང་བར་དུ་ཅི་ལ་སྒྲོན་ཞེན། བདག་སྒྲོན་མ་བྱུང་དང་། ཕྱི་མ་ཐའ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དང་། ད་ལྟའི་བར་དག་
 ལ་བདག་རི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདུ་གེས་སྒྲོ་ཚོགས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་སྒྲོ་དང་། དེའི་རྒྱ་བདག་རྟེན་མེད་ས་པ་རྒྱམ་པ་གསུམ་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གསུམ་དུ་བཟུ་ན། ཉེན་མོངས་པ་ནི་མ་རིག་ཤིང་པ་ལེན་པ་གསུམ་མོ། །
 ལས་འདུ་བྱེད་ཤིང་པ་གཉིས་སོ། །ལས་ཉེན་གྱི་རྟེན་ནམ་གཞི་རྒྱམ་གེས་སྟོགས་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་འབྲས་སུ་འདྲ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་གཞི་བདུན་པོ་ནི་ལས་ཉེན་ཡང་ཡིན་ལ། མདོར་ན་པན་རྒྱན་ཡིན་
 བར་བཟུན་ཏོ། །དེས་ན་མ་རིག་ལ་རྒྱ་དང་ཀ་གི་ལ་འབྲས་སུ་ཡོད་ན་བཏུ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་ལ། མེད་ན་ཤིང་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་མ་ཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ཀ་གི་ཡིན་ལ། ཀ་གིའི་འབྲས་སུ་

བྱེད་ལས་རྣམས་ཤིས་དང་། སྤྱིད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །གཞི་དེ་ལས་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཤི་སྟོན་གསལ་གྱི་འབྱུང་སྟེ་རྣམས་ཤིས་ལས་མིང་ག་ཟུགས་སྟོན་ཤིས་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ཤི་འབྱུང་བ་དང་། གཞི་དེ་ལས་ཆོར་བ་ལས་སྤྱིད་
 པ་དང་། ཆོར་བའི་བར་ནི་ཀྱི་ཤི་ཡིན་ལ་སྤྱིད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཀྱི་ཤི་ལས་མ་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་པ་མིང་པ་འདྲི་ནི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཐོབ་པའི་ལུགས་སམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་མཐའ་མིང་པ་
 བརྒྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གོ་ལ་རྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཀྱི་ཤི་ཡིན་ལ་ཀྱི་ཤི་འབྱུང་བུ་འཛུང་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་ཆོས་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། བསྐྱར་བཅོས་ལས་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཀྱང་། འདྲི་ནི་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་འདྲི་ལས་འབྱུང་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བ་ཞེས་པ་ངེས་སྤྱིད་པའི་
 འབྱུང་བུ་རྣམས་ཡིན་པར་འདྲོད་དེ། རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོ་པོ་ལ། འདྲིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་བཤད་པ། གཞན་འདྲིར་འཆད་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མ་རིག་མིང་། རིག་ཆོར་བཞི་
 ལས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་སྟེ་པ་སྟོན་མཐའ་མི་ཤིས་པའོ། །ཞེས་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་དང་པར་གསུངས་པ་དང་།

महाराष्ट्र शासन

གྱེན་གྱི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་སེམས་བྱུང་ལོགས་སུ་བ་ནི་མིད་དེ། ཤེས་རབ་ངན་པ་ལ་དམན་པར་དགག་སྒྲུབ་ཏེ་བྱ་
 ངན་པ་ལ་བྱ་མིད་དོ། །ལུ་མིན་ན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངན་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་དང་མ་རིག་ཅུ་ཉོན་དང་ཅུ་པོ་སྟགས་སུ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་
 མིན་པའི་ཤེས་རབ་མ་རིག་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ལྟ་བུ་དེ་དང་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྟན་དུ་བསྟན་པས་ན་ལྟ་བུ་མ་རིག་གཉིས་ཀ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱ་སྟགས་མཚུངས་ལྟན་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
 ལས་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་མི་འདག་གོ་ཞེས། ཤེས་རབ་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་ན། རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དཔལ་
 ལེན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་མིང་དང་། ཚེས་སྟོན་པ་ངོ་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པ། ཚེས་གྲགས་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་བསལ་ཟེར་གྱང་། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པ་གཏིང་མ་བུན་འདྲའོ། །
 གཉིས་པ། མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མིང་གསུགས་ཅན་མིན་པ་ཚོར་སྟགས་གྱི་ཕྱུང་པོ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཞེད་པ་གཉིས། དང་པོ། རིག་པ་དུག་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་

ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
མདོར་དོན་དག་མཛད་

༡༡། །ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མིག་གི་འདུལ་ཏེ་རེག་པ་ཐོགས་དུག་གོ། །ཁ་ཅིག་གིས། གསུམ་འདུལ་ཙམ་ལ་བརྟགས་ཟེར། །ཁ་ཅིག་གསུམ་འདུལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ། དུག་ཚན་དུག་གི་མདོ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་དང་། རྒྱུ་ཤེས་དུག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ། རེག་ཚུལ་མིག་ཐོགས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་བཅས་
ཀྱི་དབང་ཐོགས་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །དུག་པ་ཡིད་རེག་ནི་སྒྲུ་དུགས་མིང་དམ་ཆོག་གི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུ་དུགས་ནི་མིང་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་མིང་ལ་དམིགས་པས་སོ། །མིག་གིས་སྟོན་པོར་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་ཞེས་སུ་མི་ཤེས་
ལ་ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོ་ལྟ་ཆོག་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་འཛིན་ལ་ཡིད་ཤེས་ཆོག་གིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པས། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རེག་པའང་ཤོགས་ཀྱིས་སྟེ་བའོ། །
ཞེས་ཟེར་གྱུང་འདི་ནི་མིག་ཐོགས་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཙམ་ཞིག་གི་སྟོ་ནས་ཡུལ་གཙོད་པས་དེ་གསུགས་མིན་པ་ལ་མིང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། ཡང་དབྱེན་རེག་པའི་རེག་པ་དང་མ་རེག་
པའི་རེག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པ་ཞེས་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་དམ་སྟེ་མེད་ཀྱི་རེག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་རེག་པ་དང་། གཞན་ལྟག་མ་དག་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རེག་པའོ། །

ལག་འདེད་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

མ་རིག་པའི་རིག་པ་ལའང་གཞོན་སེམས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མཆོངས་པར་ལྟན་པའི་རིག་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་འབྲས་ལུ་ལ་ལྟོས་ན་བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རིག་པ་དང་ལ་སྟགས་པས་སྟག་བསྟེན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རིག་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རིག་པ་གསུམ་སོ། །བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གཉིས། དང་པོ། རིག་པ་དེ་ལས་ལྷོད་བའི་ཆོར་བ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་རྒྱུ་ཆོར་སྟགས་དུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆོར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཙུག་བཟུང་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ། ལྷ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའོ། །སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་མིག་སྟགས་ལས་གཞན་ཡིད་གཅིག་ལུ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་རིག་ཆོར་གཉིས་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ལ། མི་མཉམ་ན་རིག་ལྟན་ལ་ཆོར་བ་མེད་ན་ཆོར་བ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། མཉམ་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་བེད། དེ་ལ་བྱེ་སྟེན་དེ་དག་ལྟན་འགྱུར་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་དུས་མཉམ་སྟེ། མར་མེད་འོད་དང་། ལྷ་གྱའི་གྲིབ་མ་བཞིན་ནོ་བེད། མདོ་སྟེ་པས་རིག་རྗེས་ཆོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོར་བ་ས་མང་པོར་བཤད་པ་གོ། རྟོག་དབྱེད་དང་བཙུག་པའི་ས་སྟགས་གསུམ་དང་། དག་སྟགས་གསུམ་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཆོར་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོར་བས་བྱལ་པར་མི་འདོད་དོ། །བཅུན་

༡༡། །པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ། རེག་ལྟན་སེམས་ལ་རེག་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཚོར་བ་ཡོད་པས་ན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁུབ་པར་མི་འགྱུར་བེར་ཡང་། སེམས་མེད་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། མིག་གིས་ཀྱི་རྗེས་ཐོག་ཉིད་དུ་རྒྱུ་གིས་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་རེག་ཚོར་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པར་སྒྲ་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྒྲུང་བར་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཉེར་རྒྱའི་ཚོར་བ་བཅོམ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། །ཐམས་གང་གི་ཚོར་བ་ལ་གང་གི་ཡིད་རྒྱ་རྒྱུ་ལ། ཞར་ལ་དེ་ཀྱན་ཟག་བཅས་ཡིན་པར་བརྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སེམས་ཚོར་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ལ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ཡིད་དང་མཆོངས་ལྟན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱི་བྱག་ལས་རྒྱུ་པ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཡུལ་དུག་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡིད་བདེ་སྟགས་ངོ་བོ་གསུམ་རེ་སྟུར་བས་བཅོམ་བརྒྱད་དེ། ཡིད་བདེ་བའི་ཉེར་རྒྱ་དུག་ལ་སྟགས་པའོ། །ལུས་ཚོར་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མིན་དེ། ཡིད་ཉེར་རྒྱ་ནི་རྟོག་བཅས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ལ། ཅིག་གིས་དབང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །བཅོམ་པ་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་ལ། ཚོས་ཡིད་གསུམ་ནི་གཉིས་ག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བའང་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མིན་དེ་བརྟེན་པར་གནས་པས་སོ། །ཕྱི་སྒྲུས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་པས་ཚོར་བའི་དབང་གིས་ཡིད་

ལུལ་ལ་རྒྱ་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། འདོད་ན་བཙུ་བ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་གོང་སར་དམིགས་ན་མི་ཚང་དོ། །འདོད་པའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་ལྷུ་ལྷུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་ཡིན་
 བ། དེ་རྒྱུ་མེད་པས་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་ལུལ་ལྷུ་མེད་པས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བརྟེན་སྒྲིམས་གསུམ་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་ལོ། །བསམ་གཏན་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་
 བདེ་དུག་མེད་པས་ཉེར་རྒྱུ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའང་འདོད་པར་ཡིད་རྒྱ་ཁོང་། འགྲོ་བ་རྒྱམས་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རང་ས་ལ་དམིགས་ན་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་རེག་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་བརྟེན་སྒྲིམས་དག་ཡོད་པས་བརྒྱད།
 གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བརྟེན་སྒྲིམས་གཉིས་གྱི་ལོ། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གཉིས་ན་ཡིད་བདེ་འང་མེད་ཅིང་སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་བརྟེན་སྒྲིམས་གྱི་དུག་གོ། །དུག་གི་དམིགས་
 པའི་ཉེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་ལོ། །རང་ས་ལ་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་རེག་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་སྒྲིམས་གྱི་ཉེར་རྒྱུ་བཞི་ལོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་སྒྲིམས་གྱི་
 ཉེར་རྒྱུ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ན་མ་མཐའ་མཐའ་ཡས་གྱི་ཉེ་བར་བསྐྱོགས་ན་ནི་རགས་པར་ལྷ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ལུལ་གཟུགས་སྒྲུ་གསལ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་སྒྲིམས་བཞི། དེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་

ད
མཛེས་གཤམ་མཛེས་

༡། །དམིགས་པ་ལ་འགྲོ་བའོ། །གོང་མར་ཞི་བ་གཟུགས་མེད་ལ་རྒྱ་བའམ་འགྲོ་བ་ན་ཉེར་བསྟེན་ལ་འདུལ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་དང་། དངོས་གཞི་བཞིན་ཡང་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་རང་སའི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ཙམ་ལ་ཕུན་སུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྤེད་པ་འཕེལ་བས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་སྒྲུབ་ལུགས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱ་བ་ཀྱིས་མ་སྟེགས་པའི་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྟོགས་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་འདིར་བཤད་མི་དགོས་སྟེ། འདིར་མ་རིག་མིང་གཟུགས་རིག་པ་ཆོར་བ་རྒྱམས་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་མི་རྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་རྒྱམ་གཤམ་སྟེ་མཆོད་དུག་ནི་ཁམས་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་སྤྱིད་པ་གནས་བཞི་པ་དང་། སྤེད་ལེན་ལྟ་བུར་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིས་གཞན་སྐབས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྒྱུར་པ། རྟེན་འབྲེལ། རྟོན་མོངས། ལས་དང་གཞི་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། ས་བོན་ལས་སྤྱོད་བྱ་འབྱུང་བ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་དུ། རྟོན་མོངས་ལས་རྟོན་མོངས་དང་ལས་དང་སྟུག་བསྟུལ་གསུམ་འབྱུང་བས་དང་། སྟུག་ནས་པའི་མཆོ་མི་སྐམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོན་མོངས་པའི་སྟུག་ནས་པའི་སྟེ་བའི་མཆོ་མི་སྐམ་པའི་ཕྱིར་དང་། བགས་སྟོགས་རྩ་བ་ནས་མ་སྒྱུར་ན་སྒྱུར་ཡང་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་རྟོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་མ་སྒྱུར་ན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པས་དང་། རྒྱུ་མེད་གིས་དུས་སྒྲིབ་མེ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་བཞིན། ཉན་མོངས་པས་ཀྱང་ལན་གཅིག་མིན་པར་ལས་ཉན་གཞིའི་མེ་འབྲས་སྐྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་འབྲས་ཀྱི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་དཔེར་ན་
 ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་སྒྲིབ་པོ་ཆེ་རྩེ་ས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤུན་པ་དང་བྲལ་ན་སྒྲིབ་མི་དུས་པ་ལྟར་ཉན་མོངས་པས་ཐོབ་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཤུག་སྒྲིབ་པར་འདོད་པས་སོ། །ལས་ཀྱི་ཤུན་པ་བཅས་ཀྱི་
 འབྲས་དང་འདྲ་སྒྲིབ་ཉན་མོངས་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་ཤུག་སྒྲིབ་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སྒྲིབ་ཀྱིས་ནད་གཅིག་བསལ་ནས་དུས་པ་ཞིབ་པ་ལྟར། ལས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩམ་སྒྲིབ་གཅིག་ཤུང་
 བས། གཉིས་པ་མི་འབྱིན་པས་དང་། དེ་ཡང་རང་འབྲས་ལས་གཉིས་པ་ཞེས་གོ་དགོས་སོ། །ཡང་མེ་ཏོག་བཞིན་སྒྲིབ་མེ་ཏོག་འབྲས་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ལས་ཀྱང་རྩམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉེ་རྒྱའོ། །ཤུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་བདུན་པོ་ནི།
 ལོངས་སྐྱོད་མ་རག་པའི་བཟའ་བདུད་གཡོས་ཟེན་པ་བཞིན་དེ། ལོངས་སྐྱོད་པར་གྱུ་བ་ཟེན་པ་བཞིན་དང་། ལོངས་སྐྱོད་ནས་སྒྲུབ་ཡང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ས་པོན་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན་པོར་དོན་བསྐྱེད་ནས་དེ་
 ལ་དཔྱད་པ། སྐྱེད་པ་བཞིན་པོ་དེ་དག་ལས་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་ནི་གཅིག་དུ་ཉན་མོངས་ཅན་པོན་སྒྲིབ་ལས་ཀྱིས་རྩམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཉན་མོངས་ལ་ལྟོས་པས་ས་དེའི་སྐྱེད་མོག་ས་ཀྱིས་དངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་དགྱིས་ཆེག་ཀྱི་ཐུབ་པ་

དུ
མཛེས་པུ་གཤམ་མཛེས་

༡༡། །མ་རིག་ཅམ་དང་མཛེས་ལྟན། ལྷག་དོག་མེར་སྒྲུ་བྱོ་འཆབ་བཞི་དང་། གང་སྒྲེལ་གྱིས་འགྲོད་པ་དང་ལྷ་བཤད་དེ་དེ་རྒྱམས་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་བར་སྤིང་དུ་མཛེས་སྒྲུ་བ་བའང་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་མཛེས་མི་སྒྲུ་བ་བས། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །ས་དེར་སྤིང་པ་སྤིང་རྩེས་བཟུང་ན་ནི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་བཞིན་ནོ། །སྤིང་པ་གཞན་
གསུམ་ནི་དགོ་སྟོགས་རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་འཆི་སེམས་ལ་སེམས་རགས་པ་གསལ་ཆོ་སྒྲོན་བརྟེན་དགོ་པ་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་བུས་ཀྱང་རུང་ལ། འདྲ་ཤེས་སྤྱ་བ་ནི་མི་རུས་ཏེ། འཆི་
སེམས་ལྱང་མ་བརྟན་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ལ་བར་སྤིང་མེད་པས་སྤིང་པ་གཞན་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ། ཟས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཟས་དེས་སྤིང་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མདོར་བརྟན། རྒྱས་བཤད། འབྲོས་དོན་བར་སྤིང་གྱི་མིང་གི་རྒྱུ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། འགྲོ་བ་རྒྱམས་ནི་ཟས་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཟས་བཤད་པ། ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཡོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་རགས་གྱི་ལམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྒྲེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་

བཤའ་དང་པོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་སྒྲུ་

五、

གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིང་པས་སོ། །ཁམ་ཟས་ཕྱ་བ་བར་གྱིད། འདོད་ལྟ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རྩི་བ་བས་དང་། བྱེ་མ་ལ་ཏིལ་མར་བྱུགས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་ནང་དུ་འདུ་བས་རྒྱ་མཐུན་མེད་པས་སོ། །ཡང་
 བྱེ་མ་པ་དང་དྲོད་གཤེར་གྱིས་སྟགས་སེམས་ཅན་ཕྱ་མོ་རྒྱམས་ཀྱི་ཟས་ནི་ཕྱ་མོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་རགས་པའོ། །བྱས་བསྐྱུ་མཉེ་སྟགས་ལུས་གནས་བྱེད་དག་ཀྱང་ཟས་ཡིན་ནོ། །འོན་གྱི་བ་མ་ཉི་མ་སྟགས་ལ་ཡོད་པའི་རེག་
 བྱ་རི་ལྟར་ཟས་ཡིན་ན། འདི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་སྟེ། དེ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་འདིས་ནི། སྟེ་མ་ཆེད་གསུམ་ཕལ་ཆེར་ཁམ་ཟས་ཡིན་གྱི་ཉི་གྱི་བ་སྟགས་ཕལ་ཆེར་ཁམ་དུ་བྱེད་པར་མི་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འབྲས་
 ཆན་སྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཁམ་དུ་བྱས་ནས་མིང་པས་ཁམ་ཟས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིང་པའི་ཆེ་སྟེ་མ་ཆེད། དེས་རང་གི་དབང་པོ་མིག་ལ་དང་། དེའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་མི་ཕན་ན་གཞན་
 ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱེ་མ་པས་ཉིན་པ་ཟས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཕན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མཐོང་བས་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱང་འབྱུར་གྱི་རེག་པ་ཟས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་གྱིས་
 ཟས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པར་འབྱུར་ན། འདོད་ཉོན་ལས་རྒྱམ་པར་གྲོལ་བ་རྒྱམས་ལ་མི་ཕན་པའི་བྱེད་དང་། ད་ལྟ་ཡང་རེ་བྲལ་གྱི་ཟས་མཐོང་བས་མི་ཕན་པས་སོ། །གང་སྟེ་ལ་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་ཟས་མིན་ཏེ་ཕྱད་ནས་

༄༅། །འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པས་སྒྲིབ་ཞིན་ནོ་གསུངས། བན་པ་ནི་རེག་པའམ། སེམས་པ་ཟས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དབང་པོ་སོགས་ཟས་མིན་ནོ། །གནིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལམས་ཀྱིན་ན་ཡོད་པར་བརྟན་པ་གནིས། དང་པོ། རྩེ་སྒྲིམ་རེག་པ་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཟས་ཡིན་ལ། རེག་སེམས་ཤེས་གསུམ་ཟག་མེད་ནི་ཟས་མིན་ཏེ། ཟས་ཀྱི་དོན་ཡིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་ཡིད་པ་ཟད་པའི་གནིན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །གནིས་པ། དེ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། ཟས་རྣམས་ནི། སེམས་ཅན་ཡུང་བ་རྣམས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་བན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པའི་ཡུང་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན། ཡིད་པ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། བ་མའི་མི་གཅང་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲིམ་ཡིད་ལས་ཡུང་བ་དང་། སྟོན་དུས་སམ་སྒྲིམ་ཚོལ་བའི་དང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་པ་ཚོལ་བ་དང་། ཟས་སྒྲིམ་པ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དྲི་བ་དང་། འཚི་དང་སྒྲིམ་པའི་བར་ན་གནས་ཕྱིར་ཡིད་པ་བར་མ་དང་། སྒྲིམ་པ་ལ་མདོན་དུ་སྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཡིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀྱན་སྒྲོམ་སྒྲངས་ལ། སྒྲིམ་པའི་ཀྱན་སྒྲོམ་མ་སྒྲང་བ་སོགས་སུ་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་། འོག་མ་གནིས་ལས་ཆགས་བྱལ་དང་།

གཉིས་པ་བར་མ་དོར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ། གཟུམ་པ་དག་བཅོམ་བ། བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཡང་ན་ཕུང་བ་དག་བཅོམ་དང་། སྤིང་པ་ཚོལ་བཞི། སྤིང་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ཟས་ཡིན་ཚུལ། ཚེ་
 འདི་ལ་སེམས་སེམས་ཕུང་གི་རྟེན་ནམ་གནས་དབང་པོ་བཅས་པའི་ལུས་རྒྱས་པའི་དོན་ལམ་ཟས་དང་ནི། བརྟེན་པ་སེམས་སེམས་ཕུང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པ་སྟེ། ཟས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་འདིའི་སྤིང་པ་གསོ་བ་མ་མ་ལྟ་ཕུང་།
 སྤིང་པ་གཞན་འཕེན་པ་སེམས་པའི་དང་སྤིང་པ་སྤྱི་མ་འགྲུག་པ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཏེ། མ་ལྟ་ཕུང་ཟས་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཟས་ཀྱིས་སྤིང་པ་འདི་དང་སྤྱི་མ་གསོ་བ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལམ་རེག་གིས་ཀྱང་
 བརྟེན་ནས་སྤྱི་མའི་སྤིང་པར་འཕེན་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སྟགས་པས་སོ། །མདོ་ལས་དག་སྒོར་ཟས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནད་དང་། འབྲས་དང་། ལྷག་རྩའི་རུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀླ་གིའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
 འབྲས་ནི་རྩ་འབྲས་སམ་སྟམ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་དེ། ཐལ་རྒྱལ་རུམ་པར་བསྒྲོམས་པས་མ་གི་བ་སེམས་པའི་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ལུས་དང་སེམས་ཕུང་ཡང་རྒྱས་པས་སོ། །སྒོར་སྟགས་
 བའམ་མས་རང་གི་ཕུང་ན་ན་འཚོ་གསུངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་འདྲ་སྟེ་གཞན་དུ་གཞན་གྱི་ཟས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་སྒོར་རང་གིས་དུན་པ་གསུངས། གཏན་དབབ་བསྟུ་བ་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་སེམས་ཕུང་རྒྱས་པའམ་དུན་ཏེ་

༡༩། རོགས་ལ་འཇུག་པའི་གནིར་ངེས་པར་འདོད། ཁམས་དང་ཟས་ལ་ལུ་བཅིན། ཐོ་ལུམ་འབར་བ་སོགས་ཟ་འཇུག་གིས་ཀའི་ཆེ་པའི་མི་འདོགས་པ་དང་། གནིས་པ་རེག་སོགས་གསུམ། གནིས་ཡིན་རྟེན་
 བཅས་རྒྱས་པའི་ཁམ་ཟས་གང་ཡིན་པ་དང་། གནིས་མིན་སྒྱུ་དང་ཆོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་དང་མཆོངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་བཞིན་རེག་པ་དང་། ཟས་ལ་འང་ལུ་བཞི་རིམ་པར། རེག་པ་ཟག་མེད། ཟས་གསུམ་རེག་པ་ཟག་བཅས།
 དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཟས་གཞན་ལ་འང་དེ་འདྲའི་ལུ་བཅིནོ། །ཁྱེ་སྒྲུལ་ཟས་ཟ་འཇུག་གིས་ལས་ཐོ་ལུམ་སོགས་ཟ་ཆེ་བ་ཀྱིས་སྒྲུལ་འཛོམས་རྒྱས་པས་ཟས་སུ་བཤད། བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཟས་ལ་
 དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མཐར་འཁོར་རྒྱལ་ལ། སེམས་གང་འགགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དུ་འགག་པ་དང་། གན་ད་གང་གིས་གཅོད་པ་དང་། འགགས་ནས་རི་ལྟར་འགྱུར་རྒྱལ་བཞི། དང་པོ། དགོ་རྩ་འཆད་པ་
 དང་དེ་མཆོམས་སྒྱུར་པ་དང་། ཁམས་དང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་པ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་པ་དང་། བར་སྤིད་དང་སྤྱེ་སྤིད་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་སེམས་དུག་པོ་རྣམས་ནི་ཁ་ཅིག་རྟོག་བཅས་དང་། ཁ་ཅིག་
 མཉམ་གཞག་དང་། ཁ་ཅིག་མི་གསལ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འབྱུར་སྒྱུར་པས་སྤྱེ་འཆིའི་སེམས་ཀུན་གཞི་ཡིན་པར་འདོད། འཆི་འཕོ་སྤྱེ་བ་ཆོར་བ་བདད་སྒྲུལ་ལ་

གནས་ནས་བྱེད། བཏང་སྒྲིམས་ལས་ཆོར་གཞན་གསལ་བས་མི་འོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་ན་ཉེར་བསྒྲགས་ཁོ་ན་ལ་འཆི་སེམས་ཡོད་ཅེས་གང་སྟེ་ལ་འཆད་དོ། །ཡིད་གེས་དེ་ཡང་རྩེ་གཅིག་པའི་མཉམ་བཞག་དུ་
 གནས་བཞིན་དུ་འཆི་མི་སྲིད་དེ། མཉམ་བཞག་དང་རིས་མི་འདྲ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་ཡིན་པས་གསལ་ཞིང་ལུས་ལ་ཐན་འདྲོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་འཆི་
 སེམས་དེ་ལས་ལྷོག་པས་སོ། །སེམས་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རང་ལ་འཆི་བ་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་གནས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱ་མི་རུས་པས་དང་། འཆི་བ་ན་སེམས་འཕོ་ཞིང་། སྒྲིམ་ན་སེམས་གཞན་དུ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ཡིན་
 བ་དེ་དག་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདྲ་གེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་སྟེ་དང་། འཆི་རུས་སེམས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཡང་མི་སྟོའོ། །ཡིད་གེས་དགོ་སྟགས་གང་གིས་འཆི་འཕོ་ན། དག་བཅོམ་
 པ་སྒྱུ་རྒྱ་ལས་འདྲའ་བ་ན། སྟོང་ལམ་པ་དང་། རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་ལུང་བསྐྱེད་མིན་གཉིས་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་སོ། །དེ་ཡང་དགོ་སྟགས་གསུམ་གྱི་དམིགས་བསལ་དག་བཅོམ་པ་སྒྱུ་རྒྱ་ལས་འདྲའ་ན། འདྲོད་ན་རྒྱུ་སྒྲིན་བཏང་
 སྒྲིམས་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་སྒྲིན་སྟེས་དང་། སྟོང་ལམ་པའི་ལུང་མ་བསྐྱེད་གཉིས་གང་རུང་། མེད་པ་ལྟར་ན། སྟོང་ལམ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་སོ། །སེམས་དེ་གཉིས་སྟོབས་རུང་བས་སེམས་རྒྱན་

༩༩། །འཆད་པར་མཐུན་ལ་གཞན་གསལ་བས་མིན་ཟེར། གང་སྒྲེལ་གྱིས་ཟག་མེད་གྱིས་འཆི་སེམས་མི་བྱེད་ལ། མི་དགོ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པས་དེ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་
 པས་དགོ་བ་མེད་ཟེར། གཞན་དག་རིམ་གྱིས་འཁོར་བ་སྤངས་ཏེ་འདོད་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བས་མི་དགོ་དང་། མི་ད་ཅེ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བས་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལུང་འདས་སེམས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་མདོན་དུ་བྱུར་པས་
 དགོ་བ། ལྷག་མེད་དུ་བྱགས་པས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་སྤང་བས་སོ། །གཉིས་པ་འཆི་དུས་ལུས་གྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་འགགས་ཟེར་ན། འོག་རན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དང་ལྷར་འགྲོ་བའམ་སྒྲེ་བ་དང་། མི་སྒྲེ་བ་དག་
 བཅོམ་ལུང་འདས་རྣམས་ནི་རྣམས་སྒྲེས་ལུས་དཔང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་འགགས་པས་མ་དེས་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འཆི་ན། དན་སོང་རྒྱུ་པ་དང་། མི་སྒྲེ་བ། ལྷ་དག་བཅོམ་གཉིས་སྒྲིང་ག་ནས་ཡིད་འཆི་འཕོ་འོ། །འཕྱོག་དག་
 བཅོམ་གྱི་པོ་ནས་འཕོ་ཟེར་དོ། །ཡིད་དཔང་ཡུལ་ན་མི་གནས་ཀྱང་རྫོང་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་བཏབ་པ་ལྷར་ལུས་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡིད་འཆི་འཕོ་ཞེས་སོ། །ལ་ལས་དྲོད་སྤྱད་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་མཐུར་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིང་ག་ནས་ཀྱང་གཞི་འཕོ་བར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ། ཕྱོག་གི་གནད་གཅོད་པ་ནི། རྒྱ་དང་མེ་རྒྱུང་སོགས་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། རྒྱར་མ་བྱིས་བད་ཀན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་གང་རུང་འབྲུགས་པས་ཆོར་བ་མི་

དམུང་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཉམས་པར་བྱས་པས་མཆོན་བཏབ་པ་འདྲ་བར་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དེར་བཏགས་ཀྱི་གིང་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །སེམས་མི་གཅོད་པ་ནི། ཉེས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོང་འཛིག་པ་
 དང་ཆོས་མཐུན་ཟེར། དགོ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་གཞན་དུ་མི་བསྐྱུན་པ་དང་། ལྟ་སྟེགས་ཅིག་ཆར་འཆི་བ་ལ་གནད་གཅོད་མེད་དོ། །བཞི་པ། སྤོངས་ཅིར་འགྱུར་ན། འཕགས་པ་དང་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ནི་
 རིམ་པར་ཡང་དག་པ་མཐོ་རིམ་སྐྱེས་ནས་ཐར་པར་ངེས་པ་དང་། ལོག་པ་དན་སོང་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ལ། གཞལ་བྱ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇལ་
 བྱེད་ཆོད་གཉིས། དང་པོ་སྟོང་གི་རིམ་པ་དང་ཆོད། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཆོད་བསྐྱུན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན་སྣ་དཀྱིལ་སྟེགས་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་རི་མཆོ་བྱིང་གསུམ་བཤད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་
 བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྣ་དཀྱིལ་སྟེགས་བཞི་པོ་རིམ་པར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་འཁུགས་དང་། སྐྱེ་ལ་ཞི། སྐྱེད་གཡོགས་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་བཟང་
 གི་ཞིང་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་ལ་འད་སྟོང་གསུམ་འདྲིའི་ཆོད་ཅུམ་ཡོད་པ་སྟེགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། འདྲིར་མི་མཛེད་འདྲིའི་རྣམ་བཞག་ནི། ཉི་ལ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་གནས་པར་བྱུང་བའི་གཞིར་འདོད་པའི་

༡༡། །འོག་དག་གི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལའོར་དེ་དག་སྟེང་འོག་གི་རྩམས་སྐྱེ་དཔག་ཚད་སྐྱ་ཡ་དུག་འབུམ་ཡོད་ལ། རྒྱུར་ནི་གངས་མེད་དོ། །དེ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཞེས་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ནི། བྱུང་འདུག་པས་རྩམ་སྐྱ་ལ་གྱི་སྟེང་ན་གནས་པ་དང་། དབང་ལྷག་པས་དབང་ལྷག་གི་འདོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གནས་པར་འདོད་པ་སྟེ་ལོ། །མིང་འཇམ་པོ་ཟེར་དབྱིབས་ནི་རྒྱུ་པོའོ། །འདོག་སྐྱ་ཚྭས་སམ་སྐྱ་རྒྱུར་འདོད། ཡོན་ཏན་ནི་ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་དོ་རྟེན་གྱི་འགྲིག་པར་མི་རྣམས་པས་བརྟེན་པ་རྣམས་འདེགས་པ་དང་། རོ་པོ་ས་སོགས་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱིང་རྒྱུ་ལས་ཆེ་བས་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དེ་ཡི་སྟེང་ན་མ་མཐའ་ལ་སྒྲིན་གསེར་གྱི་སྟེང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འབྲིགས་པ་ལས། ཆར་རྒྱན་པོ་མང་པོར་བབས་པས་རྒྱུད་གྱི་ལ་ཆགས། རྒྱུད་གྱི་ལ་དེའི་ཚད་ནི་རྩམས་སྐྱ་འབུམ་ལྷག་བརྒྱ་གཅིག་དང་། སྟོང་ལྷག་དག་ནི་ཉི་ལྷ་ཡོད་པའོ། །རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་གིས་དུག་གས་པས་བྱིས་ནི་རྩམས་སྐྱ་འབུམ་ལྷག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་མཚོར་གྱུར་ལ། དེ་ཐད་ཀར་མི་འཕོ་བ་ལས་གྱིས་བཟུང་བ་སྟེ་ཟས་མ་ཞུ་བར་ཡོད་ཀར་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་སྟོན་གནས་པའི་རྒྱུ་གིས་སོ། །ལྷག་མ་འབུམ་གསུམ་སྟོང་ཉི་ལྷ་དག་ནི་མཚོ་སྟེང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་གྱུར་དོ། །རྒྱུད་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་གཉིས་གྱི་ཐད་ཀར་ནི་དཔག་ཚད་འབུམ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། སྟོང་ལྷག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ལྷག་ནི་སྟེང་དང་ལྷ་རྣམས་

ཁོ་རྩ་འོ། ཁོར་ལུག་སྟེ་མཐའ་སྟོར་དུ་ནི་སུམ་འབྱུར་རོ། འཛེག་ཁོར་ལུག་དུ་ས་ལ་སྟག་ག་སུམ་དུག་འབྱུར་བྱི་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བུ་རོ། ཁུ་དང་གསེར་ནི་གླིང་བཞིའི་འོག་གཞི་ལ། རྩུང་རྩུང་ག་སུམ་འོག་གཞི་ཡིན་པས་ཚད་
མེད་དོ། འདིའི་ཕྱིར་གླིང་བཞིའི་འོག་གི་རྩུང་དགེལ་ཚད་ས་ཁུ་དང་འདྲ་རོ། རྩུང་ག་སུམ་གྱི་འོག་གཞིའི་རྩུང་ས་ལ་འདྲ་ཚད་མེད་དོ། ཁ་ཅིག་རྩུང་རྩུང་ག་སུམ་གྱི་གཞི་འདྲ་བས་ཆགས་ལ། ཁུ་དང་གསེར་ནི་ཟེལ་པའི་ཐོག་ས་པ་ལྟར་
དུམ་ལུར་ཆགས་པས་ཚད་ཡོད་ཟེར། དེ་དག་གི་པར་ན་གླིང་པར་གྱི་ལྷན་པ་ཡོད་དོ། གཞིས་པ་ལ། རེ། མཚོ། གླིང་ག་སུམ་ལས། དང་པོ། དེ་རྩེ་ས་ནམ་མཁའ་ལ་ས་བོན་ནམ་ཁམས་སྐྱ་ཚོགས་ཅན་གྱི་སྒྲིན་འབྲིག་ས་ནས་ཆར་
ལོ་མར་དུ་བབས་པས་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཏེ། ཚད་དཔག་ཚད་བརྒྱད་བྱི་ཙམ་ཞིག་གོ། འདི་ལ་ཁམས་རབ་སྐྱད་ཅིང་འབྱེད་པའི་རྩུང་གིས་གྲུ་བཞིར་དགྲུགས་པ་ལས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དེ་ལ་ལྷན་པོའི་རི་ཆགས་ཏེ། བརྩིང་ཆེ་
བས་ལྷན་པོ་སྟགས་སུ་གྲགས་ལ། དེ་ནས་ཁམས་འབྲིང་སྐྱད་འབྱེད་རྩུང་གིས་གྲུ་བཞིར་རི་དེ་ལ་བསྟོར་ཏེ་དགྲུགས་སྤིང་རི་གླིང་རང་དུ་བྱེདས་འདྲ་བའི་རྩུང་ལས། ལྷན་པོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཏེར་སྤིང་འཛིན་སྟགས་རི་བདུན་
ཆགས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་གོ་རིམ་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་ཡོད། རིའི་ཕྱོ་མོར་ནི་མའི་སྤིང་རྩེའི་གཏེར་སྤིང་འཛིན་པའམ་དེའི་རྩམ་པ་ཅན་དང་། གསོལ་མདའ་ཡི་རྩམ་པ་འཛིན་པ་དང་། སེང་ལྟེང་གི་མདོག་འདྲ་བ་

[illegible]

समयः ५५.५० मि. ५० से. ५० मि. ५० से.

2010

སེང་བཞི་ཤི་སྟགས་སྟོ། །གཉིས་པ། རི་རབ་ནས་ཁོར་ཡུག་དེ་དག་གི་བར་བདུན་ན་ཡུ་རྒྱལ་རྣམས་རོལ་ཞིང་ཕེ་བའི་མཆོ་བདུན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསེལ་བ་དང་། ཞིམ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། འཇམ་བ་དང་། རྩམ་བ་དང་།
 རྩིང་མེད་བ་དང་། འཕུང་ན་ལྟོ་བར་བུམས་བ་དང་། མགིན་པར་མི་གཞོད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔ་གྱི་རྒྱལ་གང་དོ། །ཡུ་བརྒྱད་ནི། དགའ་བོ། ཉེར་དགའ། རྩམ་རྒྱལ། བཏང་བཟུང་། གཟི་ཅན། ཡུལ་ལོར་ཟུང་། རྒྱལ་པོ་
 ཆོ། ཞེ་ལའི་འདབ་བོ། །དེ་དག་གི་ཐབས་སུ་བརྒྱད་ཤི་བར་མཉམ་ལ། དང་པོ་རི་རབ་ནས་གཉེར་རིའི་བར་གྱི་མཆོའི་ཁ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་འོ། །གར་རུབ་རྩུ་ནི། ཉིས་འཕུམ་བཞི་ཤིའི་དཔག་ཆད་ཡོད་དོ། །ནང་
 གི་མཆོ་ལག་ཐའ་སྒྲར་སྟགས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་དང་རྒྱུ་གཏེར་ཡིན་ནོ། །རོལ་མཆོ་དང་པོ་ལ་སྟགས་པ་བདུན་པོ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་གི་རྒྱ་མཆོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱོགས་རའི་ངོས་རེ་ལ་གར་རུབ་རྩུ་གཞལ་ན་སུམ་
 འཕུར་རོ་སྟེ་དཔག་ཆད་ཉིས་འཕུམ་བཞི་ཤིའོ། །རོལ་མཆོ་གཞན་གྱི་ཁ་ཞིང་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་སྟེད་སྟེད་དོ། །དེ་དག་གི་ངོས་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བདུན་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་འཛིན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་
 རྒྱུ་རྣམས་ནི། ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆད་སྟེ་འཛིན་གྱི་ཐེལ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་ཐེལ་གྱི་བར་དུ་དཔག་ཆད་འཕུམ་ཕྱག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྱག་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་སྟོ། །མཐའ་བསྒྲེར་དཔག་ཆད་ས་ལ་ཕྱག་གསུམ་དང་

༡༩། །དུག་འབུམ་བདུན་བརྒྱུ་ལྔ་བརྒྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་པས་ཁོར་ལུག་ལྷགས་འི་འཐའ་བསྐྱར་སྐྱེ་ཡང་ལྷག་གསུམ་དུག་འབུམ་ཉིས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔའོ། །ཕྱི་རི་རྒྱ་མཚོ་བ་ལྔ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་གང་འོ། །པལ་ཆེན་ལས་ཕྱི་རི་རྒྱ་མཚོ་དེར་གློད་འདི་ནས་རྒྱ་ཁྱུང་སྟོང་ལྷག་ཕྱེད་བརྒྱ་གསུམ་དང་། ལྷུང་འདས་ལས་རྒྱ་བོ་སྐྱེ་ཡང་དབུས་ནས་ཐིག་བརྒྱུ་པ་བཞིན་འབབས། ལྷུང་ན་སྟོང་བརྒྱ། ལྷུང་ན་སྟོང་ལྔ། ལྷུང་ན་སྟོང་ཕྱེད་བརྒྱད་བབས་ལ། དེ་བས་ཀྱང་ཀྱ་རྒྱལ་འོད་ཟེར་བརྒྱ་པའི་སྒྲིན་ལས་ལྷུང་བའི་རྒྱ་མང་འོ། །དེ་ལྷག་ཐིག་བརྒྱད་ལྷུང་བསྐྱེས་པའི་ཀྱི་རི་རྒྱལ་བའི་སྒྲིན་ལས་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ལས། ཀྱ་གངས་ཅན་མཚོ་འོ་ལྷ་ཇམ་ལྷའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲིན་ལས་ལྷུང་བའི་རྒྱ་མང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གངས་ཅན་མཚོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྒྲིན་ལས་ལྷུང་བའི་རྒྱ་མང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གངས་ཅན་མཚོ་འོ་གནས་ནས་འབབས་པའི་རྒྱ་བོ་བྱེ་རྒྱུ་ལྔ་ལྷེས་བྱ་བ་ཆེས་མང་འོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་བྱེས་ལས་མི་འདྲ་འོ་ཞེས་བཤད། གཞན་ཡང་རྒྱ་རྒྱལ་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རོ་དང་ཞག་གཅིག་རྒྱ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འབྲུང་པོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྲུང་གནས་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཆངས་པ་ལྷུང་པར་མེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྟེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་དེ། དེ་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་མ་འཕྲོས་ན་བསྐྱེལ་པ་འཛིག་པའི་མེས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་

ལུང་ཐང་ལུང་འབྲི་མི་རྣམས་པར་བཤད། ལུང་པ་གསེར་གྱི་སྐུ་གཞིའི་ཐང་ཀའི་ཚད་ལས། ཁོར་ལུག་གི་ཚད་ལུང་པ་ཅི་ཟེར་ན། ལུག་པོའི་སྐུ་ཁོར་ལུག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལུང་པ་གསེར་ཚད་དེས་ལུག་པར་འདོད་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་གཞན་
 དག་གི་ཐམས་ཅད་འབྲུའི་ལུང་པོ་ལུག་གནས་གྱི་ཐང་ལག་མིན་པས། རི་ཁོར་ལུག་སྐུ་གསེར་གྱི་ཚད་དེ་དག་རྣམས་སུ་འཕང་དང་མཉམ་ཞེས་པ་ལུ་མཆོ་ཡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཁོར་ལུག་གི་ལུ་པས་རི་ལྗང་བཤད་པའི་ལུ་གསེར་
 ལུང་པར་གནས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ། མཆོ་དེ་ཡི་པར་ལ་ནི། སྤེང་རྩམ་སྐུ་མཆོན་པའི་གྱིང་སྟེ། དོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ལུག་གཉིས་སོ། །སྤེང་རྩམ་དཔྱི་བས་ལུ་སྐུ་ཁོར་ལུག་ལ་བསྟན་པའི་དོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་
 ལྷོ་དང་པའི་ལོད་ལ། དེའི་མཐའ་བསྒྲེར་དཔག་ཚད་སྟོང་ལུག་དུག་དང་ལྷོད་པའི་རོ། །དེའི་དཔུས་སྟོང་རྩམ་གནས་ལྷོ་པོ། སྐར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་ནི་དཔྱི་བས་ལུ་གསུམ་ལྷོ་སྟེ། བཅད་ཁམ་ནི་རི་རབ་ལ་བསྟན་པའོ། །དོས་
 གསུམ་འཛམ་གྱིང་འདི་དང་འདྲ་པར་སྟོང་གཉིས་དང་ལུང་པོ་སྐུ་ཁོར་ལུག་ལ་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སྐུ་བུ་ལྷོ་བསྟོར། ལྷོ་དུ་བསྟན་ཡང་ཟེར་རོ། །དེའི་མཐའ་བསྒྲེར་དུག་སྟོང་ལྷོད་དང་པའི་བུ་རོ། །གྱིང་དེ་གཞན་
 བས་སྤེང་ལ་བསྟན་གྱིང་གྱིས་འཕགས་པའམ་དེར་སྐུ་པའི་མི་རྣམས་ལུས་ཆེ་བས་སོ། །པ་ལང་སྟོང་ཅེས་པའི་གྱིང་དཔྱི་བས་ནི་ལུ་པོ་ལྷོ་སྟེ། མཐའ་བསྒྲེར་སྟོང་ལུག་ལྷོད་དང་བུ་ལྷོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དཔུས་དཔག་ཚད་སྟོང་

བོ་ལ་གྱི་འདིར་གནས་པའི་བྱང་པར། འདིའི་འོག་ཏུ་གནས་གང་ཡོད་པ། འདིའི་སྒྲིང་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིའི་འཆར་རྒྱུ་པའམ་དང་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ལུ་ལ་དབུས་མ་གར་ཏུ་འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་གསུམ་གསུམ་དག་འདས་
 པ་ན། གངས་རི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འདས་ནས་ནི་བྱང་རོས་ནས་སྒྲོས་དན་ལྷ་པོ་པའི་རི་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུ་རོལ་གངས་རི་དང་། བར་ན་ཐབས་དང་ཚུ་ཞིང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་མངྒོས་པ་
 ཡོད་ལ། དེ་ཡང་། ལྷ་རྒྱལ་མངྒོས་པ་གནས་པའི་མཚོ་མཐའ་སྒྲོར་དཔག་ཚད་གཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བའི་གྲུ་བཞི་དབྱེ་བས་ལྷ་ན་སྟག་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷ་རྒྱལ་གང་པ། ལྷ་རྒྱལ་སྟགས་གྱིས་གང་པ། དེའི་ནང་ནས་གར་སྟགས་
 ཚུ་ཐུན་ལྷ་བརྒྱ་བཅས་མངྒོས་པ་ལས་གཡས་སྟོགས་སུ་བསྒྲོར་ནས་གར་སྟོགས་ནས་གྲང་པོ། སྒྲོར་བྱ་མཚོག་ རྒྱུ་རྒྱ། བྱང་སྐང་གའི་ཁ་ལྷ་ལུའི་བྲག་ལས་བབས་དེ་རིམ་པས་གར་སྟོ་རྒྱུ་བྱང་གི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ། གར་སྟོ། སི་རྒྱ།
 པ་སྟོ། སི་ཏ་རྒྱམས་རྒྱལ་ས་ལ་ཞིང་བབང་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་བཤོད་དགའ་བར་གསུངས། སྟོགས་བཞིར་དེུ་ལ། གསེར། བེ་རྒྱུ། རོ་རྒྱའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་བྲག་ །བྱང་ཆེན་སྟགས་གྱི་ཁའི་སྒྲོ་དཔག་ཚད་ཅམ་
 བས་བབས་དེ་རིམ་པར་གསེར་དེུ་ལ་བེ་རྒྱུ་རོ་རྒྱའི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ལ་གནས་ནས་མངྒོས་པ་ལན་བདུན་གཡས་བསྒྲོར་གྱིས་སྟོགས་བཞིའི་མཚོར་འགྲོའོ། །གཡས་སུ་བསྒྲོར་བའི་བར་གྱི་དེ་དག་ལྷ་རྒྱལ་

ཏུ་
མཛུ་
དག་པ་
མཛུ་
མཛུ་

༡༡། །གྱི་མེ་དྲོག་གིས་མཛེས་པ་དང་། མ་དྲོས་པའི་ས་གནི་ཡང་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་མ་བདེ་ལ་ཞིང་། རོས་གྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོག་ས་གྱི་ཕྱི་ག་པ་ལྟར་གནས་པར་གསུངས། མཆོ་དེའི་གཡས་ན་འདིག་རྟེན་ཆགས་
ཆོ་ཁམས་སྒྲིང་པོ་ཟུང་གི་མཆོག་ལས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུས་པ་ལས་གྲུབ་པ་གིང་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུ་ལ། གིང་འཛམ་གུ་བྱ་བ། འབྲས་གུ་མངར་པོ་རྩ་མ་ཙམ་ལྟན་པ་སྒྲིན་པ་རྩ་ནང་དུ་ལྟུང་བ་ལས་འཛམ་གུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ།
དེ་གྲུ་རྩ་ལ་རྣམས་ཉ་དུ་སྒྲུ་ལ་ནས་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །མ་ཐོས་པ་རྩ་ནང་དུ་ལྟུང་བ་མ་དྲོས་པའི་རྩ་དང་ཟུང་པས་འཛམ་གུའི་རྩ་གསེར་དུ་འགྱུར་པོ། །རི་སྒྲོས་ངང་ལྟར་གི་བྱང་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན། བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་
སྒྲིབས་ཙན་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རོས་ཞེས་བྱ་བ་དོས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ། མཐའ་སྒྲོར་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ། སྒྲིང་དུ་བྱེད་བཞི་འཕགས་པ། བྲག་གཡོག་བྱ་སྒྲིབས་བརྒྱ་སྒྲིང་དང་བཙས་པ། ལམ་སྒྲང་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ།
ཞིང་དུ་བྱེད་གཉིས། བྲག་དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་གིང་སྒྲུ་ལའི་རྩ་ལ་པོ་རབ་བདུན་ཞེས་པ། སྒྲུ་ལའི་སྒྲིང་བ་རིམ་པ་བདུན་རིམ་གྱིས་བསྒྲོར་བ། རྩ་བ་འདོམ་བཞི་བརྒྱ་བྱར་དུ་ཟུགས་པ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྩ་བ་
འདོམ་བརྒྱ་གསུམ་ནས་བདུན་པ་བདུན་བྱར་དུ་ཟུགས་པར། སྒྲུ་ལའི་རྩ་ལ་པོའི་ཡ་ལ་འདབ་གྱིས་སྒྲུ་ལའི་དང་པོའི་སྒྲིང་བ་ལ་ཟུག་པ་ནས་བདུན་པའི་ཡ་ལ་འདབ་གྱིས་ནམ་མཁའ་བྱུང་པའོ། །གིང་དེའི་གྲར་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་

ལག་འདྲང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

འདས་པ་ན། རྩིང་ལུང་ལ་འབབ་ཅེས་ཀུ་ཞིང་ལྟ་བུ་པ། མཐའ་སྒྲོལ་ཉིས་པ་རྒྱ། རྩིང་གཞིག་པ་རྒྱ་སྒྲོལ་བཅས་པ་རྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུ་ལ་དོར་སྒྲོལ་པའི་གྲང་པོ་རབ་བརྟན་གྲང་གཞིག་པ་རྒྱ་སྒྲོལ་བཅས་དགུན་ལྷ་བཞིར་བྲག་གསེར་གྱི་
 རྩ་སྒྱིབས་དང་། དཔྱིད་ལྷ་བཞིར་སྤྱ་ལའི་རྒྱ་ལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་དྲུང་དང་། དཔྱར་ལྷ་བཞིར་རྩིང་ལུང་ལ་འབབ་འགམ་དུ་གནས་སོ། །གྲང་པོའི་ལུས་ཚད་སྤིང་དཔག་ཚད་སྤིང་གསུམ། ཞིང་དུ་གཅིག །མཐའ་བརྟན་གྱིས་ལོའོར་
 པ། འཕར་དུ་སྤིང་གཉིས། ལུས་དཀར་མགོ་སྒྲོལ། མགོ་དཔུས་དམར་པ། མཆོལ་དུག་ལྟ། གནས་གཞན་དུ་འགྲོན་ཐ་མལ་པའམ། ལུང་རྩ་འཕུལ་ཆེ་བ་གང་དུང་དུ་སྤུལ་ནས་གྲང་པོ་དག་གི་མཆོག་ལ་ཞོན་ནས་སེལ་སྟན་
 མོགས་ཀྱི་ཆེར་སྤིང་ཅིང་འགོ། དེར་གནས་པ་ན་ལོའོར་རྒྱམས་གྱིས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་སྤྱ་ལའི་སྤིང་བ་རིམ་བརྟན་གྱི་ས་ལ་བརྟའི་རྩ་བ་བཟ་བའོ། །གྲོང་འདྲིའི་རྩ་བ་ན། ཞོ་རྒྱན་དོ་རྩེ་ཆེན་པོའི་པོ་བྱང་ན་རིག་འཛིན་རྒྱམས་གྱི་གནས་
 དང་། རྩོ་སྤྱོགས་ཀྱི་མཆོའི་གྱིང་ན་གྱུ་འཛིན་ལ་རྩེ་མོར་སྟན་གཞིགས། རྩ་བར་སྒྲོལ་མའི་གནས་དང་། གར་རི་པོ་རྩེ་ལྟ་ན་འཇམ་དཔལ་བཞགས་གནས་དང་། བྱང་ན་གསུལ་ལ་རིགས་ལྟན་སྤུལ་གནས་དང་། དཔུས་ན་དུས་གསུམ་
 གྱི་སངས་ཀྱིས་བཞགས་གནས་དོ་རྩེ་གདན། མེ་རྩུ་རྩུང་གིས་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །གཞན་ཡང་གྲོང་སྤིང་ཆེན་པོ་དུག་དང་། འཇམ་གྲོང་འདྲི་ན་མཐའ་ལོའོར་ན་ཐོ་གོར་དུ། རྩ་ལུལ་དང་། རྩ་ན་དང་། ལུ་ན་དང་། ཀམ་པོ་

ལྷག་གི་གནོད་པ་འདྲ་བས་འཛོམས་གིང་འཛོམ་པ་ཕྱིར་བཀྱི་ཆེ་སྟེས་པ་དང་། ཏུ་འཕོད་ལྷགས་འབར་གཞིར་འཛིགས་ཏེ་ནགས་ཐེབ་པོར་ལྷགས་པ་ན་ཡང་འབར་ལ། ཕྱིར་ཕྱོས་པ་དང་། ཏུ་འཕོད་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ལྷག་བསྟེན་
 ཉིས་འགྱུར་ཆེ་བ་དང་། ཆ་བ་ལྷགས་ལུམ་ལུམ་རིམ་གྱི་ནང་ཏུ་བསྐྱེགས་པ། རབ་ཆ་དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར་ཆེ་བ། མནར་མེད་ལྷགས་ཁང་ནང་ལུས་མི་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་འབར་རོ། །དེ་བརྒྱད་པོར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་རིམ་པར། མི་གསོད་ཁོན་
 འཛིན་ཞེ་སྟངས་ལས། ༡ ་ མཆོག་གསུམ་པ་མ་ཉན་རང་སྟངས། ཏུ་བ་མིན་པ་ལ་བསྟེན། རྒྱ་རྒྱ་མ་གཡོ་སྒྲུ་བྱེད་པ། ༢ ་ ལྷག་རི་དྲགས་གསོད་པར་དགའ་བ། ལུས་མི་དགོ་གསུམ་གསུམ་ཆེར་སྒྲུ་བ། ༣ ་ ལྷག་བཅུད་ལྷག་འབྱུང་
 དགའ་བ་དང་། གཞལ་ལ་སྒྲུ་བྱེད་པ། ༤ ་ ལྷ་ངན་འཛིན། ལྷེད་ཆེན་སྒྲུ་བྱེད་པ། ༥ ་ དགོ་སྒྲུ་བ་བྱམ་ཐེ་པ་མ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གནོད་པ། ༦ ་ མཆོད་འོས་གསོད་པ། ༧ ་ ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་དུ་སྒྲུ། ཆོས་མིན་ཆོས་སྒྲུ། ལྷེས་
 ལུ་དམ་པར་སྟངས་པ་དང་མེད་པར་སྒྲུ་བའོ། ༨ ་ ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་འདྲ་ལྷག་པའི་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ལོ་པོར་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཆ་དཔུལ་དེ་དག་གི་ནི་རྟོ་སྟེ་བཞི་ན། མི་མ་ལུར་འབས་ལུས་ལུ་ཅམ་དང་། རོ་ལྷགས་མི་
 གཅུང་འདམ་ཆེ་ལུ་ཅམ་མིན་ལུ་མཆུ་རྟོན་གྱིས་བ་བ་དང་། སྒྲུ་གི་འོ་གཏམས་པའི་ལམ་དང་སྟགས་པས་རལ་གི་ལོ་མའི་ནགས་ཆ་ལ། ལྷེ་སྒྲེ་པོ་ལྷགས་གྱི་མཆེ་བ་ཅན། ལྷགས་གྱི་གལ་མ་ལའི་སྟོང་པོ་ཆེར་མ་རྟོ་བ། ལྷེ་ངན་ཏུ་

[illegible]

ལུ་པ་པ་དང་། ལྷ་མོ་མ་ཕྱེད་དང་། ལུ་པ་ཏུ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ཡང་མཉམ་པའི་དབང་དུ་འོ། །དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡི་ཕྱོགས་ཕྱི་མའམ་ཐ་མའི་ཞེས་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ཆེས་དག་ནས་མཆོན་རིང་པའི་མགོ་
 བརྒྱམས་ལ། དགུན་རྣམས་གྱི་ནི་རྩ་བ་བཞི་པ་ལ་ཐ་མའི་ཆེས་དག་ནས་མཆོན་ཐུང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཉིན་མོ་དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་རིང་རོ། །དེ་ཡང་དུས་ལ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། དགུན་ར་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་རྩ་བ་བཞི་བཞི་དང་།
 གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་ཆད་པའི་རྩ་བ་གསུམ་ལ། རིམ་པར་དགུན་། དབྱེད་། དབྱར་། དབྱར་ཐུང་ཏུ། དབྱར་རིང་པོ་ལྟ་དང་། དགུན་དབྱེད་དབྱར་གསུམ་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་བུས་པའི་དུས་ཆེགས་
 དུག་སྟེགས་གསུངས། དགུན་ནི་རྩ་བ་དག་པའི་ཆེས་བརྒྱུད་ཏུ་གནས་བརྒྱམས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཏུ་ལ་རྩ་བ་རེར་བརྟེན་འོ། །ཡང་རྩ་བ་བཞི་བཞིར་དགུན་དབྱེད་དབྱར་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་འདིས་ནི་དེ་བརྟེན་འོ། །མཆིམས་ལས།
 བརྒྱད་པའི་བརྒྱུད་ཏུ་གནས་དགུན་དང་པོ་རྩི་པར་གསུངས། དེའང་སྐར་མ་གང་གིས་ཉ་བའི་སྐར་མ་དེའི་བརྒྱུད་ཏུ་གནས་རང་རྩ་བ་ཐོབ། དབྱར་རྩ་བ་གཉིས་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཐུང་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེའི་ཕྱི་
 ཉིན་ནས་ཐང་ཙམ་རེས་ཉིན་ཆད་ལ་ཕྱིའོ། །འདི་དཔེ་བརྗོད་པ་ཙམ་སྟེ། དབྱར་བརྒྱད་ལ་ལོག་པ། དགུན་བརྒྱུད་ལ་ལོག་པ། དེ་བཞིན་ཏུ་ར་ནས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་དབྱར་ཕྱོག་གི་བྱལ་ལ་ལན་གཅིག་ལ་ཐོར་བས་ཉི་མ་བརྒྱད་

원곡사지

ལྷ། །གསུམ་དག་ལ་ལྷོག་ །ལྷ་འགྲུལ་དག་གིས་སེས་པར་བྱ་ཞེས་འདི་ག་རྟེན་ལ་གསལ་ཞེས་ཟེར་དེ་རྒྱལ་རྒྱ་ལ་ལྷོག་པ་འདི་ཡུལ་དཔུང་གི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྟུམ། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་ཚད་ཅི་ཅམ་ཞིག་གིས་
 བཤམ་ ཉིན་མཚན་རིང་པ་ནི་ཐུང་ཅིག་གོ། །དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དགུ་བརྒྱའི་ཆ་གཅིག་སྟེ། དུས་འཁོར་ལྟར་ན་དཔུང་ས་ཉེར་བཞི་ཆུ་ཐང་བཞིས་རིང་ཐུང་བྱེད་པར་བཤད་པས་སོ། །ཅི་ཅམ་རིང་ཐུང་བྱེད་ཟེར་ན། ཉི་མ་ལྟོ་དང་
 ཐུང་དུ་འགྲོ་ཆེ་འཕ་དེའི་ཡུན་དུ་འོ། །འདིར་དཔུར་དགུ་ལ་ལྷོག་པ་དབེར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགུ་ལ་ལྷོག་ན་དགུ་ན་བཙོ་ལྷ་སྟེ། དུག་རེས་ཕྱིར་རུར་བས་ལོ་གསུམ་ན་དགུ་ལ་ལྷོག་པ་སོར་ཆུད་ཟེར། སྒྲིང་བཞིར་ལྷོག་
 མཉམ་དུ་འདོད་དེ། མ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། མཚན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དཔུར་སྟེང་ནས་ཐད་ཀར་འབབ་པས་ཆ་བ་དང་དགུ་ན་ཐད་ནས་མིན་པར་ཟུར་ནས་ཕོག་པས་མི་ཆ་ཟེར། ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས་
 དེའི་འོད་ཟེར་ཕོག་སྟེ་པར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་གསུམ་གྱི་རད་གི་གྲིབ་མ་ས་འབབ་པས་རྒྱ་བ་མ་ལུས་པར་འགྲིབ་པར་སྟུང་ལ། ཉི་མ་དང་རིང་པ་ལས་རང་གི་གྲིབ་མ་ཆུང་བས་རྒྱ་བ་སྟུང་བ་ཆེ་བར་འགྲུལ་རོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བེད་ཀྱི་
 ཆུ་སེལ་སྒྲོ་འོག་དུ་འཇུག་གསུངས་པ་སྒྲོ་འོག་ནི་པར་ཆུར་ལ་གོ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲིབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟེ་དང་། ཞེར་ཐུང་གནས་རིས་ཀྱི་ཐུང་པར་འགའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପାଇଁ ଦୟାକରି ଅନୁରୋଧ

ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི། ལུས་རྩ་རྩ་གསུམ། ལྷ་གནས་གནས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། རེ་རབ་འདྲི་ལ་བཤད་རིས་བཞི་ཡོད་དེ། རེ་རེ་ལྷེད་འོག་གི་བར་གྱི་ཐག་ནི་ལྷེད་ཐུག་བཅུ་དང་། བཤད་རིས་དང་པོ་རེ་རབ་ལས་ལྷེད་
 ཐུག་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་བཞི་དང་། ཐོག་མ་གཉིས་ལྷེད་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རེ་རབ་ལྷེད་ལས་དཔག་ཆད་ལུས་ཁྱི་ལྷེད་སྒྲོམས་ལ། ལྷེད་དུ་དཔག་ཆད་ལྷེད་ཐུག་བཅུ་འདས་པ་
 ར་ཐར་ཐར་ཐུ་ལྷེ། དཔག་ཆད་ལྷེད་བཅུ་དྲུག་གིས་ལུས་པ་དང་པོ། དེ་ལས་ལྷེད་ལྷེད་ནང་དུ་བསྐྱམས་སོགས་ཆེར། ལྷུ་མ་དག་ལྷེད་རེ་རབ་བཀའ་གྱིས་ལྷུ་མ་དུ་སོང་ལྷེད་དཔག་ཆད་ཁྱི་འཕགས་པ་ན་ལུས་པ་དཔག་ཆད་ལྷེད་ཐུག་
 བཅུ་དྲུག་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གང་ལྟར་ལྷེད་འཕགས་པ་ནི་རེ་རབ་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཡིན་ནོ། །འདུན་བཟང་ནི་བཅུ་དྲུག་སོགས་རིས་པས་ལུས་པས་རེ་རབ་མཆོད་རྟེན་ལྟར་རེ་ཐུར་སོང་བར་འདོད་ལ། དེ་འདྲི་ལས་ལ་བརྒྱད་ཁྱི་
 ཞེས་པ་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ཆོད་དུ་འདོད་ཆེར་རོ། །བཤད་རིས་དེ་ལ་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་འོག་ལོང་པ་ཐོགས་པ་དང་། མི་རྟོག་གི་ལྷེད་པ་ཐོགས་པ་དང་ནི་རྒྱན་ཆར་གིས་རྟག་རྩ་ལྷེས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལོར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་
 རྒྱལ་གནས་སོ། །བཤད་རིས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འདྲི་རིས་གནས་པ་དེ་བཞིན་རེ་ནི་བརྟན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འདྲི་ལྷ་གནས་སོ། །ཡང་སྐྱུ་སྒྲོམ་ལྷུག་དང་གྲིང་རྒྱལ་སྒྱི་རེ་དང་། གིང་དང་། ལུ་སོགས་ལ་འད་ཡོད་དོ། །དེས་

གི་ལུ་ནི་ཐ་སྐར་གྱི་གཞོན་ནུ་གཉིས་སོ། །རི་རབ་དེ་ཡི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཤི། མཐའ་བསྐྱར་སྐུམ་འབུམ་ཉི་ཤིའོ། །འདུན་བཟང་ངོས་རེ་རེ་ཉི་ཤི་ཡོད་པས་མཐའ་སྐྱར་ན་བརྒྱད་ཤི་ཡིན་ལ། ལུང་ལས་བཤད་པ་རྒྱ་
མཚམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་གྲུང་བརྒྱད་ཤི་སྟེང་ཡིན་ནམ་དཔྱད། རི་རབ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་མཚམས་གྲུ་བཞི་ན་ཁང་པ་བརྟེན་པ་བཞི་པོ་ལ་ནི་ལག་ན་རྩོ་རྩོ་གནས་སོ། །དེ་ཡང་། གདགས་པ་ལྟར་ན་ངོས་རེ་རེ་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་
མཐའ་སྐྱར་ལྟ་བུ། འཕང་དུ་འདི་དང་ས་ལས་དཔག་ཚད་ལྟ་བུར་བཤད། གདགས་པ་ལྟར་ན་དཔག་ཚད་སྟེང་ལྟ་གྱིན་དུ་འཕགས་པའི་རྩིག་པ་བཞི་ལ་གཙོད་སྟེན་ལག་ན་རྩོ་རྩོ་གོས་སྟེན་ཅན་བྱ་བ་གནས་ཏེ། དེས་བག་མེད་
པའི་ལྟ་སྟངས་པའི་སྟེར་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་ལ་གསང་བདག་དེའི་ཆ་ལུགས་སྐྱུ་ལ་ནས་དོན་སྟེང་གི་འདིའི་སྟེར་གཏོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གདགས་པ་ལས། ལུང་ལྟ་ཤིང་བྱང་རིམ་བཞིན། དཔྱད་བྱེད་ཤིང་། སེལ་གསེར་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཟེར། རི་རབ་དེའི་རྩི་མོའི་དབུས་ན་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྐྱུ་ཅེས་པ་ངོས་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟེང་ལྟ་བུར་མཐའ་སྐྱར་གྲིས་ལའོར་བ། དེའི་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟེང་དང་གཉིས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་
དཔྱེབས་ལེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དུག་གི་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟེང་དང་གསུམ་པས་བསྐྱར་བ། ར་བ་དེ་ལ་གསེར་དཔྱད་བྱེད་སེལ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་རྩིགས་སྐྱབས་དང་། གྱིན་དང་ལྷུང་དུ་འཕང་

པའི་འོག་མ་ཐམས་དང་ཁ་ཁྱོན་དུ་དཔག་ཚད་རེ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྒྲོར་བ། དེའི་ཉི་ལའོར་ན་དཔག་བསམ་གིང་དང་ཐང་ལས་སྒྲེས་པའི་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་སྐད་སྒྲ་འབྲིན་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་སྒྲིག་དང་། ཁང་བཅུགས་
 ཁང་བཟང་བཞིལ་ཁང་ལྟ་མོ་ལྟ་ས་དང་། ཐམ་པ་རྣམས་ལྟའི་ལུ་མོའི་ཚོགས་གྱིས་མཛེས་པ་འདོད་ཡོན་དང་ལྟ་ན་པ་དག་ན་ལྟ་རྣམས་ཅེ་དགས་རང་རང་གི་ལས་འབྲས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །གྲོང་བྱིར་དེ་
 ཡི་དཔུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ་མཐའ་སྟོང་གིས་ལའོར་བ། ལྟའི་ཕོ་བྲང་ལས་དཔག་ཚད་བྱེད་ལྟ་འཕགས་པ་ཀ་བ་བཞི་
 བུའོ། །དབང་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་བ་གམ་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་བཅུགས་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྟའི་ལུ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སིལ་སྒྲ་
 བདུན་བདུན་ཡོད་པས་བརྒྱ་བྱིན་བསུ་སྒྲེལ་བྱེད་པར་བཤད། སའི་དངོས་གཞི་ལས་བ་གམ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ལ་ཁང་བཅུགས་སོགས་བཤད་དོ། །ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ནང་ན་རྗེ་ལུ་རྒྱ་ཁེང་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་མཐའ་
 ཉིས་བརྒྱས་ལའོར་བ་བྱེད་པར་སྒྲ་མ་ལྟར་ལྟ་ན་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། ལྟ་སྒྲིག་གི་སྒྲི་རོལ་གར་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ལྱུ་ན་གིང་དུ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། ལྟ་སྒྲིག་ལྟར་དང་། ལུ་བ་ན་འདྲེས་མའི་ཚལ་དང་། བྱང་ན་དགའ་བས་བརྒྱན་

དཔལ་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་མཛེས་

༡༢། །པའི་ཚལ་ཏེ། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་མཐའ་སྟོར་གིས་འཁོར་བ། གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཚད་རེ་རེའི་འཕང་རྩ་ཡོད་པས་བསྐྱོར་བ། དེའི་ཕྱི་གས་སྐྱབས་སྐྱུ་གས་སྐྱུར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གིང་
རྩ་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་དེར་ཞུགས་ན་གེས་པ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པར་ལྷ་འི་བྱ་བྱ་མོ་དག་འདྲེས་ནས་སྟོན་ལམ་སྐྱ་ཚོགས་ལ་འདུག །བཞི་པར་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་ཞིང་ཕྱི་བའོ། །དེ་དག་ན། རིམ་པར་རྫིང་བྱ།
སྐྱ་ཚོགས། རྒྱལ་འགྱུར། འདྲེས་པ། དགའ་བ་ཞེས་པ་བཞི་ཡོད་དེ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་མཐའ་ཉིས་བརྒྱ་པའོ། །ཚལ་དྲ་དག་གི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ན་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུས་པར་བཅད་པ་ན། ཤར་ན་ས་གཞི་བཟང་པོ་སྐྱ་
ཚོགས་ཅན་དང་། རྩོན་རྒྱལ་འགྱུར་དང་། རྒྱལ་ན་འདྲེས་པ་ཅན་དང་། བྱང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་ལ། ཚལ་དང་ཚད་སྐྱུ་གས་ལན་ཚུན་འགྲན་པ་ལྷ་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ལྷ་འི་དྲར་སྟོར་ཚད་སྐྱ་སྟོན་རྒྱལ་ས་ཡོད་དོ། །གྲོང་དང་
ཚལ་དང་ས་གཞིའི་པར་རྩ་རྒྱ་པའི་ལམ་སྟར། ཞིང་དཔག་ཚད་སྟོད་གཉིས། ལུས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ན། རྩ་བྱང་། ཤིང་རྩ། ཕྱོགས་སྐྱུ་གས་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་པས་ལྷ་རྒྱལ་ས་འགྲོ་བའོ། །གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོད་ས་འདྲ་
ས་བརྩོལ་ལྷོན་པ་སྟེ། འདི་དང་ས་ལས་དཔག་ཚད་ལྷ་བྱར་རྩ་ཕྱགས་ལ། གདགས་པ་ལྟར་ལྷ་བརྒྱ་བྱར་རྩ་ཕྱག །སྟོང་རྩ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་འཕགས་པ། ཡལ་འདབ་གྱིས་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱར་བྱལ་བ། ལུ་ཞིང་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་

བཀའ་དང་རོལ་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

རྩ་བུ་པ། མཐའ་སྒྲོར་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བུ་པ། དེའི་དྲིལ་མི་ཕྱོགས་མིན་པར་ལྟ་བུ། མི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱར་བྱལ་པ། རོང་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཅུར་གསལ་བའོ། བེད་དེའི་དུང་ན། ལུ་བ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་དོ་ལེབ་ཀྱི་ཁེང་དཔག་
 ཚད་རྩ་བུ། མཐའ་ཉིས་བརྒྱ་ལ་ལོར་བའི་ལུ་བཞི་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུག་དང་དཔག་ཚད་བཙོ་བརྒྱད་གི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ། བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བ་མེ་དོག་ལུས་ལྟལ་པ་བརྒྱ་ཕྱེད་གི་མེད་མིང་ཉེ་དཔར་མེགས་
 ཕྱི་མོར་མི་བཤམས་པའོ། །དཔར་པོ་ལོར་བཙམ་དཔུར་ལྟ་བུའི་དེར་འདོད་ཡོན་ལ་ཕྱེའོ། །ཤོར་བྱེར་གི་ལྟོ་རྒྱལ་མཚམས་ན་འདུན་ས་ཚོས་བཟང་སྟེ། དེར་ལྟ་རྒྱལ་ལོའདྲ་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པ་བཤོ་བ། རྩ་ཁེང་དུ་
 དཔག་ཚད་ལྷམ་བརྒྱ། མཐའ་དགུ་བརྒྱ། ལྟེ་ཤོར་བྱེར་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བཞི་ཕྱེད་དུ་འཕགས་པའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་སེལ་གྱིན་དཀར་ལྟར་དཀར་པ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ལན་ཀན་དང་། དཔུས་ན་བེ་རྩུའི་ཀ་བ་རྒྱར་བརྒྱད་
 པ། བརྒྱ་ཕྱེད་གིས་ཚོས་སྟོན་པའི་གསེར་མི་ཡོད་པ། དེར་ལྷམ་རྩུ་ཅུ་གསལ་པའི་ལྟ་རྒྱལ་གནས་པ་ན་དེའི་ལྷུང་མ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གཡོག་དང་བྱ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་གོ་རིམ་བཞིན་ལྟ་བུའི་གི་ཚོས་བརྒྱད། བུ་བཞི་
 བཙོ་རྩ་པ་འཇོག་སྟེན་ཐམས་ཅད་ལྟལ་བས། ཚོས་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་ལྷོགས་གིང་ཚོས་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་བཙོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ལ་ལྷོད་ཅིང་ལྟ་མིའི་དོན་མེད་སོ། །ལམ་སྤང་དཔག་ཚད་བུ་གཉིས་ལྟར་བས། དེ་ལྟར་ན་

24
 24
 24
 24

༡༩། །གོང་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་གཉིས་ན་ཡོད་པ་འདྲའོ། །ལ་ལ་ན་བྱང་ཤར་ན་འདྲ་ན་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདྲ་ནི་གོང་གི་ནང་ན་ཡོད་པར་བཤད་ལ་ཕྱོགས་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གཡུ་ལ་དོར་སྤྱོད་པའི་བྱང་
པོར་བ་བརྟན། སྤྱོད་ཚལ་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱང་པོ་ས་སྤྱང་གི་ཕུ་གཉིས་ཀ་འང་དཔག་ཚད་བརྟན་པ། འཁོར་བརྒྱད་སྟོང་དང་། བལ་ཆེར་རྩ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་ཕྱན་ཁམ་སུ་ཅན་ཞེས་པར་ཡོད་པ། རྩ་ཁྱུ་ལ་སྤྱི་ཀྱི་ཕྱགས་ཅན་ཞེས་པ།
འཁོར་བརྒྱད་སྟོང་བཅས་པ། ལྷའི་རྩ་སྟོམ་བཞི་སྟོན་པ། ཀྱི་ལྷ་རྩམས་རྒྱལ། ལྷ་མིན་ཡམ་པར་འགྲུར་དོ། །ཞེས་ལྷ་མིན་གྱི་འཆོ་བ་ནི་བའི་སྤྱོད་པ་རྩམས་ཀྱང་དོ། །གསུམ་པ། ལུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་དེ་ཡི་སྟོང་ན་འཐབ་བྲལ་
སྟགས་ལྷ་རྩམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་མ་བའ་ལ་ཆགས་དེ། དེ་དག་ནི་འདྲོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡི་ལྷ་དུག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཁྱུ་ལ་ཆེན་དང་རྩ་གསུམ་པ་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱོར་བ་དང་།
འཐབ་བྲལ་དཔུང་པ་འཕྱུད་པ་ཅམ་དང་། དགའ་ལྷན་པ་ལག་བཅངས་དང་། འཕྱུ་ལ་དགས་དགོད་པ་དང་། གཞན་འཕྱུ་ལ་བས་བལྟས་པའི་སྟོན་ས་འཕྱིག་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱུ་ལ་ཆེན་བཞིར་འཇམ་གྱིང་གི་བྱིས་པ་ལོ་ལྷ་
ཡོན་པ་ནས། རྩ་གསུམ་པ་ལོ་དུག །འཐབ་བྲལ་བརྟན། དགའ་ལྷན་བརྒྱད། འཕྱུ་ལ་དགའ་ལོ་དག། གཞན་འཕྱུ་ལ་ལོ་བརྒྱ་ཡོན་པ་ལྷ་ལྷའི་བར་གྱི་བོང་ཚད་ཅན་གྱི་སུ་སུ་མོ་དེ་དག་ལྷ་པོ་མོའི་བར་དུ་རྩམ་དེ་སྤྱོདོ། །གསུགས་

ཡག་པོ་དཔེ་མོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མ

ལྟོ་མེད་པུ་བུ།

ཅན་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་མཁས་ནི་པོང་ཆོད་ལུས་ཀྱན་རྩོགས་གིང་རོ་ཚ་བྲེལ་མེད་སྤངས་པས་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད་སྒྲིབ་དང་། འཆི་ནའང་གོས་བཅས་འགགས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་སྤངས་ཕྱིར། བདེན་པར་སྒྲིབ་
འགགས་པའི་སྤང་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིར་བཅས་པ་རྒྱུ་མཁས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་མི་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་བར་ནི་རྒྱུ་སྒྲིབ་གྱི་འདོད་པ་ཉི་བར་གནས་པ་
དབང་ལྷག་གིས་སམ་བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤོད་པས་འདོད་པ་ཉི་བར་སྒྲིབ། །འབྲུལ་དགའ་པ་རང་གི་སྒྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་འདོད་པ་ཉི་བར་སྒྲིབ། །གཞན་འབྲུལ་པ་གཞན་འབྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཏེ། དེ་ཡང་
ཐི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྒྲུལ་པ་ལ་ཡོངས་སྤོད་དོ། །བདེ་བ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་རེ་སྤྱུ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་འདོད་པས་
དཔེན་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྒྲིས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་པའི་གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དང་པོའི་བྱེད་པར་ཅན་བཏང་སྒྲུམས་ཡིན་པས་བདེ་སྒྲིས་
མིན་ནོ་ཞེན། བདེ་སོགས་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། གོང་འོག་གི་བར་ཐག་ནི་གོང་མ་རང་གི་གནས་ནས་གནས་འོག་མ་འདོད་པའི་བར་ཐག་ནི་མྱོད་པ། གནས་དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་མའི་བར་དུ་འང་དེ་མྱོད་ཡོད་དེ། ཅ

ཅེས་

འཕྲིན་པ་ལྟར་གྱི་པ་ལྟར་

༡། །གསུམ་པ་ནས་འཛམ་གྱིར་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་བཞིན། ཅུ་གསུམ་ནས་འཐབ་ཕྱལ་དུ་འད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་སྟགས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་དུ་འགོ་ན་རང་རྩ་འཕྱུལ་དང་ལྷན་པ་འཇམ། དེ་ལྷན་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་པ་ཁམས་དང་ས་འོག་མ་དེ་དྲག་གོང་དུ་འགོ་བ་དང་། གོང་མ་མཐོང་བ་དག་མེད་དེ། གོང་མ་མཐོང་བ་དག་གྱང་ཕྱལ་པ་ཡིན་གྱི་དམན་ལུལ་མཆོག་མིན་པ་ས་འོག་མས་གོང་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཚད་ནི་རིམ་པར་གྱིར་བཞི་པ་དང་། ལྷོང་རྒྱུད་དུ་དང་། བར་མ་དང་། ལྷོང་གསུམ་ག་དང་མཉམ་མམ། ཁ་ཅིག་དང་པོ་སྟགས་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་ལྷོང་རྒྱུད་དུ་སྟགས་དང་མཉམ་ལ། བཞི་པ་ཚད་མེད་དེ། འོག་གཞི་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷོང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གྱིར་བསྟན་པ་ནི། གྱིར་བཞི་པ་དང་ནི་ལྷ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་རི་མཆོ་ཁོར་ལུག་བར་དང་། འདྲེན་ལྷ་དུག་དང་། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལྷོང་ལ་ནི། ལྷོང་ནི་ལྷི་ལུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ལྷི་ལུད་དེ་ལྷོང་ལ་ནི། ལྷོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །བར་མ་དེ་ལྷོང་ལ་ནི། ལྷོང་གསུམ་གྱི་ལྷོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་ལུ་ལྷོང་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་གྱིར་བཞི་ནས་ཚངས་པའི་བར་གྱི་བ་ལྷག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །ལྷོང་རྒྱུད་དུ་སྟགས་གསུམ་ཡང་ཁོར་ལུག་ལྷགས་རི་རི་རིས་བསྐྱར་དེ་གནས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། འོག་མིན་མན་གྱི་བ་ལྷག་

འགྲེལ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

2000

བུ་ལ་གསུངས་སོ། རྟོང་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཐར་མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་དང་པོ་མཉམ་དུ་ཆགས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བསྟན་པ་ལ། ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས། དང་པོ། དཔུལ་སྟགས་
 རྣམ་མྱིན་ལྟེ་བ་ལུས་ཚེ་བ་སྟགས་ངེས་པ་མེད་པས་ཚད་མ་བཤད་ལ། འཛམ་གྱི་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཚེ་བ་རྣམས་ཁྱུ་བཞི་པ་དྲུང་། རྒྱུང་བ་རྣམས་མཆོད་དྲུང་བཞི་ཡིན་ལ། སྤར་གླིང་ཁྱུ་བུ་རྒྱུང་དྲུང་། བ་ལང་ཁྱུ་དྲུ་བུ་
 བྱ་དྲུ་ལྟེ་བྱ་རྒྱ་མི་སྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེ་གཉིས་དེ་ཉིས་འབྱུར་གྱིས་བཞེད་པ་ལོ། །འདྲོད་པ་དྲུང་རྟུན་པ་ལྟེ་བྱ་ལྟེ་ལུས་ཚེ་རྒྱལ་ཚེན་པ་ཞི་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ནས་ནི། གཞན་འབྱུང་རྒྱུང་གྲགས་དག་མཆོད་དྲུང་གཉིས་
 བྱ་པ་རྒྱུང་པ་ཞི་རྒྱུང་དོ། །འདྲིར་འཇལ་བྱེད་ཁྱེ་ལོ། རྟག་ནས་འཆད་འབྱུར་ལྟར་ཡིན་གྱི་རང་ཁྱེ་མིན་ནོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་རང་ཁྱུར་བཤད་དོ། །གླིང་གཞན་གྱི་ཚད་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་ཁྱེ་དབང་མེ་རང་ཁྱེ་བཞི་ལྟེ་
 བྱ་ནོ་གསུངས། གླིང་ལྟན་གྱི་མི་རྣམས་གཅི་པོ་ལྟེ་ཅམ་ཡང་ཟེར། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་ །དབང་པོ་བུ་བྱེན་དྲུང་འཐབ་བྲལ་པ་རྒྱུང་གྲགས་མཆོད་དོ་ཟེར། དེ་ཡན་བཞི་
 ཆ་ལྟེ་ལྟག་གོ། །གཞུགས་ཅན་དྲུང་པོ་ཚད་ས་ངེས་ནི་དཔག་ཚད་མཆོད་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟེ་གོང་མ་མཉུན་འདོན་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་སྟགས་མཆོད་མཆོད་གྱིས་བཞེད་ལ། འདྲོ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟེ་རྟག་ཚད་མེད་

༡

མཛེས་གོ་དག་མཛེས་

༡། འོད་ཡན་ཆད། ལུས་ནི་ཉིས་ལྟར་ཉིས་ལྟར་ཏེ། ཆད་མེད་འོད་དཔག་ཆད་བཞིན་ས། དག་རྒྱས་དྲུག་རྩ་ཅུ་བཞི་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྱིན་མེད་དཔག་ཆད་གསུམ་དོར་བས་བརྒྱད་དང་ཉེར་ལྔ་དང་། བསོད་
 རམས་སྟེས་ཕྱེད་སུམ་བརྒྱ། འབྲས་ལུ་ཆེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ནས། འོག་མིན་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་བར་དོ། །གཟུགས་མེད་ལུས་མེད་ལ། དེ་ན་སྤྱལ་གཟུགས་ཡོད་བར་འདོད་པ་ལྟར་ནའང་ཆད་དེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔོན་དང་། ཞར་
 དྲུག་དུས་མིན་དུ་འཆེ་བ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་མི་སྟན་ན་ཆེ་ལོ་སྟོང་སྟེ། རུབ་དང་གར་གཉིས་ན་དེ་ལས་ཕྱིད་ཕྱིད་སྤངས་པས་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་གསུམ་བརྒྱའོ། །འཇམ་གླིང་འདི་ན་མ་དེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཐ་
 མ་ར་ན་ལོ་བརྒྱ་དང་། དང་པོ་ནི་དཔག་དུ་མེད་པའི་བར་དུ་འཕྲིལ་འགྲིབ་ཡོད་པས་སོ། །མི་རྒྱམས་གྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལ་འདོད་པ་དག་གི་ལྟ་རྒྱམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་དེས་བཞི་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བརྩིས་པས་
 རང་གི་ཞག་དེ་སུམ་རྩ་ལ་སྒྲ་བ་གཅིག་ །སྒྲ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བུས་པའི་རྩལ་དེས་ན་དེ་དག་གི་ཆེ་ནི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་རྩ་གསུམ་པ་སྟགས་ནི་ཞག་དང་ལོ་གཉིས་ཀྱ་ཉིས་ལྟར་རོ་སྟེ་མིའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་དུ་
 བརྩིས་པའི་ལོ་སྟོང་ཐུབ་པ་རྩ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པ་གཞན་འབྲུལ་གྱི་བར་དུའོ། །དང་པོ་རྒྱལ་ཆེན་པ་ལ་མི་ལོ་ས་ལ་ཕྱག་དག་དང་། གཉིས་པ་ལ་ས་ལ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

2002

[illegible]

གཞན་ནི་ཆོ་ཚད་མིན་གྱི་འཕྲོ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདིར་མ་སྒྲོལ་པ་གདགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ཆོས་གང་ཞིག་ཁམས་གོང་འོག་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཀའ་སྒྲོལ། ལྷ་མཚན་སྒྲུབ་མ་ལུ་བཅའ་བ་བྱིང་བཞིན་ཡོད། ལུ་བ་འཕྱུང་
 བ་མི་རྒྱུ་ལ། ལུ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུང་གཏོང་བས་འདོད་པ་སེལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་བཤད་པ་ལ། ལྷ་བའི་མཐའ་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསགས་པའི་འཇལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། གཞུགས་དང་
 མིང་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུང་མཐའ་ནི་རིམ་པར་རྒྱལ་ལྷ་རབ་དང་། ཡི་གེ་སེལ་བུ་དང་། རྒྱ་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུལ་གྱི་འཇལ་བྱེད་དང་། དུས་ཀྱི་འཇལ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ནི་དེ་བདུན་ལ་
 རྒྱལ་ལྷན་དང་ནི་རྒྱལ་ལྷ་རབ་བདུན་ལ་རྒྱལ་ལྷན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ལྷགས་རྒྱུ་རི་བོད་ལྷག་རྒྱལ་དང་། ལྷ་དང་ནི་ཟེར་རྒྱལ་དང་སྒྲོ་མ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་བ་བཞིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་སོར་
 ཆོགས་ཞེས་བུ་བརྒྱུ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །གདགས་པ་དང་རྒྱ་ཆོར་རོལ་པ་ལས། མིང་དང་བརྒྱུ་རྒྱལ་སོ་སོར་གསུངས་མོད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་ལྷ་རབ་རྒྱུང་གིས་ལས་བརྒྱུ་ལ་དགོས་སོ། །སོར་མོ་ནི་བུ་
 ཅུ་བཞི་ལ་བུ་གང་རོ། ལྷ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་འདོམ་གང་རོ། །འདོམ་དེ་དག་ལྷ་བརྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ནི་རྒྱུང་གཞུ་ལ་དང་། གོང་ལས་དེ་དག་པ་ལ་དགོན་པར་འདོད་དེ། རྒྱུང་གཞུ་ལ་དེ་བརྒྱུ་ལ་དཔག་ཆད་ཅིས་བྱེད། །གཉིས་པ་

མཛེས་པ་
བཟུང་གིས་
མཛེས་

༄༅། །དུས་ལ་སྒྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཕྱི་ཕྱག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དུས་ནི་རྩལ་ལྷ་རབ་སྒྲ་འོག་འཛུར་བའི་དུས་སམ། རྩལ་ལྷ་ཕོགས་པ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་དཔེར་མཛད་མོད་ཀྱི། མཛེས་པ་
པ་རྩལ་སྒྱིས་ཕུ་སྒྲོ་བས་ལྷ་ལྷ་གིས་སེ་གོ་ལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ལུན་ལ་སྒྲ་དེ་ཅིག་མ་རྩལ་ཏུ་ཏུ་ལྷ་འདྲ་འོ། །ཞེས་ཆེར་བ། དེ་ལྷ་ཕུའི་སྒྲ་དེ་ཅིག་མ་བརྩུ་ནི་ཕུ་ལ་ནི་དེ་ཡི་སྒྲ་དེ་ཅིག་དང་དེའི་སྒྲ་དེ་ཅིག་དེ་དག་གྱར་རྩལ་ཏུ་ལ་ནི་
ཐུང་ཅིག་གོ། །ཐུང་ཅིག་སུམ་ཏུ་ལ་ལུང་ཙམ་གཅིག་དང་། དེ་སུམ་ཏུ་ལ་ནི་ཞག་དང་། དེ་སུམ་ཏུ་ལ་སྒྲ་བ་སྒྲོ། དེ་ག་སུམ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཏུ་འགྱུར་འོ། །སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཞག་སུམ་ཏུ་ཁོ་ནར་མི་ངེས་ཏེ། ཞག་མི་ཕུབ་
ཅེས་པ་གནམ་སྒྲ་ས་སྒྲའི་དོད་མི་ཕུབ་པ་ཡིན་ལ། མི་ཕུབ་པའི་རྩལ་ཆེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཁོ་བོས་མ་དཔུང་ལ་ག་ཞན་གྱིས་དཔུང་པའང་ངེ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲ་ཞེས་མ་ཆེམས་ཆེན་ན་གསུངས། ཞག་མི་ཕུབ་པ་རྩལ་པོ་དང་
བཅས་ཞེས་རྩལ་ཆད་པ་དང་བཅས་ཏེ་མི་ཕུབ་པ་ཆད་པ་ཡི་དོན་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་སྒྲ་བ་རྩལ་དང་ཕུབ་པ་རྩལ་བཅས་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཞག་གི་དངོས་སུ་ནིན་ཞག་སུམ་ཏུ་ཆད་པའི་སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་མིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷ་ན་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་སྒྲ་བ་གོ་ལ་འཕྱུར་ཡང་། ལོ་ག་སུམ་ན་འདོར་བ་གིན་ཏུ་ཞེས་པར་རྩལ་པོ་དང་མཐུན་པར་འདོར་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་རགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་

པ་གའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྱེལ་སྒྲོར་

འཛིག་ཆགས་གནས་སྟོང་བསྐལ་ཆེན་ལྷ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁར་བྱུང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོང་། བར་བསྐལ་བསྐལ་ཆེན་ཏེ། བསྐལ་པ་རྒྱུ་པ་མང་དུ་བཤད་པ། དེ་དག་ནི་འདི་ལྟར་འཛིག་
 པའི་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམུལ་པ་པ་ཡི་སྟེད་པ་མེད་ནས་མགོ་བརྒྱུམས་ཏེ་སྟོད་ཟད་པའི་བར་དེའོ། །བར་བསྐལ་ནི་མཛེས་ཆེས་མནར་མེད་དུ་གསར་དུ་མི་སྟེ། སྟེས་པ་ལས་ཟད་པ་འཕོ་ལ། མ་ཟད་པ་ཞིང་གཞན་གྱི་
 དམུལ་བར་འཕོས་ནས་སོ། །ཚུལ་དེ་འདྲས་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོ་སྟོང་ངོ་། །འཛམ་གླིང་པས་ཆོས་ཉིད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་དང་པོར་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་གླིང་གསུམ་དང་འདོད་ལྷ་ཡང་ངོ་། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 རྒྱུས་ཀྱང་གཉིས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་གཉིས་པར་སྟེ་ལ། མེས་འཛིག་ན་དེ་ཅུང་དང་། མིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡང་བཞི་པར་སོང་ནས་སྟོང་ཆེས་སྟོང་འཕེན་པའི་ལས་ཟད་ནས། སྟོང་འཛིག་པ་བར་
 བསྐལ་གཅིག་གོ། །མེ་བདུན་ནི་ནི་མ་བདུན་གྱིས་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ཡང་རང་སའི་མེས་ཡིན་གྱི་འདོད་མེས་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་རང་སའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་གིས་བཀུ་འཕོར་བུས་ཏེ། ས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་འབྲེལ་ཏེ་འཛིག་
 རྟེན་ཀྱང་རང་ཞེའོ། །འཆགས་པ་ནི་ཞིག་ཆེས་དང་པོར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འོག་གཞིར་རྒྱུང་ཆགས་པ་ནས་ནི་དམུལ་པ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟེད་པ་གཅིག་ཆགས་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ཡང་ཐ་མར་འཛིག་པ་གང་

༡། ཡིན་པ་དང་པོར་ཆགས་ལ། མྱོད་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཡས་ནས་མར་ཆགས་གིང་། ས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་མས་ནས་ཡར་ཆགས་ལ། བརྒྱད་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་ཡས་ནས་མར་མོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་
 ཞེས་པ་ནི་འཛམ་གྱིང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་ཕྱི་བའི་མགོ་བརྒྱམས་ནས་བརྒྱད་ཁྱི་བར་འཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་ཕྱི་བའི་མཐའ་བར་བར་བསྐྱལ་དང་པོའོ། །དེ་ནི་བར་བསྐྱལ་དངོས་སོ། །
 དེ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྱི་བར་སྐྱེ་ལ་མར་བརྒྱ་པའི་བར་འབྱི་བའི་ཟུང་ལྷུར་བའི་བསྐྱལ་པ་གཞན་ན་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཡར་ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཡིན་དེ། ཡར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཆོ་ནི་བརྒྱད་ཁྱི་བའི་བར་དུ་འཕེལ་གྱི་དེ་
 ལས་ལྷག་པར་མིན་ནོ། །དང་པོ་འགྲིབ་པ་ཡ་གཅིག་དང་། ཐ་མ་འཕེལ་བ་ཡ་གཅིག་ལ། བར་ཁྱལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཟུང་མེ་ཡིན་གྱིང་། དེ་དག་ཆོད་མཉམ་སྟེ། བར་མའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལྷུར་ལ། ཐོག་མཐའ་འགོ་བ་ལུལ་བས་སོ། །
 མའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། འཕེལ་འགྲིབ་བཞི་བརྒྱ་ལ་གནས་བསྐྱལ་པ་བྱས་པས། ཐོག་མཐའ་ལ་ཟུང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྷུར་འཛིག་རྟེན་སྤར་ཆགས་པ་འདྲི། བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ནི་ལྷུར་གནས་པ་ནི་གནས་པའི་བསྐྱལ་
 པའོ། །འཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་། ཞིག་ནས་མྱོང་སྟེ་འདུག་པ་དག་བར་བསྐྱལ་ནི་ལྷུར་མཉམ་སོ། །དེ་ལྷུར་བར་བསྐྱལ་དེ་དག་བརྒྱད་ཏུ་ལ་ནི་བསྐྱལ་ཆོད་གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། བསྐྱལ་པ་ནི་ལྷུར་པོ་ལྷུས་བསྐྱལ་པར་

དགྲ་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱལ་ཆེན་དང་བསྐྱལ་པ་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་ཞར་ཡུང་། བར་བསྐྱལ་གྱི་ཞར་ཡུང་། འཇིག་བསྐྱལ་གྱི་ཞར་ཡུང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ། རང་རྒྱལ། འཕོར་རྒྱུར་འཕུང་རྒྱལ་གསུམ། དང་པོ་
 བསྐྱལ་ཆེན་དེ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་འཕུང་དོ། །དེ་ལང་བརྒྱད་ཁྱིམ་མར་ནི་འགྲིལ་པ་ཡི་བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་འཕུང་དོ། །དེ་ལ་གངས་མེད་ནི་གཅིག་བཅུ་ལྟ་སྟེ་གངས་
 གནས་དུག་ཕྱེ་ཐ་མ་དེའོ། །དེའང་བར་ནས་བརྒྱད་ནི་མིང་མ་རྟེན་པས། དུང་རྒྱུར་མན་ཆད་དག་དུ་ནི་གང་ཡང་དུང་བ་བརྒྱད་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕུང་ས་ལས་བསྐྱལ་ཆེན་ལ་ཉེན་མཆོན་ཟུ་བ་ཟུ་ཕྱེད་དུ་བགངས་པའི་ཆད་
 མེད་པ་ཕྱོད་པས། མདོ་ལས། གངས་མེད་མང་ཞིག་གིས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགོངས་ལ། གསུམ་གསུངས་པ་བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་དབང་དུའོ་གསུངས། ཁྱེ་རྒྱ་རྒྱར་ན་གངས་མེད་གསུམ་གཞོགས་ལམ་དུ་འདྲའ་དགོས་ལ། ཐོག་ཆེན་རྒྱར་
 བ། མོས་རྟོད། མ་དག་དག་ས་གསུམ་ལ་རྒྱར། བརྒྱད་ཁྱིམ་ན་ཕྱོད་པ་མེད་པ་དང་། བརྒྱ་མན་སྟེགས་མ་ལུ་བདོ་བས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མི་ཕྱོད་ཟེར། དེ་ལང་ཕྱོག་རྒྱད་པ་ཆོའི་སྟེགས་མ། འོངས་རྒྱུད་རྒྱད་པ་དུས་གྱི་སྟེ་འབྲས་
 ལུ་འོ་རྒྱས་མཐུ་རྒྱད་བས་སོ། །ཁྱིམ་པའི་དགོ་ཕྱོགས་རྒྱད་པ་ཉེན་མོངས་གྱི་སྟེགས་མ། རབ་ཡུང་གི་དགོ་ཕྱོགས་རྒྱད་པ་ལུ་པའི་སྟེགས་མ། ལུས་རྒྱད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟེགས་མའོ། །གཞུགས་ཕྱོ་ནད་མེད་སྟེགས་རྣམས་པའི་རན་

༩༩། །སྒྲིགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་འདི་འདྲ་དང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་དེས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་འགའ་ཞིག་བརྒྱད་ཅུ་སྟགས་ལས་རིང་བས་སོ། །གཉིས་པ། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་མི་
 བཞུགས་པའི་ཁོང་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ཁོང་། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་བ་དེན་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་དགོ་བཅུ་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་ཡི་རྒྱལ་འཕྲོག་པའོ། །གསུམ་པ། འཕྲོར་ལོས་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བ་ནི། མི་ཡི་ཆོ་ལོ་སྟོར་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྲི་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ཡན་ལ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔག་མེད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་མན་ཆད་དུ་བསོད་ནམས་མི་རྒྱད་པས་སོ། །སྟོབས་ཀྱི་འཕྲོར་བསྐྱེད་ནི་བརྒྱད་ཕྱི་
 རྟེན་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཀ་ནི་ཀ་སྟགས་སོ། །འཕྲོར་བསྐྱེད་ནི་འཛམ་གླིང་གི་རྟེན་ཅན་དུ་དེས་སོ། །དེ་ཡང་གསེར་། དར་ལ། ཟངས་། ལྷགས་ཀྱི་འཕྲོར་ལོ་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཆད་ཀྱང་འཕྲོར་ལྷག་དུ་རྒྱད་གསུམ་བཞི་དང་།
 གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གཅིག་དང་། རྩོ་གར་གྱི་གླིང་གཉིས་དང་། བྱང་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དབང་པོ། །ལུལ་གཅིག་དུས་ལྟན་ཅིག་འཕྲོར་
 རྒྱུར་གཉིས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ་འགན་ལྷ་མེད་པའི་ལས་བསྐྱེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་གཅིག་ན་དུས་གཅིག་དུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མིན་པའང་ཤེས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་

ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ཏེ། གཅིག་གིས་འདུལ་མི་རུས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་མི་འོས་ལ། སངས་རྒྱུ་མཁུན་བརྩེ་རུས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །ཐལ་ཆེན་སྡེ་སོགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 གཅིག་གི་དབང་དུ་སྡོ། གཞན་གར་སོགས་ན་སངས་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། གསེར་ལོའོར་ཅན་ཐམས་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་གྱིས་པས་བསྐྱུ་བ་དང་། དདུལ་ཅན་ལུལ་ལོའོར་དུ་རང་འགྲོ་བ་དང་། ཟངས་ཅན་
 གལུལ་བཤམས་པ་དང་། ལྷགས་ཅན་མཆོན་བརྩམས་པས་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ལོའོར་བསྐྱུར་ལ་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། ལོའོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གྲུང་པོ་དང་རྩ་
 དང་ལོར་སྤྱད་དང་བརྩན་མོ་དང་ཁྱིམ་བདག་དང་སྤོན་པོ་སྡེ་རྒྱལ་སྤིང་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་ཡང་། རལ་གྱི། དགས་པ། མལ་ཆ། ཆལ། ཁྱིམ། གོས། ལྷམ་མོ། ལུས་ཕུན་ཆོགས་སྡེས་ཕུ་ཆེན་པོར་མཆོན་
 པའི་མཆོན་སུམ་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དེ། མཛོད་སྤྱད་དང་། གཙུག་ཏྲོར་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱད་པའི་མཆོན་ནི་སོ་སོའི་གནས་སམ་གནས་ལུལ་རྒྱ་མ་འཆོལ་བར་གནས་པ་དང་། གསལ་ལ་ཡོད་ས་སུ་རྫོགས་པས་བྱུང་བར་འབགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྡེ་རྒྱུ་ནི་སྤྱར་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མཆོད་རྟེན་བརྩེགས་པ། ཐོགས་བམ་བྱི་བ། ཆོས་ལོའོར་བྱེད་སོགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱལ་བ་འགྲིབ་རྒྱལ་དང་རྫོགས་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱར་བྱུང་པའི་མིའི་

[illegible]

དཔེན་པ་ཅད་པོ་ཞིག་ཞིང་གི་དཔོན་དུ་བསྐྱབས་པ་གིང་བསྐྱོས་ནས་ལོ་རྟལ་གི་དུག་ཆ་འབུལ་བར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་མཐུན་སྟོང་གེས་པ་ག་ཞན་མཁུ་བར་བྱེད་པས། རྒྱལ་པོ་དང་། ཞིང་
 རྒྱལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་མོངས་པ་ལས་སྟོབས་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིམ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཆོ་རིགས་བཞི་ཐད་དུ་བྱུང་རོ། །དེའི་སྤོང་མཛེས་སྟོགས་
 བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལ། དེ་རྗེས་ང་ལས་རྒྱ་སྟོགས་ལོ་ལོར་བསྐྱར་ལ། དེ་དག་ལས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱད་པས་མཐར་བཙུག་ལྟོས་དང་སྐྱ་གཙན་ཟེན་གྱིས་མཐར་བུག་གོ། །དེ་ནས་འདོད་ལོག་མ་བྱིན་ལེན། རྟོག་གཙན།
 རྟོན་སྟོགས་མི་དགོ་པའི་ལས་གྱི་ལམ་གསར་དུ་ཆོས་ལྷན་པས་ཆོ་བུང་པའི་མཐར་བུག་ལོ་ནི་བཅུ་པའི་བར་འགྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞིས་པ། བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་མཆོན་དང་། བད་དེ་ནི་ལྷ་གོ་དག་གིས་ཆར་བྱིན་ཏེ་སྟེ་མཐར་
 བྱིན་པའམ་ཅད་པར་བུག་པའོ། །དེ་ཡང་མཆོན་ཞག་རྒྱལ་པོ་བདུན་དང་ནི། བད་ལྷ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན། ལྷ་གོ་ལོ་བདུན་ལྷ་བདུན་ཞག་བདུན་དག་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱུར་རོ། །བཅུ་པའི་དུས་རོ་ཁ་བ་མིན་པ་ལྷ་རུ་བྱེ།
 མར་། ཏིལ་མར་། ལྱང་ཅི། ལུང་མ། ལན་ཚུ་ལྷ་རུ་བ། བཅུ་པའི་དུས་མཆོན་གྱིས་འཛད། ལྷག་མ་འདུས་ནས་སྟོག་གཙན་སྟོགས་སྤངས་བསྐྱད་ཁྱིམ་འཕེལ། ཡང་འགྲིབ་བཅུ་པར་མི་དགོ་པའི་འབྲས་བུ་མི་མ་ཡིན་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་

ར
མཛེན་
བརྒྱ
ལྟ་
མཛེན

ལྟ། །ནས་ནད་གསོར་མི་རུང་བཏང་བས་ཟད་ལ། ལྷག་མས་མི་དགོ་བ་སྤངས་པས་རིམ་པར་བརྒྱད་ཁྱིམ་འཕེལ། ཡང་འགྲིབ་ནས་བརྒྱ་པའི་རྣམ་གཤམ་ཆེ་བ་སོགས་སྤྱོད་པས་མནར། ལྷག་མས་དགོ་བ་སྤང་བས་
བརྒྱད་ཁྱིམ་འཕེལ། བད་མཚོན་རྣམ་གྱི་བ་དཔྱལ་བ་དང་། སྤྱོད་རྣམ་གྱི་བ་ཡི་རྣམས་སྤྱོད་པར་བཤད། བར་བསྐྱལ་དེར་མི་སྤྱོད་པའི་ཁྱིམ་ཉིན་རེ་ཙམ་སྤྲོག་གཅོད་སྤང་བ། དགོ་འདུན་ལ་ཨ་རུ་ཙམ་དང་ཞལ་ཟས་འབུལ་བའོ།
ལ་ལས་སྤུམ་རྩུ་བ། ཉི་ཤུ་བ། བརྒྱ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་ནད་མཚོན་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གྱིར་གཉིས་སྤྱོད་པ་མཛོག་པར་མཛོག་པར་པ་ཉམ་རྒྱུར་བ་དང་བཀྲིས་སྒྲོམ་འབྱུང་ལ། བྱར་ན་རྒྱར་
ཟད་རྒྱར་མི་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གང་གིས་འཛིག་པའི་རྒྱུན། གནས་ཅི་ཙམ་བར་རུ་འཛིག་པ། རི་རྒྱར་འཛིག་པའི་གོ་རིམ་དང་གསུམ། དང་པོ། མེ་དང་། རྩ་དང་། རྩར་དག་གིས་སྒྲོད་འཛིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན་
ན། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སོགས་པས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གསུམ་པོ་ནི་འཛིག་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཁྱིམ་ན། བསམ་གཏན་དེ་ཡི་སྒྲོན་དང་ཚེས་མཐུན་པའི་ཁྱིམ་
དེ། རིམ་པར་རྒྱུ་དཔྱོད་མི་དང་། དགའ་བདེ་རྒྱ་དང་། དཔུགས་འབྱུང་རྩལ་རྩུང་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་འབྱུང་བའི་འཛིག་པ་དེ་མེད་དེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཁྱིམ་དང་། བཞི་པ་རྒྱར་

བཀའ་དང་མིའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2000

སྐྱེ་གསལ་ལོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ། །འོན་ཏྲག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རྟག་སྟེ། དྲི་ཡི་གཞུག་མེད་ཁད་དང་། རྒྱུ་གི་སྐྱེ་མས་ཅན་བཅས་ཏེ་དང་པོ་འབྱུང་ཞིང་མཐར་འཁྲི་བ་སྟེ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ། དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་ལན་བརྟན་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗེས་ཀུ་ཡིས་ལན་གཅིག་འཛིག་པ་དང་། ཡང་མེ་བརྟན་གྱི་རྗེས་ཀུ་གཅིག་སྐྱེ་གསལ་དེ་ལྟར་ཀུ་ཡི་འཛིག་པ་བརྟན་ཐལ་ནས་ཀྱང་ཡང་མེ་ཡི་བརྟན་ནོ། །དེ་ནས་ནི་
མཐུག་ཏུ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་འབྲེལ་བ་འོ། ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་བདེན་པ་ལ། ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལས་སྟོན་པའི་སྐབས་དངོས་དང་། སྐབས་བསྟུ་བའི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ ལས་དགེ་མི་དགེ་སྟེ་ཆོགས་ལས་སྟོན་བརྟུན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཟང་ངན་སྟེ་ཆོགས་སྟེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལས་གྱི་དོ་བོ་དང་། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ ཐུན་
མོང་དང་སོ་སོའི་ལས་དེ་ནི་སྐྱེ་གསལ་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྟོང་སྟེ་བྱས་པ་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །སྐྱེ་གསལ་པ་ནི་སྐྱེ་གསལ་བྱུང་སྟེ་ཡིད་གྱི་སྟེ་མཆེད་དང་མཆུངས་ལྟན་གྱི་ལས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱང་རིག་བྱེད་

འ
མཛེས་
ལྷན་
པོ་
ལྷན་

༡༩༩། རིག་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། རིག་མིན་ནི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ལ་ཡིད་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །ལས་ཀྱང་རྟེན་ལ་ལྟོས་པས་ལས་ཁོ་ན་རྒྱུར་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྒྲིལ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་སྒྲིལ་བྱ་
བྱེད་འབྲས་གཙོ་ཆེ། འཇིག་རྟེན་དེ་ཡང་ལུས་དང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་འགྱུར་བོ། །དེས་བསྐྱེད་པ་བསམ་པའི་ལས་ལ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ལས་དང་། དག་ནི་
དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་དང་། ཡིད་ལས་ཡིད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ལུས་དག་གི་ལས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་རིག་མིན་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བསམ་པའི་ལས་
བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། ལས་སྒྲིའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། རིག་མིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། དག་རིག་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱེ་སྒྲིའི་ལུགས་བཤད་
པ་དང་། གནས་མ་བུའི་ལུགས་དགག་པ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བྱེ་སྒྲིལ་བྲག་འཆལ་བ། འགྲོ་བ་སྟོན་གཙོད་སྟོན་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་རྣམ་
སྒྲུབ་པ་ཞིག་འདོད་ལ། དེ་ཡང་། རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་ལུས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་དེ་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དགོ་མི་དགོ་ལུས་མིན་ལ། བྲག་འཆལ་བ་སྟོན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་སྟེན་ལུས་གཡོ་བའི་དབྱིབས་བྱེད་པར་བ་ཞིག་དེས་པར་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

དགོས་སོ་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་བར་ཡོད་པ་འོད་ལྟར་དུངས་པ། རྒྱུ་མཐིལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་རྒྱུད་པས་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཐིལ་ལ་མེ་ལྷགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ།
 འདི་ལ་གནས་མ་ཐུབ་མེ་པ་ན་རེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་སེམས་སེམས་ཐུང་སྒྲུ་མེ་ཕྱི་སྒྲོག་དང་འབབ་རྒྱུ་ལས་གཞན་སྒྲུ་ཕྱི་ཕྱི་མར་མི་འདོད་དེ། འཇིག་རྒྱུ་དང་ཐུང་ན་དེ་དུས་མི་རྟག་ལ། དེ་བར་རྟག་པར་འདོད་པས། ལུས་ཀྱི་ལས་
 བྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལུས་གཡོ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ལ་མིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་པས་དབྱིབས་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་སྒྲུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལུས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་
 ལུས་གཞན་དུ་འགོ་བར་འདོད་དེ། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་མ་ཉམས་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཉིད་སྒྲུ་ཕྱི་ཕྱི་མ་མ་འགག་པར་གཡོ་ཞིང་ཐུགས་གཞན་དུ་འགོ་བ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་དབྱིབས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཡོ། ཕྱི། འགྲུལ་བའི་
 ལུས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མིན་པས་ལུས་རིག་བྱེད་འགོ་བ་ཁོ་ནའོ་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་ཕྱི་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ལུས་གཞན་དུ་འགོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུ་ཕྱི་ཕྱི་མ་འདབས་ཆགས་ལ་འགོ་བར་རྒྱུ་མཐིལ་ཕྱི་ཕྱི་མ་བཞིན་
 བོ། །རིག་བྱེད་མ་འགགས་བཞིན་གཞན་དུ་འགོ་བ་ནི་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུ་ཕྱི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཉིས་པར་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་རྒྱུ་

འཕྲིན་ལྗོངས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི་འཛིན་པ་དངོས་པོའི་ཞིག་ཆ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། ལུས་པ་རང་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་གཞན་མི་དགོས་པས་སོ། །ཕྱོགས་སྒྲ་ན་རེ། རྒྱ་མེད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། ལུས་སྟགས་

འཛིན་པ་ཐོབ་དང་། གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཆ་བསྟགས་ལ་ལྟོས་པས་སོ་ཟེར་ན། འཛིན་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ལུས་སྟགས་མེད་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའམ། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མེད་པ་ལ་ཐོབ་པ་
སྟགས་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལུས་སྟགས་ཀྱི་འཛིན་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པའོ། །མ་གྲུབ་ན་འཛིན་པ་ལུས་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་གྲུབ། བྱེ་
རྒྱའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྟུན་ཏེ། འདི་ལྟར། འཛིན་རྒྱ་གཞན་ཞིག་གསར་དུ་དགོས་ན། ཕྱོགས་སྟགས་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་རྒྱམས་ལས་འགའ་ཡང་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ན་མི་འཛིན་ཅིས་པས་
སོ། །དེ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་འཛིན་ན། འཛིན་པ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཞེས་པ་ཉམས་སོ། །དེར་བྱེ་བྲག་པ་སྟོ་ལ་སྟགས་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནི་རང་རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྟེས་པས་སྒྲ་མ་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གཅིག་ཀར་མི་
འབྱུང་བས་བྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྟོ་བར་མ་ལྟ་བུ་དེས་སྒྲ་ཕྱི་འཛིན་སྟེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་སྟེ་པའི་རྒྱ་ཡང་འཛིན་པ་པོར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་མེས་འབྲས་ཆན་སྟགས་འཆོད་ན་མ་ཆོས་པ་དང་། ཆོས་

པ་དང་། ཆེར་ཆོས་སྟོན་སྟེ་མ་སྟེ་མས་སྟེ་མ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་སྟེར་སྟེ་རྩ་འཛིག་རྩ་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རྩ་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པའམ། སྟེ་ས་ཙམ་ཉིད་ན་འཛིག་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་མ་འགག་པར་ལུལ་
 གཞན་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། རྩ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་པོ། །པདག་གིས་ནོ། སྐད་ཅིག་སྟེ་མ་སྟེ་མ་བསྟེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་འཛིག་པས་རང་ཡང་འཛིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྩ་ཡིན་ན་རང་འཛིག་
 རྩ་ཡིན་པས་བྱུང་པོ། །གསུམ་པ། བྱེ་སྟེ་ས་རིག་བྱེད་དཔྱེབས་དང་། དཔྱེབས་དེ་ཡང་ཁ་དོག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ། དེ་ལྟ་ན་རིང་པོ་ལྟ་བུའི་དཔྱེབས་ནི་མིག་ལུས་སེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བྱུར་འགྱུར་དེ། མིག་གིས་མཛོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་ནས་སེས་སེང་། ལུས་དབང་གིས་རིག་ན་འང་སེས་པའི་སྟེར་རོ། །དེས་ན་མཛོད་སྟེ་པས་དཔྱེབས་རྩ་སྟེ་མཛོད་དེ་སྟེ་མཛོད་ཀྱིས་གཟུང་བྱུར་གྱུར་པ་དེ་སེས་པའོ། །དེ་འང་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱེད་རྩ་པ་བཞོད་པའི་བྱེད་པར་
 ལ་ལྟོག་པས་བཏགས་པའོ་ཟེར། རྩ་སྟེ་ཡོད་ན་སྟེ་རྩ་ལ་ལོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་དེ་ལོད་ན་དེ་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་པོ་ཟེར་གྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱེད་མེད་དེ། དཔྱེབས་ནི་དེ་དག་གི་བྱེད་པར་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 དང་གཅིག་ཐ་དང་གཉིས་མིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་སེས་ལ་མི་སྟུང་སྟེར་དཔྱེབས་རྩ་སྟེ་གཏན་མ་གྲུབ་ཅིས་པའང་མི་ལོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ།

༡༡། །མདོ་ཐེ་པས་རིག་བྱེད་ནི་ལས་མ་ཡིན་པར། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སེམས་པ་ལས་ཡིན་ལ། སེམས་པ་དང་བསམ་པ་འི་ལས་གཉིས་གསུངས་པ། རིམ་པར་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིབ་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་ཟེར། ལུས་ངག་ལས་སུ་གསུངས་པ་སེམས་པ་དེས་མཐར་ཐྱིན་པ་འི་ལས་སུ་བརྟགས་པ་འོ། །དེ་ཡང་། སེམས་པ་དགོ་མི་དགོས་ལུས་ངག་གྱུར་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། རིག་མིན་ལ། ལྷུ་བྱེད། ལྷ། ལུང་ཆོས། ལྷའི་ལུང་པར། རོ་ཤོ། །ཁམས་གར་ཡོད་དཔུང་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ། རིག་མིན་ལུང་གིས་བསྐྱབ་ན། མདོ་ལས་གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ། བསྐྱན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་འི་གཟུགས་གྱུར་ཡོད། བསྐྱན་མེད་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་འི་གཟུགས་དང་། བསྐྱན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འི་གཟུགས་གྱུར་ཡོད་ཅེས་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་འི་ཕྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཡང་དྲི་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་དང་། ཡང་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་མེད་གྱུར་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་འི་དངོས་པོ་གསུངས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐུ་བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པ་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུག་ལས་འབྱུང་བ་འི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་འི་དངོས་པོ་བདུན་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་པ་འགྲོ་འཆག་ཉ་ལ་འདུག་སོགས་སུ་འང་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འཕེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བདུན་ནི་དགོ་

འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལུལ་བ། དེར་གཙུག་ལག་བརྟེན་ས་བ། མལ་ཆ་དང་སྟན་འཕུལ་བ། འཆོ་བ་ནར་མར་འཕུལ་བ། མགོན་གྱི་ཕུར་འགྲོ་འོང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་། ནད་པ་ནད་གཡོག་ལ་སྦྱིན་གཏོང་། རྩུང་ཆར་སོགས་ལུལ་
 རན་པའི་ཆོ་གཙུག་ལག་གི་ནང་དུ་བསོད་སྟོམས་འཕུལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་ལས་མ་ཕུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདུན་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཞིང་གང་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་
 རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའམ་ཉན་ཐོས་རྩུར་གསེགས་པར་བརྩམས་པ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་གསུམ་མཐོང་བའི་དགའ་དད་དང་། དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། རྒྱལ་ས་འགྲོའི་བསྐྱབ་གཞི་འཛིན་ན་དེ་དང་
 རྟན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཕུ་སོགས་རྒྱ་བའམ་འགྲོ་བ་སོགས་སུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་ཞིང་སྦྱེ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཀྱང་བར་མ་རིག་མིན་དགེ་བ་ཡིན་གྱི་རིག་བྱེད་ཡིན་ན་ཉལ་བ་སོགས་ན་མི་འཕྱུང་བར་ཐལ་བ་ལས་
 འཕྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ། སྟོག་གཙོད་གཞན་ལ་བཙོལ་བས་པ་རོལ་པོའི་སྟོག་ཆད་པའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་ན་རང་སེམས་པ་དང་།
 རིག་བྱེད་དགེ་བར་ཡོད་ཀྱང་། ལས་ལམ་འཕྱུང་བ་དང་སོགས་པས། ཡང་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད། བསྟན་མེད། ཐོགས་བཅས། ཕྱིའི་སྦྱེ་མཆེད་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་

འ
རྩེ
ཆེ
ཆེ
རྩེ

༡༩། །ལ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཞེས་གསུངས་རིགས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་གྱི་མཉམ་གཞག་ན་རིག་བྱེད་མེད་པས། དག་ལས་འཕྲོ་གསུམ་སྤོང་བདུན་གྱི་རིག་བྱེད་
མིན་པ་མེད་པས་དེ་མ་ཆེད་པར་བཤལ་བ་དང་། སོར་སྡོམ་རྒྱན་ཆགས་མིན་པ་དང་། སྡོམ་པ་རྒྱ་ལོན་ལྟར་གསུངས་པས་སོ་བཅེས། མདོ་སྡེ་པས། རིག་མིན་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱང་བད་པ་བེལ་
གཞོན་མི་སྟག་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་དང་། ཟག་པའི་རྟེན་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་ཟག་མེད་གྱི་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་དང་། མིང་གཟུགས་ཇི་སྟེད་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པ་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མིན་
པའི་ཆ་ནས་སོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་དག་ཆགས་བསྒྲོས་པའི་རྒྱུད་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་དང་། མ་བྱས་པའི་ལས་ལམ་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་རྟེན་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་
བྱེད་ལ་སྟེག་པའི་དག་ཆགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལ་དགོངས་ལ། སྡོམ་པ་དུན་གཤམ་སེམས་པའི་རྒྱན་ལ་དང་། རྒྱ་ལོན་སྤང་བུ་ཉེ་བ་ན་ངོ་ཆ་སྒྲེས་པས་ཡིན་གྱི། རིག་མིན་ཁོ་ནས་འཆལ་རྒྱལ་གྱི་
གོགས་བྱེད་ན་བརྗེད་པ་སོགས་ལ་རྒྱལ་འཆལ་མི་སྟེད་པས་སོ་བཅེས་རོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱའི་འབྱུང་བ་དུས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་དང་། ས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པ་ན་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

25

རྩེམ་པ་སྟོགས་གསུམ་ནི། སྒྲ་ཅིག་དང་པོ་རང་དང་དུས་མཉམ་གྱི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྒྲ་ཡང་འཕྲེན་བྱེད་འདས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རྟེན་བྱེད་ད་ལྟའི་ལུས་ཀྱི་ཚྷོགས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་འབྲུང་
 བ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། འཁོར་ལོ་འགྲིལ་བ་ལས་ཕྱོགས་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་རིག་རིག་མིན་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ས་པ་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་འབྲུང་བ་དག་རྒྱུར་བུས་པའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་དག་གི་ལས་ནི་རྟེན་དབང་བཅན་པས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་གྱི་ཚེས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་རྩལ་ལྷན་བསགས་གཟུགས་
 མིན་པས་ལུལ་ན་མི་གནས་པས་ལན་གཞོད་ཀྱི་ཚོར་པའི་རྟེན་དུ་མ་ཟེན་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་ལས་སྐྱོས་ཕྱིར་རྒྱུ་མཐུན་ལས་ལྷུང་གི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱས་ལྷུང་གཉིས་མིན་ལ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་དེའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚེས་
 ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་འདོད་པའི་རིག་མིན་ནི། ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་པས་གཉིད་དང་། མཉམ་གཞག་མིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་ལྷུང་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཅན་ཆད་ནས་མཚམས་སྦྱར་བས་རྣམ་སྤྲིན་ལས་ལྷུང་པའི་
 འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་འོ། །ད་ལྟའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མིན་པས་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་པ་དང་ལས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་

༡༩། །ལས་སྒྲིལ་པའི་རིག་མེན་ནི་རྒྱའི་འབྲུང་པ་འགོག་སྒྲིལ་ས་སྒོམ་ས་སྒྲིལ་གྱི་ཆེ་བའི་འབྲུང་མེད་པས་མ་བཟོན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་བྱུང་གི་འབྲུང་པ་ལས་དང་། སྒྲོང་པ་བདུན་ཀའང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པས་འབྲུང་པ་བཞི་ཆེན་ཐ་དད་མིན་པ་ལས་སྒྲིལ་ཡི་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་འབྲུང་པ་ནི་རྟེན་གྱི་དོན་མེན་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །ལྷ་པ། རྒྱལ་རིག་མེན་པ་ནི། དག་མི་དག་ཡིན་པས་ལུང་བསྟན་མིན་པ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་
མེད་ལ། གཞན་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་ནི་དག་སྒོམ་རྒྱལ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དུག་པ། མི་དག་པའི་རིག་བྱེད་རིག་མེན་སེམས་པ་གསུམ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ། །གཟུགས་ན་འང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྒྲིལ་པ་རྒྱལ་
རིག་མེན་པ་ཡོད་ལའང་སྒྲིལ་འདོད་ན་འང་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་རྒྱལ་པ་རིག་བྱེད་ནི་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ་
ཀུན་སྒྲོང་མེད་པས་སོ། །འདོད་པ་ན་ཡང་སྤྱིར་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། འདོད་ན་སྤྱིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་རྒྱས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་ལྷ་པ་དང་པོ་
གཉིས་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་སྤྱིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། ཁ་ནང་བསྟན་གྱིས་བདག་ཅུང་ལ་དམིགས་པས་དེས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མིན་གཞན་གྱི་ཉོན་

[illegible]

མོངས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱེད་མི་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་གོང་མའི་ཉིན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་པས། ས་གཞན་གཉིས་པ་ཡན་ན་རྟོག་དབྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་པས་རིག་བྱེད་མེད་ལ། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གཡོ་
 སྐྱེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཏེ་དག་སྐྱེད་པ་སྐྱེས་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་སྒྲིབ་དབྱེད་པ་ལ། སྒྲིབ་དང་བྱེད་བྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོའི་དབྱེད་པ་དང་ཀྱན་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ། ཐར་པ་མུང་
 འདས་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་དག་པའི་རྩ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དག་པ་དང་སྐྱེས་བསྐྱེད་ལ་ནི་བས་མཆོག་དུ་བདེ་བའི་བྱིར་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་ཞིས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྐྱེས་དག་པའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རྩ་ཆ་བྱེད་
 ཡོད་དག་ནི་མཆོངས་ལྷན་དང་ཀྱན་སྒྲིབ་ལ་མི་སྒྲིབ་པས་འཕྲོད་པའི་སྐྱེན་ལྷར་བདག་སྒྲིབ་པོ་ལོ་ཉིད་གྱི་དག་པའོ། །བརྩ་གཅིག་པོ་དག་པ་ཡིན་མོད་གྱི་འདིར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་མི་དག་པར་སྐྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །ངོ་བོའི་དག་པ་
 དེ་དག་དང་མཆོངས་ལྷན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་སྐྱེན་ལྷར་བདུང་བ་ལྷར་མཆོངས་ལྷན་གྱི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཆོངས་ལྷན་དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་སྒྲིབ་པའི་ལུས་དག་གི་བྱེད་པའི་ལས་རྒྱུ་སྐྱེད་དང་ལ་སྐྱེས་པས་
 ཐོབ་པ་དང་མཆོན་ཉིད་དང་སེམས་མེད་སྒྲིབ་པ་འཇུག་གཉིས་པོ་རྒྱུ་སྐྱེན་དང་སྐྱེད་པའི་བདུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྷར་ཀྱན་ནས་སྒྲིབ་པས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྩ་ཆ་མེད་ཆོས་གྱིས་སྐྱེད་པ་དང་། ཉིད་མཆོངས་སྐྱེད་པ་

༡། །དག་ཐོབ་རྣམས་དག་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐལ་པ་མི་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བས་དག་པ་བཞི་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེན། འདི་ལ་དེ་དག་གི་ནི་ཐོབ་པའི་གོམས་སེལ་བའོ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
ཙམ་ཏུ་ཟད་དེ་དག་པ་ནི་ཐོབ་ཕུ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དག་པ་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་མི་དག་པ་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དོན་དམ་པའི་མི་དག་པ་དང་། མི་དག་འི་རྩ་བ་གསུམ་དང་དོ་ཚ་མེད་བྲེལ་མེད་རྣམས་དོ་བོས་
མི་དག་པ་ཁྲོ་བ་ཁོན་འཛིན་སྟགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་མོད་དེ་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་བརྟགས་པའོ། འདི་པ་ལྟར་ན་དག་པ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྒྲོག་པ་མིན་པས་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མཚུངས་ལུན་
མི་དག་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ལུས་ངག་གིས་ལས་སྟགས་ཀུན་སྒྲོང་གིས་མི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིའི་དཔེ་ནི་ནད་དང་མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲིན་དང་། དེ་དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་དང་། དེ་དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་
བའི་འོ་མ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་པར་ལུང་མ་བསྟན་པ་བརྟན་པ་བརྟན་པ་བརྟག་མིན་དང་ནམ་མཁའ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རྟག་ཅིང་དག་མི་དག་པ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །བརྟག་འགྲོག་དོན་དམ་དག་པ་དང་། ལམ་བཟོན་དོ་བོ་ཉིད་
སྟགས་བྱི་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་ལ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དག་འི་ཕྱིར་རོ། །བཟོ་དང་སྒྲོད་ལམ་པ་སྦྱལ་སེམས་རྣམས་སྒྲིན་སྒྲིས་གྱི་སེམས་དང་བྱི་ནང་གི་བེམ་པོ་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་

ལ། འདོད་ན་འཛིག་མཐར་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སེམས་ལྷུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། དམེ་སེམས་སོགས་དང་མཆོངས་ལྷན་ནི་མཆོངས་ལྷན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དམེ་དང་སྟོང་ལམ་དང་སྟུང་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
 ཉན་སྟོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་སྟོང་གི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་གཅིག་གི་ནང་གཅིག་འདུ་བ་ནི་ཡོད་ཀྱི་ལྷོག་པས་སྟེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཀུན་སྟོང་དངོས་དང་། ལུང་ལྷུང་པ། ཞར་ལྷུང་གསུམ། དང་
 བོ། ཀུན་སྟོང་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་ཕྱིད་མི་སྟོང་ན། འོག་ལྷ་ལས། འོག་རྟོག་ །འོག་བའི་ངག་ལས་མཐའ་འལུང་བར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་སྟོང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཆུ་ཡི་ཀུན་སྟོང་དང་ནི། ལུང་པ་དེ་ཡི་རྣམ་ཀྱི་ཀུན་
 སྟོང་ཞེས་ལུང་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ལས་ལ་རབ་རྟུ་འདུག་ཕྱིད་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལས་ལུང་ལ་མཐུན་པར་ཕྱིད་པས་རྗེས་སུ་འདུག་པར་ཕྱིད་པ་དངོས་གཞི་ལྷ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་མཐོང་བས་
 སྤང་ཕྱིད་རྣམ་ཤེས་ནི་ཁ་ནང་བལྟས་ཡིན་པས་དངོས་སུ་རིག་ཕྱིད་མི་སྟོང་ཡང་རིག་ཕྱིད་རབ་རྟུ་འདུག་ཕྱིད་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་ཕྱིད་རྟོག་བཅས་ཁ་སྟེར་བལྟས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཆུ་རྣམ་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་
 ལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྷ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འདུག་ཕྱིད་རྣམ་སྟོང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཆོངས་ལྷན་སེམས་ལྷུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། མཐོང་སྤང་གིས་རིག་

༡། བྱེད་སྒྲོང་པར་བཤད་པ་ལྟ་ཡི་དཔང་དུ་དང་། འདོད་ན་སྒྲིབ་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་བཤད་པ་དུས་སྒྲོང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་མཐོང་སྒྲུང་འཇིག་མཐར་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱང་དུས་སྒྲོང་སྒྲོམ་སྒྲུང་གི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་ཉམས་ལ། བསྒྲོམ་སྒྲུང་གི་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའང་འདོད་པ་ན་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་དུས་སྒྲོང་གཙོ་བོས། རྒྱ་སྒྲོང་དགོ་བས་བྱས་ནས་དུས་སྒྲོང་མི་དགོ་བའོམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་སྒྲོམ་པའང་དགོ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་དེ་དག་མཐོང་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཕྱི་རིགས་ཐ་དད་ན། དུས་སྒྲོང་གཙོ་བོར་འགྱུར་གྱི། རིས་གཙོག་ལ་རྒྱ་སྒྲོང་གཙོ་ཆེའོ་ཟེར། གསུམ་པ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དེ་འདྲའོམ་ཞེ་ན། ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། རབ་དུ་འདུག་བྱེད་དགོ་སྟགས་གསུམ་པོ་ལས་རྗེས་འདུག་བྱེད་ཀྱང་དགོ་སྟགས་རྣམ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། དེའང་རབ་རྗེས་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་སྟེ་མཐོང་སྒྲུང་སེམས་ནི་རབ་འདུག་དང་། སྒྲོ་ལྟའི་ཤེས་པ་རྗེས་འདུག་དང་། ཡིད་ཤེས་སྒྲོམ་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་དང་། ཟག་པ་མེད་ནི་གཉིས་མིན་ནོ། །དམིགས་བསམ་ལ་བྱུང་པའི་རྒྱ་སྒྲོང་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་ལས་དུས་སྒྲོང་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་འདྲ་བའོམ། ལང་ན་དམན་པར་མི་འགྱུར་བས་རྗེས་སྒོང་ལུང་མ་བསྟན་དང་དགོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དགོ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་དག་གསེགས་བཞེངས་མན་ལ་བཞུགས་ནས་དུའང་མཉམ་པར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་མེད་དེ་དགོ་བ་

ཁོ་ན་ལོ། །མདོ་ལས། སྤང་ཆེན་གསེགས་ན་འང་མཉམ་པར་གཞག་སྟེགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱི་གསུང་བྱུགས་ཀྱིས་ངན་པ་མི་མཛད་པའམ་ཉེས་མེད་པས་སྤང་པོ་ཆེན་པོའོ། །ཕྱི་སྤྱིས་སངས་རྒྱུས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱིས་དང་།
 སྤྱོད་ལམ་སྤྱལ་སེམས་ཡོད་ཟེར། ཡིད་དང་སྒོ་ལཱེ་སྟེན་པ་ཀུན་སྤྱོད་དུ་བཤད་པ་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱིས་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྤྱིས་པ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ངང་གིས་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་མིན་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ནི་མི་རྟོག་ཅིང་མཉམ་པར་གཞག་པས་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མིན་པ་ཀུན་སྤྱོད་གིས་དགོ་མི་དགོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་སྒྲོ་བས་ཅམ་ལས་སྤང་བས་ཡིན་ན། རིག་མིན་དང་ལྟན་ཅིག་
 པའི་འཕྱུང་བཞི་དང་། རིག་རྣཱེ་མདོན་སྟེན་གྱང་དགོ་བར་བལ་ལ། ཀུན་སྤྱོད་གི་བསམ་པ་ནི་རིག་མིན་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་པའི་རྒྱན་ཡིན་པས་རྣམ་བཞག་འདི་དག་ཕྱི་སྤྱིས་ཀུན་བདགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་བྱུག་རིག་མིན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་རིག་མིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེན་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། གནོད་པ་གཞིར་བཅས་སྤྱོད་པ་དྲང་། གནོད་པ་གཞིར་བཅས་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
 སྤྱོད་པ་མིན་པ་དྲང་། གཞན་སྤྱུགས་རེ་སྤྱོད་པའམ་སྤྱུགས་རེར་ཞུགས་པ་བར་མའོ། །དེ་ཡང་གནོད་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བདུན་དང་། གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་གནོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གཞི་ནི་བཅས་པའོ། །གཉིས་

༡། །པ་ལ་སྒྲིམ་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། གསུམ་ཀ་ཐུན་མོང་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། སྒྲིམ་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་བྲག་མེད་གི་
 སྒྲིམ་པ་དང་། བསམ་གཏུན་ལས་སྒྲིམ་པ་འི་སྒྲིམ་པ་འོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་སོ་ཐར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། མིང་གི་རྒྱམ་གྲངས། ལུན་པའི་གང་ཟག་བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 བརྒྱད་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། བཞིར་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱམ་པ་བརྒྱད་དེ། དག་སྟོང་པ་མ། དག་སྟོབ་མ། དག་རྩལ་པ་མ། དག་བསྟེན་པ་མ། བསྟེན་གནས་སོ། །འགྲེལ་སྟོང་ས་འགྲེལ་བར་
 དག་སྟོབ་མ་དོར་ནས་བསྟེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ། །གཉིས་པ། གང་ཟག་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱམ་སུ་ནི་རྒྱམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དག་སྟོང་པ་མའི་སྒྲིམ་རྒྱམ་འདྲ་ལ། དག་སྟོབ་མ་དང་དག་རྩལ་པ་མ་འདྲ་
 ལ། དག་བསྟེན་པ་མ་འདྲ་བས་སོ། །འདིར་རྒྱམ་མཚན་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །བསྟེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་མ་བཤད་པ་ལུན་བྱུང་བས་སམ། བསྟུ་བ་ལས་ཟམ་སོགས་ལ་འད་སྟེ་བར་བཤད་པས་སོ། །དེ་དག་བསྟུང་བྱ་མང་ཉུང་མི་འདྲ་
 ཡང་སྒྲིམ་རྒྱམ་ལ་བྱུད་མེད་པས་མཚན་འགྱུར་བ་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་གསར་དུ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཞར་བྱུང་སྒྲིམ་རྒྱམ་གཅིག་ཐ་དད་དབྱེད་པ་ནི། དག་བསྟེན་སོགས་

རྩོམ་རྩལ་གསུམ་པོ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ཐོབ་གཏོང་གི་རྒྱ་མི་གཅིག་པས་སོ། །འོ་ན་མི་གཅིག་དགེ་བསྟེན་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་འགལ་ཞིན། རྩལ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྩོམ་རྩལ་
 དེ་དག་པོ་པོ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་བསྐྱར་བྱ་གཅིག་འགོག་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས། རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ལྡན་ཆོག་པས་སོ། །དགོས་པ་ལ་གཞི་ལྟ་ནི་སྤྱོད་བ་གསུམ་གསུམ་དང་། ལྷ་གར་སོགས་ནི་སྤྱོད་བ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་བ་
 གཞན་ནི་རེ་རེའོ། །འོ་ན་ཀྱང་གཞི་བསམ་གྱི་བྱུང་པར་ལས། དགོས་པ་གིས་སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བ་ཆེ་ལ། དགོས་པ་གི་འབྱེད་དེ། དགོས་པ་སྟོན་གྱི་འབྱེད་དེ། འོ་ན་དགོས་པ་དེ་ཉིད་དགོས་པ་སྟོན་གྱི་འབྱེད་དེ། འོ་ན་དགོས་པ་
 བཞི་གཅོད་ཆེ་བས་སོ། །འོ་ན་ལ་སྤྱོད་སེམས་གཅིག་ལས་དུ་མ་དུ་མ་མི་མ་ཉམ་པ་དང་། ཆོག་སྤྱོད་མ་མེད་པ་ལ། དམུ་རྩལ་རྩལ་སྤྱོད་དང་། བ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་སེམས་པའི་བྱུང་པར་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱིས་འཐོབ་པ་དང་གཏོང་བའི་བྱེད་པོ།
 གོང་མའི་ཁོངས་སུ་འོག་མ་འདུ་བས་ན་རྩོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། འདིར་ཆེད་ཀྱན་སྤྱོད་དང་། ཉིད་ཐོབ་པར་བཞག་སྟེ། སྟོག་གཅོད་སོགས་སྤྱོད་བྱ་ལྟ་དང་བརྒྱུད་དང་བཅུ་དང་ནི་ཐམས་ཅད་
 སྤྱོད་བ་མཐོས་པ་སྟེ། ལས་སྤྱོད་བ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གསལ་བྱ་འདོད་ལོག་རྒྱུ་ཆར་སྟེ་ལྟ་བུ་གཏོན་དུ་སྤྱོད་བ་མཐོས་པ་ལས་དགོས་པ་སྟེན་དང་ནི། དགོས་པ་སྟེན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་

ད མཛེས་ བརྒྱ་ བཟུང་ཞི་ མཛེས་

༡། ཉིད་ངེས་བཟུང་དུ་ཡང་འཆད། ལུ་པོ་དེའི་སྒྲིང་དུ། ལྷ་གར་རོལ་མོའི་སྒྲིང་དང་། སྒྲིང་སྒྲིས་རྒྱུ་ཁ་དོག་འཆད་བ་རྒྱམས་ཏེ་གར་སྒྲིང་གཅིག་དུ་བརྒྱུས་པའི་དུག། བྲི་སྒྲིན་མཐོན་པོ་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་བདུན།
དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ཏེ་བརྒྱད་པོ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་སྒྲིང་བར་མཐོས་པ་ནི་བསྒྲིན་གནས་དང་། དེ་བརྒྱད་ལས་གར་སྒྲིས་སྒྲིང་སྒྲིས་གཉིས་སུ་སྒྲིང་བ་དང་། གསེར་དཔུལ་ལེན་པ་ནི་སྒྲིང་འཆོའི་བར་སྒྲིང་བར་མཐོས་པ་ནི་
དགེ་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་སྒྲིང་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བ་ཡང་དག་པར་མཐོས་པ་ལས་ནི་དགེ་སྒྲིང་ཉིད་དེ། སྒྲིང་བུ་སྒྲིམ་དུ་བསྒྲིས་པ་ལམ་པ་བཞི། ལྷག་མ་བཙུག་སུམ། ལྷང་བྱེད་ལ་སྒྲིང་ལྷང་སུམ་ཏུ།
ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཙུ། སྒྲིང་བཙགས་བཞི། ཉིས་བུས་བརྒྱ་དང་བཙུག་ཉིས་ཏེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ངག་སུམ་མོ། གསུམ་པ་ལ་སྒྲིའི་མིང་དང་། སྒྲིང་ཅིག་དང་པོའི་མིང་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། འད་པོ། རང་ག་ཞན་གྱི་ལུས་
སྒྲིམས་གདུང་བ་བསེལ་བས་རྒྱལ་བྲིམས་དང་ནི། མཐས་པས་བསྒྲགས་པས་ལེགས་སྒྲིང་དང་། བུ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་དང་། ཉིས་སྒྲིང་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བུ་བ་རྒྱམས་ནི་མིང་གི་རྒྱམ་གྲངས་སོ། འདི་བཞིན་དུ་རྒྱལ་
བྲིམས་གྱི་མིང་གི་རྒྱམ་གྲངས་ལ་རྒྱ་བ་དང་རྒྱུན་དང་བྱུག་པ་དང་སྒྲིས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། གཉིས་པ། སྒྲིང་སྒྲིམ་ཐོབ་པ་དང་པོའི་རྒྱམ་པ་རིག་བྱེད་དང་རྒྱམ་རིག་མིན་པ་ནི་སྒྲི་སྒྲིང་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བུ་བ་དང་། བུ་བའི་ལས་གྱི་ལམ་

ལགའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་

ཞེས་བྱ་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཕྱི་ག་པ་ལས་དང་པོར་ཐར་པ་དང་། ལྷོ་མ་པའི་བྱ་པ་འབྱུང་པའི་ལམ་དངོས་ཡིན་གྱི། གླུ་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དེའི་དོན་མེད་དེ། དུ་ཉི་མོ་ཀླ་ཞེས་པ་དང་པོར་ཐར་པ་ཡིན་ན་དེ་ཐར་ཟེན་པ་ཡིན་པས་དང་།
 ལས་ལམ་གྱི་མཐུག་ཡིན་པས་སོ། །པའི་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ལྷོ་མ་པ་དེ་ལུ་ལ་ལྷན་ན། ལོ་ལོར་ཐར་དང་ལྷན་པ་དགོ་སྤྱོད་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ལྷོ་མ་པ་
 ཅོམ་ཡོད་ཡོད་གྱི་སོ་ཐར་ལྷོ་མ་པ་མེད་དེ་ལོག་ལྷོ་སོགས་གྱིས་ཉམས་པ་དང་། མིང་པའི་བྱུང་པར་ལ་ཐར་པར་འདུ་གེས་པས་ཕྱི་ག་པ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དུ་ལྷོ་མ་པ་གཞན་གཉིས། གང་ཟག་ལུ་
 དང་ལྷན་ཚུ་པ་དང་། གླུ་ལས་ལུ་བཅས་པ་ལྷོ་མ་པའི་མིང་ཅན་གཞན་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྒྲེས་པའི་ལྷོ་མ་པ་དང་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྒྲེས་དང་དངོས་གཞི་དེ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 དང་ལྷན་ནོ། །ཟག་མེད་ལྷོ་མ་པ་ནི། འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་རྣམས་དང་ལྷན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ལྷོ་མ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྤྱོད་ལྷོ་མ་གྱི་གཞི་མཐུན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་
 ལྷོ་མ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཐར་མ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ལྷོ་མ་པ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་སྤྱོད་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡོད་ལ། མ་བཞག་ན་མེད་པས་སོ། །སོར་ལྷོ་མ་ནི་གཡེང་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འང་

༡༡། །བྱེད་པས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏུན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་ལ། འོན་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟུགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་འཆལ་བྱིམས་དང་དེའི་ཀུན་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་བསམ་སོ། །བསམ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན་མིན་ལ་མུ་བཞི་ལས། དང་པོ་བསམ་སྤྱོད་ཡིན་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་པ། མི་ལྟོགས་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏུན་གྱི་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་པ། ཉེར་བསྟུགས་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་ཡིན་མི་ལྟོགས་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བསམ་གཏུན་གྱི་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་མིན་ནི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མི་ལྟོགས་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་མུ་བཞི་འང་ཞེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ལུས་གྱི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ངག་གི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་གྱི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་ལེགས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལས། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྤྱོད་པས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྤྱོད་པ་དེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། ལྷུང་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་པ་དང་ནི་སྤྱོད་སེམས་མ་བརྟེན་པའི་

དུན་པ་དག་དང་གཉིས་ནི་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཉིས་སྒྲིམ་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འོངས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ། ལྷན་ཚུལ། འཕྲོ་བ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ། རྟེན་དང་
 བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིག་མིན་དངོས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྔ་ཐར། སྒྲིམ་མིན། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད། བར་མ་འི་ལྷན་ཚུལ་ཞར་བྱང་བཞི་ལས། དང་
 པོ། སྔ་སྔར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏོང་རྒྱས་མ་བཟང་གི་བར་དག་ཏུ་རྟག་ཏུ་དུ་ལྷ་ར་གྱི་རྒྱུ་རིག་མིན་པ་དག་དང་ལྷན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བྱེན་ཆད་སྒྲིམ་པ་འདས་པ་རྒྱུ་སྒྱེ་བ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ནོ། །དེ་ཡང་
 སྔར་སྒྲིམ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་མིན་པས་གཏོང་རྒྱས་མཆོམས་བཅད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ད་ལྷ་བ་ཐོན་དང་ལྷན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། སྒྲིམ་མིན་གནས་པ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་དེ་དང་
 འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ད་ལྷ་བར་མ་ཟད་རྟག་ཏུ་གཏོང་རྒྱས་བར་ཆོད་པའི་ཡང་འདས་པ་དང་། བར་མ་ཆོད་པ་འདྲ་མ་འོངས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ནོ། །བསམ་གཏན་སྒྲིམ་
 པ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཡང་ཆོག་ཞན་དང་། འདིར་བཟང་བའི་བསམ་སྒྲིམ་འདས་པ་ཐོབ་ལ། འོན་ཀྱང་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་འཆད། འདས་འོངས་ལྷན་ཞེས་

༡། །འོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འོ། །འཕགས་པའི་ཟག་མེད་གི་སྒྲིམ་པ་ནི། དང་པོ་སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་གི་ཆོ་ན་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་གི་ལམ་སྒྲིམ་བསྐྱེད་མ་སྦྱང་བས་སོ། །གཞན་
བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འདས་འོངས་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ད་ལྟའི་དབང་དུ་ན་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འཕམས་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་སྒྲིམས་པར་
བྱགས་པ་ན། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་དུ་ལྟར་བ་དང་ཡང་ལྡན་གྱི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ན་མིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་བུ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་སོ། །འདས་མ་འོངས་གི་ཐོབ་
པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆོ་དང་། གཏོང་རྒྱ་མ་བུར་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །བཞི་པ་ལ་སྦྱེའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མིན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། བར་མའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པ་
ལ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡོད་ན་རྒྱ་དེ་ཅིག་དང་པོ་ལ་ད་ལྟའམ་བར་གྱི་དང་ལྡན་ལ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་བྱིན་ཆད་དུས་ནི་འདས་ད་ལྟ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ། སྒྲིམ་མིན་ལ་གནས་པ་བར་མའི་དགེ་བའི་
རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། སྒྲིམ་ལ་གནས་པ་བར་མའི་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། རི་སྦྱིད་དུ་སྒྲིམ་མིན་གན་པ་སོགས་ཀྱང་རབ་དུ་དུང་བའི་བྱགས་དང་ལྡན་པས་བྱག་འཆལ་བ་སོགས་

དང་། མོར་མོམ་ཅན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་པ་དང་ལྡན་པས་ཤོག་ཆགས་གསོད་པ་རྒྱ་མོགས་བྱེད་པར་དེ་མིན་དུ་དགོ་མི་དགོའི་རིག་མིན་དང་ལྡན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་ལྡན་ཚུལ་ལ། ལུས་ངག་གི་རིག་
 བྱེད་ལྡན་ཚུལ་དངོས་དང་འབྲེས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། མོམ་མོམ་མིན་པར་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དག་ལ་དུ་ལྟ་བར་དང་ལྡན་ལ། བྱེད་པ་དེ་གཏོང་རྒྱས་
 མ་བཏང་གི་བར་དུ་དང་པོའི་སྒྲ་ཅིག་མ་བྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ལ། མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་དེ་རིག་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མིན་པས་དང་། དེམ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །སྒྲིབ་པ་
 ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡི་རིག་བྱེད་དང་ནི། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡི་རིག་བྱེད་དག་ལ་མ་འོངས་མི་ལྡན་པར་མ་ཟད་འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པ་འདྲ་མེད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོབས་རྒྱུད་ལ་དེ་དང་ལྡན་སྟེས་
 ཀྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་སྟོབས་རྒྱུད་པས། ཆོས་དེ་འགགས་ནས་དེའི་ཐོབ་པ་སྟེ་ཕྱིར་འདྲེན་མི་རྒྱས་པས་སོ། །ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུད་གིས་འབྱེད་པས། ལྟ་མའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱི་མ་འཕེན་རྒྱས་ཞིག་ལ་འདས་འོངས་
 ཐོབ་པར་འབྱུལ་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལས་ལྷུང་ཅམ་མིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་ངེས་པ་འདྲ་ཞིག་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རིག་རིག་མིན་དང་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ལུ་ལོ། དང་པོ། ལུས་ངག་

དཀར་པོ་འཕྲུལ་བཞུགས་པའི་མཛེས་པ་

༡༡། །མི་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་པ་མིན་པ་དང་། དམ་པས་སྒྲིམ་པ་མིན་པ་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་སྒྲིམ་པས་ཉེས་སྒྲིམ་དང་། ཚུལ་བྱིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པས་ལས་དང་། དངོས་གྱིས་བསྐྱས་པས་ལས་དེའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ། འདིར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལྟ་མི་ལྟ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། རིག་བྱེད་དང་ལྟ་ལ་རིག་མིན་མི་ལྟ་པ་ནི། སྒྲིམ་སྒྲིམ་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བར་མ་དོར་གནས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་ཞན་པ་སྟེ། ཀུན་སྒྲིམ་དྲག་པོ་མིན་པའི་སེམས་གྱིས་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་བྱེད་ན་སེམས་ཞན་པས་རིག་མིན་སྒྲིམ་མི་རྣམས་པས་རྣམ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྟ་ལ་ཞེས་པ་དགོ་མི་དགོའི་སེམས་ཞན་པས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྒྲིམ་མི་རྣམས་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ན་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། སེམས་ཞན་པ་ཞེས་པས་སེམས་དྲག་པོས་བྱེད་ན་རིག་རིག་མིན་དང་ལྟ་ལྟོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྒྲིམ་བྱེད་སྒྲིམ་གསལ་པོ་ལ་ནི། རྣམ་བུ་དངོས་པོ་བདུན་དང་། སྒྲིག་གཅོད་སྒྲིགས་ལས་ལམ་རྣམས་སེམས་ཞན་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་རིག་མིན་དང་ལྟ་ལྟོ། །ཆོ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པའི་རྣམ་རིག་མ་སྒྲིམ་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྟ་ལྟོ། །དེ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་འགགས་ཤིང་མ་སྒྲིམ་པས་མེད་ལ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་ངེས་པར་ལྟ་པས་སོ། །འདིར་

པཀ་འདང་པའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲིམ་

2000

མོ་སྒྲི་དཔེ་མ་བརྒྱད་པ་དེ་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཚེ་རྗེས་ནས་རིག་བྱེད་མ་སྒྲིས་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིར་བྱིས་པ་ལ་མ་ངེས་འཕགས་པ་ལ་ངེས་པས་སོ། །འཕགས་པ་བཞིན་ཅིག་གོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིས་ཀྱང་ཟེར། འཕགས་ལ་དཔེ་བརྒྱད་པས་ས་འཕྲོས་པའི་དབང་དུ་སྒྲི། མ་འཕྲོས་པ་སོ་སྒྲིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་འཕྲོ་བ་ལ་འང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་ལྷན་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མིན་གཉིས་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་མིན་གཟུགས་མེད་བྱིས་སྒྲི་དང་། མོ་སྒྲི་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་གི་ནས་རིག་བྱེད་མ་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་སྒྲུལ་དང་ལྷན་ལ་བར་མ་དང་མི་ལྷན་པ་སྟགས་ལ་འང་མུ་གེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཕྲོབ་ཚུལ་ལ། སྒྲུལ། སྒྲུལ་མིན། བར་མ་འཕྲོབ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གར་ལས་ཐོབ་པ་དང་། གཞི་གར་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན། ཟག་མེད། སོར་ཐར་ཐོབ་རྒྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྒྲིས་པའི་སྒྲུལ་པ་ནི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་བྱི་དངོས་གཞི་ཉིར་བསྟོགས་གང་རུང་གི་ས་པའི་སེམས་ཉིད་བྱིས་འཕྲོབ་སྒྲི། དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ། ཟག་མེད་སྒྲུལ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་བྱི་བསམ་གཏན་ས་དུག་གི་སེམས་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྒྲི་དང་བྱི་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱི། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་པ་ཡི་སྒྲུལ་པ་ནི་གཞན་མ་ཁན་སྒྲོབ་བྱིས་གསོལ་བ་དང་བརྒྱད་པ་སྟགས་བྱི་རྒྱུ་པ་རིག་

ལྷོ་མ་མིན་ནི་མེད་དེ།

ཡི་ལྷོ་མ་མིན་ནི་མེད་དེ། བདག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ལྷོ་མ་མིན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས། ལྷོ་མ་མིན་དེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ། དེ་ལྟར་ནོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཅིས་གྲགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷོ་མ་མིན་ནི། རི་མེད་
འཕྲོ་བར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲུ་ལ་གྲགས་གྱུར། དེ་ལྟར་ཡོན་པ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ན་རི་མེད་འཕྲོ་བར་གྱི་ལྷོ་མ་མིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་སྒྲུང་པ་ཡིན་པས་ཡོན་པ་མེད་པས་དང་། གལ་ཏེ་རི་མེད་འཕྲོ་བར་དུ་
ལྷོ་མ་གཅོད་པས་འཕྲོ་བར་བྱའོ་སྒྲུ་པ་ཉིད་ཡོན་པར་འདོད་ན། ཉིན་ཞག་པའང་ཡོད་པས་དང་། གྱོ་བཞིན་སྒྲུ་པ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་ལྷོ་མ་དང་ལྷོ་མ་མིན་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་སྒྲེ་པས་མི་དགོ་པའི་སེམས་པ་
ལ་ལྷོ་མ་པ་མིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། བསྐྱེན་གནས། དགོ་བསྐྱེན་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷོ་མ་པ་ཡོན་ཚུལ། བསྐྱེན་བྱའི་ངོ་བོ། ལྷོ་མ་པའི་རྟོན་ངོས་བསྐྱེན་པ་གསུམ། དང་པོར། མ་གྲས་པ་སྐྱེད་ཕྱིར་སྐྱེན་
དམའ་བར་ཅོག་སུའམ་སུས་བཙུགས་སུ་འདུག་ནས་ཐལ་སྐྱུར་རམ་ལག་པ་བསྐྱོལ་ཏེ། དག་གིས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱས་པའི་རྟོན་སུ་བསྐྱས་པ་ཡིས་ཡོན་གྱི་སྐྱས་པའི་རྟོན་སུ་མི་སྐྱོས་པར་སྐྱུར་དང་། བ་མཉམ་སྒྲེ་སྐྱས་པས་མིན་ཏེ།
དེ་གཞན་ལས་ནོད་པར་མི་འགྱུར་པས་སོ། །ནར་མ་ལས་རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་པ་དང་། དུས་ནི་ད་ནས་སང་གི་ནུ་ནི་ཡང་ས་གྱི་བར་དུ། ཡན་ལག་མ་ཆང་ན་བར་མར་འགྱུར་པས། བསྐྱེན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པོ་

རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

༡༡། ཁྱེད་ལ་ཕྱི་ལོ་དེ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་རྣམས་ལས་ཚུན་རག་ལས་པས་སོ། །ནངས་པར་ཉི་མ་མ་གར་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་གོང་དུ་ངོ་ཚྭ་ལྟེན་ཡོད་པས་ཡུལ་གཞན་ལས་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཚོད་པར་བྱའོ། །
གཞན་དེ་ཡང་འདུལ་བར་དགོ་སྤྱོད་ལས་ལེན་པར་བཤད་ལ། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས། དགོ་སྤྱོད་ངམ། བུམ་ཟེ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་ཆོག་གེས་པ་ཅུམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཤད་ལ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྐྱེད་པ་ལས། ཡུལ་མེད་ན་རང་གིས་ལེན་པའང་བཤད་ཅིང་ཆོག་གང་གི་བསྐྱེད་གནས་གནས་གཅིག་དུ་ལེན་པའང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་གྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཅི་ན། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་ལག་དང་། ཆང་འཁྱུང་ན་རྒྱལ་ལྟེན་ཡང་བག་མེད་པས་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཆང་སྤྱང་བ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་རྗེས་མ་བྱུན་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་ལག་སྟེ། བཞི་དང་། གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་གསུམ་པོ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་གཅོད་སྤྱོད་པ་སོགས་བཞི་སྤྱངས་པས་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་ལྟེན་ཆོག་མ་ཆང་སོགས་སྤྱང་བས་ཅི་བྱ་བེར་ན། ཆང་འཁྱུང་བ་དེ་ཡིས་དྲན་པ་ཉམས་ནས་བསྐྱབ་པ་འཆལ་བས་དང་། ལྷ་གར་གྱིས་དྲེགས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཆལ་རྒྱལ་དང་ཉེ་བས་དང་། དུས་མིན་ཟས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་འཁྱུང་བས་སོ། །གསུམ་པ། དགོ་

ལག་འདང་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིམ

五、

བསྟེན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་བསྟེན་གནས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ལྷུ་བས་སུ་སྔོང་ནས་ལེན་ན་གཞན་ལ་འདྲ་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷུ་བས་སུ་མ་སྔོང་བ་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དགོ་བསྟེན་ལ་ལེན་ཚུལ་དང་།
བསྟེན་པ་བྱ་བྱེ་བྲག་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྔོ་མ་པ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དང་། སྔོ་མ་པའི་རྟེན་ལྷུ་བས་འགྲོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་། དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། ལྷུ་བས་སུ་སྔོང་ནས་བདག་
དགོ་བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཆོག་སྟེ་ན་དེས་དགོ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ། ཉི་འོག་པས་ལྷུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནས་དགོ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་ཟེར། ཁ་ཆེ་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་ཏེ།
དགོ་བསྟེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར། མདོ་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་དགོ་བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་དགོ་བསྟེན་ཉིད་དུ་ཁས་བྱུངས་པས་སྔོ་མ་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་སྔོ་བ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་འཕགས་
པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཇི་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤྱར་སྟོག་པ་དེ་བཞིན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་འཁུངས་ཏེ་ཇི་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་
སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤྱར་སྟོག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་པའི་གནས་ཁས་བྱུང་བ་དོན་མེད་དམ་ཟེར་ན། སྔོ་མ་པ་ནི་དགོ་བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པས་ཐོབ་ཀྱང་། སྟོག་གཅོད་སོགས་སྤྱང་བར་ཁས་

55

ལྷ་
མཛེས་
བཟོ་
ཉི་ཤེས་
མཛེས་

༡༩། །འཆེས་སུ་གཞུགས་ཤིང་། རྩོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་གི་རྩོམ་པ་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། བསྟན་པ་འདི་གནས་རྣམས་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། གལ་ཏེ་རྩོམ་པ་
འདི་དགོ་བསྟན་དུ་ཁས་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་སྟེ་དགོ་བསྟན་གྱི་བསྟན་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོན་གཙོད་སྟངས་པས་སྟེ་གཙོག་སྟོང་པ་དང་སྟོན་པས་དེ་དང་མ་གྱིན་ཡོན་
གཉིས་སྟོང་པ་འདི་སྟེ་འགའ་སྟོང་དང་འདོད་ལོག་དང་གསུམ་སྟོང་པ་ཅལ་ཆེར་སྟོང་། ཅུ་བཞི་ཆར་ལུ་ཆར་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་འདི་དགོ་བསྟན་ཞེས་པ་འདི་དབྱེ་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་གསུང་ཞེན། གྱེ་སྟེས་དང་པོ་ཁས་བྱུངས་པས་ལུ་
ཆར་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡང་། གྱེས་སྟུང་དུས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཉམས་ནས་གཞན་དུ་སྟུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་གསུང་གྱུང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུ་བ་དང་དྲི་བ་འདྲ་མི་རིགས་པས་མདོའི་དགོངས་པ་དང་པོ་ནས་སྟེ་གཙོག་སྟོན་
སྟུང་ནས་སྟུང་བར་གྱེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་ཆར་སྟོང་སྟོང་པ་འདི་དགོ་བསྟན་གྱུང་གསུངས་ལ། གོ་མི་དང་། སྟུབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་ཙམ་གྱི་དགོ་བསྟན་ཡང་ཨ་ལུ་ཡའི་
གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དགོ་སྟོང་སྟོན་གྱི་རྩོམ་པ་རྟུང་དུ་ལ་སྟོན་པས་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོན་པ་འདི་ཀྱན་སྟོང་གི་ཡིད་ཆེ་རྟུང་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འོ། །དེས་ན་དག་བཙོམ་ལས་སོ་སྟེའི་རྩོམ་པ་ཆེ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོང་

五、

བའང་མིང་དེ། གཉིས་པ་སྒྲིམ་རྟེན་སྐྱབས་འགོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགོ་སྒྲིམ་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ན། གང་ཞིག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ། ཅི་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞེན། སངས་རྒྱལ་དང་
དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དང་། སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་དང་། ཆོས་སུ་བྱེད་ཆོས་སུ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟགས་འགོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་ལམ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སུ་ཡིན་
པས་དང་། སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཟག་ལ་བརྟུན་དུ་འབྱེད་པ་དང་། ལུང་འདས་འགོག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་ངོས་བཟུང་པའོ། །འོན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཁྲག་ལྷུང་གི་
མཆོམས་མེད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཁྲག་དལྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་རྟེན་ལ་གནོད་པས་སམ་གཙོ་ཆེ་བས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་སྒྲིམ་ཀྱི་གཞན་དུ་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱལ་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་
ནི། ཀུན་སྒྲོང་དང་བཅས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ། ཀུན་སྒྲོང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ནི་མོད་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་ལ་ལས་སྒྲོབས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་དང་ཀུན་སྒྲོང་དང་བྱེད་པས་
འཕགས་ཏེ། ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས། འཛིགས་པས་སྐྱབས་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ལལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆལ་དང་། ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ལྷོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་

༥། །དེ་མཆོག་གྲུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །སྤྱག་བསྐྱལ་གྱན་ལས་མི་གོ་ལ་གྱི། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགོ་འདུན་སྐབས་སོང་ལ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱན་
འབྱུང་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། །ཕྱ་ངན་འདས་པར་འགོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བུ་དང་། །སྐབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པ་སྟེ། །སྐབས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྲུར་པ་ཡིན། །སྐབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་གྲུང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་གྱན་ལས་གོ་ལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱལ་བུ་བུ་བྱག་པའི་དགོས་པ་ལ། །ལྷག་གཡེམ་སྤངས་པའི་དགོས་པ། །རྩན་སྤངས་
པའི་དགོས་པ། །ཆང་སྤངས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ལ། །དངོས་དང་དོགས་སྤངས་གཉིས། །དང་པོ། །དགོ་བསྟེན་ལ་འདོད་ལྷག་སྤོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན། །ལྷག་གཡེམ་གཞན་གྱི་རྩང་མ་སུན་འབྱིན་
ཅིང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་འཛོག་རྟེན་ན་གིན་ཏུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁྱིམ་པ་ལ་མི་ཆངས་སྤོད་སྤོད་ལས་དེ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་བརྟེན་ནས་གྲུང་འདོད་ལྷག་མི་བུད་པའི་སྤོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཉིས་ཏུ་ཉིས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། །དགོ་བསྟེན་གྱིས་རྩང་མ་གསར་པ་ལེན་པའམ་སྤུ་མ་གི་ནས་ཡང་ལེན་ན་སྤོམ་པ་ཉམས་སམ་ཞེན་མི་ཉམས་ཏེ། །སྤོམ་པ་དང་པོ། །རི་རྩར་ཁས་སྤང་བ་བཞིན་ཏུ་ཐོབ་སྟེ་གཞན་གྱིས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

བདག་ཏུ་བཟུང་བར་འདོད་ལོག་སྤང་བར་ཁས་སྤང་བ་དེ་ཐོབ་གྱི། ལྷན་འདི་ལ་མི་སྟོན་ཅེས་ཁས་སྤང་བ་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་མེད་དེ་དག་དགོ་བསྟེན་གྱི་ཆུང་མར་མ་ལུས་པའི་ཆེ་སྟོན་ན་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་
 གྱི་ཆུང་མར་ལུས་པན་ཆད་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་ཆུང་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། དག་གི་མི་དགོ་བཞི་ལས་རྩན་ཁོན་སྤང་བར་བསྟེན་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཤོག་གཅོད་སྤང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན། ཅོད་ལ་
 ལྷན་པ་འདི་ལྷན་དོ་ཞེས་བརྟོད་ན། རྩན་སྟོན་པ་མ་བཤད་ན་མ་ལྷན་དོ་ཞེས་རྩན་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ལྷིང་དེ་སྟོན་པ་བཤད་ཟེར་གྱང་དཔུང། དེ་བཞིན་ཏུ་རྩན་སྤྱོད་གིན་ཏུ་སྤྱོད་ལྷིང་དང་སོགས་རྟུང་པ་གཉིས་སྤྱོད་རོ། །
 གསུམ་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ལས་སྟོས་འགྱུར་ཁོན་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་བསྤང་རྣམས་པའི་ལྷིང་རོ། །ཕྱི་སྤྱིའི་འདུལ་འཇོན་རྣམས་ནད་པ་ལའང་མ་གནད་པ་སོགས་གྱིས་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར།
 མདོན་པ་བརྒྱམས་བཅས་པའི་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་གཞི་གང་ལས་ཐོབ་པ་ལ། སྟོན་དངོས་མཁུག་གསུམ། གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན། རྣམ་གང་ལས། ཡན་ལག་ཏུ་ལས། ལུ་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་ལས་
 ཐོབ་ཆུལ་ལུ་པོ་བརྒྱམས་ཏེ་སྟོམ་སྟོམ་མིན་སོགས་ཀུན་ལ་གྱུར་པ་ནི། ཐོབ་པའི་གཞི་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྟོམ་པ་སོ་ཐར་ནི་དགོ་པའི་ལས་ལམ་གྱི་སྟོན་དངོས་མཁུག་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་ཏུ་སྟོན་མི་

༡། རྩོན་གཉིས་ཀ་དང་། བཅས་རང་གཉིས་ཀ་ལས་དང་། རྩམ་དྲ་ལྷ་བའི་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དག་ལས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་གྱི་འདས་འོངས་ལས་མིན་ཏེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྱང་བས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྒྲུལ་པ་ནི། སྒྲུལ་མཐུག་པ་ལ་ཆེར་དང་། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་དང་། འདི་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ན་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འོག་ས་སྒྲུང་བའི་རོ་བོར་སྒྲེ་བས་སྒྲུལ་མཐུག་པ་ལ་ཆེར་འོག་སར་གཏོགས་པས་སོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་མཐུག་ལས་ཀྱང་མིན་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྷ་ཅི་སྒྲུལ་ཏེ་ཁས་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་གཉིས་ཉོན་མོངས་དང་། དེས་བསྒྲུང་བའི་ལས་སྒྲོང་ན་བཅས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་མ་དེས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལས་མི་ཐོབ་བོ། །ཞེས་སོ། །རྩམ་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་སེམས་རྗེས་འབྱང་བས་སོ། །སྒྲུལ་པ་གསུམ་ཀའང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་ཀྱི་ཉི་ཆེ་བ་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་གང་ལས་དང་རྒྱ་ལ་དཔྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་དག་སྒྲོང་དང་ཡན་ལག་ལྷ་ལས་དག་བསྒྲེན་དང་བརྒྱད་ལས་བསྒྲེན་གནས་དང་བརྒྱ་ལས་དག་རྒྱལ་དང་། ཡང་ན་ལས་ལམ་བརྒྱ་ལས་དག་སྒྲོང་དང་བཞི་ལས་དག་རྒྱལ་སོགས་གཞན་རྣམས་སོ། །རྒྱ་ནི་མ་ཆགས་སོགས་གསུམ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། སེམས་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་བ་རྩམ་གཅིག་ལ་མི་ཕྱིད་པས་རེ་རེ་ལས་སོ། །སྒྲུལ་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་

مجلس

ཅད་ལས་འཐོབ་པ་དང་། ཡན་ལག་གུང་ལས་ལམ་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་གི་ལས་ཅན་ཅད་ཀྱིས་མིན་ནི་སྟེ་ཆགས་སྒྲུབ་དང་གྱུན་སྒྲོང་རྒྱུ་དུ་སྟོན་ཅིག་ཆར་མི་སྲིད་པས་སོ། །མདོ་སྟེ་པས་ཐམས་ཅད་གསོད་སྟོན་མི་སྲིད་པས། རྣམ་མིན་
 ཐམས་ཅན་གྱུན་དང་ཡན་ལག་གུང་ལས་མིན་ལ། གང་དུང་སྟེ་རྒྱུན་དུ་བྱུང་སྟུང་པས་ལས་དེ་སྒྱུད་པས་དེར་འགྱུར་བེད་རོ། །རང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འདི་མི་བྱུང་སྟུང་པའི་སྒྲོང་བ་བདུན་ལས་སྟེ་གཅིག་གུང་མེད་པ་ལ་དང་། གང་
 དུང་རེ་ལ་འདྲ་དེ་ལྟར་མེད་པའདྲ་ཡོན་པར་སེམས། རྣམ་པ་མིན་པ་ནི། གན་པ་སྟོན་གྱི་རིགས་སུ་སྟེས་པ་རྣམ་པ་མིན་པར་ངེས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་ན་ཐོབ་པའོ། །དེ་མིན་པ་གཞན་གྱི་རིགས་སུ་སྟེས་
 པ་རྣམས་རང་གིས་དམ་བཅས་པའོ། །གཞན་དུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་རྣམ་མིན་གྱི་ལྟ་མ་བར་མའི་རྣམ་རིག་མིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་གཞི་བདུན་ཏུ་བྱ་བེད་དང་། ཐམས་མ་ཐོས་གོང་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་སྟོན་པས་ལེན་ཅིང་དམ་བཅས་པ་དང་། བྱ་བ་དེ་ལ་ཆེར་གྱུས་པར་བྱེད་པས་འཐོབ་པོ། །གསུམ་པ་གཏོང་རྒྱལ་ལ་རིག་མིན་གྱི་གཏོང་རྒྱལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་འདོད་ཡིད་དགོ་མི་དགོའི་
 ལས་གཏོང་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་རྣམ་མིན། བར་མའི་གཏོང་རྒྱལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར། བསམ་གཏོན། ཟག་མེད་སྟུང་གཏོང་རྒྱལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྱུར་གཏོང་རྒྱལ་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་

༡༩། །གཉིས། དང་པོ། མི་བདེ་འཕྲོད་པའི་རྒྱ་རྒྱ་བསམ་པ་ཐག་པས་བསྐྱབ་པ་ལུ་བ་དང་། རྟེན་བོར་བ་གི་འཕྲོས་པ་དང་། རྟེན་ཉམས་ཏེ་ཕོ་མོའི་མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཆར་བྱང་བ་དང་། གཞི་རྟེན་
དག་པའི་རྒྱ་བ་ཆད་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ནི་གོང་མ་བཞིའི་སྟེང་རྒྱ་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་གཏོང་བ་སྟེ་རྒྱ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་ངོ་། །གཉིས་པ། མདོ་སྟེ་པ་དང་། ཉི་འོག་པ་ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་བཞི་
ལས་གང་རུང་བྱང་བ་ལས་གཏོང་བར་སྒྲུབ་ཤོ། །གོས་དམར་པ་སོགས་སྟེ་པ་གཞན་དག་དམ་ཚེས་རྒྱ་བ་པ་ན་བསྐྱབ་མཚམས་དང་། ལས་མཐའ་མེད་པས་དེ་ལས་གཏོང་བར་འདོད་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲུ་མཆེད་དམ་ཚེས་རྒྱ་བ་པས་དེ་
སྟེན་ཆད་བྱང་རྒྱ་མེད་པས་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུར་ཡོད་མི་གཏོང་བར་བཞེད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་དག་སྒྲིབ་སོགས་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཡོད་པས་དམ་ཚེས་མ་རྒྱ་བ་པར་འགྱུར་བས་སྒྲུ་མ་ཉིད་ལེགས་ཟེར། ཁ་ཆེ་རྒྱ་མས་ནི་ལྟར་བ་གང་རུང་
བྱང་བ་ལ་སྒྲུ་མ་པ་ཡོད་མེད་གི་ཆ་ནས་བྱ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་སྒྲུ་མ་འཆལ་དང་རྒྱ་བ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ལྟར་བ་དེ་བཤགས་ན་ནི་རྒྱ་བ་ལྟར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བྱ་ལོན་འཇལ་བ་
བཞིན་དང་། འདི་ལའང་སྟོག་གཅོད་པའི་རྒྱ་བྱང་གཅིག་བྱང་ན་སྟོག་གཅོད་སྒྲིབ་སྒྲུ་མ་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བར་གང་བསད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཁོ་ནའི་སྒྲུ་མ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་གཉིས་

༡། །མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དང་གསུམ་ལས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྒྲུལ་མིན་གཏོང་ཚུལ། སྒྲུལ་མིན་ནི་གཉིན་པོ་སྒྲུལ་པ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་པོར་བ་དང་ཤུགས་ཆད་པས་གི་
 འཕྲོས་པ་དང་། རྟེན་ཉམས་པས་མཆོན་གཉིས་ལྷན་པ་ལས་གཏོང་ངོ་། །གསུམ་པ་བར་མའི་གཏོང་ཚུལ། བར་མ་ནི་འཕྲོས་ཤུགས་ཀྱན་སྒྲོང་དུག་པོ་ཆད་པ་དང་། །ཁས་བྱངས་པ་ཆད་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་།
 གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱ་སྐགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ཞེས་པས་དོན་ཆད་པ་དང་། ཆོ་དང་དགོ་པའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། སེ་འཕྲོས་པས་བར་མའི་དགོ་མི་དགོའི་རིགས་མིན་གཏོང་ལ། དགོ་རྩ་ཆད་པས་བར་མའི་དགོ་
 པའི་རིགས་མིན་གཏོང་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་མིན་སེམས་སེམས་ལྷན་གི་ཐོབ་པ་མཆོན་ཉིད་བཅས་པ་དེ་དག་ནི་དགོ་རྩ་ཆད་པ་དང་། གནས་གོང་དུ་བསམ་གཟུགས་
 ལྷ་སྒྲུལ་པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་ལ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་པའི་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་མེད་པར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་པ་སེམས་སེམས་ལྷན་མི་དགོ་པ་དང་སྒྲིབ་དང་། ཐོབ་པ་མཆོན་ཉིད་
 དང་བཅས་པ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་གྱི་རང་རང་གི་གཉིན་པོ་སྒྲུལ་པས་རྒྱུ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིད་རྩེ་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་སོ། །བཞི་པ་རྟེན་ལ། རྟེན་དངོས་དང་། རྟེན་

གྱི་དབང་གི་སྒྲིམ་པ་སྟགས་གསུམ་པོ་དེ་གནས་གང་ན་ཡོད་དུང་པ་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཟེ་མ་དང་། མ་ནིང་ནི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པའོ། །སྒྲིམ་སྒྲིན་དང་། མཚན་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པ་
 དེ་རྒྱམས་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྒྱམས་ལ་སྒྲིམ་མིན་དང་། སྒྲིམ་པའང་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། སྒྲིས་ནས་དང་། ཟླ་ཕྱེད། འབྱུང་ལུང་། ཐུག་དོག་ཅན། ཉམས་པ་སྒྲིམ་པོ་མ་ནིང་ལུང་དང་། མཚན་གཉིས་པ།
 སྒྲིམ་འདམས་པ། ཏྲག་ཏུ་ཟླ་མཚན་ཟག་པ་དང་། མི་ཟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཙམ་ཡོད་པ་སྒྲིམ་པོ་མ་ནིང་ལུང་སྒྲིམ་པ་བཤད་ཅིང་། ཀྱན་བརྒྱུས་སུ་མ་ནིང་ལུང་བཤད་ལ། གཏན་དབང་བསྐྱབས་གསུམ་ཡང་བཤད། གོང་ཚེས་གྱི་རུས་
 པ་མེད་པ་ལ་ཟེ་མ་མ་ནིང་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །སྒྲིམ་མིན་གང་ལ་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ལ་གཉིས་པོ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པའང་སྒྲིམ་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་ནི་ལྷ་ལ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཁྱུང་པར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་མི་རྒྱམས་ལ་སྟོ་བར་
 སྟགས་སྒྲིམ་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ། འདོད་ལྷ་དྲུང་གཟུགས་སྒྲིས་ལྷ་རྒྱམས་ལ། བསྐྱུ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་མིན་ཏེ། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ལ། འོག་མར་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་ས་འཕྲོས་པས་གཏོང་
 བས་སོ། །ཟག་མེད་སྒྲིམ་པ་ཉིད་བསྐྱུ་གྱི་ཁྱུང་པར་ཅན་ཆངས་ཆེན་དང་འདུ་གེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་འདོད་པ་དག་གཟུགས་སྒྲིས་རྒྱམས་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྒྱུང་འདས་འདས་ལྷན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དེ།

༡༩། །གཟུགས་མེད་རང་ས་ནས་གཟུགས་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་མཛོལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ལྷུང་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་པ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིམ་པ་དག་ལ་ཐོབ་པ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཚངས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་དང་ལྟར་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་གེས་མེད་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་པས་དང་། ཚངས་པ་དང་འདྲ་གེས་མེད་པར་འབྲགས་པ་མི་སྒྲིམ་པས་སྒྲོམ་པའི་ཚངས་ཚེན་
ལ་ཟག་མེད་མེད་ཀྱང་བྱུང་སྒྲོམས་དེར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་མེད་དེ་སྒྲིམ་པ་མེད་པས་སྒྲོམ་། །གཉིས་པ་མཛོལ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྒྱུ་གྲངས་ལ། སྒྲིང་དུ་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་
པའི་སྒྲོ་ནས་དུལྟེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས། མྱོང་འབྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུལྟེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས། ཀྱན་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་ནས་དུལྟེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས། དགར་ནག་སུ་བཞེར་དུལྟེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུལྟེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས། བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དུལྟེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དུལྟེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། ལས་སྒྲིང་། ཁམས་སྒྲོ་སྒྲོའི་འབྲས་སུ་མྱོང་བའི་ལས་གཉིས། དང་པོ་ ལས་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་། གཏན་
དུ་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལས་སྒྲོ་བ་པ་མྱོང་འདས་འཕྲོག་བྱེད་དང་། རྒྱུ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་མི་བདེ་མྱོང་འབྱུར་གྱི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མྱོང་བུ་མི་འཕེན་པ་ནི་གསུམ་པོ་རིམ་པར་དགོ་དང་། མི་དགོ་དང་། གཞན་ལུང་མ་བསྐྱེན་

2000

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་མི་ཚུང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་དེའི་དགེ་བ་ནི་ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་ཚུང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རམ་། ཡང་ན་བདེ་བ་ཚུང་འགྱུར་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་གྱུང་སྒྲ་མ་ལེགས། རང་གི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ནི་རང་དང་མཐུན་པས་བདེ་བའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་ཚུང་འགྱུར་དང་། ལ་སོགས་པས་སྟུག་བསྟུལ་ཚུང་འགྱུར། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཚུང་འགྱུར་དང་
གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ག་ཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་མི་གཡོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དགེ་འབྲས་རང་གི་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ་དེའི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱུ་པ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ག་ཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེས་གཡོ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་གཡོ་བར་བཤད་དེ། དེ་ནི་རྒྱམ་རྟོག་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་གྱིས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་

༡༥༥། །འདིའི་གཡོ་མི་གཡོ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ས་གཞན་དུ་གཡོ་མི་གཡོའོ། །འདོད་པའི་ལས་ནི་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་དུད་འགྲོ་སྟགས་སུའང་སྒྲིན་པ་ཡོད་པས་སོ། །བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དག་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་
 ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །འདོད་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་སྟོང་འགྲུར་ཏེ། ས་དེ་དག་ན་ཆོར་བ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དགོ་བ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་
 བཞིའི་དགོ་བ་ནི་སྟག་མིན་བདེ་མིན་ཏེ། བཏང་སྟོམས་སྟོང་བར་འགྲུར་བ་ཡི་ལས་དང་། སྟག་བསྐྱེད་སྟོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་འདིའི་མི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྟོང་འགྲུར་གསུམ་པོའང་ཆོར་བ་འབའ་ཞིག་མིན་ཏེ་དབང་
 ཡུལ་གཤམ་པའི་ཆོགས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་སྟེ་དེ་མན་ཆད་བསམ་གཏན་གསུམ་ནའང་བར་མ་བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
 ན་བསམ་གཏན་ཅུད་པར་ཅན་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་དགོ་ལས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པ་ལས་གཤམ་པས་སོ་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བསམ་གཏན་ཅུད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། དང་པོའི་མིག་གཤམ་སྟགས་
 གསུམ་གྱི་འཁོར་བྱུང་བདེ་དབང་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ནའང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆོར་བ་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཇི་སྟེད་པ། རྣམ་ཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀའང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཏེ། རབ་དུ་

བྱེད་པ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་སེམས་ཚོར་ཁོ་ནར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དག་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕྱུར་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ལས་དག་བ་ནི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དེ།
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཚོར་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤྱི་བྱི་མེད་པར་
 མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཡང་། འོག་འདོད་པ་ན་ཡང་བཏང་སྒྲུམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པར་གསུང་། ཡེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལྟར་ལས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་ལ་སྤྱི་བྱིར་མེད་པར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་མྱོང་པར་འགྱུར་བ་ནི་གཞུགས་སོ། །སྤྱི་བྱི་ལ་མྱོང་འགྱུར་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་ཕུང་པའི་ཚེས་རྣམས་སོ། །བདེ་བ་འདར་མ་ཡིན། སྤྱི་བྱི་
 བསྟན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མྱོང་པར་འགྱུར་བ་ནི། སེམས་དང་ལུན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་འཕྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ་སྤྱི་བྱི་མན་ན་སྤྱི་བྱི་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པས་སོ། །ལུང་གི་དོན་ཡང་མཐོ་རིམ་གྱི་མིག་སྤྱི་བྱི་
 དང་། རྣམ་གསུམ་ཚོགས་ལུང་སྤྱི་བྱི་བསྟན་ལ་དབང་པོ་དང་། ལུན་མིན་སྤྱི་བྱི་དབང་སྤྱི་བྱི་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པས་སོ། །འདི་ཡང་དག་བ་སྤྱི་བྱི་བསྟན་ལུང་པའི་དབང་དུ་སྤྱི་བྱི་སྤྱི་བྱི་ཚེས་སེམས་སེམས་ཕུང་ཡང་བདེ་བ་མྱོང་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། མི་དགས་

༡༡། །བདེ་བ་ཚུངས་ལྷུང་མི་མིན་པས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྒྱུ་མིན་མེད་པས་སོ། །འོན་དགེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཚུངས་ལྷུང་མིན་ཏེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཟེར་ན་འདོད་དེ། བོད་མ་སྤྱི་དབང་དུ་འོ་ཟེར། །
གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་བ་ཚུངས་ལྷུང་ཕྱི་དཔྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མིན་ཚུངས་ལྷུང་ཕྱི་དཔྱེ་བ་དང་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་ཡང་ཚུངས་ལྷུང་ལ་སྟེ། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུངས་ལྷུང་ཚོར་བ་དང་། མཚུངས་ལྷན་གྱིས་ཚུངས་ལྷུང་རེག་བ་དང་།
དམིགས་པ་འོ་ཚུངས་ལྷུང་ལྷུང་དང་ནི། རྒྱུ་མིན་ཚུངས་ལྷུང་མཐོང་ཚོས་སྟགས་ལྷུང་དང་། མདོན་སྟུང་དུ་ནི་ཚུངས་བར་ལྷུང་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་མདོན་དུ་ལྷུང་ན་གཞན་གཉིས་འགག་པ་ལྷུང་ལྟེ། །དེས་ན་དང་པོ་བཞི་ཚོར་བ་
ཕྱི་དང་། ལྷུང་ཕྱི་དཔྱེ་བ་ཚུངས་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དཔག་ན་བོད་གི་ཚུངས་ལྷུང་མི་ཚོར་བ་དངོས་ལ་མིན་ཏེ་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་འདྲ་དཔྱོད། དེ་ལྷུང་ཚུངས་ལྷུང་རྒྱུ་པ་ལྷུང་ལས་འདི་ནི་རྒྱུ་མིན་ཚུངས་ལྷུང་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། དཔྱེ་བ་དང་བྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་སྤྱི་འདོད་བ་དང་། དཔེ་སྟོན་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། བདེ་བ་ཚུངས་ལྷུང་སྟགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཚུངས་བར་རེས་བ་དང་། མ་
རེས་དང་། རེས་པ་ལའང་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཚུངས་ལྷུང་དང་། སྟགས་པས་སྟེས་ནས་དང་། ལན་གངས་གཞན་པ་ལ་ཚུངས་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཚུངས་བར་རེས་པ་ལའང་རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ། །དེ་ལྷུང་རེས་པ་གསུམ་པ་རེས་པ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

དང་བཞི་ལོ། །གཉིས་པ། །འཛིག་དེ་གསུམ་སྟེང་མ་ངེས་པ་ལ་རྒྱུ་མྱིན་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་བཅུས་བས་ལས་རྒྱུ་པ་ལྷ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས། །གཞན་དཔེས་སྟོན་པ་དག་གཞན་སྐབས་སྟེང་བར་
ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། རྒྱུ་མྱིན་སྟེང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་སྟེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་སྐབས་ངེས་པ་རྒྱུ་མྱིན་མ་ངེས་པ་ནི་གལ་དེ་སྟེང་ན་མཐོང་ཆོས་སྟགས་ལ་སྟེང་འགྲུར་ཡིན་ནའང་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་
པ་མ་ངེས་པ་ལོ། །རྒྱུ་མྱིན་ངེས་པ་སྐབས་མ་ངེས་པ། རྒྱུ་མྱིན་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་སྟེང་ལ། མཐོང་ཆོས་སྟགས་ལ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ངེས་པ་མཐོང་ཆོས་སྟགས་ལ་རྒྱུ་མྱིན་སྟེང་བར་ངེས་པ་ལོ། །གཉིས་ཀ་མ་
ངེས་པ་ནི་གོ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་ངེས་པ་ལ་མཐོང་ཆོས་སྟགས་ལ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་དུག་དང་། མ་ངེས་ལ་གཞན་སྐབས་དང་རྒྱུ་མྱིན་མ་ངེས་གཉིས་དེ་བཅུད་དུ་འགྲུར་རོ། །འཛིག་མཐོང་སྟེང་གི་ལས་སྟོབས་རྒྱུ་ཡིན་
ཕྱིར་སྟེས་ནས་སྟེང་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མགོ་ཚུལ་པའི་དབང་དུ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ལས་ཆེ་བའི་འབྲས་སུ་རྒྱུད་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། ཕྱེ་སྟེས་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟེང་བ་ནི། སྟེས་ནས་སྟགས་མིན་
དེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་སྟེ་པ་སྟེད་གཉིས་ན་འབྲས་སུ་སྟེན་ལ། བས་གོ་སྟགས་སྟེ་པ་དུག་ན་སྟེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཟེར་ཅེས་པ་ནི་རྒྱུ་ཐད་མ་རངས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་མྱིན་སྟེང་འགྲུར་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ལྷོ།

༡༩༣

ད མངོན་ བརྒྱ་ ཉིད་བརྒྱད་ མངོན་

༡། །ཕྱི་བྲག་ །ཞུང་ཕྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རིས་མཐུན་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་དཔུང་པ་དང་། གང་ན་ཡོད་དཔུང་པ་གཉིས། དང་པོ། རྩེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་སྟོགས་གསུམ་གྱིས་རིས་མཐུན་པ་སྟོག་དབང་ནི་
འཕེན་པར་བྱེད་ལ་མཐོང་མྱོང་གིས་མིན་ཏེ། འདིའི་སྟོག་དབང་ཐོབ་ཐེན་ལ་རིས་མཐུན་གཞན་གསར་དུ་འཕེན་ན་འདིར་མྱོང་འགྱུར་མིན་པས་ཁུབ་པོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་འཕང་ཐེན་དེར་སྒྲིན་ལ་ཆོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་
སྟོགས་ནི་བར་ཆད་སེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཟེར། རྣམ་སྒྲིན་ནི་བཞི་ཀས་ཀྱང་འཕེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་གང་ན་ཡོད་དང་། རྒྱུད་གང་ན་ཡོད་དཔུང་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ལས་བཞིས་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁམས་དང་། ས་
ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་བཞི་ཡོད་ལ་ཞེས་སྒྱིར་བསྟན་ནས་དམིགས་བསལ་ནི། དཔུལ་བ་ན་ནི་དགྲོ་བའི་རྩེས་ནས་སྟོགས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་
ལ་མྱོང་བ་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། འདོད་པ་ལ་སྟོགས་པ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དེ་ཡང་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྟན་པའི་ཕྱིས་པའང་བྲལ་རྒྱུའི་ས་དེར་རྩེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་
ལས་མི་བྱེད་ལ་གཞན་གསུམ་བྱེད་དེ་དེ་ནི་ཕྱི་མར་སྟོགས་ལ་གོང་མ་ཁོ་ནར་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་སྟོགས་ལས་ཆགས་བྲལ་འཕགས་པ་བརྟན་པ་དེ་ཡང་རྩེས་མྱོང་དུ་མ་ཟད་ལན་གྲངས་གཞན་དུ་འདྲ་མྱོང་བའི་ལས་མི་བྱེད་དེ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

དེ་ནི་མ་དེར་གཏུན་དུ་བྱིར་མི་འོང་བའི་བྱིར་རོ། །མཐོང་ཆོས་དང་མ་ངེས་པ་བྱེད་དོ། །བྱིས་འཕགས་པ་དེ་དག་ཆགས་པ་བྲལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་གཉིས་ལ་མྱོང་འགྱུར་
 ཡང་བྱེད་དོ། །མིད་ཅེ་འི་སེམས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དང་ཉམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །འདོད་པ་དང་མིད་ཅེ་འི་ཆགས་བྲལ་འཕགས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་
 གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གཉིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་བྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་ལས་ཉམས་པ་ནི། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མིད། །ཅིས་ངེས་པར་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པས་བྱབ་
 པས་སོ། །མ་ངེས་པ་དང་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་བྱེད་མིད་དོ། །ཐམས་ཅད་ན་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད་ན་མིད་པ་བར་མ་ན་འང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདོད་པའི་མིད་པ་བར་མ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཕེན་
 པ་རྒྱུ་པ་ནི་བྱ་ཅུ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། ལུར། མེར། ལར། གོར། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། བྱིས། གཞོན། དར། དར་ཡོལ། ཅན་པོ་སྟེ་སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཅུ་སྟེ། དེ་བཅུ་པོར་
 མྱོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བྱིར་དང་། མིད་པ་བར་མ་རང་ཉིད་དུ་མྱོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཏེ་ཉིར་གཉིས་སོ། །དེ་དག་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བའི་འབྲས་སུ་ཅན་ཡིན་ལ།

༡༩། །གནས་སྐབས་པུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་པ་པར་མ་མཐོང་སྤྱོད་ལས་གཞན་གཉིས་མ་པམད་དེ།
འདི་སྤྱོ་མི་གསལ་བས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་གསུངས་ཏེ་མི་སྤྱོ་ག་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ཞེས་པ། གཟུགས་ན་རྒྱར་རྒྱར་སོགས་གནས་སྐབས་པུ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ན་པར་ཕྱིན་མེད་པས་སོ། །
སྤྱོད་པར་ངེས་མ་ངེས་ཉེར་གཉིས་ནི། སྒྱིར་བསྟན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ལ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་གཤེས་འདྲའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། རེས་པར་བྱེ་བྲག་རྩ་བམད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་བྱེ་བྲག་རྩ་བམད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱོད་
ངེས་གྱི་ལས་གང་ཞེན། ཉོན་མོངས་པའམ་རབ་རྩ་དྲུག་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་དག་མི་དགའི་ལས་དང་། ཀུན་སྤྱོད་དེ་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏྲན་ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱན་ཞུགས་
དང་། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་བྱུང་པར་ཅན་འགོག་པ་དང་། བུམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྒྱམས་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པ་སོགས་དང་། དག་མི་དག་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱས་
པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བུ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞིང་བསམ་སྒྱིར་བ་གསུམ་སྒྲོབས་དང་ལྟན་པས་དེ་སྤྱོད་པར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྱི་དང་། ཞིང་བྱེ་བྲག་རྩ་བམད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མཐོང་ཆོས་

ལ་འབྲས་ལྟ་ལྟོང་པ་ཅན་གྱི་ལས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱ་དཔར་ལས་འགུར་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྟོན་ལྟོན་པ་མ་པམ་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལྟོན་པ་འདི་ལྷགས་པའི་ལུང་སྒྲིམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཅིང་སྒྲེ་སྒྲོང་གསུམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དགོ་འདུན་ལ་ཚུང་པ་བྱུང་བ་དེས་སྒྲུར་སྒྲེལ་བས། དགོ་སྒྲོང་མདོ་སྒྲེ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་སྒྲེ་སྒྲོང་གསུམ་པ་བརྟོན་ནས་ཚུང་པ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། སྒྲེ་སྒྲོང་གསུམ་པ་བྲོས་ཏེ་བྱང་མིང་
 རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཚུང་པ་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཚིག་རྒྱབ་སྒྲུས་མ་ཐག་བྱང་མིང་དུ་གྱུར་ཅིང་སྒྲུར་ཡང་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུར་བྱང་མིང་དུ་སྒྲིམ་སོ། །བྲོས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དང་པར་བྱས་པས་སྒྲིམ་པའི་ལུས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པ་ནི། ལྟོན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ལྷག་རུམ་པ་ཡོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མི་ཞིག་གིས་གྲུང་ལྟ་བུར་དེད་ནས་འགོ་པ་ལ་ཅི་བྱེད་དྲིས་པས་འབྲས་ལྟ་འབྱེན་ཏོ་ཟེར་བ་བདག་གིས་ཀྱང་ལྟོན་འདི་ལྟ་བུ་
 བྱས་པས་ད་ལྟ་འདི་ལྟོང་ལ། འདིས་ཀྱང་འདི་བྱས་པས་སྒྲེ་བ་མང་པོར་བདག་ལྟ་བུ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ལྟོང་བར་འགུར་རོ་སྒྲུམ་ནས། གྲུང་དེ་རྒྱལ་ས་ནོར་གྱིས་ཉེས་ཏེ་བསམ་པ་དྲག་པོས་འབྲས་ལྟ་འབྱེན་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། དེར་
 མཐོང་བའི་ཚེས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པའི་དབང་པོ་བྱུང་རོ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་སྒྲིགས་ས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་བྱིར་ས་དེར་སྒྲུར་མི་སྒྲེ་བ་ལུལ་འཕོན་ལྟ་ལོན་ལྟར་པ་ལྟར་དེར་ལྟོང་དེས་གྱི་ལས་

ད
མཐོང་
ལྟ་
སྒྲུབ་
རྒྱུ་

༡༡། རྒྱལ་ས་ནི་རྒྱལ་སྒྲིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་ཆོས་དེ་ལ་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་ཞིང་གྲེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། འཕགས་པ་གང་དྲག་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་ལུང་དང་། བུམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། དགྲ་བཙུག་གི་སྒྲིམས་འཇུག་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་ལུ་པོ་དེ་ལ་ཕན་གཞོན་བུས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི་འབྲལ་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་མཚན་རྩ་ཞི་བ་ཐོབ་པས་བྱང་འདས་ལས་སྤར་ཚྭ་ག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། བུམས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། གིན་རྩ་གསལ་བའི་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བགོས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་དགྲ་བཙུག་ལས་ལངས་པའི་རྒྱད་ནི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་དང་། སྒྲིམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་ཐོབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ནི་གནས་འགྱུར་གསར་པ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུ་ལུས་སེམས་གང་གི་སྟོང་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་དོགས་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་། གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྒྲིན་གཙོ་བོ་ཆོར་བ་ཡིན་པས་དེ་སེམས་ཀྱི་འམ་ལུས་ཀྱི་ཡིན་ཞེན། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིས་བསམ་གཏན་བྱུང་བར་ཅན་ནས་སྤིང་རྩེའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་སྒྲིན་ནི། ཡིད་བདེ་སྟགས་སེམས་ཀྱི་

པག་འདང་བའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིར་

ཚེར་བ་ཁོ་ནར་འདྲོད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་ཚེར་མེད་པས་སོ། །མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྒྲིལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚེར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་མིན་ཞེ་ན། ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་སྒྲིལ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིལ་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚེར་བ་ཡིན་པར་གྲགས་ལ་བསྟན་དོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་སྟེ་བའི་སེམས་དེ། སེམས་
 གར་ལས་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གཡེངས་བའི་སེམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ་དབང་གེས་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱ་བཞི་པོ་གཞན་སྟེ་བར་བྱས་པ་དང་། དུག་དང་ཆད་བྱུང་བ་སོགས་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིལ་ལས་སྒྲིལ་པ་དང་། མི་མིན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུག་པར་བྱས་པ་དང་། མི་མིན་གྱིས་གནོད་པ་དང་། བདག་འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་དན་གྱིས་དཀྱུགས་པ་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིལ་ལས་སྒྲིལ་
 བའི་སྟེ་བ་དེ་སེམས་ཚེར་མི་དགེ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུགས་ལ། དེ་ལས་སེམས་གཡེང་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་གྱི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་དངོས་སུ་སྒྲིལ་བ་མིན་
 པས་རྣམ་སྒྲིལ་མིན་ནོ། །དེ་ལས་འབྲེས་ནས་སེམས་གཡེང་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ལུ་བཞིར་བཤད་དེ་དེ་ལ་སེམས་གཡེངས་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སོ། །དེས་

༡༩། ཁ་དེ་གཉིས་ཀའང་རྒྱུ་མི་མིན་མོན་ནོ། ཁྱོད་པ་དེ་རྒྱ་མི་མིན་མིན་པའི་འདོད་པ་དང་ལྟན་པ་རྒྱུ་མ་ལ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདོད་ལྟ་རྒྱུ་མ་ལ་འང་ཁྱོད་པ་ཡོད་ན་དུང་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་ལྟ་ཅི་ཁྱོས་སོ། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་རྒྱུ་མ་ལ་འང་འཕྱུང་བ་མ་ཁྱོས་སོ་པས་སེམས་རྒྱུ་མ་གཡོང་ཡོད་ལ། ལས་དང་། འཇིགས་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། ལུ་ངན་གྱིས་གཡོངས་པ་རྒྱུ་མ་མེད་དོ། སངས་རྒྱས་ལ་ཐུགས་གཡོངས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འགོངས་པ། གསུང་འཛེར་བ། དུས་རྒྱ་པ་མེད་དེ། ལས་གིན་དུ་དངས་པའི་རྒྱུ་མིན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པས་སོ། གསུམ་པ་ཀུན་སྤྱོད་གི་སྤོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡང་གསུམ་ཚན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ལུས་དག་ཡིད་གྱི་ཡོན་པོ་གསུམ་གི་དང་། ཁྱོད་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་གི་དང་། སྤྱིགས་མ་གསུམ་གི་གསུངས་པ་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིམ་པ་ལྟར་སེམས་གུ་གུ་པའི་གཡོ་ལས་སྤྱིས་པ་གི་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་གི་དང་། འདོད་ཆགས་གི་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤོ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། བཞི་པ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདོད་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས་ལས་ནི་རྒྱུ་པ་བཞི་བཀའ་བསྟུལ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་གང་ཞེ་ན་མི་དགེ་པ་དང་། གཞུགས་དང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལས་མི་དགེ་བ་ནི་བྱུང་མེད་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས། ལས་གནག་ལ་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འཕེན་པས་རྒྱུ་མིན་གནག་པ་དང་།

2000

གཟུགས་དགོན་མི་དགོ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ལ་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་དཀར་བ་དང་། འདོད་དགོན་མི་དགོ་བ་དང་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ལས་འབྲས་སུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་འདྲེས་མར་འབྱུང་བས་དཀར་
ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཞེས་བུ་འོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་མེད་དེ་འགལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མི་དགོང་འདྲེས་མར་འབྱུང་ཏེ། མི་དགོ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་
འབྱུང་བས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་གྱི་དང་འདོད་པ་རང་ས་ན་གཉིས་པོ་ཏིང་དེ་འཛིན་མེད་པས་དགོ་བས་མི་དགོ་བ་གཏན་མེད་དུ་བྱ་མི་རུས་ལ། མི་དགོ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ལོག་ལྟས་དགོ་ཅུ་གཅོད་རུས་པས་དགོ་བ་དང་
གདོན་མི་ཟ་བར་འདྲེ་བ་མིན་ལ། དགོ་བ་སྟོབས་རྒྱུད་པས་འདྲེ་འོག་སུངས། ཀུན་བདུས་ལས་དཀར་ལ་རྒྱུ་པར་སྒྲིལ་བ་དཀར་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་བ། འདྲེན་མ་འདོད་པའི་འདྲེན་མ་སྟེ། བསམ་དཀར་སྟོར་གནག་གམ།
བསམ་གནག་སྟོར་དཀར་པོ། འདོད་པའི་འདྲེན་མ་ལས་འདོད་དགོ་དང་གཟུགས་མེད་དགོ་བའང་དཀར་བར་བཤད་དོ། །བྱེ་སྒྲུབ་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དཀར་བར་མ་བཤད་ཟེར་ན། གང་ན་རྒྱུ་སྒྲིལ་སྟེ་མིད་བར་
མིད་གཉིས་ཡོད་བ་དང་། ལུས་སོགས་ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་ན། དེ་ལ་དེ་མེད་པས་སོ་ཟེར་ཡང་། འོན་གྱི་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་མེད་དགོ་བའང་དཀར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་རྒྱུ་སྒྲིལ་གསུམ་

༭། །པོ་དྲེ་སྤྱོད་ཞིང་ཟད་པར་བྱེད་པ། ཟག་མེད་གྱི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་སྤྱོད་འབྲས་སུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་མི་འབྱེན་ལ། དེའི་རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་འང་
མིན་ཏེ། ལམས་གསུམ་དང་འཇུག་པ་འགལ་བས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཟག་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན་ལས་གསུམ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བ་ཡི་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱུད་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་པ་རྒྱུ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དྲེ་ནི་ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ་
འདོད་པའི་སྟེག་པ་མི་དགེ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བས་སོ། །ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུ་སྤྱོད་ནི་མིན་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་ཐོན་བས་སོ། །རྗེས་བཟོད་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པས་སོ། །འདོད་
ལས་ཆགས་བྲལ་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཉོན་རྒྱུ་རུའི་རྒྱུ་རུའང་སྤངས་པ་ན། དམིགས་ཡུལ་དགེ་བའང་
སྤྱོད་བ་དང་། འདོད་དགེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །པོར་ཆད་མེད་ལམ་སྟུ་མ་དག་ནི་འདོད་དགེའི་གཉེན་པོ་མིན་ཏེ་འདོད་པར་སྟེ་བ་མ་སྤངས་པས་སོ། །འདིར་དེས་སྤང་ངོ་ཞེས་པའང་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་

མིན་ཏེ། ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཡང་འདོད་དག་མཐོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལ་དེ་སྤང་བཟོད་དེ། མདོ་ལས་དག་སྤོང་དག་མིག་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་སྤོངས་
 བྱིག་དང་དེ་ལྟར་མིག་དེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་པ་མ་གཏོགས་སྤང་བ་དག་ནི་མིན་ཏེ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དེ་མ་ལྟག་རྣམས་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་དག་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཉོན་རྒྱུ་རུའི་རྒྱུ་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པོ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྣམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྤང་བ་དག་གིས་སྤང་རོ། །དེ་བཞིན་དཀར་པོ་ཟད་པའང་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཀར་
 པོ་གཟུགས་དགའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་སྒྲིམ་པའི་ཐ་མ་བཞི་པོ་དེས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་དཀར་པོའི་ལས་སུ་
 འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དེ་བཞིའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐ་མ་བཞི་ཡང་དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡང་ས་འོག་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཟག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན་འདིར་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ།
 རྟོན་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་གཞན་ནི་དཔྱལ་བ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། འདོད་པའི་ལས་གཞན་སྤོང་འགྱུར་འདྲེས་མ་སྟེ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་བེད། ཡང་གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བུ་འདོད་པའི་ལས་ནི་གནག་པ་འདོད་

༡༡། །པ་ལས་སྒྱུ་པའི་མཐོང་སྒྲུང་ལས་གཞན་པ་སྒྲོམ་སྒྲུང་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་མར་བཤད་ལ་གཞན་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྟེན་གྱིས་དབྱེ་བ། མདོ་ལས་སྤྱབ་པའི་གསུམ་སྟེ། སྤྱབ་པའི་ལུས་དང་། སྤྱབ་པའི་
དག་དང་། སྤྱབ་པའི་ཡིད་དོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལུས་དག་གི་ལས། སྒྲོང་པའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་གྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡིད་ཉིད་སྤྱབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡིད་
གྱི་ལས་ནི་སྤྱབ་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སྤྱབ་པའི་ལུས་ཞེས་སོགས་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་རོ། །སྒྲོབ་པ་དང་སོ་སྒྱེ་ནི་སྤྱབ་པ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་མིན་པས་སོ། །སྒྲོག་གསུམ་གྱི་མི་
དགོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པའི་སེམས་པ་ཉིད་སྤྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་གསུམ་གྱི་མི་དགོ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་ཡང་དག་པར་བསྒྲོམ་སྤྱབ་པས་སོ། །དུག་པ་བྱེད་ལས་ནི། ལུས་དག་ཡིད་གྱི་ལེགས་སྤྱད་གསུམ་པོ་
དགོ་བ་ལུས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ནི། ཡང་མདོ་ལས། ལུས་དག་ཡིད་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་གྱི་དགོ་བ་ལུས་གཙང་བྱེད་སོགས་དང་། དུས་རེ་ཞིག་དང་གཏན་དུ་ཉེས་སྒྱུད་གྱི་དྲི་མ་སྒྲོང་པས་སོ། །སྤྱབ་གཙང་
བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི། བྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་མི་སྒྲུ་བར་འདུག་པ་ལ་སྤྱབ་པར་བལྟ་བ་དང་། གཞུ་སོགས་སུ་བྱུས་བྱེད་པ་ལ་གཙང་བྱེད་དུ་ལྷ་པ་སེལ་བའི་བྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་དོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ། བྱི་དང་བྱི་ཐག་

གཉིས། དང་པོ། ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་དང་ལ་སྟགས་པས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་པས་ཉེས་པར་སྤྱད་བ་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། འོ་ན་ཡིད་ལས་མི་དགོ་ཁོ་ན་ཉེས་སྤྱད་ཡིན་ནམ་ཞིན་མིན་
 ཏེ། བརྒྱུ་བས་སེམས་དང་ལ་སྟགས་པས་གཞོད་སེམས་ལྟག་ལྟ་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་འཛེ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་
 བ་དང་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ལས་མིན་ཡང་ཉེས་སྤྱད་ཡིན་པས་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དཔེས་སྟོན་པ་ན་རེ། ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱུ་བས་སེམས་སྟགས་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གཞན་མ་
 གསུངས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལས་འགའ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའང་ཡིན་པ་མི་འགའ་ཟེར་ལ། ཕྱེ་སྒྲིམ་ལས་ཉོན་གཅིག་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས་བརྒྱུ་བས་སེམས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་ས་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་འདྲུག་
 པར་བཤད་པས་སོ། །ཟེར་གྱང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལྟག་ཆ་ལ་བསམ་རྒྱུ་ལ་དུ་མདོན་ནོ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་ལྟག་ལྟ་དགོ་མི་དགོ་གང་དུ་འང་མི་འགྱུར་ཏེ། བ་རོལ་ལ་ཡན་གཞོད་ཕྱིད་པའི་བསམ་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན། ཡན་གཞོད་
 ཕྱིད་པའི་བསམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཉེས་སྤྱད་ལས་བརྒྱུ་བ་དགོ་བ་དག་ནི་ལྟགས་པར་སྤྱད་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་ལམ་བརྒྱ་པོ་དངོས་དང་། ཞར་བུང་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་

༡། །བསྐྱེད་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། །ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་དེ་དག་ལས་ཆེ་ཡོད་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ནི་དག་བའི་ལས་ལམ་དང་། མི་དག་བའི་ལས་ལམ་གཉིས་པོ་འདྲ་ཅི་རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྒྱུད་
གསུངས་སོ། །ཆེ་ཡོད་ཞེས་རགས་རིམ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་དང་། དག་མི་དག་འདྲ་ཅི་རིགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མིན་ཞེས་སོ། །གང་མ་བསྐྱེད་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྦྱོར་མཐུག་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་ལས་མི་ཆངས་སྦྱོད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་མཆོམས་མེད་ལཱའི་བྲག་འབྱེན་དང་། ཉེ་བ་ལཱའི་མཆོད་རྟེན་འཛིག་པ་འདྲ་མ་བསྐྱེད། དག་གི་
ལས་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ལ། ཡིད་ལས་བྱོ་སོགས་དགུ་དང་། རོ་ཆ་བྱེད་མེད་དང་སེམས་པ་མི་དག་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་སོ། །དེ་བཞིན་དག་བྱོགས་ལ་འདྲ་ལས་རག་གི་དག་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་མཐུག་དང་། ལས་དག་ཆང་
མི་འབྱུང་པ་དང་། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཐས་སྦྱོར་བ་སོགས་དང་། སྦྱོར་མཆོད་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་གིས་ཀྱང་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་པ་དག་བ་དང་རོ་ཆ་བྱེད་ཡོད་དང་སོགས་བརྒྱ་ཡང་མ་བསྐྱེད་སོ། །གཉིས་
པ་ལ། ཟུང་པར། རྒྱ། རོ་པོ། རབ་དབྱེ་བཞི། དང་པོ། ལུས་རག་གི་མི་དག་འདོད་ལོག་མ་གཏོགས་པ་དུག་ནི་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཐུག་ན་རྒྱུ་རིག་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཉི་ཐུག་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྒྱག་ཀྱང་རང་ལ་ལས་ལམ་

འབྱུང་པས་སོ། །འདོད་ལོག་གཅིག་ཕྱི་ནི་རང་གིས་རིག་རིག་མིན་རྒྱུ་པ་གཉིས་དེ། ལས་དེ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཀྱང་བདག་གིས་བདེ་བ་མི་སྤྱིང་པས་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་པས་སོ། །དུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་དུས་
 སི་བ་སྟགས་ལྟར་ན་རིག་རིག་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་སི་ནས་རིག་མིན་ཁོ་ན་ལོ། །སྤྱིར་བཤི་ཆེ་དངོས་གཞི་མ་ལྟར་བཤི་ཕྱིར་དང་དངོས་གཞི་འེ་ཆེ་རིག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཡིད་ལས་གསུམ་རིག་རིག་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །
 ལུས་དག་གི་ལས་གྱི་དགོ་བ་བདུན་ནི་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ནི་གཞན་ལས་མོད་པས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་ལོ། །བསམ་ཐག་གི་དྲིང་དེ་འཛིན་ལས་སྟེས་
 བའི་སྤྱིར་བདུན་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སྟེམས་ཅམ་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱུ་རིག་མིན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ལས་བདུན་པོ་དེའི་ཉིར་བསྟོགས་དེ་སྤྱིར་བརྒྱུ་ས་ནི་དེས་པར་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ལུས་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱིར་
 བདེ་ཡང་གལ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོ་ལམ་རབ་དད་དུག་པོས་བྱེད་ན་རྒྱུ་རིག་བྱེད་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ལམ་ཀུན་སྤྱིར་ཞན་ན་རིག་མིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་གྱི་མཐུག་ནི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་དེས་
 པར་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་དུ་ནི་འགྱུར་བ་ལམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བ་ལས་བསྟོགས་པ་ནི་ལས་གྱི་མཐུག་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། གལ་དེ་ལས་ལམ་བྱས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཆོས་སྤྱིར་ན་རིག་བྱེད་དུ་འང་འགྱུར་ལ། མི་སྤྱིར་ན་

༡༩། །རིག་མིན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་སོ། །སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གི་བྱེད་པར་ནི། འགའ་ཞིག་སྒྲིག་ཆགས་གསོད་འདོད་ནས་བྱི་སྒྲིག་ས་ལས་ལངས་ཏེ། སྒྲིག་ཆགས་དེའི་དུང་དུ་འགྲོ་སྒྲིག་ས་ནས་མཚོན་བྱངས་ཏེ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་བསྐྱུན་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་སུ་སྒྲིག་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་བསྐྱུན་པ་གང་གིས་སྒྲིག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རིག་རིག་མིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། དགས་པ་བྲལ་བ་དང་། ལྷུང་པ་དང་། ས་འཚོས་པ་དང་། ཟ་བ་དང་། སྒྲིག་ས་པ་ལ་སྒྲིག་ས་པའི་རིག་བྱེད་དག་ནི་མཐུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པས་འགྲོ་བ་སྒྲིག་ས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱབས་སེམས་སྒྲིག་ས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཅུ་གྱིས་དངོས་གཞིར་གྱུར་པས་སྒྲོར་མཐུག་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བྱ་འཆི་སྤྱིད་ལ་གནས་དུས་གྱི་གསོད་པོའི་རིག་རིག་མིན་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནམ། ཤི་ཐིན་པ་དེའི་ཆེ་རིག་རིག་མིན་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་དུ་ཤི་བ་ལ་དངོས་གཞི་སྒྲིག་ས་པར་བྱལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱུན་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་སྒྲིག་གཅོད་པ་དེ། དངོས་མིན་པར་བྱལ་བེར་ན། སྒྲིག་གཅོད་ཅིས་པ་སྒྲོར་འབྲས་ལས་ལམ་དངོས་སུ་སྒྲིག་ས་པ་ལ་འདོད་པས་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་རིག་རིག་མིན་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསྐྱུན་བཅོས་ལས། སྒྲིག་གཅོད་ལ་སྒྲོར་བ་མ་འགག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིན། དེ་

བོ་མཛུགས་ལ་སྒྲོར་སྒྲུར་གསུངས་སོ་ཟེར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན། རང་འདོད་དང་འགལ་ཏེ་བྱེད་ཤི་བའི་ལས་ལམ་དུ་འདོད་པ་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲོག་གཙོན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་འགག་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྒྲུལ། དངོས་ལ་སྒྲོར་སྒྲུར་
 གསུངས་ཟེར་པ་ལ་ཡང་། འོན་དེའི་ཆོ་རིག་བྱེད་ལས་ལམ་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤི་བའི་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དེས་གསོད་མི་རུས་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྒྲུལ། དེ་ལྟར་ན་རིག་མེན་ལ་འང་མཆུངས་ཟེར། དེས་ན་དེའི་ཆོ་མི་རུས་ཀྱང་རིག་
 མེན་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲའོ། །དེས་ན་ཤི་བའི་ལས་དངོས་སུ་བྱས་ན་དངོས་ལ་སྒྲོར་སྒྲུར་དང་། འཆོ་པ་ལ་བྱས་ན་མཛུགས་ལ་སྒྲོར་སྒྲུར་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །ལས་ལམ་གཞན་གྱི་སྒྲོར་མཛུགས་གཞན་
 གྱི་དངོས་སུ་སོང་བའང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་བསང་བྱིར་གཞན་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུར་མ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་སྒྲུབ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་གཉིས།
 དང་པོ། མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ག་སོགས་ལ་སྤེད་ནས་གསོད་པ་ལ་ཆགས་པས་དང་། མཐོན་གྱི་གསོད་པ་སྤང་བས་དང་། གཏི་ལུག་མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་
 སོགས་ལོག་པའི་ལམ་གྱིས་གསོད་པ་སོགས་སོ། །གཞན་ལས་གཏི་ལུག་ནི། བསྟན་བཅོས་ངན་པ་དང་། ལོག་ལྟས་བསྐྱེད་པའོ། །བརྒྱབས་སེམས་ཁོ་རང་ཀུན་སྤྱོད་ཡིན་པས་རྩ་བ་གསུམ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྒྲུལ་ན། ཆགས་སོགས་

མི། རང་གསུང་བྱེད་ཀྱི་དང་རམ། དེ་དང་མཉམ་དུ་གི་བ་ལ་སྒྲུབ་པས་རེག་གི་ལས་ལམ་དངོས་དང་མཉམ་ལུགས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། གསོད་བྱ་མ་གི་བར་སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་མི་འབྱུང་ལ། གི་བ་ན་གསོད་པ་པོ་འད་གི་སྒྲི། སྒྲུབ་
 བ་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན་སྒྲིག་ཆད་ཆོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ལས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ལུས་གཞན་སྒྲིས་པའི་བྱེད་རོ། །ཆོག་ས་ཏེ་གྲོས་མཐུན་པས་དམག་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཡིངས་ལ་སོགས་པར་
 གསོད་སོགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱེད་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལས་དངོས་དང་ལྡན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ས་ན་ཡོད་ཀྱང་རང་སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་
 གསོད་སྒྲུམ་ན་སྒྲིག་པ་མི་འབྱུང་གསུངས་ལ། གསོད་པའི་སྒྲུབ་བ་ལ་དོན་གཅིག་དུ་ཞུགས་ན་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་རོ་པོ་ནི་མི་དགོ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་སྒྲིག་པ་དགོ་བ་སྐྱགས་ལས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་
 གསུམ་། རག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྲིག་གཅོད། མ་བྱེན་ཡེན། འདོད་ལོག་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲིག་གཅོད་པ་ནི། འདི་བསད་དོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་བསད་འདོད་དང་གཞན་མ་
 རོར་བར་ནི། རང་ལས་གཞན་པ་བསད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ལྡན་པ་རོ། །གཅིར་སུ་བས་བསྒྲིག་པར་མ་བསམ་ཀྱང་མེ་ལ་རེག་ན་འཆིག་པ་ལྟར། རྒྱུ་འོག་དུ་སྒྲིག་ཆགས་གི་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པར་

༡། །ཤིང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བཅད་པ་སྒྲིལ་གཙོད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་སྒྲིལ་བྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ནད་པ་ལ་དབྱུང་ཉེས་པ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་། མོར་བ་དང་། རང་བསད་པ་ལ་སྒྲིལ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བྱི་
 དེས་མེད་དོ། །ཐོ་ཚོམ་ཐ་ནས་གང་ཡིན་གྱིང་བསད་དོ་སྒྲིལ་ནས་བསད་ན་འང་དེས་འོང་དོ། །གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་བཟུང་གི་མོར་མཐུའམ་དབང་གིས་འཕྲོག་པ་དང་མ་ཚོར་བ་འཇབ་བུས་བདག་
 གིར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱས་མཐོན་གྱིར་ལ་ཐོབ་སྒྲིལ་པ་ན་དེས་གཞིར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་བསམ་བཞིན་མ་མོར་བ་ཞེས་གེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་དང་མ་ཚོད་རྟེན་གྱི་དགོར་དང་གི་བའི་རྒྱས་གྱིང་། ཡུལ་བདག་དང་
 དགོར་ཟུང་དང་། ཉེ་དུའམ་དགོ་འདུན་གྱིས་བདག་བུས་པས་མ་བྱིན་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་རྒྱུ་པ་བཞིར། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས་ལོག་པར་སྒྲིལ་བའི་བྱིར་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྒྱུ་པ་
 བཞིན་མི། བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མིན་པར་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བྱུང་མེད་རྒྱུ་པ་དང་། མ་དང་བུ་མོ་དང་། བ་མ་དང་བདུན་བཟུང་དུ་
 འབྲེལ་བ་རྒྱུ་པ་སོ། །དེ་ལ་དགོ་སྒྲིལ་མ་རྒྱུ་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོས་བཟུང་བ་དང་། གཞོན་ལུ་མ་རྒྱུ་པ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཡིས་དང་། བྱིན་པ་མེད་ན་པ་མ་དང་མིང་པོ་སྒྲིལ་དང་། ཟུང་བ་གཞན་མེད་ན་ཐ་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲིལ་

ནས་ཀྱང་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ལས་སྐྱོས་པ་མ་ཆེད་དུང་འགོ་སྐྱོས་ཀྱང་བགོད་བྱ་མིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཁ་བཤད་ལམ་སྐྱོས་སྐྱོ་གཞན་དུ་རྩྭ་ལ་བཤོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཀྱང་འདོད་ལོག་དུ་འབྱུང་
 བ་གཞན་དུ་ལྷ་ཅི་སྐྱོས་སོ། །ཆོད་ནི་ལྷ་ལས་ལྷག་པའང་བསྐྱུ་བ་ལས་བཤད་དེ་དུས་མིན་པ་བསྐྱུས་ཀྱང་རུང་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱུང་བཅས་དང་། མང་པོའི་མདོན་སྐྱུམ་དང་། དེ་ལ་གཞོན་པའི་ས་འབར་འབྱུང་ཅན་དང་། སྐབ་མོ་
 སྐྱོས་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ས་མ། སྒྲོབ་དཔོན། སྒྲ་མ། དགོ་སྐྱོད་སྐྱོས་ཀྱི་དུང་དུ་རང་གི་རྒྱུ་མ་ལའང་ལོག་གཞེས་དུ་འབྱུང་རོ། །བཞི་པ་སྐྱུམ་མ་དང་། ལྷ་ལོ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་སྐྱུང་མི་རུང་
 བས་ཐེབས་པ། ལྷ་དན། ཡིད་མི་བདེ། རྟེན་པར་བསྐྱེན་གནས་ལ་སྐྱོས་པའི་དུས་སྐྱོའོ། །འདྲི་ཡང་བསམ་པ་དང་མ་ཆོར་བར་སྐྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་སྐྱུམ་མ་ཆོག་རྒྱུ་དག་འབྱུང་བཞེ་ལས། དང་པོ་ལ་དཔོན་དང་། ལྷ་
 ལྷ་བདེན་ལྷ་ཀྱི་ཐ་སྐྱུང་བཅུ་དྲུག་པའང་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་ཆོག་ནི་སྐྱོ་པོ་རང་གི་ས་དོན་སྐྱུ་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་པ་རོལ་པོ་འདྲུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བའི་བསམ་པས་མི་བདེན་པ་སྐྱུས་པའི་ཆོག་དང་དོན་བར་འབྱུང་ནས་
 མདོན་པར་གོ་བཤོ། །འདྲི་ཡང་བསམ་པ་དང་མ་ཆོར་བར་སྐྱུར་རོ། །ཆོག་དོན་མདོན་པར་གོ་བ་སྐྱུམ་སྐྱོས་ལའང་སྐྱུར་རྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། འོན་པར་ཆོན་བཅུད་པའི་མདོ་ལས་འཕགས་དང་འཕགས་མིན་གྱི་

༡༡། །ཐ་སྐད་བརྒྱད་བརྒྱད་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་གསུངས་པ། མཐོང་ཐོས་རྟོགས་རྣམ་ཤེས་དང་བཞི་ལས། མཐོང་སྟགས་ལ་མ་མཐོང་བར་སྒྲ་བ་སྟགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་བ་སྟགས་ལ་མ་ཐོང་སྟགས་སྒྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་
 བེ་བྱིས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་རྟོན་དུ་འབྱུང་རོ། །མཐོང་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་ཐོས་སྟགས་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ལ་སྟགས་པར་སྒྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཀི་འཕགས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཙོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་མཐོང་
 བ་ལ་སྟགས་པ་བཞི་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པས་སྦྱོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་དང་། སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་མ་དེ་རོ་རེག་གསུམ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱེན་པར་གི་བ་འདྲ་བར་རྣམ་པ་རྒྱུད་
 བས་རྟོགས་པར་བཤད་དེ། རྟོགས་སྒྲིས་ནི་གི་བའང་འདྲེན་པས་སོ་ཟེར། །ཁ་ཅིག་ནི་རོ་ལྟར་དེ་གསུམ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འདུག་པས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡུལ་དུག་དང་། དབང་པོ་
 དང་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་ནས་རྗེས་སུ་མཐོང་རྟོགས་སྟགས་བཞི་གསུངས་པ་ལ། མིག་རྣམ་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་རང་མིང་གིས་བསྟན་པས་ལྟག་མ་དོན་གྱིས་གོའོ་ཟེར། འདུན་བཟང་ནི་ཡུལ་དང་སྒྱུད་པ་ལ་རྟོགས་པར་བཞག་

བཀའ་འདྲང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ཟེར། ཁ་ཅིག་ཡུལ་ལྟ་དབང་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་གྱེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་ཏེ་དུག་ཆར་གྱེས་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་རིག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་སྙན་སྒྲུབ་དུག་རྟོགས་
 པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པར་གྱེས་རྣམ་པར་གྱེས་པ་ལ་འཆད་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་རྣམས། མིག་གིས་མཐོང་། རྣ་བས་ཐོས་སམ་པ་རོལ་ལས་འོང་བ་གཉིས་
 ཐོས་པ། བདག་ཉིད་གྱིས་བསམ་པ་རྟོགས་པ། འདས་མ་འདས་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲོ་བས་གྱིས་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གྱེས་པའོ་ཟེར། གལ་ཏེ་སྒྲོག་གཅོད་ལུས་གྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། དྲང་སྟོང་ཁྱོས་པའི་ཡིད་དང་། གཞན་
 བསྒྲོས་དག་གིས་གསོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་ལུས་བརྟེན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུ་དག་གམ་ཞེས་དྲི་ན་གྱེས་པ་ཞིན་མི་མཐོལ་ན་ཡིད་རྩལ་ཞེས་བྱེ་སྒྲུབ་ཟེར། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཡིད་ཁྱོས་
 པས་དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་རྩལ་གཉིས་ལ་རིག་བྱེད་མེད་ན་རིག་མིན་གྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདོད་པའི་རིག་མིན་རིག་བྱེད་དེ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོས་པས་སོ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ཁྱོས་པ་ལ་རང་ལ་གཡོ་བ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མིན་
 སོགས་གྱི་ལུས་ལས་དང་། གསོ་སྦྱོང་དུས་ཅང་མི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དག་པར་གོ་བའི་རིག་བྱེད་དག་པ་ལྟར་སྒྲོན་པ་དེའོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་རིག་མིན་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་ལ་སྒྲོས་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྟ་སྒྲེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཆོ་

དུ
མཛོད་
བཞི
མཛོད་
མཛོད་

༄༅། །རིག་བྱེད་མེད་ཀྱང་སྟོར་སྟོམ་སྟེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། དག་གིས་སྟོག་བཅད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱུན་ཀྱང་དངོས་གཞི་ལུས་དག་གི་ལས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། ལྷ་མ་ལྷ་རྩལ་དག་མི་མཛེས་པར་
དཔྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོག་སྟེ་བའོ། །དེ་ལ་བདེན་པར་བརྟོད་ན་ལྷ་མ་ཅུང་དང་། མི་བདེན་བརྟོད་ན་རྣམ་དང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ཆོག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྟོན་པ་བརྟོད་པའོ། །བཞི་པ་ལ། འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རྣམ་སྟངས་ཀུན་ནི་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་སུ་བཤད་
དོ། །གཉིས་པ། གཞན་ནི་དག་རྣམས་སྟོང་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོག་གར་ཡིན་པའོ། །དཔེར་ན་དག་སྟོང་ལོག་འཆོཅན་ཁ་བསག་སྟེ་བའོ། །ཆགས་པས་སྟེ་དང་། གཞན་མག་ཕྱིར་སྟོན་གར་
མ་ཐན་དག་ཀྱལ་ཆོག་འདོན་པ་བཞིན་དང་། ཕྱི་རྩལ་པའི་ལྷ་པ་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་པ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་འཛིན་གཏམ་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ལ། བརྒྱབས་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་
ལྷ་གསུམ། དང་པོ། བརྒྱབས་སེམས་ནི་ལ་རྩལ་པོའི་དེ་བདག་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟོམ་ནས། མཐུའམ། འཇབ་བུའམ་གཞན་གྱི་ཡང་རུང་སྟེ་ལོག་པ་མི་རིགས་པས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

ཆགས་པའོ། །སྒོ་བ་དཔོན་གཞན་ནི་འདོད་པ་ན་སྒོ་བ་པའི་སྒོ་བ་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱ་བས་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལུང་པོའི་མདོ་ལས། སྒོ་བ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་སྒྲ་བས་སུ། འདོད་པའི་ཚབ་དུ་བརྒྱ་བས་སེམས་བསྟན་པས་སོ་
 གསུངས། །ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་ལམོར་བསྐྱར་དང་སྒྲ་མི་སྟན་ན་འང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་འདོད་སྒོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྒྱ་བས་སེམས་ཡིན་ཡང་དེའི་ཕྱི་བྲག་ལོག་པས། གཞན་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ལམ་ཡིན་གྱི་བརྒྱ་བས་སེམས་
 ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ་འདིར་ཉེས་སྤུང་ཆེ་ཡོང་བརྒྱ་བས་སོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ་སྟེ་གནོད་པར་ཞུགས་པའོ། །གསུམ་པ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་འབྲགས་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའང་ལོག་ལྟ་ཡིན་མོད་འདིར་ཆོག་བཅད་དུ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་དང་པོ་སྒྲོས་པའོ་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་རབ་དབྱེ་ལ། ལས་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། དགེ་རྩ་གཅོད་མི་
 གཅོད་གྱི་དབྱེ་བ། ལས་དུ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་གི་དབྱེ་བ། ཁམས་གང་ན་ཡོད་དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་ནི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་ལས། དང་པོ། མི་དགེ་བརྒྱར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡིད་གྱི་གསུམ་ལམ་ཡིན་
 གྱི་ལས་མིན་ཏེ་དེ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་པ་འདུག་པས་སོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཀུན་སྒོང་གི་སེམས་པའང་བདུན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་

༡། །ནས་འདུག་ཕྱིར་ལམ་གྱང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་བརྒྱུ་བས་སེམས་མེད་སྟགས་དག་བརྒྱུ་ལའང་གེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིལ་མཐུག་ནི་དངོས་དེའི་དོན་དུ་འདུག་པ་དང་། དངོས་དེའི་ཕ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཆེ་ཡོང་བསྐྱུས་པའི་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་བ་སྟགས་བརྒྱུ་བས་སེམས་ལས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོའི་ལས་དང་ལམ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འདྲེན་རྒྱས་པས་ཐམས་ཅད་གྱང་ལས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་དག་བ་གཅོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མེད་པར་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི། དག་བའི་ཕ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་དོ། །འོ་ན་བརྟན་བཅོས་ལས་མི་དག་བའི་ཕ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །དག་བའི་ཕ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ན་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། དེ་ལོག་ལྟས་མི་དག་བའི་ཕ་བ་གྱན་ནས་བསྐྱངས་ལ་དེས་གཅོད་པས་དངོས་སུ་མེས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོམ་རྒྱན་པས་གོང་བསྐྱེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གང་གཅོད་པ་དང་། གང་གིས་གཅོད་པ། ཇི་ལྟར་གཅོད་པ། ཏེན་གང་ལ་བཏེན་ནས་གཅོད་པ། བཅད་པའི་ངོ་བོ། སྒྲིལ་མཆོམས་སྒྲིལ་ཚུལ་དང་དུག་ལས། །དང་པོ། གཅད་བྱ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དག་བ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྒྱལ་པ་ཡིན་གྱི་དག་བ་གཅོད་པའི་ལོག་ལྷ་ཙམ་ལ་ལམས་

གོང་མའི་དགོ་བ་མི་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་སྒྲོར་དགོ་ནི་ལོག་ལྟ་ཆུང་ཆུང་དུས་སྤྱི་ཉམས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་གདགས་པ་ལས་བསམ་བཞིན་པ་མ་བསམ་ནས་ལས་འབྲས་མེད་ཅེས་ལོག་པར་ལྟ་ཞིང་འགྲོད་པ་ཆུང་བད་མི་སྒྲིན་འདི་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་ཅུ་ཉམས་ཀྱང་ཏུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་ཆུང་དེ་དེའི་སྒྲོད་མིན་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་པའི་ཐོབ་པ་ཐག་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ། གཅོད་བྱེད་ནི་ལོགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱི་ལ་སྒྲུར་འདེབས་དང་། དེ་ཉམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་སུ་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པས་གཅོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཟག་བཅས་སྤྱག་ཀྱང་ལ་དམིགས་པ་དང་སྒྲལ་མ་ཉམ་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་གཅོད་ཀྱི་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་དང་། སྒྲལ་མི་མ་ཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་མིན་ལ། དེའི་བྱིར་འཕགས་པར་སྒྲུར་པ་སྤྱགས་གྱིས་མིན་ནོ་ཟེར། བྱེ་སྒྲུས་སྒྲལ་མ་ཉམ་མི་མ་ཉམ་ཁམས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་དེ་ཀྱང་གྱིས་གཅོད་ཟེར། ཀྱང་འདི་ཐམས་ཅད་ཆང་དགོས་སམ་སྒྲུལ་མོ། །གསུམ་པ་རིམ་གྱིས་ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་ཅིག་དགོ་ཅུ་དགྲུ་ཅིག་ཆར་གཅོད་དེ། བདེན་པ་མ་ཐོང་ན་མ་ཐོང་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེ་སྤྱགས་དགྲུ་ཅིག་ཆར་སྒྲོད་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་བསྒྲོལ་སྤང་བཞིན་ཆེ་ཆུང་དགྲུས་དགོ་ཅུ་དགྲུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོད་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། བྲམ་མོ་ནི་དགོ་ཅུ་གཅོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འདོར་བ་སྟེ། དེ་མེད་

༡༡། །པས་དགོ་ཅུ་ཆད་པའི་གངས་སུ་འགོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལོགས་པར་དང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ། མིའི་ནང་ཁོ་ན་ཉིད་དུ། རྟེན་སྐྱེས་པ་དང་། ལུང་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དོ། །ངན་སྦང་ནི་དགོ་སྒྲིག་གི་
བསམ་པ་མི་བརྟན་པས་ལྷ་ལས་འབྲས་མཛོན་གྱུར་དང་། ལྷ་མི་སྟན་ན་སྒྲིག་སེམས་དེ་འདྲ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་འཛམ་གླིང་ཁོ་ནར་གཅོད་ཅིས་མ་ངེས་ཏེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ལྟ་ཤིང་ཤར་ནུབ་གླིང་ལའང་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ་
ཟེར། བསམ་པ་གཡོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་སྒྱུད་པས་མིན་ལ་སྒྲིག་སེམས་བརྟན་པ་དང་། སྒྲིག་པ་འཆབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ལྷ་བ་སྒྱུད་པས་སོ། །ཟམ་སོགས་ནི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པས་མིན་ནོ། །ལྷ་པ་བཅད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དགོ་སྒྲིག་
དང་མི་ལྟ་ཞིང་མཐོང་བ་སྐྱེས་པའོ། །དུག་པ་མཆོམས་ནི། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་ལྷ་བའི་ཡང་དག་ལྷ་བས་སོ། །གང་དག་མཆོམས་མེད་བྱེད་པའི་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་དེ་ནི་ཆོ་འདྲི་ལ་མཆོམས་
སྒྱུར་བ་མིན་ཏེ། མདོ་ལས་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་མཐོང་ཆོས་ཁོ་ནས་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་སྐལ་བ་མི་ལྟན་ལ། དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའམ་དེ་ནས་འཕོས་ཆོ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡི་སྒྲོབས་
ཀྱིས་གཅོད་པ་འཆི་བ་ན་མཆོམས་སྒྱུར་ལ། གཞན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཅོད་པ་སྐྱེ་བ་ནའོ། །དེ་བཞིན་རང་གི་རྟོག་གའི་སྒྲོབས་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཅོད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བསམ་པ་ཉམས་པས་

वर्गमः द्वादशैः दशैः दशैः दशैः दशैः

དག་ལ་ཡང་དག་ལྟ་བུ་མེད་ལ། དག་བ་ཡིན་པས་གནོད་བརྒྱབས་མེད་པ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ནི་བསམ་གཏུན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པས་སྒྲོང་བདུན་ཡོད་པར་བསམ་པ་འོ། །
 གསུམ་ནི་ཡང་དག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་དག་གསུམ་འབྲལ་མི་སྟིང་པས་སོ། །བཞི་དང་ལྟར་འབྲུང་ནི་སེམས་མི་དགོངས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ཏེ། དག་རྒྱལ་དང་དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 ཡོན་པ་ནི་སྟེ་སྒྲོང་བཞི་འབྲུང་བས་སོ། །ལྟ་དང་ལྟར་འབྲུང་མེད་དེ། སེམས་དག་ལ་གནས་པས་དེ་ཡོན་ན་བདུན་ནམ་དུག་དང་། དག་སྒྲོང་ནི་སྒྲོང་བདུན་ཡིན་པས་སོ། །དུག་དང་ལྟར་འབྲུང་ནི་མིག་སྟགས་ཤེས་པ་ལྟ་དག་བར་
 གནས་པས། དག་རྒྱལ་དང་དག་བསྟེན་ཡོན་ན་བརྒྱབ་གནོད་མེད་པ་གཉིས་དང་སྒྲོང་བཞི་འོ། །བདུན་ནི་ཡིད་ཤེས་དག་བས་དེ་ཡོན་ན་འཇམ། ཡང་ན་སེམས་མི་དགོངས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་དག་སྒྲོང་སྒྲིམ་པ་ཡོན་ན་འོ། །བརྒྱད་
 ལྟར་མེད་དེ། སྒྲོང་བདུན་སེམས་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཡོན་ཀྱང་དེ་མི་སྟིང་པས་སོ། །དག་ནི་སྟོ་ལྟེ་ཤེས་པ་དག་བར་གནས་པས་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡོན་ན་འཇམ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྟར་ཡིད་ཤེས་གྱིས་དག་སྒྲོང་
 སྒྲིམ་པ་ཡོན་ན་དང་། བསམ་གཏུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་འོ། །བརྒྱུ་པ་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་འོ་ཡིད་ཤེས་དག་བས་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡོན་པ་དང་། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པས་མ་

༡༩། །ཟག་གི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་གྲང་སྒྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གང་རུང་ལེན་པ་དང་། དག་པའི་ཡིད་གེས་ཀྱིས་
 ཅིག་ཆར་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷ་ལེན་པ་ན། གཅིག་དང་ལྷ་དང་། བརྒྱད་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པ་བར་མའི་དག་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཁམས་གར་ཡོད་ལྟར་ཚུལ་མི་དག་བརྒྱ་ལས་དཔྱལ་བ་ན་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ།
 སྒྲིམ་པ་འདོན་པས་ཀྱལ་པ་དང་། མི་སྒྲིམ་བཟོད་པས་ཆེག་ཀྱལ་དང་། གཞོད་སེམས་གསུམ་ནི་ལྟན་པ་དང་མདོན་འགྱུར་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིན་པོ་མ་སྒྲིམ་པས་དང་། ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་མེད་པས་
 བརྒྱབ་སེམས་དང་། ལས་འབྲས་མདོན་དུ་གྱུར་པས་ལོག་ལྷ་ལྟར་པས་ཡོད་ཀྱི་མདོན་གྱུར་མིན་ཏེ། ལས་མ་ཟད་ན་བསད་གྲང་མི་འཆི་ལ། རྒྱས་དང་བུད་མེད་ཡོངས་བཟུང་མེད་ཅིང་བདེ་སྐབས་མེད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་
 དང་། ལན་ཚུན་སྒྲིམ་དུ་མི་སྒྲིམ་ཅིང་ཏྲག་དུ་བྱེ་བཞིན་པས་སྒྲིག་གཏོད་མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག །རྒྱུན་པ་མ་རྒྱུས་གྲང་མདོན་གྱུར་མེད་པས་སོ། །སྒྲིམ་སྒྲིམ་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྟར་པས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་མེད་པའི་
 བྱིར་དོ། །མདོན་གྱུར་མེད་དེ། རྒྱས་བཟུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱད་འཇམ་པ་དང་། མནར་སེམས་མེད་པ་དང་། སྒྲིག་པའི་སེམས་མིན་པས་སོ། །དེ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་ལེན་པས་བདུན་པ་དག་འབྱུང་བ་ནི་དངོས་ལྟ་

ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་སྐྱུ་ལ་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་བསྟན་ལ། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་། ཆེ་ངེས་པ་དང་། རྩ་ས་སྟགས་པ་བུང་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྟགས་པ་གོད་བྱ་མིན་ན་དཔག་བསམ་གིང་གིས་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་
 སྟགས་གིས་མི་དགོ་བ་གཞན་མེད་དོ། །དུམ་ལ་བ་དང་སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགོ་བ་ཅུ་མངོན་ལྟར་གཉིས་ཅི་རིགས་གིས་ཡོད་དོ། །ཡིད་གི་དགོ་བ་གསུམ་ནི། །ཁམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ན།
 རྟེན་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་གི་འཕགས་པ་དང་འདུ་གེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རྟེན་པས་སྦྱོང་བ་བདུན་ཡོད་གི་མངོན་གྱུར་ནི་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་གི་སྒྲོམ་པ་
 གཟུགས་ཁམས་སྤྱི་གཏོད་རྒྱ་མ་ཕུང་བས་སྦྱོང་བ་བདུན་འདས་འོང་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་གེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འང་བསམ་གཏོན་གི་སྦྱོང་བ་བདུན་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་གི་མངོན་གྱུར་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་
 རང་སུན་གཟུགས་མེད་པ་དང་། འདུ་གེས་མེད་པ་ལ་སེམས་མེད་པས་སོ། །དེ་གཉིས་གི་ལྷག་མར་བུས་པའི་ཁམས་ཀྱན་ན། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དམིགས་བསལ་། དུམ་ལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་
 མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་དུད་འགོ་དང་ཡི་དུགས་ན་སྒྲོམ་པས་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་བར་མས་བསྟན་པ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ན་བསམ་ཟག་གི་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། མི་རྒྱུས་ལ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དང་བར་མས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་

༡། ཅིང་འདོད་ལྷ་ལ་སྒྲུལ་པ་གཉིས་དང་བར་མས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་སྦྱོར་བའི་སེམས་ལ་འཇོག་དགོས་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པ་ཅམ་དགེ་བ་ཡིན་ན་རྟོ་ཡི་རྣམ་སྤྱོད་ཡང་དགེ་བར་བལ་བས་སོ། །ལྷ་པ་
འབྲས་སུ་འབྱེན་ཚུ་ལ་ནི། མི་དགེ་བ་ཚུ་པོ་བམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་པོ་དང་། ལྷ་མ་ལྷན་དང་། ལྷ་མ་སྒྲིན་འབྲས་སུ་གསུམ་གསུམ་འབྱེན་པར་འདོད་དེ། མི་དགེ་བ་ཚུ་པོ་དེ་ཆེ་འབྱིར་རྒྱུད་གིས་དཔྱལ་བ་ཡི་རྣམས་དུད་འགྲོར་སྒྲེ་བ་
སྟེ། མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་པ་ཚུ་ཀྱན་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། གོམས་པར་བྱས་པ་དྲོད་པ་དང་། ལན་མང་རྟེན་བྱས་པ་བམས་ཅད་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་དག་རྟེན་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་འོ། །ཞེས་ཀྱན་བརྟེན་
རྟེན་སྦྱོར་པ། གོམས་བྱས་ནི་དེ་འོས། ལན་མང་ནི་མ་རྟག་སྟེ། དེ་གསུམ་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཆེ། གཉིས་ཚང་འབྱིར། གཅིག་རྒྱུད་རྟེན་སྒྲེ་བ་གད་ལ། ལས་གདགས་པ་ལས། ཆེན་པོ་ཀྱན་བརྟེན་དང་། གོམས་པ་དང་ལན་མང་བྱས་
སྟེ་གསུམ་གསུམ་པ་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུང་པར་རོ། །དེར་རྒྱུད་རྣམས་ཡི་རྣམས་དང་། མའི་དཔོན་གཞི་ལས་རྒྱུད་རྣམས་དུད་འགྲོར་གསུངས། ལྷ་མ་ལྷན་ལ་བྱེད་པ་ལྷ་མ་ལྷན་ནི་མི་དགེ་བ་དེ་ལ་གོམས་ལངས་ཅན་དང་། སྦྱོར་བས་
མིར་སྒྲེས་ན་འདྲ། སྟོག་བཅད་པས་ཆེ་བྱུང་། རྒྱ་བས་ཡོངས་སྦྱོད་ཡོངས་སྟོགས་སོ། །བདག་འབྲས་ལུ་ལ་ངན་པ་རྣམས་སྒྲེ་སྟེ། འདི་ལྷ་ར་གསོད་པས་གཞི་བརྟེན་རྒྱུད་པ། བརྒྱས་པས་ཡོ་རྟོག་ལ་སེར་བ་སྟགས་མང་པ། འདོད་

受戒

ལོག་གིས་རྒྱལ་ལོག་གསུམ་ཅན་དང་། རྒྱལ་གྱིས་དྲི་བ་ལ། ལྷ་མས་མཐོ་དམན་ཅན་དང་། རྒྱལ་མོས་ཆ་སྒོ་ཅན་འབྲུ་མི་སྒྲེ་བ། དགོན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཐ་ཆད་ནི་གྲ་གྲོའི་ཡུལ་སོགས་སྒྲིག་པ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་
པ་མང་བའོ། །ཀྱལ་པས་རྒྱས་ལོག་པས་ཆར་རྒྱས་སྒྲི་འབབ་པ་སོགས་དང་། བརྒྱལ་སེམས་འབྲས་སུ་བྲུ་བ། གནོད་སེམས་འབྲས་སུ་ཁ་བ། ལོག་ལྷས་འབྲས་སུ་རྒྱུ་བའམ་མེད་པའི་ཡུལ་རྒྱ་སྒོའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །ལས་གཅིག་
པོ་དེ་ལ་འབྲས་སུ་གསུམ་ཡོད་ཟེར། །ཁ་ཅིག་སྒྲོར་བས་ངན་སོང་རྒྱ་སྒྲེ་ལ། དངོས་གཞིས་ཆེ་ལུང་པ་སོགས་སུ་འབྱུང་རོ་ཟེར། དེ་དག་གྲུང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་པ་རྣམས་སྒྲིན། ཕྱི་རོལ་ལ་སྒྲིན་པ་བདག་འབྲས། དེས་མཐུན་སྒྲེ་བ་རྒྱ་
མཐུན་འབྲས་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་བྲལ་འབྲས་གྲུང་ཡོད་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲེས་སུ་བྱེད་འབྲས་ཡོད་གྲུང་། འདིར་འབྲས་སུ་གསུམ་རྒྱ་བརྒྱས་ནས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལས་འབྲས་སུ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲོག་
གཅོད་པས་པ་རོལ་པོ་སྟག་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་གྲོག་དང་ལྷ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་ནས་གཟི་ཕྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེམ་པར་རྣམས་སྒྲིན་ངན་སོང་གི་སྟག་བསྟེན་ལ་སྒྲོང་བ་སོགས་འབྲས་སུ་རྣམས་པ་གསུམ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འུགས་ལ་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་དེགས་འདྲ་ཅི་དེགས་མ་ཕྱིན་ལེན་སོགས་ལ་འད་སྟུང་རོ། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་སུ་རྣམས་པ་སྒྲོག་སྟེ་སྟུང་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལོག་འཆོ་བཤད་པ། ལས་གང་

༡༩། །འབྲས་ལུ་དང་བཅས་ཚུལ། རིགས་རིགས་མིན་གྱིས་སྒྲིལ་པའི་ཁྱད་པར། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བཞི། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། ལོག་པའི་ངག་དང་། ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལོག་པའི་
 འཕྲོ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། སྒྲིལ་པའི་ལས་སྒྲིལ་པའི་ངག་ནི་ལོག་པའི་ངག་གོ། །དེ་གཉིས་ལས་སྒྲིལ་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་སོ། །ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཆགས་པ་ལས་སྒྲིལ་པ་ནི་ལོག་པའི་འཕྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་པའི་འཕྲོ་བ་སྒྲིལ་བ་ལྟར་ཟེར་ན། དེ་ནི་གཉིས་པོས་སྒྲིལ་དགའ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་པའི་ལས་སྒྲིལ་པ་ལས་ལོགས་གིག་ཏུ་བསྟན་དོ། །གལ་ཏེ་འཕྲོ་བའི་ལོ་ཁྱད་ལ་ཆགས་པས་བསྒྲིལ་བའི་ལུས་ངག་གི་
 ལས་ཁོ་ན་ལོག་པའི་འཕྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ལོ་ཁྱད་ཆགས་བསྒྲིལ་གི་ལས་མིན་པ་གཞན་དགའ་ཕྱིར་གྱུ་གར་སྒྲིལ་ཁྱད་པ་ལོག་པའི་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཁྱད་པའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མིན་དེ། དེ་ལས་དགོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་
 བསྒྲིལ་པ་ལོངས་སྒྲིལ་ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་འབྲས་པ་དང་དམག་ལྟ་སྒྲིལ་ལྟ་མོ་སྒྲིལ་པ་ལྟ་བར་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གྲུང་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་ནས་གཟུགས་སྒྲིལ་ལ་ཆགས་པས་ལྟ་ཉན་སྒྲིལ་ལོག་པའི་ལུས་
 ལ་སྒྲིལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་འཕྲོ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་དཔོན་གྱིས། ཏག་ཏུ་ལྟ་བ་སྒྲིལ་གྱི། །བྱིས་པས་ལྟ་བ་སྒྲིལ་བར་དགའ། །འཕྲོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི། །དགོ་སྒྲིལ་གིས་ནི་འཕྲོ་བ་ཉིད། །ཅིས་སྒྲིལ་དགའ་

བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། དྲིར་བཅས་སམ་ཟག་བཅས་སྟོང་བའི་ལམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་གི་ལས་ནི། རྣམ་སྒྲིམ་སྟགས་ལྟ་ཡི་འབྲས་ལུར་བཅས་དྲི། འདིའི་རྣམ་སྒྲིམ་འབྲས་ནི་རང་སར་
 གཏོགས་པའི་རྣམ་སྒྲིམ་ཡིད་འོང་ཡིན་ལ། བདག་འབྲས་རང་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་ལྟན་འབྲས་དྲིར་འཇིག་ལས་སྒྲིམ་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །སྒྲིམ་ལུ་བྱེད་འབྲས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཐོབ་
 པ་དང་སྤང་བ་སྟགས་དེ་མ་ཐག་གམ། ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། བྲལ་འབྲས་འོག་སའི་རྟེན་མོངས་སྟོང་བ་དང་ལྟ་ཡོད་པས་སོ། །དྲི་མེད་སྟོང་ལམ་ནི་རྣམ་སྒྲིམ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡི་འབྲས་ལུར་བཅས་པའོ། །ཟག་བཅས་
 གཞན་སྟོང་ལམ་མིན་པའི་དགོ་དང་མི་དགོ་གང་ཡིན་པ་འདྲ་བཞི་སྟེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པ་སྟོང་ལམ་གྱི་རྣམ་མ་སྟོར་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ལུང་པར་གྱི་ལམ་དང་། རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གྱི་ལུང་བསྟན་མིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྲལ་བ་དང་རྣམ་སྒྲིམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་ལུ་གསུམ་གྱིས་སོ། །དགོ་བའི་དགོ་ལ་སྟགས་པ་ནི་སྟེ་དགོ་བའི་འབྲས་ལུ་དག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་ལུ་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྒྲིམ་མི་མྱོད་ལ་སྟོང་ལམ་བྲལ་
 འབྲས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དགོ་བས་དྲང་། སྟགས་པས་དགོ་བའི་འབྲས་ལུ་མི་དགོ་ལ། བྱེད་བདག་གཉིས་དྲང་སྟེ། རྣམ་བྲལ་རྣམ་གསུམ་མི་མྱོད་པས་སོ། །དགོ་བས་ལུང་མ་བསྟན་བསྟེན་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་སྟེ། བྲལ་དང་

༡༩། །རྒྱ་མ་ཐུན་མི་ཤིང་ལ། རྒྱ་མ་ཐུན་ནི་དགོ་བའི་ཤིན་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །མི་དགོའི་འབྲས་ཐུ་དགོ་སོགས་ལའང་མི་དགོས་དགོ་བ་བསྐྱེད་ན། རྒྱ་མ་ཐུ་བྲལ་གསུམ་མི་ཤིང་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་ནི།
སོགས་པས་མི་དགོ་བ་མི་དགོ་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་མ་ཐུ་ལ་གཉིས་མི་ཤིང་པས། བྱེད་བདག་རྒྱ་གསུམ་དང་། མི་དགོས་ལུང་མ་བསྟན་སྟེན། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱ་རྒྱ་བཞི་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་
འདྲ་བས་ཀུན་འགོ་མི་དགོ་བ་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྟོང་གིས་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་འཛིག་མཐར་རྒྱ་མ་ཐུ་བྱེད་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་རོ། །ལུང་བསྟན་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་ཐུ་དགོ་བ་ལ་སོགས་སྟེས་ན། རྒྱ་
ཐུ་ལ་རྒྱ་གསུམ་མི་ཤིང་པས་བྱེད་བདག་དེ་དག་གཉིས་དང་། སོགས་པས་ལུང་མ་བསྟན་འབྲས་མི་དགོ་ལ། བྲལ་རྒྱ་མ་ཐུ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱ་གསུམ་དང་། འདིའི་རྒྱ་མ་ཐུན་ནི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་འཛིག་མཐར་གྱིས་སྟུག་
བསྟུལ་མཐོང་སྟོང་སོགས་མི་དགོ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་བས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ལ། རྒྱ་ཐུ་ལ་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱ་གསུམ་སོ། །འདས་པའི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་སྐྱེད་
པ་གང་ཡིན་གྱང་། ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འདས་པས་འདས་པ་བསྐྱེད་པའང་བཞི། འདས་པས་ད་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ལའང་བཞི། འདས་པས་མ་འོངས་བསྐྱེད་པའང་བཞི་ག་ཡོད་ཤིང་ཀྱི་འདས་པས་

བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་པའི་གཙང་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱལ་འབྲས་དུས་ཀྱིས་མ་བཟུས་པས་དེར་མི་གཏོགས་སོ་ཟེར། བར་མ་ད་ལྟ་ཡིས་ནི་མ་འོངས་པ་སྐྱེད་པ་འདྲ་ལྟ་མ་དང་འདྲ་བས་བཞིའོ། །དེས་བར་མ་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱལ་
 རྒྱུ་གསུམ་མི་ཤིང་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་སོ། །མ་སྐྱེས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་ལུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱལ་གྱི་གཉིས་མི་ཤིང་དེ་ལྟ་མ་ལུན་གྱི་འབྲས་ལུ་ལྟར་སོང་པས་ལེན་པས་སོ། །དེས་ན། བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་གཞན་ལ་འདྲ་འདྲ་བས་འཐད་དགའ་བར་བཤད་ཟེན་ལ། ལྟ་མ་འོངས་དང་ད་ལྟ་བས་རང་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་ཤིང་དོ། །ཟག་བཅས་རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་བྱལ་འབྲས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཡིན་ནོ། །གཞན་པས་གཞན་གྱི་ས་པ་སྐྱེད་ན་ཟག་མེད་ས་དགའི་ལམ་ནི་མན་ཆུན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་མ་ལུན་ལང་ཡོད་པས་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་དེ་མེད་པས་བྱེད་བདག་
 གཉིས་སོ། །སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྒྲོབ་པས་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། སྒྲོབ་པས་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདྲ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་བྱལ་རྒྱུ་སོང་བ་སྟེ་བྱེད་
 བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། བྱེ་མ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་མི་ཤིང་ལ་བྱལ་འབྲས་ཤིང་པས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེར་རོ། །མི་སྒྲོབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ནི། སྒྲོབ་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པདག་འབྲས་གཅིག་ལུ་སྟེ་བྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུམ་

༡༩། །ལྟ་ཅི། མི་སྒྲོ་བ་ལས་ཉམས་ཆེ་འད་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་བར་ཆོད་པ་འདི་ཕྱིར། མི་སྒྲོ་བ་པ་འདི་མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོ་བ་པ་འབྱུང་བ་མིན་པས་བྱེད་འབྲས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །གང་
དག་བྱེད་འབྲས་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཉིས་དང་། སྔགས་པས་མི་སྒྲོ་བ་པས་མི་སྒྲོ་བ་པ་འདི་ཆོས་སྒྱེད་ན་བྲལ་རྣམ་མིན་པ། བྱེད་བདག་རྒྱ་གཞུང་དང་། མི་སྒྲོ་བ་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྒྱེད་ན། རྒྱ་རྣམ་བྲལ་
གཞུང་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འདི་འབྲས་ལུ་ནོ་སྒྲོ་བ་པ་སྔགས་ཡིན་ན། རྣམ་རྒྱ་བྲལ་གཞུང་མིན་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སྔགས་པས་དེ་འབྲས་མི་
སྒྲོ་བ་པ་ལ་འད་དེ་བཞིན་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། གཉིས་མིན་འབྲས་གཉིས་མིན་ལ་ལྟ་ཆར་སྲིད་དོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མཐོང་སྤང་དེ་ཡིན་པ་ལ་སྔགས་ཏེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་རྣམ་བྲལ་མ་གཏོགས་
བྱེད་བདག་རྒྱ་གཞུང་དང་། སྔགས་པས་དེ་དེ་འབྲས་ལུ་སྒྲོ་བ་སྤང་ཡིན་ན་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བཞི་དང་། དེ་འབྲས་སྤང་བྱ་མིན་ན་བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བསྒྲོ་བ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མཐོང་སྤང་
དང་སྒྲོ་བ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་སྤང་ལ་རྣམ་རྒྱ་བྲལ་གཞུང་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སྒྲོ་བ་སྤང་ལ་བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་པས་བཞི་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱ་རྣམ་གཉིས་མི་སྲིད་

པས། རྩེད་བདག་བྲལ་གསུམ་མོ། སྤྲུལ་བྱ་མིན་པའི་ལས་འབྲས་མཐོང་སྤྲུལ་དང་སྒྲོམ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན། མཐོང་སྤྲུལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་མ་བྲལ་རྩེད་མི་སྤྲིད་པས་བདག་འབྲས་གཅིག་ཕུ་སྟེ། སྤྲུལ་བྱ་མིན་པ་འགོག་ལས་
 མཐོང་སྤྲུལ་གི་བདག་པོའི་རྒྱུར་མོང་གི་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་དེ་ལས་གང་དུ་མི་འབྱུང་བས་སོ། སྒྲོམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་ལ་རྩེད་བདག་གཉིས་དེ་ཟག་མེད་ལས་ལངས་པ་དེའི་མཐུག་ཏུ་སྒྲོམ་སྤྲུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་པ་ཟག་
 བཅས་འབྱུང་བས་རྩེད་འབྲས་དང་བཅས་སོ། སྤྲུལ་བྱ་མིན་པའི་འབྲས་ཕུ་སྤྲུལ་བྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱུ་སྒྲིལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ་གོ་རིམ་བཞི་ན་ནོ། གསུམ་པ། ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་གས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལ། དང་པོ། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་དགོ་དང་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་
 རྩེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ནི། འགོ་བ་དང་། གནས་པ། བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ན་འདི་རྒྱར་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚེ་ག་ལས་
 ཉམས་ནས། དེ་དང་མི་མཐུན་པར་རྩེད་པའང་ཡིན་ནོ། རེས་ན་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་བད་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའང་དེར་འདུ་བེད། རིགས་བསྐྱེད་ནི་ལས་དགོ་པ། ཁ་ཅིག་དེར་མ་བད་ཚེ་ག་མ་ཉམས་པའང་ཡིན་

ད
མཛེན་བརྒྱ་ཞེས་བརྒྱད་མཛེན་

༥༩། །ཞེ་འོ། །དེ་གཅིས་ལས་གཞན་པ་གཅིས་ཀ་མིན་པ་འོ། །འཇི་པ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མས་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་ཞེ་ན། བྱེ་སྐྱེ་བ་ན་རེ། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་མ་གཏོགས་དུ་མ་མི་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་མི་འཕེན་ཏེ་རིས་མཐུན་དུ་མ་བུར་འཕེན་པ་དང་། སྐྱིས་ནས་སྐྱོར་འབྱུང་མོགས་སྐྱབས་འཛོལ་བས་སོ་ཟེར། འོ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། མ་འགག་པ་བདག་མ་ར་ཆ་མིར། སྐྱིས་བྱ་དབུལ་པོ་རྩ་བུ་བཞིག་དུ་བྱུང་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་སྟེང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ། སྐྱི་གཙུག་མེ་ཏོག་ཏྱ་གར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་སྟོམས་སུ་ལ་ཏེ། དེ་གཅིག་སུས་རྒྱུ་པར་སྐྱིན་པས་ལན་བདུན་བར་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་མས་དང་། ལན་བདུན་ལོར་ལོས་རྒྱུ་པར་བཅས་ད་ལྟ་བུའི་ལྷགས་པོར་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་དེས་བདེ་འགྲོའི་འབྱོར་པ་རྗེད་ནས་སྐྱེ་བ་དུན་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས་ཏེ། རོང་ཆེ་གཅིག་ལན་དུ་མར་བརྒྱུར་བས་ལྷགས་པོར་བྱུང་པ་ན། རོང་ཆེ་གཅིག་གིས་ལྷགས་པོར་བྱུང་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་བསོད་སྟོམས་སུ་ལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་དང་ཡི་རང་མོགས་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་དེའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ་ཟེར། འཕེན་བྱེད་གཅིག་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

གིས་འཕངས་པས་རིས་མ་བྱུང་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཚེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་རིས་རིམ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཚོན་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིར་མཆུངས་ཀྱང་གཞུགས་
 རྟོགས་འཕྱོར་སྟོགས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕེན་རྫོགས་དག་མི་དགའི་སྤྱི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་འཕེན་བྱེད་དག་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དག་བཞི་མི་དབུལ་པོ་སྟོགས་དང་། གཉིས་པ་ཚོས་རྒྱལ་གཤིན་རྗེ་དང་། གསུམ་པ་ལྟའི་
 དབང་པོ་དང་། བཞི་པ་མནར་མེད་ལྟ་བུའོ། །མདོ་སྟེ་པ་དང་ཐེག་པ་གོང་མ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་ལས་བཤད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་འདོད་དོ། །སེམས་
 མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་སེམས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་འཕྱུར་བའི་ལས་ནི་རྟོགས་རྒྱུར་བས་ཚེ་རིང་ལྟ་སྟོགས་དེའི་འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་མིང་
 རྩའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སོ། །རང་གི་སྟོམས་འཇུག་ནི་རྫོགས་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེས་དེ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །དག་མི་དགའི་ཐོབ་པའང་ལས་དང་ལྟན་ཅིག་ཡིན་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ནི་མིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་མི་
 གཅིག་ལ། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་ཞར་བྱུང་དང་། བིང་གི་བྱུང་པ་ལྟར་ལས་དང་ཐོབ་པ་ཐ་དད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དག་མི་དགའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དེ་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱའི་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་འཕགས་

बगल में दो दो नौकरीदारों के साथ खड़े

ཏུ་འདྲོད་དེ། འཕགས་ལམ་དང་། ཏུ་བ་སྟགས་འཕགས་ལམ་གྱི་སྟོར་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་སོ། །འོན་ལམ་ཐུན་པ་དང་། སོར་ཐེང་དང་། དགའ་བོ་སྟགས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་པ་དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་
 ཞེན། དེ་དག་ལ་འདྲེ་མིད་སྐྱབ་པ་དེ་མ་ཐུང་བ་དེ་མིད་ཏུ་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཡིན་ན། ཆངས་ཆེན་འདུ་གེས་མེད་སྟོམས། སྟོར་སྐྱེས་དྲོད་
 ག་མེར་སྐྱེས། ལུང་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཟ་མ་སྟགས་དང་། དན་སོང་གསུམ་དང་། འདུ་གེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་མིད་པ་བརྒྱད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྒྱུ་མས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་ཐལ། མཆོམས་མེད་འཕགས་ལམ་
 པ་སྐྱེ་བ་པའི་ལས་སྤྱ་བཞག་པ་དང་རིགས་པ་མཆོངས་པས་སོ་ཐེར་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་མཆོམས་མེད་པོ་ནར་སྟོན་པ་ནི། གཞི་འབྲས་ལུ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་སྟག་ཞན་ལ་བསྟན་སྤྱ་ཞིང་རང་གིས་ཐ་སྟོད་གདགས་
 སྤྱ་པས་དེ་གསལ་པོར་སྒྱུར་བཏུབ་པས་སོ་ཐེར། ཉོན་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་སྟོན་སྟག་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་ཐ་གལ་ཏེ། ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་དང་། འདྲི་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བསྐྱབས་པས་སོ་ཐེར་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོམས་མེད་
 པ་སྤྱ་བཟད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་ཏུ་དེ་དང་ཉེ་བ་སྤྱ་བཟད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེ་དང་། ཕྱི་ལྟ། །ཞར་ལུང་གསུམ། དང་པོ། གནས་ཉོན་གང་ཏུ་ཡོད་དཔུད་པ་ནི། མཆོམས་མེད་ནི་ལུང་མིན་པའི་སྤྱི་དགསུམ་དག་ན་ཡོད་ལ།

༡༡། །སྒྲིང་གསུམ་གྱི་ཡང་ཟ་མ་དང་སྟགས་གྱིས། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་ལ་འང་མཚམས་མེད་འབྱུང་བར་མི་འདོད་དོ། །ཅིས་ན་ཕ་མས་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་སྒྲིང་པ་དང་། བུམས་པ་ཁུང་བས་ཕན་
 པ་ཁུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱུད་རན་པ་ཞིང་ཚ་སྟོ་ཅན་ལྟར། དེ་དག་ཕ་མ་ལ་དོ་ཚ་བྱེད་ཡོད་ཁུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དོ། །ངན་སྤང་ན་ཕ་གསོད་པ་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་དེ། སྟག་སེམས་མི་བརྟན་པས་
 དང་། གཉེན་པོ་ལམ་མེད་པས་སོ། །ལྟ་དང་སྒྲི་མི་སྟན་ན་མེད་དེ་སྟག་སེམས་ཅན་མིན་པས་སོ། །ཟ་མ་སྟགས་དེ་དག་ལ་མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གང་ལ་མཚམས་མེད་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོམ་པ་མི་སྒྲི་བའི་གདུན་
 ཚེགས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྟགས་སྟོགས་ལ་བས་ཡིན་གྱི། སྟོགས་ལ་ན་དུད་འགོ་ལ་ཡང་འགྱུར་དེ། ཏུ་ཅང་གེས་མ་ལ་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་སྒྲི་ཞེས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྒྲི་
 བའི་སྒྲལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་ཟེར་རོ། །ལས་སྒྲིབ་གྱི་ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིབ་གཉིས་ནི། འགོ་བ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་དག་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དག་འདུན་དབྱེན་ལ། དོ་བོ་རྒྱ། འབས་བྱ་རྟེན། གནས་གང་
 དུ། གང་འབྱེད། དབྱེ་བའི་ཚད། ལུ་མ། ལུལ་གང་དུ། གང་ཟག་དུ་འབྱེད། དུས་ནམ་གྱི་ཚོ། ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་བརྟུ་ལས། དང་པོ། གཞན་གེས་སྒྲི་བས་མ་བཤད་ལ། དགོ་འདུན་དབྱེན་ནི། དགོ་འདུན་ཕན་ཚུན་བྱགས་

བཤུ་ལུ་པར་རྒྱུ་ལུ་པར་རྒྱུ་ལུ་པར་རྒྱུ་

བཅུ་མི་འབྲུང་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུ་བྱེད་རྣམས་གྲགས་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པ་མ་བསྟེན་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་དང་
 རྟོགས་གཉིས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་ལ། དེ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལས་ནི་དབྱེན་དེ་ཡི་རྒྱ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྟན་དེ་ལས་དེ་དང་འབྱེད་པོ་ལྟས་བྱིན་ལ་
 སྟགས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་འབྲེས་དོན་གཉིས། དང་པོ་དབྱེན་གྱི་ལས་དེས་འབྱེད་པ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་པར་སྟག་བསྟལ་མྱོང་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ།
 དབྱེན་གྱིས་མནར་མེད་དུ་སྟེ་ལ་མཆོམས་མེད་གཞན་གྱིས་དཔྱལ་བར་སྟེ་དེས་ཀྱང་མནར་མེད་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཟེར། འོན་མཆོམས་མེད་གཉིས་སྟགས་བྱས་ན། དཔྱལ་བར་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྟེ་ན་ལས་ཆེ་ཆུང་བྱད་མེད་དུ་
 འགྱུར་ལ། ཆེ་གཉིས་སྟགས་སྟེ་ན་མཆོམས་མེད་དང་། སྟེ་ས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ཁོ་ན་མིན་པར་བལ་ཞེན། བྱེ་སྟེས། མཆོམས་མེད་ལྟག་པའི་གངས་བཞིན་ལས་གཉིས་འགྱུར་ཆེ་བ་སྟགས་སྟག་བསྟལ་གྱི་གནོད་པའི་ལྟག་པར་
 འགྱུར་ལ། ལྟ་མ་འཕེན་བྱེད་དང་བྱེ་མ་རྟོགས་བྱེད་དོ་ཟེར། མདོ་སྟེ་བ་སྟགས་མནར་མེད་དུ་ཡང་ཡང་སྟེ་ཡང་སྟེ་བ་གཞན་བར་མ་ཆོད་པ་དང་། མདོ་ལས་སྟེ་ས་ནས་མྱོང་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་རྩོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་

དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་དུ་འདྲོད་དེ། རི་ཤིང་དུ་དགོ་འདུན་པའི་ནས་མ་དུ་མ་པ་དེ་ཤིང་དུ་ལྷེད་ཀྱང་ཡའང་ལམ་མི་སྒྲིལ་པས་སོ། །དེ་མཆོམས་མེད་ཡིན་ཀྱི་དཔྱེན་གཞན་མཆོམས་མེད་མིན་ནོ། །དགུ་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་
 ལྷུང་གཉིས། དང་པོ་འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་དེ་གནས་གང་ན་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་པལྱགས་པ་འཇམ་ལུའི་གྱིད་ནོ། །གང་ཟག་དགུ་ཤོགས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དཔྱེན་རུང་སྟེ། དགོ་འདུན་ནི་དགོ་སྒྲོང་པའི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། ལྷུང་
 མཐའ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་འབྲེད་པོའི་ལྱགས་གཉིས་སུ་པའི་པའི་དང་འབྲེད་པོ་དང་དགུ་ཆད་དགོས་པའི་ལྷུང་རོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དཔྱེན་ནི་ལྷུང་མིན་པའི་གྱིད་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། དེར་བསྟན་པ་ཡོད་པས་སོ། །ལས་ཀྱི་
 དཔྱེན་དེ་ནི་མཆོམས་ནང་གཅིག་དུ་སྟོང་མེད་ཀྱི་ལས་གཞི་གསོ་སྒྲོང་ཤོགས་མི་མཐུན་པར་སྟོང་སྟེད་པ་དེ་ཡང་པའི་པའི་སྟེ་བཀུད་དགུ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲེད་པོ་ལྷགས་སུ་མི་དགོས་པས་སོ། །བཅུ་པ་འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་
 དེ་དུས་ནས་འབྲེད་ན་དེའང་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་འཁོར་པའོ་པའི་དུས་དྲུག་པོ་སྟེ་རིང་པོར་མ་ཡོན་པ་ན་འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་མི་འབྲེད་སྟེ། ཐམས་ཅད་རབ་དགས་སྟོ་མཐུན་པས་གཅིག་པས་དང་། སྒྲིལ་ཆོའི་མཐའ་མ་ཐུང་ན་
 འདྲེད་པའི་ཆོའི་མིན་དེ། སངས་རྒྱས་པ་དགོན་འཇོན་དང་། མི་རྒྱལ་པས་སྒྲིལ་པ་ཡིད་མཐུན་པས་སོ། །རི་ཤིང་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིལ་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་ལྷུང་པའི་སྟེ་རོལ་དུ་འདྲེད་མིན་དེ་བསྟན་པ་སྒྲིལ་མེད་ཡིན་པས་སོ། །མཆོག་ལུང་

༡༡། །གཅིག་མ་ཐུང་གི་སྒྲ་རོལ་དུ་འང་མིན་ཏེ། ཕྱེ་བ་རིང་དུ་མི་གནས་གིང་། དེ་དག་གིས་བསྐྱམ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱམ་ཕྱེད་མེད་པས་སོ། །ཐུབ་པ་མོངས་པ་ན་འང་མེད་དེ། གང་ལ་འགྲན་ཡུལ་སངས་རྒྱས་མི་
བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་སོ་སོར་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་མིན་ཏེ། མཆོམས་གཅིག་ཏུ་དགོ་འདུན་ཕྱེ་བ་ནི་དཔུན་ཡིན་ན་དེ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་དུག་པོ་དེར་འཁོར་ལོའི་དཔུན་ནི་མི་འཐུང་ངོ་། །འཁོར་
ལོའི་དཔུན་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འཐུང་བ་མིན་ཏེ། ཉོན་ཐོས་པ་དག་གིས་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལུས་ཏེ། སྟོན་པ་འདིས་སེམས་དབར་གྱུར་པ་ན་དུང་སྤང་མཛོན་གེས་ལྟ་ལྟན་ཞིག་གི་འཁོར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་སྟོན་ཕྱི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་དེ་དགོངས་པས་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་པ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ཞར་ཐུང་ལ། མཆོམས་མེད་སྟེག་པ་ལྟེ་བའི་རྒྱ་མཆོན། མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔུང་པ། མཆོམས་མེད་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྟོང་
པའི་རྒྱལ། ཞར་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་དགོ་སྟེག་སྟོབས་གང་ཆེ་བར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཕ་མ་བསད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གསོད་པ་གཞན་མིན་ཞེན། བ་མས་རང་ལུས་ཐར་བ་དང་
མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་པན་འདོགས་པའི་ཞིང་ཁུད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དག་བཅོམ་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏྲན་ཞིང་ཁུད་པར་བ་ཡིན་ལ་དེ་བསམ་པས་སྤངས་དང་སྦྱོར་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་

བ་བཀོང་བར་མི་རྒྱལ་གྱི་བསམ་བསམ་སྤངས་ཤིང་སྤྱོད་བསམ་མེད་བར་བྱ་བར་བརྩམས་བསམ་སྤྱོད་ལ། །གཉིས་པ། གཡ་ཏེ་པ་མ་མཆོན་འགྱུར་བ་བསམ་ན་པ་མ་བསམ་པའི་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ནི་ན། བ་མ་གཉིས་
 གི་མཆོན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་གྱི་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་ལུས་སྤྱོད་བར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་པ་མའི་བྱ་བ་བྱས་ནི་ན་བསམ་སྤྱོད་ལ། །དེ་ཉིད་གི་ཕྱིར་པ་ཡང་མིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་པའི་སྤྱོས་སུ་ཞིག་བསམ་ན་མཆོམས་མེད་པའི་
 ཉེས་བསམ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ནི་ན་ཡོད་དེ། མ་མཆོན་གྱུར་བ་བསམ་ན་མཆོམས་མེད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟགས་སྟོ། །སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་མངགས་སྤྱོད་ཁོ་ནས་པ་མ་སྤོང་ཅིག་ཅིས་པར་བསྐྱོ་ཞིང་། དེའང་བསམ་
 ན་གཉིས་ཀ་མཆོམས་མེད་དང་དེས་གཞན་ལ་གསོད་དུ་བརྩམས་ན་སྤྱོ་མར་མཆོམས་མེད་གི་ལས་དང་ལྡན་ལ་སྤྱོ་མར་མི་ཐོབ་ཅིས་སྟོ། །མ་སྤྱོད་མེད་གཞན་དུ་འདྲ་ཤིས་པས་བསམ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་ན་མཆོམས་མེད་མིན་ཟེར།
 གཡ་ཏེ་སྤྱོད་མེད་གཞན་གི་རྒྱར་རྒྱར་པོ་གཞན་གི་མངལ་དུ་སྤྱོ་ན་དེ་གང་བསམ་ན་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་ནི་ན། དང་པོ་གང་གི་སྤྱོ་མཆོན་ལས་སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་སྤྱོད་པའི་གཅོ་པོ་
 ཡིན་བསམ་སྟོ། །གཉིས་པ་དེ་ཅུམ་གཅོ་པོ་མིན་ཡང་གསོ་ཞིང་སྤྱོད་བསམ་དང་འདྲ་བར་མ་ལ་ཁུ་བའི་བྱ་བ་རྩམས་སྤྱོད་གོས་སྟོ། །པ་མ་ལ་གསོད་པའི་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་གཞན་བསམ་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་མ་བསམ་

༡༩། །པ་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་གང་ལ་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་དེ་ནི་ལ་དངོས་པོ་སྒྲོགས་དགོས་པས་སོ། །མཚོན་ཐབས་གཅིག་གིས་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་དང་
སྒྲོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ལ་རིག་བྱེད་ནི་མཚམས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲོབས་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ་ཟེར། དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ། རིག་བྱེད་རྒྱལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་ལ་ལ་མཚམས་མེད་
ལ་ལ་སྒྲོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པའི་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དགྲ་བཙེམ་པ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དགྲ་བཙེམ་བསད་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཡིན་ཏེ། འདི་བསད་དོ་སྒྲུམ་དུ་རྟེན་རེས་པར་བཟུང་བས་སོ། །པ་དགྲ་བཙེམ་སྒྲོགས་
བསད་ན་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པས་མཚམས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཟེར། ལུང་རྒྱུ་འབྱེད་ལས། རྒྱལ་ཕྱ་སྒྲ་ཅན་གྱིས་བ་ལུ་ཏུ་ཡ་ན་དགྲ་བཙེམ་བསད་པ་ལ། མོད་ལ་བྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། པ་བསད་པ་དང་། དགྲ་
བཙེམ་པ་བསད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་པས་སྒྲིང་བ་དེ་ཅི་ཞེན། མཚམས་མེད་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་བྱས་ཞེའམ། ཡང་ན་སྒྲོ་གཉིས་ནས་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི་མཚམས་མེད་གཅིག་ལས་མེད་ཟེར་ཀྱང་དབྱུད། སངས་
རྒྱུ་བ་གྲོང་འདོད་མིན་པར་བརྟེན་པར་སེམས་པས་མཚོན་བསྐྱར་པ་ལ་མཚམས་མེད་མིན་ཏེ་སྒྲོག་གཅོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བསྐྱར་དུས་དགྲ་བཙེམ་མིན་ལ་དེ་འོག་དགྲ་བཙེམ་པ་ཐོབ་ནས་

གྲངས་ཀྱང་དེ་ལ་མཚམས་མེད་མིན་ཏེ་དེས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། མཚམས་མེད་གྱི་དངོས་ལུ་ཅི་སྒྲུབ་པ་བྱས་པ་དེ་མ་སྒྲུབ་པར་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པམ་ཞེན། དེ་ལ་འདོད་ཀགས་བྲལ་པའི་དགོས་ཏུ་གི་ཚུལ་
 ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་མི་སྤྱོད་དོ། །མཚམས་མེད་མིན་པའི་ལས་ལམ་ག་ཞན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བྱས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་སྒྲུ། འཕགས་ལམ་སྒྲུས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ལས་ལམ་མི་སྒྲུ་སྒྲུ། རྩོན་པས་འཚོ་བའང་མངས་རྒྱས་གིས་
 རྒྱན་ཞུགས་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པས་མཚམས་མེད་ལས་ག་ཞན་པའི་ལས་གིས་ཀགས་བྲལ་དང་འབྲས་ལུ་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །ཞེའོ། །ཐེག་ཚན་པ་ལྟར་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲས་ལུ་ཐོབ་སྒྲུ། མ་སྒྲུས་
 དག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་འབྲས་ལུ་གང་ཕྱི་ན། དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱན་སྒྲུ་པ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་རྩ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། ཚེས་སྒྲུ་ལ་བསྒྱུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་བསྒྱུར་མ་འདུམ་
 པར་མ་ཐོ་རིས་དང་། འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ། ཀགས་བྲལ། ཟག་ཟད་རྣམས་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་སྒྲོག་པ་དང་། བ་ཏོན་དང་སེམས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་མ་ཐོ་རིས་དང་བྱང་ཤོ་ལ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་
 ཕྱིར་རྒྱར་བཅས་འཇིག་རྟེན་འབྲུག་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་རྒྱན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྒྲིན་བར་བསྐྱལ་གཅིག་རྩ་མནར་མེད་སྒྲུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྗེས་ཐག་འབྱེན། དག་བཅོམ། མ་ཐ་

ད
མཛེས་
ལོ་
ལྷོ་
ལྷོ་

༡། །གསོད་པ་རྣམས་རིམ་པར་ལྷི། མཛོ་ལས་ཉེས་གསུམ་ནང་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་ལྷི་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྷ་ལྷི་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ལ་དབྱེན་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་དབང་དུ་དང་། ཡིད་ལས་
ཉེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་། དགོ་རྒྱ་གཙོད་ལྷིར་ལོག་ལྷ་དང་། ཡང་ན་དབྱེན་དང་། ཡིད་ལས་དང་། ལོག་ལྷ་རྣམས་ནི་རིམ་པར་མཛམས་མེད་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ལྷ་བ་ལྷའི་ནང་ནས་ལྷི་བར་བཤད་པས་མི་འགལ་
ཐེར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ལ་ནི། ལྷི་རྩའི་སེམས་པ་འབྲས་བུ་རབ་རྩ་ཆེ་སྟེ། དེས་རྣམས་སྒྲིན་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྱིམ་སྟེ། བསྐལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་འཕེན་རྣམས་པ་དེ་ལས་གོང་གུར་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་
དོན་ལ། ཉེ་བ་ལྷ་བཤད་པ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་ངེས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་། གཤམ་བྱེད་པའི་རྣམས་སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཙུན་མ་ཡང་ཡིན་པ་འདོད་ལོག་གིས་སྒྲིན་བྱང་བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྒྲོག་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་གསོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་
ཞལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་ནམ། སྒོ་ནི་འཕྲོག་པ་དག་རིམ་པར་མ་དང་། བ་དང་དགྲ་བཙུན་པ་གསོད་པ་དགོ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཛམས་མེད་པ་རྣམས་དང་ཉེས་པ་ཆ་འདུ་སྟེ། འདི་རྣམས་གྱིས་བྱང་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་སྟེ།

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིང་།

མཛུ་དུ་གྲུ།

བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པའམ་ཐ་མ་ཐག་འབྱིན་དང་ཉེ་བ་ནི། ཞེ་སྒང་ལ་སོགས་པས་གུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་མཆོད་རྟེན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་ལ་དབྱེག་བཞེས་ནར་མ་འདྲ་བ་
འཕྲོག་པ་ལ་འདོད་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་དང་གང་སྒྲིལ་ནི། གང་གིས་དགོ་འདུན་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་ལ་འདོད། དུན་ཉེ་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་རྒྱུ་དུ་ཞིག་སྤངས་ན་འང་ཆེན་པོར་
འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ལ་རིས་མཐུན་པ་སྤྱར་ཐུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱིས་ནི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགོ་འདུན་གྱི་ནི་ཆོར་བ་མ་སྤྱོད་བར་དག་པར་མི་འགྱུར་རྟེ་ཞིང་ཕྱི་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདྲ་བའི་སྒོ་ཞིག་
ཡིན་ན་ནི་དཔུལ་པ་ཆེན་པོར་ལྷུང་ལ། ཞལ་དུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་ཁོར་ལུག་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུའོ། །ཞིས་སོ། །དེས་ན་ཆ་འདྲ་དང་ཉེ་བ་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་ཐུས་ན་དཔུལ་པ་ཁོ་ནར་
སྒྲིན་གྱང་། བར་མེད་པ་ཁོ་ནར་མིན་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་བར་མེད་པར་སྒྲིས་གྱང་དུས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཆེ་རྒྱུ་ཡོད་པས་མཆོམས་མེད་དང་མི་འདྲ་ཟེར། །གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་
བཤད་དེ། ལུལ་འདོར་བ་ན་ལུ་ལོན་ལྷུང་བ་ལྟར། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ངན་སོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་འདོད་པར་སྤྱོད་དེས་ཀྱི་ལས་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཁམས་གོང་མར་དེས་པར་སྒྱེ་འགྱུར་

ཞེས་པ་དམིགས་པ་དང་། རོ་པོའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་བསམ་པ་ལས་ལྷན་གྱི་ཐོས་ལྷན་མིན་ཏེ་དམན་པས་སོ། །པལྗོངས་ལྷན་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཟག་བཅས་ནི་གོང་མའི་རྒྱ་མིན་ལ་ལྷན་སེམས་འདོད་པར་སྒྲུབ་
 པས་སམ། ཡང་ན་ལྗོངས་ལྷན་ཟག་བཅས་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྒྱི་རོལ་པའི་པལྗོངས་ལྷན་སྤྱིད་ཅེ་ཐོབ་ཀྱང་མཚན་གྱི་རྒྱར་མི་རུང་ཞིང་། ཐར་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་མོད། དེ་ནི་སྒྲོན་དང་བསེ་རུ་ལྷན་
 རྒྱུ་པར། །པས་མ་གཏོན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་གྱུན། ཞེས་སྒྲོན་གཅིག་ལ་སྒྱུད་པས་སོ། །དུས་གྱི་ཁྱད་པར། འཆར་རྒྱ་པ་ལ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལུས་པ་དག་རྩ་ལས་དེ་དག་སོག་པའམ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་
 པ་བརྒྱ་ལས་མང་རྩ་ལུས་པ་ན་འཕེན་མི་སྤྱིད་ལ་རྒྱུད་རྩ་ལུས་པ་ན་འཕེན་སྤྱིད་དེ། ལུག་ལྷན་པས་བསྐྱལ་པ་དག་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལུས་པ་ན་ལས་དེ་འཕྲང་པར་བཤད་དོ། མདོ་ལས། གོང་དཔོན་ངས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱལ་པ་
 དག་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གི་པར་རྩ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། ཟས་སྒྲིན་པར་སྟེར་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱིས་འགའ་ལའང་མི་བདེ་བའམ། གནོད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོན་པར་མི་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པའི་ལྷན་འདིས་
 བསྐྱལ་པ་དག་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དྲན་པར་གསུངས་པས། མཚན་གྱི་ལས་སོག་པ་པན་ཆད་ཆེ་རབས་དྲན་དགོས་པས་སོ་བེར། ལྷོ་བ་དཔོན་ཁ་ཅིག་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་ཆར་བྱིན་པའི་ལྷན་སེམས། དེ་ནས་ངན་འགོ་དང་། རིགས་དམར་

ད
མཆོད
ལུ
ལྟོ
རྒྱུ

༡༡། །པ། དབང་པོ་མ་ཚད་པ་དང་། ལུང་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་འགྱུར་པའི་སྒྲིན་པའི་ནི་སྒྲོག་ལ། ཆེ་རབས་དྲན་པ་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ནི་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཚུན་ཆད་ལུང་སེམས་ངེས་གནས་ཡིན་
ཟེར། མཚན་སོ་གཉིས་དེ་རེ་རེ་འདྲ་བསྟོན་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་དག་ལས་སྒྲོའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆད་དེ། རེ་རེ་ཆད་ཀྱང་། །པ་ཅིག་ལུང་སེམས་ངེས་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཅན་གྱི་
བསྟོན་ནམས་རྒྱུགས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དང་མཉམ་མོ་ཟེར། །པ་ཅིག་སེམས་ཅན་སྟེ་འི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་ཆགས་པ་རྒྱེ་སྟོང་པ་དེ་ཅམ་དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱ་ཡིས་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་པ་ནས་སོ་གཉིས་པར་དེ་
འདྲ་ཟེར། གཞན་དག་བསྟོན་ནམས་དེ་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་ཕྱེན་པར་ཟད་ཀྱི་གཞན་དག་གིས་དཔག་དགའ་འོ་ཟེར། བརྒྱའི་གྲངས། །པ་ཅིག་སངས་རྒྱས་སྟེ་ལུང་སྟེ་མཚན་སོ་གཉིས། ཆོས་སྤྱི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ། བདག་ཀྱང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྒྱར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་འདོད་པ་ན་གནས་ནི་ལུང་གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད། གཟུགས་ཁམས་བརྒྱ་དུག །གཟུགས་
མེད་བཞི་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་ལུང་སེམས་སྟེ་རྩེ་དེ་སྟེ་སྟེ་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་འདི་ལས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ལོ་སྟུམ་པ་གཅིག་དང་། བདག་གིས་དགྲོལ་སྟུམ་པ་གཅིག་སྟེ་ལྟ་བུ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲིབ་

ལྟོན་པ་ལྟེན་པ་

ཡིན་ལ་དེ་ལན་གཉིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བརྒྱ་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ནི་དགོ་བཅུ་རེ་རེ་འང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ན་པ་སྟེ། ལས་ལམ་དངོས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཉེར་བསྟོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
པས་མ་སྒྲིད་པ། དུན་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ཉིད་དང་། བྱང་འདས་ལ་བསྟོས་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྷ་བཅུ་དང་། རི་ལྷར་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱ་ལས་ལམ་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་ལས་བྱང་པ་ལྷར། བདག་གྲང་རྒྱ་ལྷ་
བཅུས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲུལ་པ་ལྷ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱ་ཡིན་ཟེར་གྲང་། འདིར་ནི་མཆོན་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་རེ་རེ་འང་བརྒྱ་པར་འདོད་པས་ན་དེ་དག་གྱུན་བརྟགས་ཙམ་མོ། །སྟོ་གོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མཛོད་ལས་
ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྟེ་པོ་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བཅུ་འབྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྒྲུའི་ཁུང་སུ་གཅིག་དང་། བ་སྒྲུའི་ཁུང་སུ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་དང་།
དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འབྱུར་གྱིས་མཛོད་སྟེ་དང་གཙུག་ཏྲར་མ་གཏོགས་པ་མཆོན་སུམ་ཅུའི་གང་རུང་གཅིག་དང་། མཆོན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱི་འབྱུར་གྱིས་
མཛོད་སྟེ་དང་། མཛོད་སྟེ་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་འབྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏྲར་འབྲུག་ལ། དེ་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་ཕྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་འབྱུར་གྱིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འབྲུག་པར་གསུངས་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྩྭ་དྲུང་

ལྟེན་པ་

༡༩། །ཡུལ་གྱི་ཐབས་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འབྱུང་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ནི། མཛོད་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ལུས་ཐོབ་ནས། ཐམས་ཅད་ལོ་ཐོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའི་
 བསོད་ནམས་དེ་དག་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱུས་གྱི་བ་སྒྲིའི་ཁུང་ལུ་གཅིག །བ་སྒྲིའི་ཁུང་ལུ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་
 བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤྱད་དང་། གཙུག་ཏྲུང་ལས་གཞན་སུམ་ཅུའི་གང་རུང་གཅིག །མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤྱ། དེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏྲུང་། དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱུས་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་དང་ལྷན་པས་ན། ལྷར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ནང་ན་བསོད་ནམས་གཏོར། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་གཞེས་པ་མཛོད་པས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པ་མཛོད་པ་ལགས། ཞེས་སོ།
 རིན་ཐོང་དང་བྱང་ས་ལས་ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་ལས། གཞན་སྒོ་སྒོས་མི་ཟད་པ་དང་འདྲ། རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིན་ནི། བྱང་ས་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིས་པ་འཛམ་གྱིང་ལ་བྱ་ཐེར་ལོ། །གཞིས་པ། དེ་ལ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་འདིས་སངས་
 རྒྱུས་ཇི་སྟེད་གཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ནས་སངས་རྒྱུས་ཐེར་ན། དེ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོགས་བསགས་པ་གཞིས། དང་པོ་བསྐྱུལ་བ་ཟུང་ལྷར་ན། ད་ནི་སྒྲིན་ཚེ་དམན་པར་གྱུར་པ་ན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ལ།

འཇམ་གང་ཞིག་ནི་དཔལ་པ་བྱས་ནས་གྱང་། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིང་རྩེ་པད་དཀར་ལས། བྲམ་བེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲེ་སྒྲོན་ལས། གཞོན་རྒྱ་པརྱོན་འགྲུལ་སྒྲོན་ཅེས་བྱ་བས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐུང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལས། ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་རི་མ་
 མེད་པའི་དཔུང་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གསེགས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་སྟགས་ཐེག་ཆེན་ལས་སྐྱ་ཆོགས་འབྱུང་ཡང་། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། །ཕུང་སྒྲུན་གྱི་
 གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྷན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །འདིར་ཆོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲོན་འདས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་སྒྲོན་པ་འདི་བཞིན་ཚོད་
 རྒྱས་ཐུང་པ་ལ། སྒྲོན་པ་འདི་རྩ་མཐའ་གྱི་ཁྱེའུ་སྒྲུང་ཁྱེད་དུ་གྱུར་པ་ན། འབྲས་ཐོར་གང་དང་མཆོའལ་ལྟམ་དང་། རས་གྱི་ཁ་ཆར་དག་ཐུལ་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཁྱེད་སྐྱ་ཅི་འདྲ་སྟགས་གྱི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པོ། །ཕུང་སྒྲུན་གྱི་
 གཞི་ལས། རྩ་མཐའ་ཡངས་པའི་འོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཤུག་ཐུབ་པ་བསེར་མའི་སྒྲོན་གྱིས་ཟེན་པ་ལ། རྒྱ་འཇམ་པོས་བྱས་གསོལ་ཏེ་མར་དང་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱགས་ནས། ཐུར་རྒྱུའི་བཏུང་པ་དྲང་བས་སྒྲུན་གྲོལ་ནས་དེ་དང་དེ། བདག་

༡༥༥། །ཀྱུང་རབ་རྒྱུ་ལ་འདི་ཡིས་ལྷ་ལྷེ་རིགས་སྒྲིལ་པ། །ཡོན་ཏན་རིགས་དང་རུས་དག་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྟར་ཅིག །པདག་གིས་ཆངས་པའི་འཛིན་རྟེན་པར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཛིན་པ་ཡི། །པ་རོལ་ནི་
 པ་རྒྱ་ཆེན་འཛིན་པ་མེད་པས་སྒྲིལ་པར་ཤོག་ཅིས་སྒྲིལ་ལམ་བཟུང་བོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྒྱུ་པར་གཞིགས་དང་མར་མེ་མཛད་དང་། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྱར་ཅན་རྒྱལ་ཤིང་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་
 ལྷུང་ཡ། དེ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་པོ་ནི་ལྷ་ལྷེ་ལྷུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྷ་ལྷེ་ལ་བསྐྱེད་པ་གྲུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བསྐྱེད་སྟེ། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྱར་ཅན་ཕྱོད་པ་
 དང་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྣམས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་གྲངས་མེད་གཉིས་པར། བདུན་ཁྲི་དུག་ལྷུང་ལ་བསྐྱེད་པ་གྲུར་མཐར་མར་མེ་མཛད་དང་། དེ་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་བདུན་ཁྲི་བདུན་ལྷུང་ལ་བསྐྱེད་པ་གྲུར་
 མཐར་རྒྱུ་གཞིགས་ལྷུང་སྟེ། གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་གསུམ་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མཐའ་མར་ལྷུང་པར་འདོད་ཡ། གྲངས་མེད་དང་པོ་བརྒྱུ་ལྷུང་པ་ནས་ཡིན་ཅོ། །ཐོག་ཆེན་པས་
 གྲངས་མེད་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ་བསྐྱེད་པ་གྲུར་པར་འདོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དཔོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་མཛོད་མཛོད་མཐོ་ལ་མི་རེ་པར་སྒྱུར་སྟེ་ཡིས་སྒྱུན་པར་བྱེད་པས་སྐབས་དེར་སྒྱུན་པའི་

ཐག་འཛིན་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

པར་ཕྱིན་རྫོགས་ལ། ཀལ་ས་མེད་སྤྱིར་རྫོགས་སྤྱིན་པ་སྤྱི་སྤྱིས་རབས་སུ་བཏུང་། །ལུང་གཞི་ལས་ལུང་སེམས་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བཤད་དོ། །གང་གི་ཆོ་འདོད་པ་ལ་ཀལ་ས་པ་དང་བཅས་བཞིན་
 དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། སེམས་མི་འཕྲུག་པས་བཟོད་པ་དྲང་། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤོད་སྤོམ་པས་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་སྤྱི་བའི་རབས་བཞིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུར་གྱུར་པ་ན།
 སངས་རྒྱལ་སྒྲུབ་རྒྱལ་རྒྱལ་རྒྱལ་ལེ་ལེ་ལུག་ཞིག་ན་མི་ལམས་ལ་སྤོམ་ས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས། རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲོང་སྤྱི་ཞུག་བདུན་གྱི་པར་དུ། སྤྱིས་སུ་ལུ་མ་ཆོག་ཁྱོད་འདྲའི་དགོ་སྤོད་སྤོམ་ས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྤོད་
 པས་བཟོན་འཕྲུག་གྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་ཤིང་། བསྤོད་པ་དེས་བསྒྲལ་པ་དགའི་ཆོགས་ཀྱང་འདུམ་མོ། །ལུང་ཚུལ་པའི་སྤྱི་རོལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་མཐོང་དོར་དྲིང་ལ། རྟེན་རབ་མཐོང་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི། རྟེན་དེ་འཛིན་དང་།
 བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་དོར་རྟེན་ལུང་ལེ་ཤེས་གྱིས་ནི་སྤོམ་ས་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དགོ་པ་ལ་གསུམ། བསྤོད་ནམས་ལུ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། ཆོངས་པའི་བསྤོད་ནམས་བཞི། ཆོམ་ཐུན་གསུམ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་དང་། བསྤོམ་པ་ལས་ལུང་བའི་བསྤོད་ནམས་ལུ་བའི་གཞི་གསུམ་པོ་གསུངས་པ། དེ་དག་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བསྤོད་ནམས་དང་། ལས་

༡༡། །ཀྱི་རོ་པོ་ཡིན་པས་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་པ་འདུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་དང་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཆོར་སྟགས་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ནའོ། །རྩལ་བྱིམས་ལས་བྱུང་བ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུམ་ཀའོ། །བསྒྲོམ་བྱུང་བུམས་པ་བསོད་ནམས་དང་གཞི་གཉིས་ཀ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་ལྡན་འབྱུང་གི་སེམས་པ་དང་། བསམ་ཟུག་གི་སྒྲོམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །བུམས་དང་ལྡན་འབྱུང་ཆོར་སྟགས་བསོད་ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་གསུམ་པོ་བསྐྱབ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་རྩལ་པས་ན། གསུམ་པོ་ལ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཞི་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ན། སེམས་པ་དག་གི་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་སྟགས་གསུམ་སེམས་པ་དག་གི་དཔེའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲིན་སྟགས་རྒྱས་བཤད་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གང་གཙོ་དབྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིན་པ། རྩལ་བྱིམས། སྒྲོམ་པ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲིན་དང་། ཕྱི་བྲག་ །དྲོགས་སྒྲུང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོ་པོ། འབྲས་བུ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིན་

2000

[illegible]

༡༡། མཛེན་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་འདོད་ལམས་ཆགས་བྱལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤལ་བ་སྟེ། དེ་བཟུང་སྟེ་དང་བྱས་པ་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་དབུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྟེན་པ་བྱུང་པར་བ་ཕྱེ་བྱུག་ཏུ་
བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། སྟེན་པ་དེ་ཡིས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྟེན་བདག་དང་དངོས་པོ་དང་ཞིང་གི་བྱུང་པར་ལས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟེན་བདག་གི་བྱུང་པར། དངོས་པོའི་བྱུང་
པར། ཞིང་གི་བྱུང་པར་གསུམ། དང་པོ། སྟེན་བདག་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ནི་དྲན་པ་དང་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་ཚུལ་བྱིམས་སྟོགས་འཕགས་ཚོར་བདུན་དང་འདོད་པ་རྒྱུད་པར་ལུན་པས་སོ། །ཚུལ་ནི་གུས་པ་དང་ལ་སྟོགས་
པས་བསྐྱེད་བ་རང་གི་ལག་ནས་དང་། བ་རོལ་ལ་མཐོ་བའི་དུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྟེན་པ་སྟེན་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ལས་དམ་པའི་སྟེན་པ་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་གུས་པ་དང་རང་ལ་གནས་དང་། དུས་སུ་དང་། གཞི་
དེས་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་སྟེན་པ་དང་ལྟར་གསུངས་སོ། །གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་ཡང་། བརྒྱས་པ་དང་། གན་པ་ལ་ལྷག་བྱེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེན་བྱུང་དང་། དུག་དང་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གཞོད་པ་མིན་པའོ། །གཞན་ཡང་
དང་ཕྱོད་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་མ་དག་པའི་སྟེན་པ་སྟོགས་སྐྱེད་ཏེ་དག་པའི་སྟེན་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྟུབ་པར་གསུངས་པ། འདི་ལྟར་གཏོང་བ་པོ་བྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་མ་དད་པས་སྟེན་པ་དང་། བན་བདགས་ལན་དུ་བན་

འདོགས་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་དང་། དམན་པ་སྒྲིན་པ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱལ་མེ་དང་མེ་ཆེ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། ཆུ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་གེས་པར་བྱ་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱན་ལ་སྟགས་པ་ལ་
 སྒྲིན་པ་དང་། དུག་སྒྲིན་པ་དང་། མཚོན་ཆ་སྒྲིན་པ་དང་། སྟག་ཆགས་བསད་དེ་ག་སྒྲིན་པ་དང་། བག་མེད་རྒྱལ་ས་ལ་ཆད་སྒྲིན་པ་དང་། འདི་བདག་གིར་འགྱུར་དེ་བདག་གི་རིམ་འགྲོ་བ་དང་། མཚོད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྱུ་རྩ་སེམས་
 ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་དང་། རང་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཁོད་པ་དང་སྒྲུ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་དང་། གར་གྱུ་བཞད་གད་ཅེད་མོ་ག་རྩམ་དང་དགའ་ཕྱིར་རོ་ལ་མོ་མ་ཁན་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། གཟའ་རྒྱར་གྱི་
 མཚོན་མའི་ཕྱིར་རྒྱར་མ་ཁན་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁོར་མཛེས་པོ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁོར་མཛེས་འཕྲུལ་པོ་ལ་རི་དྲགས་དང་བྱ་ཟ་བ་ལ་དགའ་མགུ་སྒྲེད་པ་དང་། བཟོའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་དང་། ལུས་མི་བདེས་འདིགས་
 པས་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིད་པ་ལ་སྒྲོས་བརྒྱད་དེ་ཆོག་པ་ཟ་བར་བྱས་ནས་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་འབྲས་ལ་ཐོ་ཆོས་ཟ་ཁོར་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་ཕྱིན་ནས་འགྲོད་ཅིང་ག་རྩུང་བ་དང་། ཕྱིན་ནས་བདག་ལས་ཕྱིར་བ་ཐམས་ཅད་
 གིས་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྱུར་བདག་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ་སྒྱུ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་འབྲས་བདག་གིས་སྒྲུད་གྱི་གཞན་ལ་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྱུ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིན་པ་དང་། ལང་ཆོ་ལ་བབ་པས་སྒྲིན་པ་དང་། ག་

सत्यमेव जयते

ཆེ་ལྟར། གྲང་བའི་ཆེ་དྲོ། དྲོ་བའི་ཆེ་གྲང་། ཐ་མལ་བའི་ཆེ་ཐ་མལ་བར་འདུག་པས་དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་སྐྱབས་གྱི་དོན་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ཞར་བྱང་གཉིས། དང་པོ། ཞིང་ལ་འགོ་བ་བཟང་བས་ཞིང་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གོ་ཏུ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དུད་འགྲོའི་སྒྱི་གནས་སུ་སོང་བའི་འགོ་བ་ལ་
 སྒྱིན་པ་བྱིན་ན་སྒྲར་རྒྱུ་སྒྲིན་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བུའོ། །རྒྱལ་འཆལ་མི་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་དུ་རེ་བ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲག་བསྐྱལ་གྱི་ཞིང་བྱང་བར་འཕགས་པ་ནི། རྒྱལ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་གྱི་གཞིའི་ནང་
 བསྐྱེད་པ་བྱང་བ་ལོག་གཞི། གྲང་བ་སོགས་གྱི་དུས་སུ་བྱིན་པར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་སྒྲགས་པོ་ལས་དཔལ་པོ། དཔལ་པོ་ལས་ཡི་དྲགས། དེ་ལས་འཇུར་གོགས་ཅན་ལ་ཐེགས་པ་བསྐྱོས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཐ་མ་དང་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དོམ་དང་རི་དྲགས་སོགས་སུ་སྒྲིས་པའི་རབས་བཞིན་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་རོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་གོ་ཏུ་མའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་ལྟན་ལ་བྱིན་ན་རྒྱུ་སྒྲིན་འབུམ་
 འགྱུར་དུ་རེ་བར་བུའོ། །རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ལ་བྱིན་ན་རྒྱུ་སྒྲིན་ཆོད་མེད་དོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་ཆོད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་རྒྱུ་སྒྲིན་ཞིང་བྱང་བར་འཕགས་པ་

༡༢༡། །རིགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི། །ཐམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་ལ་སྒྲིན་པ་སྟེ། །དེ་ལ་སྟོ་ཀུན་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ཡང་ན་འཇམ་ཞེས་པས་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིན་པ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་ལ་སྒྲིན་ཡང་། རྟོགས་བྱང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་མཛོད་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྒྲིན་
 པ་དང་། འཇིགས་པས་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིན་པ་དང་། སྟོན་བདག་གི་པ་དང་མེས་པོ་དག་གི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་དང་།
 གཤམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་དོན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་ཀྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་སྒྲིན་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པའོ། །སྒྲིན་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་
 རང་ན། བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་ཡང་མཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ནི་རྣམ་ཉེ་བར་ལྷག་པ་དག་ལ་སྒྲིན་པའོ་ཟེས། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འབྲུག་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་སྒྲིན་ནི་ནི་ལྷག་ །དོན་མཆོག་ནི་དག་བཅོམ་པའམ་མུང་འདས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་གྲགས་པའི་བསེས་གཉིན་འཆད། གང་སྟེལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་བཞི་རིམ་པས། དད་སོགས་ཙོར་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

འདྲེན་པ་དང་། སེར་སྒྲུའི་དྲི་མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྒྲོམ་ས་འཇུག་གི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤང་འདས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ལ། ས་ལས་དོན་མཆོག་ནི་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་མཆོག་སྤང་འདས་འཕྲོག་པར་
བསྐྱོས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆོག་ས་ནི་དེའི་རྒྱ་ཆོག་ས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་སམ་བདེ་འགོར་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་དེ་
བཞིལ་མོས་སྤྱོད་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་སྒྲུག་ས་ལམ་གསུམ་མམ། མོས་སྤྱོད། མ་དག །དག་པ། མཐར་ལམ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ལ། སྤྱི་མ་བདུན་ནི་རིམ་པས་ལོ་ལོ་དང་། འདི་ཕྱིར་དབུལ་འཇིགས་དང་། ལྷག་པོ་འདོད་པ་
དང་། འདས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱིན་གནས་བརྒྱས་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དམན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ནི། འཕགས་པ་མིན་ཡང་རང་གི་སྤྱི་མ་
དང་། བདེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་བ་ཐ་མའམ་མཐའི་བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱ་བ་དོན་གྱུ་བ་ལྟ་བུ་ལ། སྤྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུང་པར། བྱས་ལ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལས་ལམ་གྱི་མཇུག་ལ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་དང་། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་དང་། གཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྒྲུག་གཅོད། དག་

༡༡། །ལས་ལ་རྒྱན། ཡིད་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་ནི། སྒྲོར་བས་ཆེ་བ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་དང་དགའ་བཞིན་སོགས་དང་། རྫོགས་པའམ་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ཀུན་སྒྲོང་གི་
 བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། མཐུག་སོགས་དུག་པོ་དེ་དག་ཚུད་དང་ཆེ་བ་ལས་ལས་ཀྱང་ཚུད་དང་ཆེ་བ་ནི་དུ་འབྱུང་ལ་དུག་ཀ་ཆང་ན་གིན་དུ་ཆེ་བའོ། །གཉིས་པ། ཡང་མདོ་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་དང་། བྱས་ལ་བསགས་
 པ་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ལ་དེ་ནི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་མ་བཅད་བ་དང་། བབ་ཆོལ་མིན་པར་འདི་ངེས་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་ཐྱིས་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 ལོག་ལྟ་དང་འཆག་པ་སོགས་ལས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་སྒྲོར་མཐུག་ལོའོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲོང་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལས་ནི། བསགས་པའི་ལས་
 གེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པའི་ལས་སུ་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གོང་ལས་ལྟོག་པ་དུག་མ་ཆང་བ་སོགས་བྱས་ལ་མ་
 བསགས་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ནི། གང་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དེ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཆོག་དུའང་ལས་འདི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུལ་ནས་ལས་དེ་མ་བྱས་པའོ། །མ་བསགས་མ་བྱས་

ལག་འདྲང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

བ་ནི་ལས་གང་ཆེད་དུ་མ་བསམ་བར་བྱས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དོགས་སྤང་པ་ལ་ཆེན་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གར་ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཆགས་བཅས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་
 བདག་དོན་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཡེན་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡེན་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་བྱུང་
 པའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་། སེམས་དད་སོགས་ཀྱི་མཐུས་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཡེན་པ་དང་། བན་པ་མེད་ཀྱང་བུམས་པ་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ལ་མན་ཡོན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིན་བྱུང་བསོད་ནམས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཆོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་
 སོགས་ནི་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ལུ་ཡོད་དོ། །ཆགས་བཅས་ཀྱིས་ཆགས་བྱལ་འདོད་ཁམས་པ་ལ་བྱིན་ན་གཉིས་ཀའོ། །གལ་ཏེ་མན་འདོགས་པ་སོགས་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་
 དུ་རིགས་ན། དུད་འགོ་སོགས་ཞིང་ངན་པ་ལ་བྱིན་པས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དགོ་བ་ལས་འབྲས་སུ་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྟུལ་བའི་བྱིར། ངན་པའི་ཞིང་ལ་བཏང་བ་

ད
མཛེན
བཟླ
རྟེན་གྱི
མཛེན

༡༩། །ཡའང་འབྲས་ལུ་ཡིད་འོང་འབྱེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་ངན་པས་ཞིང་མཆོག་ལ་སྟོན་ན། རྒྱུ་སྒྲིལ་ཆུང་ཞིང་སྒྲིལ་འབྲས་ལུ་པ་ནི། ཞིང་ངན་པ་ལ་བདུབ་པའི་འབྲས་ལུ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་ཀྱང་དམིགས་བསམ་
དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ལ། སྒྱིད་དང་། བྱེ་བྲག་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱུ་པར་དག་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། མི་དགེའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། འཆལ་ཚུལ་དེ་སྒྱུར་
བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་མིན་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་མིན་ཡང་དུས་མིན་གྱི་ཟས་སྟོར་པ་སོགས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་བཅད་པའམ་བཀག་པ་རིག་རིག་མིན་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཚུལ་བྲིམས་དེ་ཡང་རྒྱུ་པར་དག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེན། འཆལ་བྲིམས་ཀྱི་སྟོན་མ་ལུང་པ་དང་། དེའི་སྟོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་འཕེན་དེ་སྟོན་མ་ལུང་པ་དང་།
འཆལ་བྲིམས་དེའི་གཉིན་པོར་བྱེད་པའི་དུན་ཉེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐར་པར་བསྟོས་པས་ནི་བལ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། བསྟུན། མི་མ་ལུན་སྟོགས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་བྲལ་དང་། མ་ལུན་སྟོགས་རྒྱུ་པར་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལྷན་ནོ། །
གཞན་དག་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱུ་པར་དག་པ་སྟེ། སྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་དངོས་གྱིས་དག་པས་དང་། དེའི་སྒྱུར་པ་ཉེར་བསྟོག་གིས་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱུ་ཉོག་སོགས་རྒྱུ་ཉོག་རྒྱུ་པར་དག་པ་

བསམ་པ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

དང་། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་བརྟེན་པར་བྱས་པའམ་དྲན་པས་ཟེན་པས་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་པོ་འདས་པར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། གཞན་དག་ཚུལ་བྱིམས་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། འཕྲོ་བ་མེད་པ་དང་།
 ཆད་པ་དང་། རྩ་འགྲོས་འཛིགས་ནས་སྤང་བ་འཛིགས་པའི་ཚུལ་བྱིམས། མིད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་ནས་སྤང་བ་ལེགས་སུ་སྤྱོན་པའི་ཚུལ་བྱིམས། མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་དག་པའི་
 ལྷ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་དོན་དུ་སྤང་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བྱིམས། དྲི་མ་མེད་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱོམ་པ་
 སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་དགོ་བ་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པ་ལས་སྤང་བའི་བསྐྱོད་རྣམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་
 བྱ་ན་ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏྲུག་གི་དྲི་ལྟར་སེམས་ལ་དགོ་བའི་བག་ཆགས་བགོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱང་གང་གཙོ་དབྱུང་པ། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆངས་པའི་བསྐྱོད་རྣམས་བཞི་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་བསྐྱོད་རྣམས་ཆད་མེད་པ་

ད
མཛེས་
ལྟོ
མཛེས་
ལྟོ

༡། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྤྱི་གདུང་མི་ཆད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱི་ན་པག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྦྱེད་དེ། མ་བུས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱི་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྦྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྲུལ་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩེགས་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ནུ་ཐོས་བྱེ་བ་བསྐྱུ་བ་དང་། བུམས་པ་ཆད་མེད་བསྐྱེམས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཆངས་པ་མདུན་འདོན་གྱི་ཆོ་ཆད་དང་མ་ཉམ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བ་བཞི་བརྒྱར་མཐོ་རིམ་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་བརྩེགས་སོགས་བཞི་ཡི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྦྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་སྐྱུས་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མཆོན་རྒྱུ་པར་སྤྱིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཏེ། དེས་གནས་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོངས་སྦྱོང་གྱི་འབྲས་ལུ་ཅན་ནོ་ཟེས། གང་ལྟར་ཡང་ཆངས་པའམ་ཆངས་པར་སྦྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བས་བཏགས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་མཐོ་རིམ་སུ་ཆེ་མཐུད་ཅིང་བར་བསྐྱུ་བ་བཞི་བརྒྱར་བདེ་བ་ཕྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལ་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བཏགས་ཟེས། འདྲ་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་གྱི་ལུགས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིང་
62

ཡིན་གྱི། ཕྱེ་སྒྲུབ་མིན་ཏེ་ཆངས་པའི་དགེ་མཉམ་མཐོ་རིམ་ཆེ་མི་སྤྱིད་དུ་དང་། བསམ་འཕེལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། དེའི་ཞར་ལ་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་སྒྲིན་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྒྲིབ་རྟེན་པ་ཀུར་སྒྲིག་སྒྲིབ་མིན་
པས་བསྒྲུན་ཕྱ་མདོ་ཐེ་ལ་སྒྲིག་པའི་གསུང་རབ་དོན་མ་ཞོར་བར་ཡང་དག་པར་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྒྲིན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆ་མཐུན་གསུམ་ནི། འཁོར་བར་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་འཕེན་པའི་ལས་བསྟན་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་།
ཆོག་ས་ལམ་དུ་ཕྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པར་བསྒྲིས་པའི་དགེ་བ་ནི་ཕྱང་འདས་སམ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། གང་སྒྲིས་ན་ཡོངས་སུ་ཕྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་པའོ། །དགེ་བ་དེ་ཡོད་རྟགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོན་
བརྟོན་པ་ན་དང་ལྷག་ས་ཀྱིས་བ་སྒྲུ་ཡང་བ་སྒྲིག་སོ། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ནི་རྟོ་བ་ལ་སྒྲིག་པ་བཞེས་སྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་འཕགས་ལམ་དང་མཐུན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་རྣམ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ་
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཞར་ཕྱང་ལས་ཐལ་བ་བཤད་པ་ལ། དཔོན་དང་། ཞར་ཕྱང་དུ་དགེ་སྒྲིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྒྲུན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ་ལམ་ཐབས་ཀྱིས་རབ་དུ་བརྒྱུག་པའི་ལས་ནི། འདི་ལྟར་
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀུན་སྒྲིབ་མཆོངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཡི་རང་བཞེན་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ན་གསྒྲིག་ཡིག་འབྱེད་གསུགས་འབྲི་བ་དང་། ལྟ་སྒྲིག་ཀྱི་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་བརྒྱ་བཞེན་པའི་ལས་དང་།

༥
མཛེས་པ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་

༥༡། །དངོས་པོ་གཅིག་སྟགས་བཤུང་བ་དང་བཅས་པའི་སྟུན་དག་ནི་དག་གི་ལས་དང་། བཅུ་བརྒྱ་སྟགས་གྲངས་བསྟོམས་དེ་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་
ཞེས་བྱ་བ་དེའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚེག་ཡིན་ལ། དེས་ཟེན་པའམ་དེས་བསྟོམས་པའམ་དེས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ལས་ནི། ཡིག་འདྲི་སྟགས་ལ་རང་རང་གི་ཐབས་རིགས་པས་བཅུག་པ་ཐལ་བ་དང་མི་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
དགོངས་པ་འདྲ་སྟུམ། བཤུང་བ་དང་སྟུན་དང་གས་གཉིས་ཀ་སོ་སོ་དག་ལས་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་པ་འདྲ་དཔུང་དོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཞར་ལ་དགོ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཉེན་མོངས་པས་བཀའ་བ་པས་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉེན་
མོངས་དང་བཅས་པས་གནག་ཅིང་འཕགས་པས་ཐོར་བས་ངན་པ། ཉེན་མོངས་དང་སྟུན་ཅིག་འདུག་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མེད་སྟེ་ཟག་
མེད་དགོ་པ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐྱིན་པས་གུ་ཚོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་དགོ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་རྒྱད་ལ་གུས་པའི་སྒྲིན་ས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ག་ཞན་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་དགོ་དང་སྒྲིབ་ལུང་མ་
བསྟན་རྒྱད་ལ་བརྟེན་བྱ་མིན་ནོ། །མི་དགོ་བ་དང་། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མཁའ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྱེད་སྒྲིབ་

2000

[illegible]

3

ལ། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ནི། ཉིང་འཛིན་དེར་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཉི། དེ་དག་གུང་སྤྱིད་པར་འཕེན་བྱེད་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་ཐར་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བཤད་པའོ། །
 སྐབས་འདིར་འདི་དབྱེད་དེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ལྟ་བུ་སུ། དེ་ལོས་ཐ་དད་པའི་ལྟ་བུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་ལོགས་ནས། དེས་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་དེ་མཐུས་ཡང་དག་པར་འཛོམས་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅེས། ཀུན་དཀྱིས་དང་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། བྱོགས་བྱི་མ་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་མདོན་པ་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་མཆུངས་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས། བྱི་སྐྱེས་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་ཉིད་ལྟ་བུ་སུ་འདོད་པས་མདོན་པ་ལས་བཤད་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་ནི་ཆགས་ལོགས་དང་། ཇེས་འབྲེལ་ཉོན་མོངས་གཞན་ནས། ཡང་ན་ཐོབ་པ་ལ་བྟགས་ནས་
 གསུངས་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ཀུན་དཀྱིས་གཉིས་ཀ་མིན་གྱི་བག་ཉལ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་དཀྱིས་ལྟ་བུ་མདོན་གྱུར་ཡིན་ལ། བག་ཉལ་ནི་ལྟ་བུ་ས་པོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་

ཡཀའ་དང་པོའི་དཀོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

དཔེའི་རང་མཚན་མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འདིག་མཐར་སྒྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྒྲུང་གཅིག་སྤུས་སྒྲོང་བས། སྒྲུང་བྱ་རིམ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ཅན་ནས། འདོད་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྒྲུང་
 བྱའང་ཡིན་པས་ལྷ་ཡི་སྒྲོ་ཅན་གྱི་བར་དུའོ། །འདོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་སོ་དུག་ལས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཁམས་གོང་ན་མ་གཏོགས་དེ། ཁམས་གོང་མ་ན་རྒྱད་ཞིག་ནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་མེད་པས་
 མོ། །དེ་ནི་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་གསུམ་དང་། བདག་གི་མཛེས་པོ་ལ་དེ་གསུམ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་པན་བདག་ས་སོ་སོགས་གསུམ་སྟེ་དགའོ། །ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་མཐོང་
 སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་དེ་དག་ཉིད་ནི་གསུགས་ཁམས་དང་། གསུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་འདོད་ཁམས་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་འདོད་ན་མཐོང་བསྒྲོམ་སྒྲུང་བྱ་སོ་དུག །གསུགས་ན་སོ་གཅིག །གསུགས་མེད་ན་སོ་གཅིག་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་བསྒྲོམས་ན་དུག་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བདག་ས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་སྒྲོང་ལ། ལྷན་སྒྱེས་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ཅུ་གྱིས་མི་སྒྲོང་ཡང་རིང་དུ་གོ་མས་པས་སྒྲོང་རོ། །
 སྒྲུང་བྱ་གོ་བརྒྱད་དེ་ཁམས་དང་ས་དང་ནུམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་ཉིས་བརྒྱད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མདོན་པ་པ་ཁ་ཅིག་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལྷན་སྒྱེས་པོད་པས་སྒྲོམ་སྒྲུང་དུའང་བཞེད། ཉེན་མོངས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གྱུར་བདེན་བཞི་

༩༩། །ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཁྱུག་པས། འདོད་ན་མཐོང་སྤང་བཞི་བཅུ། ལྗོངས་སྤང་དུག །ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་འདྲ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པས་སྤང་བུ་མཐོང་སྤང་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས། །བསྐྱེད་སྤང་དུག་ལ་ཁམས་དང་མའི་དབྱེ་བས། །བཞི་བཅུ་དང་བཅུ་བཞི་འགྲུར་མེད་ལོ། །གཏན་དབབ་ལས། །བདེན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་འདི་དང་འདྲ་བར་བཤད། །འདི་སྒྲོར་གལ་ཆེ་ཞིང་ཕྱ་བས་ལོགས་སུ་བྱེད། །གཉིས་པ་དེ་གཉིས་པོ་གང་གིས་འཛོམས་བསྟན་པ། །གལ་ཏེ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྤང་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་གི་གཉིས་པོ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པས་བྱལ་བམ་ཞེན། །བྱལ་མི་བྱལ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདི་སྒྲོར་མྱོད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་སྒྲེས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས། །ཕྱ་ཕྱུག་གང་དག་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་གེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡིས་གཞོམ་པར་བུ་བའི་མཐོང་བས་སྤང་བུ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ་མྱོད་ཅི་སྤྱོད་ཕྱེད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་གི་སྤྱུག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆོད་མན་ཆད་ལས་སྒྲེས་པའི་མཐོང་སྤྱོད་རྣམས་ནི་འཕགས་པས་མཐོང་ལམ་ཆོས་རྗེས་བཟོད་ཅི་རིགས་དང་། འཛིག་རྟེན་པས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་གྱིས་སྤང་བས་སོ། །བཟོད་པས་གཞོམ་བུ་མིན་པ་ནི། འདས་མ་འདས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བུ་ཡིན་པས་བྱལ་བོ། །དེ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་སོ་སྒྲེས་མཐོང་

སྤང་སྤྱོད་བཅི་སྤྱོད་དེ། དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་པའི་སྒྲོམ་ལ་འདོད་པར་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ། རྟག་ལྟ། རྒྱ་མེད་ལྟ་སྟགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བསྒྲོམ་སྤང་གི་ས་པོན་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་མི་རུས་པས་སྟོ་ཟེར། ཕྱེ་སྒྲུལ་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་མདོན་སེས་ལྟ་བུ་པས་སྟོག་གཏོང་སྤང་བ་གི་ནས་དཔུལ་བར་སྒྲོམ་བར་འགྱུར་བ་ན། ལྟའི་མིག་གིས་རྒྱ་མཚན་ལོག་པར་བཟུང་བ་ལས་འབྲས་
 མེད་དམ་སྒྲུལ་པ་སྟེ། ལྟས་ཕྱིན་བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས་ལ་ཐུགས་ལས་རྒྱུར་རྒྱུར་གསོལ་སྒྲུབས་རྒྱུ་འབྱུལ་ཉམས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཉམས་པ་དང་ལྟ་བར་སྒྲོམ་བ་རུས་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཉོན་མོངས་ས་པོན་ཐོབ་
 པ་ལ་འདོད་ན། དེ་འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཡང་ཕྱིས་སྒྲོམ་བ་འདས་པ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པས་ཟེར་གྱུང་མི་འཐད་འདྲ། སྤང་བ་འདི་རེ་ཞིག་མེད་པ་ལ་བསམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱེ་བྲག་ལ། ལྟ་བ་ཕྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། ད་
 རྒྱལ་ཕྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འབྲོས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་། ལྟའི་
 མེད་ཕྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ཏེ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་ལ། རྒྱལ་སེས་ལ་བདག་དང་། གཞན་བཞི་དབང་བསྐྱར་ཕྱེ་བདག་གི་བའམ། ཡང་ན་མིང་བཞི་ལ་བདག་དང་། གཞུགས་ལ་བདག་གིར་ལྟ་བའོ། །བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་

वर्णनः कदाचित् कदाचित् कदाचित्

རྒྱལ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ནི་ལྟ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དཔུ་མའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། དགོ་རུ་གཙོད་ཅིང་མི་དགོ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་ངན་ལ་མཛོན་ཞེན་དང་། དལ་བ་འབྲས་ལུ་མེད་པའི་
 ལས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དབང་ལྷན་སྐོག་སྐོག་ལྟ་མིན་ལ་རྒྱུར་ལྟ་པའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ལྷན་མཆོག་འཛིན་ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྟོང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལོག་པར་ལྷན་པ་སྐོག་སྐོག་ལ། དབང་
 ལྷན་དང་། སྟེ་དགའི་བདག་པོ་དང་བདག་ལ་སྐོག་སྐོག་ལྟ་མིན་ལ་རྒྱུར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་པ་དང་། བདག་རྒྱུ་ལྟ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་པས་སོ། །རྒྱུ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ལྷན་པ་དང་བརྒྱལ་
 ལྷན་མཆོག་འཛིན་དེ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་པ་མཐོང་པས་སྟོང་ཕྱི་ལོན་ཏིན་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་པས་བདག་དག་པར་བྱ་བྱེད་ལྟ་པ་པོ་ལ་དག་འཛིན་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་མཐོང་པས་རྟག་པའི་དབང་ལྷན་སྐོག་སྐོག་ལ་ཞེན་པ་ལྷོག་གོ། །
 དེས་ན་རྒྱུ་མས་སྤངས་ཐེན་ལ་ཕྱི་མས་སྟོང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གིས་སྒྲུམ། གཞན་ཐེར་མིན། བརྟགས་དབྱུང་ན་མི་འཐད་པས་རྒྱལ་འབྱུང་སྟོང་པའི་ལྷན་པ་ཉིད་བཟང་བར་བཤད། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་གསུངས་ཏེ། གཙོད་པ་དེ་རྟག་བདག་བཞི་དང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདུ་གཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འཛིན་ལྟ་ནི་བདག་རྒྱུ་ལྟ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐར་འཛིན་བྱེད་ཆ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྟ་

༡༩། །པ་མཆོག་འཛིན་ནི་གཙང་བདེར་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེས་ན་མཐར་འཛིན་སོགས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་དང་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་བཞག་ལ། དེ་དག་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གློ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཚང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་གི་ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་ཕྱ་རྒྱས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་བཤད་དེ། དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མ་ཚང་བས་དེ། འདི་ལྟར་མཐར་འཛིན་ཕྱིན་ནི་ཆད་ལྟ་སྒྲུབ་འདེབས་ཡིན་པས་གློ་འདོགས་མེད་ལ། ཚུལ་བརྟུལ་ལ་ཅུང་ཟད་འདག་པ་སྤྱིད་པ་ལ་བཟུང་བའང་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་དེས་པར་རྟོག་པ་མ་ཚང་བས་སོ། །ཕྱིན་ལོག་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བཞི་དང་། འདུ་གེས་བཞི་ནི་གྲོགས་དེའི་དབང་གིས་སོ། །འོ་ན་ཆོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་ཅི་ན་འཛིག་རྟོན་ན་མ་གྲགས་པས་སོ་ཟེར་གྱི་གཙོ་ཆེ་བས་སམ་སྒྲུལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་སྒྲུས་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་མཐོང་སྒྲུང་ཁོ་རྩལ་འདོད་ལ། གཞན་དག་རྒྱུན་ལྷགས་རྣམས་ལའང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྟེ་བར་གསུངས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་སྟེ་མི་དགས་པས་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཡང་ཡོད་ཟེར། ཕྱེ་སྒྲུས་འབགས་པ་ཆགས་སྟེ་ནི་འགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོ་ལྟར་ལུང་ཅམ་ལུལ་གྱི་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

2007

མིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་གང་གིས་སྤང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་བ་ལ་དབྱེ་བར་མ་ཟད་རྒྱལ་ལའང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། ཁུང་ཁུ་བས་བདག་ཁུད་འཕགས་སྐྱམ་པའམ་མཉམ་པ་དང་མཉམ་མོ་སྐྱམ་པ་སེམས་ཁེངས་པའི་རྒྱལ། མཉམ་པ་བས་བདག་འཕགས་མཆོག་དང་མཉམ་སྐྱམ་པ་ལྷག་པའི་རྒྱལ། ཁུད་འཕགས་བས་ཀྱང་བདག་འཕགས་སྐྱམ་པ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ། ཉེར་ལེན་སྤང་ལྷ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་སེམས་ཁེངས་པ་ངོ་སྐྱམ་པའི་རྒྱལ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་རྫོམས་པ་མངོན་པའི་རྒྱལ། ཆེས་འཕགས་བས་བདག་ཁུང་ཞིག་གིས་དམན་ནོ་སྐྱམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པ་ཁུང་ཟད་སྐྱམ་པའི་རྒྱལ། གསོད་ལ་དཔའ་སྟགས་ཡོན་ཏན་མིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་རྫོམས་པས་སེམས་ཁེངས་པ་ལོག་པའི་རྒྱལ་ལོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལྟས་བདག་ལ་སྐྱབ་པར་རྫོམས་པ་ནི་དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མཆོག་གོ། །མཉམ་པ་ལ་བདག་དང་འདྲོ། །མཆོག་ལས་བདག་དམན་ནོ། །བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱབ་པར་རྫོམས་པ། མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་མཆོག་ཡོད་དོ། །མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་དམན་པ་ཡོད་དོ། །བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་དགག་པར་རྫོམས་པ། མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་

ད མཚན་ བརྒྱ་ རྟོན་གཉིས་ མཛོད་

༄༅། །མཚན་མེད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །མཚན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་དམན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དྲུག་བཤད་པ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་
བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་གསུམ་པོར་འདུ་སྟེ་ཐོག་མར་ངོ་སྒྲུལ་དུ་བདག་ལྟ་འབྱུང་། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བས་ན་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ང་རྒྱལ་
དཀྱའི་ནང་གི་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བདུན་པ་གསུམ་ནི་ང་རྒྱལ་དུ་འདུ་ལ། གསུམ་པ་བཞི་པ་དྲུག་པ་གསུམ་ནི་ཅུང་ཟད་སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་དང་དྲུག་པ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །བདག་བས་དམན་པ་
མེད་དོ་སྒྲུལ་པ་ཇི་ལྟར་ང་རྒྱལ་ཡིན་ཞེན། མཚན་གི་ཚན་ས་པ་འདིའི་ནང་བདག་དམན་གྱི། བདག་ཀྱང་བཟང་པོ་ཞེས་ཁེངས་པ་སྟེ། ལྟ་གཤམ་དུ་མི་གཟུགས་བཟང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲི་དང་། བྱེ་བྲག་ །ཁར་བྱུང་གསུམ།
དང་པོ་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་མཐོང་ལམ་དང་། ལྷན་སྒྲིམ་བསྒྲིམ་པས་ཟད་པར་བྱ་བ་འཕྲུལ། ལང་ན་བྱེ་སྒྲི་ལྟར་ན། མཐོང་སྒྲུང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་སྒྲུང་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུང་ལ་དམིགས་པ་སྒྲིམ་སྒྲུང་དོ་
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་སྒྲུང་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། ཅི་འཕགས་རྣམས་སྒྲིམ་སྒྲུང་མ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིད་དམ་ཟེར་ན་མ་དེས་ཏེ། དད་སྟགས་ཟག་བཅས་དང་གཉིད་དང་མིག་དབང་སྟགས་སྟུག་བསྐྱལ་དབང་པོ་རྣམས་

བཤམ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

མ་སྒྲུང་གྲུང་སྒྲུང་ལ། བསྒྲུམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་པ་དང་སྟགས་པས་ལུས་ངག་གི་སྒྲུང་བདུན་ཉེན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཡིས་བསྒྲུང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་སྒྲུང་གི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲུང་ཕྱིན་གྱི་ལྷ་བསྒྲུངས་པས་སྒྲིད་པ་བཅད་པའི་མི་ལྡང་མི་རྣམས་པ་བཞིན་མ་སྒྲུང་གྲུང་མི་སྒྲུང་ལ་ཞེས་པ། ཁོ་ན་འཛིག་ལྷ་འཕྲང་དེར་ཐལ་ཆེར་ན། དེ་སྒྲུང་སྒྲུང་ལ་འཕྲང་དམིགས་མོད། དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་བཞིན་འཛིག་པ་ལ་སྒྲིད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིད་པ་འཕྲང་སྒྲུང་སྒྲུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་ཆད་ན་སྒྲུམ་པའི་འཛིག་སྒྲིད་འཕགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལོག་ལྷ་སྒྲུངས་པས་སོ། །བདག་དབང་པོ་སྟགས་
 ལྷ་སྒྲིམ་ན་སྒྲུམ་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིད་པ་མེད་དེ་རྣམ་བདག་སྒྲུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་འཕགས་པ་ལ་མཛོན་དུ་འབྱུང་ངམ་ཞེན། འཕགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགྲ་དང་སྟགས་པས་གསོད་སྟགས་དང་སྒྲིབ་འཛིག་གི་སྒྲིད་པ་དང་
 དེའི་སྒྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྲུང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྒྲུང་སྒྲུང་དེ་དག་ལྷ་བསྒྲུམ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསོད་སྟགས་ཀུན་དགྲིས་ཅན་ལོག་ལྷས་རྒྱས་སོ། །མི་དགའི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་འགྲོད་པ་འཕྲང་ངན་པར་བྱས་པ་
 བསྒྲུམ་སྒྲུང་གི་ལུས་ངག་ལ་དམིགས་པས་བསྒྲུམ་སྒྲུང་ཡིན་གྲུང་དེ་ཐོ་ཆོམ་གྱིས་སྒྲིད་པས་འཕགས་པ་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ལ། ཁྱུང་པར་གོ་རིམ་རྒྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དམིགས་པའི་ཁྱུང་པར། རྒྱས་

༡༥༡ ། འཕྱར་གྱི་བྱུང་པར། རོ་པོའི་བྱུང་པར། ཡུལ་གང་དང་ལྷན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྤྱར་བའི་བྱུང་པར་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་ཡུལ་སྤྱར་བྱ་ལྷ་ཀུན་རྩ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་བྱུང་པར། དམིགས་
 ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་མི་དམིགས་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་རང་ས་ལ་ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། གོང་སར་འགྲོ་བ་གཉིས། སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤྱར་བྱ་ལྷ་བ་ལྷ་དང་། སྤྱ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤྱར་བར་བྱ་བ་ལྷ་བ་
 གཉིས་ཏེ་ལྷ་བ་བརྟན་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་བ་དེན་པ་གཉིས་གྱི་མཐོང་བས་སྤྱར་བྱ་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མཚུངས་ལྷན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཅུ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་
 གཉིས་གྱུར་ཡིན་པ་སྤྱག་ཀུན་མཐོང་སྤྱར་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྤྱུས་བརྟན་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་སྟོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྤྱར་བྱ་རིས་ལྷ་པོ་མཐོང་དག་ལ་ཀུན་རྩ་དམིགས་མིང་དེ་དག་སྤྱིད་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པས་སོ། །ཆགས་སྟོགས་མཚུངས་ལྷན་གྱི་མ་རིག་ནི་ཀུན་འགྲོ་མིན་ཅོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ལྷ་སྟོགས་གྱིས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་བསགས་པས་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྷན་ལ།
 འགྲོག་པམ་ལ་མཐོང་སྤྱར་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཅིང་། སྟོམ་སྤྱར་བཞི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་མི་རུས་སོ། །འོན་དེས་རིམ་མམ་ཅིག་ཆར་དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆགས་སྟོགས་ཀྱང་ཀུན་འགྲོར་འབྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་

མཛེས་པ་གྲུ་

ན། འདོད་ཁམས་མཐའ་དག་གིས་འདག་པར་འཛིན་པ་སྟགས་མི་ཤིང་པས། རྒྱལ་བརྒྱལ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། རྒྱས་མ་ལུས་ལ་མི་ཤིང་ཀུང་། སྤང་རིས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་འདག་འཛིན་སྟགས་
ཤིང་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ཤིང་དང་། དེ་ལ་མཆོག་དང་གོལ་རྒྱུར་ལྷ་པས་འདོད་ཆགས་དང་ར་རྒྱལ་ཡང་ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལ་ལྷ་བ་སྒྲལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་གིང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གཉིས་
ཀུང་ལྷ་པའི་ལུལ་ལ་འཇུག་པས་སོ་ཟེར་ན། ཕྱི་སྒྲུས་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ར་རྒྱལ་སྟོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པས། སྒྲིབ་པ་མིན་ལ། ཀུན་འགྲོས་རིས་ལྷ་རྒྱུ་ཅིག་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེས་ན་ཆགས་པ་དང་ར་
རྒྱལ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་སྤང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོམ་སྤང་ཞེས་འདོད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ནི་མཐོང་སྤང་ལྷ་པའི་དབང་གིས་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་
དབང་གིས་ཞུགས་པ་སྒྲོམ་སྤང་དོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་མཐོང་སྤང་དང་། གཉིས་ཀ་འདྲེན་མར་དམིགས་པ་སྒྲོམ་སྤང་ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། བྱ་རྒྱལ་བརྒྱུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དྲུག་
མི་གོང་དུ་སྒྲལ་བ་མི་མཉམ་པར་ཡང་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་རྟེ་འགྲོའོ། །འཛིག་མཐར་ཕྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཉོག་ས་རྟེ། རང་སྤང་ལ་བདག་ལྷ་དང་། དེ་རྟག་ཅད་དུ་ལྷ་པས་སོ། །རྒྱལ་བརྒྱལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡང་

༡༥༩

༡༡། །འཇུག་པས་སོ། །འདོད་པ་པས་ཚངས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་དང་། དེ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཚངས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མི་འཛིན་པས་འཛིག་མཐར་མིན་ལ། འཛིག་ལྟ་མེད་པས་ལོག་སེམས་ཡིན་གྱི་
 ལྟ་བུ་ལྟར་མི་བགྱང་བེད། ལྟ་བུས་བརྟུག་ཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ནི་ལྟ་བུ་ཅིག་པ་སེམས་སེམས་ལྟར་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཐོབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། ལྟ་བུས་
 དང་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིམ་དང་རྣམ་ཐུན་གྱི་འབྲས་ལུ་མི་གཅིག་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུས་ཀུན་འགྲོ་དང་། རྒྱ་ཀུན་འགྲོ་ལ་ལྟ་བུ་དེ། མ་འོངས་པའི་ལྟ་བུས་ཀུན་འགྲོ་ །གཉིས་པ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུས་ཀུན་འགྲོ་དང་
 ལྟ་བུ་འབྱུང་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ། འདས་ད་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་མ་འོངས་པའི་ལྟ་བུ་འབྱུང་དང་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བུས་གོ་བརྒྱད་ལས། ཀུན་འགྲོ་ཁོ་ན་ཉིད་བདུན།
 དེ་མིན་པ་རེ་ལྟ། ཀུན་འགྲོ་རྣམས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པས། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་སུ་མི་འགལ་བས་ལོག་ཞུགས་ལ་ལོག་ཞུགས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད། གོང་མ་པ་དག །ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ། བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་དང་། ཆགས་རྒྱལ། ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི། ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྟེན་ཅིང་ཁེངས་ལ་མཚོག་དང་། དག་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཤོ་ལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པས་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་རང་དང་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པ་རྒྱུ་ལ་ལྟུགས་པའི་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་ཞེས་གསུམ་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་བྱེད་དུག་
དང་། དེས་དམིགས་ལུལ་གྱི་ཟག་མེད་སྐད་གི་ཡིན་དུལ་པ། དུག་པོ་ལས་གཞན་པས་མི་དམིགས་རྒྱལ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཏེ་
བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྟར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་ཞིག་ཞེས་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དུག་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ལ་གཞན་བརྒྱད་ཅུ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་དུག་གིས་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བར་བྱལ་ཞེན། མ་དེས་ཏེ། རྒྱལ་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ། འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ནི་རང་གི་ས་པའི་གཉེན་པོ་
འགོག་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཏེ། འདོད་པའི་ལོག་ལྟས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེས་བར་དུ་སྤྱར་བ་དང་། ལམ་ནི་ས་དགའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་མཉམ་དང་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ཕྱིར་ལམ་རང་ཕན་ཚུན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། ཟག་མེད་དང་པོའི་ཉེར་བསྟུགས་སྐྱེས་པས་མ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཚོས་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་གསུམ་གྱི་ལུལ་ཡིན་ལ། དེ་དང་

གཞན་

ད
མཛེ
བྱི
རྩེ
མཛོད

༡། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་བཅས་ས་དགའི་ལམ་རྩེས་ཤེས་ནི་རྩེས་ཤེས་དེའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤེད་ཅེའི་བར་གོང་མའི་ཁམས་ཀྱི་མ་རིག་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤང་བྱས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་དེ་མིན་པས་སོ། །ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱར་མ་དེས་
ཏེ་འདུན་པ་བཞིན་ནོ། །འགོག་ལམ་ཐོབ་སྤྱོད་འདོད་པ་དག་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་མིན་ནོ། །གནོད་བྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་ན་འགོག་ལམ་གྱིས་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀྱན་ནས་མཚར་སེམས་ཀྱི་གཞི་
དགའི་མཆོན་ཉིད་ལས་འདས་པས་ཞེ་སྤང་གིས་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །ད་རྒྱལ་ཁེངས་པ་ལ་དམིགས་ན་འགོག་ལམ་ཞི་བའི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བདེན་ཉོན་མོངས་དེ་མ་སྤང་བྱིར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་རྒྱལ་
བརྒྱལ་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མིན་ལ་དེར་ལྟ་བས་དང་། འགོག་ལམ་དེ་ཡང་དག་པ་ཆོས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ལ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་བར་ད་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་
བརྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྤ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བརྟུག་ཉིས། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད་ཏུ། །གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

۵۴۸

ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དུག་གོ། །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། སྤུགས་ལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ལོག་ཞུགས་ལོག་ལྟ་སོགས་དེ་
དག་ལ་དམིགས་པས་ལོག་ཞུགས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །གོང་མ་པ་དག་དུག་པོ་དེས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ཀྱི་དངོས་སུ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེ་ཡེ་སེས་སུ་
ཐལ་ལོག་སྤངས་སོ། །གཏན་དབབ་བསྟུ་བ་ལས་དམིགས་པ་བསྟུ་ན་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ། ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པ། རང་གིས་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་པ། རང་གི་རང་གིས་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱེ་སྤྱོད་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་ཀྱང་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་མ་དེས་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་
པ་རྒྱས་འགྱུར་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ། ལྟ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་དུ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་དུ་ཞེན། ཀྱན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་
རང་གི་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་བུ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རིས་སུ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་ཀྱི་རིས་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤུག་བསྟུལ་མཐོང་

ད
མཛོད་
བཞི་
དེ་མཛོད་
མཛོད་

༩༩། །སྒྲུང་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཛོད་སྒྲུང་ཁོ་ན་ལ་རྒྱལ་པ་སྤྱོད་སྤྱུག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱལ་སམ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་ས་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
རྒྱལ་སྤྱུང་རང་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱལ་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འོག་མས་བདག་ལྟ་དང་མེད་པས་བདག་གི་རམ་བུས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱལ་པ་ཞེས་ཞེས་རྒྱལ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱ་རྒྱལ་ཀུན་འགོ་ཡིན་མིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐམས་དང་ས་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས། ཀུན་འགོ་མིན་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་སྐྱལ་བ་
མི་མཉམ་པ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་རྒྱལ་སམ་མཛུངས་ལྟ་ཁོ་ནས་རྒྱལ་ཕྱུར་ཏེ། ཞིང་རྩན་བཅས་སྤྱུག་ལྟར་གང་ལ་བདག་ལྟ་དང་མེད་པ་འདྲུག་པ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱལ་པ་མེད་དོ། །འདོད་པས་ས་གོང་མ་དོན་དུ་གཉིས་པ་དག་གི་བ་
ལ་འདྲུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད། གཉིས་པ། ཕྱ་རྒྱལ་གང་ཞིག་སེམས་དང་སེམས་ཕྱུང་ས་མང་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དང་མཛུངས་པར་ལྟན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་དེ་རྟེན་ཏེ། དེ་དག་མ་སྒྲུངས་ཀྱི་བར་དུ་མཛུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒྲིན་ས་
རྒྱལ་པར་འབྱུང་ཏེ། དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཆང་གིས་དུག་གི་རུས་པ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱ་རྒྱལ་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཛུངས་ལྟ་ཁོ་ནས་རྒྱལ་ཕྱུར་དང་། འགོག་ལམ་མཛོད་སྒྲུང་གི་

བཀའ་འདུངས་པའི་དགོངས་འབྱེད་སྒྲོམ་

མ་རིག་པ་དུག་དང་། ལམས་ལོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགོ་བཙུང་སྟེ་ཉེར་བཞི་ནི། དམིགས་ལུ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་དམིགས་མཚུངས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་དང་། ལྷག་མ་
 རི་གཉིས་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་ཀར་ངེས་ལ། དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པས་བྱུང་པས་དམིགས་རྒྱས་པོ་ན་ཡིན་པ་མེད་དོ། །ལར་ལམ་དམིགས་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་ན། དེ་
 གཉིས་ཅམ་ལ་ཐར་པར་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་ལ། ལམ་འདི་ལས་གཞན་དག་པར་ལྟ་ན་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྟག་མཐོང་སྤང་བྱུར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་རྒྱལ་བརྒྱལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་འགོག་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་
 ཐེ་ཆོམ་ལ་འདག་གོ་ལ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བརྒྱལ་ཡོད་པ་འག་ལ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གསུངས་ཀྱང་རང་བཞིན་རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པོ་བོ་ལ་བསྐྱོབ་ལུང་མ་བརྟན་
 དང་མི་དགོ་བའི་བྱུང་པར། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། ཞར་ལ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་མིང་ཅན་གཞན་ཡག་དང་དང་གསུམ། དང་པོ། ལམས་གོང་མ་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ལ་ལུང་མ་བརྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ནི་ཡིན་མོད་རྒྱུད་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བརྒྱལ་བས། ཉོན་མོངས་པ་དེས་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་མི་རྒྱས་པས་མི་དགོ་བའང་མིན་ཏེ། དེ་ན་གཞོད་སེམས་སོགས་མེད་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་ཆད་མ་སྐྱོབ་པ་དང་དགོ་བའི་མི་མིང་དོ། །

༡༩༡། །དེས་ན་སྒྲིབ་ལ་དག་མི་དག་གང་དུ་འང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་དང་དེ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེན། འཇིག་རྟག་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་རྒྱལ་སོགས་དག་པ་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་ལ་ཆད་ལྟ་ཡང་ཐར་པ་དང་མཐུན་ཏེ་བདག་མེད་པར་འདོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་བུ་པ་འདི་གཉིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཅུ་ལ་རྫོངས་པ་ལས་གཞན་ལ་གཞོང་བར་མ་ཞུགས་པས་མི་དག་འང་མིན་ཟེར་གྲང་། །ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟ་ན་མཐོ་རིས་ལ་སྒྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ངོ་སྒྲུམ་པའི་ར་རྒྱལ་གྲང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཆོངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིབ་རི་དྲགས་དང་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། བབ་ཅོལ་དུ་སྒྲུ་བོས་པས་སྒྲགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སེར་སྒྲུ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ནི་མི་དག་པར་འདོད་ལ། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ར་རྒྱལ་ཡང་ལྟ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཀུན་བརྟགས་མི་དག་པར་འགྱུར་ལ། །ཁམས་གོང་ན་མཐོང་སྤང་གྲན་བརྟགས་མི་དག་པ་ཡོད་པའམ་མེད་ན་མཐོང་སྤང་མེད་པར་ཐལ་བ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །འདི་རྣམས་གྲང་སྒྲི་རིགས་ནས་བསྟན་ན་མི་འགལ་ལམ་སྟུམ། ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་མཆོངས་ལྟ་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་མི་དག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་དབབ་ལས། མང་།

དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ནི། ལྷོད་དང་ལྷུག་པས་ལ་ཉིད་དང་ཡང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བུ་ལ་འབྲས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྒྲེ་བའོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱད་པར་བརྒྱད་དམ་བུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་
 ལ་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་ན་སྤང་བུ་རིས་ལྷ་ཆར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ལྷོ་ནི་རྩ་བ་གཉིས་དྲུང་འཛིག་ལྷ་དང་མཐར་ལྷ་གཉིས་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་མོངས་པ་མ་གཏོགས་
 པའི་ཀུན་རྟོ་མོངས་པ་རྣམས་ནི། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་གྱི་དང་པོ། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་འདྲ་ཡིན་པ་ནི་
 གསུམ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐམས་པོང་མ་གཉིས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རོ་ལྱང་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སྟེད་པ་སོགས་ཐམས་པོང་མའི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་རིག་པ་ཐམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ། འདོད་
 པའི་རྩ་བ་དང་པོ་གཉིས་དྲུང་མཆོངས་ལྷན་དང་། ལྷོ་སྟེས་རབ་སྟེ་དེའི་རོ་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། འདོད་ན་རྣམ་སྒྲིན་སྟེས་སོགས་སེམས་བཞི་དང་མཆོངས་ལྷན་དང་། ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གོང་ན་ཉོན་མོངས་དང་
 མཆོངས་ལྷན་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྟེས་སོགས་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་སྟེས་རབ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཡོ་བས་མི་བརྟན་ལ། ད་རྒྱལ་ནི་སེམས་མཐོར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྩ་བ་དུས་ཀུན་རྟོ་བརྟན་པ་དང་

༥༥། །གཏིང་ན་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་ར་རྒྱལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་མིན་དེ་གོང་ན་ཁོང་ཁྱོད་མེད་ལ། འདོད་ན་ཡོད་པ་ནི་མི་དགོའོ། །ཞེས་ཁ་ཆེ་པས་འཆད་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ། བརྟན་པ་དང་གཏིང་གནས་ཙམ་འདིར་རྩ་བ་འདི་དོན་མིན་ལ་འདིར་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་བ་རྫོང་པས་དེའི་རྩ་བ་བཞིའོ་ཞེས་ནི་འོག་གྱེ་སྒྲུབ་རྣམས་འདོད་དོ། །དེ་དག་གྲུང་ཁམས་གོང་མའི་སྟེང་པ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གོང་མའི་ར་རྒྱལ་དང་། རྫོང་ས་པ་སྒར་བཤད་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་སྟེང་ར་རྒྱལ་གསལ་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོ་མུང་མཚུངས་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་སྟེང་གསལ་ཆེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དྲག་ལྷ་སྟེགས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བ་གསལ་ཆེ་ལ། བདག་བསམ་གཏན་ཐོབ་ལ་གཞན་མིན་ཞེས་རྫོམས་པ་ར་རྒྱལ་གསལ་ཆེ་ལ། དེ་གསུམ་མ་རིག་པ་ལས་ཕུང་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འདི་ལམ་ཡིན་ནམ་མིན། བདག་འདས་སྟེགས་ཕུང་མ་ཕུང་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གསལ་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་མཚོན་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་རྫོམས་འདུག་ལུང་མ་བསྟན་དང་འདོད་པའི་སྒྱིབ་པ་ལ་སྟེགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཅེས་སོ། །རྩ་བ་དེ་དག་ཆང་དགོས་པ་མིན་དེ་ཅི་རིགས་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ཞེས་ཕུང་དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ནི། འོན་དགོའི་དགོའི་ལུང་མ་བསྟན་འདི་ལས་གཞན་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་དམ་ཞེ

五、

ན་ཡོད་དེ། དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་དྲི་བ་ལ་ལན་གང་འཁུལ་བཞི་སྟེ། མགོ་གཅིག་རྟུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་དེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བར་བྱས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། མགོ་གཅིག་རྟུ་ལུང་ཕྱོགས་གཅིག་རྟུ་ལུང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་སྒྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་ལམ་ཞེན་འཆི་ཞེས་ལན་གང་པ་ལྟ་བུ་དང་། གནིས་པ་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱེ་ལམ་ཞེན་རྣམ་པར་བྱེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་པར་མི་སྒྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་རྣམས་སྒྱེ་འོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ། མི་འདི་ལྟར་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དམན་པ་ཡིན་ཞེན། ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་སམ། ངན་སོང་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་དྲིས་ཏེ་ལུང་སྟན་པ། ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟེར་ན་དམན་ལ་སོགས་ལན་གང་པ་ལྟ་བུ་འོ། །བཞི་པ། ཅི་བདག་ལུང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན་ལ་སོགས་པས་གནིས་ཡིན་གནིས་མིན་སོགས་གང་དུ་འང་ལན་མི་གང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ལུང་མ་བསྟན་བརྟུ་བཞི་བཟུང་འོ། །ལུང་མ་བསྟན་བརྟུ་བཞི་པོ་མི་དག་པ་ཡིན་ཡང་འདིར་དྲི་བ་ལུང་མི་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བརྟུམས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། བདག་མ་གྲུབ་པས་སྒྱུས་པ་ལྟར་རྟུ་ལུང་བསྟན་ན་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སོ། །བདག་མེད་པར་བསྟན་ན་སྟོན་རྟུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་བྱིར་འོ། །དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་བརྟུ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་སོགས་བཞི།

༡༢། །མཐའ་ལྡན་སོགས་བཞི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གོངས་པན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་བཞི། ལུས་དེ་ཉིད་ཚྲོག་ཡིན་ནམ། ཚྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོན་ལུང་མ་བཟླན་པར་
 འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་དག་ཏུ་ལུང་མི་བཟླན་ཏེ་ཞེས་བཞག་པར་ལུང་བཟླན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ལྡན་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་
 ལྡན་ཚུལ་དང་། མོངས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྒྱི་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལྡན་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ལ་དངོས་དང་། ཏུས་གཉིས། དང་པོ། ལྡན་ཚུལ་སྒྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་པ་དང་། སྒྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས། དང་པོ་འདོད་ཁྲོ་སྒྲུལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་སྒྲུལ་ས་བདེ་ཕྱིར་དང་། ཁྲོ་བ་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཕྱིར་འགྱུར་ལ་དམིགས་པས་སོ། །སྒྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་ནི། ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཚོམ་མོངས་པ་གསུམ་སྟེ།
 བདེ་སྒྲུག་བཏང་སྒྲུལ་གྱི་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱ་རྒྱས་ལྡན་ཚུལ་ནི། འདས་པ་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་ད་ལྟ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ད་རྒྱལ་དག་གིས་ནི་གང་ཟག་གང་
 ལ་ཉོན་མོངས་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྒྲེས་ནས་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམ་ཤེས་གང་གི་ལམ་རྟུ་སྒྲིས་ཀྱང་དེས་གྲུང་བུ་ཐག་པས་ལུར་པ་ལ་བཏགས་པ་ལྟར་གང་ཟག་དེ་

2000

དང་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱེད་པས་སོ། །ལྟ་ཚུལ་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཐོབ་ལྟ་མིན་ཏེ་རྒྱད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ལྟ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཆགས་སྒྲུབ་ནི་སྒྲོ་ལྟའི་ཤེས་པའི་ལོ་ཁོར་དུ་འབྱུང་གི། ར་རྒྱལ་
ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ལོ་ཁོར་དུ་འོ། །སྒྲེས་ཞེས་པ་ནི་མོངས་དེ་དག་ཡུལ་འགལ་ལ་མི་སྒྲེ་བ་ཤིད་ལ། གལ་ཏེ་དང་པོར་སྒྲེས་ཀྱང་སྒྲུབ་ན་མི་ལྟ་བུ་པས་དེ་གཉིས་གཅོད་པའོ། །དཔེར་ན་བྱི་པག་དྲི་ཆེན་ལ་ཤིད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འདས་
ད་ལྟས་ཡུལ་དང་ལྟ་ཞེས་སྒྲིར་བ་ལྟ་བུ་ཏོ། །གཉིས་པ་དུས་ལ་ཡིད་ཤེས་དབང་ཤེས་གཉིས། དང་པོ། ཡིད་གྱི་ཆགས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་ནི། འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་པ་ཀུན་དང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་
བུར་བྱེད་དེ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །མ་འོངས་དེ་ལ་འང་མ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུར་བེར་པོ། །གཉིས་པ། ཡིད་ཤེས་ལས་གཞན་སྒྲོ་ལྟའི་ལོ་ཁོར་ལྟར་ཆགས་སྒྲུབ་མ་འོངས་པ་དེ་གཉིས་གྱིས་རང་དུས་མ་འོངས་པའི་
དོམ་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྟ་བུར་བྱེད་དེ། སྒྲོ་ལྟའི་ལོ་ཁོར་ལྟར་གིས་འདས་འོངས་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལྟར་སྒྲེ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་དུག་གི་ལོ་ཁོར་ལྟར་ཆགས་སོགས་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཡུལ་
ཡང་མི་སྒྲེ་ན་རང་དུས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་མ་དེས་པས་སྒྲེ་འབྱུར་ཡིན་པ་མ་སྒྲུབ་ན། དུས་གསུམ་དོམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དམིགས་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བུར་བེར། དེ་ཡང་དམིགས་སྒྲུབ་དུ་ལྟ་བུ་གྱི་དོམ་སྒྲུབ་དམིགས་པ་ནི་

20

༡༡། མིན་ཏེ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་ཡོད་རིགས་ལ་མ་འོངས་པ་འདྲ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གནིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། མི་སྒྲིམ་པ་འདྲ་མིང་གིས་གདགས་རུང་དེ་ཡོད་ལུ་ལ་དུ་བྱུར་
 ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲིམ་ཡིན་པས་སོ། །མ་འོངས་མི་སྒྲིམ་བའི་ལུ་ལ་དུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། ལུ་ལ་རིས་ཆད་མེད་པས་སམ་དཔུང་དོ། །གནིས་པ། ལྷག་མ་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོམ་མ་རིག་སྒྲིམ་པ་
 གསུམ་པོ། འདས་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ལུ་ལ་འདས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་རིས་ལྟ་ཀུན་དང་ལྟ་པར་བྱེད་དེ་དེ་དག་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒྲིམ་པོ་ལྟ་ཆར་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲིམ་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རི་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་གྱི་
 བར་དུ་འོ། །གནིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་ལུ་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ལུ་ཆ་ཆུ་པ་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་གནིས། དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་སྒྲིབ་པ། དེ་ལ་ནང་གསལ་གྱི་འདོད་ཆུ་ལ། དེ་ལ་
 ཚུད་པ་འི་ལན་བརྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དུས་གསུམ་ལ་འདས་མ་འོངས་རྫས་སུ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཕ་ཆུས་དེས་ལུ་པ་འི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། ཕྱེ་སྒྲིམ་འདས་འོངས་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྒྲིམ་སོགས་དང་ལུ་ཆ་པས་སོ་བེད། དེས་ན་དུས་ཀུན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་གསལ་བར་དམ་བཅའ་འོ། །རྫས་སུ་ཡོད་པ་འི་ཆུ་མཚན་ཅི་ཞེན་ལུང་རིགས་གནིས་གསུང་། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲིམ་དག་

གཟུགས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་འདྲ་མི་རྟག་ན་ད་ལྟར་ལྟར་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་སོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ནི། འདས་པ་འཕགས་པ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནས། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པ་འཕགས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ་འདས་པ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དུས་འདས་འོངས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམ་པ་གྱུར་ཏེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འཕགས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། མིག་ནས་ཡིད་བར་སེས་པ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་གཉིས། ཡིད་དང་ཆོས་བར་རྟེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བར་གསུངས་པས། འདིའི་ཡིད་སེས་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདིའི་སེས་ཀྱི་དེ། ཡིད་འདས་པ་རྣམས་མེད་ན་རང་ཉིད་རང་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། རིགས་པ་ནི། ཡུལ་མེད་ན་དམིགས་པ་མེད་ཕྱིར་དེ་སེས་པ་འཕགས་པ་ལྟར་མེད་ན། འདས་འོངས་ལ་དམིགས་པ་འཕགས་པ་ལྟར་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ནས་ཡུལ་ཡོད་པ་འཕགས་པ་ལྟར་མེད་ཀྱི་དེ་གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམས་མེད་ན། ལས་ཡོད་ཆོ་རྣམས་སྒྲིན་མེད། རྣམས་སྒྲིན་ཡོད་ཆོ་ལས་མེད་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདས་འོངས་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་འདོད་ཀྱི། ད་ལྟར་དང་འདས་པ་འབྲས་ལུ་མེད་པའི་ལས་

༡། །འདས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་འདས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མཐོང་སྟེ་པ་ཡིན་པར་གང་སྟེ་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲུབ་དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་དུས་གསུམ་རྣམས་སྒྲུབ་ཡོད་པར་འདོད་པར་བྱུང་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཅུན་པ་ཆོས་སྒྲུབས་དེ། དེས་ཤེས་བཞོད་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དེ། དངོས་པོ་གཟིག་དུས་རྣམས་སྒྲུབ་པོ་འཇུག་བྱེད་པ་ན། གཟུགས་སྟོགས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་མི་ཡི་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོ་དག་གཞན་དུ་འགྱུར་དེ། མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་འདོར་ཞིང་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་ལ། ད་ལྟ་འདས་པར་གྱུར་པ་ན། ད་ལྟའི་དངོས་པོ་འདོར་ལ་འདས་དངོས་ཐོབ་པས་སོ། །དེས་ན་དུས་དེའི་དངོས་པོའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། གསེར་སྟོང་ཞོམ་ནས་སྟོང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་ཡང་། སྟོང་དབྱིབས་ཙམ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོ་མ་ཞོར་གྱུར་པ་ན་རོ་རུས་སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་འདོར་གྱི་རྣམ་མཐོག་མི་འདོར་པ་ལྟ་བུ་ཐེར་བ་དང་། བཅུན་པ་དབྱུངས་སྟོགས་མཆོན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ནི། མཆོན་ཉིད་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྟོང་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཟིག་ལ་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཐེར་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྟོན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་

ལག་འདེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

བཞག་གི། དེ་ལ་དུས་གཞན་གྱི་མཆོམ་ཉིད་གཏན་མེད་པ་དང་། རྩམ་ཐ་དད་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ན་དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་ཆགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་།
 བཅུན་པ་དཔྱིག་བཤེས་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་སྒྲུབ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྦྱད་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་དུས་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཆོས་དེ་གྱུ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་བྱས་ནས་འགགས་སྐབས་
 གསུམ་ལ། མ་འོངས་ད་ལྟ་འདས་ཞེས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་སྐབས་དེ་དང་དེར་བྱིན་པ་ན། དེའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། སྐབས་དེར་མིང་ཅུ་འགྱུར་གྱི་རང་མཆོམ་གྱི་རྩམ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་སྟོན་མིག་ཏུ་
 བཞག་ན་གཅིག་དང་། བརྒྱ་དང་མེད་གི་སྟོན་མིག་ཏུ་བཞག་ན་དེའི་མིང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། བཅུན་པ་སངས་རྒྱལ་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་འགྱུར་སྒྲུབ་ནི། ལྟུང་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྦྱད་བྱེད་དོ། དངོས་གཅིག་དུས་རྒྱུ་ལ་
 འཇུག་པ་ན། འདས་ད་ལྟ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་འོངས་དང་། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་ལ་ལྟོས་འདས་པ། འདས་དང་མ་འོངས་ལ་ལྟོས་ད་ལྟར་བཞག་སྟེ། ལུད་མེད་གཅིག་ཉིད་ལུ་མོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་། མ་ལ་ལྟོས་ནས་ལུ་མོར་འགྱུར་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་བུ་འོ་ཟེར། གསུམ་པ། དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་རྩམ་གནས་ལ་ཆོས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་གྲངས་ཅན་པའི་ནང་དུ་འདུ་ལ། མཆོམ་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ནི་དུས་དེ་དེ་ལ་གསུམ་གའི་མཆོམ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་

2000

ལྷ་ཞིག་གིས་བྱེད་དེ། དེ་དག་གིས་རྟག་རྟེན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚོགས་པས་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་རྟག་རྟེན་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱང་བས་ན། རྟག་རྟེན་ཡོད་པ་ལ་མ་ཚོགས་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །བྱ་བ་དེ་ཡང་
 འགགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་དེ་རྗེ་ལྟར་འདས་སོགས་ཡིན་ན་མ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཞན་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་རྟེན་འགྱུར་
 ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རྟལ་གྱིས་མ་བསྐྱས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བྱ་བས་རྟལ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་བཞག་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་དང་བྱ་བ་
 གཅིག་ཡིན་ལ། འདས་འོང་གི་དངོས་པོ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་རྟེན་འདས་འོང་གི་དངོས་པོ་འད་ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཡོད་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་བཞིན་རྟེན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པས། རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་ཚིག་ཅུམ་སྟེ། དངོས་པོ་རྟལ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཡོད་པ་
 ལ་སྟེ་འཛིག་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པར། རང་བཞིན་ཡང་ནི་རྟག་རྟེན་ཡོད། །དངོས་པོ་ཡང་ནི་རྟག་མི་འདོད། །རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་དངོས་མི་གནས། །དབང་ཐུག་ཐ་སྐྱད་ཡིན་པར་གསལ། །ཞེས་བཤད་ལ། བཅོམ་

༩། །ལྷན་འདས་གྱིས་འདས་འོངས་ཡོད་པར་གསུངས་པ། འདས་པ་སྐར་ལྷུང་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་སྐར་ལྷུང་ཡོད་ན་འཕྱར་འཕྱར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཡོད་པའི་སྐར་གསུངས་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐུག་ཡོད་ནི་མིན་ཏེ། མར་མེ་གི་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཚེས་དང་ཡིད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཡིད་ནི། ཐུ་མའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འཕྱར་བའམ་ཉོན་ཡིད་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ལུལ་འདས་འོངས་བཤད་པ་དམིགས་པ་ཅུ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་སྟེན་ནི་མིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་ལུང་ལས། ཀུན་ཏུ་སྐར་ཐོར་ཚུགས་ཅན་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ལས་འདས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། འགག་པ་དང་། ལྷལ་པ་དང་། རྣམ་པར་འཕྱར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རྒྱད་དེ་ལ་སྟོན་ལས་དེས་ཀུན་ཏུ་དངས་ཤིང་བཞག་པའི་རྣམ་སྟོན་སྟེང་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་འདས་པར་མི་འཕྱར་ཏེ་ད་ལྟ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅུ་ལྷན་འདས་གྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་གྱི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་མིག་ནི་སྟེ་བ་ན་འང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ལ། འགག་པ་ན་གང་དུ་འང་སོང་བར་མི་འཕྱར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དག་སྟོང་དག་མིག་ནི་མ་ཕྱར་པ་ལས་ཕྱར་ནས་ཀྱང་སྐར་འཛིག་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་ཐོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདིར་བྱེ་སྐྱོད་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དེ་དག་

གིས་ནི་མི་གཞོན་དེ། ཚེས་རྒྱུ་མ་གྱི་ཚེས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་པས། རྟོག་གོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷན་རྒྱུ་ལས་འཕྲོས་པ། སྤངས་ཀྱང་ལྷན་པའམ། སྤང་གོ་ལ་གྱི་བྱུང་པར་
 བོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་ཉིད་སྤངས་ཀྱང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་སྤང་བས་ཡུལ་ཡང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གང་ཞེན། འདི་ལྷ་སྟེ། བྲལ་སྤང་གི་བྱུང་པར་ནི། བྲལ་པ་ཡུལ་ཅན་
 སྤངས་པ་དང་སྤང་བ་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་དང་བྲལ་ན་དེས་དངོས་པོ་དེ་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྤངས་ཀྱང་མ་བྲལ་བ་ཡོད་དེ། ལྷག་བསྐལ་གཤམ་པ་སྟེས་ལ་ཀྱན་འབྱུང་གཤམ་པ་མ་སྟེས་པའི་ཆོ། ལྷག་བསྐལ་མ་ཐོང་བས་
 སྤང་བྱའི་ཟག་བཅས་སྤངས་ཐེན་ཀྱང་། ལྷག་བསྐལ་མ་ཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཀྱན་འཕྱོ་ལྷག་མ་ཀྱན་འབྱུང་མ་ཐོང་སྤང་རྒྱུ་མ་གྱིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་སྤང་
 དང་པོའི་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཅི་དམགས་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོ་ལ་སྟགས་པ་ལྷག་མ་གང་མ་སྤངས་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལྷན་པར་བྱེད་དོ། །
 འདིར་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ལྷན་ཅམ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་མ་སྤངས་པས་ཡུལ་རང་གི་རོ་པོ་སྤངས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ལྷན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། རོ་པོ་སྤངས་ན་ཅི་ཞིག་ལྷན་ཏེ་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བསལ་ཐེན་དོ། །ཞེས་

ཐག་འདང་པོའི་དཔོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

ལོ། རྟེན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དམིགས་མི་ཉམས་པ་ནི། འགོ་པ་ལས་མཐོང་སྤང་འགོ་པ་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། འགོ་པ་ལས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་
 འགོ་མིན་པ་དང་། གོང་མའི་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱིས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་དགོ་བའང་འདོད་པ་ལ་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་སོ། །གཟུགས་ལམས་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་གསུམ་ནི་རང་གི་གསུམ་
 དང་། འོག་མ་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་ཏེ་འདོད་པའི་ནི་སྒྲིམ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགོ་སྤྱད་ཀུན་སྤང་བྱ་དང་སྒྲིམ་སྤང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བས་སོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་གཅིག་སྟེ།
 གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ལས་སྒྲིམ་མཆོད་ཀྱིས་རགས་པར་ལྟ་བུའི་སེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དྲི་མེད་ཀྱི་འདྲ་སྟེ། རྗེས་སེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སེས་པ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །གཟུགས་མེད་ལས་སྒྲིམ་པའི་དེ་གསུམ་ནི་
 ལམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་སེས་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་། ཟག་མེད་ནི་རྗེས་སེས་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ་བརྒྱའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྒྲིམ་པ་མི་མཉམ་པའི་ལམས་ཀུན་འགོ་མཆོངས་
 ཡུན་གྱི་སེམས་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་སྤང་དགོ་བས་ཀུན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །འགོ་པ་དང་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་ཀུན་ནི་སྤྱད་ཀྱི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རང་རང་གིས་གྲགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། སྤྱི་སྟོང་

༡༡། །ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དུག་དང་། དག་དང་། བཅུ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཆགས་སོགས་དང་མཆོངས་ལྟན་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་
 ལྟ་སོགས་དང་མཆོངས་ལྟན་ནི་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཟག་མེད་བརྟགས་འགོག་དང་ལམ་བཤེན་ནི། །ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ལྟ་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཡུལ་ཏེ།
 །ཁམས་གསུམ་གྱི་ལོག་ལྟ་སོགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་མཆོངས་ལྟན་དང་། སྒོམ་སྤང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱི་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སེས་རྗེས་སེས་ཏེ་སེས་པ་དེ་བཅུའི་སྤོང་ཡུལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
 དང་བརྟགས་མིན་གཉིས་ནི་སྒོམ་སྤང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཁོ་ནའི་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་སེམས་བཅུ་དུག་པོ་རེ་རེའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་བཅུ་དུག་པོ་དུ་འགྱུར་དབྱེད་པ་ལ། །ཁམས་གསུམ་བཤེན་བཞི་མཐོང་སྤང་དང་། །
 སྒོམ་སྤང་སེམས་གྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །རིམ་བཞིན་བཅོ་ལྔ་གཉིས་བཅུ་དུག །བཅུ་དང་གཉིས་དང་བཅུ་དུག་དང་། །ལྟ་དང་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་འགྱུར། །ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བཅུ་དུག་འགྱུར། །ཁིས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་ཡུལ་དེ་ཆོས་
 གང་དུ་གཏོགས། དེ་སེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། ཡུལ་ཅན་སེམས་དེ་ཕ་རྒྱས་ཡིན་མིན། ཕ་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་དབྱེད་པ་བཞི་ལས། །གཟུགས་སྤང་ལ་མཆོན་ན། །འདོད་གཟུགས་གྱི་སྒོམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་

ཡ་ཤེད་ཀྱི་གཞུང་།

གསུམ་དུ་གཏོགས་ལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཞུགས་རྒྱུད་པར་སྤུས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རང་སའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་དང་སྒྲོམ་སྤང་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བཙུགས་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་
མེད་དང་། སེམས་ལྡེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལྡེ་ལས་དང་པོ་གསུམ་སྤྱུ་རྒྱུས་དང་། བྱི་མ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྤྱུ་རྒྱུས་མིན་པའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་དང་།
སྒྲོམ་སྤང་བཞི་ཉེ་སྤྱུ་རྒྱུས་བཅོ་དྲུ་རྒྱུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་པར་སྤུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་པར་སྤུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་སྤང་བཞི་པོ་ཁོ་རྒྱུས་པ་སྟགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱུ་རྒྱུས་དང་
བཅས་རྒྱུ་ལ་དབྱུད་པ་ནི། སེམས་གང་སྤྱུ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་དེའི་སྤྱུ་རྒྱུས་དེ་སེམས་དེ་ལ་རྒྱུས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྒྱུས་འགྱུར་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་མ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མ་སྤང་
པའི་སྤྱུ་རྒྱུས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྒྱུས་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤངས་པའི་སྤྱུ་རྒྱུས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཁྱེས་གསུངས་པ། སེམས་ནི་མཚོན་པ་ཉེ། ཟག་བཅས་མཚུངས་ལྡན་དང་། དེ་
མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྤྱུ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུས་མི་རྒྱུས་རྣམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སོ་སྒྲུའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། ཆགས་སྟགས་མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་

[illegible]

མཛེད་པ།

ཕ་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་བདེན་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ། ཀུན་རྟོག་པ་ལས་བདེན་བཞི་ཡིན་མིན་སྒྲུལ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲེ་ལ། དེ་ནས་ནི། དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། དེ་
ནས་བདེན་པའི་ལོག་ལྟ་གསལ་འཛིན་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟག་ཆད་རྟ་ལྟ་བའི་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་ནི་གང་ལ་མཐར་བཟུང་བ་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་རྒྱལ་བྱིས་ས་བརྟུལ་ལྷགས་མཆོག་
འཇིག་དང་། དེ་ནས་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་རང་ལྟ་དེ་ལ་མཆོག་འཇིག་དང་། རང་གི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་དང་ཞིན་ཅིང་ཆགས་ལ། གཞན་ལྟ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་སྒྲེ་བུ་དེ་འདྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲེ་བའི་རིམ་པར་བསྒྲུན་
ནོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ་མཐོང་སྒྲུང་རྒྱལ་ས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེ་སྒྲུང་གྱང་གཞན་ལྟ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་བའི་མིན་ཏེ། རང་གི་སྒྲུར་བཟུང་བའི་ལྟ་བུ་པོར་རྒྱ་དེ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་བའོ་ཟེར། འདིར་
སྒྲུང་བྱའི་གོ་རིམ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྒྲུབ་ས་དེ་ཡིས་སྒྲུང་བྱའི་གོ་རིམ་གཅིག་གི་དབང་རྟ་བུས་ནས་བཞག་ལ། གཞན་རྟ་གང་གི་མཐུག་རྟ་གང་སྒྲེ་མ་དེས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱའི་སྒྲོ་བས་དང་། རྒྱུན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་
པ་མ་བཅད་ཅིང་གཉེན་པོ་མ་སྒྲེས་པས། ཕ་རྒྱལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུལ་གྱི་སྒྲོ་བས་དང་དམིགས་རྒྱུན་ཆགས་སྒྲོ་བ་དང་མཐུན་པའི་ལུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྟར་བའི་སྒྲོ་བས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་

འོ་ན་གོང་མ་གཉིས་ན་རྒྱལ་ས་ཆོད་ཀྱི་ཀུན་དགེས་ཡོད་པས་དེ་དང་ད་དུག་ཏུ་འགྱུར་བེད་ན། ཁ་ཆེ་བ་རྒྱལ་ས་ན་རེ། ཁམས་གོང་མ་འི་རྒྱལ་ས་ཆོད་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས། རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་བྱིར་ཞེས་
 འཆད་ཀྱང་། འདོད་པའི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཁྲེལ་མེད་རྒྱལ་ས་ཆོད་རྒྱལ་ས་ཀྱང་འདོད་ཟག་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། འདིར་རང་གི་འཇུག་པ་གསལ་ཆུང་པས་རང་དབང་
 ཅན་མིན་པར་འདོད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཟག་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱིད་ཟག་ཅེས་འཛོག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་
 ཡིན་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་མཉམ་གཞིག་གི་ས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱིད་ཟག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལོ། འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིག་པའི་བྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན་
 ཡོགས་སེག་ཏུ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོམ་ལྡན་མ་རིག་པའི་ཟག་པར་བསྟན་ཏེ། གཉིས་པ་རྩ་བོ་བཞེད་དང་། སྦྱོར་བ་བཞེད་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྩ་བོ་བཞེད་དང་
 སྦྱོར་བ་བཞེད་ཀྱི་ཁོག་དེ་བཞེན་ཏུ་འཛོག་པ་དེ་ལས་ལྟ་བུ་རྒྱལ་ས་ཉོན་མོངས་གཞན་ལས་རྒྱལ་ས་པ་གཡོ་ཞིང་གསལ་བའི་བྱིར་ཡོགས་སེག་ཏུ་བསྟན་པས་འདོད་པའི་རྩ་བོ་འམ་སྦྱོར་བ་ནི་ཉེར་དག། སྤྱིད་པའི་རྩ་བོ་ཉེར་བཟུང་།

ལྷ། །ཐམས་གསུམ་པའི་མ་རིག་པ་བཙུག་ལྟ་མ་རིག་པའི་ཆུ་སྒྲུབ་། །ཐམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུ་སྤྲུག་ལྟ་བའི་ཆུ་སྒྲུབ་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་བས་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་ལ་ཆགས་ཤོ་སོགས་ལོགས་སུ་སྟོན་རིགས་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་མི་འཐད་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ། ཟག་པར་ནི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་བཞག་པའམ་ཟག་པ་ལ་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་ན། ལྟ་བུ་ཆགས་སོགས་གྱི་གོགས་སྟེང་རྒྱུང་བ་རྒྱུ་མས་གྱིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་རམ་འཛོག་པའི་མིང་དོན་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལོ་རྒྱུ་ནི་འཛོག་པའི་དོན་འཁོར་བར་དངོས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོད་ན། མ་རིག་པའང་ཟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དངོས་སུ་སྟེང་བ་ཁོ་ནས་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པས་སོ། །ཀུན་སྒྲིང་ཙམ་ལ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་འཛོག་པས་ལྟ་བུའང་དེར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གི་འོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདོད་དང་སྟོང་པའི་ཟག་པ་གཉིས་དངོས་སུ་དང་། དེའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ལོ་ཞེས་སྟོན་པས་མི་འགལ་ལམ་སྟུམ། ཆུ་སྒྲུབ་ལ་གཞན་གསུམ་སྒྲུ་མ་བཞིན་ལ། ལྟ་བུའང་འཁོར་བའི་ཆུ་བོར་དབང་མེད་དུ་དྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་རྒྱུ་ལ་དང་། དེའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པ་དང་སྟོང་པའི་ཆུ་སྒྲུབ་ཇི་སྒྲན་བཤན་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་

བཅས་པ་ནི་འདོད་པ་དང་མིན་པའི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་ཉེ། ལྷ་བ་ལ་ལྷ་བ་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་བཞི་ཚད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་བཤད་ཉིད་ཅེས་འདོད་མིན་རྒྱ་རྒྱུར་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་གོ་
 པ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་བཅས་རྒྱུ་དང་། ལྷ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་བཤད་པའི་དོན་ཐོབ་པོ་ཞེས་རང་གིས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཉེར་ལེན་ཐ་དང་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་སྟགས་གྱི་ལམ་དང་། ཐམས་མི་ཐ་བ་དང་།
 རྒྱར་འདུག་པ་སྟགས་གྱིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་བྱིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་བསྟུ་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞི། མིན་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བརྒྱད། །ལམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་སུམ་ཅུ། རྒྱལ་བྱིམ་ས་དང་བརྒྱལ་བྱིམ་ས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དུག །མིན་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བདག་ཏུ་སྟུ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་འབའ་ཞིག་པས་ནི་
 འཁོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲེས་པས་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་པས་འདོད་མིན་ཉེར་ལེན་དང་བསྟེན་ཉེ་ལོགས་སུ་མ་ཕྱེས་སོ། །ཉེར་ལེན་ནི་འཁོར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འདོད་དོ། །
 སྟོབས་དཔོན་ནི། འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ལོགས་སུ་མ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་མ་བཤད་པ་མིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུར་བ་དང་། ཉེར་ལེན་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་

༡༡། །ཁོ་ན་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་མིན་ཏེ། དེའི་དོན་དངོས་སུ་ལམོར་བར་སྒྱུར་བ་དང་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་ཉེར་ལེན་འདོད་པ་ལ་
 ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་སྤིད་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་གོང་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དེ། མདོ་ལས་འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་
 ཆགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྤྲེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དང་ཆེ་དང་། འདོད་པས་བརྒྱལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འཁུབས་པ་དང་། འདོད་པ་
 ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདིའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་འོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདིའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། སོགས་ནས་
 གནས་པ་འདི་ནི་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ལ། སྒྱིར་བྲུ་རྒྱས་གྱི་ངེས་ཚིག་དང་། བྱེ་བྲག་
 ཟག་སོགས་གྱི་ངེས་ཚིག་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གསུགས་ཅན་མིན་ལ་སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྟོགས་དགའ་བས་སྒྲ་བ་དང་། ས་བོན་ནམ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་རྟོགས་པས་ཕྲ་བ་

ལག་འདྲང་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲར་

དང་། དམིགས་མཚུངས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབད་མི་དགོས་པར་བསྒྲིག་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱད་ལ་ཡང་ཡང་མཛེན་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་ཡང་རྒྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྟ་
 རྒྱས་དག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བམས་གསུམ་པའི་ཆགས་པ་དང་མ་ཐུལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་ཅེ་ནས་མནར་མེད་བར་སྒྱེ་མཆེད་དུག་གི་མྱེད་སྒོ་ནས་ཟག་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་མཆོར་ཁམས་དང་འགོ་བ་དང་། སྒྱེ་གནས་གཞན་དུ་རྒྱ་པོས་འཁྱེར་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའམ་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྒྱུར་ཞིང་འབྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉེ་བར་
 འཛོན་པའི་ཕྱིར་། དེམ་པར་ཟག་པ་དང་། ལ་སྟགས་པས་རྒྱ་པོ་སྒྱུར་བ་ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ནི་དེས་ཆོག་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་དཔོན་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཡུལ་ལ་འཛོག་ཅིང་འཁོར་བར་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་། རྒྱ་པོ་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་སྒྱགས་ཆེན་པོས་འཁྱེར་བ་དང་། སྒྱེ་སྟགས་སྒྱག་བསྐལ་སྒྱེ་ཆོགས་ལ་སྒྱུར་བའམ། རྒྱད་ལ་ཡང་ཡང་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྟགས་ཉེ་བར་ལེན་པས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གངས་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བླ་རྒྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་སྒྱུར་བ་དང་སྟགས་པས། འཆིང་བ་ཕྱ་རྒྱས་ཉེ་ཉོན་ཀུན་དཀྱིས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་

༡༩། །པ་ལྟར་མདོ་དང་མདོན་པ་ནས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་སྒྲིལ་། འཛིང་བ། ཉེ་ཉེན་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཀུན་སྒྲིལ་དགའ་བཤད་པ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ་བཤད་པ་དང་གསུམ།
 དང་པོ། དེ་ལ་ཕྱ་ཁུལ་ནི་བཤད་ཐིག་ལ། གཞན་དག་རིམ་པར་འཆད་པའི། དང་པོ་ཀུན་སྒྲིལ་ནི་དགའ་སྒྲེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་། ད་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། མཆོག་འཛིན་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་།
 འུག་དོག་དང་། མེར་སྒྲུའི་ཀུན་རྒྱ་སྒྲིལ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ། ལུ་ལ་དང་སྒྲེ་བའམ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ལ་སྒྲིལ་བས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་དང་པོ་དུག་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ཁོང་
 ཁོ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནི་འོ། །དེས་ན་དཔུས་མཐའ་ལས། ཀུན་རྒྱ་སྒྲིལ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། ཆགས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་ནི་བྱང་སྒྲིལ་སྒྲིབ་པས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ནི་ལྟག་མ་བདུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ད་རྒྱལ་གྱིས་འཛིག་ཆོག་སྒྲུ་
 དང་མ་རིག་པས་དེའི་གཞི་དང་། ལྟ་བས་འགོག་དང་། མཆོག་འཛིན་ལས་དང་དགོན་མཆོག་ཐེ་ཆོམ་དང་། རྒྱུད་པ་འུག་དོག་གིས་དང་ནི་བཀུར་སྒྲེ་དང་། ཡོ་བྱད་མེར་སྒྲུས་བསྒྲུང་བ་ཡོངས་གཤམ་ལ། སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 འོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྲིལ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྒྲིལ་ཞེས་གཅིག་རྒྱ་བྱས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། ལྟ་མ་གསུམ་ལ་རྗེས་བཙུན་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྒྲིལ་སྒྲུ་རྣམས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིལ་

二、政治小説

བཅོ་བརྒྱད་པར་འདྲ་བས་རྒྱ་དབང་དུ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་ལྷ་ལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་འདྲ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། ལོག་ལྷ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་སྤང་
བྱ་བཞི་བཞི་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པོ་བསྐྱེད་པས་བཅོ་བརྒྱད་ལ། ལྷ་བ་ལྷ་བ་དེ་ཁམས་གསུམ་ན་ལྷ་ལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་གཉིས་དུག་དང་། བཞི་བ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་བཅོ་
བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་རིས་བཅུ་གཉིས་པོའི་སྤྲོད་ནས་སྤྲོད། །འོན་ཀྱང་ལོགས་སུ་འཛོག་པ་ནི། ལྷ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་བ་སྤྲ་མ་གསུམ་ལ་མཆོག་དང་དག་པར་འཛིན་པས། སྤྲ་མ་གསུམ་
ནི་གསུང་བྱ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན། ལྷ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་དགྱིས་བརྒྱད་ལས། དུག་དོག་དང་སེར་
སྤྱོད་པོ་ན་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། གང་གི་ཕྱིར་དུག་དོག་སེར་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་གཅིག་ཏུ་ནི་མི་དགོ་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་རིག་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགོ་རང་དབང་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དུག་དོག་སེར་སྤྱོད་
གཉིས་ནི་རོ་ཚ་མེད་སོགས་ཀུན་དགྱིས་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་གྱུན་སྤྱོད་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །འོ་ཚ་མེད་དང་སྤྱེལ་མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་དགོ་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་དབང་ཅན་མིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་

༡༡། །གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་སོ། །འགྲོད་པར་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་དགོ་བར་མ་དེས་ཏེ་དགོ་བའང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །རྟུགས་ཚོད་གཉིད་ནི་དགོ་བའང་ཡོད་ཅིང་། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཆགས་
སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་བྱིར་། གཅིག་རྟུ་མི་དགོ་བ་དང་མ་དེག་ཅུ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་མི་དགོ་རང་དབང་བ་མིན་པས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རབ་རྟུ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་སྒྲུ་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། གཞན་
དག་ཀུན་དགྱིས་བརྩུར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱོ་འཆབ་ཡང་མི་དགོ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་བྱིར་ཀུན་སྒྲོར་རྟུ་འཆད་པར་བལ་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར། སྒྲོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་དེའི་ལན་ལ་ཀུན་དགྱིས་བརྩུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་དོག་དང་
སེར་སྒྲུ་ཡིས་བདེ་འགྲོ་ན་ལྷག་པར་འཆིང་བས་ཏེ། བིན་རྟུ་རྩོད་དང་ཡང་ཡང་འབྲུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་པར་དབང་དང་ཡོངས་སྒྲོད་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། རྒྱལ་སྐས་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་ཀུན་རྟུ་
གདུང་བའི་རྟུག་བསྒྲུལ་དང་། ཀུན་རྟུ་དགའ་དང་ལྟན་པའི་ཉོན་མོངས་བམས་ཅད་སྟོན་པའི་བྱིར་དང་། བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་བློགས་གཉིས་དང་། ལྷ་ལྷ་མིན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པར་འཆིང་བས་སོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་
དང་། དེ་ལས་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་བྲམ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་རྟུ་སྒྲོར་བ་རྣམ་པ་ལྷ་སྤང་བས་འཕགས་པ་བྱིར་མི་འོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ས་

དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོན་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། མི་དགོངས་འགོ་
 གྲུག་བརྒྱལ་ཡོད་མི་བདེ་དང་ཉོན་མོངས་བར་མཆོམས་མེད་པར་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་དམན་པ་ལ་ཐ་མ་ནི་སྒྲུ་རྒྱུར་པ་ལོ། །དེ་ལི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི། ལྷ་པོ་འདི་དག་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འདི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར། འདུན་གཞོན་
 གཉིས་ཀྱིས་ནི། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་གིང་ཁམས་གོང་ན་མེད་པས། སྒོ་བས་བཅོན་བཞུར་བ་ལྟར་འདོད་ལས་མི་འདྲའ་བར་བྱེད་ལ། འཇིག་ལྷ་སོགས་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ལན་ཅིག་བཅོན་ར་ནས་ཐར་
 གྱུར་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་ཕྱིར་བཞུག་པ་ལྟར། གོང་མར་སྒྲིམ་ཡང་ཕྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་ཐེར་གྱུར་དེ་ལྷ་ན་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་ཏུ་ཉོན་གཞན་ལྷ་བ་ལྷ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་དུག་ཆར་ཡང་དེར་ཐལ་བས་རྒྱལ་འཕྱོར་སྒྱུད་པ་ལྟར་
 ན་ཅི་ཡང་མེད་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་གྱུར། དང་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་ན། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་མ་སོ་སྒྱེ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གྱི་ཐ་མ་འདོད་ལས་མི་འདྲའ་སྟེ། འཕགས་པས་གྱུར་དེ་མ་སྒྲུབས་ན་འདོད་
 ཁམས་ལས་མི་འདྲའ་བས་སོ། །དེ་ལས་མི་འདྲའ་བ་འདི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི་གཙོ་ཆེ་བས་སོ་ཐེར། གཉིས་པ། ཡང་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་མཐོང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས་པ་ཡིན་ན། སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ས་

༡༩། །ལས། ལྷ་བ་འདི་ལ་སྤྱར་མ་ཐག་རྩ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལྷ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བརྩལ་ཞུགས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག །ཅིག་ཆར་སྤང་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། ཞེས་དང་། མིང་
 ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་ལྷ་སོགས་གསུམ་པོ་སྤངས་པས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་འདིས་མཐོང་སྤང་རྒྱུ་ལ་གྱི་སྒོ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཅུ་བས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇིག་ལྷ་ནི་
 སྤང་བུ་སྒོ་གཅིག་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱུས་མཐོང་བས་སྤང་བུའོ། །དེ་སྤང་བར་བསྐྱན་པས་མཐར་ལྷ་ཡང་སྤང་བར་གོ་སྟེ་སྒོ་གཅིག་པར་འདྲ་བས་སོ། །ཚུལ་བརྩལ་སྒོ་གཉིས་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་ལམ་གྱི་མཐོང་བའི་སྤང་བུའོ། །ཐེ་
 ཚོམ་བདེན་པའི་མཐོང་སྤང་སྒོ་བའི་པ་སྟེ། དེ་སྤངས་པས་ལོག་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་མཚོག་འཛིན་སྤང་བར་གོ་སྟེ་སྒོ་བའི་པར་འདྲ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་བར་པ་གསུམ་སྒོ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྐྱུས་ཟེར། ཡང་དེ་དག་སྤངས་པས་ཆགས་པ་
 ལ་སོགས་ཀྱང་སྤང་བར་བསྐྱན་ཏེ་ཆགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །འོན་སྒོ་འདྲ་བ་གཞན་མཐར་ལྷ་མཚོག་འཛིན་ལོག་ལྷ་གང་རུང་རེ་སྤྱུས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་
 བད་ཅུ་བའང་བསྐྱུས་པ་སྟེ་མཐར་ལྷ་འཇིག་ལྷའི་ཅུ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་མཚོག་འཛིན་ནི་གང་གིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ལ་མཚོག་རྩ་འཛིན་པས་ཚུལ་བརྩལ་གྱི་ཅུ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ལོག་ལྷ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཅུ་བ་ཅན་ཡིན་པས་

ན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ཆེར་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱིས། འཕྲིག་ལྷན་བདག་ཆད་དོགས་གྱིས་ཐར་པ་ལ་འགོ་མི་འདོད་པ་དང་། མོང་ཡང་རྩལ་བརྩལ་གྱིས་ལམ་རྒྱ་ར་བ་དང་། ལྷོ་མས་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཐར་
 དར་བཤོད་པ་ལ་གོགས་ཤེད་པ་དེ་ཡི་ལྷོ་རྩ་རྩུན་དུ་ཞུགས་པས་ཀུན་སྟོར་གསུམ་ཁོ་ན་སྤང་བར་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷོ་ཉིད་སྤངས་པས་འཕགས་པ་དག་བཙུང་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ལས་སྟེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། ཆོད་པ་དང་རྩལ་དང་ཀུན་རྩོད་སྤངས་པ་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ལྷོ་རྩ་ཞེན། འདི་དག་མ་སྤངས་པར་ཁམས་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བས་དང་།
 ཆོམ་སྤང་ཡིན་པས་སོ། །གོང་མ་མི་གཏོང་པའི་རྩལ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བྱས་ལ། གོང་མ་ཉེར་ཡོན་གྱི་རྩལ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་སོ། །ཁོང་ཁྱོ་ནི་ཆོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་ཁམས་གོང་མ་ན་མེད་པས་སོ། །
 གཉིས་པ། ཡང་མདོ་ལས། འཆིང་བ་གསུམ་སྟེ། འཆིང་བ་འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེ་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་། གཏི་ལུག་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བའི་དབང་གིས་ཆགས་སོགས་
 སྟེས་ནས། དེས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། ཆོར་བ་གསུམ་ལས་དུག་གསུམ་དམིགས་པ་དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་སྟོན་སྐུས་པའི་ལྷོ་རྩ་པོ། །ཀུན་བརྩམ་ལས་ནི། དུག་གསུམ་གྱིས་རིམ་བར་འབྱུང་བ་

༡༡། །དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་། འདྲ་བྱེད་གསུམ་ལ་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་ལྷག་ལ་ནི་དམིགས་མཚུངས་གཉིས་ཀས་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 མོ། །བཏང་སྒྲོམས་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀའང་རྒྱས་མོད་ཀྱི། གཏི་ལྷག་དང་དེ་གཉིས་མི་གསལ་བར་མཐུན་པས་ལྷག་བར་རྒྱས་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཉེ་ཉོན་ལ། ལྷིང་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་
 གཉིས་། དང་པོ། ཕ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྩལ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་ཕྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཕ་བའི་ཉོན་མོངས་སམ་ཉེ་བ་
 མ་སྐྱར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ་ཕ་བ་མིན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲག་པས་ན་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱན་དགྱིས་དང་། དྲི་མ་དང་། གཞི་ཕྱན་ཆེགས་ལས་ཕྱུང་བ་མི་དགའ་བ་དང་།
 ལྷལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཁྲུམ་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཟས་གྱི་རྩྭ་མི་ཟེན་པ་དང་། ཐང་དང་པའི་འདྲ་གེས་སོགས་ཉེར་བཞི་སྟེ། དེ་མ་སྤེང་དང་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལས་གེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་དགྱིས་བཤད་པ་དང་། དྲི་མ་
 རྩལ་བཤད་པ། ལྷན་མོང་རྩྭ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་། དེ་ཕ་ཉོན་གང་གིས་བསྐྱེད་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། རྩྭ་མོང་པ་དང་། བྱེལ་མོང་པ་དང་། ལྷག་དོག་དང་། སེར་སྐྱ་དང་། རྩྭ་

བཤེད་དང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

2005

པ་དང་། མི་དགོའི་འགྲོད་དང་། རྒྱལ་ས་པ་དང་། མི་དགོའི་གཉིད་དང་བརྒྱད་ནི། ཀུན་ནས་དགིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཕུ་སྐུ་མ་དེ་སྒྲིབ་པ་དང་འཆབ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བཅུ་ཉེ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། འདི་
དག་གིས་སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་ཀུན་ནས་འབྲི་བའོ། འདི་དག་ཡོད་ན་སྤྱིད་པ་ངན་པ་དག་ལྡང་བས་ན་ཀུན་དགིས་སོ། །གཉིས་པ་ཕུ་ཉེན་གང་གིས་བསྐྱེད་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། མྱོད་པ་དང་། སེར་སྐྱ་
གསུམ་བསྐྱེད་སྟེ། དེམ་པ་ལྟར་རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པས་གཞན་ལ་མ་གསུམ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པས་སེམས་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་བྱུང་ལ་ཆགས་པས་དམ་དུ་འཛིན་པས་སོ། །འཆབ་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་འདོད་ལ། ལ་ལས་གཏི་མུག་དང་། གཞན་དག་གཉིས་ཀས་སྐྱེད་པར་འདོད་དེ། ཉེས་པ་བྱུང་བར་གེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་། བྱུང་བ་མ་གེས་པས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བེས་མི་མ་བུན་པར་ཕྱོད་
དོ། །འོན་ཀྱང་རྟེན་པ་ཀུར་སོགས་ཉམས་པར་དོགས་ནས་འཆབ་པས་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འབྱུང་གསུངས། མ་དེག་པ་ལས་རྒྱལ་ས་དང་གཉིད་དང་བྲེལ་མེད་གསུམ་སྐྱེད་དོ། །དེ་དེམ་པར། དམིགས་པ་གསལ་བར་འདུག་
པ་ལ་རྒྱལ་ས་གཉིད་མེད་པས་དང་། རྟེན་འབྲས་རྒྱལ་ས་ལ་ཡིན་པར་མ་གེས་པས་རྟེན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པས་སོ། །ཐོ་ཚོམ་ལས་འགྲོད་པ་མི་དགོ་པ་འབྱུང་སྟེ། དགོ་འབྲས་བདེ་བ་ཡིན་མིན་ལ་ཐོ་ཚོམ་ཟ་ནས་དགོ་པ་བྱས་པ་

༡༡། །ལ་འགོད་པས་སོ། །ཁྱོ་བ་དང་ཕྱག་དོག་ནི་ཁོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ལྟར་སྟེ། །ཞེ་སྒང་ལས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། །གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སེམས་འབྱུགས་ནས་མི་བཟོད་པས་སོ། །གཉིས་
པ་ལའང་དངོས་དང་། །དེ་ཅུ་ཉེན་གང་ལས་ལྟར་བསྟན་པ་གཉིས། །དང་པོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས་ཉེན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། །སྒྱ་དང་། །གཡོ་དང་། །རྒྱགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆོག་པ་དང་། །ཁོན་འཛིན་དང་རྒྱུ་
འཆོའོ། །དེ་དག་དོ་བོ་ནི་བཤད་ཐེན་ཏེ། །གཉིས་པ། །སྒྱ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། །འདོད་ཆགས་ལས་སྟེས་ཏེ། །རྟེན་སྟགས་ཉམས་གྱིས་དོགས་པས་སྒྱ་བྱེད་པ་དང་། །རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་བདེ་བས་སོ། །ཁོན་འཛིན་དང་།
རྒྱུ་འཆོའོ་ནི་ཁོད་ཁྱོ་ལས་སྟེས་ཏེ། །དེའི་དབང་གིས་ཁོན་འཛིན་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །འཆོག་པ་ནི་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ལས་འབྱུང་སྟེ། །རང་ལྟ་ལ་དམ་དུ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པས་སོ། །གཡོ་ནི་ལྟ་
བས་ཀྱན་ནས་བསྒྲུང་སྟེ། །མདོ་ལས་གྲུ་གྲུ་ཅི་ཡིན་སྟེ། །ཅན་ལྟ་ཞེས་འབྱུང་བས། །ཡོག་ལྟ་ལྟར་པ་སྟེ། །པ་མི་འཆག་པར་སེམས་གྲུ་གྲུ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། །ཞར་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །མཐོང་
སྟོམ་གང་གིས་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་དཔྱད་པ། །དོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་མི་དག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། །ཁམས་གང་ན་ཡོད་དཔྱད་པ། །ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དབང་ཡིད་གྱི་སེམས་པ་གང་ལ་བརྟེན་དཔྱད་པ། །ཆོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་དཔྱད་

བ་ལྷ་ལས། དང་པོ། ཀུན་དགྲིས་བརྩུ་པོ་དེ་ལས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་མེད་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་ལྷ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཆུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་། སྒྲོམ་སྤང་དང་མཆུངས་
 ལྡན་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་བྲེལ་མེད་གཉིས་ནི། མི་དག་ཐམས་ཅད་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་ཅིང་། ལྷགས་རྟོན་ནི། ཉོན་མོངས་ཀུན་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་ཆོག་པས་དང་། གཉིད་ནི་ཡིད་གྱིས་པ་ཡིན་
 པས་འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཆུངས་ལྡན་ཡང་སྤྲོད་པས་སོ། །ལྷ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ལྷག་དོག་སེར་སྒྲ་འགྲོད་པ་བྲོ་བ་འཆབ་པ་ལྷ་ནི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་ལོག་པར་མི་
 འཇུག་པས་སོ། །དེ་དག་མི་དག་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་གི་མ་རིག་ཙམ་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་ཙམ་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་
 ཅིན། དེ་དག་འཇུག་པ་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཆགས་སོགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ལ། མ་རིག་ཙམ་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་ཡང་མ་རིག་གྲོན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་བྱེད་མིན་ཅོ་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད། མི་དག་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་དབང་
 ཆེ་ཡི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆགས་སོགས་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོམ་སྤང་དང་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ། ཀུན་དགྲིས་ངོ་ཚ་མེད་སོགས་བརྩུན་དང་དྲི་མ་དུག་

༡༡། །པོ་རྒྱལ་མ་འདོད་པ་ན་ཡོད་པ་མི་དག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་མ་འདོད་གཉིད་གསུམ་ནི་གཉིད་ལ་དག་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཀུན་དགྱིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མི་དག་དང་། སྒྲིབ་ལུང་མ་
 བསྟན་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེ་ཉོན་རྒྱལ་མ་འདོད་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཡང་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ཁམས་དང་ས་གང་ན་དུ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ན། འདོད་པ་དང་དེར་མ་ཟད་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་འདྲ་གཡོ་སྒྲུབ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་མིམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་རྟ་བུལ་གྱིས་ཆངས་པ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་དེས་པ་ན་ཆངས་པ་ས་དེ་མ་གཤམ་
 པར་བདག་ནི་ཆངས་པོ། ཆངས་པ་ཆེན་པོ། དབང་ལྷག་གོ། བྱེད་པ་པོ། ལྷུལ་པ་པོ། འབྱེན་པ་པོ། འབྱེན་བྱེད་དོ། དངོས་པོ་རྒྱལ་མ་འདོད་པར་གྱུར་པོ། ཞེས་གཡོ་སྒྲུབ་གཏམ་རྒྱུར་ལ་བསྒྱུར་དེ་འཕགས་པ་རྟ་
 བུལ་འདྲིད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ནོ། བྱིས་རྟ་བུལ་གྱིས་ལག་པ་ནས་བྱིད་ནས་སྟོན་པ་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདག་ལ་འདྲི་བར་སེམས་སམ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་དང་། རེ་ཞིག་གསུགས་མེད་པར་འགགས་ལ། མཐར་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པར་འགག་གོ ཞེས་གསུངས་སོ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་མ་འདོད་རྒྱལ་མ་འདོད་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་དང་གཡོ་དང་སྒྲུབ་གཉིས་དེ་ལུ་ལས་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ནི་

འདོད་ཁམས་ལས་སྒྲེས་པ་ཁོ་ན་འོ། །པའི་པ། ཅུ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བུ་ཐམས་ཅད་དང་མཐོང་སྤང་མིན་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་། གཉིད་དང་དུ་མུ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉོག་བཅས་དང་མི་གསལ་བས་ཡིད་ལས་གཞན་གྱི་ལོ་ཤོར་དུ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་ཕྱི་མ་ལུ་དང་དྲི་མ་དུག་སྒྲེ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཡང་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་མོང་ཉོག་
 བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་འོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་སྒྲོམ་སྤང་གི་མ་ངེས་པའི་ཆགས་སྤང་གཉིས། མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ས་པ་དུག་པོ་རྒྱམས་ནི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་
 དུག་ཅར་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ། ཅུ་ཉོན་དང་། ཉེ་ཉོན་མཆོངས་པར་ལྷན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སུ་མཆོངས་པར་ལྷན་ཏེ། དགའ་བའི་རྒྱམ་པས་འདུག་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་ལུས་བདེ་དང་འདོད་ཆགས་མཆོངས་ལྷན་སྒྲོ་ལྷའི་ཤེས་པའི་ལོ་ཤོར་དུ་བྱུང་བའོ། །ཞེ་སྤང་སྒྲོ་བའི་རྒྱམ་པར་འདུག་པས་ཆགས་པའི་ཆོར་བ་ལས་བརྒྱུག་པའོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་ལུ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལོ་ཤོར་དུ་བྱུང་བ་རིམ་བཤ། ལུག་
 བུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པས་སོ། །སྤང་བུ་རིམ་ལུ་དང་འདྲེས་མ་འདྲེས་གྱི་མ་རིག་པ་དག་ནི། ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཅི་རིགས་སུ་མཆོངས་པར་ལྷན་ཏེ། རྒྱམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་

༡༡། །དང་མཚུངས་པས་སོ། །བདེན་བཞི་མེད་པར་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི། སྤྱི་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱས་པ་རིམ་པས་དེ་འབྲས་མི་འབྱུང་བར་བསམ་ནས་ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །
གང་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་འདུག་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་ཐེ་ཆོམ་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་རྒྱལ་དང་ལྟ་ནི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དེ་
དག་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འདུག་པས་སོ། །ཆད་ལྟའང་དགའ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་འདོད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཆོར་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཡིད་
མི་བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བའང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྒྲུམས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཀྱན་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་རྒྱན་ཆད་པ་ན་བཏང་སྒྲུམས་ལ་གནས་ནས་
འཆད་དགོས་པས་སོ་ཟེར། ས་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་རང་ས་ན་ཆོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཇི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གོང་ལྟར་གཉིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། ཉེ་ཉོན་འགྱེད་པ་དང་སྤྲུག་དོག་དང་ཁྱོ་
བ་དང་། རྣམ་འཆེ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆིག་པ་དང་དུག་པོ་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ས་པ་དང་སྦྱོ་བའི་རྣམ་པར་འདུག་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །སེར་སྤྱ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་

ཡིན་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་ན་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིད་བདེ་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཡོ་དང་རྩ་དང་འཆབ་པ་དང་གཉིད་རྒྱུ་མས་ནི་གཡོ་རྩ་བཅས་པའི་བྱ་བ་ཤུབ་མ་ཤུབ་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་བདེ་དང་མི་བདེར་
 འགྱུར་བ་དང་། འཆབ་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལ་གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་ནོ། །དགའ་བའི་རྒྱུ་མ་པར་འཇུག་ཅིང་ཡིད་
 ཀྱིས་པ་ཡིན་པས། གསུམ་པའི་སེམས་པའདེ་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དག་དང་། རྒྱགས་པ་མཆོངས་པར་ལྡན་ལ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་དེ་མེད་པས་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཅི་ལྟར་མ་རིག་པ་
 ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ལའང་མཆོངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་བ་ལྟར། བཏང་སྟོམས་ཀྱང་ས་དང་རྒྱུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཀུན་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་རུང་ངོ་། །བཏང་སྟོམས་ཀུན་
 དང་ལྡན་པ་ཀུན་སྟུང་ཁོང་ཁྱོས་བཏང་སྟོམས་ལ་བསྐྱིབ་པར་གསུངས་པ་ནི་གཞི་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བས་མི་སྟོན་ནམ་རང་སྟུམ། །ཀུན་དགྱིས་གཞན་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་མེད་རྒྱགས་ཚོད་བཞི་པོ་གཞན་ནི་ཚོར་བ་ལྟ་དག་
 དང་མཆོངས་པར་ལྡན་གྱིད་དེ། དང་པོ་གཉིས་མི་དགའི་ས་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ཤེས་དུག་ཆར་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དུག་ཆར་ལ་མི་དགའ་དང་ཉོན་མོངས་པའང་གྱིད་

དཔལ་ལྷན་གྱི་ལོ་ལྷན་མཛོད་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཅན་ཕུང་སྒྲིབ་པ་ལཱ་ནི། མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོན་པ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དག་སྒྲིབ་པ་ལཱ་
གསུངས་ན། འདུན། གཞོད། གཉིད། འགྲོད་རྣམས་འདོད་པ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟོན་ལྷགས་ཐེ་ཚོམ་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་གསུམ་ཅན་གྱི་གཟུང་ངམ་ཞེན་མིན་ཏེ། དམམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཉིང་འཛིན་
དང་། རྟོམས་འདུག་ལ་བསྒྲིབས་པས་དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་སྒྲིབ་པ་ལཱ་པོ་རྣམས་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་དེ་ལཱ་མི་དག་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །ལྷགས་གཉིད་གཉིས་དང་། རྟོན་འགྲོད་གཉིས། སེམས་ཕུང་
ཐ་དད་ཡིན་པ་ཞེན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅེ་ན། ལྷགས་གཉིད་གཉིས་ཟས་མིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིན་པོ་ཕུང་པའི་འདུ་སེས་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དང་། ལྷགས་ཕྱེད་ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ལུ་བ། མི་དགའ་
བ། ཕུ་ལྷུང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྩྱུང་མི་ཟེན་པ་སེམས་ལུས་པ་དང་ལཱ་ས་དེ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་ལ། གཉིས་པོ་དེས་སེམས་ལུས་པ་འམ་ནང་དུ་ཕུད་པར་ཕྱེད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་འགྲོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ། ཞིག་ནས་ནི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་གཉིས་ཀ་འི་གཉིན་པོ་ཡིན་ལ། ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ཉི་དུའི་རྣམ་རྟོག །ཡུལ་གྱི་རྣམ་རྟོག །མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག །མྱོན་བགད་ཅེས་དགའ་མགུར་ཕུད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །གཉིས་ཀ་འི་བྱ་བ་སེམས་རྣམ་

ལག་འདེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2000

པར་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གཉིད་རྒྱལ་ས་སོགས་གཉིས་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན། ཅུ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་བསྟན་ཞེ་ན། འདུན་གནོད་གཉིས། རྟོད་གཉིས། རྒྱལ་ས་གཉིད་གཉིས་ཏེ་གསུམ་པོས། རིམ་པར་རྒྱལ་ཁྲིམས། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པས་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མེད་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཉིང་ཤེར་དང་བདེན་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆ་བའི་ཕྱིར་ན་ལྟར་ངེས་སོ་བེད། གཞན་དག་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་དངོས་མཐུག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་སྒྲིབ་པ་ལྟའི་གྲངས་ངེས་པ་ཉིད་ནོ་གསུངས། གཉིས་པ་སྤང་བུ་དེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ། ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུ་སྒྲི་དང་། དེ་ལས་འབྲས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་བུ་བརྒྱད་ལ་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་འདོད་པར་དམིགས་པ་སྒྲུལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཀུན་འགོ་མིན་པས་ཆགས་ཁྱོ་རྒྱལ་གསུམ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགོ་མིན་པ་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཉིད་དེ་བརྒྱད་དང་། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པ་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་དག་དག་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དུག་དུག་སྟེ་སུམ་རྩ་དང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དུག་མ་གཏོགས་པ་བཟག་མེད་ལ་

༡༡། །དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བཞི་གསུམ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་ལུ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ནི། དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་ན། ཐོར་ཤེས་པས་མིར་འཛིན་ལྟོག་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་གྱིས་
 དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་དང་སྟེ་རྣམ་པ་འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས་ཞེས་པའི་འདོད་པའི་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྒྲལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་
 ཀུན་འགོ་དགུ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་སྒྲལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བདུན་པས་སྤོང་བ་སྟེ། སྒྲལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོའི་དམིགས་པ་ནི་སྒྲལ་
 བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་འདོད་པ་ལ་བསམ་གྱི། གོང་མའི་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤོང་བར་མ་དེས་སོ་ཞེན། ཡུལ་ཅན་
 སྒྲལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་སྤྲུལ་མས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ནི། སྟུག་ཀུན་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་འདོད་པའི་སྒྲལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་
 སྤངས་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་བཅག་བཅས་ལ་

ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་།

དམིགས་པ། ལོག་པར་ལོག་ཞུགས་འདོད་པ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལྟ་སྟེ་དགུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཉོགས་པ་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉེར་གསུམ་པོ་རྣམས། དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་འི་
ཡུལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པས། ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཟག་བཅས་དེ་
དག་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཤེས་རྗེས་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་པས་སྤང་བ་ན་ཡུལ་མེད་པ་འི་ཡུལ་ཅན་མི་སྲིད་པས་
སོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དུག་ནི། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
དམིགས་ཡུལ་སྤང་བས་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཁམས་གོང་གི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་སྤང་ཞིང་བདེན་པ་ཅིག་ཆར་མཐོང་བས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་འི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤང་ལ། སྤང་
བཤད་འདོད་པ་འི་ཀུན་འགོ་དགའི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་འི་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བ་འི་ཅུ་བཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་འི་སྐལ་མི་མཉམ་ཀུན་

༡༩༤

ད
མཐོང་
བཞི་
གོ་དགུ་
མཐོང་

༥༥། །འགོ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ལམ་གྱིས་དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་སེས་པས་ལུལ་ཅན་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགོ་རྒྱལ་ས་སྤང་པས་སྤྱོད་བ་དང་། །ཁམས་གསུམ་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་
རྒྱལ་ས་ཀྱང་། འགོག་ལམ་སེས་པས་དམིགས་ལུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྒྱལ་ས་སྤང་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་རང་གི་དམིགས་པ་སེས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མི་སྤང་སྟེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་
འགོ་རྒྱལ་ས་གྱིས་དམིགས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། གོང་མ་གཉིས་ནི་སྤྱག་ཀུན་ལ་རྗེས་བཟོད་སེས་གྱིས་སེས་པ་ཡིན་པ་ན། སྐལ་མི་མཉམ་ཀུན་འགོ་རྒྱལ་ས་ནི། སྤང་འདོད་པའི་སྤྱག་ཀུན་ལ་ཆོས་བཟོད་སེས་གྱིས་
ལུལ་ཅན་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཐེན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྒྱལ་ས་གྱིས་དམིགས་པ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱག་ཀུན་གྱིས་བསུས་པ་ཡིན་
པས། སྤྱག་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་། རྗེས་བཟོད་སེས་གྱིས་སེས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་མི་སྤྱོད་སྟེ། དེ་དག་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས། ཕྱིས་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་དང་རྗེས་སེས་བཟོད་གྱིས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པས་
ན་ལུལ་སྤྱོད་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་སྤྱད་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི་གཞན་སྤྱད་གྱི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ནི། གང་ལ་དེ་སྟེས་མ་སྤང་པའི་ཞེས་སྟགས་ལྟར་ལུལ་ཅན་རང་སྤྱད་གྱི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

200

ཀུན་འགོ་རྣམ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྤྱོད་ཚུལ་བཞི་པ་བསྒོམ་སྤྱང་རྣམས་ནི། ས་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་བྱས་ཏེ། ཆེན་པོའི་ཆེ་སྐོས་ས་གང་གི་གཉིན་པོ་རུང་
 རུའི་རུང་སྐོས་ས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིམ་པ་ས་ཉོན་མོངས་དེ་ཟད་ཅིང་སྤྱང་བར་འགྱུར་གྱི། མཐོང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་སེས་ཀྱང་བསྒོམ་སྤྱང་མི་སྤྱོད་བས་དམིགས་པ་སེས་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱངས་
 ཀྱང་དེའི། ཞེས་སྐོས་ས་ལྟར་དམིགས་བྱེད་ཟད་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དམིགས་ལུལ་བསྒོམ་སྤྱང་སྤྱ་མ་བརྒྱད་སྤྱངས་ཀྱང་། ལུལ་ཅན་ཕྱི་མ་དགུ་པ་མི་སྤྱོད་བས་དམིགས་ལུལ་སྤྱངས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒོམ་
 སྤྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་ལུལ་ཅན་ཟད་པས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཉིན་པོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སྤྱོད་བའི་གཉིན་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
 ཐོབ་པ་གཅོད་པ་ཆོས་བཟོད་སྐོས་ས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གཉིས་པ་གཞི་ཡི་གཉིན་པོ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བའི་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པས་ཆོས་སེས་སྐོས་ས་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ལ་སྐོས་ས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་ནི་སྤྱོད་གཉིན་ཡིན་གྱི་གཞི་གཉིན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐག་སྤྱོད་བའི་གཉིན་པོ་ནི་ནོ། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཆོས་སེས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ཡན་

༡༢༥། །ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལམ་སྟེ། ཐོབ་པ་ཐག་སྤྲིང་བས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་པར་ནི་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གཉེས་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གང་གིས་དམིགས་པ་དེ་མི་རྟག་ལ་
 སྟགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉེས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་པ་གཉེན་པོ་ལ་སྟགས་པ་ནི་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་འདྲ་ཡིན་ཙམ་ལ། ཞེས་སོ། །སྤྲོད་པ་དཔོན་གྱིས་ཐེམ་སྒྲིལ་གྱི་ཚུལ་བཞིན་སྟེ་རིམ་
 དང་མཚན་ཉིད་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། དང་པོ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉེས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་པ་རྒྱུ་ལམ་དྲོད་སྟགས་ཡིན་ལ། གཉེས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱ་དགྲ་ཐམས་ཅད་དང་། གསུམ་པ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ། རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ནི་དང་པོ་ནས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཐག་བསྤྲིང་པའི་གཉེན་པོ་མིན་ཙམ་ལ། བཞི་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། སྤྲོད་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ། ལོ་རིམ་འདི་ཆེས་ལེགས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉེས་པ་འབྲེས་
 དོན་ལ། དམིགས་མཚུངས་གང་ལས་སྤྲོད་པ། ཐག་བསྤྲིང་པའི་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད། སྤྲོད་པ་དང་བུལ་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཔྱོད་པ་གསུམ། དང་པོ། གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་གང་ལས་སྤྲོད་ཞེན། དམིགས་པའི་ལུལ་སྤྲོད་པ་ལས་
 བེ་ཉེན་མོངས་པ་ནི་སྤྲོད་པར་འདོད་ཀྱི། སྤྲོད་པ་གཉེན་མཚུངས་པར་ལུན་པས་ནི་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཡང་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་སྟེས་པས་རང་གི་ཚོགས་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་རྣམས་པས་སོ། །དེ་

ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པ་དང་། ཡུལ་ཐོབ་སྒྲིམ་ཆེ་སྒྲུང་བའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དག་གི་ཐག་པ་ཅས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་
 ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་སྒྲུང་བའི་ཐ་སྟད་བྱེད། དེ་ཡང་མ་ཐོང་སྒྲུང་ཅིག་ཅར། སྒྲིམ་སྒྲུང་རིམ་པས་སྒྲོང་ལ་མ་ཐོང་སྒྲུངས་ཀྱང་བྱིས་པས་སྒྲུང་
 ན་རིམ་བྱིས་སྒྲོང་ཐེར་འོ། །གཉིས་པ། ཐག་པ་སྒྲིང་བའི་དོ་བོ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་པས་རིང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོས་རིང་བ་དང་།
 བན་ཚུན་ཡུལ་རྒྱུ་པར་ཆད་པས་རིང་བ་དང་། རུས་བྱིས་རིང་བ་སྟེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་རུས་སྟོགས་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལྟ་བུ་དང་། བར་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་ནི། རུས་
 གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ནི་འདས་འོངས་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ཡང་འདས་འོངས་ད་ལྟ་ལས་རིང་བ་དང་། རུས་ཐ་དད་པ་དང་། ཞིག་དང་མ་ཐོབ་དང་། ད་ལྟ་པས་བར་རུ་ཆོད་པས་རིང་བར་བཞག་པ་མི་འཐད་པས་དེ་གཉིས་དོ་བོ་ཞིག་དང་
 མ་འཐོབ་པས། ཆོས་རང་མཆོན་བྱིས་དངོས་པོ་ལས་རིང་བར་སྟོབ་དཔོན་བྱིས་བཞིད་དོ། །གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་གཉིན་སྒྲོང་ལམ་གང་ཡིན་དེས་སྒྲུངས་ཤིང་། ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྒྲུང་བ་ལན་གཅིག་རྒྱ་བདུ་བྱི་

ད
མངོན་ཉམས་བཞི
གཅིག་མཛོད་

༄༅། །ཡན་རྟེན་མར་སྤངས་རྟེན་མཛོད་ཀྱང་འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་དུ་འགྲོ་ལོ། །གང་དུ་ན་དུས་དུག་སྟེ། གལ་ཏེ་དབང་བརྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རང་གི་གཉིན་པོ་སྒྲིམ་པ་དང་
ལྷན་ལྷགས་སོགས་དགོས་ཏེ་ལྷོ་ལྷོ་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་ལུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱལ་བོ་ལས་རྣམས་པོར་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་རྣམས་སྟེ། །བྲལ་ཐོབ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ། དབང་རྣམས་ཡིན་ན་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པས་དུས་
ལྟར་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིན་པོ་སྒྲིམ་པ་ནི་བྲལ་ཐོབ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེ་བྲལ་ཐོབ་སྒྲིམ་བ་ལ་མངོན་སྟོགས་ཅམ་ལས་ད་ལྟར་མ་སྒྲིམ་པས་སོ། །བྲལ་བ་དེས་གནས་
སྐབས་དེ་དག་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཕྲོག་པོ། །གཉིས་པ་འབྲས་ལུ་ཡོངས་ཤེས་ལ། ཡོངས་ཤེས་དགའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱུང་པར་གཏུག་ལ་དབང་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་སྒྲིམ་ཡོངས་ཤེས་ནི། ཡི་ཤེས་ཀྱི་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་བའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐག་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་སྤང་བུ་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གོ། །དེ་གཉིས་ལས་འདིར་སྒྲིམ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོངས་
ཤེས་སུ་བཞག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པ་ལས། འབྲས་ལུ་སྤང་བ་ལ་རྒྱ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤང་བུ་སྤོང་བའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམས་པ་དུག་སྟེ་འདི་ལྟར། འདོད་པ་ན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིམ་

བདེན་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བས་སྤང་བུ་གཉིས་ཀ་ཟད་པ་ལ། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་གཅིག་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་གཉིས་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་ནི་
 འགོག་ལམ་གྱི་ཡོངས་སེས་དེ་གཉིས་སོ། །འདོད་པར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་དེ་ཡང་གསུམ་ཉིད་དོ།
 དེ་ལྟར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་དུག་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སྤྱ་སེས་པ་ལས་གཞན་བསྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡོངས་སེས་གསུམ་སྟེ། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྤོང་བའི་ཡོངས་སེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་
 པའི་ཡོངས་སེས་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་སེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་བསྒྲོམས་ལ། བསྒྲོམ་སྤང་གི་དེ་ཐ་དད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱེ་ཞིན། བསྒྲོམ་སྤང་
 རི་གོང་མ་གཉིས་ན་ས་དང་ས་ན་བསྒྲོམ་སྤང་དག་དགའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ། མི་ལྟོགས་མེད་སྟོགས་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སྟོགས་པས་བསྐྱས་པ་དག་དག་ཡོད་
 པས་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་གཉེན་པོ་རྗེས་བཟོད་ལ་སྟོགས་པ་དེ་དག་ཁོན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

༥༡། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་གང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་དགུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཟག་གང་ལ་ལྟན། འཛོག་གཏོང་བྱེད་རྒྱལ་བཞི། དང་པོ་ལ་སེས་བཟོད་གང་གི། ས་གང་གི། ཁོས་རྗེས་སེས་གང་གི་འབྲས་
 སུ་ཡིན་དཔུང་པ་གསུམ། དང་པོ། ཡོངས་སེས་དགུ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་དུག་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སེས་ནི་བཟོད་འབྲས་མིན་ཏེ་དེ་ཟག་
 མེད་གྱི་སེས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་སེས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡོངས་སེས་བཟོད་པའི་འཁོར་སེས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཡང་། སེས་བཟོད་གཉིས་འབྲས་སུ་གཅིག་པས་སེས་འབྲས་
 ལ་བཟོད་འབྲས་བསྟན་པའོ། །རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱས་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་སེས་པ་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་བཟོད་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་གཙོ་བོ་སེས་འབྲས་ཡིན་ཡང་འཁོར་ལ་རྒྱལ་པོར་
 བཏགས་པ་ལྟར་བཟོད་འབྲས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །ཡོངས་སེས་དུག་གི་རྣམས་རྣམས་ནི་སེས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ་བསྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། བསྒྲོམ་ལམ་ལ་བཟོད་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ས་གང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་གྱིད་རྒྱལ་དང་། སྟེ་འཕགས་གྱི་ལམ་གང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ནི་སྤང་བུ་ཀུན་གྱི་གཉིན་པོར་འགྱུར་གྱིད་པས་

དེའི་འབྲས་ལུ་ཡོངས་སེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཤིང་དོ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་རང་མའི་ལྷ་འམ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་གསུམ་དང་། སྒོམ་
 སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་ལུང་། །དེ་ཡང་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་འགྲོའི་དབང་དུའོ། །འམ་ཞེས་པ་ནི་ལུགས་ཐ་དད་སྒྲོན་པ་སྟེ། དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་འབྲས་ལུ་བརྒྱད་དེ་འདོད་པའི་མཐོང་
 སྤང་གི་གསུམ་ཡང་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱལ་ཐོབ་ཟག་མེད་རྟེན་པས་སོ་ཟེར། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་ནི་མི་ལྟོགས་མེད་འབྲས་ཁོ་ནར་
 དེས་ལ། དེའི་བྱལ་ཐོབ་ནི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་དང་གཅིག་ཏུ་འདུའོ་ཟེར། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་འདྲ་བར་སེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་ནམ་
 མཁའི་ཏེ་བར་བསྒྲགས་པའི་འབྲས་ལུ་གཟུགས་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་སེས་བརྒྱད་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་པཅས་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སེས་འདི་ཐོབ་པ་ཤིང་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དང་
 པོ་གསུམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་སེས་ཟག་ཟད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་ཤིང་ཅེའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡོངས་སེས་མེད་དོ། །གཉིས་པ། ཡོངས་སེས་དགུ་པོ་

༥༥། །ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བསྐྱོམ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཤིང་དེ། འཕགས་པ་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་གཟུགས་ལས་ཆགས་བྱལ་ཤིང་པས་སོ། །གསུམ་པ། བསྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྗེས་སེས་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡང་ཡོངས་སེས་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། བསྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཆོས་སེས་པའི་
 འབྲས་ལུ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའོ། །ལམ་ལ་ཆོས་སེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་ཡོངས་སེས་ཐ་མ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། ཆོས་སེས་པའི་བཟོད་པ་
 དང་སེས་པ་རྣམས་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡོངས་སེས་དུག་སྟེ། དང་པོ་འདོད་པའི་གསུམ་ཆོས་བཟོད་གྱི་འབྲས་ལུ་དང་ཐ་མ་གསུམ་ཆོས་སེས་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་ཀུན་སེས་པས་བསྐྱུས་པ་
 ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་གཅིག་ལུ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་སེས་པའི་ནི་ཡོངས་སེས་སུ་ཅར་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། རྗེས་སེས་བཟོད་དང་སེས་པའི་འབྲས་ལུ་ནི་ཡོངས་སེས་ལྟ་སྟེ། གོང་མ་
 གཉིས་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སེས་གསུམ་ནི་རྗེས་བཟོད་གྱི་འབྲས་ལུ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྗེས་སེས་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས། གལ་ཏེ་ལ་ལར་ནི་སྤང་བ་མང་པོ་བསྐྱུས་ནས་ཡོངས་སེས་

རེ་རེ་འཛོག་ལ། ལ་ལར་སྤང་བ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སེས་རེ་རེ་འཛོག་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ལ་སེས་བཟོད་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྲལ་བ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཡོངས་སེས་ལུ་བཞག་སྟེ། གང་ཞེན། བྲལ་བ་འི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསར་དུ་རྟེན་པ་
 དང་། སྤྱི་ཕྱི་ཉེན་མོངས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གུན་མཐོང་སྤང་གི་གུན་འགོ་གཉིས་གུན་ཏུ་བཅོམ་པ་འི་ཕྱིར་ཡོངས་སེས་ལུ་བཞག་གོ། དེ་ཡང་སྟེ་ལ་རྒྱ་གཉིས་བཅོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤུ་མ་གཉིས་མེད་པས་
 ཡོངས་སེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱི་ཕྱི་ཉེན་མོངས་སེས་ལ་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། རྒྱ་གཞུང་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་མེད་པས་སྟེ། གུན་འབྲུང་ཆོས་སེས་ལ་གཞུང་ཀ་ཆང་བ་འི་སྤྱབས་དེར་ཡོངས་སེས་
 ཞེས་མིང་ཐོབ་གོ། དེ་བཞིན་གོང་མ་གཉིས་ལ་འང་སེས་པར་བྱའོ། འདོད་པ་འི་འགོག་ལ་མ་ཆོས་སེས་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་གཞུང་ཀ་ཆང་བས་བཞག་ལ། བཟོད་པ་རྣམས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་མ་རྟེན་པས་སྟེ། རྒྱ་དེ་གཞུང་
 རྟེན་བཞི་པ་ནི་ཁམས་གཞུང་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སེས་ཐ་མ་གཞུང་བཞག་གོ། ཆོས་མངོན་པ་གང་དག་དམིགས་པར་བྱ་བ་འི་ཉེན་མོངས་པ་དང་། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འི་རྒྱ་ལ་འདོད་
 པ་ནི་འདིར་མ་བཟོད་དོ། རྒྱ་གཉིས་བཅོམ་པ་དང་། ཁམས་ལས་འདས་པ་འི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྟེ། གཞུང་པ་སྤྱི་ཕྱི་ཉེན་ལ། དཔོན་དང་། འབྲས་ལུ་ཕྱོམ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། ཡོངས་སེས་གང་དག་གང་ཟག་གང་ལ་དུ་སྤྱོད་

[illegible]

འདོད་པ་ལ་ཆགས་པུལ་ལས་ཉམས་ན་འད་དུག་པོ་དེ་དང་ལྷན་པའོ། །གལ་ཏེ་ལམ་རྗེས་སེས་ན་ཡོངས་སེས་དུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་ལུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། ལྷ་ལྷ་དག་ནི་ཕྱིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྷར་
སྤང་བ་སྟོམ་པར་བཤད་ཀྱང་། ཡོངས་སེས་མི་སྟོམ་པས་མི་འགལ་ལོ། །གམ་ཞེས་པ་ནི་འདམ་པའི་ཆོག་སྟེ་སྟོམ་ལམ་ལ་མཐའ་གཅིག་རྟེན་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཡང་རུང་སྟེ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟོམ་ལམ་
པ་ལམ་རྗེས་སེས་ཆོ་སྟུ་མ་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་ཡོངས་སེས་བདུན་པ་གཅིག་ལུ་དང་ལྷན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་པུལ་ལས་ཉམས་པའང་དེའོ། །དག་བཙོམ་ཐོབ་ཆོ་ཡང་སྟུ་མ་རྣམས་བསྟོམས་པ་ཐ་མ་གཅིག་ལུ་དང་ལྷན་པས་
གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྷན་ན་ཡང་རོ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་པུལ་ཐོབ་པ་ཡང་དག་བཙོམ་ལས་ཉམས་ན་འད་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་དང་ལྷན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་མ་པུལ་བས་
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་ཆོ་སྤང་བ་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡོངས་སེས་རེ་རེ་བར་རི་ལྷར་འགྱུར་ཞེན། དེའི་ཆོན་ཁམས་དང་པོ་དང་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་པུལ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་
འོང་དང་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གཉིས་གཉིས་ཆང་ཕྱིར་སྐྱབས་དེར་ཡོངས་སེས་དེ་དག་བསྟོམས་ནས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤང་བ་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་སེས་རེ་རེར་བཞག་གོ། །དེས་ན་རྒྱན་ལྷགས་

༡༥༥། །དང་ཕྱིར་འོང་ལ་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། །ལམས་ལས་ཆགས་བྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པ་མེད་པས་སོ། །གཞན་དག་ལ་གཉིས་ཀ་
 མེད་པས་སོ། །བཞི་པ་གཏོང་འཐོབ་ནི། །ཡང་ཡོངས་སེས་དུ་ཞིག་གཏོང་བའམ་ཐོབ་ཅེ་ན། །ལ་ལ་སྟེ་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ན་ཐ་མ་གཅིག་ལུ་དེ་གཏོང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་པ་མ་བྲལ་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་
 མི་འོང་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ཉམས་ན་བདུན་པ་གཅིག་ལུ་གཏོང་ལ། །ལ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་འདོད་ཉོན་གྱིས་ཉམས་པའམ་དེས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་གཏོང་ཞིང་། །ཁ་ཅིག་ལྟ་
 གཏོང་སྟེ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་སྒྲུང་ཅིག་མ་བརྒྱ་དུག་པ་ལ་དང་པོ་ལྟ་གཏོང་དོ། །དེ་ལ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྒྲུང་སྒྲུངས་པའི་ཡོངས་སེས་མི་གཏོང་མོད་ཀྱི་སྒྲུར་ལམས་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་ཕྱིར་དང་། །འབྲས་ལུ་ཐོབ་
 པའི་སྟོན་ས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྒྲུངས་པའི་ཡོངས་སེས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་དུ་མེད་དོ། །ལ་ལ་དུག་གཏོང་སྟེ་འཕགས་པ་མཐར་གྱིས་པ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བ་ན་སྒྲུ་མ་དུག་གཏོང་སྟེ་
 བདུན་པ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་འཐོབ་པ་ནི་གཅིག་དང་གཉིས་དང་དུག་འཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱི་ལྟ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཀུན་འཕྱུང་ཆོས་སེས་པ་ན་འོ། །དེ་བཞིན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་ལམ་རྗེས་སེས་ན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུང་

བདུན་པ་གཅིག་ཕུ་ཐོབ་ལ། མཐར་གྱིས་པས་ཀྱང་འདོད་ལས་ཆགས་བྱལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ན་བདུན་པ་གཅིག་ཕུ་དང་། དགུ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་འང་ཐ་མ་གཅིག་ཕུ་ཐོབ་པ་འོ། །གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་ལས་ཆགས་བྱལ་
 གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ཉམས་ན་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་འཐོབ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དུག་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལས་ཉམས་ན་དང་པོ་དུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལས་ཉམས་ན་
 དང་པོ་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་ཅེ་ན་དེ་ནི་ཉམས་པ་མི་སྤིང་དེ་ལམ་གཉིས་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཅིག་ཆར་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་ཟེན་པ་ནི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་
 གྱི་མིང་། ཚེས་མངོན་པའི་མངོད་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། བྱ་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་ལྟ་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །གཉིས་པ་བྱང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ། རྒྱ་ལམ་བདེན་དང་། འབྲས་བུ་ལེ་ཤེས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གནས་དང་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་ལྷལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །མངོན་རྟོགས་གྱི་ལམ་རང་
 གི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ལྷལ་ཅན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། ལྷལ་བདེན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་བདེན་པ་མངོན་སུ་མ་ཐོང་བ་དང་། མ་ཐོང་དོན་བསྟོམ་པ་ལས།

༡༡། ཁོ་ན་མོ་ངས་རྣམས་སྤངས་པ་ལོ། ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་ཡང་བསྒྲུམ་པའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒྲུམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་། འདས་པའི་བསྒྲུམ་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདེན་པ་མཐོང་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མཐོང་པ་ཡི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྱག་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གོ་རིམ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་བ་དང་གོམས་བྱའི་བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་གྱང་བཤད་དོ། གཉིས་པ་གང་ཞེན། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་པས་བདེན་བཞི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འདིར་གནས་དང་པོར་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས་བྱུང་ངོ། གསུམ་པ། བཤད་མ་ཟག་པ་དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་དེ་དྲག་དང་པོ་ནི་རི་ལྟར་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རྒྱད་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་སྟེ་རྒྱལ་དེ་རྒྱད་བྲམ་ལས། འད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། མཐོང་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས།

ཨ་ཁྱེ་ཏུ་གཞུང་།

ཚོགས་སྒྲུབ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ན། མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་སྟགས་འཕགས་པའི་ངོར་བདེན་གྱི་བྱིས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་མཐོང་ངོ། །དེས་
ན་འདིར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཆ་སྟག་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་ཁྱུར་ཆ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ལམ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་སོ། །སྟག་ཀུན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་མིང་
གི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པས་རྫས་སུ་བྱེ་བྲག་མེད་ལ། འགོག་ལམ་ལ་ནི་རྫས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་སྟག་བདེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟག་བསྐྱེད་ནི་ཚོར་སྤང་
གི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་འོང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཚོར་བ་སྟག་བསྐྱེད་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བཏང་སྒྲོམ་སྟེ་དངོས་པོ་ཟག་
བཅས་རྣམས་ཀྱང་ཚོར་རྒྱུར་མིན་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལའང་ཡིད་འོང་སྟགས་གྱི་མིང་ཐོབ་སྟེ། དམིགས་མཚུངས་བདག་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བཟུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ནི།
སྟག་བསྐྱེད་གྱི་སྟག་བསྐྱེད་སྟགས་སྟག་བསྐྱེད་ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་སྟག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་མི་ལྟན་པ་མེད་པས་ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་སྟག་བསྐྱེད་ལོ། །དེ་ཡང་ཡིད་འོང་

ལྟ། ཁྱི་འགྲུལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་རྣམས་བསྐྱེད་ལ། ཡིད་མི་འོང་ངོ་པོ་གཞོན་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཅད་སྟོམས་འདུ་བྱེད་
 ཁོ་ན་ལོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་ཞེས་པ། འདོད་པ་ན་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་མན་ཆད་གཉིས་དང་། དེ་ཡན་
 ཆད་འདུ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཟེར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམས་བསྐྱེད་ཏུ་འགྲུལ་ན་ལམ་བཤེན་ཡང་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་མིན་ཏེ། ལམ་རྣམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་བདེ་བ་འདྲན་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་ཅིག་གོས་དེ་
 ལས་ལྟོག་པས་སོ། འདིའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ལག་མཐིལ་སྤྱ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། མི་རྣམས་གྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ལ། འདི་ཉིད་མིག་རྩ་སྤང་ན་ནི། མི་དགའ་བ་དང་གཞོན་བསྐྱེད་ལྟར། གྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདུ་བ་ཡིས། འདུ་བྱེད་རྣམས་བསྐྱེད་ཏུ་མི་རྟོགས། འཕགས་པ་མིག་དང་འདུ་བ་ནི། འདི་ཡིས་གཞན་རྩ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་སྤིང་ཅེ་དག་ལ་རྣམས་བསྐྱེད་ཏུ་སྟོབ་ཏུ་ལྟོག་པ་དེ་ལྟར། གྱིས་པ་རྣམས་མནར་མེད་ལ་ཡང་
 དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་བསྐྱེད་ཏུ་སྟོབ་ཏུ་མི་འདུག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་རྣམས་བསྐྱེད་ཏུ་མི་འཐད་དེ། བདེ་བའང་ཡོད་པས་སོ་ཟེར་ན། བཅིག་རྣམས་བསྐྱེད་ཏུ་འབྲས་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པས་སོ་ཟེར་ཡང་

ལག་འདེད་པོའི་དགོངས་འབྱེད་སྟོར་

ལྷ་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་སྤྲུལ་བདེན་ཁོ་ན་འི་རྣམ་པ་མིན་པས་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོར་བ་སྤྲུལ་བསྤུལ་ཏེ་ཐས་སོགས་སྤྲུང་དུགས་པ་བཞིན་ཟེར་ཡང་གཞོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་སྤྲུལ་བསྤུལ་ཡིན་
ན། བཅད་པ་དང་འདོད་པས་བདེ་བ་དང་། སྤྲུལ་བསྤུལ་རུང་བས་བདེ་བློར་སྤྱོད་ན་བདེ་རུང་ལས་སྤྲུལ་བློར་སྤྱོད་པས་པན་རྒྱན་མཆོངས་པ་དང་། གང་ཆོར་སྤྲུལ་བསྤུལ་དུ་གསུངས་པའང་འདྲ་ཕྱེད་འབྱུར་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
དགོངས་པ་དང་། མདོ་ལས་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་སྤྱོད་ནའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། བདེ་བའི་ཆོར་བ་མདོན་སྤུལ་གྱིས་གྲུབ་པས་བདེ་སྤྲུལ་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གཞོད་དོ། མདོ་སྤེལ་སོགས་སྤྱོད་པ་
ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་བསྤུལ་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་འདོད་ལ། དག་བཅོམ་པའི་ལུང་པོ་ཐ་མ་ནི་སྤྲུལ་བསྤུལ་ཡིན་ཡང་ཀུན་འབྱུང་མིན་པར་འདོད་དོ། ཀུན་བདུས་ལས། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་མིག་ནས་ཡིད་བར་ནི། མིག་ནས་
ཡིད་བར་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཁམས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་གཞན་བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་གང་ལ་གཉིན་པོས་བཅོམ་པ་དང་། བློ་ཡིས་གཞན་ཡིན་པ་བསལ་ན་ཆོས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འདུག་པ་བུམ་པ་དང་རྒྱ་
བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདུགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་རྒྱུ་པའདད་པ་ལས་གཞན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ལ་ས་སོགས་བསལ་ན་རྒྱའི་བློ་མི་

༡༡། །འཕྲུག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར་གྱི་དཔལ་དཔྱད། དཔེ་གཉིས་བཀོད་པ་ནི། འཛིན་པ་ལས་འཛིན་པ་དང་། རྩོས་འཛིན་པ་གཉིས་སམ། དབྱིབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཚོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སམ། ཀུན་རྫོབ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྩོས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲིན་གྱི་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །དེས་ན་རྒྱན་དང་རྒྱལ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །རྩལ་དང་སྒྲུང་ཅིག་མ་ནི་དོན་དམ་མོ། །ཐེག་པ་ལོང་མ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཆས་བསལ་ན་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་རང་འཛིན་གྱི་ཕྱོ་འདོར་བས་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་མཛོན་རྟགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ། བསྐྱབ་གསུམ་སྒྱུ་འཛིན་གོ་རིམ་དང་། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དཔོན་དང་། ཐོས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་ཐེག་པ་དཔྱད་གྱི་རྒྱ་ལ་ཐེག་པ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་མི་ཕྱོད་པ་ལྟ་བུ་བདེན་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་དཔོན་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསམ་པ་དང་ལྟན་པས། འབྲལ་བའི་རྒྱ་དོན་དེ་བསྐྱེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནི་རྒྱ་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཐོས་པ་དང་སྤྲུགས་པས་བསམ་པ་དང་སྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོས་བྱུང་ནི་ཡི་གེ་དང་མིང་ལ་དམིགས་པས་དཔོན་ཡུལ་ཅན་དང་། བསམ་པ་ནི་རེས་འགའ་ཡི་གེས་དོན་འདྲེན་ལ། རེས་འགའ་དོན་གྱིས་ཡི་གེ་འདྲེན་པས་གཉིས་ཀྱི་

མཐོང་པ་ལྟར།

དང་། སྒྲིམ་པ་ཡི་གེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་ལ་འདྲུག་པས་དོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་མ་ལོ་བས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ལོ་བས་པ་དང་ལེགས་པར་ལོ་བས་པ་རྒྱམས་ནི་གིང་ལེབ་ལ་སྟགས་པའི་འདྲ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་།
རེས་ལྟོས་རེས་མི་ལྟོས་པ་དང་། ཡེ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད། དེ་ལྟ་ན། བསམ་བློར་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པས། བདག་རྒྱུན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་། རིགས་པས་དབྱུང་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཤམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིམ་པ་གྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་སྒྱེ་བའི་རྟེན་དང་། ཅི་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།
དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། བསྐྱེད་གཉིས་ལྟར་ཞེས་པས་བསྐྱེད་ཏེ། ལམ་སྒྲིམ་པ་པོ་ནི་བསྐྱེད་བ་གཉིས་དང་ལྟར་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལུར་གནས་པས་ལུས་འདྲ་འཛི་ལས་
བསྐྱེད་བ་དང་། སེམས་རྒྱུ་རྟོག་ལས་བསྐྱེད་སྒྱེ་མི་དགོ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྟོག་ཞི་བར་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་བཤད་གཉིས།
དང་པོ། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཆོག་མི་གཤམ་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་ཆོས་གོས་སྟགས་གུ་ནོམ་པ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པ་ནི། ཆོག་མི་གཤམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་ཅིང་

ཨོཾ

༡༥༩། །འཕམ་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡང་ཡང་རྟེན་ལ་སྤྱེད་པ་དེ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ལ་སྤྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཕྱི་མར་ཐལ་བས་ན་ངན་ཁུང་རྟེན་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བཟང་མང་མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡང་སྟོན་མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་འདོད་ཆེན་དང་། རྟེན་ནའང་དེ་བས་བཟང་མང་འདོད་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་བསྐྱོན་པ་འདོད་རྒྱུ་དང་ཆོག་ཤེས་ནི་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་དང་། རོ་བོ། མིང་། དབྱེ་བ། ཁྱེད་ལས། དགོས་པ་དང་རྒྱུ། །དང་པོ། གཉིན་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ལམས་གསུམ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་དམ་སྒྲི་མེད་དང་བཞིར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་སྤང་བྱ་གཉིས་ནི། ཆགས་པ་མི་དག་བ་ཡིན་པས་འདོད་ལམས་པ་ཁོ་ན་འོ། །གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ནི་མ་ཆགས་པ་འི་དག་བ་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་འོ། །བཞི་པ། འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་ལས། འཕགས་པ་འི་རིགས་ནི་བཞི་སྟེ། ཆོས་གོས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་པ་འི་བདག་ཉིད་དོ། །

གཤམ་ཏེ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ན་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཚེག་གེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཞི་པ་འང་འདོད་པ་དང་སྤེད་པ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཕན་ཏེ། སྤྱོད་བཞི་འགོག་པ་དང་སྒྲིམ་བཞི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་དགའ་བཞི་མ་ཆགས་པ་དང་མཆུངས་ལྟན་གྱི་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ལ། ཐ་མས་བྱ་བའི་ལས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་འཕགས་པའི་རིགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བཅས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ལས་བཅས་ཏེ། བྱེད་ཅག་རྒྱལ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོས་ཟས་སོགས་ལ་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཚེག་མི་གེས་པའི་རང་གི་རྒྱལ་དང་། ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་སོགས་ལས་མཐའ་ངན་པ་དེ་དག་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་དང་། ལས་འདོད་རུང་ཚེག་གེས་དང་སྤྱོད་སྒྲིམ་ལ་དགའ་ཞིང་བརྟུན་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དུག་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བཞི་སྟེ་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་འཕགས་རིགས་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཚེས་གོས་གྱི་ཕྱིར་དང་། བསོད་སྒྲིམས་གྱི་ཕྱིར་དང་། མལ་སྟན་གྱི་ཕྱིར་སྤེད་པ་སྟེའོ། །གནས་སོ། །མདོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ན། སྟེ་བཞི་དང་པོ། གནས་པ་རྒྱུན་གནས་པ། མདོན་ཞེན་སྤང་དགའ་བའོ། །ཡང་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྤེད་པ། སྟེ་གནས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འབྱུང་བ་

༡། གྲུ་པ་ལ་ཆགས་པ་བདག་དབང་པོ་དང་ལོ་མ་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྱུ་པ་དང་། རན་པས་འཛིགས་ནས་སྒྲུ་བ་ནའང་གི་ཡང་ཅི་མ་རུང་མེད་པ་དང་མ་གྱུར་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྒྱུ་པ་འཛིགས་
 གྲུ་དེ་ཆད་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་འཛིགས་ལ་གྲུ་པའི་གཉེན་པོ་ཐ་མ་བསྐྱར་རྒྱུ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྒྲུང་བས་སམ་རང་བསམ། ཡང་ན་བདག་གི་ར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་སྐྱུ་གས་
 གསུམ་དང་། བདག་རྩ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལུས་ཡིན་ལ་དེ་དག་འདོད་པ་གྲུ་པ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་ལ་གྲུ་པ་དེ་ཡི་དུས་སུ་སྒྲུ་མེ་མེ་ཞིག་གི་ཕྱིར་རིགས་དང་པོ་གསུམ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུ་པ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཐ་མ་
 ལས་བསྐྱར་པའོ། །གཉིས་པ་ཐེ་ལྟར་བསྐྱོམ་རྒྱལ་དངོས་ལ། རྟེན་ཞིག་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུ་ལ་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱར་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཞི་ལྷག་
 གཉིས་ལས། དང་པོ། མི་སྒྲུག་པ་དང་དཔུགས་ནང་དུ་རྒྱུ་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་པ་དུན་པ་ཡིས་རིམ་པར་འདོད་ཆགས་ལྷག་པར་སྒྱུད་པའི་དང་རྒྱུ་རྟོག་ལྷག་པར་སྒྱུད་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇུག་ཅིང་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་
 རྒྱུ་པ་སོ། །དེ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་མདོག་དབྱིབས་སྐྱ་ཆོགས་མེད་ཅིང་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་གོས་མདོག་དབྱིབས་སྐྱ་ཆོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཁ་ཕྱིར་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

བུལ་པས་རྣམ་རྟེན་འདྲེན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཆགས་གཉེན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་སྐྱལ་པའི་གཙོ་བོ་གཏ་རུས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། དབྱལ་ས་འབྱུང་རུབ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་གཉིས། དང་པོ་སེམས་འཛིན་
 དངོས་དང་། མི་སྐྱལ་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བཞི་སྟེ། ཁ་དོག་ །དབྱིབས། རེག་པ། བསྟེན་བཀུར་གྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བསྟོན་པ། གནག་པ། རྣམ་པ་དམར་པ་
 གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཟོས་པ། འཕྱོར་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟོན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་འབྱུས་
 གཞིག་པ་དང་། རྣམ་པས་བྱང་བྱེད་རུ་སྟེལ་པའི་གཏ་རུས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟོན་པར་བྱའོ། །བཞི་པའི་གཉེན་པོ་གི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །
 དེ་ལ་མི་སྐྱལ་པའི་ནང་ཚན་གཏ་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་དབྱིབས་མདོག་སྟགས་ཀྱི་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱལ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟོན་སོ། །གཏ་རུས་ལ་མདོག་སྟགས་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྐྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་དགྱའོ། །འདི་གཟུགས་སྤང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་མདོག་དབྱིབས་ནི་ཆོ་བ་བརྟགས་ནས་བསྟོན་པས། ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏན་ནས་སྤང་

༡། །པ་ནི་མིན་ནོ། །མི་སྤྲུག་པ་བསྒྲུམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི་ལུས་རྒྱུ་པའི་མཐེ་བོང་ངམ། དབྱལ་བའི་དབྱེས་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་པ་ནས་ག་མཐེ་བ་གང་
བྱུགས་ཏེ། རུས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་གིང་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་རིལ་པོ་དང་། གནས་པར་དང་། མཐར་གྱིས་བྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི་གིང་རུས་སུ་སྒྲོ་ཞིང་སྟེ་བྱུང་པར་བསམས་ལ། ཡང་རིམ་གྱིས་དམིགས་
པ་མཐའ་ནས་རང་གི་ལུས་འབའ་ཞིག་རུས་པ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་སྤྲད་པའང་བསམས་ནས་བསྒྲུམས་པས་ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྒྲོ་བ་སྒྲར་བཞིན་ལ་སེམས་བསྒྲ་བ་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱུ་
པའི་རུས་པ་རྣམས་བོར་ཞིང་། ལུས་ལྷག་མ་རུས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ནས་ལུས་བྱེད་དང་། དེ་ནས་ནི་བོད་པའི་བྱེད་གྱི་བར་དུ་རུས་པར་བཏང་ཞིང་བོར་ནས། བོད་པའི་བྱེད་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ནི་ཡོངས་
སྒྲུབ་པ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་བོད་པ་བྱེད་ཀྱང་རུས་པ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་བོར་ནས་སྒྲར་བཞིན་སྒྲོས་ནས་སྤྲད་པ་ན། སྒྲིན་མ་གཉིས་པོའི་བར་དུ་རུས་པ་མཐེ་བ་གང་ཅམ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲུས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་བོས་གར་བརྟེན། དམིགས་པ་ཁམས་གར་གཏོགས། རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་བཞི་པོ་རིམ་པར། མི་སྤྲུག་པ་ནི་རོ་བོ་མ་ཆགས་པའི་

དགོ་བ་དང་། ལམ་དང་བཅས་ན་ལུང་པོ་ལྷུང་པ་ཞི་ཡིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཅེར་བཟླ་གས་བཞི་དང་བཅས་པས་དག། འདོད་པར་བཅུ་དང་། དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྒྲུང་
 བའི་ཆོས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའོ། །རྟེན་ནི་གང་ཟག་གི་དགས་ལྷོ་ལྷོ་དེ། ལུང་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་ལྷོ་ལྷོ་པས་དང་གཞི་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཁམས་གཞན་ནའང་མེད་དོ། །
 རྒྱུ་པ་ནི་མི་སྒྲུ་པའི་རྒྱུ་པའོ། །དུས་ནི་འདས་པའི་མི་སྒྲུ་པ་འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །མི་སྒྲུ་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའོ། །མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་ཟག་བཅས་སོ། །གཞིས་
 པ་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ། རོ་པོ། ས། སྒྲོང་ལུ་ལ། རྟེན། དབྱེ་བ། གནས་གང་གི་ཡིན། སེམས་དང་ལྷན་མི་ལྷན། ཟེན་མ་ཟེན། རྒྱ་གང་ལས། ལུ་ལ་ལུ་ལ་ཅན་ལ་ས་ཐ་དད་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་བཅུ་པོ་རིམ་པར་དབྱུགས་རྒྱུ་པ་
 དང་དབྱུགས་མི་དེ་བས་ལུང་ནང་པའོ། །མཆོམ། དབྱུང་བར་དུན་པའི་རོ་པོ་ནི། འབྱུང་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་པར་གཉེས་པའི་གཉེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དུན་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་འབྲས་ལུ་གཉེས་རབ་སྒྲོད་ཅིང་འབྲུག་པས་རྒྱ་
 མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་སྒྲོ་དུན་པ་ཅེ་བཞག་བཞིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཅེར་བཟླ་གས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་། འདོད་པའི་ས་པ་དང་ལྷོ་སྒྲོ། འདི་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་གཞི་པོ་དང་མཐུན་

༡༡། །པས་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལུན་ཕྱིར་ཉེར་བསྟེན་གསལ་གསུམ་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡིད་བདེ་སྟགས་ཡོད་ལ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་རྒྱུ་རྒྱ་བ་
མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལུན་ཕྱིད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྟོད་ལུལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་དོ། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་
རྟོག་མང་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོགས་ལ་བས་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་འོ། །ཆོས་འདི་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་མི་རྟོགས་པས་ཕྱི་པ་སྟེ་སྟེགས་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
ཟབ་མོ་གང་ཞེ་ན། བཟང་ལ་སྟགས་པ་རྒྱུ་པ་རྟུག་སྟེ། དེ་ལ་བཟང་བའི་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལུས་སེམས་རྒྱལ་དུ་འདུག་སྟེ་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཅིག་ནས་བརྟུའི་བར་དུ་ཡིད་ཀྱིས་བཟང་བའོ། །དེ་ལས་
ལུང་ན་ཕྱིར་བ་དང་མང་ན་རྟོད་ཀྱིས་དོགས་པས་མི་བཟང་དོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ལ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་མ་ཆད་པར་བཟང་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་ལྷག་པར་བཟང་བ་དང་། རྟུབ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་ལ་རྟུབ་
པར་བཟུང་ན་འཆོལ་བར་བཟང་བའི་སྟོན་གསུམ་དང་བུལ་ཏེ་བཟང་བའི་ཡང་དག་པར་བཟང་བའོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འདི་དག་འཇུག་པ་ན། རྟོག་མ་དང་། སྟོང་ག་དང་། རྟེན་པ་དང་། སྟོང་པ། བརྒྱ། ཀླང་། ཕྱིན་པ། ཀླང་།

མཐིལ་དང་། ས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་འདོམ་གང་དང་། མཐོ་གང་གི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་གོ། །འབྲུང་བ་ན་རྒྱང་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་སྟེ་བས་ཆེ་ཆུང་གིས་ཆུང་ན་མཐོ་གང་དང་། ཆེན་འདོམ་གང་གི་བར་དུ་
 འབྲུང་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་བ་ན་རྒྱང་ད་གྱིལ་དང་། འབྲུང་བ་ན་འཐོར་བྱེད་རྒྱང་གི་བར་དུ་འོ་ཐོར་བ་ནི་མིན་ཏེ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་མྱོད་པས་སོ། །འཛོག་པ་ནི་ཚོར་བུའི་ཐག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་
 ཚེ་མོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་ལྷ་ཞིང་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའམ་གནོད་པའམ་གྲང་པའམ་རྩོད་པ་དག་ཅེས་རྟོག་པའོ། །ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་དཔུགས་འབྲུང་རྒྱུ་འདི་རྒྱང་འབའ་ཞིག་ནི་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འབྲུང་བ་
 དང་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་གཟུགས་རྣམས་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་སེམས་ལྟར་གི་ཆོས་དང་བཅས་ན་སྤང་པ་ལྷ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉེ་བར་རྟོག་པའོ། །བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་བསྐྱར་ནས་
 རྩོད་བ་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགོ་ཅུ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱར་བ་ནི་དུན་ཉེ་ནས་རྩོར་ཏིང་གི་བར་དུ་ཡིན་
 ལ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཐང་མི་སྟེ་གེས་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའོ་ཞེས་ཐོར། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་བར། དཔུགས་རྒྱུ་དཔུགས་འབྲུང་དུན་པ་ནི། དཔྱད་དང་རྗེས་འགྲོ་འཛོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་

[illegible]

མ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་སེམས་དང་། སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
 བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་ལ། ཚོགས་ལམ། སྤྱོད་ལམ། བརྟེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་རྟེན་
 ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། རོ་བོ། གོ་རིམ། དགོས་པ། དངོས་གཞི་བསྒྲམ་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ཅི་ལྟར་ན། ལུས་དང་
 ཚཱ་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་རྒྱལ་ས་ལ་རང་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་རུང་པ་ལ་སོགས་པ་རང་མཆོན་དང་། འདུས་བྱས་བམས་ཅད་མི་རྟག །སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 སྤྱོད་དེ། བདག་མེད་ནི་བཞི་ཀའི་མཆོན་ཉིད་ཡན་པས་སྤྱི་མཆོན་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩམ་ཉམ་པར་བཞག་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དྲན་ཉི་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དབྱེན་རང་བཞིན་དྲན་ཉི། འབྲེལ་བ་དྲན་ཉི། དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོའི་རོ་བོ་ནི། གེས་

༡༡། རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོས་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལས་ཕུང་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་ས་ཐོབ་པ་ཙམ་ནི་མིན་ནོ། ཤེས་རབ་འདིས་དྲན་པ་ཉི་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་རྒྱ་ལ་བཏགས་པར་སྒྲིབ་དཔོན་འཆད་དོ། རེ་ལ་
ནང་གི་ལུས་དང་། བྱིའི་ལུས་དང་། བྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པར། རང་ལུས་དང་། བྱི་སྒྲོད་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སོ། བྱིའི་ཆོར་བ་སོགས་ནི་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོར་
བ་ལ་སོགས་པའོ། ལུས་ལ་རྗེས་སུ་བལྟ་བ་ནི་ལྟ་གམ་ཐོང་དང་། གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། བྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་བཤད་རྒྱལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། གཉིས་པ། དྲན་ཉི་གཞན་གཉིས་ནི། ཤེས་རབ་དེ་དང་མཆོངས་པར་ལྟན་པའི་
སེམས་སེམས་ཕུང་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་དང་། ལྷ་མ་གཉིས་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལུས་སོགས་བཞི་ལའང་དམིགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ཅེས་བཞག་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་བཏགས་ནས་
བསྟན་པས་སོ། གསུམ་པ། གོ་རིམ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རགས་པའི་རིམ་པས་སྒར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲིམ་འདོད། སྒྲིབ་དཔོན་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟོན་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོར་བ་དེ་
འདོད་པས་དང་། དེ་ཡང་སེམས་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། བཞི་པ། ལུས་ལ་གཙང་བ་དང་། ཆོར་བར་བདེ་བ་དང་། སེམས་ལ་རྟག་པ་དང་།

ཚེས་ལ་བདག་རྩ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་རྩན་ཉི་བཞི་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 བས་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད། འདྲས་མ་བྱས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ན་མ་འདྲེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སོགས་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྩན་ཉི་གོམས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གོམས་པ་དེ་ནི་ཚེས་རྩན་པ་ཉི་བར་
 བཞག་པ། དམིགས་ལུལ་བཞི་ཀ་བསྐྱམས་པའི་འདྲེས་པ་སྟེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པར་བྱས་ཏེ། ཚེས་ལུས་སོགས་དེ་དག་ལ་ནི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྟུལ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མིན་པའི་རྣམ་
 པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རང་མཚན་དང་སྟེ་མཚན་དང་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ནི་ལྟག་ཚོགས་ལམ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བསྟན་གྱི། གཞན་རྩན་རང་གི་སེམས་
 བསྟེད་པའི་དགོ་བསྟོར་ལམ་གྱི་སྟོང་ལ་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོར་ལམ་ལ། སྟོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཚེས་ཀྱི་བྱུང་པར། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 དེས་འབྱེད་བཞིའི་དབྱེ་བ། རོ་བོ། དོན་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཚེས་མཚོག་བཞི། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཚེས་རྩན་ཉི་སྟེ་དམིགས་དེ་ལྟར་གོམས་པ་དེ་ལས་རྟོ་བར་གྱུར་པའི་ཡེ་

ད མཛེན་ རིམ་བརྒྱ་ བཅོལ་ མཛེན་

༡༡། །སེས་འབྱུང་སྟེ། གཙུབས་གིང་གཙུབས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་སྟེ་ལྷས་སྟུང་ལྷར་ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་གིང་སྟེ་ག་བྱེད་འཕགས་ལམ་གྱི་སྟེ་ལྷས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
གཉིས་། དང་པོ། ཡེ་སེས་དེ་རྟོ་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་བདེན་བཞིན་སྟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྣམ་པ་ནི་མི་རྟག་སྟགས་བརྒྱ་དྲུག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་
ཏྲོད་རྩེ་གཉིས་གང་གིས་འཕྲོབ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཏྲོ་བ་དེ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ལས་དགོ་རྩ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པས་རྩེ་མོ་ཞེས་པ་དེ་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་ཏྲོ་བ་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་གཡོ་བ་རྒྱང་རྩ་
ཏྲོད་དང་། ཆེ་བ་རྩེ་མོ། མི་གཡོ་རྒྱང་རྩ་བཅོད་པ། ཆེ་བ་ཆོས་མཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་དང་པོར་གང་གིས་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དང་། དེ་ནས་གང་གིས་འཕེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཏྲོད་རྩེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཆོས་སྟེ་ལ་བདེན་བཞིན་
སྟག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་སྟགས་གྱི་ཡེ་སེས་དེ་འབྱུང་གི་ལུས་ལྷ་བྱ་ཉི་ཆེ་གཅིག་ལ་ཏྲོ་བ་སྟགས་སྟེ་བ་ལྷ་བྱ་མེད་པས། དང་པོ་ཆོས་ཏུན་ཉིའི་མི་རྟག་སྟགས་གྱིས་རྣམ་པ་རྒྱང་ལ་གཏོད་པ་ལམ་གཏད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། བྱིས་
ཡང་སྟེ་ལ་བ་ནི་ལུས་སྟགས་གཞན་རིམ་ཆད་དུ་དམིགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བཅོད་པ་ལ། བཅོད་པ་རྒྱང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་གང་གིས་འཕེལ་བ་

ལག་འདྲང་པའི་དགོངས་འགྲུལ་སྟེར་

གཉིས། དང་པོ། ཕྱི་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེར་འཕེལ་བ་དེ་ལས་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྟེ་སྟེ། བྱིས་པའི་ཆེན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་བཟོད་ལ། རྟོད་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པ་ལ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་
དུ་བཟོད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་མི་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེར་བཟོད་པས་སོ། །དེ་ཡི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་རྟོད་ཕྱི་ལ་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དུན་ཉིའི་ངོ་བོར་སྟེའོ། །གཉིས་
པ་འཕེལ་བ་ནི། རྟོད་ཕྱི་ལས་བྱུང་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱིས་ཀྱང་ཆོས་དུན་ཉི་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ཆོས་མཆོག་དང་ཉི་ཞིང་ཆོས་མཆོག་མཐོང་ལམ་དང་ཉི་ལ། མཐོང་ལམ་ཆོས་དུན་ཉིའི་
ངོ་བོ་ཡིན་པས་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་ཆུང་གི་འདོད་དང་གོང་མའི་བདེན་བཞི་བཅུ་དུག་བསྟོམས་པས་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འབྲིང་ག་ཟུགས་ག་ཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་
པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་བྱིན་ས། འདོད་ན་སྟོད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་ཁོ་ན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟོད་འབྲིང་ཡིན་ལ། གང་ཆེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེན་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་
ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་སོ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་ཐམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལམ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་སོ་གཅིག་བསྟོམ། དེ་ནས་རིགས་པ་

སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་གསལ་ཆེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་གསལ་ཆེ་གཉིས། དང་པོ་ཡིན་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉིན་པོ་མི་རྟག་པ་ལན་གཉིས། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་རྟག་པ་སྒྲུལ་ལན་གཉིས་སུ་བསྒྲོམ་པའི་བར་རྒྱམས་ནི་བཟོད་འབྲིང་ཡིན་
ཟེར་རོ། །ཁམས་གསུམ་སུན་འབྲིན་ན་དང་པོ་གཉིན་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ལ། བྱིས་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་དོར་བར་གཤམ་གཤིང་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཆེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་དང་
རྒྱལ་གྱི་བྱེད་པར་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་བཟོད་འབྲིང་གི་མཐར་སྒྲུལ་ལྟར་ན་སྤྲད་ཅིག་རྟག་དང་། བྱིས་ལྟར་ན་སྤྲད་ཅིག་བཅུ་གཅིག་འདོད་པའི་རྟག་པ་སྒྲུལ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལྟར། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་འདོད་
པར་གཏོགས་པའི་རྟག་པ་སྒྲུལ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ། བཟོད་ཆེན་དྲུ་ནི་སྒྲུལ་ལྟར་རྒྱན་མེད་པས་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་གྲང་འདོད་རྟག་ཡུལ་ཅན་དང་།
སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པ་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྤྲད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཉིས་དང་། བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོས་མཆོག་གསུམ་ནི་རྒྱལ་པ་མཐུན་ཏེ། དེ་དང་ཆོས་བཟོད་གཤམ་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་གང་སྤྲུང་བ་དེ་
སྤྲད་ཅིག་རྟག་རྟེན། །གཉིས་པ་དོ་པོ་ལ་དཔྲལ་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ་དྲོ་བ་སོགས་ཡེ་གཤམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཡུང་པོ་ལྟ་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏུན་སྒྲུལ་པའོ། །གཉིས་པ།

དཔེ་རྟེན་རྟེ། དེས་འབྱེད་དང་པོ་གསུམ་ཐོག་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེད་ཅིང་སྒོན་པ་སྐྱེད་ཟེན་པ་ནི་ལྷ་འི་ནང་དུ་ཡང་མའོན་དུ་བྱེད་དོ། །པམོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་འང་དང་པོར་སྐྱེད་དོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་
 པས་ལུད་མེད་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཞིག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ་ཕན་ཚུན་མཆོན་འགྱུར་བ་དང་འཆོལ་བར་སྐྱེ་བ་ལས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། ལུད་མེད་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་གྱང་། སྐྱེས་པས་ནི་ལུད་མེད་རྟེན་ཅན་མིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལུད་མེད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་ཐོབ་པས་རྟེན་དམན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གི་དེ་མ་ཐག་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ལ།
 དེ་སྐྱེས་པ་དང་ལུད་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་ནི་གསུགས་སྐྱོད་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་སྒྲིན་གསུགས་ཁམས་པའི་ལུང་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སྐྱན་འབྱེན་བྱེད་སྲིད་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་དེས་མཐུན་འཕེན་བྱེད་ནི་མིན་ནོ། །ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །པའི་བ་གཏོང་རྒྱུ་
 ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་འབྱེད་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཉམས་པས་གཏོང་བ་མེད་གྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ས་པོར་ནས་གཏོང་དོ་སྟེ། དང་པོའི་སས་བསྐྱས་པ་གཉིས་པར་འཕོས་ཆེ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་གི་སྟེ་

མཐོང་པ་ལྟར་

ཉེས་པ་ཁོ་ནས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཉམས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཉེས་ཉམས་དང་། མཐོང་ལམ་སྒྲིལ་པ་ན་སོ་སྒྲིལ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒྲིལ་པ་ན་མཐོང་ལམ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉམས་པ་འདྲ་ཡོད་
པས། ཉམས་པ་སྒྲིལ་ཡིན་པས་བྱུང་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དུག་པ་ལན་ཡོན། དེ་ལ་རྟོད་ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་ངེས་པར་སྒྲུ་བཞུགས་ལས་འདྲའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཐར་ཆ་དང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་བར་ཆད་བྱེད་
པ་མེད་ན་བདེན་མཐོང་ལ་ཆོས་ཉི་པའོ། །ཆེ་མོ་ཐོབ་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་དགོ་ཅུ་ཀྱན་རུ་མི་འཆད་པ་སྟེ། དགོན་མཆོག་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་རྟེན་ལྷག་པས་སོ། །དེ་ནི་དམ་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་
མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་གྲིད་དོ། །འཇོག་ཐོབ་ནི་རྒྱུ་པར་ཉམས་ཀྱང་དམ་སོང་གསུམ་རུ་མི་འགྲོ་སྟེ་དེར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་མྱེད་པས་སོ། །དེས་མཆོན་ནས་སྒྲོང་སྒྲིལ་དང་རྟོད་སྒྲིལ་ཉི་སྒྲིལ་གནས་གཉིས་དང་། འདུ་
ཤེས་མེད་པ་དང་། སྒྲུ་མི་སྒྲུན་པ་དང་། ཆོངས་ཆེན་ཉི་སྒྲིལ་གསུམ་དང་། ཐ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་ཉི་ལུས་གསུམ་དང་། བརྒྱད་པ་ལན་ཆད་ལ་སོགས་པའི་གྲིད་པ་དང་མཐོང་སྒྲུང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་དུག་ལ་
བརྟགས་མིན་ཐོབ་པས་མི་སྒྲིལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུག་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་འཇོག་ཆུང་འབྲིང་གིས་དམ་སོང་དུ་མི་སྒྲིལ་བ་ཐོབ་ལ། ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲིལ་བའི་ཆོས་ཉིད་འཐོབ་མོད་ཀྱི་ཅུ་བ་དམ་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་གཅིག་སུ་སྒྲིལ་

༡༡། །པའོ། །གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་ལ། ལྷོར་ལམ་དུ་རིགས་ལས་ལོག་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་། ལྷོར་ལམ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོད་ཅེ་གཉིས་སུ་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
 རང་གི་རིགས་ལས་བརྒྱུག་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱིད་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་ལ། བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །
 གཞན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བརྒྱུག་ནས་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཡང་རང་དོན་གཙོ་བས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བས་སོ། །ཆོས་མཆོག་དུ་ནི་འགྱུར་
 པ་མེད་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་འགྱུར་པ་མེད་དེ་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་དང་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་རྟོད་ནས་སམ་མི་སྟག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཟད་མི་སྟེ་གེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་པར་
 བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པའི་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་གསལ་ལ་ཞིང་སྤངས་པས། སྟན་གཅིག་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོགས་པས་ལམ་གཞན་དུ་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལ་གེས་པ་མི་མཐུན་པ་མི་འགྱུར་
 པ་དང་རང་འབྲས་དེ་མ་ཐག་དུ་ཐོབ་པས་སྦྱིད་ལུག་པ་མེད་ལ། རིགས་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་མེད་དེ་བར་མ་ཆད་པས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ནི་ཆོས་མཆོག་ནས་ཕྱིར་མི་སྟག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་ནི་ལྷོར་

ལམ་མཐའ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཡིན་ལ། མདོན་པ་པ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྱོད་ནི་ལམ་བཟོད་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བས་དེ་སངས་རྒྱལ་ལྟ་ལྟར་པ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་བྱང་
 པར་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱོར་ལམ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་དེ་ཡི་སྤྱོད་དུ་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ནམ་ཐར་རྒྱལ། རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་། དཔྱེ་བ་དུ་ཡོད། རྟེན་
 གང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་པ་བཞི། དང་པོ། དེ་ནས་རྩི་ཤིང་ན་ཐར་ཞེ་ན། ལྟར་པ་ནི་ཤིང་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་ཏེ། ས་ཐོན་འདེབས་པ་དང་། ལྟ་གུ་སྟེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆགས་པ་ལྟར། སྟེ་བ་དང་པོ་ལ་ཐར་ཆ། གཉིས་པར་ངེས་ཆ།
 གསུམ་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མ་སྤྱོད་པའོ། །ཚོ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐར་བའང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། ཐར་ཆ་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲིམ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཤེད་གི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ།
 རང་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་ད་དུང་མ་སྟེས་པས་སོ། །གསུམ་པ། དེ་ཡང་ཡིད་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་མོ། །ངེས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤྱོད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ཐར་ཆ་སྟེ། ཟས་འགའ་
 ཙམ་སྟེན་པའམ་བསྐྱེད་པ་འགའ་ཙམ་མཚོས་པ་སོགས་ལུང་བད་གྱིས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སེམས་གྱིས་མ་བུས་ན་དགོ་བ་ཆེ་ཡང་དེར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པ་བྱུང་འདས་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་འཐོབ་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་

ད མཛོད་ རིས་བཀྱི རྒྱུ མཛོད་

༩༩། །འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིན་ཅིང་དེ་ལ་མཐུན་པས་ན་ཐར་ཆ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ། དེ་ནི་བློ་གསལ་བས་རྟེན་གྱིར་གསུམ་གྱི་མི་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་ནར་འཕེན་བར་བྱེད་ལ། ལྷ་ལ་སེས་རབ་ཡོད་
བྱུང་སྟོང་གས་ཀྱང་བ་དང་། དན་སོང་ལ་སྟོང་བ་ཡོད་བྱུང་སེས་རབ་མི་གསལ་ཞིང་། ལྷ་མི་སྟན་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཕེན་ནོ། །སྟོར་ལ་མ་མཉམ་གཞག་གི་བློ་དེ་རྒྱ་ལ་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་ལ།
གསལ་སྟར་ཡོད་པར་བརྟུན་སྟོར་འབྱེད་ལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་ངེས་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྟར་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་དོན་རི་ལྷ་བར་དུན་པ་ཡིན་ལ། ལྷི་ལ་དོན་དུ་རྫོམ་ཆ་ནས་ལོག་སེས་
ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཡིད་དཔྱོད་བཅད་སེས་སུ་འདོད་པ་ལ་འང་འགལ་བ་མེད་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་སེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་དུག་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་
གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་རྟེ། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་སེས་དེ་ལས། ཆོས་སེས་གྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེའོ། །གཉིས་པ། དེ་གང་ལ་དམིགས་སེན་འདོད་པའི་སྟུག་
བསྟུལ་ལ་འོ། །དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་འདྲ་བར་འདོད་པས་མེད་སྟུང་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཕྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་དུང་ཡིན་ནོ་ཟེར། སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཆོས་རྟེན་སེས་སེང་དེ་ལ་མི་སྒྲགས་པས་སོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་ 439

ཚེས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འབྲས་ལུ་མཚོན་ནས་བརྟགས་ཏེ། མེ་ཏྲེག་དང་འབྲས་ལུ་ཤིང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྟེས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་མུང་འདས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་བས་ན་ངེས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་
 མ་འོངས་པ་སྟེ་བཞིན་པས་སོ་སྟེ་བཞྲོག་པར་བྱེད་ལྱིར་སོ་སྟེ་བཞྲོག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སོ་སྟེ་ཚེས་མཚོག་གིས་བཞྲོག་པར་བྱེད་ཟེར་ཡང་ཚེས་མཚོག་སོ་སྟེ་མིན་པར་བལ་ལ། སོ་སྟེ་བཞྲོག་པ་ལ་ཚེས་
 མཚོག་དང་ཚེས་བཟོད། དར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྒྱམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ཀྱང་རྒྱམ་པ་འགལ་བ་ཅུ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲ་སྒྲར་བ་མ་གཏོགས། སོ་སྟེ་སྒྲོམ་སྒྲར་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་གྱིས་མི་སྒྲོང་ཞེས་བྱེ་སྒྲས་
 འདོད་ཀྱང་། བྱེ་སྒྲའི་འདོད་པ་ནི། ཚེས་མཚོག་གིས་སྒྲར་ཡང་སོ་སྟེ་མིན་པར་བལ་བ་མེད་དེ། དེ་སྒྲར་ཟེན་པ་མིན་པས། འགགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་རུ་སྒྲོངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་
 དེ་སྒྲོམ་སྒྲར་ཡིན་ཀྱང་རན་པོར་སྒྱེད་བྱེད་གྱི་ལས་རྒྱུན་མ་ཆད་བས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འགགས་པ་ལྟར། ཚེས་བཟོད་སྟེ་བཞིན་པ་ན་རྒྱུན་མ་ཆད་བས་སོ་སྟེ་ལོ་ལོ་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྒྲངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་མཐོང་ལམ་པ་
 འཕགས་པ་མིན་པར་བལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་གཉིན་པོས་དངོས་སུ་སྒྲར་བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ཉིན་མོངས་ཅན་མིན་པས་སོ། །རྒྱམ་ཉམས་དང་སྒྲངས་པའི་བྱེད་པར་ནི། དང་པོ་ནི་རྒྱུན་མ་ཆད་བས་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་

དཔལ་ལྷན་གྱིས་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་

༡༡། །གཞིན་པོ་སྐྱེས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ན་སོ་སྐྱེའི་བརྟག་མིན་འགོག་ཐོབ་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་བཟོད་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ནི། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་དེ་
ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་སེམས་པའི་ཡེ་སེམས་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་དང་པོ་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ནི་དེ་སེམས་པས་ན་ཆོས་སེམས་པ་ཡིན་གྱི། བཟོད་པ་ནི་མིན་དེ་སྤྱར་གྱི་ཡེ་སེམས་ཀྱིས་སྤྱགས་པ་བཅོམ་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྤྱར་འདོད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་སེམས་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱག་མ་ཁམས་གོང་མའི་དེ་ལ་རྗེས་བཟོད་གྱི་ཡེ་སེམས་དང་རྗེས་སེམས་ཀྱི་ཡེ་སེམས་སྐྱེ་ལ། ཡེ་སེམས་དེ་དག་ཆོས་སེམས་པའི་རྗེས་སེམས་སྐྱེས་པས་རྗེས་སེམས་
དང་། གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོས་ནི་དེ་ལ་མི་སྤྱགས་པས་དང་། སྤྱགས་པ་བཅོམ་ཟེན་ལ་འཇུག་པས་བཟོད་པ་དང་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་སེམས་བཞི་བཞི་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤྱར་
ན་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདྲ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སྤྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས། དང་པོ་སྤྱར་ན་སྤྱད་ཅིག་བཅུ་དུག་འགལ་ལ།
གཞིས་པ་སྤྱར་ན་སྤྱད་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ལས། ལྷ་བ་འདི་ལ་སྤྱར་མ་ཐག་རྩ་ནི། སྤྱགས་ནས། ཅིག་ཆར་སྤངས་དེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། ཞེས་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་སྤང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། གནས་བརྟན་

བཀའ་དང་ཡི་འདི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

五、

པ་དང་། ཚེས་ལྷུང་ལྟེ་སྟོན་མ་ན་རེ། ཅིག་ཆར་རྟོགས་ཀྱང་བཅུ་དུག་ནི་བདེན་བཞི་ལ་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་བཤད་པའི་དབང་དུ་ཡིན་ཟེར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྤངས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རུང་
 ལ། ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་སྟོན་ལས་ཁང་པའི་རྒྱང་དང་ཅིག་པ་དང་ཐེམ་སྐྱེས་ལ་དཔེ་མཛད་ནས་སྐྱེ་མ་མ་སྐྱེ་བར་བྱི་མ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། ཅིག་ཆར་གསུངས་པ་ནི་ཕུ་
 བའི་མདོན་རྟོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ཟེར། ལྷུག་བསྐྱེད་མཐོང་ན་དེས་ཀྱང་འབྱུང་སྤང་ཞིང་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱེད་ལ་དེ་དག་གི་ལམ་གོམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་རིམ་གྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་
 མདོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བཞག་པ། སྐད་པ་ལ་བརྟེན་པ། ཤེས་བཟོད་ཀྱི་བྱུང་བར། མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་བྱུང་བར་བཞི། དང་པོ། མདོན་རྟོགས་དེ་ལ་བརྟེན་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 མཐོང་བ་མདོན་རྟོགས་ནི་ཤེས་རབ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་མདོན་སུམ་མཐོང་བའོ། །དམིགས་པ་མདོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་དང་མཆོངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །བྱུ་བ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟན་པར་མིན་པའི་རྒྱལ་བྱིས་སྤང་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟོན་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལྷུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀྱང་འབྱུང་སྤངས་སྟོན་བྱུ་བ་བཞི་པོ་བྱེད་

༡༡། །པས་སོ། །དེས་ན་སེས་རབ་ནི་གསུམ་ཆར་དང་སེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། སེས་རབ་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་འོ། །གཉིས་པ། ཡེ་སེས་
བརྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་སྤྲ་གཅིག་པས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ། བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་སེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་གཞན་
ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། གློ་འཕར་གཙོན་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་པའི་བྲལ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། བརྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་སེས་བྱ་ལ་སེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་
པས་ན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྟ་ནི་བདེན་པ་སྤར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱ་བཞི་པ་མན་ཆད་ཁམས་གོང་མའི་ལམ་ལ་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་དུ་མ་བཤད་དོ། །བཙོ་ལྟ་བ་དེ་
རྫོགས་པས་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་རྫོགས་ལ་བརྒྱ་དྲུག་པ་ནི་སྤར་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བེན་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །འདི་གློམ་ལམ་ཡིན་ན་ཉམས་པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་བེར་ན་མིན་ཏེ། མཐོང་
སྤྱོད་གི་སྤང་བ་འཛིན་པས་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ་བེར། ཅིའི་ཕྱིར་སེས་པ་བདུན་མཐོང་ལམ་ཡིན་བེར་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཁམས་ཅད་མ་རྫོགས་པས་ན་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བརྒྱ་དྲུག་

བའང་ལམ་ལ་རེས་པར་འབྱེན་པའམ་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་སྐར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། མཐོང་མ་མཐོང་ནི་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྣམ་པའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པས་རྣམ་
 པ་གཅིག་མ་མཐོང་བས་མ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིལ་ཉག་གཅིག་མ་བརྒྱུ་ཀྱང་ཞིང་མ་བརྒྱུ་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བདེན་པ་མཛོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་འཐོབ་བྱ་འབྲས་ལུང་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་དང་། མཐར་གྱིས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་
 པོ། དབང་པོ་རྣམ་རྒྱུ་། སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པའི་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བས་ན་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐར་མ་མཐོང་བ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ནི་ལུང་པོ་བཞི་འམ་ལུང་རྣམ་ལ་བཏགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་བས་ས་པོན་
 ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གང་ཟག་རྒྱ་བཞིན་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་མན་ཆད་ལ་ཞུགས་པའི་དད་པ་

ད མཛོད་ ཉམས་པ་གྱི་ ཉེར་གསུམ་ མཛོད་

༥༩། །དང་ཚེས་གྱི་རྗེས་འབྲང་དེ་ཡང་པལློམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤྱ་གཅིག་གྲང་མ་སྤངས་ན་ནི་འབྲས་ལུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་ལུ་ལ་ཞུགས་ཡིན་པ་དེར་མ་ཐད་དེ་གཉིས་སྤར་འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་
འདོད་པའི་ལྷོམ་སྤང་རྒྱུ་པ་ལྟ་འབྲིང་པའི་འབྲིང་པའི་བར་དུ་གང་རུང་བཅོམ་པའང་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འབྲས་ལུ་གཉིས་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དུག་པ་ནས་དགུ་པ་རྒྱན་ཆད་སྟེ་བརྒྱད་
པའི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་སྤྱད་ཅིག་བཅོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་གཉིས་སྤར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའམ། ཡང་ན་གོང་མ་གཞུགས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་བར་གང་
རུང་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་ཞུགས་སྟགས་གྱི་ལ་སྒྲིམ་ནི་སྒྲིམ་ལས། ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། བརྒྱན་པ་སྤྱད་དང་སྟགས་དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པར་བབྲང་བ་
ལས་འདིར་ཁིང་ལ་རྒྱ་འདྲེན་ལྟ་བུ་དགོས་ཆེད་གྱི་སྒྲིམ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟེན་སོང་མེད་དེ། མིད་ཅེའི་གཉིན་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །རྒྱན་ཞུགས་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྟེན་འགྲོ་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་མྱིད་པས་སོ། །གང་ཞིག་སྤྱད་ཅིག་བཅོམ་པ་མན་ལ་ལྟ་པའམ་བརྒྱད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་དུག་པའམ་དགུ་པ་སྤྱོད་པའང་མེད་དེ། བཅོམ་པ་མན་ཆད་ནི་གནས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིམ་

རྒྱལ་པ་ཡང་བརྟེན་པས། སྐལ་ཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་འབྲས་སུ་བར་པ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །བཙུ་རྒྱལ་པ་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་སུ་ལ་
 ཞུགས་པའི་བར་དུ་འད་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ལ་དབྱེ་ན་ཞུགས་གནས་གཉིས། ཞུགས་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པས་བཙོ་ལྷའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་འད་ཆགས་བྱལ་གྱིས་རྒྱལ་ཏེ། སྟོན་སྟོང་མ་
 སྐར་བ་ནས་ལྷ་པ་སྟོང་བའི་བར་རོ། །དེ་རེ་རེ་འད་གཉིས་གཉིས་ཏེ། དད་འབྲང་ལ་རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནས་རྟོགས་སྐལ་ཅན་བར་ལྷ་དང་། དེ་རེ་རེ་འད་དབང་པོས་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་འད་རྟེན་གྱིས་དག་
 དག་ཏེ་གླིང་གསུམ་དང་ལྷ་རྒྱལ་གོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་སྤྱི་ཉིས་སྟོང་བརྟན་བརྟུ་ལྷ་བཙུའོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྗེས་འབྲངས་ལ་རིགས་བྱེད་མེད་པས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྟུ་སུམ་ཅུའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དད་མོས་ནི་གཞན་དད་
 འབྲངས་དང་འདྲ་ལ། ལམ་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བརྟུད་བརྟུད་དང་བཙུ། མཐོང་ཐོབ་ནི་གཞན་ཆོས་རྗེས་འབྲངས་དང་འདྲ་ལ། ལམ་དབྱེ་མེད་པས་བརྟུ་རེ་གཉིས་སོ། །ཆགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོ་འཁྱིལ་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས།
 དང་པོ། དད་འབྲངས་གཞན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་འདྲ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱིས་གསུམ་ཏེ་བཞི་སྟོང་བརྟུད་བརྟུ་རྒྱལ་ཏེ། ཆགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོ་དད་རྗེས་འབྲངས་ལ་འབུམ་ཉི་ཤི་དག་སྟོང་རྒྱལ་བརྟུའོ། །དེ་ལ་སྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་

ཀགས་པལ་སྟོན་འགྲོ་ཉམས་མི་སྤྱིད་དེ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་མདོན་གྱིར་ཅམ་སྤང་ཡང་ས་པོན་ཉམས་སྤང་པ་ཅམ་ལས་ཅུ་བ་ནས་མི་སྤྱིད་སྡེ།
 འདས་ལམ་གྱིས་དེ་སྤངས་ཤིང་ཀགས་པལ་སྟོན་འགྲོ་ས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་གི་ཉེན་མོངས་མདོན་གྱིར་སྤྱིད་ལ། ས་པོན་ཡང་དེ་མ་ཐག་པར་སྡེ་པའི་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྤང་པའི་ཕྱིར་དེ་པན་ཀད་འདོད་
 པར་ལན་གཅིག་ལས་འོང་མི་སྤྱིད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་པའི་ཕྱིར་དེ་སྤང་བརྗོད་དོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ཐར་གྱིས་པ་ལ། ལུ་མཚན་དང་ལུ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས། དང་པོ། འདོད་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་གྱི་ས་དགུ་དང་།
 ས་དེ་དག་སོ་སོར་སྤང་བུ་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་ཡོད་པས། བརྟན་ཅུ་ཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཉིན་པོ་ཡོན་དུ་སྒྲིམ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་སྡེ། ལུང་དང་། འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ནང་གསེས་ལུང་ཅུ་ལྟེ་ལུང་
 ཅུ་ལ་སོགས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བུ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས། གཉིན་པོ་ལུང་རིམ་ནས་སྡེ་སྡེ་གོས་ལ་བུད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུན་ལྷགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགུ་བཅོམ་བཞི། དང་པོ་ལ། སྤྱིད་པ་
 པན་བརྟན་པ་པ། རིགས་ནས་རིགས་སྡེ། འདི་ལ་གཉིས་ཕྱེ་བའི་བཞི། མཚན། འབྲས་གནས་བུད་པར་བ་གཞན་དང་གསུམ། དང་པོ། ལུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག་སྤང་བ་སྒྲིམ་ས་པས་སྤང་བུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཟད་སྡེ་

༡༡། །མ་སྤང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་རེ་ལྟར་ཏེ་རི་ལྟར་ཞེས་ཅི་ཐོགས་ནའང་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་པོ་ཐོས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་། རྩེ་སྤྲུལ་ལྟའི་སྤིང་བ་བདུན་། མིའི་སྤིང་བ་བདུན་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྤིང་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་གྱང་། བདུན་ཆོན་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པས་སྤིང་བ་བདུན་པ་ཞེས་བུ་སྟེ་གིང་ལོ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྟེ་བས་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་སྤིང་བ་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞོད་ཟེར། རྩེ་སྤྲུལ་དེ་རིས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་མི་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། དེ་ཡང་སྤིང་བ་བདུན་པ་འདོད་པའི་སྤིང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། བདུན་ཁོ་ན་སྟེ་སྤྲུལ་གོམ་པ་བདུན་པས་ཐོན་པ་བཞིན་ཟེར། དེ་སྤྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་ན་སྤྱི་མ་པའི་རྟེན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགོ་སྤྲོད་ངམ། ཁ་ཅིག་སྤྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྤྲོད་གི་རྩལ་གྱིས་དག་བཅོམ་འབྲས་ལུ་ཐོབ་ཟེར། མི་དང་ལྟ་གང་གི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའང་མཐར་དེའི་རྟེན་ལ་སྤྲངན་ལས་འདའ་ལོ། །གཉིས་པ། སྒོམ་སྤང་ལམ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྒྱུ་པ་གསུམ་མམ་རྒྱུ་པ་བཞི་ཡི་བར་དག་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་པའམ་ཐོད་རྒྱལ་བ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བཞི་སྤང་ན་ཆོ་གཉིས་དང་གསུམ་སྤང་ན་ཆོ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བའོ། །དེའང་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་དང་།

མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་གཉིས། ཉེན་མོངས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སྒྲེ་བ་དེ་དུག་གམ་ལྟར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མ་སྒྲེས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གོའོ། ཞེས་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་འཆད་ལ། བཅེག་ན་རེ།
 དེ་ཡང་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། ཞེས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བའང་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་བ་མ་སྒྲེས་ཞེན། ལྟ་བུ་སྒྲེ་བས་མི་དུག་པའང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་
 སྒྲེ་བ་རིགས་སྒྲེ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་དུག་པ་གཅིག་ཤུས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ལ་གོགས་ཕུ་མི་རྒྱས་པས་སོ། དེ་ལྟར་ན་བར་ཆད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་བ་དང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པར་མི་
 འབྱུར་རོ་ཞེན་མི་མ་ཆུངས་ཏེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་དགོས་པས་དཀའ་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་དང་གཅིག་གིས་ཀྱང་གོགས་ཕུ་རྒྱས་ལ། གཅིག་ཤོས་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན་པས། དེ་གཅིག་
 ཤུས་བར་ཆད་ཕུ་མི་རྒྱས་སོ། གསུམ་པ། རྒྱན་ཞུགས་གང་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲེད་རྒྱུ་བ་ལྟ་ཡི་བར་སྒྲེད་པའང་མ་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་སུ་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མ་ཟད། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན་
 ནོ། གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ། ཅུ་པོ་བཤད་དང་། ཟུད་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲེད་རྒྱུ་བ་དང་ལྟ་བུ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྒྲེ་འདོད་ཉེན་ཆུང་དུག་སུམ་གྱིས་

༄༅། །འདོད་པར་ལན་གཅིག་སྒྲིབ་ལས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ་ནི་དག་བཙུག་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉེན་མོངས་ཀྱི་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ལས་འདའ་ན་སྒྲིན་དེས་ཀྱི་ལས་ཆུད་ཟ་བས་འདི་སྐབས་ཉེན་མོངས་ཀྱང་ལས་ལྟར་སྤང་དགའ་བས་ཉེན་མོངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། རོ་བོ་དང་དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དག་པ་ཟད་པས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེན་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་མི་འཕོ་བས་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་བྲག་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་དཔྱེ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱིད་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་། མེད་བར་ཉེན་འདི་ལ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་དེ་ནི་གསུམ་དུ་དཔྱེ་སྒྲི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ། གཟུགས་མེད་ཉར་འགོ། ཆེ་འདིར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྒྲི། དང་པོ་འདི་ནས་གི་འཕོས་ཏེ་གཟུགས་གནས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་བར་དོར་ལྟག་མེད་དག་བཙུག་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །

འདི་ཚེས་ཉིད་གྱིས་པར་དོར་ཡུན་རིང་གནས་ལ་སྒྲེ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྒྲེས་མ་ཐག་ཏུ་མུ་ངན་ལས་འདེའ་བའོ། །གསུམ་པ་དེར་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་རྩེ་ལ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་
གཞོན་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་དེར་སྒྲེས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ན་རྩེ་ལ་བའི་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདེའ་བའོ། །ལྔ་པ་གནས་གཞན་གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་ལྔ་པོ་རྒྱམས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ནི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་
མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲོན་དུ་བྱས་ལ་གོ་རིམ་གྱི་དེ་ཐོན་ལྟར་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲེས་ནས་དང་བྱུང་བར་ནི་ལམ་ཆེས་ངང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ཆེས་ཆེ་བས་ཐ་མུས་
ངང་གིས་ཆེས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གོང་འཕོ་བྱེ་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་འགོ་དང་གཟུགས་མེད་འགོ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་འོག་མིན་འགོ་དང་མིན་རྒྱུ་རྩེར་འགོ་གཉིས། དང་པོ། གོང་འཕོ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྩེ་
ནས་ལྟག་མཐོང་ལ་དགའ་བ་བསམ་གཏན་སྟེ་ལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་དགའ་བ་མ་སྟེ་ལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བསམ་མ་གཏན་སྟེ་ལ་ན་འབྲས་སུ་འོག་མིན་པར་དུ་འགོ་བའོ། །དེ་ལ་འང་འབྲས་བཞི། འདོད་བའི་འཕགས་པས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ཉམས་ཏེ་དང་པོའི་རོ་མུང་བས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་ནས། ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྒྲེས་པ་སྒྲོན་གོ་མས་སུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ལ་ཉམས་པས་འོག་

ད
མཛེན་
ཉམས་བརྒྱ
ལྟོང་དུས
མཛེན་

༭། །མིན་དུ་སྒྲེས་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱིད་འཕར་ནི། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྒྲེལ་ལ་སྟགས་གོམས་པས་གཙང་རིས་ལྟ་ལྟའི་འོག་མ་གང་རུང་ཞིག་དུ་སྒྲེས་ནས་དེར་བཅོ་ལྟ་སྒྲེལ་ཏེ་
འོག་མིན་དུ་སྒྲེས་ཏེ་དག་བཅོམ་པར་བྱེད་པའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གནས་བརྒྱ་དུག་འདི་ལ་བརྒྱ་དུག་མི་སྤྱིད་གཅིག་འཕར་དགོས་ཟེཤ། མཆོམ། བོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་དེ་འོག་མིན་དུ་དག་བཅོམ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འོག་མིན་མན་དུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི་མིན་སྟེ་མཆོན་པའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་པ་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ལས་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ས་གང་དུ་སྒྲེས་པའི་འཕགས་པ་དེ་ས་དེ་དང་
འོག་སར་མི་འོང་བས་ཡིན་ན། དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་དག་རྟེན་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཐོབ་ན་གོང་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །སྒྲེལ་མ་ཉམས་ནས་སྒྲེན་མེད་སྟགས་སུ་སྒྲེ་བ་ནི་མེད་དེ།
སྒྲེལ་མའི་ཏིང་འཛིན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ་དེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་ཉམས་ལ། མ་ཉམས་ན་གནས་གཙང་དུ་སྒྲེ་བས་སོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་མི་སྒྲེལ་བ་གཞན་ནི་གཟུགས་ནས་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོར་འགྲོ་སྟེ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་གནས་གཙང་མ་གཏོགས་པར་ངེས་ཀྱིས་སོང་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་སུ་སོང་ནས་སྤྱིད་རྩེར་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གོང་འཕོ་དེ་དག་ལ་བར་སྐབས་གནས་འོག་མ་དག་དུ་དག་བཅོམ་པ་

ལག་འདང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གླིང་ཆེ་དང་འོག་མིན་སྒྲིལ་པ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་ཆད་དེ་ལས་གོང་དུ་འགོ་ས་མེད་པའི་བར་དུ་སྒྲིལ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ལྷག་ས་ལ་གླིང་པ་གསུམ་མམ་གཉིས་མའོན་པར་གྲུབ་ནས་ཐུ་བླ་ལས་འདེམ་པ་
 གླིང་ཀྱང་། རྒྱུན་ཆད་གླིང་པ་བརྒྱད་པ་མི་འགྲུབ་པས་མཆོག་དུ་ཐོག་ས་ནའང་ལན་བདུན་པ་ཡིན་པས་གླིང་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསུག་ས་མེད་འགོ་ནི། གསུག་ས་སུ་ཉེར་འགོ་ལས་གཞན་ནི་
 འདོད་ཁམས་འདི་ནས་གསུག་ས་མེད་དུ་འགོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྒྲིལ་ནས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་ཡོད་ལ། བར་གླིང་མེད་པས་བར་འདེམ་མེད་དོ། །བཞི་ཞེས་པའང་སྒྲིའི་དབང་དུ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལས་གླིང་ཆེ་ལ་གོང་འཕོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ནི་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྐར་གྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཐུ་བླ་ལས་འདེམ་པ་ཞེས་བཤད་སྟེ། ཉིང་མཆོམས་མི་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྱིས་དཔྱེན་དག། སྐར་
 པ་སོགས་གྱིས་དཔྱེན་ཆོག་སྟེང་དུག་བརྒྱ་དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་མ་དོར་སྐར་འདས་ལ། གནས་དང་། དེགས་བྲལ་སོགས་གྱིས་ཕྱེན་ཉིས་སྟེང་ལ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡིན་པ་སོགས་དཔྱེན་ཆུང་གིས་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་
 བྲག་ཡང་གླིང་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུ་དཔྱེན་ལ། དོ་པོའི་བྱུང་པར་དང་། གནས་གཙང་མར་སྟེ་བ་དེའི་རྒྱ་སྒྲིལ་ས་འཇུག་གི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། གསུག་ས་འགོའི་དཔྱེན་པ་དང་། གོང་འཕོ་ཐུན་མོང་གི་དཔྱེན་ཆུང་།

ལྷ། །གཉིས། དང་པོ་ལ། དེས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། །ཡང་མདོ་ལས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགུར་བཤད་པ་ཅི་ཞིན། དེ་ནི་བར་འདའ་སྒྲེ་འདའ་གོང་འཕོ་གསུམ་ལ་ཡང་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགུར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བར་འདའ་བ་ལ་ཞོག་མའི་མེ་སྟག་རྒྱུ་མའོན་པར་གྲུབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རྩ་རྩ་སྒྲེང་དུ་ཡར་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རྩ་རྩ་
སྒྲེང་དུ་ཡར་ནས་ས་ལ་མ་ལྟར་བར་འཆི་བའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས། ལྟར་བ་དང་། ལྟར་བ་མིན་པ་དང་། ལྟར་འིང་མོ་ཞིག་ན་ལྟར་ལས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། ལྟེས་འདའ་ལ། ལྟེས་མ་ཐག་དུ་དང་། འདྲ་བྱེད་བཅས་པ་དང་། འདྲ་
བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་ལ་འཕར་བའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །གཉིས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་དང་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་བྱད་པར་རྣམས་ནི། རང་རང་གི་ལས་བར་སྟེད་འགྲུབ་པ་དང་། ལྟེས་ནས་དང་།
ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྲུར་གྱི་བྱད་པར་གསུམ་ལས་དང་། དབང་པོ་རྩོམ་འབྲིང་རྒྱལ་པོ་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དང་། དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འང་རྩོན་པོ་འཛོམས་པོ་སྟགས་དང་། རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་
རྩེ་སྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དེ་གསུམ་ཚན་དང་པོ་སྟགས་མའོན་པར་འགྲུབ་པར་མཆུངས་པ་དང་། ལྟེས་ནས་སྟོང་འགྲུར་སྟགས་སུ་འདྲ་བས་

2000

མོ་ཐེར་གྱི་དེ་ལ་འང་འཕེན་ཤུགས་ཀྱིས་རུང་འདྲ་སྒྲུལ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱ་མཚན་གོང་འཕོ་དེ་སྤུལ་མེད་རྒྱལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། ལུང་ལས་སྒྲིམ་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་པ་ལ་གོང་འཕོ་རྒྱལ་
བ་མང་བས། དགུ་པོ་དེ་ལས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་སོ་སོར་མ་ཐུ་བར་གཅིག་རྒྱ་བཅིས་པ་ནི་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན། ཞེས་བུ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་པའི་ནང་ན་འདི་དག་ཁོ་ན་དམ་པར་བརྗོད་ཅིན།
དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག་ཅིས་ལས་དམ་པ་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་དགོ་བ་སྤངས་པས་དམ་མིན་མི་དགོ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་དང་། གང་དུ་སོན་པ་དེ་ལས་
སྒྲུབ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ནར་དམ་པའི་འགྲོ་བར་བཞག་སྟེ། སོ་སྒྲེ་དང་སྒྲོབ་པ་ཆགས་བཅས་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། མི་སྒྲོབ་འཕགས་པ་དག་དམ་པ་ཡིན་གྱིང་ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་
མདོ་ལས། སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་གང་ཞེན་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནས་ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་ལྷན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ། སྒྲོབ་པ་ཆགས་བཅས་དེ་དག་སྒྲོག་གཅོད་པ་ནས་ཆང་གི་བར་གཞི་ལྷ་གདན་མི་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་པ་ཐོབ་
པ་དང་། མི་དགོ་བ་ལ་ལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གངས་པའི་དམ་པ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་རྒྱལ་གངས་མིན་པའི་དམ་པར་བཤད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་ཆར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་འདོད་

༡། ། དར་ཆེ་དང་པོ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཆེ་རྗེས་ནས་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་མི་འོང་བྱེད་པ་ལ་འད་བར་འདའ་སྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་དེ་མེད་དེ། གང་ཞིག་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་བྱེད་མི་འོང་དེ་ནི། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། བྱེད་མི་འོང་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མུ་རན་ལས་འདའ་བས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་སྟག་བསྟེན་ལ་མང་བས་སྟོན་དུ་སྟོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བས་ཆེ་དེ་ནི་དང་མ། ཡང་ན་ཆེ་གཉིས་པ་དེ་ལ་འདོད་པར་སྟོས་སྟོན་བྱེད་མི་འོང་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་དགྲ་བཙུན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་མོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི། རེས་འགའ་ཁམས་གཞན་གཟུགས་མེད་དུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ། གོང་འཕོ་མེད་ཆེ་འོ་མཐར་སྟག་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་མཐར་བྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དཀའ་བར་བཤད་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་བྱེད་མི་འོང་གོང་དུ་འཕོ་བར་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་འོང་གསུངས། འོ་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་བྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྷ་གང་འོག་མིན་ཞེས། རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་སྟོག་ །བཙུན་ལྷ་བདག་ནི་རྒྱན་ལྷས་པ་དེ་གསེགས་རྒྱན་ལྷས་ཏེ། ཞེས་རང་ནི་རྒྱན་ལྷས་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་མིར་སྟོས་ནས་མུ་རན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིག །དེར་མུང་འདས་མ་ཐོབ་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟང་ལ། སྟོན་པས་གྱུང་། ལེགས་སོ་བརྒྱ་ཕྱིན་བཤེས་པར་ནི་

གནས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་ཕྱིན་མིར་སྒྲེས་ན་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཆོས་མཛོད་པ་མ་གཤིས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ལ། སྒྲིན་པས་མ་དགག་པ་ནི། བརྒྱ་ཕྱིན་འཆི་ལུས་གྱིས་སྒྲིན་པ་ལས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་འཕགས་པ་དེ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོར་སྒྲེས་པའི་འཕགས་པ་རྒྱམས་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་བའང་མི་རྟོན་ཏེ། ལམ་མཛོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་རྟོན་ལུས་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་མི་རྒྱམས་ལ། སྒྲིན་པ་དུ་མར་ལམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་གཤིས་རབ་སོགས། དབང་པོ་རྒྱམས་གི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དབང་པོ་འཕྲོ་བའང་མི་རྟོན་ཏེ། །དེ་ནི་ད་གྱིས་ན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་དབང་པོ་འཕྲོ་བའང་མི་རྟོན་ལ། ཁམས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་ཆགས་པ་ཅས་དག་པར་དོར་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་ཞེ་ན། སྒྲིན་པ་དཔོན་ནི་ཁམས་གོང་མའི་གཉིན་པོ་རྒྱམས་མ་འདྲིས་པས་མཛོད་སུམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་མོངས་པའི་བརྒྱ་ཕྱིན་རྒྱམས་མིན་ཏུ་མི་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་བྱས་ཐོན་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ། །བྱེ་སྒྲིན་རྒྱམས་བྱུང་འདས་ལ་འདོད་པའི་མི་དག་བ་དང་། གོང་མའི་སྒྲིན་པ་ལུང་མ་བཟུན་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། དག་སྒྲིན་གི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ལྷགས་གྱིས་གསུམ་མམ། ཕྱིར་འད་གིས་གཉིས་

༡། འཕྲོ་བ་པ་སྟགས་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་པས་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་བཀའ་བས་དེ་བར་དོ་ལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་སྟོམས་འཇུག་བསྟོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་དགོས་པ་
གཉིས་། དང་པོ། སྤྱིལ་བ་དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་ཟག་མེད་སྤྱིལ་བར་བྱེད་དེ་དེ་སྟོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་སོ། །གོམས་ནས་དང་པོ་སྟགས་བྱི་དངོས་གཞི་དང་ཡང་སྤྱིལ་ལོ། །དག་བཙུམ་མམ་
ཕྱིར་མི་འོང་དེས། དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཙུམ་རྒྱུན་ལྡན་ཡང་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་སྤྱིལ་ལ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་ལྟར་སྒྲ་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་པ་སྤྱིལ་ནས་བསྟོམས་
ཏེ་དེ་དག་ནི་སྟོར་བའོ། །གང་ཆེ་སྒྲ་ཅིག་མ་གསུམ་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའམ་བསྟེས་པས་སྤྱིལ་རྒྱས་པའི་ཆེ་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ནི་སྒྲ་ཅིག་མ་སྤྱིལ་བ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་མི་རྒྱས་པས་རྒྱུན་སྤྱིལ་བ་ལ་
རུང་གསུངས། །གཉིས་པ་ཅི་ཕྱིར་སྤྱིལ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གཙང་མར་སྟོབ་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཉམས་མི་ཤིང་པས་ཉོན་མོངས་པས་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲ་མ་གཉིས་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། རོ་མུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་ཟག་བསྟེར་བའི་སྟོན་སྟེང་བྲས་བྲལ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་བཙུམ་དབང་རྣམས་

མཐོང་ཆོས་པ་དེར་གནས་པོན་དང་། རུལ་པོས་འབྲས་ལུ་ལས་ཉམས་པའི་སྒྲིལ་ཉོན་མོངས་པས་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀའི་ཀུང་དོ། །རྒྱུན་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་སྒྲིལ་བ་མི་སྒྲིལ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་
མོ། །རྒྱ་སྒྲིལ་མ་དེ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་པར་ཟག་བཅས་གཅིག་སྒྲིལ་བ་ཆུང་ཏུ། འབྲིང་དུག །ཆེན་པོ་དག། བྱིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཆོས་བྱིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྒྲིལ་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་སྒྲིལ་པ་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གནས་གཙང་
མར་སྒྲིལ་བའང་མི་ཆེ་བ་སོགས་ལྷ་པོན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ནི་མིན་དེ་སྒྲིལ་གཉིས་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་མིན་ནོ། །དུག་སྒྲིལ་མན་ཆད་ནི་གོང་མ་སྒྲུར་ཡང་བསྒྲུར་བའོ། །གཉིས་པ་
འགོག་ཐོབ་ནི། དེ་ཉམས་མཁན། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་མུང་འདས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཞི་བ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཀྱས་ལ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཆ་ནས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་ཞེས་པར་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར། མདོ་
ལས། སྒྲོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཏུ་ལུས་མངོན་བྱེད་མ་བཤད་ཟེར་ན། སྒྲོབ་པར་འཛོག་པ་ནི། རྒྱ་ཟག་མེད་གྱི་བསྒྲུབ་གསུམ་དང་། དེའི་འབྲས་ལུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འགོག་སྒྲོམས་ནི་སྒྲོང་ལམ་གྱི་རང་
བཞིན་མིན་པས་སྒྲོབ་པ་མིན་ལ། བྲལ་འབྲས་བརྒྱགས་འགོག་མིན་པས་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་ལུ་འང་མིན་ནོ། །སྒྲོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ལྷགས་གནས་ལུང་གསུམ་ལ་གཅིག་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ནས་དག་བཅོམ་ལྷགས་པའི་བར་གྱི། མཁན། དང་། རྒྱ་

༡༩། །རྒྱལ་བུ་གཉིས་རིགས་སུ་སྒྲེ། །ཆོ་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདེན་པ་གོང་འཕོ་བར། །མཆོལ་ལུ་སྒྲེ། །ཡོན་གནས་སྒྲོ་བ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྒྲོ་བ་ལ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །མི་སྒྲོ་བ་པ་དགུ་ནི། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་འེ་
ཆོས་ཅན། །འཆི་བར་སེམས་པ་འེ་ཆོས་ཅན། །རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་འེ་ཆོས་ཅན། །གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། །རྟོགས་པ་འེ་སྒྲུལ་བ་ཅན་དང་། །མི་གཡོ་བ་འེ་ཆོས་ཅན་དང་། །ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་འེ་ཆོས་ཅན་དང་། །གེས་རབ་གྱིས་
རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །གཉིས་ཀ་འེ་ཆ་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་འོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། །དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་འེ་གཅིག་ལས་ཆགས་བྲལ་ནས་བསྐྱུང་ཕྱིན་ཅེ་འེ་བར་དུ་སྒྲེ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་
ཅེ་འེ་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ་མན་ཆད་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིན་ཅེ་འེ་ཉོན་མོངས་དགྲ་བ་སྐྱུང་བ་འེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འབར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ནི་རྩོ་རྩོ་ལྷ་ལུ་འེ་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །སྒྲུར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཞིང་ཅེ་མོ་འེ་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུར་པ་འབས་གསུམ་གྱི་བྲ་རྒྱས་འཛོམས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱར་གང་གིས་
མི་རྒྱུགས་པ་འེ་རྩོ་རྩོ་ལྷ་ལུ་འོ། །དེ་ཡང་སས་དབྱེན་དགྲ། །དམིགས་པས་དབྱེན་བདེན་བཞི། །རྒྱལ་པས་བཅུ་དུག །ས་དམིགས་རྒྱལ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་དབྱེན་ཤིན་དུ་མང་སྒྲེ། །མི་ལྷོགས་མེད་བརྟེན་རྩོར་ཉིང་དེ་འོག་སའི་ཟག་བཅས་

མཁུ་དང་གཞུ།

ལ་མི་དམིགས་ཏེ། གླིང་རྩེ་ཁོ་ན་འི་སྐྱུག་གུན་ལ་དམིགས་པ་འི་རྩེས་སེས་སྐྱུག་ས་གྱི་རྒྱམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་སོ་དུག་སྟེ། ས་ཐམས་ཅད་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་གླིང་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་འི་འགོག་
དམིགས་ཆོས་སེས་བཞི་དང་། གོང་མ་བརྒྱད་གྱི་འགོག་དམིགས་རྩེས་སེས་བཞི་ཆོན་བརྒྱད་དོ། །ལམ་དམིགས་བརྒྱད་དེ། འདོད་ལམ་ལ་དམིགས་པ་འི་ཆོས་སེས་བཞི་དང་། གོང་མ་འི་ལམ་སྟེ་ལ་དམིགས་པ་འི་རྩེས་སེས་བཞི་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྟུས་པ་འི་རྩོམ་ཉིང་ལྟ་བུ་རྩ་གཉིས། དེ་བཞིན་ས་སྐྱུག་མ་ལྟ་ལ་འང་བརྟེན་པ་འང་སེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ནི། དེམ་པས་ཉེར་བརྒྱད། ཉེར་བཞི། ཉི་ཤུ་
སྟེ་དེ་དག་འདོད་པ་འི་ལམ་དང་། ས་འོག་མ་འི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་ནི་པན་རྩེན་རྒྱ་ཡིན་པས། །ས་དུག་ས་དགའི་ལམ་ནི་དེ་འི། །སྟོང་ལུ་ཅན་གྱི་ལུ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འོག་མ་གཟུགས་པམས་
པ་འི་གཉིན་པོ་ལམ་སྟེ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ས་དུག་གིས་བསྟུས་པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་དོན་གཉིས། བསྟོམས་ན་སུམ་བརྒྱ་གྲ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རིགས་
དུག་དང་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུར་ན། དུག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མདོན་པ་པ་གང་དག་ལམ་བདེན་ཡང་འགོག་བདེན་དང་འདྲ་བར་ས་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་ན། གོང་མ་འི་ལམ་སྟེ་ལ་དམིགས་པ་འི་

༡༩། །རྩེས་ཤེས་བཞི་མི་འབྱུང་བས་ས་དགའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི། །རྩེས་ཤེས་སོགའི་ས་དེ་བས་མ་གཏན་ས་དུག་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་ལྟེ་བཙོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་རང་ས་གོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱ་གའི་ས་དང་བརྒྱད་དང་བཞི་བསྒྲུན་པས་རིམ་པར་བཞི་བརྒྱ། །སོགའི་ས། །ཉེར་བཞི་ཡིན་ཕྱིར་གོ་དུག་དུ་འབྱུང་བས་ཐམས་ཅད་བཙོམས་ན་ལྷ་བརྒྱ་ །དོན་དུག་དུ་འབྱུང་ལ། །དེ་དག་རིགས་དང་དབང་པོའི་ཕྱེ་བྲག་གིས་དུག་འབྱུང་དང་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུར་ན་ཁྱི་དང་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་དོ། །གའི་ས་པ། །མིད་ཅེའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་དེ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་ །ཤེས་པ་ལྟན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཆོ་དྲོ་ནི་མི་སྒྲོལ་པ་དང་དགུ་བཙོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགུ་བཙོམ་ལ་དུས་གྱིས་རྒྱམ་གྲོལ་ནི། །རིགས་གྱིས་ལྷ། །དབང་པོས་གསུམ། །རྟོན་གྱིས་ཉེར་དགུ་སོགས་སོ། །གང་ཟག་བྱུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དོ། ། །གའི་ས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་འབྲས་བུ་རྒྱམ་དཔྱེ་གཞན་བཤད་པ་ལ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་བྱ་དགོ་སྒྲོང་གི་འབྲས་བུ་སྒྱུའི་རབ་དཔྱེ་དང་། །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དགུ་བཙོམ་པའི་རྒྱམ་དཔྱེ་གའི་ས། །དང་པོ་ །ལ། །ཐོབ་ཕྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་། །དེ་ལྷར་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་དཔྱེ་བ་གའི་ས། །དང་པོ་ལ། །ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། །ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གའི་ས། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། །ལམ་དེ་གའི་ས་གྱིས་ཆགས་བྲལ་འཕགས་པ་ལ་

ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཅེ་ལས་ཆགས་པ་བྱལ་བར་ངེས་ལ། ས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཆགས་བྱལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ།
དཔོན་དང་། གཞན་འདོད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསྟོམ་པ་ཡིས་ཆགས་པ་བྱལ་བའི་འཕགས་པ་ལ་འདྲ་བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་འདས་མ་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། དེ་མེད་ན་འཕགས་པར་ཉོན་
མོངས་སྒྲིབ་པར་ཐལ་བེར་རོ། །གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་བས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱལ་ཐོབ་འདྲེན་ཏེ། གལ་ཏེ་ངེས་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱལ་ཐོབ་མི་འདྲེན་ན། མོན་
འདས་ལམ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིབ་མཆེད་ལས་ཆགས་བྱལ་བྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣམ་པོར་འཕོ་བ་ན། ལམ་སྤྲུམ་ཟད་པར་བཏང་བས་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་བྱལ་ཐོབ་
ཀྱང་མེད་ན། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ལས་ལ་སྟགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ངེས་འདས་པའི་བྱལ་ཐོབ་བཏང་ལ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྷན་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱལ་ཐོབ་ཡོད་དོ་བེར་ཀྱང་
ཐལ་བ་འདི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་འདས་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཅེ་ཡོད་ཅེ་མཆོན་པ་སྟེ། དེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་མན་ཆད་ཅི་རིགས་སྤང་བའམ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་བསམ་གཏན་

༡༩། །ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་སྤྱིད་ཅེ་འི་གཉེན་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ལ། འདས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་
བས་བཏང་བྱིར་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིད་ཅེ་ཉོན་མོངས་མི་ལྟན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གོང་དུ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་བཞིན་དེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དག་
བཞི། ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། ཞེས་པས། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་འདོད་ཉོན་མི་ལྟན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མི་ལྟན་པ་ནི་ས་བོན་
ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་གྱི་རྟེན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ས་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་ཀྱན་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་རུང་གི་རྟེན་དུ་རུང་བ་མི་ལྟོགས་མེད་བཤད་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྟེན་བསམ་གཏན་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་དེ་ཉེར་བཙལ་ས་དང་དངོས་གཞི་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེད་དཔུང་པ་གཉིས། དང་
པོ་ས་དགུ་ལས། དང་པོ། ཟག་མེད་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིས་ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་། གལ་ཏེ་ཉེར་བཙལ་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ན།

རྒྱུ་ཤོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེར་བསྟེན་གསུམ་གྱི་དོ་བོར་སྒྱེའམ་འོན་ཏེ་མིན་ཞེ་ན། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་སྤྲུལ་གྱི་ཉན་མོངས་ལས་ཉེར་བསྟེན་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་དབང་པོ་རྩོན་ལམ་ཐ་མ་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་སྒྱེ་བ་ཡིན་ནམ་སྒྱེ་ཚོར་བ་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་བཏང་སྟོམས་དེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བར་སྟོ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྩལ་ན་ནི་ཉེར་བསྟེན་གསུམ་ལས་མཐའི་རྒྱུ་ཤོལ་ལམ་སྒྱེ་ཡི་
 དངོས་གཞི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟེན་གསུམ་དང་དངོས་གཞི་ཚོར་བ་ཐ་དད་བསམ་བཏང་སྟོམས་གྱི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྒྱེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྟེན་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཐ་དང་བྱལ་བ་བཞི་བ་ཡན་ཅད་གྱིས་ནི་
 ཉེར་བསྟེན་གསུམ་ལས་མིན་ཏེ་ཀུན་དུ་དངོས་གཞི་ལས་སྒྱེ་སྒྱེ། ཚོར་བ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྩོལ་མེད་དུ་དངོས་གཞི་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། མི་སྟེན་གསུམ་མེད་པའདྲ་ཐེན་པས་དེ་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་སྒྱེ་ཟག་མེད་གྱིས་
 གཞན་བརྒྱད་གྱིས་རང་ས་དང་གོང་གིས་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་གྱི། འཇགས་ལས་མིན་ཏེ་ཉེར་བསྟེན་གསུམ་ཁོ་ནས་རྒྱལ་ཐེན་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་འཇགས་ལ་ཅགས་པ་བྱལ་རྒྱལ་ལས་འཕྲོས་པ་འཇགས་ཏེན་པའི་ལམ་གྱི་
 དམིགས་རྒྱུ་ཐེན་པ་དང་། རྒྱུ་ཤོལ་ལམ་ཐ་མ་གང་གི་དོ་བོར་སྒྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཟད་ཤེས་ལས་མི་སྒྱེ་ཤེས་པ་སྒྱེ་མི་སྒྱེ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇགས་ཏེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཤོལ་དང་བར་ཅད་མེད་ལམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་

༡༩། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་པ་གྲོལ་ལམ་ནི་འོག་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞི་བ་དང་སྟགས་རྒྱས་གྲུ་ཚོམ། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གོང་དང་ཞེས་གོང་མའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཏེ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་པ་གིན་རྟེ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅིང་རྟགས་པ་དང་སྟགས་རྒྱས་གནས་ངན་ལེན་གིན་རྟེ་ཆེས་མང་བས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་བས་ཐ་བ་ངན་པ། ཕྱིག་པས་ཕྱིག་པ་དེ་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ས་དེས་ས་དེ་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བས་ཕྱིག་པ་ལྟག་པོ་ལྟར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་འོག་མ་སྟེ། གོང་མ་དང་འོག་མའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཚོ། །གཉིས་པ། འོན་ཟད་པ་གིས་པའི་མཐུག་ཐོག་རྟེ་གིས་པ་གང་སྟེ་ཞེན། གལ་ཏེ་དགྲ་བཙུག་པ་དབང་རྣམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་མི་ཉམས་པས་ཟད་པར་གིས་ལས་མི་སྟེ་བའི་གིས་པའམ་སྟོ་གྲོས་སྟེ་ལ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྟལ་པོ་ཡིན་ན་མིན་ཏེ་ཟད་གིས་ལས་ཟད་པ་གིས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱན་སྟེ་ས་སམ་ཡང་ན་མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ལ། མི་སྟེ་བ་གིས་པ་ནི་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱབས་ཡོད་པས་ཉམས་པ་མིད་ལ། མི་སྟེ་བའི་གིས་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པས་སོ། །མི་སྟོབ་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་དགྲ་བཙུག་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལའང་དེས་འགའ་མི་སྟེ་བའི་གིས་པ་ལས་མི་སྟེ་གིས་པ་ཁོ་ན་དང་། དེས་འགའ་མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བ་སྟེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།

དག་ལྟོང་གི་འབྲས་ལུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དགུར་བཤད་པ་དང་། དེ་ནི་ད་བཞིར་བལྟ་བ། བཞི་པོ་དེའི་རྒྱའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་བཞི་ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་དབྱེད་པ་བཞི། དང་པོ། དག་ལྟོང་གི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ན། དག་ལྟོང་ལོ་གང་། རྒྱལ་ནི་གང་། འབྲས་ལུ་ནི་གང་ཞེ་ན། དག་ལྟོང་ནི་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་གང་ན་དུ་ཞི་བའི་རྒྱུད་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་གང་ན་དུ་ཞི་བའི་ཐབས་དེ་མེད་པར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་དག་ལྟོང་གི་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འབྲས་ལུ་འོ། །དེའི་འབྲས་ལུ་འདུས་ལུས་འདུས་མ་ལུས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དགུ་འོ། །གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་དང་། བརྗོད་སྤང་གྲ་གཅིག་སྟེ་མཐོང་བརྗོད་བརྗོད་སྤང་པས་གྲ་དགུ་འོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དགུ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་གྲ་དགུ། སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གྲ་དགུ་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྲ་དགུ་ནི་དག་ལྟོང་གི་རྒྱལ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྲ་དགུ་ནི་དག་ལྟོང་གི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ་འདུས་ལུས་ཏེ་རྒྱལ་ལུན་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་རྟོགས་ཀྱིས་གང་སྟོན་པ། འབྲས་དེ་སྟོན་ལུ་བྱེད་ལས་འབྱུང་། ཞེས་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ལུན་དང་བྱེད་འབྲས་སོ། །སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གྲ་དགུ་ནི་དག་ལྟོང་གི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ་འདུས་མ་ལུས་ཏེ། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པས་བྱེད་འབྲས་ལུ་ཡང་བཞེད་ཐེང་པོ། །གཉིས་པ།

༡༩། །འབྲས་ལུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྟན། མདོ་ལས་འབྲས་ལུ་བཞིར་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་པོ་དག་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེན་རྒྱུ་ཞུགས་སྟགས་འབྲས་ལུ་རེ་རེ་འཛིག་པ་
ལ་ནི་ཕྱོད་གྱི་ལམ་ཞུགས་པ་ལྟ་མ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བུ་ཟད་པ་བསྟོམས་པའི་ཐོབ་པ་གཅིག་རྟེན་པ་དང་། ཚེས་རྗེས་གྱི་སྟེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཚང་བར་ཐོབ་པ་
དང་། མི་རྟག་སྟགས་ཡེ་སྟེས་གྱི་རྒྱུ་པ་བརྒྱ་དུག་ཚང་བར་ཐོབ་པ་འོ། །དེ་ལ་སྤང་བ་བསྟོམས་པ་ནི། སྤང་བ་སོ་སོ་བ་རྒྱུ་པ་བཟུང་ནས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གཅིག་རྟེན་པ་སྟེ། འབྲས་ལུ་དང་པོ་ལ་
མཐོང་སྤང་གི་ཟད་པ་བསྟོམ་པ་གཅིག་རྟེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་། འདོད་པའི་སྟོམ་སྤང་དུག་ཟད་པ་བསྟོམས་པ་གཅིག་རྟེན་པ་སྟགས་སོ། །ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྟ་ག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལྟ་མ་གསུམ་མེད་པས་སྟེ་སྟེས་འདོད། གཅིག་འབྲས་ལུ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྤང་བ་བསྟོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས་སྤང་བ་བསྟོམས་པར་བཤད་པ་ལ་ཁམས་ལས་འདས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་གྱང་། དེ་ནི་ཡོངས་སྟེས་བསྟོམ་རྒྱལ་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ལམ་ཁོ་ན་དག་སྤྱང་གི་རྒྱལ་ཡིན་ན། ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་ལུ་བར་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་མིན་

པས་དེ་དག་དགོ་སྒྲོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་ལུ་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་པས་འཛིན་རྟེན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིས་བར་པ་གཉིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་ལུ་རྩི། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་མིན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་དེར་བསྐྱེད་པ་
དང་། འབྲས་ལུ་བར་པ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་འཛིན་པའི་ལྟར་དགོ་སྒྲོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲས་ལུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་གྱིས་པས་ཐོབ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱིས་
ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་བསྐྱེད་ནས་མ་བཞག་པར་དེར་བཞག་མི་རུང་ལ། འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྒྱུ་གཉིས་ཞེས་འབྲུང་བས། བསྐྱེད་ལམ་རང་སྒྲལ་གྱི་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་འབྲུང་བས་སོ། །བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོབ་ས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་འདྲ་མི་འཆིའོ། །ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱིས་པ་ད་ལྟར་ཡོད་ལ། འཕགས་ལམ་བརྒྱུད་དེའི་སྒྲོབ་ས་གྱིས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པས། འདུས་བྱས་དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་ལུ་
བྱས་ན་འདྲ་མི་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འབྲས་དོན་དུ་དེ་ལས་གྱི་བྲག་མཐོང་ལམ་ཆོས་ལཔོར་དུ་འདོད་རྩལ་ལོ། །དང་པོ། དགོ་སྒྲོང་གི་རྩལ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དང་བཅས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། རྟིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་དུ་མ་སྤངས་པས་ཆངས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཆངས་པའི་རྩལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཆངས་པ་

དག་པའི་ལྷ་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྟོལ་པ་དང་། དུན་པ་བཞི་ནི་ཕྱི་བས་ལྷ་ལྷ་ལྷེ་པན་ཚུན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་སྤང་གཅོད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་མཐའ། འཛོལ་གསུམ་ནི། ལྷེ་པ་དང་འདྲ་ལྷེ་དེ་དག་
 ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ལ། དེས་སེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པས་སོ། །ཏིང་འཛིན་ལྷ་ལྷུང་དང་འདྲ་ལྷེ་དེས་གཞན་ཉི་ལམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རམ་དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། ཆོས་འཁོར་མཐོང་ལམ་ལ་ཟེར་བ་ཡང་མདོ་ལས། ཀུན་སེས་གོ་འཁྱེའུ་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱོས་པ་ལ་སྐྱབས་དེར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །བཞི་པ། འདོད་པར་ནི་འབྲས་
 ལུང་དང་པོ་གསུམ་སྤར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་ལུ་ཐ་མ་དག་བཅོམ་ནི། བམས་གསུམ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། བམས་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་མ་སྦྱོས་པར་འདོད་པའི་
 ཆགས་པ་བྱལ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ན་ག་དམས་ངག་ཉན་པ་མེད་ལ། མཐོང་ལམ་དང་པོར་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་གོང་མ་གཉིས་ན་
 མི་སྦྱོ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་དང་། བརྩ་ཚན་བརྩ་ཡི་ལུང་ལས་ཀྱང་རིགས་ནས་རིགས་སྦྱོ་དང་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བརྟན་པ་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། བར་འདའ་ནས་གོང་འཕོ་བར་ལྷ་དང་།

༡། །དག་བཙུག་པོ་ཞེས་གང་ཟག་བཙུག་པ་སྤངས་ནས། དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་དང་། དག་བཙུག་པ་ནི། འདིར་རྩེ་མོ་ཞིང་འདིར་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཐར་མ་དོར་ཐུང་འདས་སྐྱེས་ལཱ་ནི་འདིར་རྩེ་མོ་ཞིང་གོང་མའི་ཐམས་དེར་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཐུར་རོ། །འདིར་འདོད་པ་དང་། དེར་གོང་མ། རྩེ་མོ་པ་ནི་ཐུང་འདས་ཐབས་ཀྱི་མགོ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དག་བཙུག་ལ་དབྱེ་བ་དང་ཞར་ཐུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་མ་དང་། དེ་ཡི་ཐུང་པར་གཉིས། དང་པོ། དག་བཙུག་ལ་དབྱེ་བ་དུག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར། རྩེ་མོ་པ་དུས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་དང་། ཉམས་པར་དོགས་ནས་ཐུང་ལས་འདའ་བར་སེམས་པ་དང་། ཉམས་པར་དོགས་པས་ལམ་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། རྩེ་མོ་པ་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དབང་པོ་འཕྲོས་ཏེ་མི་གཡོ་བར་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་པོ་རྩོད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་མི་བྱིད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལཱ་ནི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ན་དད་པས་མོས་ལས་སྦྱོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་དུས་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟས་གོས་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་

མཛེས་པ་གྲུ་

མཐུན་ཆེན་ཆེན་པོ་དང་། བད་དེད་དགའི་ཆེན་མ་ལ་སྒྲིགས་པའི་འགལ་ཆེན་མེད་པ་ལ་སྒྲིགས་པས་སོ། ། རྟལ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི། རྟལ་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འགལ་ཆེན་དང་མཐུན་ཆེན་གྱི་རྟལ་དང་
མི་སྒྲིག་པར་རང་དབང་གིས་གོ་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆུར་ཏིང་འཛིན་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་རིས་པར་སྒྲོབ་པའི་ཆེ་མཐོང་ཐོབ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་ལས་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་རྟལ་དང་སྒྲིག་པའི་
སྒྲིག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ཆུར་ཏིང་འཛིན་མཛོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་རམ། རྟལ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཤིང་མི་ཤིང་གིས་སོ། ། དེ་ཡང་རྒྱལ་གྱི་ལ་ནི་དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་ཁུ་ཡིན་ལ། དེ་གནས་མི་གནས་ཆེན་ལ་རགས་ལས་པ་
རྟལ་དང་སྒྲིག་པ་དང་། ཅིག་གོས་དེ་ལས་སྒྲིག་པའི་ཞེས་རང་གིས་བསམ་པ་འདི་རིས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན། རྟལ་པ་དཀར་བ་ཕྱེ་བྱལ་དུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་རྒྱའི་ཁྱད་པར། ཉམས་མི་ཉམས་གྱི་
ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་དབང་པོ་མ་འཕྲོས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དང་པོ་ནས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲིག་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་སྒྲུངས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་དབང་
པོ་སྒྲུངས་ནས་གཉིས་པར་འགྱུར་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་དག་རིགས་རྟལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཆུ་ནི་རིས་པར་སྒྲོབ་པའི་ཆུ་ལས་ཕྱུང་བ་ལ་རྟལ་གྱིས་གཉིས་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་ལ་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲིག་པ་མེད་པ་དང་། ཆུན་

པ་ལྟ་

༡༩། རྩོམ་ཙམ་དང་ལྷན་པ་དང་། གུས་ལྷན་དང་། གཉིས་ལྷན་དང་རྩལ་དང་། གཉིས་ལྷན་དང་རྩོན་ལས་གྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་ཉམས་པ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་དག་བཙུམ་དུག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། གང་དག་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ལྟར་ན། འདོད་པ་ལས་གོང་མ་གཉིས་ན་ནི་བཞི་པ་དང་དུག་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་མི་འཕོ་བ་སྟོན། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ། བར་པ་བཞི་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། དང་པོ་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མིན་ཏེ་རིགས་དེ་བཙུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་དམན་རིགས་མེད་ཅིང་དེ་སྐྱུངས་པ་ལས་གྱུར་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་སུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒོམ་སྤང་ནི་གཞི་དང་བཙུམ་གིང་འབྲས་སུ་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཡང་འབྲས་སུ་ལས་ཉམས་པ་སྤྱོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རིགས་ངེས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒོ་བ་མི་སྒོ་བ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབང་པོ་སྐྱུངས་པའི་རིགས་ནི་ཉམས་པ་ཡོད་དོ། །དག་བཙུམ་དང་པོ་ལྷ་ཀའང་འབྲས་སུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལས་མིན་ཏེ་ཆགས་སོགས་སྒོམ་སྤང་དམིགས་ལུལ་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པས་དུན་པ་

ཉམས་པས་ངེས་པར་མི་རྟོག་པ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་སོགས་སྒྲེ་སྤྱད་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་དེའི་གཞི་བདག་རྩ་ལྟ་བུ་བ་སྤངས་པས་ཐག་པ་ལ་ཐག་
 པར་རྟོགས་པས་སྤྱལ་འཛིན་མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྒྲེ་བ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་འཛིན་རྟོན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་ཉམས་སྤྱད་གྱི། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད། དག་བཅོམ་ལ་ཉམས་པ་མེད་དེ་ཉོན་མོངས་
 ས་པོན་སྤངས་པས་སོགས་སྤངས། གཉིས་པ་འབྲས་པོན་ལ་གསུམ་སྒྲེ། དེགས་ལས་འབྲས་པ། དབང་པོ་སྤངས་པའི་འབྲས་པོན། ཉམས་པའི་འབྲས་པོན་གསུམ། དང་པོ། དག་བཅོམ་རྩ་མ་ཟད་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་དང་འཕགས་
 མིན་སོ་སྒྲེའི་ཆོན་འང་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་དེགས་རྩལ་དུག་དང་ལྟན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྩ་ལ་མི་ལྟལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དབང་པོ་འཕོ་ན་སྐབས་གང་རུ་འཕོ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་ཡི་ལམ་ལ་ནི་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་
 རི་མཉམ་གཞག་གི་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲོར་བ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སོ་སྒྲེ་དང་། སྒྲོབ་པ་དང་མོས་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་རྩལ་སྒྲོར་གྱི་སྐབས་ན་འཕོའོ། །དང་མོས་ནི་ཐག་མེད་ཁོ་ནས་འཕོ་ལ། བྱིས་པ་ནི་ཁྱི་རགས་རྩལ་ཅན་གང་
 ལ་བརྟེན་ཡང་མི་འགལ་སྒྲེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་དབང་པོ་དག་རྟོན་པོར་བྱའོ་སྒྲུམ་རྩལ་བས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྩལ་གྲོ་ལ་ལམ་དེམ་གྱིས་འཕོའོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤྱིར་ཉམས་པའི་དབྱེ་བ། དེ་སྤྱལ་ལྟན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་

༡༡། །མདོ་ལས་དག་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བ་ལའང་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་བཤད་ན་དེ་མི་གཡོ་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞིན། དེ་ལ་བྱུང་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཐིམ་རྟེན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུན་པ་ལ་སྟོ་གྲོས་ཉམས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགོག་སྟོམས་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ཉམས་པ་ཐ་མ་ཉེར་སྟུང་ལས་ཉམས་པར་བཤད་ལ། དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཉམས་པ་བར་མ་དང་མཐའ་མའང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་མ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དག་བཅོམ་ལྟ་དང་སྟོབ་པ་སྟོམ་ལམ་པ་སོ་སྟེ་དབང་རུ་ལ་རྣམས་ལ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་ཉེར་སྟུང་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་རྒྱུན་ལྟ་དང་རྒྱ་ལྟས་དུས་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་

མཁུ་དུ་གླུ་

གང་ཞེན། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ལྷ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རྩོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རིང་དུ་རྒྱ་བའི་སྒྲོལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། རྒྱ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་པོས་བཅངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་དག་བཙུམ་ག་ཞན་དུ་མཐོང་
བ་དེ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་ཉམས་ཞེས་ཕྱེ་སྒྲུབ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་སྟགས་ཉམས་པའི་དག་བཙུམ་གསུངས་པ་དེ་སྒྲོབ་པའི་དུས་སུ་དགོངས་ཟེར། གོང་མ་དག་བསྒྲོམ་སྒྲུང་གི་ས་བོན་མ་སྒྲུངས་པས་སོ་ཟེར་དེ་དེ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ། དག་བཙུམ་ཉམས་ཕྱིར་གི་ནས་ཡང་འཁོར་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དེ། དུན་པ་ཉམས་པ་རྒྱུ་དུ་བྱུང་ཡང་དུན་གེས་མི་འགྱུར་བར་སོར་
རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉམས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གནས་དང་འགལ་བའི་སྟག་གཙོད་སྟགས་བུ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱུར་པས་དེ་རིང་པོར་སྒྲུབས་མི་བྱོལ་སྟེ་དུན་གེས་སྒྲུར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
པོ་ཆེ་འདྲེད་ཀྱང་རྟོག་མི་འཆོལ་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། གསུམ་པ་རྟོགས་དགའ་བ་དབང་པོ་འཕོ་རྒྱལ་ཕྱེ་བུ་ཁྱེད་པ་ཤད་པ་ལ། ལམ་དུས་འཕོ། རྟེན་གང་ལ་འཕོ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་རྒྱལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།
ལམ་དེ་ཟག་ཟག་མེད་གང་ཡིན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་མི་གཡོ་བར་འཕོ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་སྟེ་བཙུན་གྱིས་འཕོ་འོ། མི་སྒྲོབ་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་

ཨ་ཁུ་

༡༩། །པོའི་རིགས་དེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤང་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་གཡོ་བར་འོག་མ་རྟོགས་སྒྲུལ་འཕོ་བས་མཆོན། དག་བཅོམ་དུ་ཞིག་འཕོའང་དེ་
བཞིན་ཏེ་རང་ལམ་གྱི་དབང་པོ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་པ་དད་པས་མོས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་
ཏེ། གོམས་པ་རྒྱུད་བས་སྤང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྟོར་ལམ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་འོ། །གཉིས་པ། དབང་པོ་སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཁོ་ན་སྟེ།
དོར་བུའི་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ན་དེ་དམན་པས་མི་འདོར་བས་སོ། །སོ་སོ་སྟེ་བོས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དབང་པོ་འཕོ་བ་དེ་ཡང་རྟེན་མི་ཁོ་ན་འོ་ན་དུ་ཉམས་པ་སྤིང་པས་འཕེལ་ཞིང་འཕོ་ལ་
གཞན་དུ་མིན་ཏེ། རན་སོང་ལ་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་ཉམས་པ་མེད་ལ། འདོད་ལྷས་བདེན་མཐོང་རྣམས་ནི་ཡུལ་བཟང་བས་ཡིད་བྱུང་རྣམ་པའི་དབང་རྣོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། མི་སྟོབ་པ་ས་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་དང་། སྟོབ་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་གཉིས། དང་པོ། ས་ནི་མི་སྟོབ་པ་དབང་པོ་སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ས་དྲག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ས་དྲགས་བསྐྱས་པ་སྤིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ས་དྲག་

2000

ལ་བརྟེན་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་འཕོ་བ་འདི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱལ་འདུ་བས། སྒོ་བ་པ་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་མི་ཕྱོགས་མེད་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་
ས་དུག་ལ་བརྟེན་གྱི་གཞུགས་མེད་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ། སྒོ་བ་པ་དེས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་འཕོལ་བ་དབང་བརྒྱལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ཐུང་པར་ཅན་བཏང་སྟེ།
རྒྱ་པོས་བསྐྱས་པའི་འབྲས་ལུ་ཅམ་པོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤང་བས་ཕྱེ་བས་དང་། འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་དེ་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ཅམ་པོ་བ་
སྐྱོགས་གཞུགས་མེད་གྱིས་བསྐྱས་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཞར་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་ལ། དགུར་དབྱེ་བ་དང་། བདུན་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས།
དང་པོ། ཡང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་དགུར་ཕྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོགས་སྤྲུལ་ལཱའི་སྟེང་མི་གཡོ་བ་ལ་སྤྱངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། དང་པོ་ནས་མི་
གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི། མི་གཡོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་དགུར་བཞག་པ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་འབྱིང་རྒྱལ་ལ་

གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་དང་རྒྱ་མ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པ་བརྟན་པ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་དང་སེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ལྷོ་མས་འཇུག་དང་ཉོན་སྟོབས་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཞག་
 བའོ། །གཉིས་པ་དུག་ཏུ་བསྟར་བ་ནི། དེ་དག་མིང་གི་སྟོན་ས་བརྟན་ཡིན་ཀྱང་རྣམས་སུ་ནི་དུག་སྟེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པར་མཐོང་སྟོམ་ནི་སྟོབས་པའི་ལམ་གསུམ་ལ་དང་བའི་རྗེས་འབྱུང་། ཚས་གྱི་རྗེས་འབྱུང་། དང་
 མོས་མཐོང་ཐོབ་དང་། ཏུས་སྟོར་མི་སྟོར་གྱི་བར་གཉིས་གཉིས་དེ་དུག་གོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་འདུ་བས་སོ། །དེ་དག་ལ་དབང་པོ་རིགས་རྟེན་སྟོགས་གྱིས་དཔྱེན་མང་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མ་གྲོལ་གཉིས་ཕྱི་བྱས་
 ཏུ་བཞད་པ་ནི། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དཔོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཐོབ་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྒྱ་མ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སེས་རབ་གྱིས་ཉོན་སྟོབས་དང་། ཏིང་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་མ་པར་གྱི་སྟོབས་པ་
 གདམས་རག་བརྗེད་སྟོགས་ལྟ་དང་། བསམ་གཞུགས་སོ་སོའི་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་ནི་ཏུས་པ་ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྟོབས་པ་དང་གཉིས་སྤངས་པས་སོ། །མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སེས་རབ་གྱིས་ནི་ལམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྟོབས་
 འབའ་ཞིག་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་སེས་རབ་གྱིས་རྒྱ་མ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་ལས་ཅིག་གིས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྟར་ན་ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྟོབས་པ་ནི་སེས་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་གྲོལ་གཉིས་

༡༩། གྲོལ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་རྒྱན་ཅན་དང་རྒྱན་མེད་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་དེ་དག་གང་གིས་རྫོགས་དབྱུང་པ་ནི། སྒྲོམ་ས་འཇུག་གིས་སྒྲོབ་པ་རྫོགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད། དབང་པོ་རྫོགས་པ་མཐོང་ཐོབ། འབྲས་བུས་རྫོགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། འདི་ལ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་ལྟ་སྤངས་ ཏེ། མི་འཕྲོག་ཆོས་ལྟན་སྒྲོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ཞེས་ཉོན་མོངས་ལ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྟེ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མི་འཕྲོག་པ་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་པས་དབང་པོས་རྫོགས་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་བྱེད་དང་ལྟན་པ་ནི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་གིས་སོ། །དེས་ན་དབང་སྒྲོམ་ས་གཉིས་དང་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་མི་སྤྱིད་ལ། གཞན་རེ་རེ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པ་ཅི་རིགས་ སྒྱུར་རོ། །དབང་པོ་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཆགས་བཅས་འཕགས་པའོ། །དབང་པོ་སྒྲོམ་ས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་རྫོགས་པའི་མི་སྒྲོབ་པ་མི་སྤྱིད་པས་དེ་མ་བཤད་ལ། དབང་ པོས་རྫོགས་པ་གེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དུ་སྤངས་དང་མི་སྒྱུར་རོ། །སྒྲོམ་ས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་དུས་སྒྱུར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་པའོ། །དབང་སྒྲོམ་ས་གཉིས་ཀས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དུ་སྤངས་མི་སྒྱུར་རོ། །འདིས་ནི་

གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གནིས་སུ་བསྐྱས་ལ། དེ་དེའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆང་བར་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་བརྟགས་པ་སྟེ། སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་དབྱེ་བ་ཅི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེ་དག་རྫོགས་བྱེད་ཆང་དགོས་ལ། རེ་རེ་གནིས་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །འབྲི་བ་བདེན་པ་མཛོན་རྟགས་ཀྱི་ལམ་རང་གི་རོ་བོ་ལ། སྒྱི་བྱེ་བྱག་ །སྒྲུབས་སུ་བབས་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱེད་གནིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ལམ་ལ། འདས། མ་འདས་ལམ། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ། སྒྱུར་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་དག་བསྐྱར་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མཛོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། བྱེད་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། བར་ཆད་མེད་དང་སྒྱུར་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་འདོན་པ་བསྒྲུར་དེ། སྒྱུར་དང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བྱེད་པར་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་བཞིར་རིགས་བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཀླུའོ། །གནིས་པ་སྒྲོབ་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞན་པ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲོབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་པོར་སྒྲིམ་པའོ། །འབྲི་བ་དེ་སྒྲིན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་། བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་གེས་པ་རྣམས་དང་། བསྒྲོམ་ལམ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གནིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་འགྲོ་བྱིར་ལམ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་

༡༩། །གཉིས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲུམ་བས་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རམ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་དག་སྒྲེས་ན་ལྷག་མེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ལམ་མོ། །གཉིས་པ། ལམ་དཀའ་སྤྲུང་དང་། མངོན་ཤེས་སྤྱར་བུལ་གྱི་ལམ་སུ་བཞི་བཤད་པ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་སྤྲུང་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྲུང་ལ་སྤྲུང་བའི་ལམ་ཞེས་བཞི་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏུན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྒྱུ་མ་ནི། གོམས་པ་སྤྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དང་། ཞེ་ལྷག་ཆ་མཉམ་པར་འདུག་པས་འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་འདུག་པས་སོ། །སྤྲུང་བ་ཞེན་མི་ལྷོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏུན་བྱུང་པར་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྒྱུ་མ་ནི་གོམས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཡན་ལག་གིས་མ་ཟེན་པས་དང་། མི་ལྷོགས་མེད་དང་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ལ། གཟུགས་མེད་ཞེ་གནས་ཤས་ཆེ་བས་ཞེ་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པས་འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས་པས་སོ། །གང་ཟག་སྒོ་གོས་རྒྱལ་པོས་ནི་ལམ་དཀའ་ལམ་སྤྲུང་ཡང་རུང་ཤེས་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་བ་སྟེ། བརྒྱལ་བ་ལས་ཅིག་སྒོས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལམ་དཀའ་ལམ་སྤྲུང་ཡང་རུང་མངོན་ཤེས་སྤྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་རྣམས་གཞན་

ལ་བརྟེན་པ་ལམ་དཀར་ལ་མཛེས་ཤེས་སྒྲུབ་པ་སྟགས་སྟོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཚལ་སྟོ་བདུན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེའི་བྱང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་སྟོ་བདུན་དུ་བཞག་ཚུལ་དང་། དོན་གྱིས་བདུར་འདུ་ཚུལ། དེ་རྣམས་ལམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་མི་སྒྲིབ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཅིང་བྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟད་ཅིང་མི་སྒྲིབ་པར་ཆུབ་ཅིང་རྟོགས་པས་སྟོ། །དེའང་གང་ཟག་གིས་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟོ། །དེ་དང་དངོས་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་སྒྲུབ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུན་ཉེ་སྟགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཚལ་སྒྲུབ་ཙུ་ཙུ་བདུན་པོ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བུའོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྟོགས་སྒྲུབ་པ་དུ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དང་པོའི་རྟོགས་རིགས་མཐུན་ནས་གིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་རིགས་མཐུན་པར་བདུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བདུ་པོ་བཤད་པ་དང་། གཞན་རྣམས་དེར་འདུ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཞེན། དན་པ་དང་། བརྟེན་འགྲུས་དང་། དུན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བདུང་སྒྲོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་དང་། གིན་དུ་སྒྲུབ་སྟེ་དང་བདུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དུན་པ་ཉིད་བཞག་བཞི་པོའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། བརྟེན་འགྲུས་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་འཛོག་ཅིང་སྒྲོང་།

ལྷ། །པ་བཞི་ཞེས་བུ་འོ། །རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི་ཏིང་འཛིན་ལོ། །དེ་ཡང་དབང་སྟོབས་ཀྱི་སྤེལ་རབ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱུན་ཀྱི་ནང་ནས་ཚས་
 རབ་རྒྱུ་འབྱེད་གཉིས་ནི་སྤེལ་རབ་ཡིན་ལ། དབང་སྟོབས་འཕགས་བྱང་གི་སྒྲ་བས་ན་ཏིང་འཛིན་སྟགས་རང་མིང་གིས་སྟོས་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ལ། དག་ལས་འཚོགས་ལུ་ཆུ་ཕྱིམས་སོ། །ཆུ་ཕྱིམས་སྤང་སེམས་ལ་འདོད་ན་
 རྩས་གཅིག་དང་། བྱེ་སྒྲུའི་ལྟར་ལུས་དག་གི་ལས་ལ་འདོད་ན་ཆུ་ཕྱིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྩས་ཐ་དད་དེ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་དེ་རྒྱུ་ལས་ལམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོའི་སྟོན་སྟེ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། དུན་ཉེར་སྤེལ་རབ་
 ཡང་དག་སྤང་བཞི་བརྩོན་འགྲུས། རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་པ་བཞི་ཏིང་འཛིན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བུ་བའང་། སྤེལ་རབ་སྟགས་ལམ་དེ་ན་གཙོ་བོ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་ལམ་དང་བཅས་ན་སྟོས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྟགས་མ་གཏོགས།
 རྩོར་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སྟོམ་བྱང་གི་ཐག་ཐག་མེད་དང་། དག་འ་ཤིན་སྤང་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་ཏོགས་དད་པ་དུན་པ་ཆུ་ཕྱིམས་སྟགས་ཀྱན་གྱང་དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་ཐོ་ན་མིན་ལོ། །
 གཉིས་པ་བྱུད་པར་ལ། གནས་སྒྲ་བས་གང་དུ་འཛོག་པའི་བྱུད་པར། ཐག་མེད་ཐག་བཅས་ཀྱི་བྱུད་པར། ས་གང་ན་ཡོད་དུལ་པ་གསུམ། དང་པོ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་སྟགས་སྟེ་ཚན་བརྒྱུན་ནི། སྒྲ་བས་དེ་དང་དེར་གཙོ་བོ་ཡིན་

ལག་འདང་པོའི་དགོངས་འགྲུལ་སྟོན་

2020

པམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་དང་པོ་པ་ཚོགས་ལམ་དག་ལ་དུན་ཉེར་བཞི་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དྲོད་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་དང་། ཅེ་མོར་རྩེ་འཕུལ་རྒྱང་བ་བཞི་དང་། བཟོད་པ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཚོས་མཚོག་ལ་སྟོབས་རྒྱུ་མས་དང་ནི། སྒྲིམ་ལམ་ལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡིན་པར་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཟག་ཟག་མེད་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོབས་རྩེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་སྟོར་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཟག་བཅས་དང་། འཕགས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་དག་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། མི་ལྟོགས་མེད་ན་བཏང་སྟོམས་ས་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་མ་གཏོགས་སོ་དུག་ཡོད་དེ། བདེ་བླག་རྩ་ཐོབ་པ་དང་། དགས་པ་མེད་ན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་རྩོལ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། སའོག་མར་ཉམས་གྱིས་དོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་དུག་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་པས་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གཉིས་ན་དགའ་རྟོག་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སོ་ལྔ་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅུམ་པོ་དང་། གཉིས་པའི་བར་མ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ན་འང་།

༡། །དགའ་རྟོག་མ་གཏོགས་སོ་ལྟ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་པ་དང་པོ་གསུམ་ན་འདྲ། དགའ་རྟོག་དེ་དང་ཚུལ་བྱིས་ལ་ལྟ་གསུམ་མ་གཏོགས་སོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་མི་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་ཉེར་གཉིས་ནི་འདོད་ཁམས་དང་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལྟ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་མེད་པ་ནི་ས་དེ་གཉིས་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་སྤྱི་གསུག་མེད་ན་ལུས་དུན་ཉེ་སྤྱི་
 ལྟ་ཡོད་དེ་རང་ས་ན་མེད་ལ་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་ན་དེའི་ལུས་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཁའ་ཡས་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དུན་ཉེ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱིས་བསམ་གཏུན་བཞིའི་
 གཟུགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་དངོས་གཞི་དགོ་བས་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱིས་
 བསམ་གཏུན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་དམིགས་པས་དང་། སྤྱི་ཕྱིའི་ཤེས་རབ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱིས་བསམ་གཏུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འབྱུང་འབྱུང་གི་
 གཟུགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚུལ་སྤྲུལ་འཆད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དགོ་བ་མེད་ན་དེ་དག་སྟེས་སྤང་གི་བརྟེན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྟོམས་འདུག་གི་སྟོབ་པ་

ལག་འདྲ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོར་

མཛེས་པ་ལྟར་ལྟོས་པར་

ཟག་བཅས་ལ་སྒྲིག་པའི་སྒྲུབ་བརྗོད་དེ་དོན་དམ་པའི་མི་དག་གི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བསམས་སོ། །གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་ལ། འཕགས་པ་དགེས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་ཤེས་ནས་དད་པ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་དང་།
ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཤེས་པ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གར་གིས་ཐོབ་པ་དང་ངོ་བོ་གར་ཡིན་དུའང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་
རྒྱལ་། སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པ་དགེས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཐོབ་པ་ཞེས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བཞི་བཤད་ན།
ལམ་བུར་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གར་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་རི་ལྟར་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་གར་ཞེན། མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་དེ་དག་ཆོས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་
དགེ་འདུན་གྱི་ངོ་བོ་མིན་པས། འཕགས་པ་དགེས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་བདུན་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཆོས་ཙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་བས་སོ། །གཉིས་
པ། ལམ་བུར་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ལམ་དེ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ། ཡང་སྐུས་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་ཆོས་ལ་

༡༤༥

༡༡། །སེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་འད་ལྟ་པ་འོ། །འདི་ལ་འཕགས་རྣམས་དགེས་ཤིང་མཉེས་པས་ཟག་མེད་སྒོམ་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་འད་བདེན་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ། གཉིས་པ། དད་ལུལ་གྱི་ཆོས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། ཆོས་ནི་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། དེ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མཐོང་བས་ཆོས་ལ་སེས་ནས་ཇི་ལྟར་དང་། གལ་ཏེ་བདེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་སུ་འདོད་ན་ལྟག་བསྐལ་བདེན་པ་མཐོང་པ་ཅི་མ་ན་ཆོས་ལ་སེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གསུམ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅི་ན། འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་དང་། འགོག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གསུམ་མཐོང་ནས་ཆོས་ལ་སེས་ནས་དད་ཅེས་པ་བདེན་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ལམ་དང་། ཕྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་སྟོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །ཆོགས་པ་མིན་པས་དགེ་འདུན་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མིན་ནོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་པ་མེད་ལ། དེའི་ལམ་ཡང་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་། ཕྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ལམ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པས་དགེ་འདུན་མིན་ནོ་ཟེར། ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གོ་སྒྲ་ལ། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་

དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཆོས་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ཡང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ཆར་མདོན་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོ་བོ། ཤེས་ནས་དད་པ་བཞི་
 པོ་ཡང་ཡུལ་ལམ་གཞི་དགོན་མཆོག་གི་སྒོ་ནས་སྤྲེ་སྤྲེ་མིང་གིས་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲེ་གཉིས་རྟེ་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་དང་འབགས་པ་དགེས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་སོ། །འདི་ཡང་སེམས་དང་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱིས་སྤྲེ་ཀྱང་དག་པ་ཡིན་
 པས་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་རྟེ་ཤེས་ནས་དད་པའི་མིང་གིས་བསྟན་རྟེ། །དད་རྒྱལ་དེ་གཉིས་ཀའང་ཟག་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་དེང་འདྲིན་ལས་ལངས་ནས་
 རི་ལྟར་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། ཀྱི་མ་སངས་རྒྱས་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོས་འདུལ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 མདོན་དུ་བྱེད་དེ་རིམ་པར་སྟན་པ་སྟན་དང་ནད་གཡོག་ལྟ་བུ་དང་། དད་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱིས་སྤྲེ་ཀྱང་དད་པ་སྤྲེ་མི་སྤྲོ་བས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བྱིས་སྤྲེ་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ལམ་སྟོན་དང་ལམ་དང་ལམ་གྲོགས་དང་
 བཞིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ན་བཞི་པའི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གོ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྲོ་བ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གོ་ལ་མ་བཤད་

༡༢། །པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དག་པའི་སེམ་པ་མ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སློབ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། ཉིང་དེ་
འཛིན་པར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་དང་། མི་སློབ་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་པར་བརྒྱད་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་སེམ་པ་སྟེ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་དང་ལྟ་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སློབ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་སེམ་པ་གཉིས་མ་བཤད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པས་འཆིང་བ་ལས་གཏན་དུ་ངེས་པར་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་བ་དེ་སོ་སོར་ང་གིས་སེམ་པས་དེ་གཉིས་ལུ་
འཛིན་པ་ལ། སློབ་པ་རྣམས་ནི་ད་དུང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཡང་དག་པའི་སེམ་པ་མ་བཤད་ལ། འཆིང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་
གྲོལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་བ་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་དེར་ངེས་པ་མི་སློབ་པའི་མོས་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གང་ཞེས་མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་

۵۴۸

ཏུགས་ལྷན་པའི་ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་ཤོལ་ནི། རྒྱུ་ཤོལ་འདུས་བྱས་མོས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་ཆར་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་མིན་
 པས་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པར་ཤོལ་པའི་ཡན་ལག་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་ལས། སེམས་འདོད་ཆགས་ལས་རྒྱུ་པར་ཤོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྒྱུ་པར་ཤོལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་དེ་རྒྱུ་ཤོལ་འདུས་
 བྱས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱི་ལུང་སོགས་ལཱའི་ནང་ནས་རྒྱུ་ཤོལ་གྱི་ལུང་པོ་རང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་སྒྲུས་འཆད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ནི་མོས་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་ཤོལ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཤེས་རབ་རྒྱུ་པར་ཤོལ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
 སེམས་སེམས་ལུང་འདུན་བརྩེན་སོགས་གཞན་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་འདུན་བརྩེན་ཀྱང་དེར་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་འདུས་པས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་པར་མི་འགྱུར་རོ་
 ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྒྱལ་བྱེད་མི་སྒྲེ་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲུར་ནི་སྒྲུད་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ་ཟད་དང་མི་སྒྲུའི་སྒྲུའི་ལྟ་མིན། ཞེས་པས་སོ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་དེ་རྒྱུ་པར་ཤོལ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གཟིགས་པའི་ལུང་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལུང་རྒྱལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ཤོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སེམས་གང་རྒྱུ་པར་ཤོལ། ལམ་གང་གིས་རྒྱུ་པར་ཤོལ། དེ་ལྟར་ཤོལ་པའི་གནས་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་

22

༡༩། །གསུམ། དང་པོ། གལ་ཏེ་སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་ན་སེམས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་བུ་གསུམ་གང་ཞིག་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སྒྲོབ་པའི་སེམས་ནི། སྒྲིབ་པ་ལས་འདས་པ་མ་འོངས་པ་ཉིད་
 བེ་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པ་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲིབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལས་
 རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་སྒྲིབ་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་སྒྲིབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་སོ། །འོ་ན་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་དག་གི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་སྒྲོབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་འདས་ཐོགས་གང་གིས་སྒྲིབ་པ་སྤང་ཞེ་ན། འགག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འགག་པ་ལ་མཛོན་རུ་
 རྟོགས་པ་ད་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་ནི། ད་ལྟར་དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་རུ་སྤངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་བ་ནི་བྱ་བ་འགལ་བའི་སྒྲིན་སྒྲིན་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན། འདས་འོངས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟའི་ལམ་གྱིས་
 ད་ལྟའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཡོ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་བ་ལྟན་ཅིག་རུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་

མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའམ་ས་པོན་སྤང་བྱུང་འདོད་པས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་གིང་གཞོད་པ་བྱེད་པཞིན་པའི་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་ལྷན་པར་བསྦྱེད་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོའམ་བསྟན་བཅོས་ལས་སྤངས་པའི་ཁམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་། འགོག་
 པའི་ཁམས་ཞེས་གསུམ་བཤད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་ནི། རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྤངས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་སྟགས་གསུམ་དུ་གྲེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། འདི་ལྷན་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱན་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤང་སྟགས་ཡང་དག་པར་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་དག་གོ། །འགོག་པའི་
 ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ཟད་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་ལས་དབྱེ་བ་སྟེ། དེའང་གཞིའི་སྒྲ་ནི། ཡུལ་དང་རྒྱ་སྟེ་གཞུགས་སྟགས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། །ཕྱི་མ་ལ་འདུན་
 པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྤང་དོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཡིད་འབྱུང་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱད་བྱུང་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོ་གང་གིས་ཡིད་འབྱུང་པར་འབྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་

༡༡། །འབྲུར་རམ་ཞིན། ལྷག་བསྐལ་དང། རྒྱ་ཀུན་འབྲུང་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཡུལ་དམན་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་བརྟགས་པས་ཡིད་འབྲུང་བར་
 འབྲུར་ལ། བཟོད་པ་བཞི་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བར་འབྲུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་ཀུན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འབྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡིད་འབྲུང་
 བ་དང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྤྲིད་དེ། ཡིད་འབྲུང་བར་འབྲུར་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་མི་འབྲུར་བ་ནི། ལྷག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་བསྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་རུང་། སྒྲོར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། བྱུང་བར་ལམ་དང་།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་འབྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲོར་ལམ་སོགས་
 གསུམ་སྒྲོང་ལམ་མིན་པའི་བྱིར་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྒྲོང་ལམ་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྒར་ཡང་སྒྲངས་ཐེན་པས་དང་། ཤེས་པ་
 ནི་སྒྲོང་ལམ་མིན་པས་སོ། །རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པ་དག་གིས་ནི་དེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྒྲངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་མི་འབྲལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

ཡུལ་ལྷན་པུ་ལྷན་

སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཆགས་བྱལ་སྤོན་འགྲོའི་འགོག་པ་ཆོས་སེས་པའི་བཟོད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྤོན་དུ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ནི་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བུས་མཆོག་དུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆགས་བྱལ་སྤོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་སེས་དག་གི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་མིན་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། ཆགས་བྱལ་སྤོན་འགྲོའི་འགོག་ལམ་ཆོས་སེས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། སེས་པ་རྣམས་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤྱོད་པ་དང་བང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་སྟགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མིང་། ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་གནས་དུག་པའི་འགྲེལ་བཤེས་། ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་སེས་བསྟན་པ་ལ། བདེན་པ་ཡེ་སེས་དང་། རྟེན་སྒྲིམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གནས་དང་། གནས་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཉིས།

ལྷ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱུང་བར་གཉིས། དང་པོ་ལ་ ཤེས་པ་སྒྲིམ་མཚན་གཞི་ལ་ལྷོས་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་། ལུལ་ལ་
 ལྷོས་ཏེ་ཤེས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱག་རྩ་བ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྩ་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་
 པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། བཟོད་པ་རྣམས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་རང་གི་སྤང་བྱ་བྱ་རྒྱས་མ་སྤངས་པས་རང་ལུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པས་སོ། །བཟོད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲི་མེད་ཅེས་པས་བཟོད་པ། ཟག་བཅས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྒྲིམ་པ་ཤེས་པའི་ལྷོ་ནི་ལྷ་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་འཆོལ་བའི་བསམ་པ་
 ཅན་མིན་པས་སོ། །དེ་ནི་བྱ་བ་བྱར་མེད་ཅུ་རྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟོག་པས་འབྲས་བུ་རྟོགས་ཟེན་པའོ། །དེ་ནི་ཡོང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་ཤེས་པ་ཅུ་ཡང་མིན་ནོ། །བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཟད་མི་སྒྲིམ་ཤེས་པ་དེ་
 ལས་གཞན་པ་འཕགས་པའི་ལྷོ་སྒྲིམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཤེས་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་པར་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི། ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱ་སྒྲིམ་ རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་རང་ལུལ་ལ་ཐེ་

ཚེས་སྤངས་པ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་སོ། ། འཇགས་སྒྲོ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་སེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
 བཅས་ལ་སེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སེས་རབ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེས་རབ་གང་ཡིན་ཡང་སེས་པ་ཡིན་པས་སོ། ། སྒོ་ལྷའི་ལོ་རྒྱུད་སེས་རབ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡིད་སེས་ལོ་རྒྱུད་གི་སེས་རབ་ལྷ་
 བ་དུག་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་སྒྲིབ་ལྷང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་སེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ཡིད་སེས་ལ་ལོ་རྒྱུད་སེས་རབ་འཇིག་རྟེན་སྒྲོ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྷ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་ལྷ་བ་དང་དུག་ནི།
 ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྷ་བ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་དེས་པར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། ། དེས་ན་ལྷ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་མེད་དོ། ། སེས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ཟེར་གྱང་སེས་པ་བརྩམ་མིན་ན། བཟོད་པ་སེས་པ་མིན་
 ཞེས་པས་དེ་འཐད་འདྲའམ་དཔྱད། གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོས་ཏེ་ལྷག་མ་བརྩམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ལུལ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་ལས། སེས་པ་
 མི་བརྩམ་ཏེ་འདི་ལྷ་མེ། ཚེས་སེས་དང་རྗེས་སེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་དང་། པ་རོལ་གྱི་སེམས་སེས་པ་དང་། ལྷག་བསྟན་ལ་སེས་པ་དང་། ཀུན་ལྷུང་སེས་པ་དང་། འགོག་པ་སེས་པ་དང་། ལམ་སེས་པ་དང་། ཟད་པར་སེས་

ལྷ། །པ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་སེམ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བུ་པོ་དེ་དག་སྦྱིར་སེམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་བཅས་སེམ་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཟག་བཅས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེམ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་རང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། བལ་ཆེར་བུམ་སྒྲམ་སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་སྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་འོ། །ཟག་མེད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ཞེན། ཆོས་སེམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་སེམ་
པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྦྱག་བསྐྱལ་སེམ་པ་སྟགས་ནི་འདི་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམ་པའི་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དག་
ཡུལ་ཡོད་དག་ཡིན། ཞེས་དང་། མིག་སེམ་གྱིས་གཟུགས་སེམ་པ་སྟགས་ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སེམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་སྟགས་པས་བསྐྱས་པ་ཀུན་འབྱུང་
དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྗེས་སེམ་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ནི་གོང་མ་གཉིས་པོའི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་སྟགས་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ནི་བདེན་བཞིར་མ་འདུས་པས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་
སྟུན་སེམ་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྦྱག་མ་བདུན་བཤད་པ་ལ། སྦྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེན་བཞི་སེམ་པ་བཤད་པ། མི་སྦྱེ་བ་དང་ཟད་སེམ་བཤད་པ། བ་རོལ་སེམས་སེམ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཆོས་རྗེས་

ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ཏེ། ལུལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །བཞི་སྟེ་ཞེས་པ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དང་པོར་སྟེ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སྟོན་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་པོ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཏེ་རྟོག་རྟེན་གི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྟེས་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་རྩ་གུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤིང་ཕྱི་འི་ཕུང་པོས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱུག་གུན་ལ་མི་རྟག་སྟོན་པ་དང་། རྩ་ལ་སྟོན་པ་རང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོར་སྟེས་པ་ལས་གཞན་དེ་ཕྱིན་ཆད་བྱི་དེ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཞན་དག་ལ་འང་དམིགས་སོ། །རྟོག་རྟེན་སྤིང་ཕྱི་འི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་དང་པོར་སྟེས་པ་སྤྱུག་གུན་ལ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་བྱེ་སྟེ་ལྟ་བ་མཐའ་སྟེ། ཕུང་མེད་ལ་ཕུང་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་རྟེན་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཉིས་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། རྟོག་རྟེན་གལ་ཏེ་སྤིང་ཕྱི་འི་སྟོམ་སྤང་རྩུང་རྩུང་རྩུང་འོ་པོར་གྱུར་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་ན་གཅིག་ལ། འོན་ཏེ་སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་འཇམ། ཞེས་སྟོན་ལྟར་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་མི་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ནི། སྤིང་ཕྱི་འི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དུག་མདས་པོག་སྟེ་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་དུག་ལན་ལག་ཐམས་ཅད་

རིག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདས་འོངས་སེས་པ་ནི་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་འཆི་འཕོ་སྟེས་སེས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཆོས་སེས་དང་རྗེས་སེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སེམས་
 སེས་པའི་སྟོ་ཡང་། རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་མིན་པ་ཕྱོགས་ལྟན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་རིག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གོང་མའི་གཉིན་པོ་བྱ་དང་ལ་དམིགས་པས་དང་། གང་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་
 པར་འདོད་པས་སོ། །མཐོང་ལམ་ན་མཉམ་པའི་གཤིག་མེད་པར་མ་ཆད་ལ་སེམས་སེས་ཀྱི་སྟོར་བ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པས་པ་རོལ་སེམས་སེས་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་དགོ་འདུན་ལ་སེས་ནས་དང་པ་ནི་བདེན་པ་
 མཐོང་བས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་སེམས་མཐོན་སུམ་དུ་སེས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ལྷུ་པ་མཐའ་འོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སེས་པ་སྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྟེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བཞེད་ཅེས་གསུངས་
 སོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐད་ཅིག་དུ་འགྱུར་དཔུང་པ། མཐོང་ལམ་ནི་པ་རོལ་སེམས་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བཤད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་སེས་པས་དབང་པོ་རུ་ལ་པོས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
 སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་རིག་སྟེ། རྗེས་སེས་ཕྱོགས་ནི་སེས་པར་འདོད་པ་ན་སྟོར་བ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུ་པ་པ་ན་འང་དེའི་བར་ལ་ལུན་རིང་འགོར་བས། སེམས་བརྒྱ་དུག་

༡། གོ་བ་པར་འགྱུར་ལ་གོ་བ་ནས་འདས་པའི་ཕྱིར་མི་རིག་ཟེར། འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིག་སྟེ། དེ་གིས་འདོད་གྱི་སྒྲོར་བ་བརྩམ་ནས་གྲུབ་ཆེ་དེ་གཉིས་འགགས་པས་སོ་ཟེར་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པོ་གིས་
པར་བྱའོ། །གིས་སྒྲོར་བ་ཚུམ་པ་ནི་མིན་གྱི་གང་ཟག་འདིའི་སེམས་གིས་པར་བྱའོ། །གིས་སྒྲོར་བ་བརྩམ་པ་ན་མ་དོན་གིས་གྲུབ་དང་དུས་མཉམ་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་སྒྲིམ་པ་དག་གིས་པར་འགྱུར་རོ་གིས་བྱེ་སྒྲིམ་འདོད་
མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་རྣམས་གིས་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱང་གིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲིལ་དམིགས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མ་ཡིན་པས་མི་གིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཀྱང་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ཟེར་ཡང་།
གང་དུང་གཉིས་སམ་སྒྲུམ། རང་རྒྱལ་བསེ་དུ་ལྟ་བུས་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་རིག་སྟེ། ཉམ་ཐོས་སྒྲོར་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། འདི་ནི་སྒྲོར་བ་ལ་ཚུལ་བ་རྒྱུད་པས་དང་པོ་གཉིས་གིས་ནས་ཡང་སྐད་
ཅིག་མ་ལྟའི་པར་ལ་མ་དོན་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱད་པ་རིག་ནས་ཡང་དགུ་པ་ལ་སྒྲོར་བ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ་དེ་ནས་དྲུབ་པས་སྐད་ཅིག་མ་བདུན་ལ་འད་སྒྲོར་བ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་འདས་
འགྲོའོ། །ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་གིས་ནས། ཡང་སྒྲོར་བ་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྟ་པ་དང་གསུམ་གིས་ཟེར། ཉམ་རང་གཉིས་ལ། དང་པོ་སྒྲོས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཉམ་ཐོས་གྱིས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་

མཛེས་པ་གྲུ་

གཉིས་ཅི་རིགས་སེས་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ། གསུམ་ཅི་རིགས་སེས་ལ་དེ་ལས་མང་བ་མི་སེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་ན་སྦྱོར་བ་
འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀུན་སེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཟད་མི་སྟེ་སེས་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ཟད་པར་སེས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་སྟུག་བསྟུལ་ཡོངས་སུ་སེས་སོ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་འཕྱུང་
སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྟོམས་སོ། །ཞེས་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་སེས་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་སེས་པས་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་བཞག་དུ་བདག་གིས་སྟུག་བསྟུལ་ཡོངས་སུ་སེས་པར་བྱས་
ཏེ། ཡང་ཡོངས་སུ་སེས་པ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྟོགས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སེས་པས་ངེས་པ་ནི་མི་སྟེ་བ་སེས་པ་ཡི་སྦྱོར་ཁ་ཆེ་བས་འདོད་དོ། །ཉི་འོག་པ་མཉམ་གཞག་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་ངེས་དེ་ལྟར་ངེས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་གཅིག་པར་བཤད་ཀྱང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ཏེ་སེས་པ་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་སེས་པ་ལ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་སེས་
བཅུའི་བྱད་པར་ལ། བཅུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དག་གི་རྣམ་པ། དག་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར། ས་གང་ན་ཡོད། རྟེན་གང་ཡིན། དུན་པ་ཉེར་བཞག་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན། བན་རྒྱན་གང་གི་སྦྱོད་ལུལ་དུ་གང་འགྱུར། ལྷན་རྒྱལ། འཕྲོག་

༡༡། རྒྱལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེས་པ་བཞག་པ་དང་། དེ་ནི་དོན་དམ་མི་སེས་སེང་ཀུན་རྫོབ་སེས་པས་སོ། །འདྲོད་
 དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ལས་ཆོས་རྗེས་ཀྱི་སེས་པ་གཉིས་དང་། ལྷག་ཀུན་གྱི་སེས་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སྟགས་མི་འདུ་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་སྦྱེ་དམིགས་པ་གཉིས་གཉེར་ཡོན་སྤང་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་གོ། །འགོག་པ་དང་
 ལམ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལམ་དམིགས་པ་གཉིས་གཉེར་དང་བས་འགོག་ལམ་སེས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་པ་རོལ་སེམས་སེས་བཞག་སྟེ། དེས་སེམས་བྱང་ཀྱང་སེས་མོད་ཀྱི་
 སེམས་སེས་པར་བྱའོ། །ཞིས་སྦྱོར་གྱི་སེམས་བྱང་སེས་པར་བྱའོ་ཞིས་མི་སྦྱོར་བའི་བྱིར་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཟད་སེས་བཞག་སྟེ། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོར་སྦྱོར་བའི་བྱིར་དང་། ཟག་མེད་སེས་པ་སྦྱར་སྦྱོས་ཀུན་
 གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་མི་སྦྱོར་སེས་པ་བཞག་གོ། །དེས་ན་རྒྱ་བདུན་གྱིས་སེས་བཅུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་རང་བཞིན་གཉེན་པོ་ཡུལ་སེས་པའི་རྣམ་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཞིས་པའི་
 དེར་དེས་མ་དེས་ཀྱི་དམིགས་བསལ། ཆོས་སེས་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞིས་བྱ་བ་འང་འདྲོད་པའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་པོ་བམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཆོས་སེས་མཐོང་སྟོམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་བདེན་བཞི་

མཛེན་གྱི་ལྷོ་

ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཆོས་ཤེས་གྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ། གང་ཞེན་བསྒྲུམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའམ་ལམ་ལ་
ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས། འདོད་པའི་སྒྲུམ་སྤང་དགུ་ཆོས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲུམ་སྤང་ཡང་སྤར་འདྲིས་པའི་
ལམ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་དག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་མ་གཏོགས་པས་དམིགས་པ་དམན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པས་སོ། །འོ་ན་སྤྱག་གུན་ཆོས་ཤེས་ཡང་དེར་ཐལ་ཞེན། དེའི་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ་དེ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་པས། དམན་པས་མཆོག་སུན་འབྱེན་མི་རུས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་
ཅིག་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པའམ་ཡང་ན་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བའི་ཤུགས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པས་ན་སྤྱག་གུན་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྷ་མིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་དམིགས་པས་
དང་། འགལ་སྤྱེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བའང་མིན་ཏེ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། གོང་མའི་སྤང་བྱ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བའི་ཕྱིར་

༡༡། །ལྷགས་ལ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །མཐོང་ལམ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་དག་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མིན་ཏེ། བདེན་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོ་ལ་མིར་འཛིན་པའི་ལོག་
 རྟོག་ཐག་བ་ལ་དེར་ཤེས་པས་མི་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒྲིམ་ལམ་བས་བསྐྱུས་པའང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དམ་ཞེན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་རྗེས་ཤེས་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའང་རྒྱམ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྱང་བྱ་ཆོས་ཤེས་པས་སྤྱངས་ཟེན་པས་དང་། འོག་མའི་སྤྱང་བྱ་མ་སྤྱང་བར་གོང་མའི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་བ་མེད་པས་སོ། །གང་སྤྱེལ་གྱིས། ཆོས་ཤེས་པས་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགོ་བཙོམ་
 ལ་ཅིག་ཤོས་དེ་མིན་པས་ཟེར་བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱག་ཀུན་ཆོས་ཤེས་པའང་གོང་མའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགོ་བཙོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་སྤྱང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱམ་བ་ལ་དངོས་དང་།
 ཐག་མེད་གྱི་རྒྱམ་པའི་གྲངས་འདོད་ཚུལ། རྒྱམ་པའི་ངོ་བོ་དཔུང་བ་གསུམ། དང་པོ། ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྒྱམ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲངས་བརྒྱ་དུག་ལས་གཞན་མེད་པར་
 འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ། མི་རྟག་སྟགས་གྱི་རྒྱམ་བ་བརྒྱ་དུག་ཅན་ཡིན་ལ། ཀུན་རྗེ་བ་ཤེས་པ་ནི། སྤྱོར་ལམ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་བརྒྱ་དུག་ཅན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གཞན་ན་

2000

ཡོད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། མི་སྤྱུག་དཔུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཕྱུ་མས་སོགས་བསྒྲུམ་པ་ན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ། དེ་དག་དུ་མ་ཟད་བུམ་སྒྲུམ་དང་། ཟོ་ཞིག་འབྱུང་ཞིག་སོགས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱི་གཞུང་དག་འཆད་ལ། འདིའི་རང་མཚན་ནི་སྟོ་ལྷིང་བ་སྒྲུལ་མ་ཐགས་སུ་བཏགས་པ་སོགས་མིན་པར་བུམ་སྒྲུམ་བཟུང་བ་ཅུ་ལ་ཟེར་རམ་དཔྱད། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི། རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ལ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཅན་ཡིན་ལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ལ་རོལ་ཡིད་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་སེམས་ཕུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐག་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀའང་སེམས་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་ཕུང་དང་། སེམས་ཕུང་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་མི་འཛིན་ལ། ཆོར་བ་འཛིན་པའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལན་ཚུན་མི་འཛིན་པ་སེམས་སེམས་ཕུང་གི་རྣམ་རེ་རེ་ཞིག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལོ། །འོན་གནས་མང་པོའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཞེས་དག་ཏེ་མུག་བཅས་བྲལ་

[illegible]

གཉིས་ཀའང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་བརྒྱད་ནི་དག་པ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཆད་པ་དེ་བདེའོ། །གཞན་ཡང་པ་རོལ་སེམས་སེས་ཀྱིས་སེམས་འདི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སེས་ཀྱི། གཟུགས་འདི་
 ལ་ཆགས་པའོ་ཞེས་དམིགས་ཡུལ་མི་སེས་ཏེ། སེས་ན་གཟུགས་ལ་དམིགས་དགོས་པས་པ་རོལ་སེམས་སེས་མིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །སེམས་སེས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཟག་ཟག་མེད་མཆུངས་ལྡན་དང་། རང་མཆོན་འཛིན་པ་
 དང་། ཉུས་ད་ལྟ་པ་པ་རོལ་པའོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པ། ས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པ། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་
 གོལ་ལམ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་དང་། སྤྱི་མཆོན་དང་། འདས་འོངས་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ་ཟེར། རྒྱུ་པ་ཟག་མེད་ནི་ལམ་བདེན་
 གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། ཉོང་པ་དང་མཆོན་མེད་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འགོག་སྟུག་གི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། ཡུལ་གཟུགས་རྒྱུ་མི་དམིགས་ཀྱང་པ་རོལ་རྟོག་རོན་གར་པ་ལྟར་དམིགས་རུང་
 རོ་སྟུམ། འདི་དག་གི་རྒྱ་མཆོན་ཏེ་སྟུས་རྒྱུ་པ་དཀྱགས་ཅམ་སྟེ་ཞིབ་པར་མ་བྱིས་སོགས་ཀྱངས། བརྒྱད་པ་དེའི་ལྟ་མ་ཟད་མི་སྟེ་སེས་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན་སྟེ་གང་ཞེན། བཅུ་དུག་པོ་ལས་སྟོང་དང་བདག་མེད་

༡། །གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་རི་ལྷ་མཆོན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། བདག་གི་སྒྲིབ་བཟང་དོ། །ཆོངས་པར་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་ཏོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་སོགས་རྗེས་
ཕོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་གི་བ་སྒྲིབ་བྱེད་པས་བདག་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཕོབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་། མཉམ་གཞག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་བདག་མེད་གཉིས་མི་བསྒྲུབ་པས་དེ་གཉིས་
མ་གཏོགས་ཟེར། །ཐ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། རྒྱུ་མ་མེད་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམས་པ་མེད་དེ། བདེན་རྣམས་ཅན་འདིར་འདུས་ལ་འདུས་མ་བྱས་གཞན་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འོག་པ་ནི།
རྒྱུ་མེད་ཀྱི་རྣམས་པ་བརྒྱ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་འདོད་དེ། བརྒྱ་བཙོས་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མི་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏོ།
རིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་ས་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་ནས། རབ་སྐྱེད་དང་རྒྱུན་པར་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ལ། འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མི་ལྷན་
པའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་དོ། །རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའོ། །གནས་ནི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཞི་ནི་རྒྱུ་ལོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདྲ་ནི་གནས་ཡོད། གཞི་ཡོད་ཅེས་སྒྲོལ་པ་ཡིན་གྱི་

བདེན་པའི་རྣམ་པ་མིན་ནོ་ཞེན་ཆོག་དེ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆ་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བས་དེ། དེ་ལས་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བདག་དང་བདག་གི་དང་ཆད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་འདི་ནི་གནས་ཡོད་
 གཞི་ཡོད་ཅེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་བཅུ་དྲུག་ནི་མིང་གི་སྟོན་ས་ཡིན་གྱི། རྩས་སུ་སྟུག་བདེན་གྱི་བཞི་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱ་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་བ་སྟེ་བདུན་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྟུག་
 དོན་དམ་པར་རྩས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱུན་ལ་རག་ལུས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྟུག་བསྟུལ་པ། བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་སྟོང་པ། བདག་ལྟའི་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཡིན་པས་བདག་མེད་དོ། །སྟུག་བསྟུལ་ས་བོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྱིས་རྒྱ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱ་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་། རྒྱན་གྱིས་འབྲེལ་བས་རབ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོས་མདོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན། སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཕྱང་པོ་
 ཞི་བས་འགོག་པའོ། །དྲུག་གསུམ་གྱི་མི་ཞི་བས་ཞི་བ། སྟུག་བསྟུལ་གྱི་འཆོ་བ་མེད་པས་གུ་ཆོམ་པའོ། །ལས་ཉོན་གྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་ངེས་འབྱུང་། ཐར་བར་འགོ་བྱེད་གྱིས་ལམ། ཐབས་གྱི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པས་རིགས་
 པ། ཕྱང་འདས་ཡང་དག་བསྐྱབས་པས་སྐྱབ་པ། གཏན་རྒྱ་ཡང་དག་འདེའ་བྱེད་ངེས་འབྱིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་རྒྱུན། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་གིར་དང་། བདག་རྒྱ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་

༡༡། །སུ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་དང་། སྒོ་སྒྲུབ་བཏང་བར་ལྟ་བ་དང་། ཐར་བ་མེད་བ་དང་། སྒྲིག་བསྐྱེལ་ལ་ཐར་བར་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བདེ་བ་གྱུ་ཚོམ་བ་དང་། ཐར་བ་གཏན་
དུ་བ་མིན་བར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་མེད་བར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་འདི་ངན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ལམ་འདི་ཡང་ལྷོག་གོ་སྒྲིམ་པའི་ལྟ་བ་སྤྱད་བ་བཅུ་དྲུག་གི་གཉིན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་མི་རྟག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ངོ་པོ་ལ། གཙོ་པོ། འཁོར། རྩལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ནི་སྤེལ་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་མིན་པར་སྤེལ་རབ་དེ་དང་བཅས་པའི་སྤེལ་རྒྱུངས་པར་ལྟན་པས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། དམིགས་དང་བཅས་པ་
སེམས་སེམས་བྱུང་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཐེན་ལ། སྤེལ་རབ་ནི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ། རྩལ་བཏགས་སུ་ཡོད་པའི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་དེས་བཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཡོད་ན་སྤེལ་པས་བཟུང་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤེལ་རབ་ནི། རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བྱ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སྤེལ་རབ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་
བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིན་གཟུང་གཉིས་ཀ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲིམ་འདོད། མདོ་སྤེལ་རྣམས་ནི་སྤེལ་རབ་རྣམ་པར་འདོད་ན་དེ་གྲོགས་སུ་ལྟན་པའམ་ངོ་པོ་ཡིན་པས་རྣམ་བཅས་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་དང་རང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེམས་རབ་ལས་གཞན་མཚུངས་ལྟན་རྣམས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་གང་རུང་མིན་
 བ། ཉེན་དང་དམིགས་པ་རྣམ་པ་ཅས་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལུ་ལ། རྣམ་པ་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་ཏེ་ལུ་ལ་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དོ་བཟེར་རོ། །གསུམ་པ་དག་སོགས་གྱི་
 བྱུང་བར། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་པ་ནི་ཅི་རིགས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ལ་གཞན་དག་པོ་རྣམས་ནི་དག་པོ། །པ་རོ་ལ་སེམས་སེམས་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་པས་དག་པོ། །བཞི་པ་ས་གར་ཡོད། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་
 སེམས་པ་ནི་འདོད་ནས་སྤྱིད་ཕྱིའི་བར་གྱི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། །པམས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་འདོད་པས་སོ། །པམས་གཏན་ས་དུག་ན་ཆོས་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་འདོད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་
 སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་མེད་དོ། །ཟག་མེད་ས་དགུར་རྗེས་སེམས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གསུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་རྗེས་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །
 རི་ལྟར་རྗེས་སེམས་ས་དགུན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་བཞི་སེམས་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་སེམས་པ་སྒྲེ་དུག་ཀྱང་ས་དགུ་པོ་དེ་དག་ན་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་ཆོས་སེམས་གྱིས་བསྟུས་པ་ས་དུག་དང་། རྗེས་སེམས་གྱིས་བསྟུས་པ་ས་

༥༥། །དགུ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །ལྷ་པ་རྟེན་ནི། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ནི་མིན་ཏེ། གང་
 ཟག་པན་རྩལ་ཡུལ་མིན་པས་སོ། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ལུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ན་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྤང་བེན་དེ་ལུན་མི་འབྱེན་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་ནི་པ་རོལ་
 སེམས་ཤེས་དང་ཆོས་ཤེས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །དུག་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གཅིག་སྟེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བརྒྱན་པ་
 ལས། ཆོས་ནི་ལུས་ཆོར་སེམས་ལས་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་འི་འོ། །པ་རོལ་སེམས་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནི་ལུས་ལ་མི་དམིགས་པས་སེམས་ཆོར་ཆོས་གསུམ་སོ། །ཤེས་པ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཅི་རིགས་པར་རེས་འགའ་
 ལུས་ནས་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལམ་ཤེས་པའང་གལ་ཏེ་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲུམ་པ་ལ་དམིགས་ན་ལུས་དྲན་ཉེར་དུ་འགྱུར་བས་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར་ལ། དངོས་དང་
 འབྲེས་དོན་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་པན་རྩལ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེན། ཆོས་ཤེས་སྒྲོའི་སྒྲོ་དུ་ཡུལ་ནི་རྗེས་ཤེས་མིན་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཆོས་ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་

པ་བདུན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྷག་ཀྱང་སེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་སེས་པས། ཀྱན་རྫོབ་སེས་དང་གཞན་སེས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་སེས་པའི་སྒྲོ་ཡི་དམིགས་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་ངེས་པས་སོ། །ལམ་རྗེས་སུ་སེས་པའི་སྒྲོ་ཡི་དམིགས་པ་དང་ཆོས་སེས་མ་གཏོགས་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་བསྐྱེད་དང་ལྷག་ཀྱང་ལྷུང་སེས་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་ཀྱན་རྫོབ་སེས་པ་དང་། བ་རོལ་སེམས་སེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་སེས་པ་དང་གཞན་སེམས་སེས་པ་དང་ཟད་དང་མི་སྒྲེ་སེས་པ་བཞི་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་ནི་བརྟུ་ཆར་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་གོ་སྒྲུ་ལ་བ་རོལ་སེམས་སེས་ཟག་མེད་གི་དམིགས་པ་ནི་སེས་པ་དགུ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་དང་བ་རོལ་སེམས་སེས་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཅིག་གི་སྒྲེ་འགོག་པ་སེས་པ་གཅིག་
ཕུའི་དམིགས་པར་ནི། སེས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། དེས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། དེ་ནི་སེས་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་སེས་ཕུ་དུ་འགྱུར་དབྱེད་པ་ལ། བསྐྱར་བཤད་གཉིས།
དང་པོ། སེས་ཕུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བརྟུར་སྒྲེ་ལ། བརྟུ་པོ་དེ་དག་ནི་སེས་པ་དུ་ཞིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲུར་ཏེ་སེས་པར་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆོས་བརྟུར་དབྱེད་པ་དང་། དེ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཆུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པའོ། །

༡༡། འདྲེ་པོ། དེ་ལ་སེས་བྱའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བརྟུར་དགུ་ཞེན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚེས་གསུམ་དང་། སྤེ་མ་མེད་པའི་ཚེས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ཏེ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་འད་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་སོ། ཇི་ལྟར་ན་དང་པོ་འདུས་བྱས་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་བརྟུན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་འགོག་ལུང་མ་བསྟན་དང་། བརྟགས་འགོག་དགེ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བརྟུན། གཉིས་པ། ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་དེས་མཚོན་ནས་གཞན་དབྱེད་པར་བྱའོ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཞེན། ཀུན་རྫོབ་སེས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟ། ཚེས་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདྲོད་པའི་ཚེས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཚེས་སེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྷ་པོ། རྫོས་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བརྟུན་དང་། སྟུག་ཀུན་སེས་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚེས་དུག་དང་། འགོག་སེས་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་གཅིག་སུ་དང་། ལམ་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས་དང་། བ་རོལ་སེམས་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདྲོད་གསུགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་དང་གསུམ། ཟད་མི་སྟེ་སེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་དགའོ། གལ་ཏེ་སེས་པ་གཅིག་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ

ན། དེ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་པ་གཅིག་ལུས་རང་དང་རང་གིས་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་གཞན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆར་བདག་མེད་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མོས་སྦྱོང་པའི་ས་པ་
 དག་ཐོས་བསམ་ལས་ཐུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཡུལ་དུ་དང་པོ་འདྲུང་བས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའོ་མས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་རང་དང་ལྡན་འབྱུང་རྣམས་ཀྱང་མི་རིགས་སྟེ། ཏུས་མཉམ་པར་སྦྱེ་བས་སོ། །རང་
 རིག་འདོད་ན་སྐད་ཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་རིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་མདོ་སྟེ་པས་འདོད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ལྡན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་སེམས་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེན། སོ་སྦྱེ་ཆགས་བཅས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་
 རྫོབ་སེམས་པ་གཅིག་ལུང་དང་ལྡན་ལ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྱལ་སོ་སྦྱེ་ལ་པ་རོལ་སེམས་སེམས་དང་གཉིས་ལྡན་ནོ། །འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟག་བསྐལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་ལ། འདོད་པ་ལས་ཆགས་
 པ་མ་བྱལ་བས་ཆགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་མེད་བཟོད་རྣམས་སེམས་པ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་བཟོད་པ་ནི་སེམས་པ་མིན་ལ་སེམས་པ་གཞན་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་པ་གཅིག་དང་ལྡན་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟག་

༥། །བསྐྱེད་ཆོས་སེས་ལ་གྱུན་རྒྱུ་བ་སེས་པ། ཆོས་སེས་པ། ལྷག་བསྐྱེད་ཆོས་སེས་པ་གསུམ་དང་ལྟན་མེད་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེས་པ་ནི། ལྷག་བསྐྱེད་ཆོས་སེས་ཀྱུན་ལྷུང་། འགོག་པ་ལམ་ཆོས་སེས་ཏེ་སྒྲན་ཅིག་མ་
 དཔེ་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྟན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་ཆོས་སེས་ཀྱུན་ལྷུང་། འགོག་ལམ་ཆོས་སེས་དཔེ་ལ་ནི་ལྷུང་གི་གསུམ་སྟེང་། ཆོས་སེས་ཀྱུན་ལྷུང་སེས་པ། འགོག་པ་སེས་པ། ལམ་སེས་པ་རེ་རེ་གྲགས་པ་ལམ་འཕེལ་
 ཏེ་དཔེ་དང་ལྷུང་དང་དུག་དང་བདུན་དང་རིམ་བས་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་སྒྲན་ཅིག་གཞན་པས་གསར་རྟེན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་ཡིན་ན། བ་མོལ་སེམས་སེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྷུང་བས་དེ་ལྷག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ལམ་ཆོས་སེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སེས་བསྐྱེད་ཏེ་ལྟན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་ཆོས་སེས་ཀྱི་ཆོན་ཆགས་བཅས་ལ་ལམ་སེས་དེ་ཉིད་དང་། ཆགས་བྱལ་ལ་སེམས་སེས་དང་གཉིས་ལྟན་གྱི་གཞན་
 མིན་ཏེ། འབྲས་ཁུ་ཐོབ་པས་སེས་པ་ལྷུང་རྣམས་བདྲང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་འབྲས་ཁུ་ཐོབ་སྐྱེད་ཉམས་པ་ལས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། རིག་ལས། ལམ་ཆོས་སེས་ལ་ཆགས་བཅས་བདུན་པ་དེ་དག་དང་ལྟན་པོ། །ཆགས་བྱལ་
 ཡིན་ན་བརྒྱད་དེ། དེ་གཞན་སེམས་སེས་པ་དང་ལྟན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དཔེན་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གནས་པའང་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཟད་དང་། མི་སྒྲེ་སེས་པ། བ་མོལ་སེམས་སེས་གསུམ་མ་གཏོགས་བདུན་དང་། ཆགས་བྱལ་

ཡིན་ན་སེམས་སེམས་བསྐྱེད་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །མི་སྒྲོ་བ་ལམ་གནས་སེམས་རབ་རྒྱལ་གྲོ་ལ་ལ་སེམས་སེམས་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྒྱལ་གྲོ་ལ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགུ་པ་འཕྲོ་བ་རྒྱལ་ལ། ལམ་གང་དུ་སེམས་
པ་དུ་འཕྲོ་བ་རྒྱལ་དང་། ས་གང་དུ་སེམས་པ་གང་ཕྲོ་བ་རྒྱལ། ཕྲོ་བ་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་དུ་ཕྲོ་བ་པ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་དུ་དུ་ཕྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲི་དང་། ཅུ་བྲག་དེའི་སྐབས་སུ་ཕྲོ་བ་པ་ཀྱང་
ཆོ་བ་སེམས་པའི་རྒྱལ་བཞག་གཉིས། དང་པོ། གནས་སྐབས་གང་དུ་སེམས་པ་དུ་ཕྲོ་བ་ཅི་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནོ་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དང་སེམས་པ་བདུན་པོ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་རབ་རབ་གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཕྲོ་བ་པར་
འབྱུང་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེས་པ་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བ་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཕྲོ་བ་ལ། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
ཅན་ནི་མིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མར་སྐྱེས་པར་བསྐྱེད་པ་སོ། །འགྲོ་ལ་པ་ལས། རྒྱལ་བཞི་ཕྲོ་བ་ཅིས་བཤད་པ་དུན་ཉེ་བཞི་འོ་བེར་ཀྱང་མི་འདྲེ་ལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ་གསུངས། བཟོད་སེམས་སོ་སོ་རབ་གི་རིགས་འདྲ་
མ་འོངས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་འཕྲོ་བ་ལ། བདེན་པ་གང་དང་གང་གི་སེམས་བཟོད་ཡིན་པ། དེའི་རྒྱལ་པ་མི་རྟག་སོགས་ཁོ་ན་ཕྲོ་བ་ཅིང་། དེ་ཡང་བཟོད་སེམས་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་མཉམ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཕྲོ་བ་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་འཕྲོ་བ་ལ། རྒྱལ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

མཐའ་ལས་ཕུང་བ་ཡིན་ན། ལམ་ནི་ཟད་པར་བསྒྲོམ་མི་རུས་ཏེ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་རིགས་མང་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་བས་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་ཕུང་ལྷན་པས་ལ་ཤེས་པ་ནས། ལམ་བསྒྲོམ་པའི་བར་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཕྱུང་རྗེས་ཤེས་ལ་ཡང་མ་རྒྱུང་ས་ཏེ། ཀུན་འཕྱུང་མཐའ་དག་མ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཀུན་འཕྱུང་མཐོང་སྤང་ནི་མཐའ་དག་སྤངས་ལ། ལམ་ནི་རིགས་མང་བས་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་བསྒྲོམ་པར་མི་རུས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་གཅིག་མདོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་ཕུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པ་འདི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པས། བདེན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཁོ་ན་ལས་ལམ་རྗེས་མི་ཐོབ་སྟེ་ལམ་རྗེས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡང་མིན་ལ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་འཁོར་ཡིན་
པའི་སྐབས་བྱེད་མེད་པས་འདི་འདྲ་མི་འཐད་འདྲའོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། ཅམ་ཡང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་མི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཏུ་ཐོབ་ཅེས་པའོ། །མི་སྒྲུབ་
པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་འི་ལྟར་འཐོབ། ཐོབ་པ་འི་ལྟར་མི་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་མེད་པ་ཐོབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྗེས་ལས་ཐོབ་

ལྟོན་པ་

མཐོང་ལམ་དེར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ལ། སྒོམ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མི་གཏོགས་པས་ན་མ་ཡང་མི་སྒྲེབ་པར་བསམ་པ་འོ། །ལམ་ནི་བཟོད་པ་ལ་གཉེས་པ་མེད་ལ་ལམ་རྗེས་གཉེས་ནི་བསྒོམ་ལམ་དུ་གཏོགས་ལ། བསྒོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྒྲེབ་པར་མ་དེས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་དང་འོག་ས་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཉེས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དེའི་རང་ས་དང་འོག་སའི་ཀུན་རྫོབ་གཉེས་པ་ཐོབ་སྟེ། མི་ལྟོགས་མེད་ལ་འདོད་པ་དང་མི་ལྟོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དེ་ཐོབ་པ་ནས། བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་ས་བདུན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉེས་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་འོ། །བཞི་པ། དེ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉེས་པ་ནི་དུན་ཉི་བཞིའི་མཐའ་མ་ཆོས་དུན་པ་ཉིར་བཞག་ཡིན་ལ། གཞན་སྟག་ཀུན་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ལུས་སྟགས་ཡོད་པས། དུན་པ་ཉིར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་སྟག་བསྟུལ་ཀུན་རྫོབ་གཉེས་པ་མི་རྟག་སྟགས་བཞིའི་རྣམ་པ་སྟགས་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དམིགས་པ་འཇུག་བསྟུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟགས་སོ། །ལྷ་པ། དེ་སྒྲེས་ཐོབ་ནི་མིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་འབད་རྩེ་ལ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་བསྒོམ་སྒྲོམ་གྱིས་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང་པར་ཅན་མེད་ལ་བྱུང་པར་དབྱེད་པ་དཔོན་འདི་སྟེ། འོན་ཀྱང་མི་སྒྲེབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་འབྲུལ་རྒྱས་བྱས་ཏེ། དེ་བྱུང་ཐན་ཆད་སྒྲེབ་ན་དེའི་དམིགས་རྣམ་སྟགས་འདི་འདྲ་ཡིན་པ་ཞེས་དབྱེད་དེ་

དཀར་པོ་ཉི་ཤེས་བརྒྱ་རེ་བཞི་མཛད་

༡༡། །སྒྲུབ་པ་འདི་མཚར་མཚར་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་པ་གྲགས་པའི་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་ཚུལ། བསྒྲུབ་ལམ་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་སེས་ལ་གནས་
པ་ལ་ནི་བདེན་བཞི་སེས་པ་དང་། ཚོས་སེས་རྗེས་སེས་དང་དྲུག་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་སྒྲུབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེས་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་སྒྲུབ་ལས་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་རྗེས་སེས་
ནི་ལམ་སེས་དང་རྗེས་སེས་གཉིས་ཀའི་ངོ་པོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་གཞན་བཞི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་པོ། །ས་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྷོགས་མེད་གིས་བསྐྱས་ལ་མཐོང་བ་རྗེས་པས་བསྐྱེད་ལྱིར་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་འཐོབ་པོ། །པ་རོལ་སེམས་སེས་པ་དང་། ཀུན་རྒྱོབ་སེས་པ་དང་། ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་སེས་པ་བཞི་ནི་མི་ཐོབ་སྟེ་རིམ་པས་ཆགས་བཅས་དང་། རྒྱུན་རྒྱེད་ཟེན་པའི་ལྱིར་རམ་ཡང་ན་མ་ངོན་རྟོགས་
མཐའ་མིན་པའི་ལྱིར་རོ་ཟེར་གྱུང་དཔུང་། སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ཆགས་བྲལ་ཞིག་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་པ་ན་སྒྲུབ་གྱི་དྲུག་དང་། པ་རོལ་སེམས་སེས་དང་བདུན་
ནོ། །དེའང་ས་གང་བདེན། དེའི་རང་ས་དང་འོག་སས་བསྐྱས་པ་འཐོབ་པ་སེས་པར་བྱའོ། །སྒྲུབ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་གཉིས་དང་ལྟ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་སེས་དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་གྱི་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

2000

ཡ་ནི། ལྷོ་ར་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཤོ་ལ་དང་། ལུང་པར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སེས་དང་། རྗེས་སེས་དང་། བདེན་བཞི་སེས་དང་། ཀུན་རྫོགས་སེས་པ་དང་བདུན་ཐོབ་པོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལམ་
ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱམ་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོགས་སེས་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འདས་པ་ཡིན་ན་རྗེས་སེས་འདོད་པའི་གཞིན་པོ་མིན་ལ། ཆོས་སེས་འདོད་གཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་སེས་དང་བདེན་བཞི་སེས་པ་གང་རུང་ཞིག་ད་ལྟ་བ་དང་།
གཞན་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པོ། །བསམ་གཏུན་བཞི། གཟུགས་མེད་གསུམ་སྟེ་ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། སྟོབ་པ་ཞིག་མདོན་སེས་དང་པོ་ལྟ་སྟོངས་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་སྒྲ་མའི་བདུན་པོ་ཐོབ་ལ། མི་སྟོབ་པས་མདོན་
སེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་དག་དང་། གཞན་ལ་ནི་བརྒྱད་འཐོབ། རབ་རྩ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་ལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་། ཆོས་རྗེས་བདེན་བཞི་ཟད་སེས་དང་བདུན་ཐོབ་
སྟེ་ཀུན་རྫོགས་སེས་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། འདྲི་རྩེད་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་འཕྲོ་བས་དང་། སེས་པ་གཞན་གཉིས་རྒྱམ་གྲོ་ལ་ལམ་ཡིན་ལ་འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་སྟེ། སྟོབ་པ་ཞིག་བསམ་གཏུན་ཟག་བཅས་ཟག་
མེད་སྟེ་ལ་མར་བསྟོམས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་ལའང་བདུན་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་རྗེས་སེས་པ་དང་བདེན་བཞི་སེས་པ་དུག་པོ་དང་། ཀུན་རྫོགས་སེས་པའོ། །གོང་མ་སྟོན་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱམ་པར་གྲོ་ལ་

༡༡། །བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་ཚེས་རྗེས་བདེན་བཞི་པ་རོལ་སེམས་སེས་དང་བདུན་འཕྲོ་བོ། །སྒྲོ་བ་པ་དབང་རྩལ་རྩོན་པོར་སྦྱང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཚེས་རྗེས་བདེན་བཞི་
 སེས་པ་རྩལ་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་སེམས་སེས་བསྐྱེད་ནས་བདུན་ཕྱོད་ལ། །ཁ་ཅིག་སྦྲར་རྟོགས་ཟེན་པའི་མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པས་དང་། མཐོང་ལམ་ནི་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་
 ལམ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་འཕྲོ་བོ། །བམ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཀུན་རྫོབ་
 སེས་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་འདི་ལའང་མཛོད་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་འང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་ཐོབ་པོ། །ཞེས་འདོད་པ་སྟོན་པའོ། །སྒྲོ་བ་པ་དབང་པོ་སྦྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཆགས་བཅས་ཆགས་
 བྲལ་གཉིས་ཀས་ཚེས་རྗེས་བདེན་བཞི་སེས་པ་དང་རྩལ་ཐོབ་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བས་སོ། །རི་ལྟར་འདྲ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲོ་བ་པ་དབང་པོ་སྦྱང་ན་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་དབང་རྩོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འདུས་བུས་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་

བཀའ་དང་ཡིད་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲར་

མ་རྒྱུ་ལྟ་བུ།

འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་གྱིད་ཅེ་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འདྲ་ཤེས་པ་དུག་ཐོབ་ལ། གྱིད་ཅེ་ཉོན་མོངས་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དབང་རྒྱལ་ཉམས་པ་གྱིད་པས་མི་སྦྱེ་བ་
མ་གཏོགས་ཤེས་པ་དགའོ། །མི་གཡོ་བས་ནི་མི་སྦྱེ་བའང་ཐོབ་པས་ཤེས་པ་བརྩ་ཐོབ་པོ། །མི་གཡོ་བ་དེར་དབང་པོ་འཕོ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་པ་བརྩའོ། །ཐར་བཟད་པའི་ལྷག་མ་འདོད་པ་ལས་
ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་དང་། མདོན་ཤེས་དང་། སྤེལ་བསྒྲེལ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཏྲོགས་བྱེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་ཐར་མ་
སྒྲོལ་པ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲུར་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་འཕོབ་སྤེ་སྒྲོལ་བའི་དབང་རྒྱལ་པའོ། །མི་སྒྲོལ་པ་ནི་མདོན་ཤེས་དང་། སྤེལ་སྒྲེལ་
དང་། མི་གཡོ་བ་ཏྲོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དུས་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་མི་སྦྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་པས་བ་རོལ་སེམས་
ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་འཕོབ་པོ། །མདོན་ཤེས་དང་། སྤེལ་མར་བསྒྲེལ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲུར་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། བྱད་པར་ལམ་གསུམ་ལ་དུས་གྲོལ་གྱིས་མི་སྦྱེ་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བས་བརྩ་པོ་

པལ

༡༡། བཅས་ཅད་དོ། མིག་དང་རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་མི་གནས་པའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ནི་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་
 མི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། མོ་སྟེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏུན་སྒྲུ་མ་གསུམ་ལས་ཆགས་བྱལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏུན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའི་སས་བསྟུས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། བཅོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པོ། བཞི་པ་ལས་ཆགས་བྱལ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཀྱི་བཅོལ་སེམས་ཤེས་མིན་ཏེ་དེ་གཟུགས་མེད་
 བ་མེད་པས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་ཤེས་པར་བྱའོ། བསམ་གཏུན་དངོས་གཞིའི་ས་པའི་སྟོར་ལམ་རྣམས་དང་། མིག་རྣམ་གཏོགས་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཆད་མེད་དང་རྣམ་
 ཐར་ཟད་པ་བེལ་གཏོན་གྱི་སྟེ་མཆེད་སྟགས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྟུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏུན་དངོས་གཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་ཡང་ཐོབ་པར་
 བཤད། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་ལ་བསམ་གཏུན་ས་པ་དག་གིས་ཀུང་བཅོལ་སེམས་ཤེས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ལམ་ལུང་པས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསམ་

པའོ། །དེ་ཡང་སོ་སྟེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྒྲུ་མ་གསུམ་ལས་ཆགས་བྱལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་སྟུར་ལམ། བར་ཆད་མེད་ལམ། ལྷན་པར་ལམ་དང་། མཛོན་སེས་གསུམ་དང་། ཆད་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་མཛོན་
པར་བསྐྱབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་ཁོ་ན་མ་འོངས་པ་འཕྲོབ་ཀྱི། གཉིན་པོ་མིན་པས་པ་རོལ་སེམས་སེས་མི་ཐོབ་ཅེས་ཀྱི་ཀར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ས་གང་དུ་སེས་པ་གང་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འོ་ན་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་ལ་ས་དུ་པའི་སེས་པ་འཕྲོབ་ཅེ་ན། ལམ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་ལམ་ལ་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྱལ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལ། དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་ཐོབ་པ་ནས་སྤིང་ཅེ་འི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་ཆགས་བྱལ་དགུ་པ་ལ་སྤིང་ཅེ་འི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེས་པའི་
བར་དུ་འོ། །གཉིས་པ་འདས་ལམ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ས་གང་ལས་ཆགས་བྱལ་བུ་ཕྱིར་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའི་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་དངོས་གཞི་ཙམ་ལྷན་གཉིས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཆེ་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱས་ཟག་མེད་པའང་འཕྲོབ་སྟེ་གཉིན་པོའི་རིགས་རྒྱས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་འད་སྟུར་རོ། །གང་གིས་ཟད་པ་སེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་

༡༡། །བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྟག་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་དུས་དུས་པ་དང་། དུས་ཉི་ཅོད་མེད་རྣམས་ཐར་ཟེལ་གཞོན་སྟགས་ཀྱང་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་ན་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་ལྟར་རོ། །
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དག་བཅོམ་པས་ཁམས་གསུམ་ཅིག་ཆར་གྱིས་བསུས་པ་དང་། གཟུགས་རྟེན་གྱིས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསུས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དེ་གཅིག་བསུས་བསུས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་པོ། །ས་
 ཀུན་རྒྱུང་སྟོན་རྟེན་ཟེན་པ་མི་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡང་དེ་ཐོབ་ཟེན་པ་དང་། དམན་པས་དང་། ཐོབ་པ་བཏང་ཟེན་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་ནི། རྟེན་ཐོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ཐོབ་པ་བཞི་སྟེ། རྟེན་
 པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཉིན་པོ་དང་། ཐག་བསྐྱིད་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རྟེན་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་གོམས་པས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བརྟེན་
 པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་ཟེན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་བརྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་དང་། འདས་པ་ལ་གཉིས་
 ཀ་མེད་དོ། །ཐག་བཅས་ཀྱི་གཉིན་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ནི། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཐག་བསྐྱིདས་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེམ་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་

དང་བྱེད་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དགོ་པ་ཟག་བཅས་ལ་ཐོབ་པ་བཞི་ཆར། ཟག་མེད་ལ་ཐོབ་པ་དང་པོ་གཉིས། ཉེན་མོངས་ཅན་དང་། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་
 རི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་རི་དེ་དག་ཐག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་དགོ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པས། དེ་དག་རྟེན་བརྟེན་གྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 འདིར་མ་ལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉི་འོག་པས་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཇིག་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་བསྟན་པས་དུག་གོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་ཐོབ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲིབ་སྒྲུལ་ས་པའི་དུན་ཤེས་དང་།
 འཇིག་ཐོབ་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཉེན་མོངས་ཐག་བསྐྱེད་ས་པའི་ལུས་དུན་ཉིའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པས་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། སུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་དང་སུན་མོང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། མ་
 རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ནི་ཉེན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་སུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའི་སྒྲིབ་ས་བཅུ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་མི་འཇིགས་པ་བཞི་
 དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་། སྒྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཙུ་བརྒྱ་དོ། །མདོ་གཞན་ལས་སྒྲུ་ལྟུལ་བ་མེད་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པ་བཙུ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་པ་གོང་མའི་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་སྒྲིབ་ས་སོགས་ལ་བརྟེན།

ཁམས་སྒྲ་ཚོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི། འགོག་པ་སེས་པ་མ་གཏོགས་དག་སྟེ། དབང་མོས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ཁམས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་སྟོན་གུས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བསམ་པ་ལ་
འདོད་པས་དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ཟག་ཟག་མེད་གི་སེམས་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པའོ། །དུལ་བ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དག་ལ་ནི།
ལམ་ནི་རྒྱ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བཅས་པ་མཁུན་པར་འདོད་ན་འགོག་པ་དང་བརྩུ་ཆར་རམ། ལམ་འབའ་ཞིག་མཁུན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འགོག་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་འམ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་
གནས་དང་འཆི་འཕོ་མཁུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་ཀྱང་རྫོག་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་སེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ག་ཞན་གི་འདས་འོངས་གི་སྟེ་བ་མཁུན་པ་སྟེ། དེའང་རང་མཚན་ལ་དམིགས་
གི། སྟེ་མཚན་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་མ་ཞུགས་པས་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ཟག་ཟད་གིས་ག་ལ་ཏེ་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་འབའ་ཞིག་མཁུན་པར་འདོད་ན། ཚོས་རྗེས་སེས་དང་། འགོག་སེས་ཟད་དང་། མི་སྟེ་
སེས་ཀྱང་རྫོག་སེས་པ་དང་དུག་གུམ་སྟེ། འགོག་སེས་གི་རིགས་ཁོ་ན་ཚོས་སེས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་བདེན་པ་ག་ཞན་གསུམ་སེས་པ་དང་། བ་འོ་ལ་སེམས་སེས་མི་སྟེད་

33

༥ མཛོམ་ ཉིས་ཁྱེད་ རེད་གྱི་ མཛོམ་

༡༡། །དོ། །འོན་ཏེ་ཐད་ཤེས་ནི་ཐག་ཐད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བས་ཤེས་པ་བརྩུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་གམ་ཞེས་སྟོས་སོ། །
གཉིས་པ། རྟོན་གནས་རྟེན་སྤྲུལ་པ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དག་ན་ཡོད་དེ། ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷག་
ལ་བརྒྱུད་ནི་ཉེར་བསྟོག་ཕྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ས་རྒྱམས་ཀུན་ན་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཐག་མེད་རྒྱམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཐག་མེད་གྱི་ས་རྒྱམས་ལ་བརྟེན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བརྟུས་པའི་སྟོབས་རྒྱམས་ནི་ས་
ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཡོངས་སྤྲུལ་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཁུན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་པལ་ཆེར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་རུང་བ་འཇམ་
གྲིང་ན་སྟེས་པའི་རྟེན་ཁོར་འོ། །གསུམ་པ། འོན་ཤེས་པ་བརྩུ་པོ་དེ་དག་ཉན་རང་སྟགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁོར་འོ་དེ་རྒྱམས་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་བའི་ཤེས་པ་བརྩུ་
པོ་འདི་ལ་ནི་སྟོབས་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདི་བརྩུ་ལ་ཡུལ་དུས་གྱིས་བསྐྱེད་ལ་པས་ཐོགས་རྟགས་ནམ་ཡང་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཅི་ལའང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས་སོ། །གཞན་ཉན་རང་གིས་དེ་འདྲ་མིན་ཏེ། སྤྱི་འདི་ལུས་ཕྱི་མ་

བསམ་འདུང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

2000

བདག་དཔལ་སྒྲིམ་གྱི་ཐར་པའི་དགོ་བ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རེ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ལ་སྟོབས་མངའ་ཚུལ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཚད་། སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་གསུམ། དང་པོ། ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ལྟ་ན་སྒྲིམ་སྟེ་སྟོབས་ཅི་ལྟར་ཞེན། ལྷ་ལ་ནི་མེད་
མེད་ལུ་ཡི་སྟོབས་མངའ་ལོ། །དེ་ལ་མེད་མེད་ཀྱི་ལུང་སྟོབས་ཅིས་ལུ་བ་ཡང་སྟོབས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན་གྲངས་གནས་དུག་ཚུར་སོན་པ་ལ་གྲངས་མེད་ཅིས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐོན་གྱི་སྟོབས་དཔོན་གཞན་དག་ཆེག་དང་ཆེག་རེ་
རེ་ན་མེད་མེད་ལུང་སྟོབས་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོབས་དེའི་ཚད་གང་ཞེན། གྲང་ཆེན་པོ་ལ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་སྟོབས་ཀྱི་གྲང་ཆེན་དང་། ཆོན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གཞོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་།
སྟོབས་མཆོག་དང་། མེད་མེད་ཀྱི་ལུང་མས་ཏེ། བདུན་པོ་དེ་དག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་བདུས་སྒྲགས་ཤིང་བསྐྱར་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །པ་ཅིག་སྟོབས་མཆོག་བདུང་སྟོབས་ནི་མེད་མེད་ཀྱི་ལུང་སྟོབས་མེད་ཡིན་ལ།
དེ་ཉིས་ལོག་ལུས་པ་ནི་མེད་མེད་ཀྱི་ལུང་སྟོབས་སོ་ཟེར། དཔེས་སྟོན་པ་ནི། ཐུགས་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་སྟེ་སྟོབས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐུགས་སྟོབས་སྐྱས་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྟ་
ལུང་སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི། འཕྲུང་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་ཞོན་སྟེ། རེག་ལུང་སྟོབས་ཆེད་ཡིན་གྱི་འཕྲུང་འཕྲུང་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །པ་ཅིག་སྟོབས་དེ་འཕྲུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲས་ལུང་རེག་ལུ་འཇམ་པ་སྟོགས་བདུན་ལས་དོན་

བཞག་གསུམ་ནི། ཚེས་ལ་ཉན་ཐོགས་ལ་དབྱེས་པས་ཆགས་པ་དང་། བཟློག་པ་ལ་སྤང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དྲན་པ་དང་། སེས་བཞིན་ནམ་སེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། ལུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱུ་པ་གསུམ་
 ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །སེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོགས་ཆགས་བྱལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བག་ཆགས་སྤངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་འབྲས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
 རོ་བོ། དེ་ལ་ཆེན་པོར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱུང་པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ། ལྷ་དང་། ལྷ་ཁྱད། ལྷ་གསུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ་བ་ཐོགས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་གསུལ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་གཟིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་སེས་པའི་བྱོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དམོད་ནམས་དང་ཡོ་སེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷ་གསུལ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་
 དང་སྒྲིང་ལུལ་ཐམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་གསུལ་ཅན་དུ་དྲན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་བྱེད་དང་། སེས་རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་
 བཞག་གང་དང་མི་མཉམ་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་བྱེད་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་གཉི་ལྷ་གསུམ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ། རོ་ན་སྒྲིང་རྗེ་དང་དེ་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅིན། ཐ་དྲུད་དུ་བྱ་བ་རྒྱུ་དེ། རོ་བོ། དམིགས་པ། རྒྱུ་པ། ས།

༡༡། །རྒྱུད་། ཐོབ་པ་། འདྲ་བ་། ལྷོ་བ་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཞེ་སྒྲིང་མེད་པའི་དོ་བོ་དང་། ལྷུག་བསྐལ་གྱི་ལྷུག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་ལྷོགས་མེད་དང་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི་དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་བསྐྱུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཉན་རང་སོ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་གྱིས་ནི་སྒྲིང་རྩེ་བ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་ཟད་གྱི་འཁོར་པའི་ལྷུག་བསྐལ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བ། ལྷུག་བསྐལ་གྱི་ལྷུག་བསྐལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདྲའམ་མི་མཉམ་པར་སྒྲིང་རྩེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་གཉི་ལྷུག་མེད་པའི་དོ་བོ། ལྷུག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ། ཏིང་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཁོ་ནས་དེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ནའི་ས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤྱིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྩེ་མཛད་པས་ན་འཁོར་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བ་པ། ལྷུག་བསྐལ་ཅན་དང་། དེ་མིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་མཉམ་ན་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་མཚོ་གི་པ་ཤོད་ནམས་དང་ཡོ་ཤེས་གི་ཚོགས་རྫོགས་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དྲན་ནི། འབྲས་ལུ་ཟག་མེད་གི་ཚོས་རྒྱ་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེན་ལས་མཐོ་རིས་དང་ཕུང་གོ་ལ་གི་དོན་གི་རྒྱ་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་ཐོབ་
 པས་འགོ་པའི་དོན་མེད་པ་གསུམ་གིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། རྒྱ་ཚོ་རིང་ཕུང་དྲང་། རྒྱ་ལ་རིགས་དང་བུམ་ཐེའི་རིགས་དང་། རྒྱ་ཚོ་རྒྱུད་གི་པོད་ཚད་གིས་མཉམ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཕུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་
 ཚོས་ལ་དང་ཙམ་གིས་མ་རིས་པའི་རྟེན་པ་ཐེའི་གིས་མཉམ་པ། ལམ་གི་རྟེན་མདོན་མཐོ་དུ་མ་བརྒྱད་དེ་མཐར་ཕུང་འདས་ཐོབ་པའང་། ཕུང་རྒྱན་གི་གཞི་ལས། གང་ཟག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །ཕུ་བ་རྒྱུད་དུ་ཕྱིན་འགྲུལ་བའང་།
 དེ་དག་མཐོ་རིས་རྒྱ་ཚོགས་དག །པ་ཤོད་ནས་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། །གཉིས་པ་ཕུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། མ་འདྲེས་པ་དེ་ལས་ཚོས་
 གཞན་སངས་རྒྱས་གི་ཡོན་ཏན། །པ་ཅིག་ནི་སྟོབ་པ་ཉན་ཐོས་དང་། དེས་མཚོན་ནས་རང་རྒྱལ་དྲང་ཡང་ཕུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། །པ་ཅིག་ནི་སྟོ་སྟོའི་སྟོ་པོ་དྲང་ཡང་ཕུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེན། ཉན་མོངས་མེད་པ་དྲང་སྟོན་
 རྒྱས་ཤེས་པ་དྲང་སྟོ་སྟོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དྲང་མདོན་ཤེས་དུག་དང་སྟགས་རྒྱས་པས་མ་གཏོན་གཟུགས་མེད་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་ཐེའི་གཞོན་སྟགས་སོ། །དེ་ལ་ཉན་མོངས་མེད་ནས་སྟོ་སྟོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་པར་

དམངས་ཀྱི་ཉམས་འཛིན་དེ་ལྟར་གཏོགས་པའི་མཛོད་

༡། །དང་། ཟག་ཟད་གི་འགོག་སྒོམ་ས། རྒྱུ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་གཟུགས་ཚད་མེད་རྒྱུ་ཐར་ཟད་པ་ཟེལ་གཞོན་གི་འགོག་པའི་རྒྱུ་ཐར་མ་གཞོགས་པ་སྒྲིལ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིལ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་སྟགས་དུག་པོ་སྟོ་སྟོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྒྲོན་པ་ཤེས་པ། སྟོ་སྟོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ། ས་གང་ན་ཡོད། གང་ཟག་སུས་བསྐྱེད། ཉོན་གང་ལ། སྒྲོད་ལུལ་གང་ཡིན་ལྟ་ལས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཅན་དག་གི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་ལ། རང་ཡོན་གནས་གི་བྱུང་པར་དུ་རིག་ནས། ལ་རོལ་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤང་བར་འདོད་ནས་བདག་མཐོང་བ་དང་། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་བག་མེད་པ་སྒྲིལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་གི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤིད་དོ། །ལམ་འདིས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་རང་གཞན་གི་སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོམ་

མཁས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །གཉིས་པ། ས་ནི་ལམ་སྤྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། གང་ཟག་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲེ། གཞན་ལ་ཉམས་པ་སྤྱིད་པས་རེས་འགའ་རང་
 བྱུང་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡང་སྤང་མི་རུས་ན་གཞན་གྱི་ལུ་ཅི་སྒྲོས་པས་སོ། །བཞི་པ། ལུས་རྟེན་གྱིར་གསུམ་གྱི་མིས་སྤྱིད་དེ་ཉོན་མོངས་མང་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་གསལ་བས་སོ། །ལྔ་པ། དམིགས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲེ་
 བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་འདོད་པར་གཏོགས་པ་མ་སྒྲེས་པ་སྒྲེ་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་ལ། སྤང་སྒྲེས་པ་རྣམས་སྤང་མི་རུས་པས་དང་། གོང་མ་ན་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བ་གས་རུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་
 ལུལ་གཞིར་བཅས་ཆགས་སོགས་སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་མཐོང་སྤང་གཞི་མེད་པ་བརྟགས་པ་ལ་དམིགས་པ་གུན་འགོ་རྣམས་ནི། རང་ས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་གཞན་བྱུང་ལ་དམིགས་
 པའང་ཡོད་པས་སྤྱོད་བར་མི་རུས་ལ། སྒྲོམ་སྤང་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བར་རུས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོན་ནས་གེས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲོན་ནས་གེས་
 པའང་རོ་བོ་ས་གང་ཟག་རྟེན་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཞིན་རྟོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་ནས་གེས་པ་ནི་འདི་དང་འདི་གེས་པར་བྱའོ་སྤྱུ་དུ་སྒྲོན་པ་སྤང་བརྟང་ནས་རབ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེའི་ལུལ་དུ་ཅི་ཅམ་

༡། །ཤུར་པ་སེས་པ་འོ། །གཉིས་པ། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་ནས་སེས་པ་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞིར་བཅས་ཁོ་ན་མིན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱེ་སྒྲུལ་གཟུགས་མེད་པ་ནི་མངོན་
 ལུམ་མི་སེས་ཏེ། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་ལ། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མངོན་སེས་དང་འདྲ་ལ་དེ་ནི་རང་ས་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུས་སེམས་དམར་
 ཞིང་ཞི་བའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་སྒྲུལ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཟུགས་མེད་སྒྲུལ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་ཏྲིང་འཛིན་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་དང་ལྡན་པས་
 གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སེས་ཏེ། ཞིང་པ་རྒྱམས་གྱིས་འབྱུ་ལས་ཞིང་དང་ཞིང་ལས་འབྱུ་དཔོག་པ་བཞིན་ཅོ་ཟེར། གཞན་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་གྱི་མངོན་ལུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་ཤུར་པ་གང་ཡང་
 མེད་པས་གཟུགས་མེད་པའང་མངོན་ལུམ་དུ་མ་ཁྱེན་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་མེད་པ། གང་ཟག་མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཉེན་གྱིང་གསུམ་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཞི་པོ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱད་ཆོས་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་། རོ་བོ་ལ་ཁུད་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིང་དང་། རོན་དང་། དག་རྒྱལ་ལ་མི་སྐུ་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་བསྒྲེག་པར་མི་རྒྱལ་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྐུ་པའོ།
 དེ་ཡང་ཆོས་ནི་སྐུ་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། འབྲས་ཆོས་མུང་འདས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་རིག་པ་སྟེ་དོན་རྒྱལ་གྱི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱར་པའི་ཆོས་སོ། །དོན་ནི་ཆོས་
 རྒྱལ་གྱི་རང་མཚན་ནམ་ཆོས་མཆོག་མུང་འདས་རིག་པའོ། །ངེས་ཆོག་ཆོག་རྒྱལ་གྱི་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དག་རིག་པ་སྟེ་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དག་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི། ཆོས་
 རྒྱལ་གྱི་འག་ལ་འབྲེལ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་གཞན་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་མཛོན་པར་བརྫོད་པ་མཁྱེན་པས་འབྲེལ་གཏམ་ལ་མཁུལ་པའོ། །གཉིས་པ། སྒྲོབས་རིག་གི་ཁུད་པར། གཞན་གསུམ་པའི་ཁུད་པར།
 སྐྱེན་མོང་དུ་ཐོབ་རྒྱལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གང་ལ་དབང་དུ་དང་། གང་ལ་དམིགས། སྐུ་པ་དུའི་རོ་བོ་ཡིན། ས་གང་ན་ཡོད་པའི། དང་པོ། གཞན་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་མཛོན་པར་བརྫོད་པར་འབྲེལ་གཏམ་ལ་མཁུལ་
 པ་དང་། རང་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་ནི་ལྷག་གི་ཉིང་འཛིན་མི་བརྫོད་པས་ལམ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབས་པའང་ཡིན་ལ་སོ་སོར་རིག་པའང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲོབས་

༡༡། །པ་ནི་རིག་གོལ་སྒྲུབ་སྒྲེ་དེ་སེས་པས་སོ། །གཉིས་པ། སྒྲོབས་རིག་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ནི། མངོན་པར་བརྟུང་པའི་ཆེ་དག་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཆེ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་འོ། །གསུམ་པ་དོ་བོ་སེས་པ་ནི་དགུ་སྟེ།
དག་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་རྫོགས་སེས་པ་དང་། ལྷག་ཀུན་སེས་པ་དང་། ཆོས་སེས་རྗེས་སེས། ཟད་དང་མི་སྒྲེ་སེས་དང་བདུན་ལ། ལམ་དམིགས་ནི། ཆོས་སེས་རྗེས་སེས་ཟད་དང་མི་སྒྲེ་སེས་ལམ་སེས་པ་དོ་ལ་སེམས་སེས་
དང་དུག་གོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་པས་འགོག་སེས་མ་གཏོགས་སོ། །གལ་ཏེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ལྷག་ཀུན་སེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། དག་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མ་བསྐྱེད་པས་ལྷག་ཀུན་ཡིན་པ་འོ། །བཞི་
པ། ས་འདོད་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། དག་དང་ལམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་འོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། དོན་རིག་བཤད་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་
སེས་པ་དུ་དང་། ས་གར་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དག་དོན་རིག་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་སེས་པ་བཙུའམ། ཟུང་འདས་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་དུག་སྟེ། ལྷག་ཀུན་ལམ་སེས་སེམས་སེས་པའི་མ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་
པ། དོན་རིག་དེ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་དོ་བོ་དང་། མོ་མོར་ས་གང་ན་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་གཞན་ཆོས་དང་ངེས་པའི་ཆེན་མོ་མོར་ཡང་དག་རིག་པ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོགས་

མཛེས་པ་གསུམ་

གཤམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་དང་དེས་ཚེག་གཉིས་ནི་བརྟན་ཕྱི་ཚེས་མིང་ཚེག་སྟགས་དང་དག་ལ་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚེས་རིག་དང་དག་རིག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ཚེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་ས་འདོད་པ་དང་
བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ལྷ་པོ་དག་ན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ན་རྫོད་ཕྱེད་མིང་ཚེག་ཡི་གེའི་ཚེགས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། དག་སྟེ་དེས་པའི་ཚེག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་
པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་བརྟགས་གིང་དབྱད་ནས་ཚེག་རྟུ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དག་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ། དེ་བཞི་པོ་མ་
ཆད་བར་ནི་དེ་དག་རེ་རེ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ལམ་གཅིག་གི་འབྲས་ཕྱིན་པས་སོ། །འདི་དག་གི་རྒྱ་རྩོན་གྱི་རྩོམ་པ་ནི། ཕྱིས་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་དང་། ལྷ་རིག་པ། གཏན་ཚེག་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཐོབ་པར་
འདོད་ལ། ཕྱེ་སྒྲུལ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ཁོ་ན་འི་རྣམ་གྲངས། རོ་པོ། དེས་ཚེག་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །གོ་རིམ་གྱིང་། ཚེག་ཡི་གེའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ཐོབ་ལ། དོན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
སམ་འབྲེལ་བ་གཤམ་པས་དེས་ཚེག་དང་། དེ་དག་ལས་རིམ་གྱིས་རིག་གོལ་གྱི་སྟོབས་པ་ཐོབ་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་སྟགས་དུག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ས་གང་གིས་ཐོབ་དང་། ཚུལ་རི་ལྷ་བྱས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

འཁོལ་

༡༡། །དེས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ། དེ་རབ་མཐར་འཇོག་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། མྱོན་ནས་ཤེས་པ་དག་མོ་མོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་སྟེ་དུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐར་བ། བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་པོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་མྱོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་ཆོས་དོན་སྟོབས་པ་མོ་མོ་ཡང་
དག་རིག་པ་གསུམ་དང་། ལ་ལ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །ངེས་ཆོག་ནི། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་དུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐར་བས་ཞེས་བྱད་པར་མེད་པར་ཇི་ལྟར་
བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རབ་མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོད་པས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་པ། དེ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐར་བཞི་པ་དེ་ནི། ལུགས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་པའི་
ས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདོད་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཅི་ཡང་ནས་སྤྱིད་ཅེ་འི་བར་དང་། ཡང་སྤྱིད་ཅེ་ལས་ལངས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་
མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས། དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་པའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས། གསུམ་པ་ནས་བཞི་པར་ལུགས་པའི་བར་ལུགས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྱེད་སྟེར་

50

མཐུན་མི་མཐུན་གྱིས་སྒྲུབ་སྤྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པས་དང་། བསྒྲུབ་པ་རྒྱུ་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས། འབྲིང་གཉིས་པ། དེ་ལས་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ལ་སྒྲུབ་སྤྱད་པར་འཇུག། གསུམ་པ་དེ་ནི་འཕེལ་བའི་མཆོག་གུར་པས་
འཕེལ་བའི་རབ་ལྗན་ལ། དེ་ལས་འཕེལ་བའི་རབ་རྒྱ་སྟེ་བཞི་པར་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་ནི་རྟོག་དབྱེད་སྟགས་དང་དེ་ཡན་ཆད་ནི་གནས་གསལ་ཆེ་ལ་འདི་ནི་ནི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པ་ལམ་འཆོམས་པས་སྒྲུབ། དེས་ན་ཏིང་འཛིན་
ལས་སུ་རུང་བས་རབ་མཐའ་འོ། །གཉིས་པ། ཉེན་མོངས་མེད་སྟགས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྦྱར་བ་འབད་རྩེ་ལ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྱལ་ཙམ་གྱིས་
ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཞིན་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་གྱི་སྦྱར་བུར་ནི་རྒྱུད་ཟད་གུར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་མོང་གི་ཡོན་ཏན་མཛོན་གཤམ་རྒྱལ་བཤད་པ་
ལ། སྦྱོང་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། རོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསུམ། དང་པོ། རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་ཡུལ་སྐུལ་པ་དང་། འགྲོ་བ་གཤམ་པ་དང་། ལྷའི་རྒྱ་བ་དང་། ཡིད་དེ་བ་རོལ་གྱི་སེམས་རྒྱལ་གསུམ་པ་ཙམ་བྱལ་སྟགས་
ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། དེས་ཆགས་དེས་སྤངས་སྟགས་གོ་རིམ་གཤམ་པ་དང་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྦྱོན་གྱི་ཆོ་རབས་རྗེས་སུ་བྱོན་པ་དང་། འཆོ་འཕྲོ་དང་སྦྱོང་བ་གཤམ་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་གཤམ་པ་མཛོན་རྒྱ་བྱ་བ་ཡི་སྟེ་བྱེད་པའི་མཛོན་

༡༢། །སེས་སོགས་དེ་ཡང་མངོན་སེས་དུག་གི་མཐར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཞེས་སྟུར་རྟེ། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟེ་དང་། བྱེད་བྱས་སེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན་གཉིས། དང་པོ། མངོན་སེས་རྣམ་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ནི། དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་ལུ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་སྟོ་སེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ལམ་གཞན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་དུ་དེ་དག་འགལ་ཡང་མངོན་སེས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ། གཞན་སེམས་སེས་པ་དང་། ཟད་སེས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྩུ་འབྱུལ་དང་མིག་དང་རྩ་བ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཁོན་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་སེས་ལ་ཟག་མེད་ཆ་ཆས་རྗེས་ལམ་གསུམ་གྱི་སེས་པ་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་ཆ་པ་རོལ་སེམས་སེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེས་པ་སྟེ་སེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་སེས་ནི་ཟག་ཟད་གྱི་སྟོབས་སེས་པ་དུག་གམ་བཅུའི་རང་བཞིན་དང་། ས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་ཟད་འབའ་ཞིག་གམ། ཟག་ཟད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་པོ་ལ་སེས་པ་དུག་གམ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་ལ། ས། སྟོང་ཡུལ། ཐོབ་ཚུལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དུ་བ་ཡིན། དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱུང་པར་ལ། དང་པོ། མངོན་སེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་བྱུང་པར་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་དག་

མཛེས་པ་གཞི།

ན་ཡོད་ལ། ཟུང་པར་ཅན་ནི། ལྷག་མཐོང་གསལ་ཆེ་བའི་ལམ་སྤྱི་བ་མིན་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་རྩ་འབྱུང་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྷའི་མིག་གསུམ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་དང་། སེམས་སེས་དང་སྟོན་གནས་ནི་གཟུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འདི་འདྲ་བས་ན་སེམས་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལུས་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་
བ་ཞིག་ཅེས་པ་རོལ་ལ་ཡིད་གཏོང་དེ། གང་ཆེ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་པ་རོལ་གྱི་སེམས་སེས་པ་དེ་ཆེ་སེམས་སེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སེས་པ་འགགས་མ་
ཐག་པའི་མཚམས་བཟུང་ནས་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་ཡིད་གཏོང་དེ། མཐར་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་མའི་བར་དོའི་གནས་སྤྱི་བས་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་མའི་འཆི་སྤྱིད་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་མའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ལ་ཡིད་
གཏོང་དེ། གང་ཆེ་བར་སྤྱིད་དུན་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་གནས་རྗེས་དུན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རིམ་གྱིས་དུན་ལ། མདོར་པར་གྲུབ་ནས་ནི་ཆེ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སྟགས་པར་བཀྲལ་དེ་ཐོང་བལ་དུ་ཡང་དུན་ལ། དེ་ཡང་
སྟོན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་ཁོ་ན་དུན་ནོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་སྟོན་གནས་རྗེས་དུན་གྱིས་གནས་གཅོང་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དུན་ཏེ། དེ་སྤྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་འདིར་མི་སྦྱོལ་ལ། སོ་སྦྱོར་རྣམས་དེར་མི་སྦྱོལ་བས་སོ་ཞེན། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་

ལུས་

དཔལ་ལྷན་གྱི་ཉམས་སྒྲུབ་ལྟེན་ལྟེན་པོ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་

༡༡། །མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དེ་ཐོས་པས་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉམས་སྒྲུབ་བས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོན་འདོད་པ་སྟགས་སྒྲུབ་དང་གཞན་གྱི་གནས་རིགས་ཁ་ཟས་སྟགས་རྗེས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ།
དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །རྩ་འབྲུལ་དང་རྩ་བ་མིག་གསུམ་གྱི་མདོན་གཤམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བ། འཕར་བ། རུང་དང་ཐག་རིང་པོའི་སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་བ་ཡིད་བྱེད་
ཡིན་ལ། ཟག་ཟད་གྱི་སྒྲོར་བ་ནི། གནས་དུག་པར་རྩལ་གནས་ཐོས་དང་། ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྒྲུན་པ་ནི་བཞེན་དུའོ། །དེ་དག་ནི་རྩམ་གནས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྩམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི། རིན་ཐོང་
ལས་གསུངས་པ་བཞེན་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། མདོན་གཤམ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་རང་ས་དང་འོག་མའི་སྒྲོང་ལུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། གོང་མའི་ལུལ་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། དམན་པའི་ལུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
རང་ས་དང་འོག་མར་འགྲོ་ཞིང་སྒྲུལ་གྱི་གོང་དུ་མིན་སྟགས་གཞན་ལའང་སྒྲུབ་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་གྱི་རྩམ་གྲངས་གཤམ་པ་དང་སྒྲོན་གནས་དུན་པའི་མདོན་གཤམ་གྱིས་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་གོང་མའི་
སེམས་ཡིན་པས་སོ། །འོན་གཟུགས་མེད་ནས་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྒྲིམ་པ་ནི་ལྟར་སྒྲོན་གནས་དུན་པས་གཤམ་ཞེན། དེ་ནི་པ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་དེ། པ་རོལ་པོའི་ཡིད་གཤམ་མ་ཐག་པའི་མཆོག་མ་བསུང་ནས་

ཐག་འདྲེད་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

བསྐྱེད་པས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་ནས་འཕྲོས་པ་མིན་པ་དེ་དག་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ། མཛོན་གེས་ཕྱི་བྲག་ཅན་སྟོན་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་སྒྲོར་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆོར་བས་སྤྲུམ་སྟོགས་སྤྱི་གོམས་གིང་འདྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་བྲལ་བ་ཅུང་གིས་སོ། །བྱུང་པར་ཅན་ནི་འཕགས་ལམ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་མཛོན་སྤྲུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདྲིས་མ་འདྲིས་གཉིས་ཀའང་སྟོར་བ་ཁོ་ནས་འཕྲོབ་པོ། །བཞི་པ། གསུམ་པ་སེམས་གེས་ནི་མཆོངས་ལྟན་ལ་དམིགས་པས་ཆོར་སེམས་ཆོས་ཏེ་དུན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡིན་ལ། དུན་ཉེ་དང་པོ་ལུས་དུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། རྒྱ་འབྲུལ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། མིག་གི་མཛོན་གེས་གསུམ་སྟེ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆོང་བཞི་ཞེས་གཟུགས་དེ་རོ་རེག་ཕྱི་ལ་དམིགས་པས་དང་། ལྟེན་པ་ནི་སྤྱི་བའི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟེན་མིག་གིས་འཆིབ་དང་བར་དོ། །སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་པ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་བཟང་དན་སྟོགས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོག་མ་སྟོན་གནས་རྟེན་དུན་ཟག་ཟད་གཉིས་ཀྱང་དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །ལྷུ་པ། མིག་དང་རྒྱ་བའི་མཛོན་གེས་ནི་ཉེན་མོངས་ཅན་དང་དགོ་བ་བཞིར་ཡང་མ་འདུས་པས་མ་སྐྱེ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མཛོན་གེས་ལྟོག་མ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་

ལྷན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་རིག་པར་ནི་མ་ཤིང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོ་དང་ཕྱོད་ལྷག་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་པོ་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གང་མཆོག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་དང་།
 གུན་བཟོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་ནི། མདོན་གསུམ་དུག་གི་དང་པོ། རྩ་འབྲུལ་མདོན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་གསུམ་དང་། དུག་པ་ཐག་ཐད་རྒྱུ་མ་སྟེ་རིམ་པར། རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱིད་
 གྱི་སེམས་ནི་འདི་འདྲའི་ཞེས་གུན་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ཡང་དག་ཏེ་བཞེན་སྟོན་པས་རྗེས་བསྟན་ཆོ་འབྲུལ་རྒྱུ་མ་སྟེ་ཡིན་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོ་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་ན། དང་པོར་གང་ལ་བྱ་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་དེ་ཉ་རའི་དོན་དོ། །དེ་
 ཡང་དང་པོས་པ་རོལ་ཡིད་འདུན་པའི་སྟོན་སྟངས་དང་། གཉིས་པས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་གསུམ་ནས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟངས་དང་། གསུམ་པས་བསྟན་པ་བཞེན་བསྟན་པས་སྟོན་ཅིང་གོ་ལ་པའི་སྟོན་སྟངས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་། ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མཆོག་གྱི། ཉོན་མོངས་ཐད་པ་མེད་ན་མི་འཁྱུང་བེད། དར་ཆད་མེད་ལམ་ཐག་མེད་པོ་ན་ལས་སྐྱེའི་ལྷ་དེ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཉོན་མོངས་དང་བྱལ་བས་མུ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མར་རྩྭ་གསུལ་གྱི་ཁུར་དང་བྱལ་བས་གང་དུ་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོ་འབྲུལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྟོན་པའི་ཞེས་པའི་རིག་སྟངས་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། ཉོག་བྱེད་

མཛེན་གཤམ་

ལུས་ཀྱིས་སྤྱིན་སྤྱིན་དང་། མོས་པ་ལས་སྤྱིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འཕྱོ་བ་གཞན་གཉིས་སྤྱིན་པ་ལ་ཡང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྤྱལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་དཔྱེ་བ་དང་། སྤྱལ་པ་དེ་ལ་སྤྱར་ཡང་གང་གིས་སྤྱལ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་སྤྱལ་པ་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྤྱལ་པའི་དཔྱེ་བ་དང་། དེ་སྤྱལ་ཚུལ་གྱི་དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱལ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་པ་ནི་ཕྱི་ཡི་སྤྱི་མཆོད་གཞུགས་སྤྱི་རྩོམ་རེག་པའི་སྤྱལ་གྱི། སྤྱལ་ཚུན་མེད་པས་དང་། བར་གི་སྤྱི་མཆོད་སྤྱལ་ན་སྤྱི་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་ལྟར་བར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་སེང་གོ་དང་། སྤྱང་ཆེན། སྤྱི་གས་སྤྱི་བསྤྱར་བ་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་སེང་གོ་དང་། སྤྱང་ཆེན་ལ་སྤྱི་གས་པར་སྤྱལ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པར་བརྒྱད། གཞུགས་སྤྱི་བའི་ལོ། །གཉིས་པ། དེ་བཞིན་རྟོན་གཞུགས་ལས་སྤྱི་གས་པས་གཞུགས་སྤྱི་གཏོགས་པ་གཞུགས་རེག་སྤྱི་མཆོད་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་བཞི་སྤྱལ་མེད་། གལ་ཏེ་དེས་འདོད་པར་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་པའི་རྩོམ་སྤྱལ་ན་དེ་གཉིས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པས་སྤྱལ་གུང་ལྟན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གོས་ཚུན་ལུས་ལ་འབྲེལ་གུང་སེམས་

ལྟེན་

ཡུལ་ལྔ་པ་གྲུ་

མཉམ་ལ་དབྱུང་པ་བཞི། དང་པོ། ལྷལ་སེམས་དེ་དག་རྟེན་རྒྱུ་ལྟེ་བས་མ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་བཞིན་དུ་འོག་ས་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷལ་སེམས་ལ་འཇུག་ཆེ་ལྷལ་སེམས་རང་གང་
ལས་འབྱུང་དབྱུང་པ་དང་། ལྷངས་ཆེ་ལྷལ་སེམས་ལས་སེམས་གང་འབྱུང་དབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷལ་སེམས་དེ་ནི་དང་པོ་སྒོ་མས་པར་འཇུག་ཆེ་བས་མ་གཏན་དག་པ་དང་། ལྷན་གྱི་ལྷལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་
འབྱར་རོ། །གཉིས་པ། ལྷལ་སེམས་ལས་ལྷང་བ་ན་ཉིང་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལྷང་བ་མེད་པས་ལྷལ་སེམས་དེ་ལས་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་ལྷལ་སེམས་རང་དང་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འདོད་སེམས་ལྟ་
བུས་ལྷང་བ་མི་མྱོད་པས་དག་པ་བ་དེ་ལ་སྒྲུར་ཡང་འབབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལུ་འཕྱར་བ་དང་། འཕེབས་པ་དེས་པར་འདབ་མ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་གཅིག་པ་དང་།
ཐ་དད་གཉིས། དང་པོ། ལྷལ་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པའི་ལྷལ་སེམས་ཀྱིས་རང་སའི་ལྷལ་པ་ལྷལ་པར་བྱེད་གྱི་ས་གཞན་པའི་ལྷལ་སེམས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་ལྷལ་པ་ལྷལ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲིར་བཏང་རོ། །གཉིས་པ་ལ།
དངོས་དང་། གཏམ་སྒྲ་རྒྱུ་ལྷལ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ལྷལ་པ་ངག་སྒྲུར་འཇུག་པའི་ཀྱན་སྒྲིང་རྟོག་དབྱེད་མེད་པས་ངག་སྒྲུར་འཇུག་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷལ་སེམས་ལ་འོག་མ་དང་པོའི་ས་པའི་སྒྲ་སེམས་ཁོ་ནས་

ལྷ། །སྤྱ་འཇུག་གོ། །ཀྱང་ཞེས་འདོད་དང་དང་པོ་ན་རང་སའི་སེམས་པོ་ནས་སྤྱར་འཇུག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་གྱིས་ངག་སྤྱ་བར་སྤྱལ་ཆེ་
སྤྱལ་པ་པོ་དང་བཅས་པས་ངག་སྤྱ་རོ། །གཅིག་སྤྱ་ན་སྤྱལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱ། གཅིག་མི་སྤྱ་ན་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱ་རོ། །འོ་ན་ངག་མང་པོ་སྤྱལ་ན་སྤྱ་སྤྱལ་བར་ཐལ་ལ། ངག་གཅིག་ལས་མེད་ན་མང་པོ་སྤྱ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ངག་
མང་པོ་སྤྱ་བ་སྤྱང་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངག་གཅིག་ལས་མེད་དེ་ཞེ་ན། གཞུགས་སྐྱེས་ལའང་མཆོངས། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་སྤྱས་དབང་ལྷ་དང་སྤྱ་མི་སྤྱལ་ཞེས་པའང་དོན་ལ་མཆོངས་པར་བརྟག་གོ་གསུངས། འོ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སེམས་གཉིས་
ཅིག་ཀར་མི་འབྱུང་བས་སྤྱལ་སེམས་ཡོད་ཆེ་སྤྱ་སེམས་མེད། སྤྱ་སེམས་ཡོད་ཆེ་དེ་མེད་པས། རི་ལྷར་སྤྱལ་པ་སྤྱར་འཇུག་ཅེ་ན། དང་པོ་སྟོར་བའི་ཆེ་སྤྱལ་སེམས་གྱིས་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་ནས་བདག་གི་སྤྱལ་པ་འདི་ཡིན་རིང་དུ་གནས་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་ནས་སྤྱ་སེམས་གྱིས་སྤྱ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རིམ་པ་ལྷར་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྷར་བྱིས་སྤྱལ་སེམས་ལས་གཞན་སྤྱ་སེམས་གྱིས་སྤྱར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
མེད་དེ། །གཉིས་པ་སྤྱལ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཡོད་པ་ལས་འབྲོས་དེ། གི་བ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། ཅི་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་དམ། འོ་ན་དེ་གི་བ་ལ་ཡར་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱལ་པ་པོ་གི་བ་ལ་ཡར་བྱིན་

གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འདུག་པ་ཡོད་དེ། འོད་ལྗང་རི་བུ་རྒྱང་ཅན་གྱི་རི་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་བུ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྐྱ་གདུང་བུམས་པའི་ལོ་ཁོར་རྒྱུ་མཉམ་སྦྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་བར་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 བུམས་པས་བརྒྱན་པས་ཉན་ཐོས་ཕྱི་བ་ཕྱག་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དུག་གིས་དག་པ་ཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བས་ནི་རུས་པ་སྟགས་བརྒྱན་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ག་ཤག་སྟགས་མི་བརྒྱན་ལ་མེད་དེ། འོད་ལྗང་གི་གེང་རུས་འབའ་
 གིས་གནས་ཀྱི་ག་ལ་སྟགས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གི་བ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་པ་མིན་གྱི། འོད་ལྗང་གི་གེང་རུས་གནས་པ་གནས་གཅིང་མའི་ལྟ་རྒྱུ་མཉམ་སྦྲེལ་ཡིན་ནི་ཁྱེས་འདོད་དོ། །པའི་པ། འོ་
 བ་སྐྱལ་སྟེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱལ་ལམ། གཅིག་གིས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱལ་ཁེན། དང་པོར་མ་ལུང་ཆེ་སྐྱལ་སྟེམས་དུ་མས་སྐྱལ་བ་གཅིག་སྐྱལ་བ་ཡིན་དེ་ཡུན་རིང་དུ་འབད་དགོས་པས་སོ། །ཕྱིས་མདོན་གེས་ལུང་བར་གྱུར་ནས་
 བོ། རྒྱ་མ་ལས་བཞེག་པ་སྐྱལ་སྟེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱལ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱའི་སྟོན་སྐྱལ་ལུང་ལུང་དུ་བྱེད་པ་ནི། བསྟོམ་པ་ལས་སྟེམས་པའི་སྐྱལ་སྟེམས་ནི། དེས་པར་ལུང་མ་བརྒྱན་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ག་ཟ་སྟགས་
 རྒྱུ་བ་ལས་སྟེམས་གིང་ཐོབ་པའི་སྐྱལ་སྟེམས་ནི་ཐན་གཞོན་བུ་ཕྱིར་སྐྱལ་བ་དང་བརྒྱུད་སྟེམས་པ་ཡིན་པས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བརྒྱན་རྒྱུ་པ་གསུམ་སོ། །ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པས་བུས་པའི་སྐྱལ་བ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་

༡༡། །སྒྲུ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དག་དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དང་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི། དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་ན་ཐ་དང་དུ་མི་སྤྱལ་ཏེ། སྟོན་མེད་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་
ཐལ་བས་སོ། །སྤྱལ་པ་སེམས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་གཉིས་ཀྱང་མི་སྤྱལ་ལོ། །རྩ་འབྲུལ་ནི། སྒྲེས་ཐོབ་བསྒྲེམ་བྱུང་གཉིས་སུ་མ་བཟད་གྲུ་རི་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྲགས་ལས་སྒྲེས་པ་དང་། རུས་སྤྱལ་
ཀྱི་ཟེ་བ་དང་། རྩ་བུའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲན་དག་ལས་སྒྲེས་པ་དང་། ང་ལས་རྩ་དང་བར་སྤིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་ལས་སྒྲེས་པ་དང་རྣམ་པ་ལྟའོ། །གཉིས་པ་འབྲེས་དོན་ལ། མིག་རྣའི་མདོན་གེས་དང་། བ་རོལ་སེམས་
གེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་དག་གི་རྟེན་དབང་པོ་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅས་དང་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ལྟའི་མིག་རྣའི་ལྟའི་མིག་རྣ་དངོས་ཡིན་ནམ། བྱད་
སེམས་དང་བྱིམ་བཤག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་ལྟའི་དེ་དང་འདྲ་བས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་གཉིས་ལྟ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་དངོས་ཁོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་
ནས་སྒྲུ་དང་སྤྱང་བ་ལ་གཏོད་པའི་སྤྱིར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མིག་དང་རྣ་བའི་ཐེན་གོར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དག་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཤ་ཤ་པགས་རུས་བྲག་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་

བ་དང་། ཚོད་བ་དང་ལྷ་བའི་གཟུགས་དང་། ལྷ་ཕོས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་འགྲུབ་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་ནི། མིག་རྣ་དེ་གཉིས་གཟུགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབས་
 པས་རྟག་རྟུ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་རྟེན་བཅས་སོ། །ཤིའི་མིག་རྒྱུ་ཕྱོགས་སོགས་སུ་མི་མཐོང་བ་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་རོ། །ཞུར་བ་ཡོང་བ་འོན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པས་མ་ཚད་མེད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐག་རིང་
 པོ་ན་གནས་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོབ་པའི་གཟུགས་དང་ཚོད་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྟའི་མིག་གིས་རི་ཙམ་མཐོང་ཞིན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟའི་མིག་གིས་འདོད་དང་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་སྐར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལྟའི་མིག་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པས་ནི། སྤྱོད་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ལ། མཛོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བསེ་རུ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱོད་གཉིས་དང་། སྤྱོད་གསུམ་དང་། རི་ཙམ་བཞེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་མཐོང་རོ། །ཅི་རྒྱ་འཕུལ་ཁོ་ན་
 ལྷོས་ཐོབ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལའང་ཡོད་ཐེར་ན། རྒྱ་འཕུལ་ལས་གཞན་ལྟའི་མིག་རྣ་རྗེས་རྟན་སེམས་ཤེས་པའི་ལ་ཡང་སྤྱི་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེས་ནི་ཕུང་བད་ཀྱང་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་སྤྱི་རྣམ་

༡༩༡ ། ཉིད་ནས་ཐོབ་ཀྱི་ཁ་གཅིག་གི་བྱ་རྒྱུ་མ་པར་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་འོག་དྲུ་ནི་མིན་ནོ། ། རྩ་འཁྲུལ་ལྟ་སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་གོས་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། མིག་ནུའི་མངོན་གསུམ་སྟེ་སྒྲགས་སྒྲུན་ལས་བྱུང་བ་
 མེད་ཅིང་། སེམས་གསུམ་ནི་བཞི་སྟེ་སྒྲུན་བྱུང་མེད་དོ། ། འདི་བཞི་སྟེ་སྒྲིམ་ཐོབ་ནི་མངོན་གསུམ་མིན་ནོ། ། ཐར་པའི་རྩུར་གྱུར་པའི་ལུས་བཞིན་ནོ། ། དེ་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་ལྟའི་མིག་དེས་ནི་སྟོད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་དོ། ། དེ་
 ནི་སྒྲུན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་ལྟའི་མིག་རྒྱུ་དག་ཁོ་ནའི་ལྷལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་བཞི་སྟེ་སྒྲིམ་ཐོབ་ནི། འདྲོད་པའི་ལྟ་གྱུ་དང་གཟུགས་ཁམས་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ། བ་རོ་ལ་སེམས་གསུམ་སྟེ་སྒྲིམ་ཐོབ་དེ་ནི་དགོ་མི་
 དགོ་བྱུང་མ་བསྒྲུན་རྒྱུ་བ་གསུམ་མོ། གང་ཡང་རྟོག་གོ་བ་རྒྱུ་སྒྲིམ་མཚན་མ་ལས་སེམས་གསུམ་པ་དང་། རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་གསུམ་དེ་འདྲ་དགོ་སྒྲགས་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྒྲུལ་བྱུང་སེམས་གསུམ་ནི་དགོ་བ་ཁོ་ནའོ། །
 སེམས་གསུམ་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་ལ། དཔྱུལ་བ་བསྒྲུལ་ནི་དང་པོ་སྟེ་སྒྲིམ་ནས་རི་སྟོད་དུ་སྒྲགས་བསྒྲུལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པ་དེ་སྟོད་དུ་བ་རོ་ལ་གྱི་སེམས་དང་སྟོན་གནས་གསུམ་ལ། བྱིས་སྒྲགས་བསྒྲུལ་གྱིས་ཡིད་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་བདག་གྱུང་མི་དྲན་ན་ལྟ་ཅི་མི་གསུམ་མོ། ། འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་གྱུ་དྲུ་འགྲོ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སེམས་གསུམ་དང་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་སྟེ་སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱིས། དཔྱུལ་བ་ལྟར་སྒྲགས་བསྒྲུལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པས་དྲག་དུ་གསུམ་མོ། ། དེ་ཡང་ཐལ་

མཛེས་པ་གྲུ་

ཆེའི་དབང་དུ་འོ། །ལྷ་ས་སྒྲུ་ཕྱི་ལྷེ་བ་དང་། རུང་འགོ་སྒྲུ་སྒྲུ་གས་དང་། ཡི་དུགས་སྒྲུ་ལས་ཕུས་པ་དུན་པ་ཡོད་པས་སོ། །མི་རྒྱལ་ས་ལ་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་སྒྲུ་གས་པ་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་དབང་པ་དེ་དག །སྒྲོམ་ཕུང་རྒྱུ་གེ་རིག་སྒྲུ་གས་སྒྲུ་ལས་སྒྲུ་ས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲུ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་མིར་སྒྲུ་ས་ཙམ་གྱི་སྒྲུ་བས་གྱིས་འབད་མེད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་མིའི་རིས་གང་ན་འད་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལེ་ལུ་འི་མཚན། ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོན་གྱི་ཆོག་ལེ་ལུ་ཕུས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཕུ་བ་སྒྲུ་གནས་བདུན་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །གཉིས་པ་རྟེན་སྒྲོམ་ས་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ། གནས་དང་། གནས་བརྒྱད་པོ་རྒྱུ་གས་པའི་མཇུག་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་གྱི་མིང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་ས་འཇུག་གི་རྟེན་པའི་འཛོན་དངོས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གསུགས་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་ས་འཇུག་གྱི་བྱུང་ཁུངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གསུག་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསུགས་མེད་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་བཟང་གཉིས། དང་པོ་ བསམ་གསུག་དག་ནི་རྒྱ་སྒྲོམ་ས་འཇུག་དང་། འབྲས་ལུ་སྒྲུ་བ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་འད་མའི་སྒྲོ་ནས་དང་པོ་སྒྲུ་གས་རྒྱུ་པ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་ལུ་སྒྲུ་བའི་བསམ་གསུག་དང་། རྒྱ་སྒྲོམ་ས་འཇུག་གི་བསམ་གསུག་རྒྱུ་པ་བཟང་གཉིས། དང་པོ་ བསམ་གསུག་དེར་སྒྲུ་བ་འབྲས་ལུ་འི་ས་པ་དག་ནི། གནས་གསུམ་པར་རབ་དུ་འམ་

ད མཛེན་ ཉིས་བརྒྱ་ ཉུ་བཞི་ མཛེན་

༡༡། །དང་པོར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་སྒྲོམ་ས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་ཐམས་ཅད་ནི་གཙོ་པོ་ཏིང་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་སྟེ་དམིགས་པ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ལྷུང་ཡིན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཅམ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྗེས་འབྱུང་འཁོར་དང་བཅས་ན་བསམ་ཐག་གི་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་ཡོད་ན་ལྷུང་པོ་ལྷུངོ། ཏིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལུན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཅིས་གཙོ་པོའི་སྒྲིར་སྒྲོས་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་འཕོ་ཡོང་མེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། གང་གིས་དེ་རྩེ་གཅིག་པའི་བྱེད་པའི་ཏིང་འཛིན་བཏགས་པ་དོན་མེད་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སེམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་གཉིས་པ་སོགས་དང་པོའི་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡོང་བར་བྱེད་པས་དགོས་ཟེར་ཀྱང་། འོན་སེམས་དང་པོ་ཏིང་འཛིན་མཚུངས་ལུན་ཅན་དེ་ལ་མི་དགོས་པས་ཏིང་འཛིན་དོན་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཏིང་འཛིན་འགགས་པས་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བ་དང་། མ་འགག་ན་སྒྲ་མ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏིང་པོ་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཐམས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

མཛེས་པ་གྲུབ་པའི་

ཅད་ཚུ་གཅིག་པར་ཐལ་བ་སྟགས་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱེ་སྒྲུལ་ཏིང་འཛིན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ནི་ཕྱེ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོབས་ཚུང་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་ནི་ཕྱེ་གཅིག་པ་མིན་ནོ་ཟེར།
མདོ་སྟེ་པས། སེམས་ཕྱེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཏིང་འཛིན་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པའི་ཏིང་འཛིན་མེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། རྟོག་པ་མེད་པར་དགའ་བདེ་དང་ལྷན་པའི་དཔྱོད་པ་མི་སྤྱིད་པས་
དཔྱོད་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་རྟོག་པ་དང་དགའ་བདེ་དང་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཏིང་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྷན་ལྷན་ཅིག་དཔྱོད་པའི་རྟོག་པས་དཔྱོད་པ་འང་གོ་བས་རྟོག་དང་དགའ་དང་ཞེས་མི་སྟོས་པ་ནི། ཡན་ལག་
སྒྲ་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་ན་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་གཉིས་པར་གོ་བར་འགྱུར་པས། རྟོག་པ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་ན་མ་དེས་ཀྱང་དཔྱོད་པ་དེས་པས་སོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཡན་ལག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ། རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་གིང་དགའ་
བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གཉིས་པ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བསྤངས་གིང་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། བཞེ་པ། རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་ཕྱེ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་
མེད་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱེ་བྲག་སོ་སོའི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། རྒྱ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་པོ་ཡན་ཆོད་གོང་གི་བསམ་གཏན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། གོང་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་

༡། །པོ། རི་ལྷ་མོ་ལས་མ་གཏན་རྒྱུ་མ་མ་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་སྐྱེ་མ་མ་འབྲས་གཉིས་དང་། རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞི་ན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ནི་གནས་གསུམ་པར་བཤད་ཟེན་ལ། ལྷ་སྐྱེ་མ་མ་འབྲས་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་སྐྱེ་མ་མ་འབྲས་དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ། དེ་ན་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཟུགས་པས་མ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་པ་མེད་པས་ལམས་དང་བཅས་ན་ལུང་པོ་བཞི་འོ། །གཟུགས་མེད་བཞི་འི་ཁྱད་པར་ནི་བཞི་པ་དང་། རྒྱུ་མ་མ་ལའ་སྐྱེ་གས་རང་རང་གི་འོག་མ་འི་ས་ལས་དཔེན་པའམ་རྒྱུ་མ་པར་འབྱེད་པའི་ཆགས་བྲལ་ཅེར་བསྐྱེད་གས་པར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ནི། རིམ་པར་རྒྱུ་མ་མ་ལའ་མ་ཐའ་ལས་སྐྱེ་མ་ཆེད་ལ་སྐྱེ་གས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་དོན་ལ། ལྷ་སྐྱེ་མ་མ་འབྲས་གཉིས་གཟུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བར་གཟུགས་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་གཞི་བཞི་ཅེར་བསྐྱེད་སྐྱེ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཅིང་། འོག་སའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་མི་དམིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མ་མ་ལའི་ཅེར་བསྐྱེད་གས་ནི་བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྐྱོང་གཉིས། དང་པོ། འདིར་ཕལ་ཆེན་པའི་བྱེ་བྲག་འཛིག་རྟེན་འདས་སྐྱ་དང་། ཡོད་སྐྱེ་འི་བྱེ་བྲག་གོས་དམར་པའི་སྟེ་པ་དང་། མང་བཀུར་

བཀུར་དང་ཡོད་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱོར་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་རྒྱལ་ས་ནི་གཟུགས་མེད་ན་འང་གཟུགས་རྩུང་ཟད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་ཆོ་དང་རྟོད་འདྲེས་པར་གསུངས་མེད་དེ་ན་ཆོ་ཡོད་པས་དང་། ཡང་འདམ་ལུའི་ཤོག་གཉིས་གནམ་དུ་བསྐྱེད་སྟེ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འདུག་པ་དེ། གཅིག་
ཤོས་པོར་བན་གཅིག་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན། མིང་གཟུགས་ཕན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལས་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དེ་ན་མིང་བཞི་ཡོད་པས་དང་།
ལུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་རྒྱལ་ཤེས་འགྲོ་འོང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། དམན་ལ་དགག་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། །ཁ་ཆེ་བ་སྟགས་ཀྱིས་དེ་མི་རྟགས་ཏེ་རྟོད་ཆོ་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ།
གཟུགས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། ཕན་ཚུན་རྟེན་པའང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་མིང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་ཁོ་ནའི་རྟེན་
ཡིན་ལ། ལུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་རྒྱལ་ཤེས་འགྲོ་འོང་བཀག་པ་གཞན་དུ་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་བཞི་ཀ་ཆོག་ས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་གཟུགས་རྩུང་ཟད་ཡོད་ན་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ལུས་ངག་གི་སྒྲུལ་བ་
ཅམ་ཡིན་སྒྲུལ་ན་མི་འཐད་དེ་རྟེན་ལུས་ངག་མེད་པས་སོ། །གཞན་ལུས་དབང་གནས་སྟགས་ཡོད་ན་རི་ལྟར་གཟུགས་མེད་ཡིན་ལ། རུལ་ཕྱར་བ་ཅམ་ཡོད་པས་རྩུང་པས་ཡིན་ན་ཆུ་ཡི་སྟེ་བོ་ཕྱ་མོའི་གཟུགས་ལྟར་མི་སྒྲུང་བ་དག་

༥༥

༡༡། །ཀྱང་གཟུགས་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །མིད་ཅེ་བ་སེམས་མེད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིད་ཅེ་དེ་ཁོ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གིན་རྒྱ་ཆ་ཐུ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དྲངས་པས་གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་བར་མིད་
ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཆེས་དྲངས་པ་གཞན་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཟུགས་མེད་འདོད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུལ་གི་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྟར་སྒྲེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་རྒྱ་དྲངས་པས་མིད་ཅེ་བ་ཁོ་ན་དེར་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ན་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་འོག་སའི་དབང་པོས་གཟུང་བར་མི་རུས་པས་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཟུགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། དེ་འོག་སའི་དབང་པོས་གཟུང་མི་རུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
འདོད་ཡོན་དང་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་མིང་འདོད་རྒྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་མདོ་ལས། གཟུགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་
ལས་འདས་པར་བཤད་པས། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་གཟུགས་མེད་ལས་འཕྲོས་ཏེ་འོག་མར་སྒྲེ་ན་གཟུགས་ཇི་ལྟར་སྒྲེ་སྒྲེ་དེ་ན་གཟུགས་མེད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཉིར་ཡོན་གཟུགས་
ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་གཟུགས་ནི་ལྟན་ཅིག་ཕྱིད་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སེམས་ལས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ལ། ཉིར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ནི་འདོད་གཟུགས་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྒྲེ་བ་ལུས་སེམས་ཐན་

ལྷོ་མ་པོ་ན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱེ་ལྷུ་ས་གནས་སྐྱབས་དེའི་འདས་པའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་མི་མཛེས་ཏེ། དང་པོ་རྒྱུ་རོལ་མཛེས་པའི་ལྷགས་དང་།
 གཉིས་པ་ད་ལྷ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཞིན་འདས་པ་ལ་ལྷོ་ས་མི་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་རྫས་སུ་མེད་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱ་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་པས་སོ་ཟེར་གྱང་། དང་པོ་འབད། བྱི་མ་གཉིས་དབུད་དོ། །གཉིས་
 པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ། འོན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྒྱུར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤེ་ན། སྒྱུར་བའི་མིང་གིས་ཏེ་འདི་ལྷར་སྒྱུར་བའི་ཆོ་རྒྱམ་སེས་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་
 དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་སྒྱུར་བའི་བྱིར་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལའང་དམིགས་སོ། །འདུ་སེས་རྒྱུད་ཞིང་མི་གསལ་བས་དམན་པའི་བྱིར་ན་དེའི་མིང་གི་རྒྱམ་
 གྲངས་ལ་འདུ་སེས་མེད་པ་ཞེས་དང་། འདུ་སེས་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་པས་འདུ་སེས་མེད་པ་འདྲ་མ་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །མྱིང་གསུམ་ན་མཐོ་བས་མྱིང་རྩེ་ཞེས་གྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་རྩེ་
 བཟད་པ་ལ། དབུའི་བ་དང་། རྩུད་པར་གྱི་ཆོས་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྷར་ན་ཡན་ལག་དང་ཉེར་བཞེགས་ཀྱང་པར་ཅན་མ་གཏོགས་སྒྲོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྫས་ནི། བསམ་གཟུགས་རྒྱམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྱུང་

༡༢། །པར་ལ། རོ་མྱོང་སྟགས་གསུམ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར། ཡན་ལག་དུ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་པར། འཕྲོ་བ་རྩལ་གྱི་བྱུང་པར། གང་ལས་གང་འབྱུང་གི་བྱུང་པར། རྟེན་གྱི་བྱུང་པར། དམིགས་ལུལ་གྱི་བྱུང་པར།
སྤང་བྱ་སྤྲོང་མི་སྤྲོང་གི་བྱུང་པར། རྟོག་དཔྱེད་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་བརྒྱུད་ལས། དང་པོ་ལ་རོ་མྱོང་སྟགས་ཡོད་མེད་དང་། རོ་མྱོང་སྟགས་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་སྤྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་བདུན་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། གང་ཞེན། རོ་མྱོང་བ་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཐག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱུད་པ་སྤྲིད་རྩེ་ནི་དང་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་དམན་ཅིང་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་འབགས་ལམ་
མི་རྟེན་པས་ཐག་མེད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་རོ་མྱོང་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་མཆུངས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་སོ། །ཐག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སྟོམས་འཇུག་གི་དག་པ་ནི་མ་ཆགས་སྟགས་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་
ལ་དག་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་རོ་མྱོང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་འདི་ནི་བཟང་པོ་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྤྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་རོ་མྱོང་ལྡན་ནི་བསམ་གཏན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་ལས་ལངས་པ་དང་། རོ་མྱོང་ལྡན་
ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སྟགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱང་ཡོད་མོད་གྱི། སྤྲིད་བཅས་ཁོ་ན་རོ་མྱོང་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ལས་ངེས་པར་མ་བྱུང་ན། གོང་

མར་འགྱུར་མི་མྱོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་
བཙོ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོར་ལྷན་རྒྱལ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྗེས་དུ་ལ་འདུ་བ། དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱུད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲི་དོན། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། གཟུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་མ་བཤད་
པ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ན་རྒྱ་བ་རགས་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་ན། གཟུགས་མེད་ན་ནི་བར་ཞི་བ་ལྷག་པས་སེམས་སེམས་ཕུང་རྒྱ་བ་ཞན་པས། ཡན་ལག་མ་བཞག་སྟེ། ཉིང་དེ་
འཛིན་གསལ་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཕུང་འགའ་ཡང་གཙོ་བོ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དག་ས་གང་དུ་སེམས་ཕུང་ཆར་ཕྱིན་པ་འགགས་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
འགགས་གིང་། དེ་བཞིན་གཉིས་པར་རྟོག་དཔྱེད་དང་། གསུམ་པར་དགའ་བ་དང་། བཞི་པར་བདེ་བ་འགགས་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ན་སེམས་ཕུང་གང་ཡང་ཆར་ཕྱིན་པ་འགགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་
སྟེས་གཟུགས་མེད་པ་དག་བཏང་སྒྲིམས་དང་བྱེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷན་ཞིང་། རྒྱལ་མ་ཕྱ་སྒྲིམ་ལས་བྱས་པའི་རས་ལྟར་སེམས་ཞི་མ་ཞི་འི་བྱུང་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཉིས་གཟུགས་མེད་

མཛེས་པ་ལྟར་

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱགས་འདོད་ཆགས་གཞོད་སེམས་རྣམ་འཛེའི་སྟེན་སྟོན་དཔྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱགས་སྟོན་པའི་དཔེ་པ་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་
དང་། བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལན་ཡོན་ཡན་ལག་དང་ཕྱེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་འཛིན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་རྟོག་དཔྱེད་སྟོན་པའི་གཉིས་
པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་རྟུ་དང་བ་དང་ནི་ཡན་ཡོན་དགའ་བ་དང་ལ་སྟེན་པས་བདེ་བ་དང་། གནས་ཏིང་འཛིན་མོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། དགའ་བ་སྟོན་པའི་གཉིས་པོ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་། བཏང་སྟོམས་
མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་དང་མི་བརྟེན་པའི་གེས་བཞིན་གསུམ་ནི་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ཡོན་བདེ་བ་དང་། སེམས་གནས་པ་ཏིང་འཛིན་ནི་རྟེན་མོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་
བཞི་སྟེ། སའོག་མའི་སྟོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་སྟོན་པའི་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་དང་། ཡན་ཡོན་བདེ་མིན་སྟུག་མིན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
དང་། རྟེན་ཏིང་འཛིན་ཡོངས་དག་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཞོད་སེམས་རྣམ་འཛེའི་རྟོག་པ་རྣམས་གཅིག་རྟུ་བྱས་པ་དང་། སྟུག་

༡༡། །བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམ་ས། རྒྱལ་གཡེང་དང་ལུ་ཡིན་ནོ། །གཉིན་པོ་ནི། དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་བའི་གཉིན་པོར་དུན་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་མཛོད་པར་སྒྲུབ་པས་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
 གཉིས་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ཉིང་འཛིན། མ་རྟོགས་པ་དང་ལུ་སྤྱོད་བའི་གཉིན་པོ་དེ་གསུམ་ལ། སེམས་དགའ་བའི་ཉེ་ཉོན་གྱིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་ཕྱིར། དེ་དག་རང་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་ནི་བསམ་རབ་དུངས་ཀྱིས་བརྟོད་ལ། དེས་ན་རབ་དུངས་དེ་དུན་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པན་དགའ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་ཕྱིར་གསུམ་ག་རང་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། །གཉིས་
 པ། བཅོ་བསྟུད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྟོག་སྒྲུབ་ལུ་གཉིས་སྟེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་ལུ་དང་། གཉིས་པའི་རབ་དུངས་དང་། གསུམ་པའི་ཉིང་འཛིན་མ་གཏོགས་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་རྒྱལ་ས་
 མོ། །གསུམ་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དགེ་བའི་ས་མང་པའི་སེམས་ཤིན་དུ་སྤྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཚེར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེས་སྟོན་པས་ཤིན་སྤྱང་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་སྟོན་བསམ་གཏན་ཕྱི་

མ་གསུམ་ལ་སྒྲ་མ་ལས་ལྟག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཚོར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྒྲེས་པ་ལུས་སེན་སྒྱུར་གི་རེག་ཕུ་ཞེས་པ་ལུས་ཡང་ཞིང་ཚོ་མདོག་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུར་གིས་
 ལུས་ལ་ཁུབ་ཅིང་རྒྱས་པས། དེའི་མཐུས་སེན་སྒྱུར་ས་གྱི་རེག་ཕུ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིད་འཛིན་དང་མཐུན་པའི་ལུས་སེས་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལུས་ནང་དུ་འབྱུང་བས་ཉིད་འཛིན་ལས་ལྟར་བར་མི་
 འབྱུར་རོ་ཟེར། ཕྱེ་སྒྲུས་སྒྲོ་ལྟའི་སེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པས་བསྒྲུས་པས་དེ་མི་འཐད་དོ་ཟེར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་དུ་དྲུངས་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་གྱི་འབྲུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། འདོད་པ་མ་ཟད་
 དང་པོ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་སྒྲ་མ་གཉིས་གྱི་དགའ་བ་ཡིད་བདེར་འདོད་པར་མི་རེགས་སྟེ། དགའ་བ་སེམས་བྱུར་གི་ཚས་གཞན་ཡིད་གྱི་ས་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཡིད་བདེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་འང་བདེ་བར་འདོད་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་སྒྲ་མ་གཉིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་
 ཆགས་མ་བྲལ་བས་ཉི་བར་མ་ཞི་བས་དགའ་བ་ཁོ་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དགའ་བ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཉི་བར་ཞི་བའི་སེམས་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡིད་བདེ་ནི་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ནི་ཡན་ལག་ལས་ངེས་པར་

དཀར་པོ་འཕྲུལ་བཞུགས་པའི་མཛེས་པ་

༡༡། །འབྲུང་བ་ཡིན་པས། རྒྱུ་པར་བསྐྱར་བའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྒྲུབ་ནས། འདིར་འདིའི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བདེ་བའི་དབང་པོ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། དེ་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་སྤྲིག་ཏུ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་སྤྲིག་ནས་གསུམ་པར་དགའ་བ་སྐྱངས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་ལུང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་གིན་སྐྱངས་དང་། ཡིད་བདེ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་ཉིད་བདེ་བར་བཞག་གོ། །ཞེས་ཀྱང་སྐྱེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲེས་དོན་ལ། ཡན་ལག་དེ་དག་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དུ་འང་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྟོང་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་ལས་མ་དབེན་པས། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེའི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

ཉོན་མོངས་པས་རྟོགས་པས་རབ་དང་མེད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀུན་རྒྱུ་མོངས་གིང་བསྐྱད་པས་གཤམ་བཞིན་དང་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་པས་བྱི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པས་བཏང་
སྟོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དོ། །ཐུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་གིན་རྒྱུ་མོངས་པ་མེད་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
ལ་གིན་སྐྱེས་བཏང་སྟོམས་དེ་གཉིས་དགོ་བའི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སྟོ་ཟེར། དེས་ན་དགའ་བ་ནི་འདོད་དབེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་རབ་དང་རྟོག་དཔྱེད་ཞི་བ་དང་། དྲན་གཤམ་དམིགས་པ་མ་བཟེད་པ་དང་། གཤམ་རབ་
ཅམ་ལ་འདོད་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འང་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད། ལུགས་སྐྱ་མ་ལྟར་ན་གིན་སྐྱེས་བཏང་སྟོམས་དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་དགོ་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མེད་པར་མ་བཤད་ཀྱང་མེད་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་
དེ་མེད་པར་མ་བཤད་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། འོན་པའི་པ་མི་གཡོ་བར་ཅི་ཕྱིར་བཤད་སྟུམ་ན། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་དང་བཅས་པས་གཡོ་བར་བཤད་པས་དང་།
འོག་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོ་ལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པའི་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་དཔུགས་འབྱེན་རུ་བཀའ་གཉིས་དག་དང་།

རིག་བྱེད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོང་མ་དག་འོག་སའི་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་ཆེ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྤྱལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་
 རོ་ཞེས་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་གོང་སར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟོག་དཔྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྐྱུན་ཡིན་གྱི་འོག་སའི་རྟེན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བས་སོ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུང་མ་བསྐྱུན་དེ་དག་དམན་པ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཆོན་དགོས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་གྱི་དེ་ཡང་གུས་པས་ནི་མིན་ནོ། །དཔེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་མ་གསུམ་ནང་རྣམ་
 ཤེས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་འཐོབ་ཚུལ་ནི། དང་པོ་དག་པ་བ་ནི་ཆགས་བྱལ་དང་། གོང་ནས་འོག་དུ་སྒྲེས་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ཆགས་བྱལ་ལས་ཉམས་པ་བཞིས་འཐོབ་པ་ལས། དག་པ་བ་དེ་དང་སྒྲུབ་མི་
 ལྟན་པ་ནི། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའོ། །སྤྱིང་ཅེ་མ་གཏོགས་པ་གོང་ནས་འོག་དུ་སྒྲེ་པ་ལས་ནི་དག་པ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ཅི་རིགས་ཐོབ་གྱི་སྤྱིང་ཅེ་ནི་དེ་བས་མཐོབ་པ་མེད་ཅིང་།
 དེར་སྒྲེ་པ་ན་སྒྲེ་མས་འདུག་སྒྲུབ་ནས་ལྟན་པས། འོག་ས་ལས་ཆགས་བྱལ་ཁོན་ལས་སྒྲེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །ཆགས་བྱལ་གྱིས་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་དེས་ཆ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ལྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་དག་པ་བ་

༡༡། །དང་ལྷན་ནས་ལྷན་པ་ནི། དེས་ཆའི་བསམ་གཏན་དག་པ་པ་ནི་ཆགས་བྱལ་དང་། སྒྲིབ་ས་མི་ཐོབ་ལ་སྒྲུབ་བས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་ཆ་ལས་ཉམས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཆགས་བྱལ་ཉམས་ན་དང་པོའི་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོབ་པོ། །སྒྲིམས་འཇུག་ཟག་མེད་ནི་རྒྱ་བཞེ་ལས། ལྷན་མི་ལྷན་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་ཡིས་ཐོབ་ལ། ལྷན་ནས་ཟག་མེད་དང་ལྷན་པ་ནི། སྒྲུབ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟད་ཤེས་ལས་ཀྱང་མི་སྒྲོབ་པའི་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པ་ཐོབ་ལ། དབང་པོ་འཕོས་ན་རྩོན་པོས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཐོབ་པོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་གྱིས་མི་ལྷོགས་མེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་ན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་མ་དེས་པས་དེས་པ་ལས་འཇུག་པའི་ཐོབ་པ་མ་བཤད་ལ། མི་སྒྲོབ་པ་ལས་ཉམས་ན་སྒྲོབ་པས་བསྐྱས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲིམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལྷན་ནས་ལྷན་པས་གསར་ཐོབ་མེད་པས་ཉམས་པས་ཐོབ་པའང་མ་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ལ་སྒྲིམ་ཐོབ་ནི་མེད་དོ། །སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ལྷན་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཉམས་ན་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་ལྟ་ཉམས་པས་འཕྲོག་པ་དང་། སྤྱིང་ཅེ་མ་གཏོགས་གོང་ནས་འོག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིས། འོག་སས་

བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་འཕྲོ་བ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་སྒར་ནས་ལྷན་པས་ཆགས་བྲལ་དང་སྒྲོར་བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །བཞི་པ་གང་ལས་གང་འབྱུང་ལ། སྒྲིང་དང་ཕྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་
 མེད་ལས་གང་འབྱུང་། དག་པ་ལས་གང་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གང་འབྱུང་། དག་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་པན་ཚུན་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ། དེ་དག་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྒྲེ་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ལྷོ་མས་
 འཇུག་གི་མཇུག་ཐོགས་སྒྲུ་རང་ས་དང་། ལྷག་འོག་གི་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རང་ནས་བརྩེས་པའི་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ས་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དག་སྒྲེ་འོ། །འདི་འདྲ་སྒྲིར་བརྟུང་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་དེས་ཏེ།
 བསམ་གཏུན་དང་པོའི་མཇུག་ཏུ་འོག་མའི་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་སྒྲེ་བ་མེད་ལ། ཅི་ཡང་གི་མཇུག་ཏུ་གོང་མའི་ཟག་མེད་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་མཇུག་ཐོགས་སྒྲུ་དུག་སྒྲེ་སྒྲེ། ལྷན་
 ཆེ་རང་སའི་ཟག་མེད་དང་། ལངས་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་སྒྲེ་ལ་ནས་ལྷགས་བཞིན་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་ཆེ་གཉིས་པའི་དག་པ་པ་དང་། མ་སྒྲེ་ལ་བར་ལྷགས་བཞིན་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་ཆེ་དང་། ཐོད་ཀྱང་གྱི་སྒྲིར་
 ཆེ་མ་སྒྲེ་ལ་བར་ལྷགས་མཐུན་འཇུག་ན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྒྲེ་ལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགོ་ཆེ་ཐོད་ཀྱང་དངོས་གཞི་གསུམ་པའི་དག་པ་པ་དང་། མ་སྒྲེ་ལ་བར་གསུམ་པ་འགོ་ན་ཉི་པའི་སྒྲིར་བ་གསུམ་པའི་

དཔལ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་གི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་

༡༡། །ཟག་མེད་སྒྲུབ་པ་སོ། །ཤོད་འོག་གི་བཞི་པ་ལོ་ཆད་སྒྲུབ་པ་མི་སྤྱོད་དེ་གིན་ཏུ་རིང་བས་དང་། འདོད་ན་ཟག་མེད་མི་སྤྱོད་པས་དང་། འདོད་དགོ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་འཇུག་མིན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་མཇུག་ཐོག་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་དེ། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་སའི་ཟག་མེད་དང་། ལངས་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྒྲེལ་བར་ལུགས་མཐུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་བར་འཇུག་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྒྲེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་སྒྲུབ་པ་འཇུག་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྒྲེལ་བར་གསུམ་པ་བར་འགོ་ན་ཉེ་སྒྲུབ་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྒྲེལ་ན་ཐོད་ཀྱི་ལ་དོས་བཞི་པའི་དག་པ་བ་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་བར་འཇུག་ཆེ་མ་སྒྲེལ་ན་དང་པོའི་ཟག་མེད་དང་། སྒྲེལ་ན་དག་པ་བ་འདྲ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་བཅུ་སྒྲུབ་རང་སའི་གཉིས། བཞི་པའི་གཉིས། ཅམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཉིས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་བར་གསུམ་པ་བར་འགོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཅམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བཅུ་བཅུ་འབྱུང་བའང་ཅི་རིགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དགུ་སྒྲུབ་རང་སའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མཐུན་འཇུག་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མཐུན་བར་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པ་བར་འགོ་ན་སྒྲུབ་པ་འཇུག་ལས་ལངས་ཆེ་སྤྱོད་ཅེའི་དག་པ་བ་པོ་

པལ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་གི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་

ན་འབྱུང་ལ། ལུགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། དཔེ་པའི་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བས་སོ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཇུག་ཏུ་བདུན་ཏེ། རང་ས་དང་། འོག་ས་རྣམ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་དག་པ་པ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། བོང་ས་ཤིང་རྩེའི་དག་པ་པ་པོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེ་ཡང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་མིན་ཏེ།
 གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སྟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། གཉིས་པ། དག་པ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་འོག་གསུམ་པར་དག་པ་པ་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་
 ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ལ་མི་འདྲའི་བྱད་པར་ཟག་མེད་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ཡང་། ཟག་བཅས་དག་པའི་མཇུག་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཆེ་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏུན་དག་
 ཀྱང་འབྱུང་ངོ། རྟེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རོ་སྤྱོད་ལྟར་ནོ། གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ལངས་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་པ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རང་སའི་
 ཉོན་མོངས་དེས་གཟིར་བཞན། འོག་མའི་དག་པ་པ་ལ་དག་པ་པར་འབྱུང་བས་ལངས་ནས། འོག་མའི་དག་པ་པ་དག་པ་པ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བསམ་གཏུན་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྟེ། དེ་བས་འོག་མ་བཟང་

༡༢༡ ། དེ་ཞེས་རང་སའི་དེ་ལ་སྒྲིམ་དུ་གེས་ནས་འོག་མར་འཕོ་ན་དགོ་བ་ལས་འཕོས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་གེས་ན་ནི་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འོག་མའི་དགོ་བ་འཕོ་ཞེ་ན། དང་པོ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་
ན་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་པས་ནི། འོག་མའི་དགོ་བ་བ་བཟང་བས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན། དེ་མ་ཐག་འོག་མའི་དགོ་བ་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་འཕངས་ཕྱིར་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ས་
སུ་འོག་མའི་དགོ་བ་བ་འབྱུང་སྟེ་དཔེར་ན། དུས་ཅི་ཙམ་ན་ལྡང་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་ནས་གཉིད་འོག་བ་འདོད་པའི་དུས་སུ་སད་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ས་སུ་རང་ས་དང་འོག་སའང་། རྒྱུ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲེའོ། །བཞི་པ། དེ་ཡང་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྒྲེའོ། །གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད་
ཀྱི། འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་ན་སྒྲེའོ་པའི་བསམ་གཏན་དག་ན་སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་བ་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགོ་བ་སྒྲིམ་ཐོབ་ལྟ་བུ་དགོ་བ་བ་ལས་འཆི་འཕོ་བ། རང་ས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲེའོ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་སྒྲེའི་ཤིང་ལ། དེ་ཡང་སྒྲེའི་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ནི། རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྒྲེའི་གོང་

མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བས་གོང་མ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མ་སྐྱུང་བར་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དག་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 མོ་མའི་དབྱེ་བ་དང་། གང་ལས་གང་འབྱུང་དབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམུན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཐོད་རྩེ་ལ་གོང་ས་མེད་པས་བྱུང་བར་ཆ་མཐུན་མེད་ལ། གཞན་སྐྱེ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་དག་ནི་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་
 དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱུང་བར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །ཆ་མཐུན་ཞེས་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ་ཐམས་
 ཅད་དག་པ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ནི་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་འོ། །གཉིས་པ། བཞི་པོ་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་རྩ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རང་ས་དང་། གོང་ས་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འོ། །གཉིས་པ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་པ་སོགས་བཞི་པོའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྩ་ཉོན་མོངས་ཞེན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་དང་། བྱུང་བར་གྱི་ཆེ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ཏེ་གཉིས་དང་སོགས་
 པས་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། བྱུང་བར་ཆ་མཐུན་ལ་ཉམས་པ་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ཟག་མེད་འབྱུང་ཡང་དག་པ་བ་མིན་པས་ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་གཅིག་

༡༣། །ཕུ་འབྲུང་རོ། །གཉིས་པ་ཐོད་ཀྱི་ལ། ལྷོར་པ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ། ཐོད་ཀྱི་ལ་ལ་འཇུག་ཕུ་བསམ་གཟུགས་ས་བརྒྱད་ལ། ཟག་བཅས་ས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལོ། །ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་ལྷོར་དངོས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་འདྲ་གཉིས་ལས། རིང་ལྷོར་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཐོག་མར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་ས་བདུན་པ་དང་། རིས་མ་ཐོར་བར་ལྷགས་
 མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོང་ཞིང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོང་ནས་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ནི་པའི་ལྷོར་པ་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མཐུན་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་དང་། དེ་
 ནས་ནམ་མཁའ་དེ་ནས་ཅི་ཡང་བར་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་རིས་མཐུན་ཅི་ཡང་ནས་དང་པོའི་བར་དུ་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་པས་མར་འོང་བ་དང་། དེ་
 ནས་ཟག་མེད་དུ་གོང་བཞིན་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་རིས་མཐུན་པའི་ས་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་། རིས་མཐུན་པའི་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་མི་མཐུན་པར་མར་འོང་བའི་སྟེ་
 ནས་བྱང་བར་བྱས་ནས་ནི་འོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི། ཟག་བཅས་བསམ་གཟུགས་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ། དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་བར་ལྷགས་མཐུན་པར་ཡར་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཞིང་རིས་

མི་མཐུན་པར་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་མེད་དང་པོའི་བར་ལུགས་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བཀྲ་ལ་ཞིང་མར་འོང་བ་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་བཅས་ཅི་ཡང་བར་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བཀྲ་ལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ལུགས་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བཀྲ་ལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། སྤེལ་མར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅུས་པ་དེ་ཆོ་ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞི་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དང་། སྤྱིད་ཅེ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ལུགས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བཀྲ་ལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པར་ས་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་འཇུག་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤིན་དུ་རིང་བའི་ཕྱིར་བཞི་པ་ལ་ནི་མི་འཇུག་གོ། །ཐོད་ཀྱི་ནི་སྟོགས་ལ་བས་རྟེན་ནི་སྤྱིད་གསུམ་པོ་ཁོན་དང་། གང་ཟག་མི་གཡོ་བ་ཁོན་འོ། །ཐེག་ཆེན་པ་དག་མཛོན་རྟོགས་ཀྱན་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུ་རྟེན་ལ། སྤྱི་དང་དམིགས་བསམ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་གསུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ནི་རང་ས་དང་ནི་འོག་སའི་ལུས་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་སྤྱིད་ཅེའི་རང་ས་དང་།

༡༩། །འདོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པས་ས་དགུ་པ་ཡིན་པ་ནས་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་རང་ས་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ས་གནིས་པ་ཡིན་པའི་བར་དུ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་སྒྲིམས་འཇུག་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ས་ན་ཡོད་པས་འོག་མའི་དམན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །གནིས་པ། འོག་དགོས་མེད་ཅེས་པའི་དམིགས་བསམ་པ། སྤྱིད་རྩེ་རང་ས་ན་ཟག་མེད་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བས་སྤྱིད་རྩེར་སྒྲིམ་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་རང་ས་མི་གསལ་བས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་བྱས་ནས་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱིད་རྩེའི་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་དགུ་བཙུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དང་པོའི་མིག་གེས་སོགས་ནི་ཏིང་འཛིན་མིན་ལ་དམན་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །དུག་པ་དམིགས་ཡུལ་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞིན། སྤྱིད་པ་དང་བཙུམ་པ་རོ་སྤྱོད་ལྟར་རྒྱུ་མ་ནི་རང་གི་ས་པའི་སྤྱིད་པ་ཟག་བཙུམ་གྱི་སྤང་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིད་པ་སྒྱུ་ན་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །གོང་འོག་རང་རང་གིས་སྤྱིད་པས་བཙུང་ཕྱིར་ས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལོ། །བསམ་གཏན་དགོ་བ་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་ཡོད་དགུ་ཅོག་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་བྱས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་

ཉེ་བར་འཛོག་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཤིང་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་ལ། དངོས་གཞི་དགོ་བས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་དང་། འོག་སའི་འགོག་པ་ལ་མི་
 དམིགས་ཀྱང་ཟག་མེད་འོག་སའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བདེན་དང་། རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་དམིགས་པས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཀུན་རྟུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དངོས་
 གཞིས་ཀྱང་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགོ་བ་དག་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ནི་ཟག་བཅས་ས་འོག་མས་བསྟུས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་
 ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གོང་མ་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་སྤིང་རྩེའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་ཐམས་ཅད་རྟུ་ནི་མིན་ནོ། །ཀླགས་ལ་འོག་སའི་ལམ་ཟག་མེད་ལ་གོང་མའི་
 རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱིས་དམིགས་པར་བསྟུན་ཏེ། ས་དགའའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་འོ། །ཞེས་པས་སོ། །བདུན་པ་སྤྱང་བྱ་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཟུགས་དག་པ་བ་སྟོགས་
 གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོང་དོ་སྟེ་སྟོང་གི། གཞན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིས་སྟོང་མི་རུས་ཏེ་དག་པ་པའི་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་དང་རང་ས་གོང་སའི་

༡༡། ། ཉེན་མོངས་མི་སྤྱོད་ན་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྤྱོད། ཟག་མེད་གྱིས་སྤྱོད་པར་མ་ཟད་ཉེར་བསྟེན་གས་དག་པ་བས་ཀྱང་འོག་སའི་ཉེན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲེས་དོན་ལ། ཉེར་བསྟེན་གས་གྱི་གངས་། དོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་གང་གིས་འདྲུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཉེར་བསྟེན་གས་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བསྟེན་གས་གྱི་དོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། ཉེན་མོངས་ཅན་ལ་འབྲུལ་ལམ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉེན་མོངས་སྤྱོད་མི་རུས་པས་ཉེར་བསྟེན་གས་དེ་དག་གི་དོ་བོ་ནི་རོ་སྤྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་གྱི་དག་པ་པ་ཁོ་ནར་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། འོག་ས་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན་དགའ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་འདི་ཆགས་བྲལ་མིན་པས་དང་། དེ་དག་ནི་འབད་དེ་དྲང་བའི་འདུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་ཆོར་བ་བདེ་མིན་སྟག་བསྟེན་ལ་མིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་མོ། །ཡང་ན་འབད་དེ་དྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དག་པ་པ་ཡིན་གྱི་རོ་སྤྱོད་མིན་མོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པས་ནི། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱིས་ཉེར་བསྟེན་གས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུ་བ་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། ཉེར་བསྟེན་གས་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་མི་སྤྱོད་གས་མེད་ལ་དག་པར་མ་ཟད་

འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་མི་གསལ་བས་ཟག་མེད་མི་རྟོན་ལ། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་དག་འདས་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པས་སོ། །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཟུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་སྟོ་བ་ན་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་སེམས་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་སྟོར་རོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཁ་ཅིག་དེ་གསལ་བས་རོ་སྟོང་སྟོགས་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བརྒྱད་པ་རྟོག་དཔྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ། རྟོག་མེད་དཔྱེད་བཅས། རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས། རྟོག་མེད་དཔྱེད་མེད་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཆོར་བ། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་བཞི་ལས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་རོ་སྟོང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། དེ་ནི་འབད་དེ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་ཆོར་བ་བདེ་མིན་སྟུག་བསྟུལ་མིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཁོན་དང་ལྟན་ནོ། །བཞི་པ། བྱུང་པར་ཅན་ཟག་པ་བཅས་དེ་ནི་བསྟོམ་ན་ཆོངས་ཆེན་རྒྱ་སྟོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུམས་པ་སྟོགས་ནི་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པས་ཆོངས་གནས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ། བྱུང་པར་ཅན་དེ་མན་ཆད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅུམ་པོ་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ནི་རྟོག་

དཀར་མཛོད་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་གྱི་ལོ་ལྔ་པ་འཛོམས་པའི་ལོ་

༡༡། །པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བུ་འོ། །གསུམ་པ། བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཡན་ཆད་གཉིས་པའི་ཉིང་བསྟོགས་ནས་སྤིང་རྩེའི་བར་ནི་ས་དེ་བསྟུས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཏོ། །གཉིས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རྣམ་ཐར་གསུམ། ལམ་སུན་འབྱེན་གསུམ། བདེ་འབྱུང་གྱི་ཉིང་འཛིན་སྟགས་བཞི། ཆད་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སྟགས་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་དང་།
དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། བྱུང་འདས་བརྟགས་འགོག་ནི། ཡུལ་ལྟ་དང་། ཐོ་མོ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་མཐ་བཞིའི་མཆོན་མ་སྟེ་བཅུ་དང་བྲལ་བས་མཆོན་མེད་ཡིན་ལ། འདིར་དབང་པོ་རྣམས་མཆོན་པར་མ་སྟོས་པ་
ནི་ཡུལ་ལྟར་ཡིད་འབྲོག་པ་མིན་པས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི། མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ནི་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དྲུང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། ལྷག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའོ། །སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། ཡུལ་འདུས་བྱས་སྟོན་བྱ་མིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་གྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་ལ། སྟོང་པ་
བདག་མེད་ཆོས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་བྱུང་འདས་ཀྱི་འད་ཡིན་པས་དེས་ཡིད་མི་འབྱུང་བས། ལྷག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཅས་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་མི་རྟག་ལྷག་བསྟུལ་གཉིས་དང་། ཀུན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

མཆོད་པ་གྲགས་པ།

འབྲུང་གི་བཞི་དང་། ལམ་ཡང་རྒྱ་བཀྲ་ལ་ནས་གཟིང་འདོར་བ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་གྱིང་། ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ན་རེས་པར་འདོར་བས་ཡིད་འབྲུང་བའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུ་པོ་དང་མཚུངས་
ཡུན་གྱི་ཏིང་འཛིན་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཐོགས་མེད་དང་སེང་བཟང་སོགས་འགོག་ལམ་གཉིས་གཉིས་མཆོན་མེད་དུ་འང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། ཏིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་པ་དག་
པ་བ་དང་། ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ནི་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་འཕགས་ལམ་སྟོར་རྗེས་ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱས་པའོ། །དེ་དག་ས་ནི་འདོད་དང་། བསམ་གཏན་དུག་ །གཟུགས་
མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་ན་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་དགུ་པོ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དྲེ་དག་དྲི་མེད་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་དང་དེར་འཇུག་པའི་སྟོ་ཡིན་པས། མདོ་ལས་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གྱུང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟུང་བ་སྟོན་པ་
མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སྒྲུ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གྱུང་གསུངས་པ་ནི། དེམ་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་མ་གསུམ་

༢༥

༡༡། །ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དེ་སྐད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དང་། སྒྲོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་
 དེ་གཉིས་ལ་བདག་འཛིན་དང་། སྒྲོང་པའམ་དགའ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར། མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི། བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོང་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་
 རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་པོས་འདུས་བྱས་སྐྱུང་ལྟ་སྒྲོང་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་འདིས་ནི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཡང་སྒྲོན་སྐྱུང་བས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་སྐྱུང་བའོ། །འདི་སྒྲོང་རྣམ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ་ནི་བདག་
 མེད་ཀྱང་སྒྲིང་པ་སྒྲོང་ན་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོན་འབྱེན་བྱེད་དང་། སྒྲོན་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་ནི་མི་རྟག་ཁོ་ནས་སྒྲོན་སྐྱུང་གིས། གཞན་རྣམ་པ་རྟག་བསྐྱུང་ལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་སྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མིན་ལ། རང་གི་ངོ་པོ་ལམ་
 བདེན་ཡིན་པས་སྒྲོན་དཔྱུང་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོན་དཔྱུང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་སྒྲོན་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་མ་མེད་པ་མཆོན་མ་མེད་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་མཆོན་མེད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་མ་སྒྲིམ་ན་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ལས། གཞན་སྒྲིམ་ན་མཆོན་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱན་མ་ཆང་བས་

འགགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགགས་པ་དེ་ནི་བརྟག་མིན་འགོག་སྟེ། མི་སྒྲོབ་མཆོད་མེད་ཟག་མེད་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་གཉིས་པོས་བྲལ་བ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེས་ན་ནི་བར་མ་བརྟག་ཟད་པ་ལ་ཞེས་མི་སྒྲོབ་
 མཆོད་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟག་པས་ཟད་པ་སྟེ། བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ནི་བར་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་གུ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་ནི་མིན་ཏེ་བརྟགས་མིན་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་པོ་གང་
 ཡིན་། རྟེན་གང་དུ། གང་ཟག་གང་གིས་བསྒྲོམ་། ས་གང་ལ་བརྟེན་བཞི། དང་པོ། ཟག་མེད་འཕགས་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མི་ལྟ་བུ་གི། འདི་གསུམ་ཏིང་འཛིན་སྐྱེ་མ་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་སུན་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 པས་གཅིག་དུ་ཟག་བཅས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སུན་འབྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་ནི། སྒྲོགས་ལ་བས་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ། གང་ཟག་ནི་དག་
 བཅོམ་མི་གཞི་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེད་ཀྱི། དབང་པོ་རྟུལ་པོས་དག་བཅོམ་གཞན་ལ་མིན་ཏེ། སྒྲོབ་པ་བྱ་བ་ལྟག་མ་དང་བཅས་པས་འཕགས་ལམ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ལ། དུས་གོ་ལ་འཕགས་ལམ་རྗེས་སུ་སྐྱུང་བ་དང་བཅས་པས་དེ་སུན་
 མི་འབྱེན་པས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་དག་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་དང་། ཀུན་དུ་ཆགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་སྤྱོད་ཏིང་སྟགས་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཕྱིར་ཏིང་འཛིན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་གོ།

༩། །ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་རྣམས་སྤང་མདོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་སྤང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ནི་དག་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི། སྤྱོད་པ་ནི་ད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟགས་འདོད་ལ། དེ་དག་གྱང་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པ་ལ་སྟགས་པ་འཇམ། སྤྱོད་ནི་ད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ནི་ད་དུ་ཤེས་པའི་ཉིང་འཛིན་སྟགས་ལ་འདོད་པས་ཟག་མེད་དུ་འདོད་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་སྟགས་མཚན་ནི་ད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྤྱོད་ནི་ད་སྤོན་མེད་མཚན་མེད་དེ་གསུམ་དུ་བཞག་གོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་དང་། འདས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་རིམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ད་ལ་སྟགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ནི་ད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་སྤྱོད་པ་ནི་ད་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདོད་དང་བསམ་གཏན་ས་དུག །གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་བདུན་ནི། གོང་འོག་ནི་རགས་སུ་དམིགས་ནས་འོག་ས་སུན་འབྱིན་གྱི་འཕགས་ལམ་སུན་མི་འབྱིན་པས་མ་གཏོགས་སོ། །གསུམ་པ། ཡང་མཛོད་ལས། མཐོང་ཚེས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་པ་མཐོང་བྱུང་གྱི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཟག་པ་ཟད་

མཛེས་པ་ལྟར་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་གསུངས་པ་གང་ཞིན། ཟག་ཟག་མེད་གྱི་དགོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཐོང་ཚེས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཞན་དག་གྱང་མཐོང་ཚེས་བདེར་
གནས་ཡིན་མོད། འདི་སྐད་བསམ་ལ་མང་བ་འདོད་པ་ལས་འདས་པའི་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བཞག་གོ། །སྤྱི་མ་ལ་བདེ་མུང་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཉམས་པ་དང་། གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཚེས་ལ་མུང་འདས་རྒྱུ་ལས་
སོ། །ཟག་མེད་ལ་རྒྱུ་སྐྱེན་གྱང་མེད་པས་སོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྟ་འཁྲིལ་གི་མདོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་མུང་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་དུ་འདོད་དེ། སྐྱེ་
བ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་དང་ལྡན་པ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མེད་གི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བ་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ། ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་དོ། །འོན་མཛད་ལས་ལྟ་འཁྲིལ་གི་མདོན་ཤེས་ཤེས་པ་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ཏིང་འཛིན་དུ་
བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིན། འདི་ནི་ཏིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་ལུ་མེད་གི་མདོན་ཤེས་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། ལྷིང་ཀ་ལ་རྒྱང་ནད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས། མདོན་ཤེས་རྒྱུ་རྟུག་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ། །ཞེས་བསམ་རྒྱུ་

༡༡། །གོལ་བསམ་གཏན་གྱིས་བསམ་བསམ་ཏིང་འཛིན་དངོས་སུ་འང་འཆད་དོ། །སྒྲུར་བ་ལས་ཕྱང་བའི་ཡིན་ཏན་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསམ་པ། མི་སྤྱལ་བསྒྲུལ་པ། དཔུགས་འབྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པ།
 ཉོན་ནས་ཤེས་པ། མོ་མོ་ཡང་དག་རིག་པ། མཛོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ། རྣམ་ཐར། ཟད་པ། ཟེལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་རྣམ་ཐར་སྒྲོག་གསུམ། ཐོད་ཀྱིས། ཉོན་མས་འདུག །ཟག་ཟད་གྱི་མཛོན་ཤེས་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ལ་འང་ཏིང་འཛིན་དང་མཛུངས་པར་ལྟན་པས་ཏིང་འཛིན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། ལྷོ་སྟེ་ཤེས་རབ་རབ་རྒྱུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འབྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆོས་རབ་
 འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་བར་དུ་འབྱུར་བས་སོ། །ཏྲོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འབྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་
 གཞན་ལ་བརྟེན་པའང་དེ་ཡིན་མོད། རྩེ་སྤྱུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་གྱིས་འཇམ་ལུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་བདུད་བདུལ་རྩེས་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་དང་། ལྷེ་བ་ཉམ་ང་བ་གཟིགས་ནས་དེ་
 དག་སྒྲོལ་སྤྱད་གྱུང་བུན་ལ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་དང་། དེ་རྩེས་སྤྱན་གསུམ་པ་ལ་དོར་ཏིང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བཞེད་པ་ལྟེ་སྤྱི་ལུགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོད་མེད་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ལུལ་

སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ལ་དམིགས་ཤིང་འབྲས་ལུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་འབྱུང་བའི་ཚད་མེད་པ་ནི། བྱམས་པ། སྤྱིང་རྩེ། དགའ་བ། བདུང་སྟོམས་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ། རོ་བོ། རྣམ་པ། སྤྱོད་ལུ་ལ། ས་གར་ཡོད།
 སྤྱོད་གཉིན་མིན་ཚུ་ལ། རྟེན་འཁོབ་ཚུ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། གཞོད་སེམས་དང་། ལ་སྟགས་པས་བསྟུས་པ་རྣམ་འཛོ། གཞན་གྱི་ལུན་ཚོགས་ལ་མི་དགའ་བ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་མང་པ་རྣམས་གྱི་གཉིན་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྟག་དང་བདུང་སྟོམས་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ན་ཅི་ཁྱད་སྟོམ་ན། ཕྱེ་སྟུས་ཁ་དོག་དང་འབྲིག་པའི་རེག་ཕྱའི་གཉིན་པོ་བཟེར་ཡང་། སྤྱོད་དཔོན་ནི། འབྲིག་པ་དང་ཉི་དུའི་ཆགས་པའི་
 གཉིན་པོར་མི་སྟག་དང་བདུང་སྟོམས་རིམ་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་རོ་བོ། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགོ་ཅུ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་རྩེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགོ་བའོ། །གཞན་བདེ་བས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཚད་
 མེད་ཡིན་ལ། བདུང་སྟོམས་ནི་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའོ། །བདུང་སྟོམས་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། གཞོད་སེམས་གྱི་གཉིན་པོར་རྩེ་ལྷར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་སྤྱང་ཕྱའི་གཞོད་སེམས་ནི་ཆགས་པས་དྲངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་འགྱུར་རོ་བཟེར། སྤྱོད་དཔོན་ནི། འདོད་གཞོད་གཉིས་ཀའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བས་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་ཚོས་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པར་མི་བཟུང་གི་བར་མར་

༡༡། །གནས་པའི་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྒང་མེད་པ་སོ་སོ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཟོད་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམས་པ་ནི། གྱི་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཡིད་དགའ་
བ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྒང་མེད་པར་སྟོམས་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བའོ་སྟམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གཤེས་པ་མིན་པར་འདི་དག་བདེ་ལྷན་སོགས་
སྤྱུག་ཅིག་སྟམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷན་མི་སྤྲིད་ཀྱང་བསམ་པ་བཟང་བས་དང་། གཞོད་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དང་། གཅིག་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ལན་པར་ཞུགས་
པའི་ཕྱིར་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་ལྷན་སོགས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཆུངས་ལྷན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེ་སྒང་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམས་པ་དང་ངོ་བོ་མི་འགལ་ལོ། །བཞི་པ། སྟོན་ལུ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་གཞོད་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །ལྔ་པ། དགའ་བ་ཆད་མེད་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྤྲུམ་གཉིས་ན་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་
ཡིན་པས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱང་གསལ་བས་བསམ་གཏན་ས་དུག་ན་ཡོད་ལ། །པ་ཅིག་མི་ལྟོགས་མེད་མ་གཏོགས་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་དང་། དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་ལྷ་ན་ཡོད་ཟེར། །པ་ཅིག་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་སྟོར་བའང་

ལྷོས་ཏེ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བཞི། དངོས་གཞི་ལྷ་སྟེ་བརྩམ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྟུག་པ། འོན་གཞོད་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པས། ཅི་བྱམས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྟོང་ངམ་ཞེ་
 བ། ཆད་མེད་བཞི་པོ་དེ་ཡིས་གཞོད་སེམས་སོགས་དངོས་སུ་མི་སྟངས་སྟེ། ས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་སྟངས་གཉེན་མིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་འདུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པས་དངོས་སུ་མི་སྟོང་། སྟངས་ཡང་དེ་དག་གི་སྟོར་བས་སྟངས་
 བྱུང་མ་པར་གཞོན་ལ། དངོས་གཞིས་ཐག་སྟོང་ཕྱིར་གཉེན་པོར་བཤད་དོ། །སྟོང་བ་འཛིག་ཉེན་ལམ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་སྟོང་བས་སོ། །འདིར་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཆད་མེད་རྟོང་ན་རྟེན་
 ལྷོ་བས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་མི་བཟིའོ། །འོན་ཏེ་འདོད་དང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ལྷོར་བས་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྟོང་དོ། །བདུན་པ། ཆད་མེད་པ་འདི་དག་
 དང་པོ་སྟོགས་ལ་བསམ་མི་དག་གི་ནང་དུ་སྟེད་དོ། །བརྒྱད་པ། དགའ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གཅིག་ལྷན་ན་དེས་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ལ། དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ས་ལ་མི་ལྷན་པས་སོ། །
 འདི་ཡང་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གྱི་མདོན་གྱི་རྟོག་རྣམས་པ་འགལ་བས་རེ་རེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྣམས་ཐར་སོགས་བཤད་པ་ལ། རྣམས་ཐར་བརྒྱད་སོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ལུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

ར་ མཛོཌ ལུམ་བརྒྱ་ གཤམ་ མཛོཌ་

༡། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་བཤད་པ། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་བཤད་པ། ཟད་པར་བརྒྱ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱོད་ལུལ་གཉིས། དང་པོ། བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་གཟུགས་ཅན་
གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། ལྷག་པའི་རྣམ་ཐར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཐར་པ་དང་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་
བཤད་པ། གསུམ་པ་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་བཤད་པ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་དང་། ས་གར་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བཟླས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པས་རོ་བོ་མི་ལྷག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མ་ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ། ས་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་དེ། གང་ལུལ་ལ་ཆགས་བྱལ་
དེ་ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་བྱལ་ཏེ། ལྷ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྤྲོ་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །
དེ་ཡང་དངོས་གཉིས་བསྐྱུས་པའི་དག་པ་བ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་རྣམ་གཞོན་ཅུ་མ་མ། ཐག་སྤྱིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྤྱོད་བཞི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་གར་ཡོད། རོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། གསུམ་པ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

ལྷུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་བསམ་གཏན་ལ་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་ལྷུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་ལྷུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་གཟུགས་ཡིད་འོང་
 ལྷུག་པ་ནས་ལྷུག་པར་བལྟ་ཞིང་། དེ་ནི་ད་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཁོར་དང་བཅས་ན་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཡིད་པས་སྤང་ལཱི་རང་བཞིན་ནོ། །ལྷུག་རྣམ་གྱི་དགོས་པ་
 བེ་ལུམ་པ་གཟིངས་བསྟོད་དང་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལྷུག་རྣམ་མི་སྟོན་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དགའ་བདེ་ཡོད་པས་ལྷུག་པ་ཡིད་ལ་བུས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་སྤོང་ན་མ་ཆགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། སྟོན་
 དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་སོགས་ཉན་མོངས་ཐག་སྤིང་བ་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་རང་དབང་འབྱོར་ཕྱིར་བསྟོད་དོ། །གསུམ་པ།
 གཟུགས་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་དག་པ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཁོན་རྣམ་ཐར་ཡིན་གྱི་ཉན་མོངས་ཅན་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འཆི་སྤིང་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་ཐར་མིན་ནོ། །འཕྲིན་གཟུགས་མེད་དག་ན་རྣམ་སྤྲིན་
 སྟེས་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་བསམ་ནས་འཆི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཕྱོགས་ལྔ་མ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་འཆི་སྤིང་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་

༡། །སེམས་སེམས་ལྷུང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཉེར་བསྟོགས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་ཐོབ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་ཐར་ནི་འོག་ས་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འོག་སར་དམིགས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དོ་ཐོ་དང་། དེ་ལ་སེམས་གང་གིས་འཇུག་ །དེ་ལས་སེམས་གང་གིས་ལྷང་བསྟེན་པ་གསུམ། དང་པོ། བརྒྱད་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམ་ཐར་ནི་སྒར་གནས་གཉིས་པར་འགོག་པ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །འདི་དག་ལ་ཅི་འདྲི་བྱེད་རྣམ་ཐར་ཞེན། དེ་དག་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་། ལུས་ཞིང་ཆགས་པ་དང་། གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བའམ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ནི་བྱེད་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བའི་བྱེད་རོ་བླེད། དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཀྱང་དང་པོ་དེ་དངོས་གཞིའང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་སེམས་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱ་བ་སྒྲིབ་ཅེ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་སྤྱ་བ་བྱས་པ་ནི་མཇུག་ཐོག་ས་སུ་འཇུག་སྟེ། སེམས་རྒྱན་གཅོད་དགོས་པ་ནི་བྱེད་རོ། །གསུམ་པ། ལྷང་བ་ན་འཕེན་པ་ནི་སྤྱ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ཅེ་རང་གི་ས་པ་ནི་དག་པ་བ་དང་། འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡི་ས་པ་ནི་

ཨ་མེ་ཏུ་གྱུ་ལྟོ།

འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་པ་དེ་ལས་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདྲུག་སེམས་སྤིང་ཅེ་ཟག་པ་ཅས་ཁོ་ན་དང་ལྟར་སེམས་ཟག་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཡུལ་ནི། རྒྱུ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་ནི། ཉིང་
འཛིན་གྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུང་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་ཡིད་འོང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྟུལ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྒྱུ་ཐར་པའི་པོ་དེ་དག་གི་
སྟོང་ཡུལ་ཉིང་མིགས་པ་ནི། གོང་ས་དང་རང་གི་སའི་སྟུག་པ་སྟུལ་དང་སྟུགས་པས་པ་སྟུགས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་། རྗེས་སེས་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་བཤེན་གོང་འོག་རང་ས་ཐམས་ཅད་དང་། ཅུ་པར་མ་སྟོས་ཀྱང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐར་དེ་དག་མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པ་སྤིང་པས། དེ་དག་མི་སྟོབ་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བརྟག་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཐར་མཐའ་མཐའ་ལས་སྟེ་
མཆེད་གྱིས་དམིགས་པ་འདྲུས་མ་བྱས་ན་མ་མཐའ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ཐར་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཉི་ཤོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཐམས་དང་། སའི་མཐའ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་

༡༡། །གཟུགས་མེད་པའི་ས་པའི་རྒྱུ་ཐར་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྒྲུབ་དོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་རྒྱུ་མཛོན་དེ་གཉིས་ལ་ཡན་མང་དུ་གནས་པས་དེ་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཟེལ་གཞོན་ལ་
བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ན་གཟུགས་སུ་འདུ་གེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱུ་ལ་ཟེལ་གཞོན། ཆེན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གཉིས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་གེས་པས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་རྒྱུ་ལ་དང་ཆེན་པོ་ཟེལ་གཞོན་
གཉིས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་གེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲུབ་ཐེངས་དཀར་དམར་ཟེལ་གཞོན་བཞི་སྟེ། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲུབ་ཆེད་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆེ་ཆུང་ནི་སྒྲུབ་བཅུད་དམ་སྒྲུབ་པས་སོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་
དབྱིབས་ཁ་དོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་གི་གཉིན་པོ། ལྷག་མ་བཞི་ནི་གཞན་གྱི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཡིད་ལྷུང་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་འོག་གཉིས་བཤད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་
པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྷར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཟེལ་གཞོན་དང་པོ་གཉིས་ནི། རོ་པོས་དམིགས་པ། གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་ཐར་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྷ་པའི་རྒྱུ་ཐར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཅོ། །གཉིས་པ། དེ་
འོག་ཟེལ་གཞོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་གྱི་རོ་པོ། ས་གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ། དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཐར་གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྷ་པའི་རྒྱུ་ཐར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཅོ། །གསུམ་པ། དེ་ལས་གཞན་ཁ་དོག་གི་ཟེལ་

པ་ཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ལྷ་མོ་དུ་ལྷ་མོ་

གཞོན་པ་ཞི་ཡི་ས། རོ་པོ་སྟག་སྟག་སྟུང་པ་སྟུག་པ་འི་རྒྱུ་པར་ཐར་པ་པ་ཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པར་ཐར་ཐེལ་གཞོན་གྱི་བྱུང་པར་ནི། དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། ཐེལ་གྱིས་མི་ཞོན་ལ། ཐེལ་གཞོན་གྱིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་པ་ཞིན་སྒྲུབ་ཅིག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སྟག་སྟག་པའམ། རྒྱུ་པར་སྟོན་པ་སྟག་སྟག་ཡིད་དུ་མི་འོང་པར་སྟོན་པ་འི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཞོན་མོངས་པ་འི་དངོས་པོ་སྟུག་པར་དམིགས་ཀྱང་ཞོན་མོངས་མི་སྟེ་པར་དམིགས་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལ་ཐེལ་གཞོན་མ་པའདད་པ་ནི། གཟུགས་ཐེལ་གྱིས་ཞོན་ན་དེ་ཡང་ཞོན་པ་འི་ཕྱིར་མ་པའདད་དོ། །འཕགས་པ་རྒྱུ་ས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་པ་ཞིན་ཉིད་དང་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐེལ་གྱིས་ཞོན་པར་བྱེད་ལ། བྱིས་པ་རྒྱུ་ས་སྟུག་མི་སྟུག་པ་ན་རྒྱུ་ས་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སྟུ་འབྲེལ་པ་དང་། དེས་ན་གཟུགས་པ་ན་རྒྱུ་ས་པ་སྟུག་པར་རོ་གཅིག་པ་འི་འདུ་ཤེས་གྱིས་སྟོན་པར་བྱས་ནས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་དོག་པ་ཐང་དན་ལ་ཆགས་སྟུང་མེད་པར་དམིགས་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་ཐེར། ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་པ་སྟེས་ནས་མི་སྟུག་པ་འི་རང་པ་ཞིན་དུ་རོ་གཅིག་དུ་མ་ཐོང་པ་ཡིན་ན་ཐེར་རོ། གཟུང་པ་ཐང་པར་པ་ལུ་ལ། པ་སྟུན་པ་ཐང་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མ་དོ་ལས། ཐང་པར་ས་རྒྱ་མི་རྒྱུང་། སྟོ་སེར་དགར་དམར་ནམ་མཁའ་རྒྱུ་ཤེས་ཏེ་པར་མ་ཆད་པར་བྱུང་པར་བྱེད་པ་པ་ལུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་

ལྷ་མོ་

རྒྱུ་མཐོང་གི་དུག་རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། །པ་ལ། དང་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ། བྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ། ས། ལྷོད་ཡུལ་གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒོ་
མེར་སྔགས་བཞི་ནི་ཟེལ་གཞོན་བྱི་མ་བཞིའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། ཟེལ་གཞོན་བྱི་མ་བཞིའི་སྒྱུར་བ་ལས་ཕུང་བས་སོ། །གསུམ་པ། ལྷོད་ཡུལ་དེ་དམིགས་པ་ནི།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་ཡིན་ལ། ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་དུ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཟད་པ་ལྟར་གི་དམིགས་པ་རེག་ཕྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། ལྷོད་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟད་པ་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱམ་ཤེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་པའི་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོད་ཡུལ་ནི་གཟུགས་མེད་རང་
གི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྒྲེ་མ་ཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོག་པ་ནི་མིག་སྔགས་བརྟན་གྱིས་སྒྲོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་མ་བྱལ་ཅིང་། དེ་རིས་གཟུགས་ཁམས་མ་བྱལ་ལ། ལྷ་ལ་རྒྱན་མེད་པས་ཟད་པར་མ་བཞག་གོ། །གཟུགས་མེད་
བྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་འཛོག་པ་ནི། ཤེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཆད་མེད་པ་བྱལ་པ་ལས་ཐོག་དཔུང་དུ་མེད་པའམ། དེ་གཉིས་ཟད་པར་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པས་ཟད་པར་མི་བཞག་གོ། །རྒྱམ་ཐར་སྔགས་གསུམ་གྱི་ཕུང་པར་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

མ་ཇི་ད་གྱུ་།

ནི། དང་པོས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ། དེ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། དེ་ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་སྒྲ་མ་རྫོགས་གིང་ཕྱི་མ་འབྱུང་པས་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོའི་རིམ་པའམ། རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་། འབྲས་སྤེའི་རིམ་པས་རྒྱམ་
ཐར་ཟེལ་གཞོན་ཟད་པར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། འགོག་པ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་ལུ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱམ་ཐར་བརྒྱད། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད། ཟད་པར་བཅུ་གྲེ་ནི་བུ་ཅུ་དུག་ལས། དང་
པོ། འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་རྟེན་སྒྲིགས་གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟེན་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་གང་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷག་མ་ཉེར་ལུ་པོ་རྒྱམ་ས་ནི། ཐུར་འདྲེས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་
བྲལ་བ་ཅུ་དང་མ་འདྲེས་པ་རྒྱམ་ས་ནི་འབད་ཚུལ་གྱི་སྒྱུར་པས་འཐོབ་སྟེ། གོམས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་དང་དམིགས་པས་ལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱམ་ཐར་
བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་རྒྱམ་ས་ནི་མི་ཡི་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ལུ་སྒྲིགས་འགོ་བ་གཞན་ན་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ལུང་སྟོབས་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །
གཉིས་པ། ལུང་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་འཕ་ཞེན་མ་ངེས་པའི་དམིགས་པས་ལ། འོ་ན་ལུང་མེད་པས་པས་མ་གཟུགས་དག་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེན། བསམ་གཟུགས་གྱི་སྒྲོམས་འདུག་ནི། རྒྱིར་ལུང་དང་། རྒྱུ་དང་། ལས་

༥༠༥

༡༥༥། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ལས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དག་རྩ་ནི་ལུང་མེད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་ཏུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལོ། འདི་ལ་གཟུགས་སུ་ཕྱུ་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེར་གོམས་པའི་སྐྱེ་ལ་མཉམ་ཀྱི་ཕྱུ་སྟོབས་ལྟ་ནི་བས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་འཛིན་སྐྱེ་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ན་འང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་འཛིན་ཐོབ་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། འོག་སའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ་བར་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་མེད་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའང་ཕྱུ་དང་ལས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་གོང་མའི་རྟེན་བསྟོགས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་པོ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྒྱུ་མས་ནི་ཕྱུ་དང་ལས་སྟོབས་དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་འཛིག་ཆོ་བསམ་གཏན་འོག་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དག་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་འདུག་པ་གས་ཆེ་བས། བསམ་གཏན་གོང་མའི་སེམས་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་གང་མས་ངག་

རྩོན་པའི་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྩོན་པས་མ་གཏོན་གོ་མས་པའི་པག་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཁྱེ་སྒྲུས་པག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞག་མི་འདོད་པས། རྩོན་པས་མ་གཏོན་པསྒྲོམས་པའི་སྐལ་མ་ཉམ་གྱི་ཚུ་
 ལས་ལུང་བ་ལ་འདོད་དོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ལྟ་ལ་ཚུགས་ལུང་པོ་དེ་དང་། མི་ལ་དེ་སྒྲེད་ཡིད་བྱེད་བརྟན་དང་། སེམས་གནས་དག་སྟོགས་ལུང་གི་རྩོད་ས་ལས་ཀུང་སྒྲེའོ། །ལས་ཀྱི་རྩོད་ས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་དེ། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་
 འབྲས་ལུ་འདོད་ན། ཅི་འདོད་ཁམས་སུ་བསམ་གཟུགས་མི་སྒྲེ་ལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ལས་ཀྱི་རྩོད་ས་ཀྱིས་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་སྒྲིལ་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུ་མ་བུར་འབྲས་ལུ་འདོད་ན་དེ་ཚུ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་
 བའང་ཡིན་མོད། གཙོ་ཆེ་བས་དེ་སྒྲུང་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་གནས་བརྟུན་པོ་རྩོགས་པའི་མཁུག་བསྐྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་བརྟུམས་པ་དོན་ཡོད་པར་རྩོན་པ་དང་། རི་ལྟར་བརྟུམ་རྩེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྩོན་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་
 ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་ཆོས་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་། རྩོགས་པའི་ཆོས་ལམ་འབྲས་ལུར་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་གི་ཆོས་ཤེས་ནས་རྩེ་བ་བཞིན་གཞན་ལ་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོགས་པའི་
 ཆོས་བསྐྱབས་གསུམ་རང་རྟུན་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་མིན་པས་ཁོ་ན་ནི་སྒྲུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་རྩོགས་ནི་མིད་དུ་གནས་པ་དེ་མིད་དུ་བསྟན་པ་གནས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའང་

2000

ཕ་འཇགས་པ་འོད་ལྷན་ལ་སྟགས་པའི། ལྷོ་པོ་པལ་ཆེར་ལྷན་འདས་ཏེ་ཟད་པ་ན། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། ལྷོན་པའི་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་བརྟེན་པས་རང་དགར་ལྷུར་པ་ལྷི། རྟན་པའི་
 རྟག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་འདྲི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྟོན་ས་དགྲུགས་སོ། །ཇི་ལྟར་དགྲུགས་ཤིན། སངས་རྒྱས་ལྷན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། གོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སྟོང་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་
 བརྣམས་གྱིས་རྟུ་ལྟུ་ལྟུ་གའི་ཆོག་ལ་སྟགས་པ་རུང་བ་མིན་པའི་གཞི་བརྟུ་བཅས་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་པར་དགྲུགས་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་བརྟན་བརྒྱས་ཡངས་པ་ཅན་རྟུ་འདུས་ཏེ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་བསལ་པ་དྲོ།
 དེ་ནས་ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་རྟག་རྟུན། གོང་ཁྱེར་མེ་ཏྲོག་གིས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་ལྷན་མེད་ལྷུང་པའི་ཆོ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་སྟགས་སྒྲིད་བཞིས་གསུང་རབས་འདོན་པར་ཁྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་
 ལྷོ་བ་མ་སོ་སོར་གྱིས་པས་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྟུ་ལྷུར་ཏེ། སན་རྟུན་གྱལ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་དགྲུགས་པར་ལྷུར་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ལྷོ་མ་བས་པར་ལྷུར་པ་རྣམས་ཇ་ལན་རྟུ་རའི་དགོན་པར་འདུས་ནས་ཉི་
 བར་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ལྷུང་བརྒྱ་ལོན་ཏེ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཁ་ཅིག་ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷུང་རྟུ་བརྟན་ལོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་དང་། བརྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷུང་པ་ན། གོང་ཁྱེར་པ་ཏྲ་

སོ། །འཛི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱུང་དང་། ལོ་རྩ་བ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་བསྐྱར་བྱུང་སྒྲོ་བ་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོན་གྱི་ཆོས་ལེན་པ་བྱས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ཁྱེད་གོ་སྒྲོ་བ་
 དཔྱེག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མ་ལས་པ་རྩིན་མི་དུ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བསེས་གཉེན་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྩ་བ་བརྩེ་དཔལ་བརྩེགས་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་པལ་པའོ། ། །འདིར་
 ལྷས་པ། ས་བཅད་རུང་བད་མང་ཡང་འགོལ་བ་རུང་འཛིག་དང་མཉམ། མཛོན་པ་སྟོན་རྒྱ་དཀར་ཡང་འདི་དང་སྐྱར་ན་སྒྲོགས་ཅམ་རྫོགས། དཔེ་གཞན་སུ་མི་འདྲ་ཡང་དཔྱེག་གཉེན་རང་གི་དགོངས་པ་མཐུན། ཐུན་པོ་སུ་མ་མགུ་ཡང་
 ཆོས་གྱི་རྫོགས་འབྲུང་འགའ་ལ་པན། ས་བཅད་གང་གིས་སྒྱེ་དང་བསྐྱས་དོན་མཆོམས་སྐྱར་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་པ། གཞུང་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡིན་གཞན་དུ་བྱིས་པས་རྟེན་བགྲངས་པ་ལྟར། གྲངས་ཅམ་སྒྲོ་བ་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བར་པན་
 པ་དཀར་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ། འབད་པས་བྱས་སོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་དང་བསྐྱས་པའི་རྒྱལ་སེས་མཛོན། ཅེས་སེས་བྱའི་ཆོས་གྱི་རྒྱམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གི་འབྲུང་གནས། མཛོན་པ་སྟེ་བདུན་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་
 མཛོན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལོགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་གྲུང་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་རྒྱ་འདུས་པའི་ཆོས་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་མཛོན་གྱི་བསྐྱས་དོན་ས་བཅད་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་སལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་ལྷན་ས

༥༥། །སྒྲུའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་བཤད་སྐབ་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཅེ་ར་སྡོམ་བརྩོན་སྒོ་གོས་གསལ་བ་འཕགས་ཅོར་གྱི་གངས་ལ་མཛོད་གྱི་བཤད་བྲིད་བཅུས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་དབུ་ཅན་
 མི་ལམ་སྒོ་གོས་དྲི་མེད་གྱིས་བཀོད་པའི་དགོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་དང་སྐབ་པའི་སྒོ་ནས་ལུན་རིང་དུ་འཕྱེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །མདྲ་ལོ། །ས་བཅད་མཐུག་ཅུ་མ་མོ། ། །སྐས་པ། གང་དག་
 སྤྱིད་ལས་ཡིད་འབྱུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །གོ་འཕང་དོན་གཉེར་བཅུད་པའི་སྒོ་ལྷན་རྣམས། །ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ས་བོན་གྱུད། །ཆོས་མཛོད་མཛོད་ཡིན་ཀྱན་ནས་འཐུག་པར་མཛོད། །དེ་ཕྱིར་གསུང་གསང་ཆེག་དང་
 དོན་གྱི་ཆ། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་ཡང་ལྷག་བསམ་སྒྲོས། །གཟུར་གནས་སྒོ་ལྷན་འགའ་ལ་ཕན་སྐྱེ་སྡེ། །ཁྱེད་རྣམ་དོན་རྣམས་གསལ་བའི་འབྲེལ་བཤད་བཀོད། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གིང་རྟ་ཡིས། །གདུལ་
 བྱའི་ཡིད་མཁར་ཐུབ་བསྐྱེད་ཅིན་བྱེད་དབང། །བཟང་པོའི་གོ་ལར་དྲངས་ནས་སྒྲོངས་པའི་སྒྲུག །བསལ་ནས་ཀྱན་མཁྱེན་གོ་འཕང་འཕྲོག་གྱུར་ཅིག །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཐུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཆོས། །བསྐྱེད་འཛིན་དམ་
 པས་འཛིན་སྒྲོང་སྒྲེལ་སྒོ་ནས། །དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ཀྱན་བྱུང་སྡེ། །འགྲོ་རྣམས་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྒྲོད་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡང་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཕྱོགས་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་ཐོབ་

འགའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་།

ཅིང་མཁས་པ་འི་མདུན་སར་མི་འཛིགས་པ་འི་སྟོབས་པ་མཆོག་ཏུ་དགོ་བ་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པ་འི་རྩོམ་ཆེ་འི་བཀའ་མཆན་འདི་འི་ཁུངས་མཛོན་པ་འི་རྒྱན་སོར་བཞག་ལས་ཆོག་སྟེ་བསྟུས་པས་ཅུང་གོ་དཀའ་བ་
རྒྱམས་གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་དག་སྟོར་ཅམ་ལས་རང་ཆོག་གོ་བསྟེ་བསྟུང་མེད་པར། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཀམ་ཐོག་པ་འི་སྟོབ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བཙུན་གཟུགས་སྐལ་བཟང་མེད་གིས་རྩོམ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འི་སི་ཏུ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་བཀའ་བཞིན་ཉིན་དགོན་བསམ་གཏན་གྱིང་གི་སྟུབ་ཁང་དུ་ཞལ་བསྟུས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། ། །འདི་ལྟར་ཀམ་ཐོག་སི་ཏུ་བཀ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྟེ་
སྟོང་འཛིན་པ་སྐལ་བཟང་དབང་ལུག་གིས་ས་བཅད་དང་ལུག་མཆན་དགུས་སྟེ་བཀོད་པ་ལས། །སྟུར་རབ་ཆོས་མེ་སྟག་ལོར་ཞེ་ཆེན་ཡང་དཔེན་བདེ་མཆོག་བཀྱ་ཤིས་དགོ་འཕེལ་གྱིང་དུ་གྱུན་གཟུགས་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་
འཁྱུར་མེད་པར་རྒྱུ་རྒྱམ་རྒྱལ་དང་། །ཁོ་བོ་ས་མཚུ་རྒྱུ་གི་རྩི་བཅས་པས་ལུག་མཆན་འགྲེལ་པར་གཏུགས་ནས་ཞུས་གིང་དག་པར་བྱས་པ་འདིས་བསྟུན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་བྱ་ན་མེད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག་དགོའོ་དགོའོ་དགོའོ། ། །ཞོ་སྟེ་རྩི། རྒྱ་ཆེ་འི་ཆོས་མཛོན་རིན་ཆེན་མཛོད་ཁང་གི། །བྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གི་གཉིན། །འཛིག་རྩིན་གྱུན་གྱི་མིག་གཅིག་གཞུང་བཟང་འདི། །མཁས་པ་

299

622

		ཆེ། མཐོན་པ་གྲླ་བཅུ་ཆེ། མཐོན་པ་གྲླ་བཅུ་ཆེ། མཐོན་པ་གྲླ་བཅུ་ཆེ།		
--	--	--	--	--

༄༅། །ཀུན་བདུས་སྒྲི་སྒྲོམ། སུང་པོ་སྔགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་རྒྱམས། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་གནས་རྒྱམས་ཏེ། །གོ་རིམས་དོན་དང་དཔེར་དབྱེ་དང་། །བརྒྱུས་པ་ལ་སྔགས་བཞི་
 པོ་ནི། །བརྒྱུས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད། རྒྱམ་པ་ངེས་དང་སའི་དབྱེ་བ་བཞི། བདེན་པ་དང་ཆོས་དང་ཐོབ་པ་དང་ཡང་དག་འབེལ་གཏམ། རྒྱམ་པར་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བརྒྱུས་
 པའི་སྒྲི་སྒྲོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། སུང་པོ་རྒྱམས་ནི་དུ། །ཁམས་རྒྱམས་ནི་དུ། སྒྲི་མཆེད་རྒྱམས་ནི་དུ། །ཞེས་པས་གྲངས་བརྟན། ཅིའི་ཕྱིར་སུང་པོ་རྒྱམས་ལྟ་ཁོ་ན་སྔགས་ཀྱིས་གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་
 བར་ལོན་པའི་སུང་པོ་རྒྱམས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཉེར་ལེན་གྱིས་དོན་བཤད། དེ་བཞིན་གཟུགས་སྔགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ཀྱི་སུང་པོ་རྒྱམ་པར་གནས་པ། རྒྱ་འབྱུང་བ་བཞི་གང་། དེའི་འབྲས་སུ་གཟུགས་སྔགས་
 ཀྱི་རྒྱམ་པར་གནས་པ་བཤད། ཅིའི་ཕྱིར་སུང་པོ་རྒྱམས་གོ་རིམས་སུ་བརྗོད་ཅེ་ན་སུང་ཁམས་སྒྲི་མཆེད་སྔགས་ཀྱི་གོ་རིམས། དཔེ་གང་། གཟུགས་ནི་དཔུ་བའི་གོང་སུ་ལྟ་སུའོ་སྔགས། སུང་ཁམས་སྒྲི་མཆེད་ཀྱི་རབ་

༄༅། །རྟུ་དབྱེ་བ་གང་། རྩོམ་དུ། རྩམ་ཡོད་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ཅན་སོགས། ཟག་བཅས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་དང་། འདས་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། མཚན་ཉིད་རི་ལྟར་གྲངས་དུ་ཞིག་དགོས་པ་ཅི་
ཡི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། རི་ལྟར་ན་རྩམ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། རྩམ་སྟེ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་རྩམ་སྟེ་ཡོད་པར་བརྟན། རྩམ་སྟེ་ཡོད་པ་ནི་དབང་པོའི་སྟོང་ཡུལ། གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི། མིང་
མ་བཟུང་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་དབང་པོས་འཛིན་པ་དང་གཟུགས་སོགས་རྟུལ་རྩམ་གྱི་གང་བུར་བུམ་སྟོ་འབྱུང་བ་ལྟར། དོན་བཞིན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེའི་སྟོ་འབྱུང་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩམ་སྟེ་ཡོད་པའོ་བདག་ལ་རྩམ་
སྟེ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་མོ། །རྩམ་ཡོད་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་མིང་དང་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ། དབང་པོའི་སྟོང་ཡུལ་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་བཏགས་ཡོད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པས་ཡོད་
པའོ། །བདག་ལ་བཏགས་པར་མཛོན་ཞེན་སྟོང་ཕྱིར་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྟག་གོ། །རི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་སོགས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་པའོ། །ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་ལྟ་ཡོད་པ་ལོ། །བདག་ལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་རྒྱུར་མངོན་ཞེན་། རི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་སྟགས། རྒྱུར་པའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལོ། །
 བདག་ལ་རྒྱུར་པར་དག་པའི་རྒྱུར་མངོན་ཞེན་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་སྟགས། ཤེས་བྱ་ནི་རྒྱུར་པ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་
 གཞི་ལྟ་བུ་ལྟར་སྟགས་གྱི་དབྱེ་བར་བཤད། གང་དུ་གཟུགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་བྱུང་དམ། གང་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་བྱུང་དམ། གང་གིས་སེམས་བྱུང་ཆགས་སྟགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དང་
 སྟགས་རྒྱུ་བྱུང་དམ། དེའི་གནས་སྐབས་ལྷན་མིན་དང་། རྒྱུ་བྱུང་བ་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལོ། །ཡང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྒྱུ་མ་མེད་མོས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཐོས་
 པ་དང་། རིགས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་བསམ་པ་དང་། རྒྱུ་བྱུང་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་
 གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། འོག་མ་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཆོས་ཤེས་དང་། གོང་མ་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་རྗེས་ཤེས་དང་། རྒྱུ་བྱུང་ལྷན་ལྷན་ལྟར་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་

संस्कृत-विश्व-विद्यालय

愛人愛己

[illegible]

དང་། རྒྱུ་ལྷན་པའི་གཟུགས་ནི་རྒྱ་འབྱུང་པ་ཉིད་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། འབྱུང་གྱུར་རྣམས་ཀྱང་ནང་མཚན་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་གང་གི་ཀྱན་འབྱུང་པ་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་གྱི། ཆོར་སྟགས་
 གྱི་ཀྱན་འབྱུང་ནི་ལྷན་གྱི་དགའ་བ་དང་ད་རྒྱུ་ལྷན་པའི་རིག་པ་སྟགས་ཀྱང་ཡིན་པ་ལྷ་ལུ་མིན་ནོ་གསུངས་པ་དང་། སྟགས་ཆ་དང་བཅས་པ་དང་། ལུལ་ལ་དེའི་ཆས་ཁུབ་པ་དང་། དེ་སྟགས་འདི་དག་གོ་ཞེས་ལུལ་ཉི་ཐར་བསྟན་
 དུ་རུང་པ་དང་། ལུལ་འགའ་ཞིག་པ་དེ་ན་ཡོད་པར་སྟོན་ལུལ་དུ་འགྱུར་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀས་སྟོན་ལུལ་དུ་མཚུངས་པར་དམིགས་པ་དང་། མིག་གེས་སྟགས་ཀྱང་བརྒྱད་པས་གཟུགས་ཅན་དེ་དང་འབྲེལ་པ་དང་།
 གཟུགས་མེད་པར་སྟེས་པ་ལའང་གཟུགས་གྱི་ས་པོན་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོག་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྷ་ལས་གཟུགས་གཞོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་པས་གཞན་
 ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རུལ་ཐུན་བསགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདོད་པ་ན་སྟོན་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་པས་བལྟས་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པས་ནང་དུ་བལྟས་པ་དང་། འདོད་སྟོན་པའི་
 གཟུགས་དེ། ཕྱིར་བལྟས་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་སྟོན་པས་རྒྱ། གཟུགས་མེད་གྱི་གཟུགས་དེ་སྟོམ་འདུག་གི་སེམས་པ་སྟོན་པ་ལས་ལྷན་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་འདི་ཡིད་ལས་ལྷན་ལྷན་པའི་རིག་པར་བྱའོ། །སོ་སྟེའི་གཟུགས་གྱི་ལྷན་

༡༡། །དང་ཕྱི་མཐའ་མུ་མེད་པའི་རྒྱན་རིང་བ་དང་། སྒྲོབ་པའི་གཟུགས་ལོའོར་བའི་མཐའ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས། རུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ། དེའི་མི་སྒྲོབ་པའི་དྲ་ལྷུང་པའི་སྤྱིད་པ་གཅིག་ལུས་རུས་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་སྟགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལྷུང་གྲུབ་པ་མེད་པ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཟུགས་ཅན་དུ་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞོན་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་དག་གོ། །ཡང་ན་ལྷག་མ་རྒྱམས་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་རོ། །ཕྱི་རོལ་བལྟས་སྟགས་དུག་ཆོར་སྟགས་དང་ཐུན་མོང་རོ། །བདག་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་མངོན་ཞེན་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྷུང་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མིན་པར་བརྟགས་ཞེན། གཟུགས་ཅན་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་འང་གཟུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་དག་གོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་། བདག་ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པར་མངོན་ཞེན་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྷུང་བསྟན་ཡོད་ཡིན་སྟགས་གསུམ་གོང་བཞིན། མིག་གི་ཡུལ་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་པའོ། །ལྷག་མའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིན་ནོ། །བསྟན་ཡོད་དང་འབྲེལ་བ་སྟགས་པས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་ཀྱང་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་བརྟག་གོ། །ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དག་གོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་རོ། །བདག་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མངོན་ཞེན་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡེ་ཤིང་གྲུ་ལྷོ་ལྷོ་

འི་རྒྱུར་པ་རྒྱུར་དུ་མེད་པ་ཡིན་སྟགས། བརྒྱུན་ཡོད་ལས་བརྒྱུག་པ་བརྒྱུན་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱུན་མེད་དག་གོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱུར་རོ། །བདག་མིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཞེན་སྤང་ཕྱིར་རོ། །འི་རྒྱུར་ཐོགས་
བཅས་ཡིན་སྟགས། །བརྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ཐོགས་བཅས་སོ། །ཡང་ན་མ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོགས་བཅས་སུ་བརྒྱ་སྟེ། རིགས་དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱུར་པ་མ་བུས་པས་ཀྱང་རོ། །དེ་ལ་རིགས་ནི་ཐུན་ཚུན་དུ་སྒྲིབ་
ཕྱིན་དུ་སྤྱུར་པས་སྟགས་སུ་བྱུང་དང་། བརྒྱུན་བྱུང་ཕྱི་རྩོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཕྱི་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཕྱི་མེད་ཞེས་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །ཉེར་བསགས་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལས་གོང་གུར་གྱུར་པས་སོ། །སྤྱོད་པ་གཅིག་ནི་ཐོགས་མེད་དོ། །ཡོངས་
སྤྱུར་པ་མ་བུས་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་མ་བརྒྱུར་བའི་གསུགས་སོ། །ཉིང་འཛིན་གྱིས་དབང་བརྒྱུར་བ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་དེ། ལྷ་སྐྱེས་མཉམ་པ་བཞེན་ནོ། །ཡང་སྐྱེས་མཉམ་སྤྱང་གིས་རབ་དུ་བསྐྱགས་པ་འི་
གཞིའི་གནས་ཡིན་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རོ། །འདིའི་དབང་དུ་རྒྱལ་ཡང་ཐོགས་བཅས་སོ། །དེའི་དབང་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱུར་རོ། །བདག་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་
པ་ཡིན་པར་མངོན་ཞེན་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འི་རྒྱུར་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་སྟགས། ཐོགས་བཅས་ལས་བརྒྱུག་པ་ཐོགས་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོགས་མེད་དམ། ཡང་ན་ཅི་རིགས། བདག་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བར་མངོན་

ལྷོ་

ཞུ། ཞེན་སྤང་ཕྱིར་རོ། ཁི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དག་བཅོམ་ལྷན་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱང་བའི་ཕྱིར་ཟག་དང་བཅས་པར་ལྟོ། ཉེར་ལེན་ཕྱང་ལྡ། ཁམས་བཅོམ་ལྡ། སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ཟག་བཅས་རྣམས་སོ། ཕྱང་ལྡའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡང་དག་པའི་ལམ་དངོས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཟག་མེད་དོ། དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་འདུས་མ་བུས་ཟག་མེད་དོ། བདག་ཟག་དང་བཅས་པར་མཛོན་ཞེན་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁི་ལྟར་ཟག་མེད་སོགས་ཟག་བཅས་ལས་བརྒྱུག་ཟག་མེད་དེ། ཉེར་ལེན་ཕྱང་ལྡ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ། སྒྲིམ་ཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། བདག་ཟག་པ་དང་བྲལ་བར་མཛོན་ཁི་ལྟར་འཐབ་དང་བཅས་ཡིན་སོགས་ཆགས་སྤང་གཉི་ལྷན་གི་ངོ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། མཚོན་ལེན་པ། ཆད་པས་གཅོད། འཐབ་ཅོད། མཚང་འབྲ། དག་གིས་ཅོད། ལུས་ཀྱིས་འབྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་འབྲེལ། དེ་བཅིངས། དེ་མཐུན། དེ་ཕྱང་རྣམས་འཐབ་བཅས་སོ། ཟག་བཅས་ངེ་སྟེད་པར་འཐབ་བཅས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དོ། བདག་འཐབ་པ་དང་ལྟན་པར་མཛོན་ཞེན་སྤང་ཕྱིར་རོ། ཁི་ལྟར་འཐབ་པ་མེད་པ་ཡིན་སོགས། འཐབ་བཅས་ལས་

བསྐྱེད་ ། འཕྲུལ་མེད་དེ། ཟག་མེད་རི་སྒྲིལ་པར་འཕྲུལ་མེད་དེ་སྒྲིལ་དོ། ། བདག་འཕྲུལ་བྲལ་དུ་མཛོན་ཞེན་སྤང་། རི་ལྟར་ཟང་ཟེང་བཅས་པ་ཡིན་སྟགས། ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན། སྤང་བས་ནི་རྣམ་ཐུང་གི་ཆོས་ལ་ཞེ་
 སྤང་བས་སྤྱིད་པ་ལྷག་པར་ཆགས་པའམ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ལུས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ། དེ་བཅིངས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་མཐུན། དེའི་རྣམ་ཐུང་ཟང་ཟེང་བཅས་སོ། ། འཕྲུལ་བཅས་རི་སྒྲིལ་ཟང་
 ཟེང་དེ་སྒྲིལ། བདག་ཟང་ཟེང་ལྟན་པར་། ཟང་ཟེང་མེད་པ་དེ་བསྐྱེད་སྟགས་གོང་འདྲ། རི་ལྟར་ཞེན་བརྟེན་པ་ཡིན་སྟགས། ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་གི་རོ་པོ་ལ་བརྟེན། འདྲོད་ཡོན་ལྟ་རྣམས་ལ། ལྷག་པར་ཆགས་པ། འདྲོད་ཡོན་
 ལྟ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཞེན་པའོ། ། ཞེ་སྤང་གིས་མཛོན་འཐུང་ལ་ཞེ་སྤང་ལྷག་པར་ཆགས་པས་སོ། ། དེའི་བདག་གི་སྟགས་དུག་དང་། ཟང་ཟེང་དུག་བཅས་རི་སྒྲིལ་ཞིག་རྟེན། བདག་ཞེན་པ་དང་ལྟན་པར་། རི་
 ལྟར་མཛོན་པར་འཐུང་བརྟེན་པ་ཡིན་སྟགས། ཞེན་རྟེན་བསྐྱེད་ ། མཛོན་འཐུང་བརྟེན་པའོ། ། ཟང་ཟེང་དུག་མེད། རི་སྒྲིལ་མཛོན་འཐུང་དེ་སྒྲིལ། བདག་མཛོན་འཐུང་རྟེན་པར་། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཡིན་སྟགས། གང་ལ་སྒྲེ་འཇིག་
 གནས་དང་གཞན་དུ་འཐུར་པར་སྤང་བ་དེ་འདུས་བྱས། ཆོས་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་སོ། ། བདག་མི་རྟག་པར་མཛོན་ཞེན་། རི་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་། འདུས་བྱས་

༡༡། །ལས་བསྐྱེད། །ཆོས་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ་སྒྲེ་འདུས་མ་བྱས་སོ། །འདག་རྟག་པ་མངོན་ཞེན་ ཅེར་ལེན་སྤང་བོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ཞེན། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལས་ཉོན་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་འདུས་བྱས་མིན་ལ། །འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱིས་སམ་རྒྱལ་ཀྱིས་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཕྱིར། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་འདུས་མ་བྱས་འདི་ནི་གཉིས་སོ་ཞེས་སྤང་གསུམ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཞེན། །འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེས་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན། །འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེས་འདུས་བྱས་མིན་སྒྲེ། རྒྱལ་འདི་དེ་ལྟར་བལྟའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་སོགས། །ཁམས་གསུམ་པར་གཏོགས་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཁམས་གསུམ་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའོ། །སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལམ་དང་རྗེས་ཐོབ་འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྤང་བ་མ་གཏོགས་པའི་དང་། །ཁམས་བཅོམ་ལྟ་དང་སྒྲེ་མཆོད་བཅུ་དང་། །ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་སྒྲེ་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །འདག་ལ་འཛིག་རྟེན་དུ་མངོན་ཞེན་སྤང་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་འདས་སོགས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །འཛིག་རྟེན་འདས་པ་སྒྲེ། ཅན་རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་

འགའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲེ་

五
十
五
五

དང་ཕུང་མེམས་ཀྱིས་སྒྲོས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཞིའི་གནས་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་གསུངས། ཡང་རྣམ་གྲངས་སུ་ན། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་འདས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལམ་དང་རྗེས་ཐོབ་དག་གོ། །བདག་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཕུང་པ་ཡིན་སྟགས། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་ཕུང་པ་ནི་ཕུང་པ་སྟེ། ཕུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཞེན་སྤང་བྱིང་རོ། །ཡང་ཕུང་པ་ནི་ཉིར་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཕུང་པ་ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་དང་། དེ་ཕན་ཆད་རྒྱུན་གྱིས་ཕུང་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་ཕུང་པ་གཉིད་ཟས་ཆད་སྒྱུད་སྒྲོམས་འདུག་ཏེ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལས་ཕུང་པ། རྟེན་ཕུང་པ་ནང་གི་དབང་པོ། འགྱུར་པར་བདེ་སྟགས་ཆོར་བ་ཕུང་ན་དེ་དང་མཐུན་པར་དབང་པོར་འགྱུར། ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པར་རྒྱས་པའི་སྒྲུབས་ཅི་མས་པར་བདེ་འགོ་ནས་ངན་འགོར་སྒྲིབ། ཕུང་པར་དུ་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ། འོད་གསལ་པར་ཅེ་བས་རབ་དུ་སྒྲུབ་རྣམས་དང་། ལྷ་ཡིད་རབ་དུ་སྒྲུབ་འབྱེན་པ་དང་། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྒྱུད་པའི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཡོངས་སྒྱུད་ལྷན། འོད་གསལ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་

འགའ་དང་པོའི་དཔྱོངས་འགྲེལ་མཚན་

དང་། འདྲ་བྱེད་གྱི་ལུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་བརྩུག་ཅིས་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་རྟུག་དང་། ཚེས་ཁམས་དང་། ཚེས་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་ཟ་བ་པོར་མཛོན་ཞེན་ཅེས་ཡང་མ་ཤུད་བ་མིག་རྣ་ཡིད་གསུམ་
 དང་། དེ་ལས་གཞན་ཤུད་ནས་འཛིན་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་བ་དབང་ལྡན་དང་། དབང་པོ་རྟུག་ལས་ཤུད་བའི་ཡིད་གྱིས་རང་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་རྟུག་ཐམས་ཅད་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འཛིན་བ་ཡང་
 འཛིན་བར་བལྟའོ། །ཚོགས་ནས་རྣམ་པར་གྲེས་བ་འཤུང་བའི་ཕྱིར་བརྟགས་བ་ཅན་ཡང་འཛིན་བར་སྒྲུའོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲིམ་ཚོགས་ནས་རྣམ་པར་གྲེས་བ་འཤུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བརྟགས་ནས་འཛིན་བ་ཉི་ཤེས་
 འདོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་ཚེས་རྣམས་བྱེད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་། འཛིན་བ་འང་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཟུང་བ་ཡིན་སྟགས། མིག་ལ་སྟགས་འཛིན་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཡིད་གྲེས་གྱིས་གཟུང་བ་ཡང་ཡིན་
 ཚོ། །གཟུང་བ་ཡིན་ལ་འཛིན་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འཛིན་བའི་སྒྲིམ་ལ་ཉིད་གྱི་ཞེས་སེམས་སེམས་ཤུང་བས་ལ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་བ་ཉིད་དོ། །བདག་ལ་ཡུལ་དུ་མཛོན་ཞེན་ཅེས་ཇི་ལྟར་བྱི་རོལ་དུ་བལྟས་
 བ་ཡིན་སྟགས། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བློས་ཤུང་དང་། བསམ་བ་ལས་ཤུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཚེས་བསྟན་བ་པས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ཤུང་གི་ཚེས་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་འདོད་བ་དང་།

༡༡། །རབ་རྩ་ལྟན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་རྩ་བ་ལྟས་པ་ལོ། །དེ་ལ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་རྩ་བ་ལྟས་པ་མིན་ཏེ། རྩ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལས་བྱུང་ཕྱིར། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་འདས་སྟགས་ལ་དམིགས་པར་བལྟའོ། །ཕྱི་ཕྱི་
 གི་རོའི་ཁམས་བཞི་དང་། གི་རོའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་འདོད་ཁམས་སུ་བསྐྱེས་པ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཞེན་ རི་ལྟར་ན་ནང་རྩ་བ་ལྟས་པ་ཡིན་
 སྟགས། ཕྱི་རོལ་རྩ་བ་ལྟས་པ་ལས་བསྐྱེས་པ་ནི་ནང་རྩ་བ་ལྟས་པ་སྟེ། ཁམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མངོན་ཞེན་ རི་ལྟར་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་སྟགས། མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱེད་པས་ལུང་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྐྱེད་ནི། ས་ཐམས་ཅད་རྩ་གྲུ་རྩ་འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 འཇིག་ཆོགས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་པའི་མཐར་ལྟ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའོ། །ཁུང་པོ་རྣམས་དང་། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྐྱ་ཆོས་ཁམས་ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
 གཟུགས་སྐྱ་ཡིད་ཆོས་བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་ཉོན་མོངས་ལྟན་པར་མངོན་ཞེན་ རི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་སྟགས། དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱེད་ལ་ལུང་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཁམས་བསྐྱུང་

五、

དང་། གླིམ་ཆེད་བརྒྱད་དང་། ལུང་པོ་དང་། ཐམས་དང་གླིམ་ཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་ཞེན་= རི་ལྟར་འདས་པ་ཡིན་སྟགས། ལུང་ལ་འགགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལྷ་
དང་འབྲས་ལུ་ལྷུད་ཟེན་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལས། ཡང་དག་པར་གིན་ཏུ་འདས་པ་དེ་གཉིས་བྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཡོངས་ལུ་བརྒྱུད་ནས་ལྷར་བག་ཆགས་བཞག་ནས་ད་
ལྟ་ཞིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་ལུ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྣམ་མེད་པ་དང་། ལྷར་འདས་དུན་པའི་ཀུན་ཏུ་དམིགས་སེམས་རྟོག་པའི་མཆོན་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་
པ་དང་། ད་ལྟ་ལ་ལྟོས་པས་འདས་བཏགས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བདག་འདས་དུས་ལུ་བྱུང་ངམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མཆོན་མ་དང་། དེ་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་མཆོན་མ་ཡིན་པས་ཀུང་འདས་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་ད་ལྟ་མ་འོངས་འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་གཅིག་གོ། །བདག་ལྷགས་པར་བྱས་པ་མངོན་ཞེན་= རི་ལྟར་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་སྟགས། ལྷིར་ལྷ་ཡོད་ཀུང་ད་ལྟར་འབྲས་ལུ་དེ་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེས་མ་ཟེན་པས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་འབྲས་ལུ་གཉིས་ཀ་མ་ལྷུད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་གི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་དང་། ལྷ་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟར་མེད་པ་

ལྷ། །འདྲམ་པའི་སྤྱིད་པར་དམིགས་ནས་མཛོན་པར་དགའ་བས་ཆ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་དང་། མཛོན་པར་དགའ་བ་མེད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་
འོངས་པར་བལྟའོ། །འདྲམ་ད་ལྟ་འདྲམ་མ་བྱས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་འཇུག་པར་བྱ་བར་མཛོན་ཞེན་= ཇི་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས། བྱང་ལ་མ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
རྒྱ་དང་འབྲས་སྤྱད་ཟེན་པ་དང་། སྤྱད་མ་ཟེན་པ། ཀུན་ཉོན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡི་རྒྱུན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ད་ལྟ་དེར་ལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པར་རབ་རྟུ་བཞག་པའི་རྒྱ་དང་། མིག་སྟགས་རྣམ་གཤམ་གྱི་
གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་འགགས་པར་ཉེ་བར་གནས་པས་ཀྱང་ད་ལྟར་བྱང་བར་བལྟའོ། །འདྲམ་མ་འོངས་འདྲམ་མ་བྱས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་འཇུག་པར་བྱེད་པར་མཛོན་ཞེན་= འདས་མ་འོངས་ད་
ལྟར་བྱང་བ་ནི་གཏམ་གྱི་གཞིའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རང་མཚན་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་བ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བྱང་བ་དང་། འབྱང་བ། ད་ལྟར་གྱི་མཐོང་སྟགས་གྱི་ཐ་སྤྱད་གྱི་
གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མཚན་གྱི་སྒྲི་ནས་གཏམ་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་འདས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་བསྟན་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་དག་པ་ཡིན་ཞེས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་སྟགས། བརྟུ་གསུམ་

མཁུ་ལྟ་བུ་གྱུ་

པོ་མཁུ་ལྟ་བུ་གྱུ་རྩེ། འདེག་བཞི། ལུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་བརྒྱ་དང་། ལྷོ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་སོ། བདག་ཆོས་དང་ལྷན་པར་མངོན་ཞེན་༥ ཇི་ལྟར་ན་མི་དགོ་བ་ཡིན་སྟགས། ༡༩ འདུལ། ལུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་བརྒྱ་དང་། ལྷོ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་སོ། བདག་ཆོས་མིན་དང་ལྷན་པར་མངོན་ཞེན་༥ ཇི་ལྟར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་ཡིན་སྟགས། ༢༠ མིག་རྣ་སྟེ་ལུས་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ཁམས་བརྒྱ་དང་། ལྷོ་མཆེད་བརྒྱ་མ་ལྟར་དང་། ལུང་ཁམས་ལྷོ་མཆེད་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། བདག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་བྲལ་བར་མངོན་ཞེན་༥ ཡང་བསྟན་པས་ཀྱང་དགོ་བ་ཡན་གདགས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། མི་དགོ་བ་གཞོན་པར་སྟོན་པས་མི་དགོ་བ་སྟོག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་ཡལ་པའང་བལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེན། གང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་པ་རོལ་དུ་སྟོན་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་གདགས་པའི་བྱིར་སྒྲུལ་བ་ཀྱང་དུ་སྟོན་བ་སྟེ། དེ་ན་དེ་དག་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་བཞི་གང་ཡང་མེད་དོ། ཇི་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཁོ་ན་དང་རབ་དུ་ལྷན་བ་ཡིན་སྟགས། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་པའི་དགོ་བ་ཟག་བ་དང་བཅས་བ་དང་། ཞེས་འདོད་ཁམས་བ་འདོད་ཆགས་ཕྱོགས་ཅན་དང་ཡང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་སོ། གཞན་དུ་མི་ཕྱོགས་མེད་འདོད་བ་དང་རབ་དུ་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་མ་ཟག་དུ་སྟོང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བའི་

༣༩༡

১৫৫৫

༡༣། །གནས་ངན་ལེན་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ་གསུངས། མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་རབ་དུ་ལྟན་པར་བལྟ་སྟེ། རྩི་རོ་སྒྲ་ལྟའི་ཁམས་བཞི་
དང་། རྩི་རོའི་སྒྲི་མཆེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྒྲི་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བར་མངོན་མི་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་རབ་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་
མོགས། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ། དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །ཁམས་བཞི་དང་། སྒྲི་མཆེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་ཁམས་སྒྲི་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་མངོན་ཆེན་མི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་མོགས། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བའི་དག་བ་
དང་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །གཟུགས་མ་གཏོགས་པའི་ལུང་པོ་བཞི་དང་། ཡིད་ཡིད་ཁམས་ཚོས་ཁམས་གསུམ་དང་། སྒྲི་མཆེད་ཡིད་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བར་མངོན་ཆེན་མི་ལྟར་ན་ འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་དག་ལས་མོགས་སོ། །གཞུང་ལྟར། རི་ལྟར་སྒྲོབ་པ་ཡིན་མོགས། ཐར་པ་ལ་བརྩེན་པའི་དག་བ་ནི་སྒྲོབ་པར་བལྟ་འོ། །ལུང་པོ་རྣམས་དང་།

प्रागपद-सौमि-पुनोदसः-पुनो-पुनः

五、

[illegible]

༡། །ཆད་ཀྱི། མཐོང་སྤང་ལས་བསྐྱོག་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱལ་སོ། །ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་སྒོམ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་མངོན་ཞེན་= ཇི་ལྟར་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་སྟགས། ཟག་པ་
མེད་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པར་སྤང་བེ་རྒྱལ་ས་དང་། ཐམས་གསུམ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་གྲུབ་པར་མངོན་ཞེན་= ཇི་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཡིན་སྟགས། མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་མདོར་བསྟུ་བ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱེན་ཉིད་དུ་རྒྱལ་པར་དག་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ལས་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པར་བསྟུ་བ་དང་། རོན་དང་ཟབ་པ་དང་། རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་དང་། ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བལྟའོ། །ཚེས་ཀྱི་ཐམས་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །བདག་དང་ཚེས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་མངོན་ཞེན་= མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱེན་
ལས་= རྒྱས་པའི་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་ནི། མ་རིག་པ་སྟགས་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཡན་ལག་མདོར་བསྟུ་བ། འཕེན་པའི་ཡན་ལག །འཕངས་པའི་= མངོན་པར་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །མངོན་

བར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་པའི། མཁས་འཇུག་འདྲ། ཡན་ལག་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི། བག་ཆགས་དང་། སྐྱུ་མ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་གྲུང་། ཡན་ལག་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །ཡན་ལག་གི་ལས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི། མ་རིག་པས་སྤིང་བ་ལ་སེམས་ཅན་མྱོངས་པར་བྱེད་ཅིང་། འདུ་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་འགོ་བར་སེམས་ཅན་གྲུང་
 རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་སྟེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ལ་འདྲ། །རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་འཛིན། མིང་ག་ཟུགས་ཀྱིས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག །སྒྲིམ་ཆེད་དུ་ག་
 གིས་ལུས་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག །རིག་པས་ལུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཉི་པར་ལེན་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད། སྤིང་བས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་སྤིང་
 པར་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད། སྒྲིམ་པས། མིང་ག་ཟུགས་ནས། ཆོར་པའི་བར་བཞིས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་མཛོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད། ཅ་ཤིས། སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་ཡང་ཡང་ན་ཆོད་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱོད་འགྱུར་པར་བྱེད། ཡན་ལག་
 རྒྱུ་པར་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྟུ་བ་ལ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་སུ་བསྟུ་འདུག་གཞན་འདྲ། དོན་གྱིས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན། བྱེད་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་མེད་

五、

པའི་ངན་སོང་གི་འགོ་བརྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་= རྣམ་པར་དག་པའི་= ཐར་ཆ་ནས་ངེས་འབྱེད་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་དང་། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སེམས་སྟགས་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ། མཐུ་སྟོབས་གྱི་
རབ་རྒྱ་དབྱེ་བས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པས། རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་ཉོན་གྱི་མ་རིག་འདུ་བྱེད་སྟགས་ལྷགས་མཐུན། ཅ་སྟེ་དང་། ཅ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་། ཅ་སྟེ་འགོགས།
ཅ་སྟེ་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་ཞེས་བདེན་པའི་དབང་བྱས་མི་མཐུན་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མ་རིག་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་སྟགས་ལྷགས་མཐུན། གང་མེད་ན་ཅ་སྟེ་མི་འབྱུང་བ་དང་གང་འགགས་ན་ཅ་སྟེ་འགགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་། ཉེན་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་མི་མཐུན་བསྟན་པར་བལྟའོ། །རི་ལྟ་རྒྱུན་ཡོན་སྟགས། རྒྱ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་བདག་པོས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་བལྟའོ། །ཆོས་རྣམས་བདག་གི་རྒྱ་ལས་
བྱང་བར་མངོན་ཞེན་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །རྒྱུ་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་རི་རྣམ་སེམས་ཐག་བཅས་གྱི་རྒྱ་དང་། ཐག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་དག་པའི་བག་ཆགས་སོ། །ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེད་རྒྱ་ཉིད་དམ་རབ་དབྱེ་དང་། ལྟན་འབྱུང་།
གྲོགས་དང་། མཚུངས་ལྟན་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲ་ལ་མཉམ་རྒྱས་པ་དང་། ཀུན་འགོ། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་བལྟའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རི་ལྟ་ཞེ་ན། བྱེད་རྒྱ་སྟེ་རྒྱུ་རྟེན་ངོ་བོ་

༡༡། ཉིད་དོ། །རབ་རྒྱ་དབྱེ་བས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་ནི་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་ཚེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་པའི་བྱེད་རྒྱ་ཟས་བཞིས་སེམས་ཅན་ལྱང་བ་དང་འཕྱར་བར་འདོད་པ་
 རྣམས་ལ་ལྟ་བུའོ། །རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བུ། གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལྟ་བུ། འཕྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་གིང་གི་མེ་ལྟ་བུ། འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཞིང་བར་བའི་ཟོར་བ་ལྟ་བུ། བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་
 གསེར་སྟགས་བཟོ་བ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་བྱེད་རྒྱ་མེད་ཏུ་བ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། དམ་བཅའ་གཏན་ཚེགས་དབེ་ལྟ་བུ། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱ། ལམ་ལས་སྤང་འདས་ལྟ་བུ། ཐ་སྦད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱ། མིང་དང་མཚན་མ་
 དང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། རྟོས་པའི་བྱེད་རྒྱ། རྟོས་ནས་གང་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་སྟེ། དགྲེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟས་ལྟ་བུ། འཕེན་པའི་བྱེད་རྒྱ། རྒྱང་རིང་པོའི་རྒྱེན་ཏེ། ཀ་གི་འི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། མདོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་རྒྱ། ཉེ་བའི་
 རྒྱེན་ཏེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། ཡོངས་སུ་འཛོལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱེན་དེ། ལོ་རྟོག་འཕྱར་བའི་ཞིང་དང་རྒྱ་ལུང་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱང་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། མཐུན་པའི་རྒྱེན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་
 མཉེས་པར་བྱ་བྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྟགས་པར་བཏེན་པ་ལྟ་བུ། སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱེད་རྒྱ། རྒྱེན་ལྟ་ཚེགས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་ལྟ་བོ་དག་གི། འགྲོ་བ་ལྟའི་རྒྱེན་ལྟ་བུ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། རྒྱེན་རྣམས་ཚེགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་

མཛེས་པ་གྲགས་པ་

གེས་པ་ལ། དབང་པོ་མ་ཉམས། ལུལ་སྒྲུང་། ཡིད་བྱེད་ཡོད་པ་ལྟ་སྟ། མི་མཐུན་པ་འི་བྱེད་རྒྱ་བར་ཆད་ཡོད་པ་སྟེ། ལོ་རྟོག་ལ་སེར་བ་ལྟ་སྟ། མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་འི་བྱེད་རྒྱ། བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བར་ཆད་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་
མེད་པ་ལྟ་སྟ། རབ་དབྱེད་ལ། ཤོགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་གང་དག་ཤོགས་ཡོད་ན་འབྱུང་གོ། གང་རུང་མ་ཆད་ན་མིན་པ། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། འབྱུང་བ་ལས་ལྷན་པ་འོ། །མཐུན་པར་རྟོགས་པ་རི་ལྟ་སྟ་ཞེ་ན། ཆོས་
གང་དག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བས་དམིགས་པ་མཐུན་པར་རྟོགས་ཀྱིས་གང་རུང་མ་ཆད་ན་མིན་པ། སེམས་སེམས་ལྱུང་རྣམས་སོ། །རྒྱས་པས་རི་ལྟར་སྟ་ཞེ་ན། རྟོན་དག་མི་དག་ལྱང་མ་བསྟན་པ་འི་ཆོས་གོམས་པས་བྱི་མའི་མཐར་
གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པ་དང་། མཆོག་དུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའོ། །བར་དུ་གཅོད་པ་རི་ལྟ་སྟ་ཞེ་ན། ལྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐག་བསྐྱེད་པ་འི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་རྒྱན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་སྟའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རི་ལྟ་སྟ་ཞེ་ན།
ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འི། དག་མི་དག་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་མ་ཐག་པས་རི་ལྟ་སྟ་ཞེ་ན། རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་བར་དུ་སེམས་གཞན་གྱི་མ་ཆོད་པ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། དག་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པ་དག་སེམས་
དང་མི་མཐུན་པ་མི་དག་དང་ལྱང་མ་བསྟན་ལྟ་སྟ་གཞན་ཡང་ལྷན་པ་སེམས་སེམས་ལྱུང་འབྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་བཟའོ། །སེམས་འདི་ནས་བཟུང་གཅིག་དུ་དག་བར་རིག་བར་བུའི་བར་མཆོད་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། དག་པ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་ལ་རེས་འགའ་དག་པ་གཉིས་པ། རེས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ལྷ་པ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་རྒྱ་བཅ། རི་སྤིང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉོན་
 མོངས་འབྱུང་བས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤིང་དུ་མ་ཉམ་བཞག་གིས་པའི་སེམས་དང་། མ་ཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྤྲད་ཅིག་འདྲེས་མར་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་སེམས་ནི་རྒྱ་
 ལ་སྟགས་པའི་སྟོབས་བཞིས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དུག་པ་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་བ་པ་སྟོན་བསགས་པའོ། །བདུན་པ་ལུལ་གྱི་སྟོབས་ནི། ཆགས་སྟགས་སྟེ་བ་དང་མཐུན་པ་
 ལྷག་པའི་མཚན་མའི་སྟོབས་གས་ཆེ་བའི་ལུལ་སྤྲང་བའོ། །བརྒྱད་པ་དུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། དུན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དག་གིས་འདས་པའི་ལུལ་ལ་འཕོ་བར་བྱེད་པའོ། །དགུ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། རྩོད་པའི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པས་ལྷག་པའི་མཚན་མ་གང་དུང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བརྒྱ་པ་ཉིང་མཚམས་སྟོར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། འཆི་བའི་སེམས་རྣམ་པ་དག་སྟེ། ལུས་ལ་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལུན་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་སོ་སོར་། འདོད་པ་དང་།
 གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་རྩོད་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ནས་གི་འཕོས་ནས། འདོད་ཁམས་དེར་ཉིང་མཚམས་སྟོར་པའི་ཆོ། འདོད་རྩོད་པའི་ལུས་ལ་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་སེམས་ནི། འཆི་འཕོ་བའི་

༡༩། །སེམས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་གཟུགས་མེད་དག་གི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ན་སྐྱོད་པའི་འཆི་བའི་སེམས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འཕྲོས་ཏེ། རང་ས་དང་གཞན་ས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཀྱང་དུག་སྡེ་ཁྱོན་དགྱའོ། །ལུས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་དང་། དམིགས་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པ་དང་། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །ལུས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་དེ་མ་ཐག་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་བར་མདོའི་སྤྱོད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་རོ། །འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་དུས་ན་ཐེ་ཙམ་དུ་འདུ་གེས་མི་གསལ་བའི་སྐབས་སུ་མ་གྱུར་བ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་ཀུན་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་གཉིན་པོས་ཆར་གཅོད་དོ། །འཕགས་པ་ཆགས་བུལ་རྣམས་ནི། དེ་སྤང་མི་དགོས་ཏེ། གཉིན་པོའི་སྐབས་ཆེ་བས་དེ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེའི་བག་ཉལ་གྱི་དབང་གིས་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་རོ། །བར་སྤྱོད་གྱི་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་སྤང་ཅིག་ནི། རྟག་དུ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་འག་དུ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་ཐེ་ཙམ་མཐུན་མཐུན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། འཆི་འཕོ་པའི་སེམས་མ་གཏོགས་སོ། །བར་དོའི་སྤྱོད་པའི་འཆི་འཕོའི་སེམས་ནི་རྟག་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ། འཆི་འཕོ་བའི་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་

བརྟམ་རྟམ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བརྟམ་རྟོ། །བུང་སེམས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་སྒྲེ་བརྟམས་གྱི། །འཆི་སེམས་ལ་སྟགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཅིག་རྟམ་དག་བར་རིག་པར་བུའོ། །དམིགས་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། ལུལ་ཡོངས་སུ་ཆད་
པའི་དམིགས་པ་མིག་གེས་སྟགས་ལྟ་བུ་སྟེང་དང་། ལུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་གེས་གྱིས་དང་། ལུལ་ལ་བཀྱ་བར་འཛིན་པ་མེད་པའི་དམིགས་པ་མིང་ལམ་བུང་བརྟམས་གྱིས་དང་། ལུལ་ལ་བཀྱ་བར་འཛིན་པའི་
དམིགས་པ་མིང་ལ་བུང་བརྟམས་གྱིས་དང་། དངོས་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུལ་གྱི་དམིགས་པ། ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་གཉིས་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཆོས་རྟམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པའི་ལུལ་གྱི་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྟམས་གྱི་དམིགས་པ་བདག་གཞི་ཡིན་པས་དང་། དངོས་པོའི་དམིགས་པ། ཟག་མེད་དང་སྒྲལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་དང་ས་གཞན་ལ་མ་འོངས་པའི་དམིགས་པ་གཞི་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྟམས་སྒྲེ་རང་གི་ཀུན་བརྟགས་ཅམ་དམིགས་པས་དང་། བྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དམིགས་པ་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པར་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པའི་
དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་། ཐོགས་བཅས་གྱི་དམིགས་པ་གེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པས་ཀྱང་རྟམ་རྟམ་རྟོ། །ཞེས་གེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་རྟམས་གྱི་དམིགས་པའོ། །དམིགས་རྟམ་གྱི་

5

༡༡། །རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད། རབ་དབྱེ། བཞག་པ། ཡོངས་གཤིས། སྤངས་པས་ཀྱང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རི་ལྷ་བུ་ཞེན། རོན་གང་དེར་སྤང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་
 ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། དེ་བྱུང་ནས་ཀྱང་རོན་དེར། མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཐ་སྦྱང་དང་འདོགས་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་འགྱུར་བ་ནི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རབ་དབྱེ་དབྱེ་བས་རི་ལྷ་བུ་ཞེན། མེད་
 པའི་དམིགས་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་བྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་། འདས། མ་འོངས། རྗེ་ལམ། གཟུགས་བརྒྱན། རྒྱ་མ་སོགས་ཡུལ་མེད་པ་མ་དམིགས་པའོ། །ཡོད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་
 དམིགས་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་
 སོ། །ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དག་ག། ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཡང་དག་པ་འང་མ་ཡིན། ལོག་པ་འང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ནི། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །རྒྱུ་བཞེན་གྱི་དམིགས་པ་
 སེམས་སེམས་བྱུང་དག་ག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །རྒྱུ་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །འདྲ་བས་

ལག་འདྲང་པོའ་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུང་

དམིགས་པ་ནི། འདི་ལྟར་དགེ་བ་ལོགས་ཀྱིས་དགེ་བ་ལོགས་འདྲ་བ་དང་། རང་གི་ས་བརྒྱམས་ཀྱི་རང་ས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཟག་བཅས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཟག་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ནི། འདྲ་བ་དེ་ལས་བརྒྱེད་པ་
 དགེ་ལོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ལོགས་དང་། ས་དང་། ཟག་བཅས་ལོགས་མི་མཐུན་པའོ། །སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། སེམས་སེམས་ལྷུང་རྟོག་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །གཅིག་པའི་དམིགས་པ། སེམས་སེམས་
 ལྷུང་མི་རྟོག་མི་དཔྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །འབྲལ་བའི་དམིགས་པ་ནི། འདྲ་གེས་མེད་པ་ལོགས་ཀྱི་སེམས་སེམས་ལྷུང་དང་། ཅམ་མཁའ་དང་རྒྱམ་གེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །འབྲལ་བ་ནི་མེད་པར་
 འབྲུར་པའོ། །གཞན་དུན་འབྲལ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །བསྐྱས་པ་ལྷ་བའི་དམིགས་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །མཐར་ཐྱིན་པ་ལྷ་བའི་དམིགས་པ་ནི། བྱིད་རྩེ་བའི་དམིགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་
 པའི་དམིགས་པ་ནི། དེས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཐྱིར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྒྲེའི་ཆོག་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། གཙུག་ལག་རྒྱམས་ཀྱི་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་སོ། །དོན་གྱི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་
 བརྟེན་བྱའི་དོན་དོ། །རྒྱུར་བྱའི་དམིགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རྒྱ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་ནོ། །མཚན་མའི་དམིགས་པ། ཞི་གནས་དང་། རབ་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་

ལམ་དང་། གཞུགས་བརྟན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། མེད་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་དམིགས་པར་རུང་བ་ཡིན། །གསུམ་པ། རོན་ནི་རོན་དུ་འགྲུབ་གྱུར་ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །མོས་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་སོགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །
 གཉིས་པ། འདི་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་གྲུབ་དང་། །སྒོ་ལྟན་ནི་བ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ལྟར་རོན་ནི་མི་སྦྱང་ཕྱིར། །གསུམ་པ། མི་རྟོགས་ཤེས་པ་རྒྱ་བ་ལ། །རོན་ཀྱན་སྦྱང་བ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །རོན་མེད་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མེད། །ཅིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། །མཚན་ཉིད་དང་རབ་དབྱེ་བཞག་པ་རྣམས་ཡང་དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོང་བས་རི་
 ལྟ་བུ་ཞིན། །ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་གནས་གྱུར་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གནས་གྱུར་པས་ནི། །ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཐར་གྱི། །དེ་དག་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོས་གནས་གྱུར་པ་ནི། གཉིས་གཤོ། །བདག་པོས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། །རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱིས་རྒྱུད་དཀྱིལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་སོགས་རྟེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་བདག་པོའི་རྟེན་སྟོང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི། །འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི།

༡༡། །དབང་པོ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཆེན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ནི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འཕྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་བདག་ཆེན། རྟོན་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པར་
 རྟོན་པ་ལ་སྟོགས་པ་དང་། སེམས་ནི་སེམས་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་ཅིག་འབྱུང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་བདག་ཆེན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི། རིག་པ་ནི་ཆོར་བའི་འོ་སྟགས་སོ། །ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མིག་སྟོགས་དབང་ལ་
 གཟུགས་སྟོགས་དབང་བྱེད་པའི་བདག་པོའི་ཆེན་དང་། སོ་མོའི་དབང་པོ་མངལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་རིས་མ་ཐུན་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་། ཆོར་བ་ལྷས་རྣམ་རྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་དང་།
 དང་སྟོགས་ལྷས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དང་། ཀྱན་ཤེས་བྱེད་སྟོགས་གསུམ་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཀྱང་བདག་པོའི་ཆེན་དུ་བལྟོའོ། །རི་ལྷར་བསྟེན་པ་དང་མཆོངས་པ་དང་། དེ་
 དང་འདྲ་བའམ་མཆོངས་པ་ཡིན་སྟོགས། རྣམ་ཤེས་དང་མ་ལྷན་ཞིང་དེ་ཡི་རྟོན་དང་འདྲ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཡུལ་རྟོན་དུ་འབྱུང་བ་བསྟེན་བཅས་སམ། བསྟེན་པ་དང་མཆོངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་ཞིང་དབང་པོ་རང་གི་
 རིགས་དང་འདྲ་བ་རྟོན་དུ་འབྱུང་བས་ཀྱང་དེ་མཆོངས་སུ་བལྟོའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ལྷན་པོའི་སྟོགས་གཅིག་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྒྲིབ་མཆོང་མིག་སྟོགས་ལྟོའོ། །བདག་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པར་མཛོན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཞེན་ རི་ལྟར་ན་ཟེན་པ་ཡིན་སྟེ། ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཟེན་པར་བལྟའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དང་།
ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་གཟུགས་ཅན་མིག་སྟེང་ལྟ་དང་། བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་རོ་རེག་དབང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་བའོ། །བདག་ལུས་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛོན་ཞེན་ རི་ལྟར་ན་དབང་པོ་ཡིན་སྟེ།
མིག་སྟེང་དུ་ལུས་ལ་འཛིན་པར་དབང་བྱེད་པ་དང་། བོ་མོའི་དབང་པོ་རེག་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དང་། སྟེག་རིས་མ་ཐུན་པར་དང་། ཚོར་སྟེང་དགོ་མི་དགོའོ་འབྲས་ལུ་ལ་ཉེར་བར་སྤྱད་པར་དང་། དད་སྟེང་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདོད་
ཆགས་བྲལ་བར་དང་། ཀུན་གྱིས་བྱེད་སྟེང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་དབང་བྱེད་པས་ཀྱང་དབང་པོར་བལྟའོ། ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། ཡིད་རྣམ་གྱིས་སྤང་པོ་དང་། མིག་སྟེང་གཟུགས་
དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེག་དང་དད་སྟེང་ལྟ་དང་། དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་གྱིས་པའི་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་། རང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་དང་། སྟེག་དབང་། བདེ་སྟེང་། དད་སྟེང་། ཚོས་ཁམས་དང་ཚོས་
ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་དབང་བྱེད་པར་མཛོན་ཞེན་ རི་ལྟར་ན་སྟེག་བསྐྱལ་ཡིན་སྟེ། སྟེག་བསྐྱལ་གྱི་ཚོར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟེག་བསྐྱལ་སྤྱད་པར་འགྱུར་བའི་གཞི་དབང་པོ་

ཨ་ཨ་

ཡག་པོ་དང་ལོ་འདྲི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ན་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་ཟག་བཅས་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་ཤེས་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ཕུང་པོ་རྒྱལ་པར་དང་། རྒྱལ་ཤེས་བདུན་གཟུགས་སྒྲུ་དང་ཆོས་ཁམས་ཁམས་
 བཅུ་དང་། སྒྲི་མཆོད་གཟུགས་སྒྲུ་ཡིད་ཆོས་བཞིའི་ཕྱོགས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་གོ། །བདག་ཕུང་པོ་འཇོག་བྱེད་ཉིད་དང་། ཉིད་མཆོངས་སྒྲུ་བྱེད་དུ་མངོན་བྱེད་= རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་
 རྒྱལ་ཤེས་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་ཕུང་པོའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཟས་ཡིན་སྟེ། ཁམས་ཟས་འདྲ་བས་ཀུང་འདྲ་བ་ལས་གྱུར་བ་ལས་དབང་པོའི་འཕུང་བ་ལ་པན་
 འདོགས་པ་དང་། དེག་ཟས་ནི་ཡིད་འོང་ཡུལ་གྱིས་ཀུང་དེག་པས་ལུས་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལས་གྱུར་པའི་ཟས་དང་། ཡིད་གྱི་སེམས་པའི་དེ་བས་ཀུང་དེ་བ་ལས་གྱུར་པའི་སེམས་པའི་ཟས་དང་། ཀུན་གཞི་རྒྱལ་ཤེས་
 ཉིད་པར་ཡོན་པས་ཀུང་ལུས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ནི་ཟས་སུ་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། ཁམས་བཅུ་གཅིག་དང་། སྒྲི་མཆོད་ལྷའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །བདག་ཟས་གྱིས་གནས་པར་མངོན་ཞིན་= ཡང་ཟས་ནི་
 མ་དག་པའི་འདོད་པའི་སྒྲི་འཆོང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཟས་བཞི་པོ་དང་། ཟས་གྱིས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སྒྲི་བ་པ་རྒྱལ་པར་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་གནས་པའི་ འཆོང་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་རྒྱལ་པར་

2007

རྒྱལ་བརྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རབ་དབྱེ་ནི། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་ལ། བདག་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་སྟགས་མེད་པའོ། །བདག་མེད་པ་
 བྱི། ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་རབ་དབྱེ་བཞི་སྟེ། མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དབྱེ། རྒྱལ་བས་། ལུས་ཀྱིས་། རྒྱུན་ཀྱིས་རབ་དབྱེ་འོ། །དང་པོ་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རྒྱལ་བ་སོ་སོའི་རང་མཆན་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །རྒྱལ་བས་དབྱེ་བ། སྤང་ཁམས་
 སྒྲེ་མཆེད་དེ་དག་གི། །ཇུས་ཡོད། བརྟགས་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན། བསྟན་ཡོད། བསྟན་མེད། སྟགས་སོ། །ལུས་ཀྱིས་རབ་དབྱེ། སེམས་ཅན་རྒྱལ་བ་ཀྱི་
 ལུས་ནི་སྟེད་པར་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དེ་སྟེད་དོ། །རྒྱུན་ཀྱིས་རབ་དབྱེ་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རྒྱལ་བ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འབྱུང་བའོ། །མཆན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་མ་ཁས་པས་བདག་ལ་མངོན་ཞིན་ཡོངས་སུ་གཤིས་སོ། །རྒྱལ་བས་
 རབ་དབྱེ་ར་མ་ཁས་པས་རིལ་པོའི་འདུ་གཤིས་ཡོངས་སུ་གཤིས་སོ། །ལུས་ཀྱི་རབ་དབྱེས། མ་བྱས་པ་དང་བྱད་པ་དང་། བྱས་པ་ཁུད་མི་བྱ་བའི་འདུ་གཤིས་ཡོངས་སུ་གཤིས་སོ། །རྒྱུན་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ར་མ་ཁས་པས། རྟག་པའི་འདུ་གཤིས་
 ཡོངས་སུ་གཤིས་སོ། །ཡང་སྤང་སྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དུག་སྟེ། ཕྱི་རིལ་དུ་བཞུས་པས་རབ་དབྱེ་ཞེས་པ་ཐལ་ཆེར་འདོད་ཁམས་ན་སྟོད་པས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བད་དུ་བཞུས་པའི་རབ་དབྱེ། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

ད
ཀྱི་ཆེན་པོ་ཀྱིས་ བཀྲེན་

ཆེ། །ཀུན་རིང་པོའི་དུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། མོ་མོའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །དུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་རབ་དབྱེ། ལྷོ་བ་མི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱི། ཐ་མའི་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་མ་གཏོགས་པའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། མི་སྒྲེ་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ཀུན་ཏུ་ཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ། དབང་ཐོབ་པའི་མངས་ཀྱས་ལུང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀུན་ཏུ་ཉེན་པོའོ། །བསྐྱུས་པ་གང་ཞེན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱིས་། རིགས་ཀྱིས་། གནས་སྐབས་ཀྱིས་། ལྷོགས་ཀྱིས་། ལྷོགས་ཀྱིས་། དུས་ཀྱིས་། ལྷོགས་གཅིག་གིས་། མཐའ་དག་གིས་། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་པ། རྟོན་དམ་པས་བསྐྱུས་པ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། །དང་པོ་ལུང་ལྷོགས་མོ་མོའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱིས་ནི། ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ས་པོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་དག་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །རིགས་ཀྱིས་ནི་ལུང་ལྷོགས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། ལུང་པོའམ། ཁམས་མམ། སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་བཅོན་པར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །གནས་སྐབས་ཀྱིས་ནི། བདེ་སྤྱད་བདེ་སྤྱད་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས། ལུང་ལྷོགས་དེ་དག་བསྐྱུས་པའོ། །ལྷོགས་ཀྱིས་ནི། གཞུགས་ལུང་ལའང་ལུང་པོ་ལྷ། ཆོར་སྒྲོགས་ལའང་གཞན་ལྷན་པས་རེ་རེས་ལྷ་ག་བསྐྱུས་ཏེ། གཞུགས་ལུང་ལའོར་དང་བཅས་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་པོའི་ལྷོགས་སུ་གུར་པ་ཆོར་པ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

སྟོགས་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས། སྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་རྒྱུ་ལའང་རིག་པར་བྱོལ། སྟོགས་ཀྱིས་ནི་སྤང་སྟོགས་ཤར་གྱི་སྟོགས་ལ་སྟོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དུས་ཀྱིས་ནི་
 འདས། ད་ལྟ། མ་འོངས་པས་སྤང་སྟོགས་དེ་དག་དེར་བསྐྱེད་པ་ལོ། །སྟོགས་གཅིག་གིས་ནི། སྤང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་སྒྲེད་པ། དེ་དག་གང་དུང་བས་བསྐྱེད་པ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཟུགས་སྤང་གི་སྟོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་
 ཏིང་འཛིན་གིས་རབ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་སྟོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པ་ལོ། །མཐའ་དག་གིས་ནི། སྤང་སྟོགས་དེའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟག་བསྐྱེད་པ་གྱི་སྤང་པོ་ཉེར་ལེན་སྤང་ལུས་བསྐྱེད་པ། འདོད་པའི་
 ཁམས་ཁམས་པའི་བརྒྱད་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོགས་པ་ལོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ནི། གཟུགས་སྤང་ཁམས་དུ་དང་། སྒྲེ་མཆོད་དུ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཞེན། ཁམས་དང་། སྒྲེ་མཆོད་བརྒྱ་དང་། ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་
 སྟོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ། ཆོར་སྤང་ནི་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་གཅིག་གི་སྟོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་སྟོགས་མང་པོ་གསུངས་སོ། །གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་འཛམ་གླིང་པར་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་མིག་
 སྟོགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྒྱུ་ལ་སྟོགས་བསྐྱེད་པ་སོ། །འཆིང་བས་བསྐྱེད་པ། ཐག་པས་གིང་སྤང་བའི་བ་ལྟར། ལུས་ཀྱིས་མིག་སྟོགས་དབང་པོ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པ། དོན་མཐུན་པས་བསྐྱེད་པ། དོན་མཐུན་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ནོ། །ཉེ་བར་

ད
གྲུབ་ལྟེན་གཞུག་པའི་སྐུ་ལྔ་པ་

༡༩། །འཛིན་པས་བསྐྱེད་པ། རོ་བོས་བྱམ་སྒྲིགས་བཟུང་བ་བཞིན། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ལུས་བཟུང་། མི་འཕྲོ་བས་བསྐྱེད་པ། ལུས་པས་རྩ་བཟུང་བ་ལྟར། ཏིང་འཛིན་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་
ལྷུང་རྣམས་བཟུང་བའོ། །མདོན་པར་སྤྱད་པས་བསྐྱེད་པ། རྩ་མཆོས་འབབ་རྩ་རྣམས་བཞིན། གཟུགས་ལུང་གིས་མིག་སྒྲིགས་བསྐྱེད་པ། །འདིར་མདོན་སྤྱད་པའི་དབང་དུ་ལུས་པའི་སྤྱད་པ་བཅུ་གཅིག་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་
དམ་པས་བསྐྱེད་པའི། ལུང་སྒྲིགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཞེན། དམིགས་པ་མདོན་པར་སྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཅིང་། རི་རྩ་རི་རྩར་སྤྱད་པ་དེ་རྩ་དེ་རྩར་དགོ་རྩ་འཕེལ་ལོ་གསུངས།
མཆོངས་པར་ལྟན་པ་གང་ཞེན། དུག་སྟེ། ཐང་དང་པ་མེད་པས་མཆོངས་པར་ལྟན་པ་རྒྱལ་བྱ་རབ་ལ་ཕྱོགས་ཅན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཆོངས་པར་ལྟན་པས་ཐང་དང་མེད་པའོ། །འདྲེས་པར་གྱུར་པས་མཆོངས་ལྟན་ནི། ཐུང་བ་ལས་
གོང་མ་གོང་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་རྩ་རྩེ་ལ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་རྩ་དང་། མའི་རྩལ་ཐུང་བ་རྣམས་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐུང་པས་མཆོངས་ལྟན་ནི། ཕྱོགས་ཅན་འདུས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐུང་བ་ལྟེ་
ཅུག་པ་ལ་འཛིན་གོང་དང་། འཛིན་གོང་གཞན་ཐུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྟན་ཅིག་འཕྱུང་བས་མཆོངས་ལྟན། ལུང་ཐམས་སྟེ་མཆོད་ལྟན་ཅིག་འཕྱུང་བས་འཕོད་པ་སྟེ། སྟེ་བ་གཅིག་པ། གནས་པའི་རང་གཅིག་པ། འགག་པ་གཅིག་

བཀའ་འདུང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

པའོ། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པས་མཁུངས་ལྔ་ན་དགོས་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ། དགོ་སྟོང་གཉིས་ཚུལ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ལ་མཁུངས་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ལྔ་ན་པའོ། །མཐུན་པར་རྟོགས་པས་མཁུངས་ལྔ་ན་
 སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་མཐུན་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མཁུངས་ལྔ་ན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རང་ལ་རང་མཁུངས་ལྔ་ན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མཐུན་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་
 མི་མཐུན་ལྔ་ན་ཅིག་འབྱུང་མི་རུང་བས་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན་གྱི་དུས་མི་འདྲ་བ་མིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཁམས་དང་ས་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁུངས་པར་ལྔ་ན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། ཚོར་
 འདྲ་སེམས་པ་རེག་པ་ཡིད་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་དུག་པོ་དེ། གང་རུང་གཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ། །མཁུངས་ལྔ་ན་ཀུན་འགྲོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཡིད་ཉོན་ཡིད་དང་ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་
 ཏུག་ཏུ་མཁུངས་ལྔ་ན་རྣམས་སོ། །རེས་འགའ་མཁུངས་ལྔ་ན་ནི། སེམས་དང་སྟོགས་དགོ་བ་ཆགས་སྟོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་མཁུངས་ལྔ་ན་ནི། །བདེ་ཚོར་མཁུངས་ལྔ་ན་དང་བཅས་པའོ། །ལྷག་
 བསྐལ་དང་། བདེ་ལྷག་མིན་པའི་གནས་སྐབས་དེར་མཁུངས་ལྔ་ན་ནོ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཁུངས་ལྔ་ན་ནི། ལུས་སེམས་དང་བཅས་པའི་དུས་ནའོ། །རྒྱུན་ཆད་པའི་མཁུངས་ལྔ་ན། སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་བར་དུ་

༡༡། ཁོད་པའི་འོ། བྱིར་བཏུས་མཚུངས་ལྡན་པལ་ཆེར་ཞེས་ཐོས་སོགས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་། ཅང་བཏུས་མཉམ་བཞག་ས་པའི་དེ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་པའོ། ལྷ་འདྲེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་པས་ཀྱང་གཅིག་གོ། ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དང་། མི་དགེ་དང་། ལུང་མ་བཏུན་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་རྟེ་རིགས་པར་རོ། ལྷ་འདྲེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནི། འཛིག་རྟེན་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དེའི་འོག་མ་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་དང་། འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་འོ། མཚུངས་ལྡན་པ་མཁས་པས་སེམས་པ་ཆོར་སོགས་དང་། ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚུངས་པར་ལྡན་མི་ལྡན་ཤེས། དེས་བདག་ཆོར་པར་བྱེད། འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད། སེམས་པར་བྱེད། དུན་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། རྣམ་བྱུང་བྱེད་ཅིས། མདོན་ཞེན་སྤངས་པས་བདག་མེད་པ་འཇུག་གོ། ལྡན་པ་གང་ཞེན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སྟེད་ཐོབ་ལྡན་པ་གང་གས་པ་སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། དབྱེ་བ་ནི། ས་ཐོན་དང་ལྡན་པ། དབང་དང་ལྡན་པ། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། ས་ཐོན་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་སྟེས་པ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་། སྟེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བའི། ས་ཐོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་ནོ།

五、

གཟུགས་ཁམས་སྐྱེས་པ། འདྲ་ཉོན་དང་མི་ལྡན། ས་བོན་དང་ལྡན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་དང་སྐྱེས་དགེའི་ས་བོན་དང་ལྡན། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ། འདྲ་གཟུགས་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན། ས་བོན་དང་ལྡན། གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་དགེ་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་བྱལ་གྱིས་དེའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་ལ་ས་བོན་ནམ་ཐག་ཉལ་མ་བཅོམ་པས་མི་ལྡན་པའང་མིན་ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉོན་པོ་ཆགས་བྱལ་ཐོབ་པས་ནི། གང་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་སྤང་བ་དེའི་ས་བོན་མི་ལྡན། གང་གི་གཉོན་པོ་མ་བྱུང་བ་དེ་ལྡན་ནོ། །དབང་དང་ལྡན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དགེ་བ་སྒྲུབ་བྱུང་ཐོས་སྒྲུབ་གྱི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་གོམས་པར་མ་བྱས་པས། ས་བོན་མ་བརྟས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་དང་། འདས་པའི་བསམ་གཏན་རྒྱུ་ཐར། ཉིང་འཇིན་སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། ལུང་མ་བརྟན་ལས། ཁ་ཅིག་ནི། དཔེ་གནས་དང་སྤྱལ་སེམས་སྒྲུབ་དང་། དབང་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ། །ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུ་ལས། དགེ་མི་དགེ། ལུང་བརྟན་མ་བརྟན་པ་ཡང་རུང་། ཆོས་གང་དང་གང་མངོན་གྱུར་དེ་ནིང་། ཀྱང་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ། །དགེ་ཅུ་ཆད་པ་ནི། དགེ་ཆོས་རྒྱུ་གྱི་ས་བོན་ལྡན་པས་ལྡན་པ་དང་། དགེ་ཅུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཀྱང་ཉོན་དང་གཏན་དུ་ལྡན་པའི་སྤྱང་མི་འདྲ་པའི་ཆོས་ཅན།

महोदय

མཚན་ཉིད་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། བད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ན་རྒྱ་འཆི་སོགས་དང་། སེམས་སྣ་ཆོག་ས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་གཡེང་བ་དང་མཉམ་བཞག་བདེ་སྟུག་སོགས་
 དང་། ཡོངས་སྟོན་སྣ་ཆོག་ས་རྒྱུན་པའི་མཚན་ཉིད་འབྱོར་མཐའ་དང་། སྟོན་མི་རྒྱ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་པ་དང་གང་འཆགས་པའི་བསྐལ་བཤད་མཚན་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོ་དང་ལས་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་པས་མཐོ་
 རིས་སོགས་ནས་འཆི་འཕོའོ། །ཆོ་ཟད་པ་ནི་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་པ་དུས་མིན་འཆི་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་སྟོང་བས་བསོད་ནམས་ཟད་དེ་དུས་ལ་མ་བབ་ཀྱང་འཆིའོ། །ལས་ཟད་པ་ནི།
 དེར་སྟེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་དང་། སྟོན་གྱི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོངས་སྟུག་དུགས་པའོ། །ཅིའི་སྟེར་མི་རྟག་པ་དེ་སྟུག་བསྐལ་ཞེས་གསུངས་གེ་ན། མི་རྟག་པ་ནི་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་
 ཡིན་ལ། སྟེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་རབ་དུ་གེས་སོ། །འཛིག་ཆར་གཏོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་གེས་སོ། །གཉིས་ཀའི་ཆར་
 གཏོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་རབ་དུ་གེས་སོ། །འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་དང་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་འདི་ནི་འདིར་སྟུག་བསྐལ་དུ་གསུངས་སོ། །སྟེ་འཛིག་དང་འབྲེལ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་

ལག་པ་དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེང་

མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་རྟུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རྟུ་བདག་ས་པའི་མཚན་ཉིད་དེས། ལུང་པམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ། །ལུང་སྟགས་རྣམས་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པའོ། །
 འདི་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚལ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཡི་བ་མེད་དོ། །འདི་ནི་ང་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 ཡང་དག་པའི་གེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བྱིའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་ངོ་པོ་འདི་ནི་ང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པའོ་
 ཞེས་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱིའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་དང་། རང་ལ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་བཀག་གོ། །སྒྲིད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལྷུང་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱང་སྒྲིད་ཅིག་མར་བལྟ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་ལུས་བྲིན་པ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པས་ལུས་ཀྱིས་བདེ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ན་ལུས་རུལ་པ་དང་།
 ཆགས་སྟགས་བདེ་སྟགས་ཀྱིས་སེམས་འགྱུར་ན་ལུས་དེ་འགྱུར་བ་དང་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ནང་དང་བྱིའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་མཐུ་

五
四
三
二
一

༡། ཁོས་པའི་མོས་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། འདྲ་ལྡན་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་དང་གཟུགས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཅིག་མར་གྱུ་བོ། ཡང་གཟུགས་གང་ཡང་མཐར་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་དང་། དང་པོ་སྒྲིམ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་རྒྱུ་བར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་བཟློའོ། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སེམས་། དེ་ལྟར་སྟེད་པའམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། བྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ནི་རྒྱུར་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱ་གཟུགས་འདུས་པ་གང་ལས་འབྱུང་བ་གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་གྱུར་བའི་འདུས་པས་རྟོག་སྐྱམ་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད། གཉིས་ལས་གྱུར་བ་ལྟ་མ་དེ་ཉིད་གསེར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནས། འབྱུང་བ་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་དྲོ་བ། བཞི་ནི་ས་རྟོག་དེ་དྲོད་གསེར་འདྲིལ་ཞིང་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་དོ། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་ཡང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་འདུས་པ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པའོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། གཅིག་པ་འོད་ལྟ་བུ། གཉིས་ལྡན་སྒྲིབ་བཅས་པའི་རྒྱུར་། གསུམ་དུ་བ་ལྟ་བུ་རིག་བྱ་ཡང་བ་བཅས་སོ། ཡང་གཟུགས་དང་།

ལས་ལ་དང་པོའི་དགོང་གོང་མ་འབྲེལ་མོའོ་མ་

མཛེད་གྲགས།

རོ་དང་རེག་ཕུ་ཡོད་པའོ། །བཞི་པ་ཐུ་རམ་གོང་ཐུ་ལྷ་ཐུ། དེ་ཉིད་སྒྲ་བཅས་ན་ལྷ་ལྷ་ན་ནོ། །རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་ནི། གཟུགས་འདུས་པའོ། །ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་རྩལ་ཕྱ་རབ་སྒྲོས་བཞག་པ་ཅམ་ལས་རང་གི་རྩལ་གྱི་ལུས་
མེད་པར་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོས་རབ་རྩ་ཕྱེ་ནས་ཅི་ཅམ་དཔྱེ་རྩས་པ་ལ་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྩ་རྒྱམ་པར་བཞག་སྟེ་བཤིག་ན་ཐུར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་མེད་ན་དེ་བཞག་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་སྒྲམ་ན། དེ་
དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཀ་དེ་ལྷར་དཔྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྷར་ཀར་ཕྱེས་ནས། གཟུགས་ལ་རིལ་པོའི་འདུ་ཤེས་རྒྱམ་པར་གཞིག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རྩལ་སྒྲ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྩལ་བསྐྱལ་འདི་ནི་ཤིན་རྩ་རྩས་ལ་མ་བསྐྱབས་པ། འདོད་པ་ན་ཡོད་པ་དགོ་རྩ་མ་བསགས་པ་རྒྱམས་གྱི་དང་། བསྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་ཐར་བའི་ཀ་མ་ཐུན་སྒྲེས་པ་རྒྱམས་གྱི་དང་། བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་
བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་པའི་ཀགས་བྲལ་ཉིད་རྩ་བྱ་ཕྱིར་དགོ་རྩ་བསགས་པ་རྒྱམས་གྱི་འོ། །བར་མ་མ་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡོད་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲེས་པ་ཐར་བའི་ཀ་མ་ཐུན་སྒྲེས་པ་རྒྱམས་གྱི་འོ། །
བསྐྱབས་ལ་མ་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡོད་གཟུགས་མེད་རྩ་སྒྲེས་པ་ཐར་ཀ་སྒྲེས་པ་རྒྱམས་གྱི་འོ། །ཆེས་བསྐྱབས་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡོད་གང་སྒྲོབ་པ་རྒྱམས་གྱི་འོ། །ཤིན་རྩ་ཆེས་བསྐྱབས་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡོད་མི་སྒྲོབ་པ་རྒྱམས་གྱི་

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

༡༩། །ཤོག་གི་དབང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་མིང་གཟུགས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་བྱུང་སེམས་དབང་དམ་པའི་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྒྱམས་བསམས་བཞིན་སྲིད་པར་སྒྲེ་བ་སྒྲུང་ཞིང་བསྐྱབས་པ་ཆེན་པོར་ཉེ་
བར་གནས་པ། རང་གི་དགོ་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའམ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་དག་གི་དོན་རིམ་བཤད་མཆན་བཞིན་ནོ། །འཆི་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འཆི་བ་གསུམ་སྟེ། དགོ་
སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་གསལ་བ་ཡོད་པ། རང་ངམ་གཞན་སྟོབས་གྱིས་མི་དགོ་པོའི་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་གསལ་བ་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་འདུ་བྱེད་མི་རུས་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡོད་པའོ། །གང་ལྟར་ཀྱང་མཐར་ཐུག་བ་གསལ་བ་འགགས་
ནས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་གྱིས་འཆི་ཞེས་པས་སྟེ་སྒྲོར་ལས་གསུངས། དགོ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་ཐོག་མར་སྒྲུད་གྱང་བར་འགྱུར། མི་དགོ་ཅན་སྟོང་ནས་གྱང་དོ། །མི་དགོ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི། དཔེར་ན་ཕུར་བ་ནག་པོའམ།
མཆན་མོའི་མུན་ནག་ལྟ་བུའོ། །དགོ་བྱེད། ལྷམ་བུ་དཀར་པོའམ། ལྷ་འོད་བཅས་པའི་མཆན་མོར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བར་སྲིད་ནི་འདོད་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བ་ནའོ། །གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ནའོ། །དེ་ནི་ཡིད་ལས་རྒྱས་སྒྲེས་
བྱུང་བ་དང་། དྲི་ཟ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་དྲི་དང་མཐུན་པར་སྒྲེ་གནས་སུ་འགོ་བའི་དྲི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་ཏེ། སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་རྟེན་ན་དེ་རྒྱུན་ཆད་གྱི་འཆིའོ། །མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡང་གི་ནས་

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847

52

བར་མིད་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ལན་བརྟན་བར་དུ་བྱས་ནས་དེ་བས་རིང་པོར་བར་མིད་ལ་མི་གནས་སོ། །ཅི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ་ཞེས་པ་གནས་སྐབས་དེ་ན་གཞན་དུ་སྟེ་བའི་སྟེ་ན་ལྟོག་ལྟར་མངོན་དུ་གྱུར་ན་དེར་སྟེ་བས་སྐྱ་མའི་བར་
མིད་གྲུབ་པའི་གནས་དེ་ལས་ལྟོག་མིད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་དགོ་སྟོང་དག་བཅོམ་པའོ། །སྐྱམ་དུ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ལྟར་པ་དེ། བར་མིད་གྲུབ་པ་ན། ཐར་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་རྟེན་ནས་དཔལ་བའི་
བར་མིད་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ། །དེ་ན་གནས་ཡང་སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་དགོ་སྟོགས་ལས་སོགས་གོ། །སྟོན་དགོ་མི་དགོ་ལྟར་ཅིག་སྟུང་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མི་ལམ་ནང་ལྟར་
མཐོང་ངོ། །གང་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱང་སྐྱ་ལོགས་གྱི་མིད་པའི་གཟུགས་སོ། །གནས་དག་དུའང་འགྲོ་བ་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་དོ། །རྩ་འབྲུལ་དང་ལྟར་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་དུ་འགྲོ་ཞིང་། གང་དུ་སྟེ་བའི་གནས་སུ་ཐོགས་སོ། །
བར་མིད་འགགས་མ་ཐག་སྟེ་མིད་གྲུབ་པ་སྤང་མའི་མཐོང་མན་གྱི་རྒྱལ་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་ངོ། །འབར་དོའི་མིད་པ་ན་གནས་པ་དེ་སྟེ་བའི་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་བསྟེན་དེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་སྤང་
དང་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟེ་ན་དུ་འགྱུར་ངོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་བར་མ་དོའི་མིད་པ་འགག་ཅིང་རྒྱར་རྒྱར་པོ་རྣམ་པར་གཤིས་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཀུན་གཞིའོ། །དེའི་འོག་དུ་རྟེན་ཅིང་

सप्तमः प्रश्नः

ལ་བལྟས་པའི་རྣམ་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ། ད་ལྟ་བ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ། མ་འོངས་པ་ལ་མ་འོན་པར་དགའ་བའི་རྣམ་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ། །འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
 ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འདོད་པ་དང་སྤྱིད་པ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཆོལ་བས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྟུག་བསྟུལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལོག་པའི་ཆངས་སྟོད་ཆོལ་བས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བར་དེར་འཁོར་རོ། །འབྱུང་བ་དང་
 འཇིག་པའི་སྤྱིད་པ་ནི་རྟག་ཆད་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའོ། །ཉོན་མོངས་གང་ཞེ་ན། གངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་པ་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་གངས་དང་།
 ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཁམས་དང་། རིས་དང་། སྤྱོད་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་བལྟའོ། །གངས་ནི་རྟག་གམ་བཅུའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རབ་རྟུ་མ་ཞེ་བའོ། །དེ་ཡང་རྟག་སྟེ། རྣམ་པར་གཡེང་བས་རབ་རྟུ་མ་ཞེ་བ་དང་། བྱིན་
 ཅི་ལོག་གིས་དང་། ཆོད་པས་དང་། རྟུགས་པས་དང་། དག་མེད་པས་དང་། འཛེམ་པ་མེད་པས་མ་ཞེ་བའོ། །འབྱུང་བ་ནི། དག་ཉལ་མ་སྤངས་པ་སྟགས་གསུམ་མོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སོ། །མ་རིག་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོལ་གསུམ་གྱིས་གོང་མར་དམིགས། དེ་མིན་གཞན་གྱིས་མི་དམིགས། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མར་མི་དམིགས། འགོག་ལམ་དམིགས་པ་ནི།

༥། །དེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། དངོས་སུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་འི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་སོ། །ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཆར་ཡང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་འི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞི་འི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་འི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་གཞི་འི་གནས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །མཚུངས་ལྡན་ནི་མཁས་འདུག་བསྟར། ཉོན་མོངས་པ་འི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཀུན་སྐྱོར་ནས། རྟགས་སྐྱོར་བར། མཁས་འདུག་བསྟར་རོ། །ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པ་འི་ལས་དང་། བསམ་པ་འི་ལས་གཉིས་སུ་མདོར་བསྟུན་པ་འོ། །ཡང་ལྷ་སྟེ། དམིགས་པ་འི་ལས་མིག་སྟོགས་གཟུགས་སྟོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། བྱེད་པ་འི་ལས་ས་སྟོགས་ཀྱིས་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ལམ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། བསམ་པ་སྟོན་འགྲོ་བ་ལུས་ངག་གི་རྩོལ་བ་འི་ལས་དང་། མགར་བས་གསེར་ལ་རྒྱན་སྟོགས་བྱེད་པ་ལྷ་བ་བསྟུར་བ་འི་ལས་དང་། ལམ་ལས་མུང་འདས་ལྷ་བ་འཕྲོག་པ་འི་ལས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྩོལ་བ་འི་ལས་སུ་འདོད་དོ། །སེམས་པ་འི་ལས་ནི། སེམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། བསོད་ནམས། བསོད་མིན། མི་གཡོ་བ་འོ། །བསམ་པ་འི་ལས། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས། དག་མི་དག་འོ། །མི་དག་པ་འི་ལས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱ་སྟེ་སྟོགས་བསྟུར།

པཀ་འདང་པ་འི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་འདི་ལས་གང་ཞིན། གཞན་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་འདི་གྱིས་ཞེས་བསྟོན་པ་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་མི་དགོས་ཏེ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མི་འདོད་བཞིན་འདི་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་འཛིན་དུ་
བརྟག་ནས་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། སྟོན་ལོན་མི་གེས་པ་འདི་མཛོན་ཞིན་མེད་པར་སེམས་པས་རང་དགར་ལས་གྱུར་པ་དང་། མི་དགོས་པ་འདི་རྩ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞིན་པ་འདི་སེམས་པ་མཛོན་ཞིན་དུག་པོས་མི་དགོས་ཏེ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་
གྱུར་པ་དང་། ཆོས་འདོད་ཀྱང་གྱི་མར་ཡིད་འོད་གི་ཆེད་མི་དགོས་ཏེ་ལྟ་བུ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་འདི། །དང་པོ་གསུམ་རྣམ་སྟོན་ངེས་པར་སྟོང་པ་འདི་ངེས་པ་མེད་པས་བྱས་ཀྱང་མ་བསགས་པ་དང་། རྩ་བར་མཛོན་
ཞིན་དང་། བྱིན་ལོག་གི་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་འདི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་འདི་རྣམ་སྟོན་ནི། སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་འདི། །བསགས་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གེས་པ་ལ་རྣམ་
པར་སྟོན་པ་འདི་ས་པོན་གསོས་འཕེལ་པ་འདི། སྟོང་བར་ངེས་པ་འདི་ལས་ནི། སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱས་འཕངས་ནས་ལས་བྱེད་པར་ངེས་ཤིང་རྣམ་སྟོན་སྟོང་བར་ངེས་པ། མཐོང་ཆོས་ལན་གངས་སྟགས། དུས་ངེས་པ་འདི། མི་དགོས་བརྩེ་
རྣམ་སྟོན་རན་སོང་གསུམ་སྟགས། བཟུར། དགོ་བརྩེའི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་བཟུར། འཕེན་པ་རྣམ་སྟོན་འཕེན་པ། རྟོགས་བྱེད་ནི། སྟོས་པ་ན། འདོད་མི་འདོད་སྟོང་པ་འདི། །ལས་མང་པོ་དང་ལྟན་པ་ནི་ལྟར་ངེས་གྱིས་སྟོན་ཞིན།

ད
ལྟེན་
སྒྲིག་
པའི་
ལྟེན་

༡། །གང་གི་རྩ་བུ་བུ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། ཡང་འཆི་དུས་གང་མཐོན་གྱིར་དང་། གང་གོ་མས་པའོ། །ཡང་ན་གང་ཐོག་མར་སྒྱུད་པ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་པའི་རྒྱུ་བསོད་བསོད་མིན་མི་
གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ། རྒྱུད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་ཁུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་རྒྱུད་པ་མི་དགོ་བསོད་མིན་གྱི་ལས་འདུ་བྱེད། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྒྱུད་པས་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་འདུ་
བྱེད་དོ། །ཡང་ལས་ཁུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཁུ་རྣམ་མེས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། རྒྱུ་བསོད་པའི་མི་དགོ་བསོད་མིན་གྱིས་འབྲས་ཁུ་མི་སྒྱུར་བར་བྱེད་
པས་ན་གཉིས་པོ་ལས་ཁུར་བའི་ལས་དང་། མེས་པ་ལས་ཁུར་བའི་དགོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བསོད་པའི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་ལྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཉན་ཐོས་སེམས་གིན་རྩ་བུ་ལ་སྒྲིན་པ་ཆད་མེད་པ་ལ། ཆད་རྩ་བུས་པའི་ལས་དེས་
དེ་བྱིད་པར་མི་བྱེད། དེ་ལ་དེ་དག་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེས་དེ་བཟུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པོའི་མཐུ་ཆུང་བའི་མི་དགོ་བ་དང་། མེས་པ་ལས་ཁུར་བའི་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེས་པ་དེ་མ་སྒྲུངས་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་མ་གཤིས་པ་ནི་རྒྱུ་བསོད་པའི་ལས་ལྟེ། འདི་ནི་འདིར་དགོངས་པའོ། །ཡང་འདོད་པ་དང་ལྟན་པའི་མི་དགོ་བ་ཉན་མོངས་མི་དགོ་མང་བས་དང་། རྒྱུན་ཡང་ཡང་གོ་མས་པར་བྱས་པ་དང་། དེའི་གནས་ལ་གནས་པ་ནར་སོན་

པའི་འདུ་བྱེད་པའི་དགོངས་པའི་ལས་ལྟེ།

ཕ་སྟེ་མཛེན་ཞེན་དང་དད་པ་དྲག་པོས་བྱེད་པ། ཡོངས་སྒྱུ་མུ་ངན་མི་འདའ་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མཐ་གཞེན་པོ་བསྐྱབ་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །ལ་མ་སོགས་ཞིང་དང་བྱང་རྒྱལ་
 ཆེན་པོར་སྟོན་ལམ་བཟུང་པ་སོགས་སེམས་ཀྱི་མཛེན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སྒྱུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་པ་དགུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སྒྱུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་སོགས་ཞིང་དང་།
 བྱ་ཆོམས་མང་བ་དངོས་པོ་དང་། སྟོན་པ་བས་རྩལ་བྱིམས་སྟོབས་ཆེ་བ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་པོ་གཞི་པོ་ཆགས་བྲལ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དད་པ་དྲག་པོ་དང་། བསམ་པ་བྱང་འདས་སོགས་ལ་དང་།
 ཤོགས་དེ་ལ་གནས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་ཐེན་པ་དང་། ལན་ཡང་ཡང་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། བདག་གིས་བྱས་གཞན་ལ་བྱེད་བརྒྱུག་སོགས་སྟེ་པོ་མང་པོས། མཐུན་པར་བྱས་པས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདི་
 དང་མི་མཐུན་པར་བསྐྱོག་པ་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྱ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། སྟེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་རི་ལྟ་རི་ལྟར་བདེ་སྒྱུག་བཟང་སྟོམས་དང་ལྡན་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་སོག་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་དང་
 མཐུན་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་ན། ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པ་སོ་སོར་བརྒྱུགས་ནས་སྒྱུག་བསྐྱལ་དང་བཅས་ཏེ་རྩལ་བྱིམས་བྱང་བ་དེའི་རྣམ་སྟོན་ཡང་རྒྱ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཡིད་མི་

ཐག་འདེད་མེད་དཀོང་མ་འབྲེལ་ལྟེན་

2010

ལྷན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་འགྱུར། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་སྐྱུག་མ་ཡིན་སྤྱོད་འགྱུར་བའི། བདེ་སྐྱུག་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་སྐྱུག་མ་ཡིན་དང་ལྷན་ལ། བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་བ་ནི་གནད་དོ། །དེ་གཉིས་དེས་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་འགྱུར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་མིན་སྐྱུག་མིན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི། སྐྱུག་མིན་བདེ་མིན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདྲིའད་གོང་ས་པའོ། །ལས་གྱི་རབ་དབྱེ། རྩོམ། རྩོམ་མིན། རྩོམ་རྩོམ་མིན་གང་ཡང་མིན་པའི་
ལས་གསུམ་གསུངས། གཞུང་དང་བསྐྱུར་དག །རབ་བྱུང་གི་རྩོམ་པ་གང་ཟག་ཉེས་སྤྱོད་ལས་དབེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པའོ། །དགོ་བསྟེན་པོ་མོ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་གྱི། འདོད་པ་ལས་དབེན་
སྤྱོད་མིན། བསྟེན་གནས་ནི་དབེན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་མིན་གསུངས། དགོ་བསྟེན་བསྐྱེལ་བ་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྟོབ། དགོ་བསྟེན་གྱི་རྩོམ་པ་ལྷན་ཞེས་བྱ་གསུངས། རྩལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཞེས་གྲང་བྱ། ཟ་མ་མ་ནིང་ལ་དགོ་བསྟེན་
ཉིད་ནི་བཀག་སྟེ། དགོ་སྤྱོད་དང་དགོ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོགས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་འོས་མིན་པས་སོ། །མ་ནིང་ལྟ་སྟེ། སྟེས་ནས་མ་ནིང་དུ་གྱུར་པ། མ་ནིང་ཕྱག་དོག་ཅན། ཟླ་སྟེད་མ་ནིང་། རྩལ་པའི་མ་ནིང་། ཉམས་པའི་མ་ནིང་
དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་རྩོམ་པ་གང་ཞེན། འཆལ་བྲིམས་གུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱི་ས་བོན་འཛམས་པའི་དུས་ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་

༩༩། །ཆགས་བྱལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་སྤྲོད་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་བསྒྲོལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ནི་གན་པ་ལྷགས་བསང་ནས་ག་འཕོང་བ། དེ་བཞིན་བྱ་གཤམ་གསོད་པ། བག་གིས་འཕོང་བ། ཉ་པ། རི་དྲགས་ཀྱི་ཚོན་པ། བྱ་པ། རི་པོར་རྒྱས་བཤོར་བ། ཆོམ་རྒྱན་པ།
གཤེད་མ། བགས་ནས་བྱུང་པོ་ཆེ་འཛིན་པ་འདྲལ་བར་བྱེད་པ། ལྷལ་བྱིས་འཕོང་བ་བཟུང་ནས་ཕྱི་བས། བཙོན་བྱུང་། ཉན་ཅུ་བྱེད་པ་ལྷ་མ་ཉན་སྒྲིམ་པ། སྒྲིམ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་
གི་དེགས་ལས་སྒྲིམ་སམ། ཡང་དག་པར་བྱུངས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ལས་བྱུང་པར་དེས་པར་བྱས་པའོ། །སྒྲིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེན། སྒྲིམ་སྒྲིམ་མིན་གང་ཡང་མིན་པའི་ལས། དག་བཟུང་
མི་དག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞི་དྲག་གསུམ་མེད་པ། ཀྱན་སྤོང་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་སེམས། དཔོན་པོ་སྟེན་བྱ། པོ་པོ་ཉིད་གཏོང་བ་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །ཐི་ལྷར་སྟེན་པ་ལྷན་ལུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ན། ཡང་ཡང་བྱིར་བྱིར་
བྱིན་པ། དག་སྤོང་དང་ལུམ་ཐེ་རྒྱམས་ལ་བྱོགས་མི་འབྱེད་པར་སྒྲིམས་པར་སྟེན་པ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ཆོགས་པར་སྟེན་པའོ། །ཡང་མི་གནས་པར་སྟེན་པ་ལྷག་པར་གཏོང་བ། ཡིད་པར་པོངས་སྤོང་བྱི་བྱིར་མི་བཟོ་བ། དཔོན་

པོར་རྒྱ་ཆེར་སྒྲིན་པ་ལག་བརྒྱར་བ། མེམས་དགའ་བས་སྒྲིན་པ་གཏོང་དགའ་མཆོད་སྒྲིན་བྱེད་པའི་ངང་རྒྱལ། ཡང་ཡང་ཕྱིར་ཞིང་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ལུན་ཆོག་ས། སྒྲིན་པའི་འོས་སྤྱད་པའི་སྤོང་ལ་སྒྲིན་པ། སྒྲིན་པ་ལེགས་པར་
 འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ། རང་གི་འཁོར་དང་སྤོ་སྤར་དུ་འོང་བ་ལ་ལེགས་པར་བགོས་དེ་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་པ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོག་ས་པའོ། །རི་ལྗེར་སྒྲིན་པ་ལུན་ཆོག་ས་ཡིན་ཞེན། སྒྲིན་བྱ་དེ་གཞན་ལ་གཏོང་པའི་དཔོན་པོར་གྱུར་པ་མིན་པ།
 རང་གི་ལག་དར་པའི་མཐུས་བསྐྱབ་པ་མིན་པ་གཞན་ལས་ཕྱོག་པ་མིན་པ། རུལ་དང་དྲོ་མས་མ་ཐག་པ་མ་རུལ་ཞིང་དྲོ་མ་མེད་པ། མཆོན་དུག་ཆང་སྤྲོས་མིན་པ་སྤྱད་དུ་རུང་བ། གཞལ་བ་ལ་གཡོ་སྤྲོས་དང་། འོག་པར་འཆོ་
 བས་སྐྱབ་པ་མིན་པར་ཆོས་མཐུན་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །རི་ལྗེར་རྒྱལ་བྱིམས་ལུན་པ་ཡིན་ཞེན། ཡང་དག་པར་བྱངས་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་རྗེས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་འོ། །འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲུལ་པས་བསྤྲུལ་པ་ནི།
 འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཡིན་པའོ། །མ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དང་། སྤོང་ལུལ་མིན་ལྟ་སྤང་བ་སྤོང་ལུལ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོག་ས་པའོ། །ཁ་མ་ཐོ་ཕྱ་བ་འཛུམ་པ། བཅས་རང་གི་ལྗེར་བ་ཕྱ་བ་ལའང་གིན་དུ་གྱུས་
 པར་སྤོབ་པའོ། །ཡང་དག་བྱང་བ་ལ་སྤོབ་པ་ནི་བསྐྱབ་གཞིའི་གནས་ཡོངས་རྗེས་ལ་སྤོབ་པའོ། །ལུས་ངག་གིས་བསྤྲུམ་པ་ནི། གེས་བཞིན་གྱིས་ཟེན་པའོ། །ལུས་ངག་ལུན་ཆོག་ས་པས་ལུན་སྤྲུལ་ཆོག་ས་པ་ནི། དེང་འཛིན་

ལས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱེད་སྤྱོད་ལ་ཕྱིས་སུ་འགྲོད་པ་མེད་པས་སོ། ། ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྟོན་ཡིད་ལ་གཅག་པ་མེད་པ་ནི། དགོ་སྟོན་སྤྱོད་མཐའ་ཕྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་བསྐྱབ་ཀྱིས་པའི་བར་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པས་དེ་མ་གྲུབ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ལ་གཅག་པ་མེད་པས་སོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པ། རང་བྱས་རྒྱུ་སྟོན་སྟོང་པའོ། ། ལས་ཀྱི་བག་སྒྲུབ་ལ་ལྟོད་པ་ནི། དགོ་མི་དགོའི་ལས་སྒྲུབ་སོ་སོ་ལ་ལྟོད་པའོ། ། ལས་ཀྱི་སྟེ་གནས་པ་ནི། ལུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་ལྟར་བ་མིན་ཏེ་ལས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ལས་ལྟར་པའོ། ། ལས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ནི། ལས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བྱེད་གཉེན་པོའི་ལས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། ། སེམས་ཅན་མཐོང་མཐའ་ནི། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལས་སོ། ། ངན་པ་དང་གུ་ཚོམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྟོན་ལྷན་དང་། ཡོན་ཏན་ལྷན་པའོ། ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་སྟོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་གསུངས་པ་ནི། དགོ་བས་ལྷ་མི་རྒྱུ་སྟེ་འདོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། དེ་བཞིན་མི་དགོས་དཔྱུལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགྲོར་མི་འདོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ལས་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སྐྱོ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། དགོ་མི་དགོ་དེ་ཉིད་གང་དུ་བྱས་པའི་གནས་དང་། དེས་པོ་ཅི་ལས་བྱས་དང་རྒྱ་དགོ་མི་དགོའི་ཅུ་བ་དང་། རྒྱུ་སྟོན་གྱི་ལུས་དང་བདེ་སྤྱད་སྐྱོ་ཆོགས་དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། བྱའི་གནས་སོགས་དང་ཆེར་མ་དང་གནས་བདེ་བ་

༡༡། །སྟགས་དངོས་པོ་སྟུ་ཚྲིགས་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་གི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། འོར་བུའི་རྒྱས་པ་དང་སྟགས་དང་སྟུན་གི་མཁུན་སྟུན་གི་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་
 ཐམས་ཅད་གི་སེམས་གི་མཐུའི་ལས་གཡོ་བ་འཕུར་བ་སྟགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་གི་ཚེ་དབང་སེམས་ལ་དབང་སྟགས་དབང་བཅུའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གིས་
 སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིན་ལས་རྟོག་མེད་ལྟན་གྱུ་བ་རྒྱས་ལས་ཡོལ་མེད་སེམས་ཅན་བསམ་མཐུན་སྟགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །འགོག་པ་ནི་གང་དུ་མིག་དང་རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྟུ་དང་ཕྱེ་དང་
 ལུས། ཡིད་དང་དེ་བཞིན་མིང་དང་གཟུགས། མ་ལུས་པར་ནི་འགོག་འགྱུར་བ། ཞེས་སངས་རྒྱས་གིས་གསུངས་པ་ལྟར། མིག་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས། ཡིད་འགོག་པ་དང་ཚེས་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་
 གྱུར་པ་དེ་ནི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཐལ་སྟགས་གཞུང་བཟུར། བྱི་དགོས་ཆེར་མི་སྒྲུང་། ལམ་བདེན་ལ་ཚྲིགས་སྟུར་སྟགས་ལྡ། མཐོང་ལམ་ལ། དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མཉམ་པས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་
 ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་ལ་སེམས་ཅན་གི་བད་བསལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེས་ཤེས་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རང་ལ་སེམས་ཅན་གི་བད་བསལ་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཅན་གི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པས་དང་། སོ་སོ་

བསམ་པ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུང་

རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟུ་བས་ལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་སོ་སོ་རང་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གཉིས་ཀའི་བརྟུ་བས་ལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱེ་
བྱག་མེད་པར་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོག་དུ་ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོན་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སྤྱོད་གསུམ་
པར་ཤེས་པའི་བཟོན་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་ལྷུང་ལ་ཆོས་ཤེས་སོགས་དེ་ལྟར་བརྟུ་བྱག་གོ། །ལྷག་བསྐྱེད་གང་ཞེན། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞེན། ལྷག་
བསྐྱེད་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེན། ལྷོ་ར་ལམ་ལ་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པའོ། །བཟོན་པ་གང་ཞེན། ལྷོ་ར་རྣམ་པར་དཔྱད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སོ་སོ་རང་ལ་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་ལྷག་བསྐྱེད་མཐོན་པས་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྷག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོན་པའི་མཁུག་ཐོག་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཐོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ལྷག་བསྐྱེད་རྗེས་སྤྱོད་གསུམ་པར་ཤེས་པའི་བཟོན་པ་གང་ཞེན། ལྷག་བསྐྱེད་ཆོས་

༥༥། །སེམ་པའི་མཆོག་ཐོག་ཏུ། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ལོ་སེམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ལོ་སེམ་པ་འདི་གཉིས། འཕགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མཛོན་ལུ་ལྷག་བསྐྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམ་རབ་པོ། །ལྷག་བསྐྱེད་ལ་རྩེ་སྤྲོད་ལ་པའི་སེམ་པ་ནི། སེམ་པ་གང་གི་མཆོག་ཐོག་ཏུ་བཟོད་པའི་སེམ་པ་དེ་དེས་པར་འཛིན་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྒྱལ་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་སེམ་པ་རྒྱལ་ཅི་རིགས་སྤྱི་སེམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལོ་སེམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སེམ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩེ་སྤྲོད་ལ་པོ། །རྩེ་སྤྲོད་ལ་པའི་བཟོད་པ་དང་སེམ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུང་བ་དེ་ལ་པའི་ལེ་སེམ་རྩེ་སྤྲོད་ལ་པའི་ལོ་སེམ་རྩེ་སྤྲོད་ལ་པའི་བཟོད་པ་དང་སེམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱལ་ལ་ལྷོ་ར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམ་པ་སྤྱི་རྒྱུད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་མཐོང་པའི་ལམ་མོ། །རྒྱུད་ཅིག་ནི་སེམ་པུ་ལ་སེམ་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སྤྱི་རྩེ་སྤྲོད་ལ་པའི་བྱའོ། །ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་མིག་དུ་ལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྤྱི་སེམ་པོ། །ཞེས་སོགས། ལམ་བདེན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སོགས་སྤྱི་སེམ་པར་གིས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། རྩེ་སྤྲོད་ཏུ། བཟོད་སེམ་རྒྱལ་པའི་ལྷ་ལྷ་ཞེས་མིང་ཆོག་ཡི་གེས་བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ལོ། །རྒྱལ་པར་རྩེ་སྤྲོད་པ་ནི་ཆོས་མཛོན་པར་རྩེ་སྤྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་འཛིན་རྩེ་སྤྲོད་པའི་སེམ་པས་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་བཞིན་

བཀའ་འཁུར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་།

དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའོ། །ཕྱོད་བ་ནི་དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་སོ་སོ་རང་གིས་ཕྱོད་བའོ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ། བསྒྲུལ་པའི་ལམ་གྱིས་གནས་གྱུར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ཐོབ་
 པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སེས་པས། ལམ་བདེན་རྒྱུ་མས་འཛོག་གོ། །འདི་ལྟར་འདི་བཞི་ལམ་གྱི་ལོ་ཐོར་ལོ་སྟེ་ཡང་ཡང་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་པས་སོ། །མཐོང་བསྒྲུལ་ལམ་གཞུང་བསྐྱར། ཚང་འདུག །
 དུན་ནི། ཐོག་ཆེན་ལམ། སྐབས་དང་བསྐྱར། ལེགས་ཚང་། དུན་ནི་བསྒྲུལ་པ་ནི། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་གྱི་གཉོན་པོར་འདུན་པ། ཉོན་ཉོན་ལེ་ལོའི་གཉོན་པོར་བརྟེན་འགྲུལ། ཉོན་ཉོན་བྱིང་རྟོན་གཉོན་པོར་རྟོན་ལ་བ། ཉོན་ཉོན་
 རྒྱུ་པའི་གཉོན་པོར་རྟོན་པ། ཉོན་ཉོན་གཞོན་པས་ཡོངས་སུ་རྟོན་པའི་གཉོན་པོར་མཐུན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཚོག་འཛིན་ནི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉོན་པོར་ཕྱིར་རུར་བ་མེད་པ་དང་། གདམས་ངག་བརྟོན་པའི་ཉོན་ཉོན་གྱི་
 གཉོན་པོར་མ་དུན་པ་དང་། ལྟར་བ་ཡིད་ལ་གཙག་པ་ཉོན་ཉོན་གྱི་གཉོན་པོར་སེས་བཞིན། བརྟེན་པ་འདོར་བའི་ཉོན་ཉོན་གྱི་གཉོན་པོར་བག་ཡོད་པའོ། །བདེན་པ་བཞི་པོ་རྒྱུ་མས་ལ་མི་རྟག་སྟགས་རྒྱུ་མ་པ་བཅུ་དུག་ནི། འཛིག་རྟོན་
 པ་ཡང་ཡོད། འཛིག་རྟོན་འདས་པ་ཡང་ཡོད། དེ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པར་ནི། སེས་བྱ་ལ་འཛིག་རྟོན་པ་ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་ནིང་མ་རྟོགས་པ་དང་། འདས་པ་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་བག་ཉལ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པ་

༡། །དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། མཛོན་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་ཏྲུག་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་ཏྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཕྱི་བྲག་གེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་འདས་པའི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་མི་རྟག་པའི་དོན་མཛོན་དུ་མཐོང་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲིམ་ནས་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འད་རི་ལྷ་ར་མཐུན་མཐུན་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །བདེན་པ་རྣམ་པར་དེས་པ་སྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་དེས་པའོ། །ཆོས་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེན། ཆོས་ནི་མདོའི་སྟེ་དང་སྟོགས་ལན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བཤད། སྒྲིབ་ཚད་བྱི་དགོས་ཆེར་མེད། མདོ་དེ་དག་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོང་ལུ་ལོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས། རྣམ་པ་དང་བཅས། གནས་དང་བཅས། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་བྱུང་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། མདོའི་སྟེ་ལ་སྟོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྤང་པོ་སྟོགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་སོ། །གནས་ནི། གཞན་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དུན་པ་དང་བག་ཆགས་སོ། །མཚུངས་ལྡན་ནི་གཅིག་གྲགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་དབྱེ་གང་ཞེན། ལྷན་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྟོང་པ་རྣམ་པར་སྟོང་པའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྟོང་པའི་དམིགས་པའོ། །

ལུང་དམིགས་ནི། རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། རྣམ་རྟོག་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི། མོས་པ་ཡིད་
 པ་ཕྱེད་པས་གང་ཞི་ལྷག་གི་དམིགས་པའོ། མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་ཕྱེད་པས། གང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའོ། དངོས་པོའི་མཐའ་ནི། གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་
 ཆོས་རྗེ་སྒྲིབ་ཡོད་པའོ། རི་ལྷ་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཞི་དང་། བདེན་པ་ཞི་དེའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཕྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འདུ་ཕྱེད་མི་རྟོག་ །སྤྲུག་
 བསྐྱེད་པ་ །བདག་མེད། ལུང་འདས་ཞི་བ། སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲོམ་མེད་མཆོན་མེད་དོ། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། གནས་གྱུར་པའོ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་དྲུག་ །མཆོན་མེད་ཀྱི་
 བརྒྱད་དོ། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྤྲུག་པ། ཞེ་སྒྲིབ་གིས་བྱམས་པ། གཉི་སྤྲུག་གིས་རྟོན་འབྲེལ། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲིབ་པས་དཔུགས་
 འཕྲུང་དུ་བ་དུན་པའོ། མཁའ་པའི་དམིགས་པ་ལུང་། ཁམས་༥ སྒྲེ་མཆོད་༥ རྟོན་འབྲེལ་༥ གནས་གནས་མིན་ལ་མཁའ་པའོ། གནས་གནས་མིན་ལ་མཁའ་པའོ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁའ་པ་ལས་བལྟའོ། དེ་གཉིས་ཕྱེ་བྲག་

༡༩། ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཆོས་རྒྱལ་ལས་ཆོས་རྒྱལ་མཛོད་པར་འབྱུང་བྱིར་རྒྱ་མིད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་སྒྲིང་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁུས་པའོ། རྒྱ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་སུ་ལེགས་སྦྱོང་ལས་བདེ་བ། ཉེས་སྦྱོང་ལས་མི་བདེ་ལྟ་སུ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར། གནས་གནས་མིན་ལ་མཁུས་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་རྒྱུ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འབྲགས་པའི་བརྟན་པ་བཞིའོ། ཆོས་ལ་བརྟོན་པ་རྒྱལ་ས་ཆོས་ལ་དཔྱོད་ན་རིགས་པ་དུ་ཞིག་གི་དཔྱོད་ཅན། ལྷོས་པ་སོགས་བཞིས་སོ། ཆོས་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟོན་པའི་ ཀུན་རྩ་ཆོལ་བ་གང་ཞེན། བཞི་སྟེ། མིང་ཀུན་རྩ་ཆོལ་བ། དངོས་པོ་ཀུན་རྩ་ཆོལ་བ། རོ་བོ་ཉིད་རྩ་འདོགས་པ་ཀུན་རྩ་ཆོལ་བ། རྩ་བྱག་རྩ་འདོགས་པ་ཀུན་རྩ་ཆོལ་བའོ། །དང་པོ། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རང་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མིད་པའོ། གཉིས་པ། ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མིད་པར་རྟོགས་པའོ། གསུམ་པ། གང་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་བྱ་འབྲེལ་བ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་རྩ་འདོགས་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྦྱང་གི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། ལཞི་པ་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་བྱ་འབྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྦྱང་གི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ། ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་བརྟོན་པའི་ཡང་དག་ཡོངས་སུ་གེས་པ་བཞི་སྟེ། མིང་ཆོལ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གེས་པ་དང་། དངོས་པོ་= རོ་བོ་ཉིད་རྩ་

འདོགས་པར་བྱ་འདོགས་ཆོས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་པར་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་གང་ཞིན། གཞི་དང་། སྤྱིད་པ། མི་ལོང་ལྷ་བྱ། སྤྱང་བ་དང་། གནས་སོ། །དང་པོ་ཆོགས་བསགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྩམ་ཏེ་མང་
 ཐོས་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད། གསུམ་པ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚན་མར་བཅས་པ། སྤྱང་བ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པར་སེམ་པའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པ། ཡིད་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་བས་ན། དོན་གྱི་འདུ་སེམས་ལྷོག་དེ་ནས། རང་གི་སེམས་པ་མིན་པའི་འདུ་སེམས་ལ་ངེས་པར་གཟུང་། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་
 གནས་ནས། གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་གཟུང་བ་མེད་པས་ན་འཛིན་མེད་པར། འཇུར་ཞིང་དེ་ནས་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མི་དམིགས་རེག་པར་བྱ། ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །ལེགས་པར་བཀའ་
 རུལ་ཏོ། །གནས་གང་ཞིན། གནས་གྱུར་པའོ། །དི་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། མང་དུ་ཐོས་པས་སོ། །དི་ལྟར་ན་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཆོས་འདུལ་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སེམ་པ། དེ་བཞིན་ཡི་གེ་ལ་མཁས། ངེས་
 ཆོག་བཟང་པོའི་ཡི་གེ་སེམ་པ། ངེས་པའི་ཆོག་ལ་མཁས། གོང་སྐད་ལ་མ་ཞིན་པར་རྗེས་སུ་བྱ་སྐད་འདོགས་པ་སེམ་པ། ལྷོན་མཐའ་ཕྱི་མའི་མཐར་འབྲེལ་བ་ལ་མཁས། ལྷོན་གྱི་མཐར་བཟུང་བ་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ངེས་པར་

༡༩། །འབྲུང་བ་ཤེས་པས་སོ། །འི་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། བསྐྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱེས་པ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་གྱི་གཉིས་ལ་བརྟེན་དེ་གཉིས་ལ་གནས་ན་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པ། ཁ་ཏྲན་བྱེད་པ་བཤད་པས་ཐོས་པ་ལས་ལྷུང་བར་བལྟའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལྟོར་བ་དང་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷུང་བར་བལྟའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་རྒྱུན་པ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་མི་འདོར་བ་དང་། མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིད་བྱེད་མི་འདོར་བར་བལྟའོ། །ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ནི་ནང་དུ་ཞིག་གནས་སུ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བ། དེའི་རོ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཞིག་གནས་ལ་སྒྲུབ་པར་བལྟའོ། །བྱང་སེམས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་གིན་དུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེར་ལམ་སྟེན་རྣམས་གྱི་གྲངས་དང་མཆོད་ཉིད་གོ་རིམས་ངེས་ཆོག་བསྐྱེད་པ། རབ་དབྱེ། བསྐྱེད་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ། གཅིག་ལ་གཅིག་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེ་ཟབ་པར་བསྐྱེད་ཞེ་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་རྒྱུ་ཆེ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་མི་མོས་སྤྲུག་པ་ནི། རིགས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དང་། དགོ་རུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཕྱོགས་གྱིས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཁ་ཅིག་མོས་གྲུང་ངེས་པར་མི་

རྒྱུང་པ་ནི། ལྷ་པ་མཆོག་འཛིན་དང་། རྟོན་ལ་སྒྲ་པ་ཞིན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་བྱང་སེམས་སྒྲིའི་པ་ཞིན་དུ། ལྷ་པ་པ་ཞིན་མིན་པར་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 ལ། ལྷ་པ་ཞེས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་པར་གསུངས་ཏེ། མཆོན་མར་ལྷ་པ་དང་། བརྟགས་པར་སྒྲུར་འདེབས་པའི་ལྷ་པ་དང་། ཀུན་རྟོག་ལ་སྒྲུར་བ། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུར་འདེབས། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷ་པ། བསྒྲུར་པའི་ལྷ་པ་སྟགས་
 གསུངས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྟོན་ཀུན་བརྟགས་སྟགས་ལ་དགོངས་ཚུལ་གསུངས། བྱི་དགོས་ཆེར་མེད། དགོངས་པ་པ་ཞི། ལྷེ་མ་དགོངས་པ་ཞི། ཆོས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་མ་ལས་པ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གནས་
 དན་ལན་འཛིག །སྒྲ་ཆོག་ལ་འདུ་གཤེས་བྲལ་ཏེ། ཆོས་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུང་བ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཆད་མེད་གཤེས། མི་རྟོག་ཡེ་གཤེས་ཀྱི་མཆོན་མ་རྣམས་ཀུན་དུ་རྒྱུང་། ཆོས་སྒྲ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གོང་
 མས་ཀྱང་གོང་མའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན། ཐེག་ཆེན་དེ་མཆོད་པ་ཆེས་བསྟགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་མཆོད་པ་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམ་པར་དེས་པ་སྟེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་
 གསུམ་པའོ། །འཕྲོག་པ་རྣམ་པར་དེས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཞུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོང་པ། དེས་རྒྱུང་སྟགས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲིལ། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོང་པ་སྟགས། ཆ་མཉམ་སྦྱོང་པ་དུག་དང་། ཉོན་

༡༩། མོངས་རྒྱུད་པ་བདུན། དེས་འབྱུང་ཐེག་གསུམ་གྱི་གང་ཟག། ཉེར་བརྟེན་གྱིས་རབ་དབྱེ། ཚོགས་མ་བསགས། བསགས་ཡིན་མ་བསགས་ཡིན། ཚོགས་བསགས་གསུམ། སྦྱོར་བས་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྱུང་
 མོགས། དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ། ཁམས་གྱིས། འདོད་ན་སྦྱོད་པའི་སོ་སྦྱོ་སྦྱོ་བ་མི་སྦྱོ་བ་གསུམ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་དེ་བཞིན་དགའོ། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་བྱང་སེམས་དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་པའི་གང་ཟག་གོ་བཅས་བརྟུག་ཉིས་སོ། སྦྱོད་པས་དབྱེ་བས། མོས་པས་སྦྱོད་པ་ཅན། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྦྱོད་པ་ཅན། མཚན་མ་དང་བཅས་པར་སྦྱོད་པ་ཅན། མཚན་མེད་པར་སྦྱོད་པ་ཅན།
 མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་གང་ཟག་གོ། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་གྱི་གས་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་རིང་པའི་གང་ཟག་དེ། རྣམ་རྟོག་གི་པར་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། ཁ་མཉམ་ཉན་མོངས་པ་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པའོ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་པ་ཉོན་མོངས་བསྐྱབས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན། དབང་པོ་འབྲིང་། བདག་ཐར་ཕྱིར་སྦྱོན་ལམ་བདུག་པ། ཡིད་འབྱུང་པ། འདོད་
 ཆགས་བྲལ་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་པའི་བསམ་པ་ཅན། བདག་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྦྱོད་ལ་དམིགས་ནས་ཚོས་གྱི་རྗེས་སྐྱབ་པ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་བསྦྱེད་པའམ། སྦྱོན་བསྦྱེད་པ་དང་། འབྲས་སུ་སྦྱོན་

2000

མ་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་པའམ། གང་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་ལུར་གནས་པའམ། ཚོགས་དང་སྦྱོང་བ་གང་སྟུག་བསྒྲུལ་གྱི་མཐར་ཐྱིན་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཚོགས་མ་བསགས་པ་ནི། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མོས་དད་རྒྱུ་བའི་གང་ཟག། ཐར་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྒྱུ་ཞིང་། ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་འདིས་འབྲས་ལུ་ཐོབ་ཅེས་དུས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །བསགས་པ་ཡིན་ལ་མ་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་པ། མོས་དད་པར་མ། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་འབྲིང་། ཆེ་རབས་ངེས་པའི་དུས་ལྟན། བསགས་པ་མཚོག། ཆེ་དེའི་དུས་ངེས་པ། ཡང་ན། དང་པོ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་རྒྱུ་རུ་ཅན། འབྲིང་། ཆེན་པོར་སྦྱོར། དེ་གཉིས་པོ་ནི་ཀུན་དོན་བཤད། བྱིད་གོས་ཆེར་མི་སྦྱང་། ལུས་ཀྱིས་མངོན་བྱེད་ནི། གང་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏུན་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཟག་པ་ཟད་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏུན་པ་མིན་པའོ། །གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ། ཟག་པ་ཟད་པ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏུན་པ་ཡིན་པའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། དབང་པོ་རུ་ལ་པོ། ལྷོས་ཀྱང་རུང་མ་ལྷོས་ཀྱང་རུང་། རང་གིས་རང་གསོད་ཀྱང་རུང་མི་གསོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། གང་མཐོང་པའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏུན་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྒྲུལ་པ་ཅན་ནོ། །བདག་གསོད་པའི་

3

༡༡། །ཚེས་ཅན་ནི། དབང་རྩལ། མྱོས་རུང་མ་མྱོས་རུང་། མི་གསོད་ན་གང་མཐོང་ཚེས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ནོ། །གསོད་ན་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཚེས་
ཅན་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཉིད། མྱོས་ན་མཐོང་ཚེས་བདེར་གནས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། མ་མྱོས་ན་དེ་ལྟར་མིན་པའོ། །གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ། མྱོས་ཀྱང་རུང་།
མ་མྱོས་ཀྱང་རུང་། མཐོང་ཚེས་ལ་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་ཆེན་པོ་དང་རྩོད་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི། སྐལ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གོ། །རབ་རྩ་རྟོགས་པའི་འོས་
སུ་འགྱུར་བ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་མྱོས་ཀྱང་རུང་མ་མྱོས་ཀྱང་རུང་། མཐོང་ཚེས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་པའོ། །མི་འབྱུགས་པའི་ཚེས་ཅན་ནི། རང་བཞིན་
གྱིས་དབང་པོ་རྩོན་པོ་ལྟེ། མྱོས་རུང་། མ་མྱོས་རུང་། མཐོང་ཚེས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་འགྱུར་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་མིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་ནས་བསུང་སྟེ་སྦྱང་འདས་པར་སྟོན་པའོ། །མོས་
སྦྱོང་བཟོད་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེར་གནས། ལྷག་བསམས་བརྩུ་ལ་གནས་པ། མཆོན་བཅས་སྦྱོང་པ་ས་དང་པོ་ནས་རྩལ་པའི་བར། བསྐྱེམ་ནས་མཆོན་མེད་ས་བརྩན་པར་གནས་པ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་ས་བརྩན་པ་དགུ་པ།

བུ་པ་ཚོས་སྒྲིན་ལ་གནས་པའོ། །ཐུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཆར་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །རིམ་གྱིས་པ་ནི། རི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིག་ཆར་ངེས་འབྱིན་ནི། གང་བདེན་པ་རྣམས་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་དེ། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་གྱིས། །ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། རྣམ་པས་ཅིག་ཆར་སྤང་ཆེ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་ནས། རུང་
 རུའི་རུང་རུའི་བར་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་མཐོང་ལམ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བཞིན་དུ་སའི་རྣམ་པས་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྤང་བ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ཐུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་
 ལ་གདགས་སོ། །སོར་མོའི་ཕེ་མོའི་མདོ་ལས། སུང་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སོགས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དང་པོ་ཐུན་ཞུགས་དང་། ཐ་མ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཁོན་ལ་གདགས། དེ་
 གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་བྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཁར་མ་གཉིས་ལ་མི་གདགས་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བས་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བུ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་ཉིད་ལྟག་མ་དང་
 བཅས་པ་དང་། ལྟག་མ་མེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར་འོ། །ཅིག་ཆར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཐུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་འོག་དུ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་

ལྷོ། ཡིན་ནོ། །ཕལ་ཆེར་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་ཆོ་གུན་གཤམ་པ་མི་སྒྲོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མ་ལུས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་དུ་ཡོངས་སུ་ལྷོ་བར་
 ལས་འདེད་ལྱིར་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སྒྲོབ་ས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་ཉིད་དུ་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞིན། བཅུ་ལྷེ།
 ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཐོན་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་། དགོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གུན་དུ་མི་འབྱུང་བ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ནི། བདེན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་མོས་པ་དང་། དད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །དོན་མངོན་རྟོགས་ཤེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ན། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོན་ལ།
 བདེན་པ་ལ་ཆོས་ལ་ཤེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལྷོ། བཟོད་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡིད་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྱེད་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའོ། །དེ་ཐོན་མངོན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོམ་

རྟོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་བརྒྱ་དུག་ཐོབ་པའོ། །མཐོང་ལམ་ལ་དེར་ནི་བདེན་པ་བཞི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྒྱུ་ཡང་འཇོག་པ། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་བྱུང་བའི་ཀུན་ཇོབ་ཤེས་པ་རྒྱུ་ཡང་འཇོག་པ།
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་བརྒྱ་དུག་པར་ཆད་མེད་དུ་སྒྱེས་པས་འཇོག་རྟོན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ས་མེད་པས་དེ་དག་བསྒྲུལ་ལམ་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ། རྟོགས་ལ་མཛོན་རྟོགས་ནི་
 བསྒྲུལ་ལམ་འཇོག་རྟོན་པའང་འདས་པའི་ལམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དོ། །དཀོན་མཆོག་ལ་མཛོན་རྟོགས། སངས་རྒྱལ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་ཆོས་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་ཐོབ་པའོ། །ཀུན་རྩི་འབྱུང་བ་མཛོན་རྟོགས།
 བདག་ངན་སོང་བའི་ལས་བྱས་ནས་ངན་སོང་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་མ་ཡིན་མོ་སྒྲིབ་དུ་ཤེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་མཛོན་རྟོགས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལས་མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་བསྒྲུན་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དུ་
 མཐར་ཐུན་ལམ་མོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་མདོར་བསྟུས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོན་རྟོགས་ནི། མཛོན་རྟོགས་བདུན་པོ་དེ་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བདེན་པར་ཐོབ་པ་
 རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོན་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཛོན་རྟོགས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཐས་པར་བྱ་བྱིར། བདུན་པོ་དེ་མཛོན་རྟོགས་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཡང་

མཛེས་པ་གྲགས་པ།

དང་། །ལས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ལུས་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ། ཉུག་ཏུ་བྱུང་
སེམས་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཉུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛན་པ་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྟའི་བྱུང་པར་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་སྐུ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་དབྱེད་སྐུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་མི་འཆད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཆོས་དབྱེད་སྣམ་པར་དག་པར་རོ་གཅིག་པ་དང་དེ་ལ་
བརྟེན་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གེས་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་མཐུ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་འདྲེས་གིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཉོན་གེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་
བྱུང་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་འདུལ་པའི་ཕྲིན་ལས་འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ལས་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཐུགས་བརྩའི་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱེ་མའི་མཐའི་བར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་མཛོན་པར་
ཁོགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཐེག་ཆེན་པས་རྒྱན་དུ། འཛོལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། དན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། འཛིན་ཆོག་ས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །དེ་ཕྱིར་སྐུ་བས་

༡༩། །གྲི་དམ་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡོངས་སུ་སྟོབ་པ་རྣམ་པ་ལཱ་འི་བྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཚད་མེད་བཞི་སྟགས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་འདི་དག་མངོན་རྟོགས་གང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཅན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟོམ་ལམ་དང་། མི་སྟོབ་པ་འི་ལམ་ལ་མངོན་པར་གྱུ་བ་པ་དེ་ཕྱིར་རྗེས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་འི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་འི་སྐྱེ་མ་ཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མ་ཆེད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ། བསམས་ནས་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། མི་འཛིགས་པ་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ་འི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྟེད་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་སྟགས། རྒྱས་པར་མཁས་འཇུག་བསྐྱར། འཛིག་ཉོན་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་འི་དངོས་པོ་ལུང་མི་བསྟན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅི་འི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་དོན་དང་མི་ལྟན་པ་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་རྒྱལ་

མིན་པས་འདྲིན། འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ལས་བརྒྱུ་མ་ནས་འདྲི་བ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་། ཀུན་བྱང་ལ་སེམས་པ་མིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བཞིན་བདེན་བཞི་ལས་བརྒྱུ་མ་ནས་དེའི་རྟོག་པ་ཚད་དོ། །བྱང་སེམས་ས་དང་པོར་སྟོན་མེད་པར་ཁྱལ་ས་པ། རྒྱན་ཁྱལ་ས་སོགས་སུ་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེན། སྤིང་ཞིར་མི་གནས་པའི་ལམ་ཐོབ་པས། ཐར་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རྒྱན་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་བཞིན་སྤིང་པར་སྟེ་བ་ཚད་མེད་འཛིན་པས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་མིན། ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་གནས་གིང་འདོད་པས་སུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། བདེན་པ་རྣམས་མཐོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ས་བརྒྱ་རྣམས་སུ་བསྒྲེལ་པའི་ལམ་ལ་གཤེས་བྱའི་བསྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་བསྒྲེལ་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་གཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཆར་སྤྲོད་དོ། །ཅིག་ཆར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཐེན་ཀྱང་། ལྷགས་དང་སྤྲོན་གྱིས་སོད་པའི་དུག་ལྷ་བྱ་དང་། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལྷར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྟེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཤེས་བྱ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱའོ། །དུས་དུས་སུ་དབང་

འགའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

2000

ཤེས་སྒྲུབ་མཚན་མར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ ། ལུས་སྒྲུབ་པ་མཚན་མར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ ། མིག་སྒྲུབ་པ་མཚན་མར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ ། རིང་ལང་ཉེས་
 བཤད་ལེགས་བཤད་གཉིས་གཞན་གྱིས་མིང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ ། ཉེས་བཤད་ལས་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ ། ལེགས་བཤད་ལས་ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ ། ཚུལ་མིན་རྣམ་རྟོག་ལས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལྟ་
 ལུ་ མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ ། ཚུལ་བཞིན་དང་ཚུལ་མིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་ ། རྣམ་པར་གཡེང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། ། རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཡང་། དངོས་མེད་དུ་རྟོག་པ། དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་དང་། ལྷོ་འདྲེན་པ་དང་། ལྷུང་
 འདྲེན་པ་དང་། གཅིག་དང་། ཐ་དད་དང་། རོ་པོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ ། ལྷུང་པར་དུ་དང་། མིང་ཇི་བཞིན་དོན་དུ་རྣམ་རྟོག་ ། དོན་ཇི་བཞིན་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེར་ཕྱིན་ཏེ། ལྷུང་ཚུལ་སེམས་དཔལ་ཡོད་
 བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཐེག་བསྐྱེད་ལྟར་རོ། ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི། སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པར་སེམས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷོ་འདྲེན་ཆོག་གོ་སྒྲུབ་དུ་ཆོག་པར་འཇོན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་རྟོག་པ་
 སྒྲུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞིན་གཉེན་པོར་མི་རྟོག་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ལྷུང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། ། འདི་དག་སྒྲུབ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ལྷུང་སེམས་རྣམས་དང་།

༡༡། །གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོལ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི། གཉིད་ར་རོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིད་བྱེད་མེད་པས་མ་ཡིན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྟགས་རྟོག་དབྱེད་ལས། ཡང་དག་འདས་བསམ་མ་ཡིན། །
 །འགོག་སྒྲོལ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་པར་ཞི་བས་མ་ཡིན། སེམས་མེད་གཟུགས་སྟགས་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་ཡིན། བར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དམིགས་པ་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྟ་སྤང་བས་
 མོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོལ་པ་མེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་པའི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་བལྟ་འོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་སྤྱོད་ཞེ་ན།
 རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པོ་རྣུང་དུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྲིང་མཛོན་པར་འགྱུ་བ་པོ། །འབྲིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆེན་པོ་མཛོན་པར་འགྱུ་བ་པོ། །འཕྱོང་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ནས་བརྟུས་པ་བཞི་པའོ། །འབེལ་བའི་གཏམ་
 གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེན་བརྟུན་ཏེ། དང་པོ། རོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ངོ་བོ། རྟེན་འབྱུང་འགྱུ་བ་པའི་རྒྱ། རྟེན་བཞི་རྒྱ། རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་སྟགས་ལ། རྟེན་འབེལ་གྱི་ཀུན་བྱང་འབྱུང་བ་འབྲས་དམིགས་བྱེད་
 འབད་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་ལས་ལྟ་ལས་ལྟན་འཇུག་པའི་དོན་དུག་ལས་བརྩམ་ནས་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །རོ་བོ་ནི་ཀུན་བཏགས་སྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མོ། །རྒྱ་ཡི་དོན་ནི། སྒྲིབ་རྟེན་བཞི་དང་། འབྱུང་བ་མ་རིག་སྟགས་ལུགས་འབྱུང་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

མཛེས་པ་ལྟོས།

གི་ཀུན་ཉོན་འགགས་པས་རྣམ་ཐུང་དང་། མདོན་སྒྲུབ་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་མཛུངས་པར་བསྐྱད་པས་བསྐྱས་པ་དེས་མ་གཤགས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པས་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། །འབྲས་ལུ་ནི། རྣམ་སྒྲིལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། རྒྱ་
མཐུན་སྒྲུབ་སྒྲིལ་དང་མཐུན་པ། བདག་པོ་ཐུན་མོང་སྒྲོད་གི་འཛིག་རྟེན། རྒྱུ་ལུ་བྱེད་འབྲས་ལོ་དོག་སྟགས། ཐུལ་འབྲས་འཕགས་ལམ་གྱིས་བག་ཉལ་བཅོམ་པ་ལྟེ། །ལས་གྱི་དོན་ནི་ལས་གྱི་ཀུན་ཉོན། དམིགས་པའི་ལས་
དང་། བྱེད་པའི་ལས། འབད་པའི་ལས། རྒྱར་བའི་ལས། འཕྱོང་བའི་ལས་སོ། །ལྟན་པའི་དོན་ནི། མང་པོ་ལས་གྱུར་པ་ཁང་པའི་གིང་དང་ཕ་གྲུ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་སྒྲུ་འཆིང་བ་ལས་གྱུར་པ། བག་ཉལ་སྟགས་གྱིས་རྒྱ་
ལྟ་དེ་ཕོད་ན་ཀུན་རྒྱུ་མི་སྒྲོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་ལྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལས་གྱུར་པ་རང་གི་རྒྱུ་ཕོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ལས་གྱུར་པ་ཕན་འདགས་པའི་རྒྱས་སེམས་བདེ་ཡིང་བདེ་བདར་སྒྲོམས་དང་ལྟན་པ་
དང་། རྒྱུ་གྱུར་བའི་ཉེ་ཉོན་སྟགས་མདོན་གྱུར་འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་བའི་ལྟན་པ། དེ་ཕོད་ན་ཆགས་སྟགས་དང་དད་སྟགས་ལྟན་ནེས་བྱེ། །འཇུག་པའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱུ་སྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
འཇུག་པ། རྟེན་ལ་གནས་པས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་བཞིན་རྟེན་ལ་འཇུག་པ། ཀུན་ཉོན་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཇུག་པ། འཕགས་ལམ་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་པ། རྣམ་པ་བྱ་དད་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་

པམ་ལ

༡༡། །རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤེས་པ་ནི། གང་གིས་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་པོ་དོན་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྤང་བོ་སོགས་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་དབང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུལ་པ་སོགས་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་རྒྱལ་པོ་གོ་ལ་བ་དང་། དེ་རབ་རྒྱ་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་གོ་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པའི་སྒྲོ་བཅུ་བཞི་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པ་བསྟུ་བའི་སྒྲོ་ནི། མདོ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ། ཆོག་དོན། མཆོམས་སྒྱུར། དགོངས་པ། བཀྲལ་བ། ལན་རྒྱལ་པོ་དང་། དངོས་པོ་བསྟུ་བའི་སྒྲོ་ནི་མདོ་སྡེ་བསྟུ་བ་བ་དང་། འཇུག་པའི་བདེན་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་སོགས་ཆོག་པ་ཅད་ཀྱིས་བསྟུ་བ་པ་གསུམ་བསྟུ་བ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། ཡན་ལག་མདོར་བསྟུན་པའི་ཆོག་དེ་དེའི་བསྟུན་པ་དང་ཉེ་བའི་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དལ་འབྱོར་སུན་སུམ་ཆོག་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟུན་པ་ལས། བདག་སུན་སུམ་པ། གཞན་སུན་སུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འོག་མ་ལྟ་ལྟས་བཤད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ཉིད་དང་། ལུ་ལ་དབྱས་སུ་སྒྲིམ་སོགས་དང་། སངས་

ལྷན་ལྷན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སྐྱེས་པའི་ཆོས་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིལ་ཏེ། འོག་མ་གོང་མར་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཏེ། དད་ན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། བརྩོན་ན་དུན་པ་ཉེར་འཛོག་སྐྱེས་དང་། སྒྲིལ་པའི་
 སྒྲིལ་ཏེ། འདི་ལས་བརྩམ་ནས་འདི་སྒྲིལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞིན། སྟེ་ཕུ་ལྷ་ལྷའི་མདོ་ལས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལས་བརྩམ་ནས། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་དང་། ཆོས་འདི་བ་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛོན་པ་དང་། བསྒྲོམ་
 པ་ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པ་དང་། ཆོག་ས་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུག་ས་པའོ། །དགེ་སྒྲིལ་ང་ནི་གེས་བཞིན་མཐོང་བཞིན་དུ་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པར་སྒྲུབ། །ཞེས་ཕུ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་མདོའི་ཆོག་གི་དུམ་ཕུ་དང་པོས་གང་ཟག་སྒྲུངས་སོ། །སྒྲིལ་པར་
 སྒྲིལ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་ཕུ་བ་ལ་སྐྱེས་པས་ནི་གཉིས་པ་སྒྲུངས་སོ། །སྟེ་ལྷའི་དཔེས་ནི་གསུམ་པ་སྒྲུངས་སོ། །ལྷའི་དཔེས་ནི། བཞི་པ་སྒྲུངས་སོ། །ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིལ་ཏེ། གང་དུ་དོན་གཞན་ལ་རབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ་
 རྣམས་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་གང་མ་དད་ཕུས་མི་གཞོ། །ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་ལྟ་བུའོ། །ཁུད་ཟ་བ་དང་ཁུད་མི་ཟ་བའི་སྒྲིལ་ཏེ། གང་དུ་རབ་དུ་ཁུད་ཟ་བ་དང་། རབ་དུ་ཁུད་མི་ཟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་
 ཐབས་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་རབ་དུ་དཔེ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལེགས་པར་སྒྲིལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རབ་དུ་ཁུད་ཟ་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་དེ་རྣམས་ནི། ཕྱི་མ་དང་ཁུད་མ་ལ་སྐྱེས་པའི་

ཞུ། །མཚན་ཉིད་དོ། །ནང་གི་རྣམས་ནི་ཉེར་ལེན་བྱུང་ལཱོ། །རབ་རྟུ་རྟུད་མི་ཟ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བའོ། །རབ་རྟུ་རྟུད་ཟ་བའི་ཐབས་ནི། རབ་རྟུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་
 ཟད་པར་བྱ་བ་ལ་བག་ཡོད་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་རྟུད་མི་ཟ་བའི་ཐབས་སུ་བལྟའོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར། གྱེ་མ་རིགས་གྱི་བྱ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་འདི་ནི་གཉིས་གྱིས་མཛེས་ཏེ། གང་སྤྱད་དང་ཁ་སྤྱད་བྱེགས་ནས་རབ་རྟུ་བྱུང་བའི་
 བར་དང་། གང་ཟག་པ་ཟད་ནས་རབ་རྟུ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་འདིས་རྟུད་མི་ཟ་བ་དང་དེའི་ཐབས་ནི་བར་བསྟན་པས་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྟུད་ཟ་བ་དང་། དེའི་ཐབས་བསྟན་པར་འབྱུང་རོ། །རྟུད་མི་ཟ་བ་རབ་རྟུ་དུ་
 བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པ། དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་མཛེས་པ་སྟེ། ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཟག་པ་ཟད། ཅེས་བྱ་བའོ། །དེས་རབ་བྱུང་དང་ཟག་ཟད་བསྟན་ནོ། །ཟག་ཟད་དེ་ཡང་། འདོད་ཆགས་བྱལ་ཞིང་བྱལ་བ་སྟེ། ཉེར་
 ལེན་མིད་པ་བྱུང་ན་འདས། །བདུད་གྱི་སྟེ་ནི་ཡམ་བྱས་ནས། །ལུས་གྱི་ཐ་མ་འཛིན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་ལ་འདོད་ཆགས་བྱལ་ནས། འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ཀྱན་སྒྲོར་སྤངས་པ་
 དང་། གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ཀྱན་སྒྲོར་ཡང་སྤངས་པ་དང་། ནང་གི་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡང་བསྟན་པའོ། །རྟུ་དང་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཀྱང་འདི་བསྟན་པར་བལྟའོ། །འདི་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་རབ་རྟུ་རྟུད་ཟ་བའི་

བག་འདང་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

བར་དུ་དབྱེ་བ་བསྐྱད་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནི། གང་དུ་གང་ཟག་འདི་སྟེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་ལས་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
 ནི་གང་ཟག་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་བཞིར་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཏེ། སོ་སྟེ་དང་། བདེན་མཐོང་གཉིས་སོ། །སོ་སྟེ་ནི་གསུམ་དུ་བསྐྱད་དེ། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ། ཅུང་ཟད་དཀར་པ། ཆེས་དཀར་པ་གསུམ་
 མོ་། བདེན་པ་མཐོང་བ་ནི་བཞི་སྟེ། འབྲས་གནས་བཞིའོ། །དེའི་སྐུ་མ་གསུམ་སྟོབ་པ། ཕྱི་མ་གཅིག་མི་སྟོབ་པའོ། །རབ་དུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནི། གང་དུ་ལུ་བཞི་ལ་སོགས་དྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པའི་མདོ་
 ལས་། གང་གིས་འདི་ལོགས་པར་མཐོང་བ་དེས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངམ། གང་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དེས་ཐམས་ཅད་ལོགས་པར་མཐོང་ངམ། ཞེས་པ་ལུ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ལུ་དང་པོ་ནི། ཆོར་སོགས་ལུང་པོ་བཞི་
 ལ། རྟག་གཅོང་བདེ་བདག་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲོ་མ་བརྟགས་པར་ཡོངས་སུ་གཤེས་པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བའོ། །ལུ་གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་རྟག་གཅོང་བདེ་བདག་ཕྱིན་ལོག་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་ཡོངས་
 གཤེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བའོ། །ལུ་གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ལོག་དུ་སྒྲོ་མ་བརྟགས་པར་ཡོངས་སུ་གཤེས་བྱ་སྤང་བྱར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའོ། །ལུ་བཞི་པ། ཆོར་སོགས་

༡༡། །ལ། གང་ལས་བསྐྱོད་པ་ལོ། །གཟུགས་ལ་མུ་བཞི་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཆོར་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གང་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནམ། གང་འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེན་སྦྱས་པ། མུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་ལྟགས་སྦྱད་སྦྱོད་པའི་སོ་སྟེའོ། །གཉིས་པ་ཆད་ལྟ་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་མི་སྦྱོབ་པའོ། །
བཞི་པ་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་གྱི་སྟོ་ནི། གང་དུ་རྒྱལ་དུག་གི་ས་པོན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་འདི་དོན་གྱི་རྒྱལ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དང་། འཕྲོད་མངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་སོ་སོ་རང་རིག་
པས་དང་། བཤད་པའི་རྒྱལ་དུག་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དངོས་པོ་སྟགས་དུག་གིས་དགོངས་པའི་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་རྒྱལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་རྒྱལ་དང་དགོངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །འདི་དུག་ལས་གོང་མ་གསུམ་ནི། འོག་མ་
གསུམ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་རིམ་པར་བྱ་སྟེའོ། །ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བའི་སྟོ་དང་། རུད་ཟ་བ་དང་མི་ཟ་བའི་སྟོ་དང་། གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་བཞག་པའི་སྟོ་དང་། མུ་བཞི་སྟགས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྟོ་དང་། རྒྱལ་
གྱི་སྟོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་ཤེས། སྤྱོད་བ། མའོན་སུམ་བྱེད། བསྐྱོད་པ། དེ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། གནས་དང་། གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཚན་

2000

ཉིད། ཡོངས་ཤེས་ལ་སྟགས་པའི་བར་གཙོད། རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཆོས། ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས། ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། ལྟོབས་དང་ལྟོབས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ། ཆོག་གཙུག་གིས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནད་ལྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ། ཞེས་པ་འདི་ཡིས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་སྟགས་དང་། བཟུང་ཏེ་བརྟོད་པའི་སྒྲིལ་མདོའི་ཆོག་གཙུག་གི་དོན་རྣམ་གྲངས་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་
 རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཆོག་རེ་རེ་ཡང་སྤྱ་བཞི་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་ཆོག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞན་བཞི་སྟགས་སུ་སྟག་མེད་དུ་མདོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིལ། །གསུམ་པ་རབ་དུ་བྱེད་ས་ཀྱང་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་རེས་པར་གདན་ལ་
 དབབ་པ། གང་ཞེན། རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡུང་སྟགས་ཆོས་རྣམས་ལ་གཙུག་ནས་རྟོགས་པ་སྟགས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཙུག་ནས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲིལ་ཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ལ་མ་ཆོན་ན། གང་གིས་མིག་གི་སྒྲིལ་ཆེད་
 ལྟ་སྟེའི་ཆོས་གཙུག་ །གསུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེད་སྟགས་ལྟག་མ་བརྒྱ་གཙུག་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་དེ་ཡིན་པར་དྲིས་ཏེ་སྤྱ་མ་དེ་བོར་ནས། ཡང་གསུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེད་ལྟ་སྟེའི་དེ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་འདྲི་བའོ། །
 དཔེར་ན་གང་མིག་གི་སྒྲིལ་ཆེད་དང་ལྟན་པ་དེ་གསུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེད་དང་ལྟན་ནམ། ཅི་གསུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེད་དང་ལྟན་པ་དེ་མིག་གི་སྒྲིལ་ཆེད་དང་ལྟན་ནམ་ཞེས་པ་ཆོག་གོང་མར་སྦྱར་ཏེ་དྲི་བའོ། །གང་མིག་གི་སྒྲིལ་ཆེད་དང་ལྟན་པ་

9

ཡག་པོ་དང་མེད་པོ་འཇུག་པའི་ལོ་རྒྱུ་

ཐུ་གཉིས་པ། གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའོ། །ཐུ་གསུམ་པ། ཐུ་གསུམ་ལས་བཞི་པ་མེད་པའོ། །ཐུ་བཞི་པ་ནི་བཞི་ཀ་ཡོད་པའོ། །ཐུ་པ་མེད་དེ་ཆོས་གཉིས་ལས་བརྒྱམ་པས་སོ། །ཅི་ཞེས་དྲི་བ་ལ། ལན་བརྒྱན་པ་ནི། ཐུ་
 ཞིག་ ཅི། གང་གིས། ཅི་འི་ཕྱིར། གང་ལས། གང་དག །གང་དུ། རྣམ་པ། ཏུ་དག་གིས་ཞེས་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །དཔེར་ན་དམིགས་མེད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཐུ་ཞིག་གིས་མི་དམིགས་ཞེན་གཤེད་ཕྱིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེས་ས་
 ཀྱིས་སོ། །ཅི་མི་དམིགས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐབས་གང་གིས་མི་དམིགས་ན་གཤེད་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་སོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་བསྒྲུམ་ན། མེས་ས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱབས་པའི་དང་།
 སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་འཕྲོག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུའོ། །རྒྱ་གང་ལས་མི་དམིགས་པ་འབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པས་སོ། །
 གང་དག་གི་མི་དམིགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། །གང་དུ་མི་དམིགས་ན། མོས་སྦྱོང་ནས་ས་བཅུ་འེ་བར་དུའོ། །རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མི་དམིགས་གཤེན། རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། སྐྱེས་ནས་འགགས་པ། མ་སྐྱེས་པ། མའོན་ཀྱང་། སྐྱེ་
 རྟོགས་ལས་བྱུང་བ། མཇུག་པའི་རྟོགས་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ། སྦྱོང་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པ། དའོ་སྒྲུམ་པའི་ད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ། དའོ་སྒྲུམ་པའི་ད་རྒྱལ་མེད་པ། ཆོག་ས་མ་བསགས་པ། ཆོག་ས་བསགས་

[illegible]

བྱེད་ཅིང་འཛོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིལ་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་མི་སྒྲིལ་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། རོན་དེར་རྫོངས་པ་རྣམས་ལ་རོན་དེ་ལེགས་པར་བསྟན་པ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྟ་པ་བསྟུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་
 ཞེན། གནས་བརྒྱལ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྟུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལན་རྒྱུ་དུ་འཛོལ་བས་སོགས་གྱི་དགོས་པ་བསྟུ་བ་པ། ལྟ་པ་བསྟུ་བ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གང་རུང་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་
 པར་ངེས་པ་དང་། ཐོས་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་པ་མོས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རིགས་པ་བཞིས་དབྱུད་ནས་ངེས་པའི་བསམ་བློར་། རིགས་པ་ས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རོན་རྣམས་ལན་རྒྱུ་ཚོས་གཏམ་
 བྱེད་པ་འབེལ་པའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་རབ་རྟེན་ཏེ་གས་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། བསྟོམ་ལམ་ས་བོན་མ་ལུས་སྟོང་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ལྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཡོན་ཏན་ལྱུང་
 པར་ཅན་མཛོན་པར་བསྟུ་བ་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་སྟུ་བ་པའི་སྟོན་ས་ཚོས་སྟོན་པ་མཐའ་ལས་པ་ཚོག་རབ་རྟེན་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཆགས་ཐོགས་མེད་པས་མཐོང་པ་འཇུག་པ། ལྟན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་དང་རྩོལ་བའམ་བཞིད་པ་ཙམ་གྱིས་རོན་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །དུག་པ་སྟུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེན། སྟུ་བ་དང་། སྟུ་བའི་ཞལ་ཆེ་བ་དང་། སྟུ་

[illegible]

ཚེགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །སྐྱུ་བ་པ་ནི། དང་པོ་དམ་བཅའ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱུ་བ་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེའི་དཔེ་དང་། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མཐུན་པར་ཉེ་བར་སྐྱུ་བ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུ་ས་ནས་དམ་པའི་དོན་གྱུ་བ་པའི་མཆུག་སྐྱུ་བ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་དེས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སྐྱུ་བ་པ་དག་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་པ་ནི། བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །བྱུང་
 པར་ནི་བདག་གི་བྱུང་པར་དང་ཚེས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །དམ་བཅའ་པ་ནི་བདག་གིས་འདོད་པ་བསྐྱུ་བ་པའི་ངོར་ཕྱིར་རྟོག་གཞན་ལ་འདི་ཞེས་གོ་བར་སྟོན་པའོ། །གཏན་ཚིགས་ནི་བསྐྱུ་བ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱུ་བ་མ་གྲགས་པ་སྟེ་གྱུ་བ་པ་མིན་
 པའི་ངོར་གསར་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ། སྐྱུ་བ་རྟགས་འབྲས་རང་ལྟ་བུ་དང་། མི་དམིགས་པ་དགག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ས་བསྐྱུ་བ་པའོ། །དཔེ་ནི་མཐའ་མཐོང་བ་གྲགས་པའི་ཆ་དང་། མཐའ་མ་
 མཐོང་བ་མ་གྲགས་པའི་ཆ་མཆུངས་པར་སྐྱུ་བ་ཞིང་བསྐྱུ་བ་པ་སྟེ་བཤད་པའོ། །ཉེ་བར་སྐྱུ་བ་པ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱུ་བ་པའི་དོན་ལ་ཡན་ལག་སྐྱུ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཚེས་ལྷག་མ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་དེའི་སྐྱུ་བ་པའི་
 དོན་གྱི་ཚེས་གསུམ་པོ་སྐྱུ་བ་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་མཐུན་པར་བསྐྱུ་བ་ཅིང་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །མཆུག་སྐྱུ་བ་པ་ནི། རིགས་པས་ལེགས་པར་གྱུ་བ་པས་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱུ་བ་པའོ། །དཔེར་ན་བདག་

༡༡། མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ། ལུང་པོ་དང་གཅིག་པ་དང་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས། ད་ལྟ་པ་ལ་འདས་པར་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དེས། བདག་མེད་པ་བཞིན་རྟག་པ་སྟགས་ཀྱང་མེད་
 དོ་ཞེས་པ་ཉི་ལར་སྐྱར་བ། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུང་ལྷ་མི་རྟག་པ་ནས་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་མཐུག་སྐད་དོ་གསུངས། མདོན་སུམ་ནི་མིག་སྟགས་རང་གི་དོན་གཟུགས་སྟགས་ཡོད་ཅིང་མ་སྒྲིབ་པར་སྐྱར་ལ་ལྟུལ་སྐྱ་
 མེད་པས་མ་ཚོར་བའོ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་ལྟག་མ་དེ་མིན་པ་ལྟོག་སྐྱར་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་རྟུས་པའི་རྟགས་མཐོང་བའོ། །དབྱེད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནི་མདོན་རྗེས་དེ་གཉིད་དང་མི་འགལ་བར་གིན་
 ལྟོག་སྟོན་པའོ། །གང་དང་ལྟན་ན་སྐྱ་བ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་བའི་རྒྱན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཤུལ་མཐའི་གཞུང་ལུགས་གྱི་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་གེས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ཞིང་རྒྱར་ཕྱིན་པ་ཅུལ་ཅོལ་སྟགས་མེད་པས་ལུན་
 སུམ་ཚིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་བྱོད་དུ་བག་ཆ་བ་མེད་པར་སྐྱ་ཞིང་མི་འཛིགས་པ་དང་། ས་རོལ་པོའི་ཚིག་རྟོགས་པའི་བར་དུ་སྟོད་ཅིང་དལ་བར་རྒྱན་ཆགས་པར་བསྐྱབ་པས་བརྟན་པ་དང་། རྒྱུད་འཇམ་རང་བཞིན་བཟང་བས་
 ཕྱིར་ཚོལ་དང་དབང་པོའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱ་བ་གང་ལ་ཆད་པས་གཅད་པ་མི་འོས་ནི་གཏམ་རྗེས་བཅད་པ་དང་། གཏམ་འཕྲོ་ལུས་པ་དང་། གཏམ་གྱི་ཉེས་པའོ། །གཏམ་རྗེས་གཅད་པ་ནི། རང་གི་སྐྱ་བའི་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible]

ལྷོ། །སྤྱི་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ལྷི་ར་ཚོ་ལ་ལམ་ནས་བརྒྱུག་པ་ལེགས་ལམ་ལ་བཞག་པ་འི་སྒོ་ད་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མཁས་པ་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་སྟགས་ལའོར་དེར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བདག་ཀྱང་སྤྱི་བ་ནས་སྤྱི་བ་འི་རྒྱུ་གི་བར་ལ་མི་མཁས་པར་རིག་ནས་སྤྱི་བར་མི་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་འི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་བརྟག་ནས་མི་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་ཆད་པ་འི་གནས་སུ་མི་འབྱུང་རོ། །ལྷི་ར་ཚོ་ལ་བ་སྒོ་ད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གསུམ། འཁོར་ཕྱོགས་ལྷུང་མའོན་ཞེན་མེད་པ་འི་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པ་འི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ནམ། བདག་ཀྱང་སྤྱི་བ་ལ་མཁས་པར་རིག་ནས་སྤྱི་བར་བྱའོ། །སྤྱི་བར་བྱེད་པ་འི་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱི་བར་རྣམ་པའམ་ཕྱོགས་པ་འི་ལྷི་ར་རོ། །སྤྱི་བ་ལ་དེས་པར་མོས་གིར་གཅེས་སྤྱི་བ་བྱེད་པ་འི་ཚོས་རྣམས་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེས་གཏམ་གྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་དུ་གར་ཡང་སྤྱི་བར་བྱེད་རྣམ་པ་ཉིད་རོ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་གར་གིས་འཁོར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་འོ། །སྒོ་བས་པ་ནི་གར་གིས་ལྷི་ར་ཚོ་ལ་གྱི་སྤྱི་བ་ལ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་གདབ་པ་གེས་པ་འོ། །ཡང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་སྤྱི་བ་འི་རྩལ་གེས་པར་བྱའོ། བརྒྱུད་ཅིར་སྤྱི་བར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་མའོན་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྒྲིད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་བརྟུག་ཉེས་མཐོང་པ་འི་བྱང་རྩལ་ཐེམས་དཔའ། མྱེད་བཀྱར་སྟགས་ལ་མ་ཞེན་པར་དགོ་པ་འི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་ནན་ཏན་སྤྱི་བ་པོར་བྱེད་པ་

བཀྱེད་པ་དང་པོ་འི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཚོས་གྱིས་སྤྲད་པ། བདག་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་དེས། ལྷུང་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། གཞན་དག་དང་ཚུད་པས་སྤྲུ་བར་
 མི་བྱུང་། །བརྟུག་ཉིས་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་དོན་མ་ཚོག་ཟབ་མོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དང་ལྷན་པ་བཤད་པ་ཀུན་ནས་གཤམ་པ་དགོན་པ་དང་། ༡ ཚོས་རྒྱམས་ཀུན་གཤམ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྤྲུ་བ་དགོན་པ་ཏེ་སྒྲུབ་གང་གས་
 པའི་བསམ་པས་དང་། ༢ ཚོགས་པ་མ་ཐས་པ་དང་ལམ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ལྷན་པ་རྒྱམས་དགོན་པ་དང་། ༣ རྟུགས་ངན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཚེག་དོར་དང་ལྷག་ཆོད་སྟགས་རང་རྟུགས་
 རྒྱལ་ཐབས་གྱི་ངན་གཡོ་སྤྲུ་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཚེག་མཐུག་དུ་མི་སྤོད་པར་དུས་མ་ཡིན་གང་མ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་། ལེགས་པར་སྤྲུས་ཀྱང་གང་མ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཚེག་རྒྱལ་དང་མཚང་འབྲུ་སྟགས་ཚེག་
 བཟུང་བའི་ཉེས་པ་དང་། དེས་རང་གཞན་ཡིད་ལྟུགས་པའི་ཉེས་པ་དང་ནི་དེ་ལྷུང་གང་ཉེས་པ་རྒྱམ་པ་དུག་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་སྤྲུ་བ་དགོན་པ་དང་། ༤ ཚེག་རྒྱལ་སྟགས་པར་རང་གི་ཡིད་ལྟུགས་མེད་པར་སྤྲུ་བ་དགོན་པ་
 དང་། ༥ གཞན་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་བྱིར་དེའི་སེམས་བསྐྱུང་ཞིང་སྤྲུ་བ་དགོན་པ་དང་། ༦ སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་ཞིང་སྤྲུ་བ་དགོན་པ་དང་། ༧ རང་རྒྱལ་པ་དང་པ་རོལ་པས་པའི་

ལྷོ་ལྷོ་

བསད་པ། ལམ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་མེད་པ་ལྟར་ཏེ་སྐྱོད་པ་བསད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་འདི་དག་འཛིན་ཆེན་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་འདི་དོན་ལྟ་བུར་བརྟེན་ཀྱང་། མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་འདི་རྒྱ་ཁྱིམ་པ་པ་དང་། ཁྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ཀྱི་ཁྱིམ་པ་མ་
ཏེ་བསད་བྱས་ཤིང་། ཏེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་འདི་རྒྱ་མ་གཤམ་རྒྱ་ལ་པོ། བྱམ་ཐེག་ཅན་སྤྱ་ཅན། མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་། ཁྱེ་མཆོད་དུག་ལུ་ལ་ལམ་ལམ་དང་འདྲ་ལམ་ལམ་ལྟར་བཅས་བཅོམ་ནས། མི་དེ་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་
བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དམན་པ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་འདི་ལྷུ་འགྲོ་བ་ལོ། །ཡང་མི་སྤྱད་དུ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ངན་པ་ལས་འབྱས་སྐྱོད་པ་ཡིད་མི་ཆེས་དད་པ་མེད་པ་དང་བྱས་པ་མི་གཙོ། ལུས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་མི་གང་ཁྱིམ་འཛིན་གསུང་
བྱེད་པ། རྒྱན་པོ་ལྟེ་འཛོལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པ་དང་། དག་གི་ལས་ངན། རྒྱན་སྤྱས་པ། ཆོག་ས་པ་འདི་ནང་དུ་འདྲུག་པ་འདི་གོ་སྤྱད་པས་བཅོམ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ངན་པ་ཁྱིམ་པ་ལྟེ་ག་ཡི་དུག་ས་སྐྱོད་པས་སྤྱགས་པ་ཟ། དེ་ནི་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཡི་
གོ་འདི་དག་དོན་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་ན། དག་བཅོམ་པར་སྤྱར་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ནི་རྒྱ་མ་གོ་ལ་ཡི་སྐྱོད་པ་ཐོང་བ་དང་ལུན་པས་རང་གིས་ཡིད་ཆེས་པ་ལམ། རྒྱན་གཞན་ལྟེ་བས་སྐྱོད་པས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་མིན་པ་ལོ། །བྱས་པ་མི་གཙོ་བ། འདྲུས་མ་
བྱས་པ་འདི་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱོད་པ་འདི་ཁྱེད་པོ། །ཁྱིམ་འཛིན་གསུང་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་ཏེ་མཆོག་སྤྱོད་པ་འདི་ཏེ་མེད་པ་འདི་ཁྱིམ་པ་འདི་ཁྱེད་པོ། །གོ་སྤྱད་པས་བཅོམ་པ། ཁྱིམ་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱག་པས་ལ་མཛོན་པར་མི་

ལྷོ་ལྷོ་

༡། །འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུགས་པ་ཟ་བ་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོ་བྱད་གི་སྒྲོ་བས་གིས་ལུས་འཛོལ་ང་། ཡོངས་སྒྲོད་དང་སྒྲོ་བས་ལ་སྒྲུགས་པ་ལྟར་མཐོང་ནས་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་བོ་མེད་ལ་ལྟའི་ཉིང་རེ་འཛོལ་
ལ་སྒྲིང་བོར་གཤམ། ཏུག་གཅོང་སྒྲུགས་པས་སྒྲིན་ཅི་ལོག་གཤམ་རབ་ལ་གིན་ཏུ་གནས། མེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་བས་ཀུན་ནས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ག་ཞན་ཡང་། ཉིང་རེ་འཛོལ་
ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བསྒྲོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་རེག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་ན། སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སྒྲོ་བས་པར་བྱེད་དེ། ལྟ་གང་ཞེན། མེར་སྒྲུའི་ཆོས་ཉིད་མེར་སྒྲུའི་བག་
ཉལ་སྒྲུངས་པས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་གནས་ལྟར་ཐོབ་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིན་པས་ཡོངས་སྒྲོ་བ་ལུན་རེར་བོར་སྒྲིན་པའི་སྒྲུ་མ་ཆོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་བས་ངལ་བར་བྱ་བ་ལས་ལེན་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ལ་ཆོག་པ་ཟ་བ་ནི་རང་གིས་
ལེན་པར་འདོད་པས་སྒྲོང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་འགའ་བའི་ཕྱིར་ཅི་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཏུག་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བ་ལ་སྒྲིན་པ་སྒྲུགས་སྒྲུགས་ལྟར་ཅན་གྱི་སྒྲིན་པ་ལས་རེར་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་ཟི་སྒྲུང་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཟི་སྒྲུང་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་ན་ཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་མ་ཆོག་དང་ལྟན་པ་སྟེ། འཕྲིག་པ་ལས་ག་ཞན་དུ་འཕྲིག་པ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཆོས་པ་འཕྲིག་

2007

[illegible]

ད
གྲིས་ར་བདུན་ལྷོན། བཏུས་

༄༅། |མཛད་པ་བམ་བཙུ་ལྷ་འགྱུར་མ་དང་བསྐྱར་ཏེ་མཆན་ཞག་གསུམ་གྱིས་ཐུན་གསེང་གྲུབ་པོ། |མཛོན་པ་ཀུན་བདུས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། རྟོག་པ་ཤེས་གནས་དྲི་མེད་དོན་སྟགས། མཆོད་
བཛོད་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་། མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆོག་སྟགས། བཙུམ་པར་དམ་བཅའ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་འདུག |དེ་བསྐྱར་བཅོས་ཀུན་བདུས་མཛད་པའི་གསུང་དུ་བྱས་འདུག |འདི་ནི་ལྷ་
འགྱུར་མ་དཔེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་ཆད་པ་དང་། གོ་རིམ་ས་བསྟོལ་བ། ཆོག་སྡེ་བསྐྱར་པ་སྟགས་གྱི་ཆ་རྒྱ་དཔེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐར་ལོ་ནི་མ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པའོ། |ལྷ་འགྱུར་ལས་བྱུང་ལྷག་
པ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མི་འདུག |འགྱུར་ཆོག་ཐུན་བུ་རེ་དང་། གོ་རོལ་ཅུང་ཟད་རེ་སྐྱར་། གཞན་ཐམས་ཅད་ལྷ་འགྱུར་གཞིར་བཞག་འདུག |འགྲེལ་པ་གཉིས་བསྐྱར་ཞུས་དག་བྱས་དགོ། །

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་
735

763

736